Biblioteka Sejmu Śląskiego

EDITIONUM COLLEGII HISTORICI ACADEMIAE LIT. CRAC. N. 31.

SCRIPTORES RERUM POLONICARUM.

TOMUS NONUS.

Continet:

Collectaneorum ex Archivo Collegii hist. Crac.

TOMUM III.

CRACOVIAE,
SUMPTIBUS ACAD. LIT. CRACOV.

Typis Lad. L. Anczyc et Sociorum.
1886.

Biblioteka
Śląskiego

4212/3

WYDAWNICTWA KOMISYI HIST. AKAD. UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE N. 31.

ARCHIWUM KOMISYI HISTORYCZNEJ.

TOM TRZECI.

Treść: Stanisława Skrodzkiego porządek prawa bartnego dla starostwa łomżyńskiego z r. 1616, opracował Adam Antoni Kryński, str. 1. — Wyjątki z najdawniejszej księgi miejskiej lubelskiej, podał Bolesław Ulanowski, str. 45. — Wykaz dostojników duchownych i świeckich tudzież urzędników z czasów Władysława Warneńczyka (1434—1444), opracowany przez Saturnina Kwiatkowskiego, str. 61. — Zapiski herbowe z dawnych ksiąg ziemskich, przechowanych w archiwach radomskiem i warszawskiem, zebrał Karol Potkański, str. 119. — Wybór zapisek sądowych kaliskich z lat 1409—1416, wydał Bolesław Ulanowski, str. 153. — Materyjały do historyi prawa i heraldyki polskiej, wydał Bolesław Ulanowski, str. 271. — Rejestr wozów skarbnych od miast i miasteczek rzeczypospolitej koronnych na wyprawę wojenną roku 1521 dostarczonych, przez Cezara Biernackiego, str. 473.

KRAKÓW,
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI.

Z Drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki,
pod zarządem Jana Gadowskiego.
1886.

Biblioteka
Śląskiego

5022.3
III.

Biblioteka Sejmu Śląskiego

30,000

X-17854
5022/ III T.3.
/1886

STANISŁAWA SKRODZKIEGO

Porządek prawa bartnego dla starostwa łomżyńskiego. z r. 1616.

opracował ADAM ANTONI KRYŃSKI.

Rękopis pod nagłówkiem „Porządek prawa bartnego i t. d.“ jest książką z r. 1616, w 4-ce zwyczajnéj (wielkości właściwéj drukom z wieku 16 i 17-go), oprawną w skórę ciemną, dziś dobrze zbrudzoną. Na skórze obu okładek znajdują się wytłoczenia suche w postaci ramek prostokątnych podwójnych: jedna ramka skrajna, złożona z trzech linijek, równoległych do brzegów okładki; druga podobna, o 2 cale od niéj oddalona ku środkowi okładki, równie o 3-ch linijkach. Wierzchołki tych prostokątów, czyli narożniki obu ramek prostokątnych, połączone są ze sobą takimiż wytłoczeniami z 3-ch linijek równoległych. Utworzone tym sposobem pola 4-ch trapezów, zawarte pomiędzy jedną ramką a drugą, zapełnione są szeregiem gwiazdek wytłoczonych wzdłuż jedna obok drugiéj; gwiazdki te dzisiaj na podniszczonych okładkach niebardzo są wyraźne. Takież gwiazdki pojedyńcze znajdują się po rogach wewnątrz ramki prostokątnéj mniejszéj, a 5-ta w środku téjże powierzchni prostokąta i saméj okładki. Obie okładki są jednakowe, wytłoczenia na nich niezupełnie foremne i niestaranne. Na grzbiecie książki nie znać żadnych wytłoczeń. Okładki wskutek wilgoci są dość podniszczone, a książka, całkowicie zeszyta, z nich wyrwana. Przy takim stanie oprawy można bliżéj przyjrzéć się saméj kompakturze; z czego okazuje się, że na jéj grubość złożyły się karty żółte zadrukowanego papiéru z jakiegoś inkunabułu łacińskiego treści religijnéj, jak to wskazują, między innymi, wyrazy czytelne: „Gloria patri et filio i t. d.“

Wszystkich stron rękopisu jest 94, liczbowanych u góry każdéj stronicy od brzegu jéj zewnętrznego i jedna tytułowa nieliczbowana wraz z odwrotną, zapisaną sentencyjami: z psalmu 81, z Arystotelesa i Bernarda. Każda stronica, niewyłączając i dwu stron karty tytułowéj, posiada obwódkę prostokątną, nakréśloną tym samym co i pismo czernidłem. Książka o 48-u kartach złożona jest z 6-u zeszytów niejednakowéj grubości. Na końcu po str. 94-éj rękopisu znajduje się jedna karta czysta, z obwódkami po obu stronach, jak w całéj książce. Ostatnia ta karta na pierwszéj swéj stronie ma u góry odmienną już ręką napisane wyrazy: „Co się Dzieje w terazniejszym a swywolnym“, niemające związku z całością rękopisu.

Papiér rękopisu jest dosyć gruby, żółtawy, prążkowany. Znak wodny przedstawia wizerunek N. Maryji w postawie stojącéj z dzieciątkiem, obwiedziony ramką owalną; prócz tego papapiér posiada linijki wodne równoległe w odległości calowéj jedna od drugiéj. W ostatnim zeszycie, zawierającym kart 6: od strony 85 do końca, papiér jest nieco odmienny, z jinnym znakiem wodnym, cieńszy, gładszy i miejscami przebijający.

Rękopis napisany jest przez dwu pisarzów. Od początku do str. 82 litery pisma są prawie proste, okrągłe, drobne, pismo wszędzie staranne i wyraźne; nagłówek dzieła i nagłówek przypisania zawiérają pismo znacznie większe, podłużne.

Pojedyńcze artykuły tekstu mają w nagłówkach również pismo okrągłe, znacznie większe, niż w samym tekście, mniejsze jednak od pisma na tytule dzieła i w nagłówku przypisania. Każdy nagłówek pojedyńczych artykułów tekstu ma literę początkową dużą, podobnie jak i piérwszy wyraz tekstu każdego artykułu. Jednostajność pisma pierwszéj ręki przerywa się na str. 82-éj, gdzie po nagłówku: „*O takowych, którzy z drzew złamanych miody wybieraią*,“ dalszy ciąg rękopisu na téj stronie 82 i na 6-u ostatnich kartach pisany jest jinną ręką. Drugie to pismo jest pochyłe, również drobne, lecz szybsze i mniéj staranne i pod względem pisowni różniące się od części poprzedniéj. Czernidło pisma pierwszéj ręki znacznie bledsze od czernidła użytego w części 2-éj. W nagłówkach i w początkach osobnych artykułów, gdzie litery są grube i duże, w wielu bardzo miejscach rękopisu czernidło przebija na drugą stronę karty; gdzieniegdzie zaś, wskutek obfitszego napuszczenia czernidła przy pisaniu tych liter, papiér pod nimi w części nawskróś przegryziony. Ta ostatnia cecha odnosi się wyłącznie do czernidła użytego w części 1-széj, np. na str. 13, 17, 19, 32 i t. d.

Wzmiankowaliśmy, że część 2-ga rękopisu od str. 82, oprócz odmiennego charakteru pisma i czernidła, różni się od części

1-széj i pisownią. W części 1-széj pisownia jest wogóle dokładniejsza i staranniejsza, w 2-éj niedbała i mniéj dokładna. Niedbałość ta dotyczy zupełnego prawie nieodróżniania w piśmie dźwięków *ź*, *ź* od *ź*; *s* od *ś*, *ć* od *c*, co rzadziéj nierównie ma miejsce w części 1-éj rękopisu. Tak np. w części 2-éj mamy: *źe* zamiast *że*, *aź* zam. *aż*, nalezy, kazdy, męza, zwazył, iezeli, moze, słuzyli, do krzyza, zonie, niezbozni, skarząc zam. skarżąc i t. p.; podstarosci, sprawiedliwosc, swiatkow szesciu; spuscic, z dziecmi, wystarczyc, dac, narządzac, okopywac, choc zamiast choć, byc i bydz i t. p., w paru tylko miejscach miękkość spółgłosek *ść* zamiast krések u góry oznaczono kropkami, t. j. przez śc: powinnośc st. 83, przewieśc 86, część 91. Użycie znaków *sź* zam. *ź* w téj 2-éj części jest pospolite; np. chociasz, dopomosz, tylesz, gdysz, takąsz, na tosz, poniewasz, za mąsz i t. p. Połączenie *szcź* w 1-éj części oddawane stale przez *szcź*, w 2-éj tylko przez *scź*; np. w pusczy 82,88,... wypusczon 86, iescze 92, pszczoły 87,89... pszczelny 90, pszczelnik 94. Wyraz *chądźiebnie* (= kradzionym sposobem) w 1-éj części używa się z nosowym *ą* (62, 68), w części 2-éj spotykamy go z dźwiękiem *u*: chudziebnie (89, 90), chudziebna żałoba (89). W 2-éj też części wyraz *wdowa* znajdujemy w postaci wDowa (st. 92, 2 razy). Przytym błędy gramatyczne i omyłki pisarza częściéj się tu spotykają, aniżeli na poprzednich 82-u stronicach.

Rękopis niniejszy jest zbiorem 117-u artykułów prawa bartnego zwyczajowego, jakim się bartnicy do starostwa łomżyńskiego należący rządzili według zwyczaju przodków od czasów jeszcze książąt mazowieckich. Potrzebę spisania i zatwierdzenia praw tych uznali bartnicy na rugu bartnym nowogrodzkim, piérwszym za starosty łomżyńskiego Andrzeja Modliszewskiego (ok. r. 1583); praw tych jednak, spisanych wedle uchwały bartników, starosta rzeczony, jak czytamy we wstępie (st. 3) „dla różnych swoich trudności“ nie przyjął i nie zatwierdził; dlatego po śmierci starosty Modliszewskiego prawa te, nanowo spisane i „od wszytkich bartników prawdę kochających uchwalone“, przedstawiono do uznania i zatwierdzenia następcy poprzedniego, staroście Adamowi Kossobuckiemu [1]). Pisarzem, który artykuły prawa bartnego zebrał w jednę całość, jest Stanisław Skrodzki

---

[1]) Adam z Radzanowa Kossobucki, jako deputat rycerstwa płockiego, w r. 1601 z sejmu był naznaczony do korrektury prawa ziemskiego koronnego; w r. 1611, jako kasztelan wyszogrodzki i starosta łomżyński, wyznaczony był z sejmu jako komisarz do traktatów z Moskwą; następnie do jinnych posług publicznych. Niesiecki: Herb. V, 288.

z miasta Kolna, podpisany na przedmowie do starosty Kossobuckiego, jako jego „najniższy służebnik“.

Taka ustawa bartna, ułożona dla użytku starostwa łomżyńskiego, nie była bynajmniéj ogólną, t. j. nie obowiązywała bartników jinnych ziem Polski, ani nawet całego Mazowsza, lecz wyłącznie tylko starostwo łomżyńskie. Ustawą bartną dla jinnéj okolicy Mazowsza, a mianowicie dla Kurpiów przasnyskich, ułożoną, było *Prawo bartne* dla bartników starostwa przasnyskiego przez Krzysztofa Niszczyckiego, starostę przasnyskiego i ciechanowskiego, ogłoszone drukiem 1559 r. [1]).

Prawdopodobnie, oprócz Prawa bartnego dla starostwa przasnyckiego, oraz ogłaszającego się obecnie *Porządku prawa bartnego* dla bartników jurysdykcyji łomżyńskiéj, spisanego przez Stanisł. Skrodzkiego, jistniały téż i w jinnych ziemiach polskich osobne prawa bartne, którymi się w gospodarstwie bartnym wedle zwyczaju rządzono. Jakie jednak były te prawa i przez kogo układane, niewiadomo nam. Powtórzymy tylko za Lelewelem, że pewne przepisy bartne posiadały Kielce dla swojéj okolicy, jinne znowu ustanowił Jan Ostroróg (wnuk słynnego statysty z w. XV-go), wojewoda poznański, dla swojego majątku Komarne przed r. 1614 [2]). Pojedyńcze artykuły i przepisy prawne, zabezpieczające całość gospodarstwa bartnego i określające niektóre stosunki między bartnikami, spotykamy w prawodawstwie polskim Mało- i Wielkopolski, w mazowieckim [3]), jakotéż w prawodawstwie litewskim i ruskim [4]).

---

[1]) Drugi raz przedrukowane w r. 1730, następnie po raz trzeci w r. 1854 w «Biblijotece starożytnéj pisarzy polskich» Wójcickiego, w tomie IV, str. 217—271. Tytuł jego: «*Prawo bartne rolnikom należące*, którzy według niego sprawować się i sądzić mają, jako się niżéj opisze do starostwa przasnyskiego, przez Wielm. I p. Krzysztofa Niszczyckiego przasnyskiego, ciechanowskiego starostę i t. d. pana miłościwego postanowione. In anno Domini 1559».

[2]) Lelewel. Pszczoły i bartnictwo w Polsce. Polska, dzieje i rzeczy jéj. IV, 519.

[3]) Porówn. *Księgi ustaw*, wyd. Lelewela, str. 74, Stat. Wiśl. małop. 1374 w § 110 «kedy ktho drzewo se psczolamy porąby i t. d.»; st. 86 Wiśl. wielkop. § 141; st. 121 Wiśl. Łas. §. 129; str. 131 Stat. Wł. Jag. 1420, § 25 (Mellificia. Barczy na pusczach i t. d.), w Stat. Januszows. st. 1110; str. 140 Stat. maz. ks. Jana r. 1401 §. I. (Obyczay wsdawanya barczy), oraz st. 141 § II, III i IV, i t. d.

[4]) *Zbiór praw litewskich*, wydanie Działyń. 1841, str. 115—116. Ustawa wojenna sejmu brzesk. r. 1512 (a chto za pczołami derewo poseczet, toho tesz na szybenicu; a chto wyderet pczoły i t. d.). Stat. lit. 1529, rozdź. 9-ty (O łowiech, puszczach, bartnem drzewie...), § 3 o barci, o jeziora... str. 328—30; § 4. Ktorzi puszczą swoią mayą, a czudze barci

Treść rękopisu „*Porządek prawa bartnego*“, ułożony przez pisarza Skrodzkiego, przypomina w wielu miejscach znany dotychczas jedyny układ *Prawa bartnego* Krzysztofa Niszczyckiego. Z bliższego obu dziełek porównania okazuje się, że pisarz Skrodzki znał dziełko Niszczyckiego, miał je podczas swéj pracy pod ręką i niejeden stamtąd artykuł przeniósł do swojego układu prawa w odmiennéj tylko redakcyji; w znacznéj nawet liczbie artykułów (około 50) pozostawił téż same co i u Niszczyckiego nagłówki. (Np. Przysięga starosty bartnego u Skrodzkiego art. 3, u Niszcz. st. 224[1]). O pisarzu bartnym Skr. ar. 8, Nisz. st. 268; O księgach bartnych Sk. ar. 9, N. 255; O świadkach Sk. 24, N. 267; O widzeniu Sk. 32, N. 265; O zadziatkach Sk. 57, N. 232; O niestaniu na wtory pozew Sk. 100, N. 262 i t. d.).

Mimoto pomiędzy obu układami wyraźna i znaczna zachodzi różnica. Każdy z nich przedewszystkim ma na względzie stosunki i potrzeby bartne własnéj okolicy: Niszczycki — starostwa przasnyskiego, Skrodzki — starostwa łomżyńskiego. Piérwszy układa artykułów 94, drugi liczbę jich zwiększa do 117-tu; porządek artykułów w obu zupełnie jest różny. Artykuły, spotykane z nagłówkami jednakowymi w obu układach, są u Skrodzkiego obszerniéj, niż u Niszczyckiego rozwinięte, do miejscowych warunków i zwyczajów zastosowane i zasadniczo się różniące w poglądach na przedmiot, wymiar kary i t. p. Dosyć porównać np. art. *O widzeniu*, zawierający u Skrodzkiego przeszło 2 strony (st. 29—31), a u Niszczyckiego wierszy 10 niespełna (st. 265); art. *O opiekunach* u Skrodz. wierszy 29 (st. 34), u Niszczyckiego wierszy 6 (st. 236), albo art. *O długach zapisnych* u Skrodz. wierszy 33 (st. 45), u Niszczyckiego wierszy 17 (str. 239) i t. d.

Porządek przeto prawa bartnego, ułożony przez Skrodzkiego, przedstawia wizerunek praw zwyczajowych bartnych dokładniejszy, w szczegóły obfitszy i w rozmiarach znacznie od dziełka Niszczyckiego obszerniejszych. Z tych względów staje się on zabytkiem piśmiennictwa naszego ważnym zarówno dla historyi prawa jak i dla dziejów języka polskiego.

Rękopis sam jest własnością p. Antoniego Troczewskiego, b. sędziego sądu kryminalnego w Warszawie. Pan R. Plenkiewicz, otrzymawszy to dziełko na czas pewien, łaskawie mi go

---

w jego pusczy, str. 331; § 6. Ktobi miał spor o barć... str. 333; §. 13. Ustawa za drzewo barthne i niebarthne, co ma bić placono, st. 339; §. 15. Ktobi sosną pczelną porąbal albo skazil, str. 339; § 17. Cena pczoląm, st. 340.

[1]) Cytaty z wydania Wójcickiego.

udzielił więc użytku naukowego; jego o uprzejmości zawdzięczam możność przygotowania do druku samego tekstu, skreślenia kilku o nim uwag, oraz ułożenia słowniczka wyrazów, godnych uwagi bądź pod względem prawnym, bądź językowym. Tekst przepisany jest dosłownie i wiernie z zachowaniem wszystkich własności pisowni pierwowzoru; jedyne w obecnym przedruku odstępstwo od pierwowzoru rękopiśmiennego stanowi liczbowanie kolejnych artykułów prawa (od 1 do 117), dodane tutaj ze względów praktycznych, którego sam rękopis nie posiada.

Ad. Ant. Kryński.

Warszawa, w marcu 1884.

PORZĄDEK

Prawa bartnego wedle starożytnego Zwyczaju, y dawnych vstaw potocznych Spraw Bartnych, z posrzodka Bartnikow Vchwalony y Wydany.

Naywięcey dla nowych, młodych y sweywoli vzywaiących Bartnikow spisany. Roku Pańskiego 1616.

Psalmus LXXXI.

Iudicate egeno et pupillo, humilem et pauperem justificate.
Sądzcie sprawiedliwie rzecz vbogiego Sieroty, Nędznego y vbogiego usprawiedliwiaycie.

Aristoteles 1. Politicorum.

Sicut optimum animalium est homo fruens lege et justitia, Sic pessimum animalium est homo a lege et justitia separatus.
Iako naylepszy z zwierząt iest człowiek vzywaiący Zakonu y sprawiedliwo´ći, tak naygorszy z Zwierząt iest człowiek od zakonu y od sprawiedliwośći odłączony.

Bernardus ait.

Cave serve Dei ut quem imitari non vis damnare cave alienae conversationis esse curiosus explorator, aut temerarius judex etiamsi pauperum actum deprehendis. Nec sic judices proximum, magis aut excusa intentionem, si opus non putes puta ignorantiam, puta surreptionem puta casum, quod si omnino omnem dissimulationem rei certitudo excusat, evade tibi ipsi isto modo et dicito apud te. Vehemens nimis ista fuit temptatio, quid de me illa fecisset, si accepisset in me similem potestatem?

WIELMOZNEMU IMCI PANU ADAMOWI KOSSOBUCKIEMU KASZTELANOWI WYSZOGRODZKIEMU, ŁOMZIŃSKIEMU KOLIŃSKIEMU ZAMBROWSKIEMU etc. STAROSCIE

Naynizszy Służebnik służby swe zaleca.

Przez tak długi czas Wielmożny MCi Panie zaczawszy pamięc od Swietey pamięci Xsiążąt Mazowieckich ktorey tego wiek Zaden dosyc vczynic nie może. Naydaley od sławney pamięći niegdy Wielmoznego Imci Pana Hyeronima Modliszewskiego Kasztelana Małogoskiego, Starosty Łomzinskiego aż do czasu teraznieyszego niemiewali Bartnicy Krola Imci do Starostwa Łomzinskiego należący, Prawa zadnego pisanego iakowymby się sądzić mieli, tylko co ex vsv antiquo od przodkow swych poięli Y ten zwy-

czay sadzenia Prawa Bartnego iedni po drugich consequenter miedzy się okazywali. Acz onym przeszłym Cnotliwym Bogoboynym Bartnikom mało było potrzebne prawo na pismie, gdyż cnotę, Bogoboyność, miłość, wiarę posłuszenstwo kochali, Szkod żadnych miedzy sobą w Puszczy Krola Imci nie czynili, y dla tego mniey Praw, Sądu zażywali. A gdy teraz młodzi nastali, y daley nastawać będą szkodliwych obyczajow, vporni, Szkody w Puszczy Krola Imci czyniący, nieposłuszni, Sądy Bartne lekce poważaiący, tedy nie dla czego innego to się dzieie, iedno iż prawa na pismie miedzy nimi nie masz, ktorego iest pilna potrzeba mianowicie u prostych a uporczywych ludzi co głowa to rozum, Gdy tedy Artykuły niżey opisane przed oczy w sprawach ich okazywane będą, tedy ztąd vpor y złość onych poskromiona być musi. Y dla tego Starozytni Bartnicy zabiegaiąc aby za potomkow ich w przyszły czas złość, vpor Swawola wszelka nie szerzyła się, na pierwszym Rugu Nowogrodzkim nastania na Starostwo Łomzinskie przeszłego Imci Pana Andrzeja Modliszewskiego starali się o to prosząc aby Artykuły prawnie spisawszy warownie przez Pana Starostę approbowane były, Aże dla rożnych swoich trudności tych Artykułow przeszły Imci Pan Starosta (gdyż był Pan niezbyt każdemu przystępny) nie approbował ani confirmował. Teraz Wielmożny Mci Panie co przyznać każdy musi, iż przed Osobę WMWPana tak bogaty jako y vbogi bespieczny ma przystęp, y wszelki według Sprawy swey nieodwłoczny, prawny y nieodwłoczny odnosi Dekret. czego y wszyscy Szlachta z Powiatow Starostwa tuteyszego doznawaią, iż sprawiedliwie y wedle prawa Sprawiedliwość odbieraią. Przeto też y Ja tę lichą ksiaszkę jurisdictiey Bartney y Artykuły teraz nowo na niey spisane od wszytkich Bartnikow prawdę kochaiących vchwalone, a złym vpornym niebarzo miłe WMWMciPanu oddawam, vnizenie upraszaiąc aby approbowana confirmowana y ręką WMci Pana podpisana była. przez co zostawisz WMWMP. po sobie pamięć wieczną. A z tym niegodne służby moie łasce WMWMPana poruczam. Działo się w Kolnie Dnia 20 Januarii Roku 1616.

WMWMci Pana naynizszy Służebnik

Stanisław Skrodzki.

Art. 1. Prawo Bartne zkąd iest założone.

Swiętey pamięci Xsiążęta Mazowieckie gdy na swych dobrach Szlachcie grunty rozdawali, y na nie Przywilegie dawali, tedy na kazdym Przywileju na tychże dobrach Szlacheckich do stołu swego Barcie zostawiali iakowe barcie ciż sami Szlachta po gruntach swych obeymowali, a Dani miodowe do skarbu Xiążęcego na kazdy rok wedle vstawy oddawali, a też Bory Bartne miedzy sobą na swych że gruntach szlacheckich do upodobania swego alternatim rozdziewali y rozrabiali, jakowe bory Bartne ktorych w puszczy nie bywało nazywano Chrostowe. A iż tameczni Bartnicy Szlachta nie miewali przedtym prawa żadnego, ani też Vrzędu Bartnego, ale o wszelakie krzywdy iakowe kto z nich miewał albo miec sobie mienił przed Xżęta się pozywali y Załoby swe przekładali, Co im się zdało

być z vblizeniem strachem y wstydem wielkim, przed takowymi Monarchami prawa swe Bartne odprawować.

Aż za czasem y prozbami ciż Bartnicy Szlachta otrzymali od Xsiążąt że im pozwolili prawa swe bartne miedzy sobą założyć, ktorym dali moc miedzy sobą obierać Starostę Bartnego sobie rownego Szlachcica cnotliwego i dobrze osiadłego, a do niego osmiu Sędziow Szlachty, Ludzi godnych i sumnienia dobrego, ktorych jurisdictiey podlegali, zachowuiąc wolną Appellacyą od Sądów Bartnych do Xsiążąt. A wszakże nie chcieli podlegać prawu Maydeburskiemu ale exceptie swe miewali iakowymi się sądzywali, ktore y tych czasow w Sądach Bartnych trwaią y trwać będą. Ta tylko rozność od Sądow teraznieyszych miedzy Bartnikami Szlacheckimi bywała, że gdy o iakie drzewa o pszczoły, albo o znamię do sądu Bartnego pozywali się, o iakąby sprawę przysięga bywała skazowana; tedy nie w Sądzie bartnym, ale na korzeniu onego drzewa o ktore się sprawa toczyła przysięgi odprawowali. Co w teraznieyszych Sądach vstało. A ztąd ie nazywano Lesne prawo, y to prawo Bartne od Szlachty iest założone.

Art. 2. O Starośćie Bartnym y powinnośći Iego.

Bywało z dawna iako się za Przodkow prawo zaczęło, Iż Starosta Bartny zawsze bywał Narodu Szlacheckiego, o czym w Aktach Starych Bartnych pewne iest Swiadectwo; to bowiem działo się z tey przyczyny iz wszelakie extrakty z ksiąg Bartnych pod pieczęcią Starosty Bartnego y z podpisem maią być wydawane. co y zawsze trwać ma. A ma być sławy dobrey osiadły, gdyż na sobie wiele ponosi, ktory ma być od Imci Pana Starosty Łomzinskiego confirmowany, a ma być przysięzny. Powinnosc Starosty Bartnego iest pieniądze kunne, siana obroczne albo pieniądze za nie, miody nastawne na czasy naznaczone od Bartnikow odbierać, a w cale Imci Panu Staroscie Łomzinskiemu oddawać każdego roku powinien. A za wiernośći zaś iego turbacie fatygi, y omieszkanie domowe Bor ieden ze wszytką do niego nalezytoscią iako to z łąką stanowiskiem wolnym stawianiem zakow bez zadney daniny, y nastawy miodu trzymać ma. Także od każdego bartnika z rączki przy odbieraniu przygasnie miodu brać powinien. Most na Rzece Turosli narządzać y dwor na Krusku dla puzaru okopywać, Przez Podstarosciego swego Bartnikom wedle zwyczaju roskazywać. Nad to Bory bartne iesli by ktory był spustoszały, y przez gospodarza wakował, inszym Bartnikom, gospodarzom y robociązom dobrym za wiadomoscią Pana Starosty Łomzinskiego dla prowentow vmnieyszenia wedle waznosci vdawać powinien.

Art. 3. Przysięga Starosty Bartnego.

Ia N. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Chwalebney Troycy iedynemu, Krolowi Imci Panu naszemu Miłosciwemu, Imci Panu Staroscie Łomzinskiemu, y Wszytkiemu gminowi Bartnemu. Iż będę w Vrzędzie moim Bartnym wiernym, w odbieraniu y w oddawaniu Imci Panu Staroscie Łomzinskiemu prowentow Krola Imci od Bartnikow mnie zleconych. Sprawiedliwość kazdemu z Wynalaskiem Sędziow Bartnych, nie z swego rozumu, ale wedle vchwalonego prawa czynic powinien będę. Nic się nieobawiaiąc na Dary, na strach, ani na zadną grozbę niemaiąc względu na bogatego, ani na ubogiego, ani na zadnego powinnego bliskiego y dalekiego. Tak mi Panie Boże dopomoż y Twoia Swięta Niewinna Męka.

Art. 4. O Sędziach Bartnych.

Bywał ten zwyczay starozytny, ze Bartnicy do sądów obierali osm osob Bartnikow godnych do sądzenia co trwało przez czas niemały, aż potym obierali sobie czterech Bartnikow godnych do sądu z posrzodka siebie, y to także czas niemały trwało. Ale gdy większe y waznieysze rzeczy w sądach ziemskich przez Pana Sędziego y Podsędka sądzone bywaią słusznie; Także w sądach Grodzkich przez Pana Starostę u Podstarosciego sądzywaią się: Słuszna tedy aby mnieysze sądy Bartne przez dwie osoby z Starostą Bartnym odprawowane y sądzone były, ktorych Sędziow spolnie wszyscy Bartnicy obierać maią. Wszakże Starosta Bartny obaczywszy godnieysze Ludzie z Electow do sądow przyimować ma, ktorzy Sędziowie na kazdy dekret z Starostą Bartnym zgadzać się maią. A sędziowie maią być przysiężni.

Art. 5. Przysięga Sędziow Bartnych.

Ia N. Przysięgam Panu Bogu wszechmogącemu w Chwalebney Troycy iedynemu. Krolowi Imci Panu N. Młłmu Panu Staroscie Łomzinskiemu. Staroscie Bartnemu, y wsytkim Bartnikom, iż czyniąc vrzędowi swemu zadosyć sprawiedliwie sprawy w sądzie Bartnym, nie z swego rozumu ale wedle prawa vchwalonego sądzic będę. Nieobawiaiąc się na strach ani na zadną groźbę, ani na żadne dary, niemaiąc względu na bogatego ani na vbogiego, ani też na powinnego swego iakiegokolwiek bliskiego ani dalekiego, ale wedle roznosci spraw, a wedle prawa Sprawiedliwość czynic powinien będę. Tak mi Panie Boże pomoż, y Twoia Swięta Niewinna męka.

Art. 6. Powinność Sędziow.

Powinność Sędziow Bartnych takowa iest: Na kazde Prawo bartne do sądow zasiadać oprocz zadney wymowki, wyiąwszy by było legale impedimentum, iakowe iest własna niemoc, ożenienie, pogrzeb oyca, matki, żony, Innych zadnych wymowek niemasz. A ktoryby z nich oprocz przyczyn mianowanych do sądu nie zasiadł a był pozwan ex officio do P. Starosty Łomzinskiego, przypada winy trzy grzywny Polskie.

Art. 7. O Podstaroscim Bartnym.

Podstarośći albo Sługa Bartny ma być sławy dobrey w niwczym niepodeyrzany, przez Starostę Bartnego dany, ktory od zadnego Bartnika w swiadki być niema. Powinność iego ma być takowa: ma z roskazania Starosty Bartnego na każdą sprawę Bartnikow obwieszczać y oznaymować. To iest Most na Rzece Turosli warować Narządzać, Dwor na Krusku okopywać dla puzaru, y powinność wszelaką wedle roskazania wyrządzać, ktorego wszyscy Bartnicy słuchać powinni. Iego nakazywanie ma być tak wazne iakby sam Starosta Bartny roskazował. A ktoryby Bartnik na Podstarosciego Bartnego nakazowanie nic niedbał, a on by to w Sądzie Bartnym zeznał, takowy in recenti ma być winą karan wedle wynalasku Sądu Bartnego. Powinien też Bartnikow na roki bartne słownie pozywać iednego od drugiego, ileby komu tak z Bartnikow iako y z obcych Ludzi byłaby potrzeba ktory od pozwu od Bartnikow ma brać po pułgrosza, a od obcych ludzi iak go uprosi.

Art. 8. O Pisarzu Bartnym.

Pisarz bartny ma być Osoba do tego vrzędu godna przez Sąd bartny y bartniki Starsze obrany, ktory w sądzie Bartnym od Bartnikow w takowymże ma być poszanowaniu iako y Sąd Bartny, Pisarz moze być nieprzysięzny, ponieważ wszytkie sprawy, ktore się w Sądzie Bartnym odprawuią maią być przezeń pisane przed Obecnoscią Sądu Bartnego, ktore sprawy w Akta Bartne zapisawszy będzie powinien zawsze w przyszłe roki Bartne przy Sądzie, Akta z Protokolem corrigować.

Art. 9. O Księgach Bartnych.

Księgi Bartne maią być u pewnego Gospodarza z skrzynką chowane od ktorey skrzynki klucz ma być v Starosty Bartnego. A będąli Bartnicy chcieć mogą drugi klucz od drugiego zamku od teyże skrzynki mieć v ktorego Sędziego, albo kogoby sobie do tego klucza obrali. Y o to się maią starać aby skrzynka z księgami w dobrym porządku chowana była.

Art. 10. O Rokach Bartnych.

Bywał ten zwyczay u Starych Bartnikow ze się schadzywali, y sądy swe odprawowali co dwie Niedzieli Co gospodarzom ile takowym ktorzy się dobrym gospodarstwem bawią z uprzykrzeniem było na tak częste roki chodzic w odległosci mieysca, przeto domogli się tego, ze się potym sądzywali co cztery niedziele, az się y to im uprzykrzyło. Postanowili potym miedzy sobą spolnie wszyscy co wiecznymi czasy trwać ma, że roki Bartne co sześć niedziel sądzone być maią, Wyjąwszy to że Wakanse trwać maią począwszy od Swięta S. Małgorzaty aż do Swięta S. Bartłomieia, w ktorych Wakancyach tak Sąd bartny iako y wszyscy Bartnicy maią od sądow być wolni, gdyż też w ten czas Bartnicy naywiększe roboty na borach miewaią, Oprocz iesli iaka (quod absit) potrzeba by zaszła o iakie złodzieystwo zeby musiało być judicium oportunum. Do takowych Sądow wszyscy na roskazanie przez Podstarosciego Bartnego Bartnicy być powinni pod winą na to vchwaloną.

Art. 11. O Zapłacie u Sądow.

Dla wieczney pamięci aby napotym w sądzie zapłaty większey się nie upominał zaden na sądzie siedzący nad vstawę od iakichkolwiek Spraw tego się napisać nieomieszkało. Naprzod od Wiecznością przedania Boru Bartnego dwanascie groszy, z ktorych Sądowi dziesięc, a Pisarzowi Bartnemu dwa grosze należec maią. Item od wszelakiego Dekretu pułtrzecia grosza z ktorych sądowi groszy dwa a Pisarzowi pułgrosza należy. Item od Widzenia tak na drzewa iako y na łąki obiedwie strony po pułtora grosza tak Aktor iako y pozwany Sądowi dać maią, a osobliwie Aktor Pisarzowi pułgrosza dać powinien. Item od Więzi pułtrzecia grosza Sądowi z Pisarzem, a Podstarosciemu Bartnemu grosz ieden. Item od Protestaciey iakieykolwiek pułtrzecia grosza. Item od przewiedzienia Swiadkow samotrzec pułtrzecia grosza, a od zupełnych Swiadkow pięc groszy. Item od Wolności iakieykolwiek pułtrzecia grosza.

Art. 12. Na roki Bartne każdy Bartnik bywać powinien.

Iest tego wielka potrzeba, aby gdy Podstarości Bartny o Rokach Bartnych oznaymi, kazdy Bartnik na Rokach Bartnych bywał, to iest

ktorzy należą do Koleńskich, a ktorzy też do Nowogrodzkich rokow, gdyż też od rokow do rokow niemały przeciąg szesc niedziel każdy Bartnik w pięciu niedzielach odprawi na Puszczy roboty swoie, A ta tego iest przyczyna Iż ci ktorzy w puszczy szkody zwykli czynic, tedy naybarziey ten czas upatruią gdy roki Bartne sądzone bywaią, Y gdy gospodarza boru w puszczy niemasz na sądy odeydzie na ow czas nayprędzey szkodę iaką bądz w pszczołach, bądz w zywnosciach, albo li też w bartnych naczyniach vczyni, gdyż złodzieiowi snadniey dom oszukać gdy gospodarza niemasz. A ták aby każdy bartnik gospodarz na każde roki Bartne bez zadney wymowki (oprocz tego zeby miał legale impedimentum) pod winą pułgrzywny Polskiey pięniędzy, ktorą gdy na roku stanie powinien durantibus judicijs zapłacić pod takowąż sowitą winą. o ktorą zarazem ma być osądzony, a niema być z cwierdzi puszczony aż onę winę zapłaci.

Art. 13. Do sądu Bartnego iako się schadzywać maią.

Bywał ten zwyczay niedawnych czasow zaczęty a zwłaszcza u dzisieyszych młodych Bartnikow a barzo zły y plugawy iz do sądu nieprzychadzali, az się popiwszy po gospodach w Miescie, a przyszedszy do Sądu pijani każdy z nich czynił niepotrzebne gwary tak, że Sąd Bartny trudno miał co dla Puku [1]) ich sprawować, Dla tego pilna potrzeba aby ten nałog swywolnych ludzi vstał. A tak od tego czasu opusciwszy niezwykłe obyczaie kazdy Bartnik, iako też y postronny iaki człowiek komuby iaka do sądu potrzeba była, maią się schadzywać do sądu Bartnego na Dwie godziny przed południem, a sprawy swe konczyc naydaley trzy godziny po południu pod vtraceniem sprawy swey tak Aktor iako pozwany Salvo iednak aresto Actori et citato. A iesliby aresztu ktora strona w sprawie swey nie vczyniła judicialiter, tedy swoią sprawę traci.

Art. 14. Sądy Bartne trzezwo odprawowane być maią.

W Sądzie Bartnym zadnym pijanstwem zabawiać się niemaią az wprzod sprawy intentowane odprawione będą. A iz bywał niesposobny zwyczay v teraznieyszych młodych a nowych Bartnikow iż do sądu pijani ledwo nieslepi przychodzili hałasy y swary czynili na upominanie y karę mniey dbali. Co się nie czym innym działo, iedno że prawa in scriptis nie mieli, z ktorego gdy im często czytane będzie, y winy ich przed oczy przekładane będą, snadniey się ztąd pohamować muszą. Zabiegaiąc tedy temu iakoby ta swawola vgasła, to kazdemu wiedziec potrzeba: Ieżeliby kto pijano do sądu Bartnego przyszedł swoią albo też czyią sprawę odprawować a uznał by to Sąd Bartny zeby pijany był, takowy do sprawy niema być przypuszczon. A iesliby chciał przeciw Sądowi przeczyć, tedy ma być do czwierdzi wsadzony A winą pułgrzywny polskich pięniędzy ma być karany. Wszakże sprawy swoiey tracic niema, ale do drugich Rokow Bartnych ma być Limitowana.

Art. 15. Do sądu żadén z bronią wchodzić niema.

Prawo wszelakie potrzebuie vczciwośći wielkiey y pokoju, gdyż w kazdym prawie mieysce krola Imci godnieysze iest y przednieysze, do

---

[1]) W rękopisie wyraz ten poprawiony czernidłem późniejszym na Huku.

ktorego zaden z bronią wchodzic niema. A tak ktoby z Bartnikow do Sądu Bartnego z bronią to iest kordem, szablą, toporem, czekanem przyszedł, a oneyby broni zarazem od siebie gospodarzowi do schowania nieoddał, od takowego broń ma być odięta, która niema być iemu wrocona. A na takowym winy pułgrzywny Polskie pięniędzy ma być skazane przez Sąd Bartny ktorą durantibus judicijs zapłacic by powinien był. A gdzieby takowey winy zapłacic nie chciał, takowy z winą trzech grzywien Polskich pieniędzy ma być do Pana Starosty Łomzinskiego przez Sąd bartny odesłany.

Art. 16. V Stołu sądowego żaden niepotrzebny siedzieć niema.

Do stołu sądowego u ktorego Sąd Bartny sądzi sprawy ludzkie, zaden prozny zasiadać niema, oprocz pozwolenia sądowego. A ktoryby z Bartnikow wazył się upornie u stołu sądowego zasiesc, dla ktorego by przeszkoda byc miała, na takowym Wina Dwanascie groszy pieniędzy ma być skazana, ktorey iesliby zarazem płacic od stołu wstawaiąc niechciał, ma być do czwierdzi osadzon, az by onę winę zapłacił.

Art. 17. Niewiasty w sądzie Bartnym bywać niemaią.

Bywał zwyczay a barzo zły, iż niewiasty za mężami do Sądu Bartnego iako własnie do karczmy chodzić zwykli, a zwłaszcza za obzercami iako y one same, ktore pijane przy mężach swych w perory, gwary wdawały się trudniąc sprawy prawne szczebiecząc co się ludziom sprzykrzyć musiało. A tak ktoraby niewiasta za mężem albo y sama bez męża przyszła, ktora nie iest wdowa chcąc się w iaką sprawę wdawać w Sądzie Bartnym (oprocz zeby legale impedimentum męża swego oznaymic miała) takowa ma być osadzona, y niema być z cwierdzi wypuszczona, az do skończenia spraw. winy ma zapłacic szesc groszy oprocz zadney folgi gdyż inaczey poskromione być niemogą. A wszakże wdowie każdey wolno w sądzie być y o swoią krzywdę mowic chocby tez y Plenipotenta przy sobie miała.

Art. 18. Ktoby Dekretowi sądowemu dał naganę.

Dekret iakikolwiek gdy Sąd Bartny miedzy stronami controvertuiącymi vczyni, bądz prawny, bądz też przeciw prawu ileby rozum znosił, od ktoregoby stronie tey, ktoraby mianowała sobie krzywdę mieć, niebyłaby appellacya broniona, takowemu Dekretowi zadna strona słowy nievczciwymi przyganiać niema, poniewaz od takowey krzywdy swey by appellował, y appellacya byłaby onemu dopuszczona, Ale iesliby niechciał appellować, śmiał by się targać nievczciwymi słowy Dekret Sądowy ganiąc na takowym wina Trzy grzywny Polskie ma być skazana z ktorą ma byc do P. Starosty Łomzinskiego odesłan.

Art. 19. Ktoby się na kogo w sądzie targnął.

W Sądzie Bartnym w zaysciu prawa ieden na drugiego ani nievczciwymi słowy ani ręką ani bronią targać się niema, ale się prawnie bronic, ile iemu prawa stawa powinien, a ktoby wazył się na drugiego w Sądzie słowy targnąć a byłoby na takowego pewne Swiadectwo, takowego Sąd ma winą skarać pułgrzywny Polskie, ktorą durantibus judicijs zapłacić powinien pod sowitą winą grzywny Polskiey. A ktoby się ręką targnął tak zeby to sądowi nie tayno było, takowy ma być karan trzema

grzywnami Polskimi. Ktoby także na sąd niewczciwymi słowy się targnął przecząc Dekretowi, Na takowego wina trzy grzywny Polskie ma być skazana, a iesliby się ręką targnął, takowy Gardło swe okupić powinien.

Art 20. Wdowie y Sierocie Plenipotent od sądu ma być przydany.

Gdy by iaka wdowa albo sierota niemaiąc Rodzicow swych, a maiąc iakową od kogo krzywdę o ktorą by stronę swą do Sądu zapozwał, albo też y onę by kto także do Sądu zapozwał ktoraby opiekuna swego nie miała, a prosiłaby v sądu aby iey Plenipotenta przydał, takowym Sąd Bartny Procuratora dać powinien, a od takowego przydania zadna zapłata niema być brana.

Art. 21. O Pozywaniu.

Podstarosci Bartny ma pozywać Bartnikow do sądu słownie, a to kogo pozowie [1]) ma w Sądzie zeznawać. A ma pozywać bądz na rynku, bądz też w gospodzie, bądz na drodze gdzieby tylko potrafił kogo pozywać ma, na ktory pozew pozwany do Sądu stać powinien. A iesliby do domu przyszedł tego kogo pozywa a nie zastał by go w domu, aleby tylko Matkę, Zonę albo czeladz a opowiedziałby ze Gospodarza onego domu pozywa, takowy pozew ma być wazny, bo ten kogo pozywaią radby się pozwu schronił byle mogł, iakowych teraz się namnozyło dosyć.

Art. 22. O Niestaniu na Pozew.

Gdy kto będąc pozwany przez Podstarosciego Bartnego, w Sądzie Bartnym na pierwszy pozew stanąc zaniedbał Aktorowi, na takowego Aktor ma dać contumacyą zapisać, a do sprawy ma go znowu kazać przypozwać, na ktory pozew iesli pozwany stanie a będzie odpowiadać chciał, takowy ma wprzod niż się sprawa zacznie Aktorowi to co od contumaciey dał wrocić. A iesliby pozwany na ten wtory pozew stanąc niechciał, tedy na takowego Actor ma drugą contumacyą kazać sobie zapisać, a znowu na trzeci rok ma go przypozwać kazać, na ktory rok iesli stanie a wtoczy legale impedimentum A strona Actorowa uprze się niedaiąc mu wiary, tedy pozwany ma to cielesną przysięgą podeprzeć, y iesli przysięze od zysku Aktorowego wolen będzie, a iesliby nieprzysiągł ma vtratę Aktorowi co wydał na zapisy wrocić, a Sądowi winy piętnascie groszy zapłacic, a zapłaciwszy, z Actorem o sprawę zaczętą de principali rospierać się. A iesliby na trzeci pozew pozwany Actorowi w zysku się wzdać dopuszczał, a Podstarosci Bartny zeznałby ze pozwanego na kazdy rok pozywał na takowym Actor dobry zysk otrzyma, y nie mogą pozwanemu iść zadne obrony prawne, ktorego gdy Actor na czwarty rok pozowie [2]) ad Satisfactionem lucri sui judicialiter Obtenti, takowemu Sąd Bartny ma zysk wedle taxy żałoby aktorowey cum paenis de jure solitis et cum remisione ad Dominum Capitaneum Łomzensem. A iesliby pozwany domagał się appellować, takowemu appellacya tanquam in re judicato [3]) niema być dopuszczona.

---

[1]) Poprawiono czernidłem późniejszym na: p o z w i e.
[2]) Poprawiono późniéj na: p o z w i e (jak w art. 21).
[3]) Poprawiono czernidłem późniejszym na: judicata.

Art. 23. O Executiey na przekonanego Prawem.

Gdy by pozv any Actorowi dopuszczał na sobie proces Prawa przewieść, Na coby Authenticè był słuszny dokument o iakąkolwiek sprawę, takowe przezyski nie na Dobra jurisdictiey Maydeburskiey to iest Domy, Ogrody, role, et id genus, ale na Bor Bartny w Puszczy Krola Imci sciągać się maią, ponieważ by przezysk prawa w Prawie Bartnym y o Bartne rzeczy otrzyman prawnie był. W iakowych przezyskach Bor Bartny pozwanego przez Sąd Bartny y knieyniki sąsiady pozwanego ma być za summę pieniężną złozony, a aktorowi jure vincenti przez Sąd Bartny podany. Takowy Bor iesliby większey ważności był summą pieniędzy nad przezyski Actorowe, tedy Actor temu od kogo by mu bor był podany, długi iesliby iakowe były roznym ludziom wypłacic, a wprzod prowent krola Imci popłaciwszy, coby zbywało temu czyj Bor był oddać y winy zapłacic. Acz w prawie Szlacheckim w Głowszczyznie, w posagu, w przezyskach zadne imięnie ginąc nie może, y w tym praescriptiey niemasz, ale miedzy Bartnikami inaczey, bo gdzieby Bartnik na boru Bartnym trzy lata nierobił, tedyby Bor wniwecz się obrocił y spustoszeć by musiał. A iesliby też on Bor przez sąd złożony prawem zwyciężonego przezysków Aktorowych nie wyniosł, tak zeby mnieyszey wazności był anizeli przezyski Actorowe, takowego ten co Prawo przewiedzie, ma pozwanego osadzic, a w cwierdzi chować do tąd aż mu się nagroda stanie, bo qui caret aere puniatur corpore, nie zarabiay na złe, będziesz w pokoju żył.

Art. 24. O Swiadkach.

W Swiadkach wszelakich y w iakimkolwiek Swiadectwie bywać nie mogą Brat rodzony, Strij, Brat stryieczny, Szwagier ktoryby siostrę rodzoną za sobą miał, A oprocz tych pomienionych mogą być, kogoby strona sobie dostać mogła. tego też pilna potrzeba aby przed Sądem Swiadkowie examinowani byli, aby kto chce w iakim swiadectwie być, Przykazanie Boże vmiał, gdyz tam broni fałszywego swiadectwa, ktorego iesliby iaki swiadek nieumiał, takowemu w swiadki być się niegodzi. Także y takowemu ktoby od kościoła na sobię (tak) klątwę miał w zadnych Swiadkach y swiadomiu być nie ma.

Art. 25. Ktoby w Sądzie do przysięgi swiadkow namawiał.

Ktoby przeciw inszemu Bartnik przeciw Bartnikowi z zayscia iakiego prawnego przez Dekret Sądu Bartnego miał wieść Swiadki z ktorymiby w sądzie przysięgę czynic miał, takowy z gotowymi swiadkami do sądu przyść ma, a nie ma się w sądzie na nie zdobywać, bo zeby się na swiadki w sądzie zdobywał znak by pewny był winnośći iego, y iesli by to Sądowi jawno było, z takowymi tedy swiadkami do sądu niema być przypuszczony, ale ma być od Actora w zysku wzdany za pozwoleniem Sądu Bartnego, gdyż takowych bezboznych ludzi iest po częśći, ktorzy sprawy nie wiedząc idą za kuflem piwa do przysięgi iako na naylepsze wesele, co iest przeciw Bogu y przykazaniu iego Swiętemu.

Art. 26. Ktoby zacząwszy prawo y pozwanym, a nieskończywszy prawa potaiemnie się z nim zgodził.

Bywało tego po częśći iż Bartnik zacząwszy sprawę z drugim Bartnikiem w Sądzie Bartnym tak Civiliter iako Criminaliter, a nieskończywszy

sprawy swey zaczętey z pozwanym się ziednał, czym winy zwykli pokrywać, a swawola y szkoda im daley, tym się więcey mnożyła. A tak ktoby z Bartnikow tego się ważyć smiał zeby zacząwszy sprawę z ktorym Bartnikiem bądz Civiliter, bądz Criminaliter nieskończywszy oney sprawy z pozwanym się potaiemnie ziednał, pokrywaiąc winy Sądu Bartnego y Panu Staroscie należące, w takowey sprawie tak Actor iako y pozwany iednakową winą maią być karani, takową iaka miała być na pozwanym z załoby Actora gdy był prawem przekonany, oprocz zadney folgi; O iaką winę takowi maią być osądzeni, a z cwierdzi nie maią być puszczeni azby winę iesli Civilis Actio Sądowi Bartnemu, a iesli Criminalis P. Staroscie Obie strony zapłaciły.

Art. 27. Obzałowany od Actora, gdyby nieczekaiąc dekretu, z prawa vpornie odszedł.

Pozwany od Actora będąc obzałowanym w Sądzie Bartnym o iakąkolwiek krzywdę o ktorąby taxę szkod położył stoiąc personaliter, a na załobę począwszy odpowiadać nieskończywszy sprawy y nieczekaiąc Sądowego Dekretu, od sądu by upornie precz odszedł, na ktoregoby Actor przed Sądem stoiąc swiadczył, na takowym Actorowi taxa wedle żałoby z winą ma być skazana, takowemu Dekretowi pozwany przeczyć trudno ma. O iakową winę od sądu, a Actorowi ku zyskowi prawa Podstarosci Bartny na drugie roki bartne przyszłe ma rok dać. Ktory iesliby vpornie stanąc nie chciał, tedy go Sąd Bartny cum toto causae effectu do Pana Starosty odesłać ma, y Obiema stronom nakazać dzien pewny złożywszy.

Art. 23. O Arescie.

Areszt takowy ma być rozumiany, gdyby iaki Bartnik lub będąc Actorem lub też będąc pozwanym maiąc sprawę do sądu Bartnego, a będąc zatrudniony omieszkałby do swey sprawy przybyć do sądu, do ktorey sprawy gdyby przyszedł a iuż go wzdano, albo przeciw iemu Ewazyą otrzymano, y prosiłby durantibus judicijs aby mu areszt swey sprawy vczynic dopuszczono, takowego aresztu Sąd Bartny ma dopuscic y zapisać roskazać, Do iakiego aresztu ten co sprawy aresztuie ma stronę na przyszłe roki przypozwać, a wszakże niż prawo zacznie będzie winien stronie przeciw ktorey sprawy aresztuie, to co go w zysku wzdawał albo Ewazyą otrzymał wprzod wrocic. A wszakże areszt po dokonczeniu rokow Bartnych, niema być przyimowan.

Art. 29. Kto sprawę vtraći, już się na nię poprawować nie może.

Gdyby kto zacząwszy iaką sprawę w Sądzie Bartnym y oneyby sprawy zaniedbawszy poprzestał, tak iżby oney sprawie zaczętey wyszedł rok i sześć niedziel Po ktorym roku y szesciu niedziel wyszłych Actor znalazłby iakie munimenta, a znalazszy pozwałby o onąż sprawę wprzod prawem zaczętą onegoż co y pierwey pozwanego, a okazałoby się to Actami Bartnymi że o tąż sprawę prawo zaczął, a zacząwszy zamilczał, takowe prawo iuż mieysca w sądzie miec niemoże, Bo nie może drugi raz nikt o sprawę prawnie czynic, ktorą iuż raz utraci [1]). Ato dla tey przyczyny, iż miał dosyc czasu poprawować się w roku y szesciu niedzielach, w ktorey y munimenta choć iakie miał v sądu służyc nie mogą.

[1]) Wyraz utraci poprawiono późniejszym czernidłem na utracił.

Art. 30. Aktorowi przeciw Swiadkom, jaki Dekret być ma.

Gdy by w Sądzie Bartnym ieden na drugiego załobę vczynił o iakąkolwiek krzywdę, na coby swiadectwo postawił, ktoryby albo też ktorzy zeznali w Sądzie, że tak iest iako Actor załuie, a pozwany by stoiąc Simpliciter zapierał, ze tego niewinien o co Actor załuie, takowemu Sąd Bartny ma skazać odwieść się niewinnosci swey, z tak wielu Swiadkow, ileby ich Actor do załoby swey postawił. A iesliby też Actor załowałby na pozwanego o iaką krzywdę swiadka zadnego niestawiaiąc, a pozwany by nieznał, tedy na taką załobę samemu przysięga ma być skazana.

Art. 31. Ktoby kogo w pozwie ranił.

Gdy by ktory Bartnik zacząwszy sprawę w Sądzie Bartnym o iakąkolwiek krzywdę swą, bądz będąc Actorem, bądz też będąc pozwanym. A w tym zaysciu prawa z iakiego rankoru raniłby ieden drugiego, tedy takowy ktoryby ranił sprawę swą utraca wiecznie do tego ktoregoby ranił, choć by też miał sprawiedliwą, bo ten co się ręką msci, już prawa odstępuie sprawiedliwość sobie czynic vmysliwszy. A wszakże zraniony ma prawo miec o rany swoie w sądzie gaionym, pod ktorym dobra tego co zrani, nieruchome y też ruchome leżą.

Art. 32. O widzeniu.

Gdy by Bartnik Bartnika do Sądu Bartnego zapozwał oto. Iż mu się wrzucił na sosnią, albo na iakie insze drzewa boru iego należące, znamie iego zepsował, a swoie popisał Albo też o łąkę, iż mu się na nię na mieyscu pewnym wrzucił posiekł etc. A pozwany by rzekł że tak drzewa albo li tez łąkę robię iako swoie własne, y prosiłby aby iemu Widzenie skazane było, tedy Sąd Bartny ma obiema Widzenie skazać, Widzennikow dwoch Bartnikow ludzi wiary godnych przydać, y dzien Widzenia pewny naznaczyć czego się Widzennicy zbraniać niemogą ktorych Sąd naznaczy pod winą sądową. A tam oni Widzennicy dnia naznaczonego z obiema stronami maią się do mieysca onego zniść, gdzie ono drzewo, albo ona łąka o ktorą się sprawa toczy leży, y maią się dobrze onemu znamięniowi na drzewie przypatrować aby mogli drzewa niepsować, czyjeby znamię starsze y waznieysze było. A iesliby strona ktora lub obie tak uparte były, aby w vznaniu widzennikom wiary dać nie chcieli, tedy Widzennicy maią ono znamię dobrze wyciąć, a wior do siebie wziąc, y potym go do sądu przynieść, A sąd z inszemi Bartnikami starszymi maią z onego wioru vznawać po słoiach drzewa lata licząc, ktore znamię starsze y ktoremu borowi należy. A wszakże Widzennikom wprzod niż wior do sądu oddadzą maią Obiedwie stronie tak Actor, iako pozwany dać po puł tora grosza, a choćby y wiora nie wycinali, także im płacic maią, A iako zeznaią tak Sąd Bartny potwierdzic ma, y drzewo komu należy przykazać, a natym ktoby cudze pszczoły chodził Winę pięcdziesiąt groszy skazać. A iesliby pozwolił ktory Widzennikom znamię wyciąc z drzewa, a nie znalazłaby się iego sosnia albo iakie inne drzewo, tedy ma dać temu czyie drzewo będzie za znamię pięcdziesiąt groszy, z winą pięcdziesiąt groszy, albo to drzewo zepsowane wziąc ma, a drugie takoweż drzewo zdrowe z swego boru w teyże kniej ma iemu dać z takowąż winą. Także y o łąkę iako Widzennicy zeznaią sąd ich zeznanie ma approbować. A wszakże będzieli się komu zdała krzywda, tedy będzie mu wolno na Większy Vrząd, to iest na zupełny Sąd Bartny swym kosztem na Widzenie wziąc, czego

Sąd Bartny bronic niema, od ktorego Widzenia będzie dać winien piętnascie groszy. A tam przy tym Widzeniu Sąd Bartny Dekret y zarazem rozdział oney łąki miedzy stronami vczynic maią. To też potrzeba wiedziec strony iakiego drzewa iesliby widzennicy tam na widzeniu będąc obaczyli zeby ktory z stron pozywaiących się psował znamie swego szukaiąc, na coby od sądu Bartnego pozwolenia niemiał, a zeznali by to w sądzie Bartnym, tedy ten co się wazył dobywać znamienia ono drzewo choć by y iego było boru, do tego co się z nim prawuie wiecznie traci, a sądowi winę pięcdziesiąt groszy pieniędzy przepada, ktorą durantibus judicijs zapłacic powinien pod winą sowitą cum remissione ad Dnum Capitaneum.

Art. 33. Przy widzeniu Vczćiwość ma być zachowana.

Przy Widzeniu ktore z Sądu Bartnego bywa na roznice drzew albo łąk z syłane, tak iako y w sądzie vczciwosc ma być zachowana, A tak gdy od sądu Bartnego widzennicy na iaką sprawę bywaią z syłani z stronami ktorzyby z sobą tak o drzewa iako y o łąki prawo wiedli, tam one strony, y insi ktorzyby przy nich byli maią widzenniki w takowym poszanowaniu miec iako sąd Bartny, y nietylko Widzenniki same, ale przy nich y sami sobie niemaią nievczciwych słow zadawać, ani bronią na się targać się, A iesliby iaki swar albo nievczciwe słowa przy widzennikach zadawać sobie mieli albo się bronią na się targali, alboby ieden drugiego zranił, a widzennicy by to w sądzie zeznali, y nalezliby iednego miedzy stronami winnieyszego, tedy Sąd Bartny ma winnieyszego karać winą za nievczciwe słowa groszy piętnascie. Za targanie na się albo zranienie trzy grzywny Polskie, y z winą do Pana Starosty odesłać.

Art. 34. Po widzeniu na księgi dilacya ma być pozwolona.

Gdy by się miedzy stronami iaka sprawa wiodła w Sądzie Bartnym w ktoreyby sprawie miedzy stronami widzenie skazane było. Po ktorym widzeniu iesliby ktora strona prosiła aby iey była dana dilacya o tę sprawę na księgi, takowym dilacya niema być broniona, ale ma im Sąd nakazać księgi na przyszłe roki Bartne położyc, y okazac takowey sprawie potrzebne o ktore rzecz idzie, ktorych iesliby nieokazał, onę sprawę swoię traci wiecznie.

Art. 35. O Apellacyach.

Apellacya w rzeczach słusznych zadnemu nie ma byc broniona ktora z Sądu Bartnego ma bywać prosequowana przed Panem Starostą tamecznym w Rugu Bartnym Nowogrodzkim. Wszakże ktoryby Bartnik zacząwszy sprawę w prawie Bartnym, bądz by iey był Actorem, bądz by też był pozwanym, otrzymawszy dekret w sądzie Bartnym, a od onegoby decretu nie apellował, Iuż ona sprawa iego transit in rem judicatam, y w takowey sprawie choć by potym chciał apellować, niema iemu być apellacya dopuszczona.

Art. 36. O wdowach y spadkach onym należących.

Ktoraby żona po mężu swym zmarłym została wdową spłodziwszy z nim dziadki, Takowa wdowa nie dziedziczy w Boru Bartnym, ale ileby dzieci miała, tedy miedzy niemi w Boru rowną część brać ma a nie więk-

szą. A to się rozumiec ma, nie zeby w boru miedzy dziećmi dziedziczyć miała ale z składu y wazności Boru część pieniędzy, tak iako y na ktore dziecię ona powinna wziąc. Bo to z tey przyczyny Przodkowie wynalezli, iż gdyby niewiasta Borem rządziła, albo połowę w boru brała dla vporu niewiesciego prętkoby bor zniszczeć musiał. A iesliby taka wdowa maiąc dzieci szła za inszego męza, tedy onego Boru z Mężem vżywać ma, z wiadomoscią Starosty Bartnego, a dziadkom wychowanie vczciwe dawać az do wzrostu y lat. A wszakże mąż iey na onym boru ma robic iako pewny gospodarz, y na onym boru niema nic vtracać, ani go sam porębywać, ani drzewem mięniać, ani łąkami, ani przedawać ale w cale chować do dziecinnego wzrostu. Y niema być za doskonałego Gospodarza onego boru dziedzicznego, ale za Opiekuna, A dokądby on bor trzymał, powinien na onym Boru robotą y dzietwą na kazdy rok wystatczać tak iako o Opiekunach iest opisano, czego Starosta z Sędziami Bartnymi pilnie doyrzec powinni. A wszakże gdy Matka dzieciom Bor puszczać będzie, tedy dzieci powinni Matce część iey spłacic według składu waznosci boru. A iesliby on Oyczym na boru roboty niewystatczał y nieprzedziewał tak iako Opiekun, tedy dzieći maią go prawem popierać z iego Dobr. A on Oyczym powinien się Pasierzbom swym sprawic w Sądzie Bartnym.

Art. 37. O Opiekunach.

Ktoreby dzieci po smierci Ojca swego y Matki swey zostały nielatne, a choćby też y Matka była z dziecmi, ktoraby iuż za inszego męza nie chciała iść, Takowym dzieciom Sąd Bartny powinien dać Opiekuna z liniey rodzaju onych dzieci, A iesliby się nieobrał Opiekun z rodzaju Oycowskiego onych dzieci, tedy Sąd Bartny powinien dać kogoby obrał gospodarza dobrego pewnego ktoryby onym borem dziecinnym dobrze rządził, onego vzywał, Prowent Krola Imci zawsze w cale oddawał, one dzieci nielatne chował, A iesliby się dzieci chować niechciał podiąć, tedy z onego boru ma postąpic na kazdy rok dzieciom dawać wedle wynalasku Przyiacielskiego y Sądu Bartnego. A takowy Opiekun dziecinnego boru, niema od boru onego niczego zbywać, ani drzewami, pszczołami, łąkami mięniać, ani przedawać, ale ze wszytkimi pozytkami w cale on bor dzieciom dochować, az do wzrostu y przyscia lat dziecinnych. A iesliby on Opiekun czego od boru komu odbył, zamięniał, albo zaprzedał takowe zamianki, y zaprzedania maią być nikczemne, ktore zamianki i zaprzedania dzieci oprocz zadney trudnośći do swego boru dorozszy lat odięłyby. A takowy Opiekun pokiby on Bor w swoiey Opiece miał, powinien na każdy rok na Onym boru przydziewać po piętnaśćie drzewa Sosnowego, a iesli dębowego, tedy rachować ma ieden dąb za dwie Sośni. O ktory przydziatek ma się on Opiekun Opowiadać na kazdy rok Sądowi Bartnemu. A Sąd Bartny będzie winien Podstarosciego Bartnego posyłać na Oglądanie Onego przydziadku. A iesliby on Opiekun przez te lata w ktoreby on Bor trzymał, dziatwą na onym boru niewystatczył, tedy powinien gdy Bor dzieciom puszczać będzie Onym za kazdą Sosnią po Cztery grosze rachuiąc ileby drzewa wystatczać miał, zwiną piąciudziesiąt groszy.

Art. 38. Siostry ktore Bracią maią nie dziedziczą w Boru.

Po zeyśćiu z Swiata Rodzicow, po ktorych by pozostały dzieci Synowie z Corkami, albo Syn ieden z Corką, albo z Corkami, takowe siostry z Bracią albo z Bratem w Boru Bartnym nie dziedziczą dla spusto-

szenia boru, na ktorym roboty pilney zawsze potrzeba. Wszakże iednak onym Siostrom albo Siestrze powinni Bracia albo Brat część z Boru iakowa na nie przyidzie wedle wynalasku Przyiacielskiego albo składu Sądu Bartnego ile niezamężnym pieniędzmi zapłacić. Ale ktoraby Corkę Ociec za zywota swego za mąż wydał, takowa po zeysciu z Swiata Rodzicow swych do Boru nic niema, Oprocz tego iesliby iey za zywota swego Ociec Synom roskazał co dać, albo też zapisem to Obwarował, gdyż kazdy Ociec wie iak corkę swą za mąż wydaie.

Art. 39. Dziewki ktore Braci niemaią iako na Boru dziedziczyć maią.

Gdy by po zeysciu z Swiata Oyca Matki pozostało kilka Corek citra vel vltra, na ktoreby Bor Bartny prawem przyrodzonym przypadł, gdy by Brata rodzonego zadnego niemiały, ktoreby siostry po rodzicach swych poszły za męze, takowym tedy Szwagrom na roznych mieyscach mieszkaiąc, trudnoby na Onym boru wszytkim robic, a choćby też y w iednym miescie albo wsi mieszkali gdyż się rodzoni Bracia kilku ich na iednym boru zgodzić niemogą, pogotowiu tedy Szwagrowie, y musiałby on Bor do zguby przyść. Przeto na Boru po Oycu pozostałym starsza siostra dziedziczyć ma, a młodszym ileby ich było spłacic wedle wynalasku Przyiacielskiego, albo też składu Sądu Bartnego powinna będzie, Oprocz zadney trudności szkod, y rosterku prawnego pod vtraceniem prawa swego.

Art. 40. O Rozdziale Boru miedzy niezgodną Bracią.

Gdy po zeysciu z swiata Rodzicow pozostało kilku Synow na ktorych by Bor Bartny Successivè przypadł, Oktory niemogliby się dla iakiego uporu swego zgodzic, y zapozwaliby się o On Bor do Sądu Bartnego chcąc miedzy sobą przez Sąd o on Bor Bartny rozdział vczynic, a chciałby ten y Ow On bor otrzymać, a innym Braci zniego spłacic. Miedzy taką Bracią Sąd Bartny, gdyby ich namową do zgody pewney przyciągnąc niemogł, y mowiliby ze tak mnie miła Oyczyzna iako y drugiemu, Tedy miedzy takową Bracią Sporną Ma Sąd Bartny wziąwszy do siebie insze Bartniki wedle Boga, skład pieniężny według wazności Boru vczynic y on roskazać zapisać w Acta Bartne. A potym losy takowe vczynic, nastrzyc rownych kartek a na iedney napisać Bor, a insze kartki niepisane, y włożyć one kartki w Czapkę a pomieszawszy ie wezwać iakiego chłopczyka dziecięcia ktoreby ieszcze na sobie grzechu smiertelnego miec nie mogło, y dać mu onę czapkę z kartkami, a kazać mu niepatrząc w czapkę po iedney kartce wyimować, y onym Braci po starszemu dawać. A ktoremu Bratu da kartkę na ktoreyby napisano było bor, ten on bor ma otrzymać, a inszey Braci wedle składu z niego popłacić, czemuby inni Bracia przeczyć niemogli, ani zaden z nich czasy wiecznymi, gdyż też tak iest zdawna iż na Borach wielu Braci dziedziczyc niemogą naywięcey dwoch, daley nic dla spustoszenia Borow przez niewystarczanie robot borowi należących.

Art. 41. O spadkach bliskości po niepłodnych Bartnikach.

Gdy by iaki Bartnik z żoną swoią z szedł z Swiata, niemaiąc zadnego potomstwa, ktoryby po sobie zostawił Bor Bartny w Puszczy Krola Imci, nie vczyniwszy zadney ordinaciey Onego Boru Swego, A powinni Ich

dopomagali pozostałego Boru, Takowy Bor na krewnych onego Bartnika niepłodnie z Swiata zeszłego, a nie na powinne żony iego przypadać ma. A wszakże powinien bliskim Oney Zony także niepłodnie zeszłey Wiano spłacic wedle składu Sądu Bartnego. A iesliby zona onego niepłodnego męża przeżyła, bądz by szła za innego, bądz by nieszła męza, tedy powinna On Bor krewnym męza swego pierwszego bez zadney trudnośći puscic, wziąwszy swoie dosyć vczynienie wedle składu z onego boru, Gdyż niewiasta robocie borowey dosyć vczynic niemoże. Achoć by ona niewiasta taki Bor chciała zapisać (iako niewiesciego vporu niemało bywa) tedy do tego zadney mocy miec nie może, y to iey od Sądu ma być zabroniono. Wyiąwszy to, że by summę wedle składu chciała komu dać y opisać, to iey wolno y niema być zabroniono.

Art. 42. O Wiecznośćiach.

Zapisy wszelakie tak Wieczyste iako zamiankowe, albo też zastawne z strony borow Bartnych maią bywać w własney jurisdictiey Bartney czynione, bądz w kolnienskiey, bądz też w Nowogrodzkiey jurisdictiey gdyż to iest iednoż prawo. A iesliby iakowe zapisy przez kogo bywały czynione w Iurisdictiey mieyskiey, tedy takowe zapisy niż wynidzie rok y sześć niedziel, do Akt Bartnych maią bywać przewiedzione, jakowym zapisom gdy będą pod pieczęcią Mieyską, w Sądzie Bartnym Wiara ma być dawana. A gdzie by takowe zapisy z Akt Mieyskich do Akt Bartnych niebyły przewodzone niż by wyszedł rok y sześć niedziel, tedy takowe zapisy zadney mocy w Iurisdictiey Bartney mieć niemogą.

Art. 43. O Przedawaniu i kupowaniu Borow.

Gdy Bartnik u Bartnika bor Bartny kupuie, takowy targ ma być czyniony przy ludziach vczciwych, aby to jawno było kazdemu iako, y za co kupuie. jakowy kupiec boru, niema przy lidkupie Przedawczy (tak) więcey dawać nad iednę kopę groszy, a do Sądu Bartnego przyszedszy ma w Sądzie za bor pieniądze dać wedle targu bądz wszytkię (tak) summę razem, bądz też na raty wedle vgody. Z ktorey summy pieniędzy ma Staroscie Bartnemu od kazdey kopy dać po iednemu groszu. Wzdawne także Staroscie Bartnemu y Braterskie Bartnikom wedle zwyczaiu dawnego zarazem ma być od kupca boru płacono.

Art. 44. O W Więźi Boru.

Kupiec boru gdy Bor Bartny kupi Wiecznośćią, powinien wedle prawa vchwalonego vrzędownie w Wiąs (tak) na On bor vczynic przez Podstaroscięgo Bartnego od Sądu Bartnego przydanego, ktora ma być czyniona w Sądzie Bartnym, przy gminie Bartnikow tam będących, y ma być niż tey kupi wynidzie rok y sześć niedziel. Iakowey w Więzi iesliby kupiec czynic omieszkał a Wyszedłby rok y sześć niedziel, takowa w Wiąś choćby ią potym vczynił, niemoże być przeciw Odezwowi boru onego ważna.

Art. 45. O Odezwie Boru.

Ieżeliby iaki powinny bądz bliski, bądz też daleki, po kupieniu Boru Bartnego iakiego Ozwawszy się, chciałby kupcowi Bor zaprzedany bliskoscią odebrać, takowy ma wprzod tego dowiesc iakową bliskoscią bor zaprzedany odebrać by chciał, który dowiodszy ma odzywać dokądby nie

wyszedł rok i sześć niedziel kupi onego boru. A inakszego prawa do odzywania boru miec niemoże choćby y nayblizszy Przyiaciel był Przedawczy boru. To też wiedziec potrzeba iż ktoryby Bartnik bor inszemu Bartnikowi zaprzedał, Y on by zas kupiec bądzby go długo bądz też krotko trzymał, a potrzymawszy inszemu by go Bartnikowi przedał, takowego boru on pierwszy przedawca Odezwać go niemoże, bo prawo swoie ktore na on bor miał na Onego kupca wlał, do iakowego y iuż by przyiść nie mogł.

Art. 46. Drzewa surowego, ani Łąki od Boru, zaden przedawać niema.

Sośni, Dębu, ani zadnego drzewa surowego, ani też łąki żaden Bartnik od boru Swego przedawać niema. Oprocz tego zeby co słusznie dobre za dobre, drzewo za drzewo, łąkę za łąkę za pewnym swiadectwem y dowodem, y Wiadomoscią Sądu Bartnego zamieniał. A ktoryby Bartnik ważył się tego zeby surowe drzewa alboli też łąkę od boru zaprzedał, a doszłoby to Wiadomosci Sądu Bartnego, takowi Obadwa tak ten co przedał, iako y ten co kupił iednakową winą po grzywnie Polskiey maią być karani. A to coby od Boru było zaprzedano ma być do tegoż boru przywłaszczone, tak drzewa iako y łąka.

Art. 47. O Zastawowaniu drzew Bartnych y łąk.

Drzew zadnych Bartnych tak pszczolnych iako iałowych ani też knieie od boru zaden drugiemu Bartnikowi zastawować niema, gdyżby kupiec albo ten coby mu drzewa zastawiono na takowych drzewach nierabiał, spodziewaiąc się prętkiego wykupienia, dla czegoby bor spustoszeć musiał. A wszakże łąkę do boru należącą ile w Niedostatku dla zapłacenia prowentow Krola Imci z boru należących zastawic każdemu Wolno, tak by ią Bartnikowi zastawił iak też obcemu człowiekowi do czasu pewnego. A wszakze nie w Większey Summie, iedno we Czterech kopach pieniędzy, bo gdyby ią w Większey Summie zastawił, tedy by prawie iakby ią na Wieki zaprzedał, czymby bor spustoszeć musiał. Co iesliby ktory Bartnik w Większey Summie pieniędzy zastawić chciał, tedy to jemu ma być zabroniono.

Art. 48. O Zatrzymaniu dawnością drzew y łąk Bartnych, co praescriptią zowią.

Gdyby ktory Bartnik robił drzewo iakie Bartne, boru inszego Bartnika, O iakowym drzewie on gospodarz czyie by drzewo było niewiedział, A on coby ono drzewo nieswoie robił trzymał by ie czas niemały, y vzywałby go iako swego własnego, y byłby od onego dziedzica ktoregoby własne drzewo było zapozwan do Sądu Bartnego, a broniłby się tym ze ono drzewo robi, y vżywa go czas niemały w pokoju, chcąc się wedle possessiey swoiey przy Onym drzewie zostać, takowemu ta Obrona iego nic pomoc niemoże, y possessiey iego mieysce nie ma być dane, z tey miary iż w Prawie Bartnym zadney praescriptiey niemasz, gdyż takowych borow niemało co się często w gospodarze odmieniaią. jakowych drzew nowy gospodarz z trudna zrazu wynaleść może. Do tego starożytny zwyczay (iakowy za głowne Prawo opisuią) bywał, y czasow teraznieyszych iest, y trwać do skonu będzie. Iż gdy Bartnik Bartnika zapozwał y załobę przekładał O osiągnienie iakowego drzewa albo drzew, tam pozwany

niebronił się dawną possessyą, y zatrzymaniem onego drzewa choćby go naydawniey vżywał, ale się na widzenie brał. Y tak Sąd Bartny vznawszy z widzenia, albo z wioru wyrąbionego bądz też z iakich munimentow przysądzał, ktorego boru ono Drzewo nalezy dawność na stronę odrzuciwszy. A co się tycze strony łąk bartnych, tedy ktoryby Bartnik znowu Łąkę prząthął tak izby w onym prząthnieniu od zadnego Bartnika niiakiego impedimentu niemiał, a trzymałby onę łąkę po wyprząthnieniu dziesięc lat, a będąc od ktorego bartnika pozwany o onę łąkę dowiodł by tego ludzmi Wiary godnymi iż ią trzyma po wyprząthnieniu dziesięc lat w pokoju, takowy przy takiey łące ma być zachowan wiecznie, y blizszy by był possessiey swoiey ze dwiema Swiadkami podeprzec, anizeli on coby się takowey łąki dopomagał.

Art. 49. O Zamiankach.

Weszło było w obyczay miedzy Bartnikami a zwłaszcza takowymi, ktorzy na borach bartnych na roboty niesą zazdrosciwi, Iż gdy ktoremu niedostawało chleba soli, albo okrasy albo też sukni, tedy takowi drzewa boru swego własnego Bartnego inszym Bartnikom moznieyszym zaprzedawali, a do Sądu Bartnego przyszedszy Obie strony Zamianek drzew zmyslony zeznawali, y sobie zapisywać roskazowali, mieysca y knieie w iakowych ten co drzewo kupował zadnego drzewa swego niemiał, jakowymi Zamiankami bory naybarziey pustoszały. Czego pilna potrzeba aby takowe Zamianki vstały, ale iesliby się trafiło (iako zdawna bywało) żeby Bartnik ieden z drugim chciał iaki Zamianek vczynic drzewami, Tedy maią to w Sądzie Bartnym czynic y zeznawać, a dać sobie drzewo za drzewo, dobre za dobre, jakowego zamianku maią Obie Strony dowieść dwiema Bartnikami Wiary godnymi, ktorzy w Sądzie maią pod sumnieniem zeznać, iż iest ten Zamianek prawdziwy a nie zmyslony, ktory iakiby strony miedzy sobą vczyniły, takowy Zamianek ma im być zapisany, a inaksze Zamianki bywać niemogą. A gdzieby Swiadectwa na Zamianki strony nievczyniły, takowe niemaią być przyimowane. Wszakże łąkami Oprocz Swiadectwa Zamianki mogą bywać czynione komuby była tego potrzeba. bo o łąkach gdzie czyia leży, ledwo niewszyscy Bartnicy Wiedzą.

Art. 50. O Długach Zapisnych.

Gdyby kto maiąc bor bartny w Puszczy Krola Imci zadłuzył się inszemu bądz Bartnikowi, bądz też iakiemu inszemu Człowiekowi ktoremuby dług zapisał na boru swoim na pewny czas zapłacic, a czas zapłacenia długu przyszedłby. A byłby o on dług od onego Wierzyciela swego zapozwan do Sądu bartnego. Takowego dłuznika iesliby był prawem przekonany Bor vrzędownie złożyć iakieyby waznosci był, a Onemu wierzycielowi Sądownie go podać. Ktory to Wierzyciel zapłaciwszy wprzod prowent Krola Imci, iesliby pozostał winien być, Ostatek Summy wedle składu Onego boru dłuznikowi oddać zarazem by powinien. A iesliby on dłuznik nieiednemu ale kilku Osobom długi winien był, a przyszłoby do tego żeby Bor iego dłuznikom za przekonaniem prawa musiał być vdany, tedy ten ktoryby większy dług miał, na Dłuznika boru ostać się ma, a inszym komuby on dłuznik co był winien zapłacić by powinien. A wszakże niewięcey by płacic powinien, iedno coby znosiła Summa Składu przez Sąd Bartny vczynionego Onego Zadłużonego boru. A iesliby więcey długow było niż by Summa Składu boru dłużnikowego była, tedy

z dłużnikiem Sąd Bartny daley postępować niema, ale go ma odesłać do jurisdictiey dobr iego własney, A tam wierzycielowie maią ostatka długu na dłużnikowych dochodzic dobrach, iesliby iakie dobra miał. A iesliby dobr niemiał postąpic z dłużnikiem iako z gołotą. Acz w Sądach Szlacheckich ta Constitutia iest, iż w przezyskach, w Wianie w posagu zadne imięnie praescriptiey niema, ale w prawie Bartnym inaczey, bo gdyby Bartnik naydaley trzech lat robotą Borowi Bartnemu wystatczać omieszkał, bez pochyby bor zniszczećby musiał. Słusznie tedy bor zadłużony Wierzycielowi ma być przysądzon. A wszakże iednak niż wyidą trzy lata Wolno dłużnikowi bor swoy Odezwać a długi y vtraty zarazem zapłacic. A daley do Wykupienia żadnego prawa miec niemoże.

Art 51 O Rękoiemstwie długu.

Gdydy kto z bartnikow za drugiego Bartnika komukolwiek dług iaki zaręczył zapłacic na czas pewny, ktoregoby długu on dłużnik zapłacic zaniedbał bądz dla iakiego niedostatku, bądz też dla iakiego uporu, a przeszedłby czas zapłacenia długu. A on Wierzyciel pozwałby rękoymiego o niezapłacenie długu do Sądu Bartnego, Y on Rękoymi prosił by Sobie v Sądu Bartnego dillaciey pozwolenia, dokądby się z dłużnikiem o swoie rękoiemstwo prawnie obyszedł za ktorego dług zaręczył, tedy iemu dillacya do sądu bartnego niema być broniona ktora niemoże daley trwać, iedno do Osmnastu niedziel. A iesliby on rękoymia nievjscił się Wierzycielowi a wyszłoby Osmnascie niedziel, bądz by z dłużnikiem o dług prawnie czynił, bądz by nie czynił, Takowy dług On rękoymy Wierzycielowi z Prawa niewychodząc powinien pod Winami Sądowymi zapłacic, ktorego iesliby durantibus judicijs nie zapłacił, tedy na drugie roki Bartne powinien by dług ktory zaręczył, z winami Sądowymi, Sub taxa in propositione posita zapłacić. A wszakże rękoymy z dłużnikiem O dług zdrowe prawo czynic ma być zachowan.

Art. 52. Rękoymy na dłużniku zapłaty iako dochodzić ma.

Gdyby ktory Bartnik iaki dług komukolwiek winien był zaktoryby dług iako by go miał na czas pewny zapłacic wierzycielowi inszy by Bartnik zaręczył, y przyszedł by czas zapłacenia długu, ktoregoby dłużnik zapłacic zaniedbał bądz dla niedostatku, bądz też przez iaki upor swoy, a Rękoymiemu przyszłoby do tego zeby za postępkiem prawnym z dekretu Sądowego musiał on dług za dłużnika Wierzycielowi zapłacic, Y byłby on dłużnik do sądu od rękoymego zapozwany, na takowym dłużniku rękoymemu do rokow bliskich zapłata ma być skazana pod Winami sądowymi. Ktorego długu iesliby w drugie roki Bartne według decretu niezapłacił, takowemu do trzecich rokow Bartnych pokupiwszy winę sądową, Sub taxa in propositione interposita y winami Sądowymi zapłata ma być skazana. A iesliby w trzecie roki Bartne decretowi Sądowemu dosyć vczynic niechciał, Takowego bor ma byc przez Sąd bartny złożony za Summę pieniężną wedle waznośći onego boru, A onemu rękoymiemu Bor iego ma być przez Sąd bartny vdany, tak w długu za ktoryby zaręczył, iako w iego przezyskach y w Winach, takowym Obyczaiem, Iż on rękoymy naprzod prowent Krola Imci iesliby go pozostał, także Winy Sądowi odłożyć, a on bor otrzymać zadłużony. A iesliby co summy nad dług rękoymiego y Prowent Krolewski, także Winy Sądowe zostawało, tedy Onemu dłużnikowi ma zarazem oddać. Oprocz zadney zwłoki z Summy

za bor zadłużony A iesliby też onemu rękoymieniu niedostawało z Summy za bor złozony, zapłaciwszy prowent Krolewski, y winy Sądowe już natym rękoymy ma przestawać, gdyż Wiedział za kogo y iako, na co y za co ręczył się.

Art. 53. O Ordynaciey Oycowskiey.

Ktoryby Ociec maiąc dziadki (tak) swe z żoną własną zrodzone, maiąc bor bartny w Puszczy Króla Imci, chcąc dzieci swe rozrządzić za dobrego zdrowia swego, tak zeby oprocz pomocy iakiey do Sądu przyszedł Bartnego, chcąc vczynić Ordinacyą miedzy dziecmi Swoimi, na to się dobrze rozmysliwszy, a tamże by przed Sądem Bartnym zeznanie vczynił, Iż on Synowi iednemu bądz też y dwiema ktorego by sobie vpodobał do posług y do roboty bartney być godnieyszego Y to coby inszym zeznał, a oto prosiłby aby taka Ordinacya iego była Zapisana, takowemu Sąd Bartny tego bronic niema, Y taka Ordinacya Oycowska ma być w mocy czasy Wiecznymi zachowana, Y tey Ordinaciey Oycowskiey zaden iego Syn po Smierci Oyca swego niemoże przeczyć, A takowy Syn po Oycu Swym ktoryby od Oyca Swego zapis na bor oycowski otrzymał, niemoże być od zadnego brata swego przenagabywany w boru Oycowskim czasy wiecznymi, Choćby ktory brat albo bracia iego mienili to sobie za krzywdę Wielką, bo kazdy Ociec wie iako dzieci swe rozrządza Y wie ktory Syn iest iemu pozytecznieyszy. A wszakże iesliby też Ociec czyniąc Ordinacyą roskazał y oznaczył Dziedzicowi boru inszey braci iego co z boru dać, tedy to zarazem vczynić powinien.

Art. 54. O Wyciosaniu y zepsowaniu znamięnia z drzewa Bartnego

Ktoby z Bartnikow wazył się oprocz pozwolenia Sądu Bartnego, z iakiegokolwiek drzewa bądz Sosnowego, bądz dębowego, jesionowego, jeglijowego bartnego Swoią wolą znamię Wycinać, siec, niewiodszy z bartnikiem zadnego prawa w Sądzie Bartnym, a choćby też y zacząwszy prawo o ono drzewo, a zrąbił by ie y znamie psował oprocz Widzennikow, takowy za ono zepsowanie drzewa y wyciosanie znamięnia będzie winien dać temu czyie drzewo zepsował pięćdziesiąt groszy pieniędzy, z winą takowąż Sądowi Bartnemu zarazem z prawa niewychodząc. Czego iesliby niezapłacił ma zarazem do czwierdzi być osadzony. A iesliby się okazało że ono drzewo z ktorego znamię wyciął swą wolą, oprocz pozwolenia Sądu Bartnego było iego boru własnego, takowe drzewo iż swoią wolą to vczynił przypada na Vrząd Bartny, ktore będzieli chciał blizszy ono drzewo z Vrzędu Bartnego odkupić.

Art. 55. O Wycięciu pszczoł z Vlem z wywroconego albo złamanego drzewa.

Iż się to poniekąd trafia że Sosnia, dąb, lub iakie inne drzewa bartne ze pszczołami bywaią wywrocone, albo złamane w Puszczy Krola Imci, O iakowych pszczołach gospodarzowi zrazu strudna się dowiedziec przy zabawie gospodarstwem domowym. A naszedszy inszy Bartnik (iako to byli zwykli) takowe drzewo z pszczołami Wyrąbi y do domu wezmie, albo raczey komu ie zaprzeda, y gospodarzowi Onych pszczoł wielka stanie się szkoda. A tak ktoby się tego wazył, żeby pszczoły cudze z drzewa iakiego Wywroconego albo złamanego Wyrąbił, Y one skorzystał, takowy

będzie winien dać temu czyie pszczoły wyciął dwie kopie groszy, z winą grzywny iedney Polskiey Sądowi bartnemu Oprocz zadney folgi aby takowego postępku inni się niedopuszczali y kajali.

Art. 56. Z Widzenia gdyby się nie znalazło znamię ni jedney strony.

Gdyby Bartnik Bartnika zapozwał do Sądu Bartnego o Osiągnienie iakiego drzewa bartnego, bądz z pszczołami, bądz też proznego, z ktorey by załoby Widzenie Obiema zkazane było, y rąbiliby Widzennicy znamię w Onym drzewie o ktore takowa szła sprawa, a nieznalazłoby się znamię ani tey, ni owey strony, takowe drzewo przypada na Vrząd Bartny wiecznie. A iesliby się onym rąbieniem okazało znamię innego bartnika, ktoryby z takowymi stronami o Ono drzewo Sprawy niemiał, takowi Obadwa ktorzyby mieli sprawę o cudzą sosnią maią być winni, y temu czyie drzewo za znamię dać pięcdziesiąt groszy, z winą takowąż Sądowi Bartnemu. A wszakże ten coby one pszczoły chodził, powinien by temu czyie drzewo chodził y pszczoły kleczył szkody nagrodzic y Winę Sądowi zapłacic.

Art. 57. O Zadziatkach.

Zadziewanie drzew w Puszczy Krola Imci z dawnych czasow są zabronione, ale ktory bartnik iakie drzewo dziać pocznie, niech ie zarazem wydzieie. A iesli minie zadziatkowi, żeby zacząwszy dziać iakie drzewo a niedodział, dla zepsowania piesni, cztery niedziele, tedy ono drzewo już nie iego ale tego ktoby go dodział, A wszakże ten, co dodzieie zadzianego drzewa, ma to sobie Actami bartnymi Obwarować z pewnym Swiadectwem, w ktorym drzewie gdy tak vczyni, tedy on co drzewa zadział niema go przenagabywać wiecznie pod Winami sądowymi.

Art. 58. O Zapowiedzi Pszczoł.

Gdyby Bartnik bartnika zapozwał do Sądu Bartnego, iz robi drzewo iego, Własnegoż boru onego, y w tym drzewie pszczoł vżywa, A pozwany by nie zapierał aleby rzekł że robię iako Swoie własne, biorąc się na Widzenie, a tam zeby on Actor domagał się u Sądu tego, aby one pszczoły vrzędownie zapowiedziane były do rosparcia prawnego, Takowa zapowiedz iest zabroniona ile osiadłemu Bartnikowi, boby w takowey zapowiedzi mogłby się iaki łotr wrzucić na one pszczoły odkleczyć albo y wydrzeć, a takby obie strony do vtraty przyszły, domniemaiąc się ieden na drugiego że one pszczoły odkleczył, albo też wydarł. A iz osiadłemu zapowiedz nie idzie, przeto Sąd Bartny w zaysciu prawa o takowe pszczoły ma zesłać Podstarosciego Bartnego ktory przy bytności Obudwu stron Okleci one pszczoły, a oklek do Starosty Bartnego przywieść aby v Starosty Bartnego był, az do rosparcia prawa miedzy stronami. A tak ktory z stron one pszczoły prawem zyszcze, ten on oklek od Starosty bartnego wziąć ma od ktorego Winien dać pułosma grosza. A o dawnieysze vzywanie takowych pszczoł z stroną ma mieć zdrowe prawo w Sądzie Bartnym.

Art. 59. O Szwiepiotach.

Szwiepiotami zowią pszczoły, ktore same siadaią w drzewa stare niedziane wyprochniałe w lasach y też w borach. jakowe pszczoły roie

w puszczy zamagaią Bartnikom, do tych pszczoł zaden z bartnikow nic niema, A takowe pszczoły gdy by ktory Bartnik znalazł w Puszczy, powinien o nich w sądzie Bartnym wszytkim Bartnikom opowiedziec by wszytkim iawne były, zeby iaki łotr nie wyrąbił onych. A gdy by takowe pszczoły kto porąbił, a byłby nań dowod pewny takowy powinien Panu Staroscie tamecznemu pięc grzywien Polskich Winy. A Sądowi Bartnemu dwie grzywny Polskie, Bartnikom wszytkim dwie beczki piwa. Co się ma rozumiec tak o Bartnikach, iako y o roznych ludziach. A ktoby o takowych pszczołach wiedział, a Bartnikom o nich nie oznaymił, takowey winy połowicą ma być karany, Oprocz Zadney folgi, bo gdy by ich taił, znak tego, zeby ie miał wolą skorzyscic.

Art. 60. O zrąbieniu drzewa sośni, albo dębu Bartnego.

Ktoryby Bartnik drugiemu Bartnikowi porąbił Sosnią, albo Dąb albo iakie inne drzewo Bartne, a okazałoby się to że porąbił, takowy za takowy exces, ma dać z boru swego własnego takoweż drzewo iakoweby porąbał w kniej gdzieby Sobie obrał ten co iego było drzewo zrąbione, z Winą Sądowi bartnemu pięciudziesiąt groszy durantibus judicijs.

Art. 61. O Ocięciu gałęźi z drzewa Bartnego.

Ktoryby Bartnik ważył się tego, żeby zalazszy powrozem na czyię Sosnią albo dąb ocinał gałęzie, tak zeby ono drzewo Ocinaniem Oszpecił, a byłby o ocięcie do Sądu Bartnego zapozwany, y okazałoby się to że ociął, za takowe ocięcie gałęźi byłby powinien zarazem dać temu co iego drzewo ociął, w tamteyze kniej takową Sosnią albo dąb wedle upodobania iego z winą pułgrzywny Polskiey Sądowi Bartnemu. A wszakże Onę Sosnią albo dąb Ocięty, ma sobie do swego boru wziąć. Takowyż decret ma być o vcierzchlenie Sosni albo dębu, albo iakiego innego drzewa Bartnego z takowąż winą. Także takowyż in Simili dekret ma być vczyniony, ktoby rąbiąc iakie drzewo na Sosni, albo dębie, albo na iakim innym drzewie, swoim drzewem gałęzie cudze na drzewie Bartnym obłamał z takowąż winą Sądowi Bartnemu ma być skarany.

Art. 62. O wzięciu powroza, piesnie, serki y Ciosnki Bartnych.

Ktoby z Bartnikow albo też y z obcych ludzi Smiał się tego ważyć zeby powroz bartny, albo też zelaza piesnią, Serkę, ciosnkę, topor, Sweyczę wziął przy robocie w kniej w puszczy drugiemu bartnikowi, przez iakoweby pobranie statkow na robocie bartney Szwankował barzo, a okazało by się to, izby One statki bartne pobrał, takowy winien dać oprocz zadney folgi za powroz trzydziesci groszy, za piesnią Dwadziescia groszy, za serkę piętnascie groszy, za Ciosnkę dziesięc groszy za Szweyce Trzy grosze, za topor piętnascie groszy, z winą grzywny iedney Polskiey. A za Omieszkanie roboty na Puszczy w boru swym na Szkodę przysiądz, ma ten coby mu te statki bartne kto pobrał.

Art. 63. O Zabraniu strawy w puszczy.

Gdyby ktory Bartnik robiąc na puszczy w boru bartnym swoim czas niemały, a zywnosci by iemu niedostało, pusciłby się do domu znowu dla zywnosci, z ktorąby zaś miał na robotę przyść, Y trafiłby będąc vgłodzony, strawę innego bartnika, albo w stanu, albo w iakim iego schowa-

niu, samego przy Oney strawie nie zastawszy, takowy Oney strawy może podieść dla posilenia ciała swego, a na znak tego aby on Bartnik czyia iest strawa wiedział, ma napisać znamię boru swego przy oney strawie, apotym Vyrzawszy się z onym bartnikiem opowiedzieć, y będzieli chciał nagrodzic. Takowy tedy mniemania złego y Winy vchodzi, gdyż iest rzecz niemała przygoda. Ale ktoby vmyslnie zaszedszy na Puszczą szukał po Stanach, albo Schowaniach Bartniczych, Strawy bartney, a znalazszy Onę by strawę zabrał, dla czego by bartnik na robocie swey Szwankował, a okazałoby się to po nim zeby zabrał, Takowy winien za Onę Strawę dać, tak iakoby ią sobie szacował czyia była, z winą kopy groszy pieniędzy. A za omieszkanie powinien taki dać kopę groszy oprocz zadney folgi, aby się inni w tym kajali.

Art. 64. O Wzięciu garca w puszczy.

Na Puszczy nie jeżdżą zduni do garcy wołaiąc, aiesli O co w Puszczy trudno iako o garnec, bo choć bartnik ma co warzyć gdy garca niema musiałby z roboty do domu gwoli garcowi isc rad nierad, przez coby niemałą szkodę podiął. A iest ta Starozytnych Bartnikow vstawa, ktora do zgonu trwać ma, Iz ktoby komu w puszczy garnec wziął, tam gdzieby go Bartnik dla swey potrzeby Schował, a okazałoby się to jawnie przez pewne Swiadectwo, albo za przewiedzieniem prawa, takowy za kazdy garnec ma dać piecdziesiąt groszy pieniędzy, Stronie y Sądowi oprocz folgi.

Art. 65. O Poięciu Czołna z Przystani.

Bartnikowi kazdemu bez czołnu w ktorym się do roboty swey Bartney przez rzekę albo przez potoki przewozi, tak iako dobremu gospodarzowi bez konia barzo źle, A tak kto by się ważył Bartnikowi ktoremu na iego przystani czołen wziąc, A na to mieysce zaś go niepostawić, aleby go dla pozytku swego pokątnie chował, iaki niktorzy zwykli czynic, dla ktorego by wzięcia czołnu ten czyiby czołen na robocie szkodzien był, a okazałoby się to że on Czołen wziął, takowy za on czołen winien zapłacic Czterdziesci groszy z Winą takowąż Sądowi Bartnemu. A o szkody ktore by on Bartnik miał przez wzięcie czołnu, zdrowe prawo miec ma.

Art. 66. O Wzięcie Żaku.

Gdyby Bartnik Bartnikowi na iego Zastawisku Żak albo kilka wziął, a okazałoby się to po nim, takowy za kazdy Żak powinien zapłacic po dziesiąciu groszy, z winą takowąż Sądowi Bartnemu.

Art. 67. O Roiach Pszczoł.

Zwyczay bywał v niektorych Bartnikow, a także y u pospolitych ludzi niebarzo dobry, Iż chodząc po Puszczy na Vmysł szukali, y teraz szukaią rojow pszczoł, ktore zebrawszy do domow swych noszą, y innym ludziom postronnym przedaią, dla czego bartnicy barzo szkodni, gdyż kazdy nato pracuie Spodziewaiąc się Osadu z łaski Bożey w drzewach swoich, aż ci roje ktoreby miały w drzewa bartne osiadać Oni ludzie zbieraią, czego za starozytnych Bartnikow zabroniono, y o takowe Sprawy ledwo na gardle się niekarali. Zabiegaiąc tedy temu aby takie Swewoli vstały, iako iest dawne postanowienie, aby ktoby po puszczy chodząc Pszczoły roje zbierał, a do domu nosił, a był przeswiadczony, czyby ie

w domu chował, czyli też komu przedawał, takowe pszczoły maią bartnicy wziąc, A winą za kazde pszczoły grzywną Polską taki ma być karany, o ktorą zarazem ma być Osądzony.

Art. 68. O Wykurzaniu Pszczoł.

Zwykli niektorzy z Bartnikow nietylko roje pszczoł po Puszczy zbierywać, ale też Y pszczoły Swieżo Osiadłe z dzieni wykurzywać, a zwłaszcza tacy ktorzy się w domach małym gospodarstwem bawią, co iest rzecz plugawa, nietylko ludziom ale y Panu Bogu omierzła, a takowi ledwie co nie za złodzieiow rozumieni być maią, gdyż przesmrodziwszy dzienie Dymem, trudno się w takowe dzienie Bartnik ma dorobić pszczoł. A tak ktoryby Bartnik ważył się komu z dzienia pszczoły Wykurzać, a byłby nań pewny dowod. Takowy ma do Czwierdzi być osadzon, a nie puszczony aż Panu Staroscie tamecznemu zapłaci winy trzy grzywny Polskie, Sądowi Bartnemu grzywnę iednę Polską, a Bartnikom dwie beczki piwa, oprocz zadney folgi. Aiesliby się tego drugi raz czynić wazył, tedy takowy ma być z puszczy wywołany a bor iego innemu ma być vdany.

Art. 69. O spaleniu drzewa Bartnego, albo vsuszeniu puzarem.

Iesliby kto z Bartnikow w Puszczy nocleguiąc, albo popasaiąc, albo łyka drąć nieopatrznie Ognia odszedł, od ktorego ognia pużarem bor by się zapalił, ktorym pużarem zgorzałaby ktoremu Bartnikowi Sosnia, albo dąb, bądz ze pszczołami, bądz by też bez pszczoł, alboby też od tegoż pużaru vschło iakie drzewo, z ktoregoby iuż zadnego pożytku niebyło, a okazałoby się to, że tym pużarem Ono drzewo zgorzało, albo vschło, tedy ma wydziać za iednę sosnią dwie sośni, a za ieden dąb, dwa dęby, tam gdzie by mu wywiodł z winą piąciudziesiąt groszy. A takowey szkody nie drzewem gotowym boru swego, ani zmyslonym Zamianku Czynieniem płacic ani Opisować ma, iedno własną robotą swoią, dla spustoszenia boru swego. A wszakże o zapalenie pużaru Dworowi by się sprawować powinien, ktoryby zarazem miał być wydan do Pana Starosty.

Art. 70. O spaleniu w puszczy stanu Bartnego.

Iesliby się trafiło ktoremu z Bartnikow, albo też z obcych ludzi, zeby w stanu drugiego bartnika nocuiąc, w nim iako nieopatrznie ogien zostawił y spalił, a byłby o to spalenie do Sądu bartnego zapozwan, na ktoregoby załoba była, jż stan leżąc w nim spalił, a pozwany by się bronił tym, że niechcąc ale w zaśnieniu z roboty y pracy zapaliło się, tam iemu samemu przysięga ma być skazana iako nie vmyslnie, ale w zaśnieniu on Stan by zgorzał. A wszakże z onym bartnikiem czyiby stan zgorzał ma go spolnie pobudować, naydaley do Czterech niedziel pod winami Sądowymi.

Art. 71. Gdyby ieden drugiemu Pszczoły Oklecił.

Gdy by Bartnik Bartnikowi pszczoły iego okleczył Niezacząwszy z nim prawa, mianuiąc ie za swoie własne, y otknąłby one pszczoły swieżą wiechą, y znamie swego boru położył na ono drzewo. Takowy niema być rozumian aby one pszczoły chądziebnie kleczył. Awszakże jżby się oprocz prawa targnął na One pszczoły ktorych przedtym nieużywał,

ma być winą pięcdziesiąt groszy karany. A iesliby się przez Widzenie okazało że cudze a nie swoie pszczoły okleczył takowy za oklek onemu czyie by pszczoły były ma dać kopę groszy, z winą grzywny Polskiey. A od znamienia iesliby swoie nowe na Oney Sosni albo dębie włozył ma być winą pięcdziesiąt groszy karany.

Art. 72. Czas kleczenia Pszczoł.

Za sławney pamięci Vrodzonego Andrzeia Modliszewskiego niekiedy Starosty Łomzinskiego na Rugu bartnym Nowogrodzkim otrzymali Bartnicy dekret takowy, Iż zaden Bartnik niema się ważyć kleczyć pszczoł, az do Swięta podniesienia krzyża Swiętego. Była bowiem tego przyczyna, iż niektorzy z bartnikow zwykli się byli vbiegać do kleczenia pszczoł chociasz nie swoich, ktory decret stanął za skargą niektorych Bartnikow. A iż ten Dekret teraz zda się być Bartnikom niepozyteczny z tey przyczyny, Iż co daley to się większego złodzieystwa namnaża, ktorzy w ten czas gdy się Bartnicy domowym gospodarstwem bawią, zwykli się do pszczoł cudzych kleczenia vbiegać. Przeto dogadzaiąc iakoby Bartnicy Szkod uchodzic mogli postanowili miedzy sobą (czego ganic nie trzeba) aby kleczbę zaczynali od Swięta Narodzenia Panny Mariey. A ktoryby Bartnik wazył się przed tym czasem pszczoł kleczyc, ma być winą według decretu w Actach generalskich Opisanego karany.

Art. 73. Czas podmietywania Pszczoł.

Zwykli niektorzy z Bartnikow prozno podmietywać Pszczoły, zwłaszcza ci ktorzy się bawią domowym gospodarstwem, wprzod woli około jarzyn robic, role sprawować, a zrządziwszy gospodarstwo domowe, potym idzie prozno pszczoł na Puszczy podmietać, Y podmietaiąc robotę z robakiem prawie przełożonym trzeć. A to z tey miary czynili aby się iego pszczoły v ktorych robak iest nierojły. jakoż rzecz y pewna y prawdziwa że się takowe pszczoły v ktorych robaka rzną roic niemogą, czym się innym Bartnikom szkoda niemała czyni. A tak kazdy Bartnik ma się na wiosnę iak da Pan Bog ciepło pospieszać do podmiotu pszczoł, a podmiot konczyć naydaley do Swięta Swiętego Stanisława w Maiu. A ktoryby Bartnik niepodmiod (tak) pszczoł do S. Stanisława, aby ich już nieruszał pod winą trzech grzywien Polskich.

Art. 74. O Twarzy.

Zwykli niektorzy z Bartnikow zawioszy się na puszczą na tworz, nietylko Swiętu, ale y niedzieli nie borgować, mowiąc szkoda prozno chleba ieść tworząc tak w Swięto, Niedzielę, iako powszedni dzien. a Pan Bog wie za co na Bartniki dopuszcza plagi wielkie, niedzwiedzie, złodzieie, Wiatry, Ognie, puzary et id genus. Dla czego aby zaden Bartnik niewazył się w zadną niedzielę ani w Swięto vroczyste na puszczy robic, tworzyć, podmietać, kleczyć wrozic, dziać. Co iesliby ktory był przeswiadczony zeby robotą swą Swięta chwalebnego nie vczcił ma być winą pułgrzywny Polskie karany, tyle razy ileby się tego wazył czynic.

Art. 75. O Łoznych Bartnikach.

Łoznych Bartnikow iako zawsze bywało, tak y taraz iest po części ktorzy bory swe poprzedawszy innym Bartnikom, robią u innych Bartni-

kow, a ztąd zwykli w puszczy szkody czynic tak w pszczołach, iako w lasach, to iest pszczoły Wydzierać, łyka w lasach drzeć, tak iż Bartnicy dla takowych z trudnoscią łyk do swey roboty dostaią. Zwykli też takowi Lozni łącze w lasach stawiać, y z gotowych Bartniczych obychodzac wybierać, zywność w Stanach albo w schowaniach Bartnikom bierać, y inne Szkody czynic, Zwykli też takowi lozni towarzystwo z strzelcami miewać takowymi ktorych proznymi zowią, znimi po puszczy chodząc, Spolnie szkody czyniąc, co się ztąd czyni że na takowych kary niemasz. Acz wprawdzie Bartnikom robociązom (tak) potrzeba, awszakże takowym sposobem Lozni bartnicy, u Osiadłych robic maią, aby zaden lozny swą wolą do Puszczy nieważył się chodzic aż ma miec pewnego Bartnika, u ktoregoby za pieniądze robił, A w puszczy do tąd bywać ma, dokądby v onego Bartnika v ktorego się robic naiął robotę miał, a iako z nim na robotę zaydzie, tak zas z nim z puszczy schodzic ma, Czego sami Bartnicy przestrzegać maią, a inaczey w Puszczy bywać niema. A ktoby kolwiek takowego loznego Bartnika w puszczy Krola Imci potrafił, a on niemaiąc Pana v ktoregoby robił po puszczy chodził, albo po łączach, albo łyka darł, albo też z gotowymi łykami z Puszczy Szedł, Takowy lozny ma być pojmany, a z tym coby niosł do Dwora go oddać. A dwór takiego karać ma tak iako zasłuży.

Art. 76. O Odpowiedzi.

Gdyby kto z bartnikow będąc z iakiego rankoru zaiątrzony, miał nienawisc na drugiego Bartnika y odpowiadał mu, tak zeby on bartnik dla iego odpowiedania nie miał bespiecznego iscia na puszczą y robot swych odprawowania y też bespiecznego spoczynku w stanu swym, albo y w iakiego innego bartnika, a uciekłby się z tym do sądu Bartnego vskarzaiąc się na takowego na ktorego by się vskarzał, y obawiał onego, takowy ma być zapozwan do Sądu Bartnego, a tam ma być Osadzony do Czwierdzi Bartney, z ktorey niema być wypuszczony aż postawi pewne rękoiemstwo Osiadłych ludzi, iako on Bartnik ktoremu odpowiada ma być bespiecznego zdrowia od niego. ktorzy rękoymiowie maią w sądzie stanąć y to zeznać Rękoiemstwo Y zapisać, zakład miedzy nimi założywszy. A iesliby takowy vporny był, y do Czwierdzi iść niechciał, na takowym ma być wina skazana dziesięc grzywien, z ktorą ma być do P. Starosty odesłany.

Art. 77. Ktoby za Dekretem sądu Bartnego do Czwierdzi iść niechciał, albo z Czwierdzi vpornie Wyszedł.

Gdyby Bartnik za przewinieniem, a za Dekretem Sądu Bartnego na ktorymby wina była skazana vpornie do Czwierdzi iść (nie) chciał, albo też będąc Osadzony, z Czwierdzi bez woli sądu Bartnego Wyszedł, na takowego ma być Winy trzy grzywny Polskie skazano, z ktorą do Dworu ma być Wydany.

Art 78. O Fałszywym Miedzie.

Gdyby kto z Bartnikow przedał beczkę miodu zaszpontowaną, za ktorąby kupcowi slubił, iż niema być w beczce zadnego fałszu, ktorąby beczkę kupiec zwierzawszy się na słowo iego wziął, a potym on sam kupiec, albo drugi komuby tę beczkę miodu przedał, znalazłby w niey iaki fałsz dla ktoregoby trudności iakiey zażył, A on kupiec vdałby się do sądu Bartnego, a okazałliby się fałsz, takowa beczka z miodem ma być Dworowi

Wydana a niewrocona, A on przedawca beczki kupcowi co v niego kupił miod fałszywy winien by wszystkie pieniądze wrocic, za coby on miod przedał. A iesliby co on kupiec utracił, takowym iego fałszem to wszytko nagrodzic by powinien, czego iesliby się vczynic zbraniał, takowy ma być od sądu Bartnego winą karany.

Art. 79. O Rugach Bartnych.

Rugi bartne wedle starożytnego Zwyczaju w Nowogrodzie maią bywać odprawowane, przy Oblicznosci Pana Starosty tameyszego albo Subdelegata iego. Na ktore bartnicy wszyscy tak Nowogrodzkiego iako Ostrołęckiego Nastawstwa kazdy Osobą swą powinien bywać, y wedle starożytnego zwyczaiu przysięgi wedle Roty Opisane odprawować powinni, ktory iako zdawna bywał przez dwie lecie na dzien Swięta Swietey Elzbiety.

Art. 80. Przysięga Rugowa.

Ia N. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Chwalebney Troycy iedynemu, Krolowi Io. Mci Panu Naszemu Młłmu, Panu Staroscie tuteyszemu N. y też Wszytkiemu gminowi Bartnemu. Iż Ia w Puszczy Krola Imci szkod żadnych nieczyniwał, Puszczy puzarem niepopaliłem. Pszczoł żadnemu Bartnikowi w drzewach pospolitych nie dzierałem, anim miodu gotowego nikomu chądziebnie nie bierał. Żywności ani naczyniow bartnych Bartnikom nie bierałem. Drzew z pszczołami y proznych nierąbywałem, ani wiadomie ogniem zadnegom niepopalił. Rojow pszczoł z Puszczy do domu swego nienosiłem, anim też ich żadnemu nieprzedawał. Z strzelcami prożnymi ktorzy w puszczy szkody czyniwaią, towarzystwa żadnego niemiewałem, anim też zadnemu do złego nieradził, ale owszem na kogom co Wiedział opowiadać powinien będę. Iako z rusnicą nie chodzę strzelać zwierza y na swoy pozytek obracać, ale do dworu wszytko oddaię. Tak mi Panie Boże pomoz Y męka iego Swięta.

Art. 81. Ktoryby Bartnik na Rugu niebył, w iaką winę popada.

Ra Rugu bartnym za oznaymięniem Podstaroscich Bartnych każdy Bartnik bywać powinien. Nietylko sami gospodarze Bartnicy, ale y ich Synowie, słudzy ktoby tylko na puszczy powrozem robił. A tam kazdy z nich przysięgę wedle Roty Opisaney czynic powinien. a dokąd się Rug nieskonczy, dotąd kazdy być y nieodchodzic powinien. Y w ten czas kazdy robotnik kazdego Bartnika gdy Rug bywa sądzony w Puszczy być niema dla szkod iakich czynienia A ktoryby Bartnik sam y iego chleboiedca na Rugu w Nowogrodzie bywać zaniedbał, takowy kazdy z Bartnikow popada w Winę Panu Staroście Łomzinskiemu trzy grzywny Polskie, A Sądowi Bartnemu jurisdictiey swey iednę grzywnę Polską. A wszakże takowy ktoryby na Rugu niestanął, powinien Winę zapłaciwszy, w pierwsze roki bartne jurisdictiey Swey takowąż przysięgę vczynić wedle Roty Opisaney, iako y na Rugu, ktorey iesliby nievczynił, y na Rugu nie stanął, w takowąż winę popada tyle razy, ile razy dosyć by prawu nievczynił.

Art. 82. O Złoczyńcach.

Gdyby iaki złoczyńca bądz z Bartnikow, bądz też iaki obcy na kradziestwie był poiman, albo o wydarcie pszczoł, albo o porabienie iakiego drzewa z pszczołami, y żeby gardło vtracic zasłużył y byłby na gardło

Osądzony, do takowego Actu Podstarośći bartny wyprowszy kozieł od powroza bartnego na pozew, co znaczy Smierć złoczyńce ma obeyść bartnikow wszytkich nakazuiąc im Onym kozłem aby do mieysca pewnego y na czas pewny wszyscy gospodarze bartnicy z Swymi chleboiedcami ktoryby tylko na boru robił stanęli. Do ktorego Actu gdy ich Podstarośći bartny obwieści, z takowym pozwem powinni stanąc kazdy z nich pod winą piąciudziesiąt groszy pieniędzy, zdawna przeciw nieposłusznym postanowioną, ktorzy z szedszy się do mieysca iednego, niedawaiąc samey powodowey stronie szkodować, powinni się składać na Wydatki y potrzeby wszelakie na iednego złoczyńcę po Cztery grosze, Czego się Żaden zbraniać niema pod takową winą wyżey opisaną.

Art. 83. O Executiey na Złoczyńcę.

Gdy iuż strona powodowa w Sądzie potrzebnym bartnym żałobę swą przełoży na złoczyńcę criminaliter, bądz o Wydarcie pszczoł, bądz o porąbienie drzewa z pszczołami y Wybranie miodu wedle zwyczaju prawa pospolitego, za iakiby exces gardło utracic zasłuzył, a on złoczyńca zrazu przyznać się niechciał, aleby owszem zapierał, spodziewaiąc się iaką sztuką procuratorską od smierci być wybawionym, takowego złoczyncę gdy nan będą pewne documenta na Sąd wydać katu na probę, przy ktorey probie ma być Pisarz Bartny z Czterma bartnikami od Sądu na to przydanymi ktory zeznanie iakieby złoczyncа wyznawał ma pisać. A iesliby złoczyncа tak twardego sumnienia był zeby się przyznać niechciał, takowego powod powinien z szescią Swiadkow zarazem poprzysiądz. A iesliby się przyznał takowego iuż poprzysięgać nie potrzeba. To też pilno potrzeba wiedzieć, iż iesliby się złoczyncа przyznał, że takowy zły vczynek pierwszy kroć vczynił, takowy ma być Obieszony. A iesliby zeznał iż to kilkakroć czynił co się dotycze miodu, takowemu kat ma pęp wyrznąć y z niego kiszki wytoczyć, y tak z nim czekać az zdechnie, a potym zdechłego obiesić. jus culmense demonstrat.

Art. 84. O Złoczyńcy Osądzonym na Smierć.

W Prawie Maydeburskim Opisuie prawo gorące złoczyńcom do vczynienia Executiey do Dwudziestu y Czterech godzin, a minieli ten czas tedy do trzeciego dnia. Bywało też to w prawie bartnym ieszcze za S. Pamięci Książąt Mazowieckich, Iż na złoczyncę Osądzonego bartnicy nieszukali kata, ale go Sami Wieszali. Na iakowego powodowa strona dawała Swoy powroz bartny, a doprowadziwszy złoczyńcę do iakiego drzewa Onże powod Swoy Powroz przerzucał przez gałąś na drzewie wysoko, a ieden brzeg powroza uwiązał u innego drzewa, albo v iakiego krzaka, na drugim złoczyncę vwiązawszy, wciągnąwszy go wszyscy bartnicy co ich iedno bywało, y taka Smierc onemu była. Teraznieyszego tedy Wieku takowe executie ustały, gdyż iest rzecz brzydka takowym rzemiosłem się bawic, a katu dochod odeymować, ale na takowego złoczyńcę powinni bartnicy po sobie pobor puszczać, tak na kata, iako y na inne wydatki, niedawaiąc powodowey stronie szkodować. A tak gdyby złoczyńca iaki był na smierć Osądzony, a niemogliby się na kata tak rychło wzdobyć, tedy nie względem prawa Maydeburskiego dnia trzeciego ale dokądby kata niedostano ma być złoczyńca tak długo pod Strażą w Czwierdzi chowany, przestrzegaiąc tego, aby przy złoczyńcy, ani noż, ani zadna

rzecz takowa nie była, ktorąby wiedząc iż ma na katowskie ręce przyść Smierci sobie niezadał.

Art. 85. Obieszony mali być Zarazem z Szubienice vrzniony, albo na Cmyntarzu pochowany.

Hostiensis Doctor o Obieszonych tak pisze.

Suspensi in Ecclesia vel circa Ecclesiam sunt Sepeliendi dum tamen poenituerunt, sed tamen ad hoc quod de patibulo non deponantur nisi cum licentia judicis saecularis, ne justitia contemni videatur, et sic loquuntur leges, quam licentiam judex denegari non debet. To iest.

Obieszeni, w kosciele albo przy kosciele maią bywać chowani iesli się spowiadali. A wszakże iest przydano do tego, Iż z Szubienicy niemaią być złożeni, aż za pozwoleniem Sądu Swieckiego, ażeby Sprawiedliwość nie zdała być się wzgardzona. Y tak omawiaią Vstawy prawne, jakowego pozwolenia sędzia zabraniac niema. Stosuiąc się tedy nietylko do vstaw prawa pospolitego Swieckiego, ale też y do pisma Swiętego, więc złoczyncę obieszonego iesli się brzed karą swoią spowiadał, Chwalebny Sacrament przyimował, maią z Szubienice zdiąwszy w kosciele albo na Cmyntarzu pochować, Ale iesli by się nie spowiadał, tedy tamże pod Szubięnicą ma być pochowany. Awszakże oprocz pozwolenia Sądu Bartnego nie ma być z Szubienicy vrzynany, iednak choćby y Sąd pozwolił, tedy Obieszony po Obieszeniu przynaymniey ma być na szubienicy Sześć dni, a to dla vpamiętania inszych ktorzy patrząc na Obieszonego Snadniey mogą przychodzic, ile zli, do vznania.

Art. 86. O Regestrowanych.

Gdy złoczyńca Osądzony będąc v kata na probie, albo też dobrowolnie bez proby pomowił by kogo albo z prawdy albo też z nienawiśći, że z nim na złodzieystwie społkował, ktoryby przez Wyznanie złoczyncy był regestrowan, a nie odezwałby zas tego on złoczyńca idąc na smierć, Takowy regestrowany iesli się czuie byc niewinnym, tedy niz onemu wynidzie rok y szesc niedziel ma do sądu bartnego dobrowolnie przyść, oprocz zadnego zapozywania, maiąc przy sobie szesciu swiadkow ludzi wiary godnych, w niwczym niepodeyrzanych, Y tamże przed sądem opowiedziec niewinność swą. A ma prosic o to pilnie, aby iemu takowe regestrowanie przez złoczyncę vczynione z swiadkami ktoreby przy sobie miał cielesną przysięgą znieść nakazał, na Rotę, iako z tamtym złoczyńcą zadnego towarzystwa nie miewał. Co gdy tak vczyni ma być wolen od takowego regestrowania. Y nie mogł by mu żaden tego zadawać aby iemu takie regestrowanie mogło być szkodne. A iesliby takowego regestrowania zaniechał, a niewywiodłby się Swiadkami niżby wyszedł rok y szesc niedziel, Takowy ma być rozumian za takowegoż obieszonego co nań wyznawał, y takowy w Puszczy Krola Imci miedzy bartnikami mieysca miec by nie mogł, Y boru bartnego swego trzymać by iuż niemogł Y owszem Takowy ma być z puszczy Wywołany, a bor iego bartny ma być iakiemu gospodarzowi vdany, z ktoregoby boru wina Dworna Y sądowa mogła i miała być zapłacona.

Art. 87. O złym mniemaniu na ktorego z Bartnikow.

Bywało po częśći, a zwłaszcza miedzy teraznieyszymi młodymi Bartnikami. Iż niektorzy chodzą miedzy ludzmi prawie iako pod pokrywką

czyniąc się pokornymi sprawiedliwymi Y niewinnymi vskarzaiąc się przed ludzmi y narzekaiąc, iakoby im w puszczy złodzieie szkody czynic mieli w pszczołach, y niektorzy ludzie na czas im wiarę dawaią, a oni Sami takowi barzo radzi porywczy do szkod czynienia ludziom, O iakowych niektorzy z Bartnikow, takteż y obcy ludzie prawie dobrze wiedzą że takowi tylko że dla vtraty swey opowiadać ich niesmieią. Sniadnie bowiem takowych ludzi poznać ktorzy się sztuką złodzieyską bawią, a to niemaiąc przychodow żadnych z hoynego a marnotrawnego życia, z częstego nawiedzania karczmy, alboli też do domu swego beczkami noszenia piwa, z Ochędoznego przyodziewku, Z Wielkiego nierządu bawienia się z Strojow nierzadnicąm kupowania et id genus. O czymby ludzie pospolici Wiedzieli takowe przychody iakieby miewali roschody, A iż o takowych milczą tedy oni im daley tym większą złość popełniaią, mniemaiąc aby o takowych ich excessach zaden człowiek wiedziec niemiał. Na kogoby tedy takowe złe mniemanie było, a oznaymili by to dobrzy ludzie, Iż niemaiąc domowego dostatku hoynie żyią, a bawiłby się takowymi excessami iakie są opisane wyżey. Takowego kazdego ma Sąd Bartny kazać do Sądu Bartnego zapozwać, y obiawic iemu O co go pozywaią. Ktory iesli stanie, a przeciw żałobie Instygatora nieznałby się nidoczego, takowemu ma przysięga z Szescią Swiadkow ludzmi sławy dobrey skazana. ktorych iesli nieprzewiedzie ma być za złodzieia rozumian. A iesliby też za pozwem stanąc na roki niechciał, tedy potemuż, takowego tedy ma sąd bartny do dworu wydać, ktory tam gardło swe ma okupować, a z puszczy Krola Imci ma być Wywołany, a bor iego gospodarzowi dobremu ma być vdany.

Art. 88. Ktoby Złodzieia kradnącego trafił w Puszczy, a taił by onego.

Gdy by się ktoremu bartnikowi przydało żeby złodzieia potrafił w Puszczy Krola Imci, a on by albo pszczoły Wydzierał albo sosnią z pszczołami porąbił, alboli też co Bartnikowi w Puszczy vkradł, takowego iesliby go zmogł ma poymać, a do Miasta przyprowadzic, a opowiedziawszy Bartnikom osadzic Y trzymać w Czwierdzi aż do zgromadzenia wszytkich Bartnikow. A iesliby onego złoczyncę na puszczy poimać niemogł tedy ma zarazem przyść y to wszytko opowiedziec, tak żeby o złodzieiu każdy z Bartnikow, wiedział, ktorzyby czasu swego z takowym sprawę mieli, tak iako ze złodziejem. A iesliby też kto z Bartnikow takowego złoczyncę trafił w puszczy szkodę iako wyzey czyniącego, a zataił by tego, abyło to pewne swiadectwo na takowego ktoryby złodzieia trafił Y zataił, takowy ma być do sądu bartnego zapozwany, a iesliby y w sądzie tego taic chciał powiadaiąc że złoczyncy w Puszczy nietrafił, takowemu przysięga z szescią swiadkow ludzmi wiary godnymi ma być skazana na Rotę, iako złoczyncy w puszczy szkodę czyniącego nietrafił, ani go zataił, ktorych iesliby nie przewiodł ma być winą piąciu grzywien polskich karany Y do dworu odesłany, a wszakże z złoczyncą prawo tak iako z złodzieiem iest Opisano, Y ma być postępowane.

Art. 89. Ktoby komu złodzieystwo zadał a niedowiodł tego.

Gdyby Bartnik ieden drugiemu zadał to żeś ty złodziey A słyszałby to kto alboby ich kilka, A ten co mu zadano złodzieystwo Oswiadczyłby to Onymi ludzmi ktorzy to słyszeli, takowy co zadawał złodzieystwo

będąc pozwany do sądu Bartnego ma dowodzic tego o co jemu złodzieystwo zadawał, y iako Y na ktorym mieyscu y kiedy by to złodzieystwo popełniał, co iesliby dowiodł ma być z takowym ktoremu zadano iako z złodzieiem. A iesliby tego parł że mu nie zadawał złodzieystwa, takowemu przysięga z dwoma Swiadkami wiary godnymi ma być skazana, ktorych swiadkow iesliby nie przewiodł powinien to przy wszytkim gminie bartnikow odezwać, tymi słowy: Com mowił temu dobremu człowiekowi zlem to łgał iako pies. A po odezwaniu takowy ma być Osadzany a niewypuszczony azby winę pięcdziesiąt groszy pieniędzy Sądowi zapłacił.

Art. 90. Ktoby dębinę szewcom odzierał do popiołu.

Zwykli niektorzy z Bartnikow maiąc porozumienie z Szewcami, zapłatę od nich biorąc zwłaszcza Bartnicy łoźni albo też y ci ktorzy mało Osiadłośći maią zachodząc z Szewcami w Puszczą, na dębinę powrozami lazą, a korę z dębiny odzieraią tak dziane bartne, iako y niedziane surowe do roboty Bartney godne, co iest przeciw zakazaniu tak Dworskiemu, iako y sądu Bartnego, bo coby miał Barnik do pozytku wydziać to zły człowiek odrze y vsuszy, Y siła drzewa w niwecz obroći. Ktoryby tedy Bartnik lub też łozny z Szewcami po Puszczy chodząc dębinę odzierał, a byłoby na takowego pewne Swiadectwo, tedy iesli niedziany dąb odrze, ma dać od niego kopę groszy Dworowi, A Sądowi Bartnemu złoty Polski, a iesliby dziany dąb odarł, za taki czyiby dąb był ma dać dwie kopie groszy, Sądowi Bartnemu kopę groszy, Także Dworowi dwie kopy groszy, A dwor z Szewcami o poszuszęnie Dębiny czynić ma co wola iego, A takowego każdego ktoryby Dębinę odzierał niema zaden Bartnik taic y owszem kazdego winien kazdy opowiadać wedle przysięgi Rugowey.

Art. 91. O Winach ktoreby przypadały z Sądowego decretu.

Gdyby się przytrafiło zeby w iakowey sprawie ktora się zaczęła criminaliter, była pozwanemu z Sądu skazana przysięga z Sądu Bartnego przez Decret, z szescią Swiadkow, a pozwany by na roku dopuscił Actorowi na sobie zysk otrzymać, albo by Swiadkow nie mogł przewieść, Alboby się z Actorem bez Wiadomosci Sądu Bartnego ziednał, zkąd by się znaczył winnym być pozwany, takowy pozwany ma popadać w Winę. Dworowi pięc grzywien Polskich, Sądowi Bartnemu pułgrzywny Polskie, a Strony (tak) za Szkody nagrody na czymby ziednać mogł. A komu by też w sprawie ktorą zowią Civilis przez Sąd bartny przysięga z dwiema Swiadkami skazana była, a dopuscił by się na takową przysięgę Actorowi w zysku wzdać, alboby się z stroną ziednał, takowy popada w Winę Sądowi Bartnemu trzy złote Polskie a stronie nagrodę za szkody. A komuby też Samemu była przysięga skazana, a dopuscił by się na nię Actorowi wzdać w zysku, alboby się z stroną ziednał, takowy Sądowi Bartnemu ma dać winy pięcdziesiąt groszy. A takowych Win ma dawać Staroscie Bartnemu połowicę, a Sędziom Bartnym drugą połowę.

Art. 92. O Rożnośći działu borow miedzy Bracią.

Bywa tego po częśći że będą dwoch albo trzech braci rodzonych, ktorzyby pozostali po Rodzicach Swych mieli bor bartny Oycowski, y miedzy oną bracią nie vmiałby robic na boru tylko ieden albo dwoch braci, a przyszłoby miedzy nimi do działu onym borem Oycowskim,

o ktoryby miedzy dopomagaiącymi się były by controversie y vpor, tak zeby na onym Boru dopomagaiąc się to ten, to ow. Takowy tedy Brat ktoryby na boru vmiał robic dobrze, ktoregoby insi Bartnicy lepiey rozumieli złozywszy bor Oycowski, bądz sami przez się, bądz przez Sąd Bartny, blizszy onym braci swym ktorzyby na boru robic nie vmieli spłacic, a bor sam, albo ich dwa otrzymać, ktorzyby powinni pieniądze wziąc, a z boru vstąpic, pod vtraceniem oney Summy za bor złożoney.

Art. 93. O Takowych ktorzy z drzew złamanych Miody Wybieraią.

Bywa tego po częsci niemało, ze w pusczy od wiatru złamanych drzew znayduią się z ktorych niezbozni Bartnicy miody wybierali ale na takowych wina iako y za Oklek; Złotych dwa za miod Grzywna Sądowi iedna y wosku wrąb ieden. Vide (Pag. 61) art. 71.

Art. 94. O Powinności Bartney y powinney daninie Prowentow Krolewskich.

Potrzeba tego aby powinność Bartna była na plac wyłozona gdy na tym wiele nalezy aby kazdy ktory Bor kupuie wiedział wszelką powinność y daninę aby sobie zwazył iezeli komu moze wystarczyc albo nie. na przod wszyscy Bartnicy z Boru iednego maią dac na rok, miodu rączkę iednę, kunnych pieniędzy piętnascie groszy, Item obrocznego złotych dwa na Swięto Swiętego Mattheusza Apostoła, Item Most na rzece Turosli co rok narządzac y Dwor na Krusku dla pozaru okopywac pod winą groszy piętnascie A ktorzy Bartnicy połowę Boru maią przez połowę tylko dac powinni prowentu krolewskiego, co z całego Boru daią.

Art. 95. Sędzia.

Sedzia nie wedle swey wiadomosci Sądzić ma chociasz by naylepicy wiedział ale wedle kontrowersyey stron obudwuch y Inqvizycyey.

Art. 96. Sędzia gdyby do Sądu niezasiadał.

Sędzia gdy upornie do Sądu niezasiadł, tak ze by się Sprawiedliwosc ludzka na dalszy czas odwłoczyła, a na to by legale impedimentum niebyło, ktore iest własna niemoc [1]), pogrzeb Oyca Matki Zony Sługi lub Służebnice, także [2]) wesele w domu, te rzeczy wyiąwszy, ma byc trzema grzywnami karan, a na mieyscu Sędziego godna Osoba zasiadac ma na Sądy [3]) aby Swięta Sprawiedliwosc nieupadała.

Art. 97. Przysięga Podstaroscіego Bartnego.

Ia N. przysięgam P. Bogu Wszechmogącemu, P. Staroscie głownemu y Panu Staroscie Bartnemu y Całemu gminowi Iurisdikcyey Bartney, iż od tego czasu y na potym będę wiernym w sprawach wszytkich mnie poruconych, tak gdy będę na iakie Swiadectwa wezwan Sprawiedliwie będę zeznawał y pozwy będę wiernie będę wynosił y sprawował, nie

---

[1]) W rękopisie błędnie: m o c.
[2]) W rękopisie mylnie: t a k e.
[3]) W rękopisie mylnie: n a Sąby.

zboiazni nie znienawisci nie zmiłosci nie sprzenaymu, Ale dla Boga y Sprawiedliwosci to co mi porucono będę okrom zdrady Chytrosci sprawował, tak mi Panie Boze dopomosz y wszysci Swięci.

Art. 98. Zeznanie Fałszywe Podstarosciego.

Gdyby Podstarosci Bartny tego się wazyc smiał, ze by iakie Fałszywe zeznanie uczynił, tak zeby się nań pokazało, nad prawo pospolite takowy ma byc z Vrzędu złozon. A winą piącią Grzywien karan bez zadney litosci, ktora wina ma byc do Skrzynki włozona na porządek Bartny.

Art. 99. Kto by Podstarosciego Łaiał w Sądach

Gdy by kto tak uporny będąc, chcąc po swey woli sobie iako relacyą od Podstarosciego miec a on by ienaczey zeznawał, tak własnie iako było w samey rzeczy, a zato by mu w Sądzie Łaiał a dowiodł by nan Podstarosci Dwiema swiadkami ze mu darmo nałaiał, Chcąc by nie słyszał Sąd, takowy przepada winę grzywnę ktorey Sądowi połowa a Podstarosciemu połowa ma bydz.

Art. 100. O niestaniu na wtory Pozew.

Gdy Strona pozwana na Roki drugim pozwem nie stanie, ku dosyć uczynieniu Exkuzy albo niewinnosci swey według pierwszey proposycyey a prawa nie piląc Stac pozwowi niechciał. Na takowego Zysk ma byc Skazan na pewną relacyą Podstarosciego ktorą iak naypierwszym (tak) tak na drugim roku zeznac ma o co był pozwany.

Art. 101. Zwycięzony Prawem czym Płaćic ma.

Ktoryby Bartnik pozwany będąc dał by stronie powodowey prawo na sobie przewieść, a nie niałym [1]) by czym płacic. Takowemu sąd ma Bor odebrac y otakszowawszy Szkodę, Stronie w tey sumie podac do wykupna czyli to samey strony czyli potomstwa iego czyli tez powinnowatych y nigdy takowy Bor w Preskrypcyą podac niema.

Art. 102. Ktoby Sądowi nałaiał albo się ręką nań Targnął.

Ktora by Strona niebyła kontenta z Dekretu a naganiła by Sądowi niechcąc apellacyey takowy ma byc do Twierdzi wsadzon y nie wprzod ma byc wypusczon az połozy Grzywien trzy. A inqvantum by się ręką na Sąd Targnął ma byc do Twierdzi wsadzon y niewypusczon az z wiadomoscią Starosty Głownego.

Art. 103. Swiadek ktory Obiecawszy się Stronie przysiąc niechciał.

Gdy by się trafiło zeby ieden albo dwuch Swiadkow obiecawszy się Stronie Stronie Swiadczyć, a do krzyza niechciał by przystąpić, takowy może być wolen od przysięgi gdysz na ten czas moze byc od człowieka Bogoboynego iako przestrogę miec Strony Fałszywego Swiadectwa. A Stronie od ktorey był pozwany ma strawę y napoy zapłacic A strona na drugę [2]) Sądy ma stawić dwuch Swiadkow za iednego.

[1]) Mylnie, zam. a nie miał.
[2]) Tak w rękopisie, zam. na drugie.

Art. 104. Gdy by kogo zastano Cudze Pszczoły wydzieraiąc.

Gdy by się uchoway Boże trafiło, zeby kogo zastano Cudze pszczoły wydzieraiąc iego, a ten co go zastał mogłby go poymac sam albo z pomocą a do twierdzi oddał, albo gdyby go dwuch Bartnikow widziało, lub dwuch ludzi wiary godnych a on by im uszedł, a oni za swieza przyszedszy do starszych oznaymili o tey sprawie, takiemu Swiadectwa wiara ma byc dana gdy in ore duorum vel trium prohibetur testimonium tak złoczynca do Sądu ma byc pozwan, ale gdy mu to się pierwszy raz trafiło haniebney Smierci uyść moze, gdy nie mogł byc poyman. Ale S pusczy wiecznemi Czasy ma byc wygnan. y winą Dziesiątką grzywien ma byc karan y Bor iego ma bydz wzięty a drugiemu Bartnikowi Zaprzedany y z tych pieniędzy winę zapłaciwszy Sądowi y Stronie Ostatek pieniędzy Złoczynczy (tak) oddac nalezy.

Art. 105. Kto by komu w Sądach nałaiał.

Gdy by Strona Stronie maiąc z Sobą w Sądzie Akcyą nie uccywszy Sądu ieden drugiemu łaiał takowy winy in recenti przypada Sądowi Groszy 12 a stronę zaraz w Sądach przeprosić winien iezeli czego nieuczynił by Stronie przypada winy tylesz iak Sądowi.

Art. 106. Zysk Pozwany iako złozyć ma.

Gdy by Strona będąc pozwana od Strony powodowey raz y drugi na pozew nie stanął a Strona powodowa in Contumaciam otrzymała by Zysk, a chciała by Strona pozwana ten zysk na sobie otrzymany prawnym Terminem z Siebie znieść iz o pozwie ani przypozwie niewie ani o procesie prawnym takowey Stronie Sąd ma naznaczyc przysięgę iako o pozwach ani o zadnym prawie niewiedział ktory gdy przysięże wolen od Zysku in Contumaciam otrzymanego, a ma w sądach zaraz odpowiedzieć Stronie Powodowey.

Art. 107. Zgoda in Criminali niewazna.

Gdy by Strona pozwana z powodową miała się in Criminali pogodzić iako to o Oklik albo o wydarcie pszczoł lub porąbanie Drzewa z Pszczołami co się ma za Chudziebną załobę, takowe strony obiedwie przepadaią winy po grzywien trzy. A gdy by się strona pozwana dała in Contumaciam wzdać lub chociasz by Stawał a Swiatkow szesciu nie mogł by stawic, takowy iż iest na niego pewny znak y podobienstwo ma Dziesięc Grzywien Polskich zapłacic. A iezeli by drugi raz tak uczynił takowy takąsz winę zapłaciwszy ma być z Pusczy wygnan wiecznemi czasy y wywołan Podstaroscim, iednak resztę pieniędzy za Bor trzeba mu oddac.

Art. 108. Rotne.

Podstarosci niema więcey brac Rotnego choc sam przysięga choć samowtor lub tez samosiodm tylko grosz ieden.

Art. 109. Siano Cudze gdy kto Brał Chudziebnie.

Gdy by ieden drugiemu Bartnik Siano Chudziebnie brał, a było by na to pewne Swiadestwo a obiniony nie mogł by się prawnie Oczysczyc takowy ma Siano według szacunku zapłacić z winą grzywny iedney Sądowi.

Art. 110. Smiat kto by Cudzy zdyiął y znamie ściął.

Gdy by ieden Bartnik drugiemu Smiat z drzewa pszczelnego zdyiął, a ten czyi iest poznał by swoy Sniat na inszym drzewie a oznaymił by y pokazał dobremu człowiekowi a przypozwał by go do Sądu y sam z tym co mu oswiadczył takowy ma Sniat z dobrego drzewa włozyc na tosz drzewo z ktorego zdyiął z winą puł Grzywny a Za znamie piędziesiąt groszy winy.

Art. 111. Spadek na męza po Dziedziczney Zonie.

Iezeli by ktora Zona maiąc swoy Bor Dziedziczny z ktorym zamąsz Poszła a zonym mężem Spłodziwszy Dziatki a ona umarła a mąsz iey z Onemi Dziecmi został [1]), tedy on mąsz niema nic więcey w Boru miec ięno rowną część z Dziecmi Swemi [2]). A iezeli by zona bez Płodna umarła, to mąsz oney zony blizszym krewnym puł Boru ma zpłacić według taksy a z niego prace po Zonie puł Borek spuscic ma.

Art. 112. Sieroty.

Dzieci Osierociałe po Oycu y Matce będące ma takim Sąd opiekuna dobrego y Bogoboynego naznaczyc aby prowenta krolewskie płacił, y one by Dzieci chował, a iezeli by one Sieroty u Swoich przyiacioł byli lub u kogo innego Służyli takowym on Opiekun Sierotom winien od Boru pewną kwotę postąpic y to zapisem warowac y na onym Boru Skutecznie robic ma tak iak na swoim własnym y okrom płatni na kazdy rok ma przydziać dziesięcioro Drzewa Zeby bor niepustoszał drzewa tez mieniac albo przedawac lub łąki zastawowac niema az do lat owych Sierot a gdyby co zastawił lub zamienił od tego Boru taki zapis ma byc zanic y cale zły.

Art. 113. Apellacyey kto nie prosekwuie.

Gdy by kto z Sądow Bartnych Apellował do Pana Starosty Głownego lub na Roki walne a Swey appellacyey przez rok y niedziel sześć zaniechał takowy apellacyą traci, a tym Dekretem od ktorego apellował ma się kontentowac y według tego Dekretu stronie zadosyc uczynic ma, A strona ktorey by niedosyc uczynił ten co appellował ma go przypozwac o wykonanie Dekretu przeszłego.

Art. 114. Długi nieletnych Dzieci.

Dług Zapisny ktory by pozostał na Boru po Oycu a Dzieci iescze do lat nieprzyszły, a miały by Opiekuna bądz z Sądu danego, bądz też z krewnych kogo takowy Opiekun o On dług pozwany będąc powinien przez rozsądek zapłacić, a kwit na się obrocić takowy iz dług nieletnych Dzieci zapłacił, a gdy dorosną Dzieci winni będą Opiekunowi dług wrocić, praecavendo iezeli z Boru onych Dzieci arędy sobie nie wybrał.

---

[1]) W rękopisie mylnie: zalał.
[2]) Na polu jinną ręką dodano uwagę: Podług prawa chełmińskiego.

Art. 115. Dług wDowa z Dziećmi płacić ma.

Ktora by wDowa po mężu została z Dziecmi Bor maiąca, a mąż by iey dług na swoy Bor Zapisny po Sobie zostawił taki dług Matka rowno[1]) z dziecmi powinna płaćić.

Art. 116. Odpowiedz Zufalna.

Gdyby ktory Bartnik będąc zufalny niedbaiąc na ostrosć Prawa pospolitego maiąc złą wolą na towarzysza swego drugiego Bartnika, a odpowiedał by mu grozac lub na pusczy lub na innym mieyscu zeby się gwałtem krzywdy Swey obiecował zemścić a pozwał by go do Sądu y Swiadki na to postawił, Skarząc iz dla niego niema na pusczy ręczny roboty, Strzegąc od niego swego zdrowia, takiego złego zufalcę Sąd Bartny powinien przez zakład uskromić to iest miedzy obiema Stronami po dziesiąciu kop groszy Polskich. Poniewasz każdy Bartnik spracowany leząc sobie bespiecznie łacno by mogł bydz od nieprzyiaciela swego zdespektowany. Taki tedy zakład obiedwie strony ludźmi statecznemi y zapisem zaręczyc maią. A gdy by ten zufali Bartnik niemiał Rękoymi do zakładu, to ma bydz do Twierdzi wsadzon y nima bydz z Twierdzi uwolniony az wprzod dobre Stawi iako pokoy ma miec iego Adwersarz.

Art. 117. Sosnią gdy kto przeda do Psczelniku.

Wszyscy Bracia Iurisdictiey Bartney widząc wielką desolacyą w Borach przez niektorych Swawolnych ze Sosnie z psczołami wazyli się przedawac y wydawac kryiomo bez wiadomosci Vrzędu Bartnego do Psczelnikow Owym ludziom w Iurisdikcyey Bartney niezostaiącym, A by taka napotem Swywola nieznaydowała się, waruią tego aby zaden Bartnik bez wiadomosci Sądu Bartnego niewazył się przedawac ani wydawac do Psczelniku obcym[2]) ludziom Pod winą Czternastu grzywien Polskich ktorey winy należeć będzie, Panu Staroscie Głownemu połowa Grzywien Siedm a Sądowi Bartnemu druga połowa grzywien Siedm.

---

[1]) W rękopisie mylnie: rownę.
[2]) W rękopisie mylnie: owczym.

SPIS RZECZY.

Przypisanie Stanisł. Skrodzkiego. — 1. Prawo bartne skąd jest założone. — 2. O Staroście bartnym y powinności jego. — 3. Przysięga starosty bartnego. — 4. O sędziach bartnych. — 5. Przysięga sędziów bartnych. — 6. Powinność sędziów. — 7. O podstarościm bartnym. — 8. O pisarzu bartnym. — 9. O księgach bartnych. — 10. O rokach bartnych. — 11. O zapłacie u sądów. — 12. Na roki bartne każdy bartnik bywać powinien. — 13. Do sądu bartnego jako się schadzywać mają. — 14. Sądy bartne trzeźwo odprawowane być mają. — 15. Do sądu żaden z bronią wchodzić nie ma. — 16. U stołu sądowego żaden niepotrzebny siedzieć nie ma. — 17. Niewiasty w sądzie bartnym bywać nie mają. — 18. Ktoby dekretowi sądowemu dał naganę. — 19. Ktoby się na kogo w sądzie targnął. — 20. Wdowie i sierocie plenipotent od sądu ma być przydany. — 21. O pozywaniu. — 22. O niestaniu na pozew. — 23. O egzekucyjej na przekonanego prawem. — 24. O świadkach. — 25. Ktoby w sądzie do przysięgi świadków namawiał. — 26. Ktoby zacząwszy prawo z pozwanym, a nieskończywszy prawa, potajemnie się z nim zgodził. — 27. Obżałowany od aktora gdyby nie czekając dekretu, z prawa upornie odszedł. — 28. O areście. — 29. Kto sprawę utraci już się na nię poprawować nie może. — 30. Przeciw aktorowi z świadkami jaki dekret być ma. — 31. Ktoby kogo w pozwie ranił. — 32. O widzeniu. — 33. Przy widzeniu uczciwość ma być zachowana. — 34. Po widzeniu na księgi dilacyja ma być pozwolona. — 35. O apelacyjach. — 36. O wdowach i spadkach onym należących. — 37. O opiekunach. — 38. Siostry, które bracią mają, nie dziedziczą w boru. — 39. Dziewki, które braci nie mają, jako na boru dziedziczyć mają. — 40. O rozdziale boru między niezgodną bracią. — 41. O spadkach bliskości po niepłodnych bartnikach. — 42. O wiecznościach. — 43. O przedawaniu i kupowaniu borów. — 44. O wwięzi boru. — 45. O odezwie boru. — 46. Drzewa surowego ani łąki od boru żaden przedawać nie ma. — 47. O zastawowaniu drzew bartnych i łąk. — 48. O zatrzymaniu dawnością drzew i łąk bartnych, co preskrypcyją zowią. — 49. O zamiankach. — 50. O długach zapisnych. — 51. O rękojemstwie długu. — 52. Rękojmi na dłużniku zapłaty jako dochodzić ma. — 53. O ordynacyjej ojcowskiej. — 54. O wyciosaniu i zepsowaniu znamięnia z drzewa bartnego. — 55. O wycięciu pszczół z ulem z wywróconego albo złamanego drzewa. — 56. Z widzenia gdyby się nie znalazło znamię ni jednéj strony. — 57. O zadziatkach. — 58. O zapowiedzi pszczół. — 59. O szwiepiotach. — 60. O zrąbieniu drzewa sośni, albo dębu bartnego. — 61. O ocięciu gałęzi z drzewa bartnego. — 62. O wzięciu powroza, pieśnie, serki i ciosnki bartnych. — 63. O zabraniu strawy w puszczy. — 64. O wzięciu garca w puszczy. — 65. O pojęciu czołna z przystani. — 66. O wzięciu żaku. — 67. O rojach pszczół. — 68. O wykurzaniu pszczół. — 69. O spaleniu drzewa bartnego, albo ususzeniu pużarem. — 70. O spaleniu w puszczy stanu bartnego. — 71. Gdyby jeden drugiemu pszczoły oklecił. — 72. Czas klecżenia pszczół. — 73. Czas podmietywania pszczół. — 74. O twarzy. — 75. O loźnych bartnikach. — 76. O odpowiedzi. — 77. Ktoby za dekretem sądu bartnego do czwierdzi iść nie chciał albo z czwierdzi upornie wyszedł. — 78. O fałszywym miedzi. — 79. O rugach bartnych. — 80. Przysięga rugowa. — 82. Któryby bartnik na rugu nie był, w jaką winę popada. — 82. O złoczyńcach. — 83. O egzekucyjej na złoczyńcę. — 84. O złoczyńcy osądzonym na śmierć. — 85. Obieszony mali być zarazem z szubienice urzniony, albo na cmyntarzu pochowany. — 86. O regestrowanych. — 87. O złym mniemaniu na którego z bartników. — 88. Ktoby złodzieja kradnącego trafił w puszczy, a tajiłby onego. — 89. Ktoby komu złodziejstwo zadał, a nie dowiódł tego. — 90. Ktoby dębinę odzierał szewcom do popiołu. — 91. O winach, któreby przypadały z sądowego dekretu. — 92. O różności działu

borów między bracią. — 93. O takowych, którzy z drzew złamanych miody wybierają. — 94. O powinności bartnéj i powinnéj daninie prowentów królewskich. — 95. Sędzia. — 96. Sędzia gdyby do sądu nie zasiadał. — 97. Przysięga podstarościego bartnego. — 98. Zeznanie fałszywe podstarościego. — 99. Ktoby podstarościego łajał w sądach. — 100. O niestaniu na wtóry pozew. — 101. Zwyciężony prawem czym płacić ma. — 102. Ktoby sądowi nałajał albo się ręką nań targnął. — 103. Świadek, który obiecawszy się stronie przysiąc nie chciał. — 104. Gdyby kogo zastano cudze pszczoły wydzierając. — 105. Ktoby komu w sądach nałajał. — 106. Zysk pozwany jako złożyć ma. — 107. Zgoda in criminali nieważna. — 108. Rotne. — 109. Siano cudze gdyby kto brał chudziebnie. — 110. Śmiat ktoby cudzy zdjął i znamię ściął. — 111. Spadek na męża po dziedzicznéj żonie. — 112. Siéroty. — 113. Apelacyjéj kto nie prosekwuje. — 114. Długi nieletnich dzieci. — 115. Dług wdowa z dziećmi płacić ma. — 116. Odpowiédź zufalna. — 117. Sośnią gdy kto przeda do pszczelniku.

Słownik do niniejszego Porządku prawa bartnego, ułożony przez Ad. Ant. Kryńskiego, pomieszczony jest w tomie IV Sprawozdań Komisyi językowéj Akademii Umiejętności.

WYJĄTKI
Z NAJDAWNIEJSZEJ KSIĘGI MIEJSKIEJ LUBELSKIEJ.

PODAŁ

BOLESŁAW ULANOWSKI.

Znaczenie ksiąg miejskich jako źródeł historycznych i prawnych powszechnie jest uznane, a zwłaszcza niezbędną jest ich znajomość dla zajmujących się dziejami wewnętrznymi, do których obok ksiąg sądowych ziemskich i grodzkich, jakoteż ksiąg konsystorskich, najwięcej bezwątpienia zawierają materyału. — Niestety oprócz najdawniejszych ksiąg miejskich krakowskich żadne inne nie zostały dotychczas u nas wydane [1]).

Przeglądając archiwum dawnego województwa Lubelskiego, przekonałem się, że w niem obok znacznej ilości ksiąg sądowych ziemskich i grodzkich znajduje się także szereg Konsulariów Lubelskich, z których pierwsza księga obejmuje cały wiek XV-ty i sięga nawet do wieku następnego.

Rękopis ten formatu in 4-to porządnie w skórę oprawny, liczy kart 322, ale mimo że jest paginowany, nie zawiera materyału ułożonego w porządku ściśle chronologicznym.

Mając nie wiele czasu do rozporządzenia, nie mogłem choćby najdawniejszej części tej księgi w całości odpisać, dlatego ograniczyłem się do excerpowania z niej tych wszystkich zapisek,

---

[1]) Z obcych wydawnictw mieszczą: *Codex Diplomaticus Silesiae*, niektóre księgi wrocławskie; Bunge'go *Livländisches Urkundenbuch*, wyjątki z ksiąg miejskich Rygi i Rewalu, a mamy nadzieję, że podjęta obecnie na wielką skalę publikacya nowego prusskiego dyplomatycznego kodeksu obejmie w dziale przeznaczonym na miasta także i księgi miejskie.

które mają ogólniejszy charakter, lub szczególniejszy przedstawiają interes. Ztąd zebrała się szczupła objętością lecz ciekawa treścią wiązanka zapisek i aktów, które wydajemy przypominając, że wartoby chociaż w ten sposób zaznajamiać badaczów średniowiecznych naszych dziejów z kryjącym się w księgach większych lub mniejszych miast materyałem, zanim obszerniejsze wydawnictwa temu poświęcone gatunkowi źródeł, z całego ich zasobu wiadomości nie dozwolą nam korzystać.

Anno 1405.

1. *(fol. 173.)* Hic notantur exposita et expense ad viam Litwanie et in Jedlna et in Cracouiam facte pro priuilegio et pro omnibus muneribus facte domino Regi et Witowdo et dominis omnibus Regni Polonie: primo exposuimus pro priuilegio ciuitatis super non solucione Theolonei, dedimus domino Nicolao vicecancellario et eius notario pro labore, et pro uniuersis expensis dictarum trium viarum exposuimus centum marcas et IIII marcas et XIII grossos.

Item dedimus Johanni Balusche unam marcam ad expensas cum Cracouiam equitauit in nuncciacione ciuitatis.

Item exposita ad viam cum Kylhaw ad regem: IX marce minus II grossis.

Anno 1405 (d. 6 Maii).

Hic notatur pecunia exaccionis.

2. *(fol. 174.)* Sub anno domini M° CCCC° quinto ipso die sancti Johannis ante portam latinam exposuimus de pecunia exaccionis pro florenis, quos emit Michael paruus in Luczko, XXV marcas latorum grossorum. Item exposuimus XXXII marcas et XVI grossos, quas Cracouiam direximus. Item exposuimus XIIII marcas minus duobus grossis, quas direximus Cracouiam per dominum Matheum Troczski. Item dedimus domino Matheo de Troki unam marcam Cracouiensem ad expensas, quando equitauit Cracouiam deferendo florenos domino Regi. Item dedimus de predictis pecuniis unum fertonem pro clipeo, cum quo honorauimus dominum episcopum Cracouiensem.

Anno 1408 (d. 22 Julii).

3. *(fol. 16.)* Item nouerint, quibus expedit, singuli et uniuersi, quod nos consules de anno presenti videlicet Nicolaus Kylhaw, Mathias Throczky, Nicolaus Zaczek et Petrus Philippowicz ex uoluntate et libero arbitrio omnium seniorum et tote communitatis fecimus et statuimus statuta nostre ciuitatis cum adiutorio nostrorum antiquorum consulum, ut premittitur, propter meliorem pacem retinendam, et quis eorum infringerit et non seruauerit penam demeretur, ut in quolibet articulo continetur in in-

frascriptis. Actum in domo parui Michaelis in die sancte Marie Magdalene de anno quo ut supra.

Item primo et principaliter quicunque aliquam aream emerit, quod dicitur eyn Hoffestat, pro quantis pecuniis emerit et de illis debet exaccionari et non magis tenetur exaccionari, et si quis ab eodem emerit, tunc ille debet vendere, sicut ipse tenuit in graniciis suis et possedit, et idem emptor debet exaccionari, ut suus venditor et non aliter.

Item quicunque gladium euaginauerit, siue traxerit friuole, ille demeretur pro pena unam sexagenam consulibus et dare sine omni contradiccione (tenetur), et si talis non habuerit dare sexagenam, ille debet sedere XIIII diebus detentus. Et si aliquis pro eodem supplicauerit et rogauerit, pari pena punietur sine omni contradiccione.

Item quicunque cultellum friuole traxerit, ille pro pena demeretur mediam sexagenam consulibus, et qui pro eodem supplicauerit, pari pena punietur. Et si talis pecuniam dare hon habuerit, detentus debet sedere XIIII diebus, ut premittitur.

Item si aliquis aliquem enormibus uerbis maledixerit et coram iudicio fassus fuerit, ille demeretur dare pro pena consulibus unam sexagenam et illi penam et advocato emendam siue penam et illi satisfacere sine omni contradiccione, et si ibi penam non habet dare, eciam debet XIIII diebus detentus seruari.

Item quicunque male iurauerit et super eum protestare poterint, illi debent facere secundum iuris exigenciam facem ad manum et [expellere?] extra ciuitatem.

Item quicunque iuramentum male sumpserit et super eum protestare poterint, similiter punietur secundum iuris exigenciam.

Item quicunque cambucam gesserit uel portauerit friuole, [aut] aliquem offenderit, pari pena punietur, ut premittitur.

Item quicunque securim detulerit et ad percuciendum extenderit friuole, pari pena punietur.

Item prohibitum est differre secures, sumere debent et dimittentur, et ipsis reddere non tenentur.

Anno 1410 (d. 7 Februarii).

4. *(fol. 21.)* Item nouerint, quibus expedit, quod domini consules moderni et antiqui statuerunt inter mercatores et vectores, quod ipsi debent cum iunice equitare uersus Wratisslauiam et contra quis eorum hec statuta non tenuerit, debet dare ciuitati quinque marcas sine omni contradiccione. Actum in crastino sancte Dorothee sub anno Domini M° CCCC° X°.

Anno 1410 (d. 7 Martii).

5. *(fol. 22.)* Hic nota statuta dominorum facta et ordinata per consules et per communitatem ciuitatis de anno domini millesimo quadringentesimo X°. Actum feria sexta ante Dominicam Judica.

Item primo, quod nullus inquilinus nullum braseum facere debet, nisi ille, qui conuenit domum, et si fecerit et excesserit contra mandatum con-

sulum, debet dare pro pena unam sexagenam, et quis pro tali supplicauerit, pari puna punietur, et quis braseator talibus fecerit unam sexagenam.

Item 2⁰ quicunque pisces extra ciuitatem uel in plathea emerit et perscietur a consulibus, pro pena dare tenetur unam sexagenam sine omni excusacione, et qui pro eo supplicauerit, pari pena punietur, quia debet eum mittere, pergere ad forum et peruenire.

Item quando aliquis nobilium aut kmethonum pisces recentes portauerit ad ciuitatem ad vendendum et si aliquis ex nostratibus uel conciuibus eidem venderit et ille non per se, que ad vendendum, portauerit et si perscietur a consulibus, debet dare pro pena unam sexagenam sine omni excusacione, et si aliquis pro eo supplicauerit, pari pena punietur. Actum die quo ut supra.

Anno 1419.

6. *(fol. 54'.)* Hic nota arbitria facta per dominos consules nouos et antiquos cum Petrus Philippowycz, Abraham sartor, Nicolaus Kolaczek et Johannes Czanok erant consules de anno domini M. CCCC⁰ XIX⁰, et illa arbitria debent esse firma at rata.

Item primo penestice debent habere locum vendicionis in dextra parte circa pretorium eundo de porta superiori ciuitatis et quelibet penestica dabit in quolibet quatuor tempore (s) tres grossos pro censu.

Item nullus vendat inquilinus pannum, qui non habuerit domum propriam, vel quam conuenisset.

Item nullus forizabit, nec emet triticum pro brazeo exceptis hiis, qui soli propinant ceruisiam, sed nemo inquilinus emet triticum pro brazeis.

Item pistoribus depositum est forum voluntarium siue in wlgari freymarkt et in foro voluntario panis albus siue triticeus non vendetur, sed si pistores non fecerint populo equitatem, extunc domini eos possunt punire et emendare etc.

Item sutores non habent emere cutes, quas aliunde ducere vellent ad uendendum, nec ulterius ement, nisi quantum delaborare poterint.

Anno 1427 (d. 7 Januarii).

7. *(fol. 203'.)* Vladislaus dei gracia Rex Polonie Lithvanieque princeps supremus et heres Russie etc. uniuersis et singulis principibus tam spiritualibus prelatis, baronibus, militibus, proceribus, capitaneis, burgrabiis, procuratoribus, viceprocuratoribus, communitatibus ciuitatum et opidorum nostrorum, theolonatoribus poncium, nauigiorumque custodibus amicis nostris carissimis et beniuolis nostrisque subditis fidelibus salutem et amicicie obtinuerit incrementum et fauorem, cum optauerit. Omnes boni, preclari venerabiles, magnifici, strenui et nobiles circumspecti ac prouidi amici carissimi, nostrique subditi fideles et dilecti, quia prouidus Stanislaus ciuis Cracouiensis mercator seu institor preclari principis domini Alexandri alias Wytawdi magni ducis Lithwanie fratris nostri carissimi ad diuersas partes pro emendis rebus pro prefato fratre nostro et curia sua consuetus est proficisci, ideo vestras amicicias petentes ex affectu vobisque subditis

nostris seriose precipimus et mandamus, quatinus quocienscunque prefatum Stanislaum seu Clementem fratrem suum germanum cum huiusmodi rebus seu mercanciis per loca, ciuitates, castra, opida, pontes, nauigia et queuis alia loca dicioni nostre et vestre subdita transire contigerit, ipsum libere secure et sine quauis solucione theolonei, dacy, gabelle seu cuiusuis exaccionis ire, transire, stare, morari, emere, vendere permittatis et permitti faciatis tociens, quociens presentibus fueritis requisiti gratam et acceptam complacenciam nobis in eo ostensuri, vosque subditi nostri secus non facturi gracie nostre sub optentu. Datum in Wylna feria tercia in crastino Epifanie anno domini Millesimo Quadringentesimo XX septimo etc.

Anno 1428 (d. 28 Decembris).

8. *(fol. 86.)* Anno natiuitatis Cristi millesimo quadringentesimo vicesimo octauo ipso die sanctorum Innocentum facta conuencione cum consulibus ciuitatis Sandomiriensis in Urzandow et ibidem habito colloquio assumpserunt domini consules cum ciuitatibus scilicet Sandomiria et Oppatow unum lictorem ad plectendum criminosos iure condempnatos, ita quod quelibet ciuitatum det eidem tortori ebdomadatim per VI grossos, et quelibet ciuitas teneat eum unum annum.

Anno 1431 (d. 19 Januarii).

9. *(fol. 93'.)* Anno domini millesimo quadringentesimo trecesimo primo, feria sexta proxima post octauam Epiphanie Domini in pretorio residentibus personaliter strenuo Johanne de Ossolin castellano Radomiensi, Martino R. G. (s) de Lublin, Petro Philippi, Abraham sartore, Stefano, Clemente, Nicolao Pyantek arbitris, arbitratoribus propter bonum concordie et unionis inter partes infrascriptas puta Micolassium aduocatum Lublinensem et nobilem Martinum de Chmelik notarium districtus Lublinensis etc. prefati arbitri recepta facultate parcium plenaria super pronunciacione et laudo concordie omnes rancores, displicencias, odia inter partes prescriptas de alto et basso ac eciam pro infliccione wlnerum alterutri inflictorum prefati arbitri pronuncciauerunt, laudauerunt et decreuerunt de consensu et voluntate parcium, quod ipse partes se mutuo pecierunt pro ignoscendo et rancoris, odii, displicencie, plagarum facta inter [se] mutuo ignouerunt et manum, stipulacionem mutuo concordiam ratam et gratam habentes ipsam emologauerunt inter partes prescriptas pena vallata XXX marcarum de pace tenenda sub fide rata et inconcusse obseruanda; item quod partes prescripte mutuo se honorifice tractent et quiete in pacis dulcedine perseuerent pacem non uiolando, nec wlneribus siue cicatricibus derogando (s) per se uel per interpositam personam; quod si parcium altera secus fecerit et duorum fidedignorum testimonio conuicta fuerit, XXX marcas ad pretorium dominis prescriptis in pena vallata irremissibiliter succumbet et factum sopitum cum secunda iniuria iuris strepitu debet placitari; item partes prescripte debent penam vallatam per dominum capitaneum et in librum terrestrem inscriptam debent delere.

Anno 1431 (d. 18 Februarii).

Copia de Camenecz.

10. *(fol. 94'.)* Wladislaus dei gracia Rex Polonie Litwanieque princeps serenissimus et heres Russie significamus tenore presentium quibus expedit uniuersis, quomodo volentes ciuitatis nostre Camenecz defectibus et inopiis munificencia nostra prouidere et suffragari de innata nostre celsitudinis clementia omnibus ciuibus et mercatoribus predicte ciuitatis Camenecz talem concessimus et tenore presencium concedimus libertatem, quod uniuersi incole predicte ciuitatis nostre cum eorum mercanciis, cuiuscunque generis existant, per regnum, terras et dominia nostra ubilibet libere absque theoloneorum quorumcunque nostrorum solutione transire, stare, emere, vendere, deducere et morari possint, de quaquidem solucione theoloneorum predictorum ipsos absoluimus et liberamus per presentes hoc addicto specialiter et expresso, quod predicti ciues et mercatores nostri Camenecenses cum eorum mercanciis in Lemburga ultra quinque dies moram facere non debeant neque sint astricti, sed completis predictis diebus cum ipsorum mercanciis de Lemburga libere ad nutum suum recedere poterunt et proficisci; vobis igitur omnibus et singulis capitaneis, burgrabiis, woywodis, aduocatis, consulibus, ciuibus, tributariis, theolonatoribus et officialibus nostris quibuscunque ubilibet in Regno nostro constitutis et constituendis fidelibus nostris dilectis presentibus requirentes districcius precipiendo mandamus omnino habere volentes, quatinus a predictis civibus et mercatoribus nostris nulla theolonea recipere et exigere audeatis quoquomodo gracie nostre sub obtentu secus facere non ausuri presentibus dumtaxat ad trium annorum continue se sequentium valituris harum, quibus sigillum nostrum impressum est testimonio litterarum. Datum Sandomirie die Dominice Innocavit Anno Domini M° CCCC XXXI. — Relacio wenerabilis Wladislai de Opporow R. P. vicecancellarii.

Anno 1432.

Constitucio arbitralis.

11. *(fol. 96'.)* Domini consules noui et antiqui cum scabinis et magistris mechanicorum de unanimi consensu nullo ipsorum contradicente statuerunt sub pena LX marcarum, quod exnunc deinceps nullus ciuium debeat citare seu trahere conciues extra iurisdiccionem ciuilem ad ius terrestre, siue secreta ciuitatis pandere coram terrigenis, et si quispiam in premissis excesserit, in pena LX marcarum irremissibiliter erit puniendus.

12. *(fol. 97.)* Mota lite inter carnifices et ipsorum magistros alterutros pro quibusdam duobus bancis carnium relictis post mortem Johannis Newschil felicis recordii conuocati sunt magistri aliorum artificiorum contra voluntatem et scitum consulum, qui unanimiter in pretorio constituti dominis consulibus se dederunt ad graciam et mutuo pro se fideiusserunt penis legum puniendi pro iniusta conspiracione et congregacione contra consules, et

huiusmodi motum discordie mouit Nicolaus alias Nikil Carnifex et Jan Carnifex, qui consulum decreto mancipio sunt puniti et pro pena mancipii astrinxerunt se soluere XX marcas de gracia dominorum.

Anno 1433 (d. 12 Aprilis).

13. *(fol. 209.)* Nos Martinus de Koszebrode, frater germanus domini Johannis cancellarii Gneznenzis, sui vicesgerens in Marzenyn nec non strenuus Jacobus heres de Grabya ceterique nobiles et terrigene videlicet Thomas de Crobanow, Johannes heres de Mlodawyn, Johannes heres de Byelow, ceterique coincole ville Marzenyn tenore presentium profitemur publice coram vobis protestantes Jacobum ostensorem presencium honestis ex hominibus legitimisque parentibus patre Stanislao, matre Pyechna nostris coincolis fama laudabili fulgentibus fore procreatum, quiquidem Jacobus pretactus coram nobis et nostris a diebus sue iuuentutis usque nunc digne ac laudabiliter in conuersacione bona atque honesta se rexisse videbatur ipsum vestris solerciis aduocato, magistro ciuium, consulibus totique communitati in Lublin in uita eius laude dignum moribus fulgidum famaque laudabili multum redolentum vobis dominis nostris et cuilibet pronunciamus, ut, si per aliquos delatores apud vestras solercias est, uel fuit infamatus, ipsum expurgaremus per presentes. Cum igitur sua probitas hoc promeruit, uobis ipsum recomendamus pro eo et cum eo vobis et vestris solerciis supplicantes, quatinus sepe dictum Jacobum vestre communitatis in uicinum assumere dignemini fauorose sibique de fauore speciali prouidere, pro quibus vestris prudenciis cupimus in simili uel maiori in posterum respondere. Ad quorum omnium certitudinem et fidem plenariam premissorum sigilla nostra presentibus sunt inpressa. Datum in Marzenyn die Dominico, quo in ecclesia dei Cantate decantatur. Anno domini Millesimo quadringentesimo tricesimo tercio.

Anno 1455 (d. 5 Februarii).

Oblata feria quarta post Purificacionem 1455.

14. *(fol. 138.)* Kasimirus dei gracia Rex Polonie Magnus Dux Lythwanie Russieque etc. significamus tenore presentium, quibus expedit uniuersis, quomodo ex innata nobis clementia et affectu, quam ad ciuitatem nostram Wilnam et ciues ac coincolas gerimus, speciali ipsos ciues Wilnenses tam Romane ecclesie cultores quam eciam Ruthenos per totum regnum nostrum Polonie a solutione theolonei presentibus eximimus et liberamus, idcirco vobis omnibus palatinis, castellanis, capitaneis, burgrabiis, tenutariis, terrigenis, consulibus civitatum et opidorum communitatibus et eorum rectoribus et vices ipsorum gerentibus, theoloneatoribus, viarum custodibus ac arestatoribus per predictum Regnum nostrum Polonie ubilibet constitutis presentibusque requirentes mandamus discrecius precipientes, quatinus prefatos ciues Wilnenses per totum Regnum Polonie, ut premittitur, ire, stare, morari mercancias exercere, quociescunque opportunum

fuerit libere, secure tam per aquam quam per terram absque exaccione et solucione theolonei omni impedimento remoto permittatis et permitti faciatis presentibus ad nostram voluntatem solomodo duraturis secus non facturi gracie nostre sub optentu harum, quibus sigillum nostrum est subappensum, testimonio litterarum. Datum Sandomirie feria quarta proxima post festum beati Barnabe apostoli gloriosi (d. 12 Junii). Anno Domini 1448. — Relacio Magnifici Johannis de Coneczpole R. P. Cancellarii.

Anno 1463 (d. 15 Novembris).

15. *(fol. 153.)* Acta sunt hec anno, quo supra, die vero Martis proxima post festum sancti Martini. Veniens prouidus dominus Johannes dictus Gambala consul Lublinensis obtulit certam litteram [in] testimonium contra quosdam ocultos oblocutores fame ipsius sub titulo et sigillo appenso consulum Noue-Szandecz coram dominis consulibus Lublinensibus petens eam ad librum consulum [inseri] propter futuram firmam memoriam habendam, cuius tenor sequitur et est talis: Uniuersis et singulis principibus magnificis margrabiis, generosis, nobilibus, famosis, circumspectis, prouidis discretisque viris utriusque status, et signanter Reverendissimis in Christo patribus archiepiscopis, episcopis et eorum vicesgerentibus tam in Regno Polonie quam in ducatu Mazouie, Russie, Lithuanie, ubicunqunque presens scriptum deuenerit, in quibuscunque locis, terris, diocesibus constitutis presentes visuris litteras, audituris consules ciuitatis Nowa Szandecz desiderio semper in comnibus complacendi. Honesti viri, fautores et amici colendissimi, quia ante annos fere decem et octo contingit in ciuitate nostra, quod aliqui viri iter arripuerant ad dominum Komorowsky propter stipendium accipiendum, illo tempore illi omnes viri in numero quasi sexaginta magis uel minus fuerant capti et detenti et cum hoc carceribus compressi, postquam autem iusticia mediante rei de crimine reperti sunt, mala morte perierunt et alii per innocenciam suam sunt expediti et dimissi, sed idem Johannes dictus Gambala tamquam persona honesta et laboriosa audiens in aures suas aliquos homines ciuiles simplices eum flere accusantes per loca specialia obscure et non manifeste sicut simplices iustum hominem iniuste accusantes, appellantes ibi eum fore et conversari cum illis, qui fuerant capti et detenti, idem Johannes dictus Gambala volens defendere suam honestatem et probitatem venit personaliter et clara facie querelam posuit coram omnibus consulibus, aduocato et tota congregacione scabinorum contra istos homines ciuiles et simplices, qui eum flere accusabant; nos videntes iustum hominem in nullo puncto culpabilem eum dimisimus in pace, et idem Johannes probe et honorifice recessit a presencia nostrorum omnium ac tota congregacione ciuitatis, innocenciam suam et probitatem edocuit per legittimam facti expurgacionem sic, quod nos de persona sua simul et statu ob eius huiusmodi expurgacionem usque in hodiernum diem nihil mali scimus solummodo omne bonum, probum et honestum, quibus omnibus premissis nos eum testificamur, roboramus et approbamus esse bonum et probum honestumque virum, quod vita sua inter nos et omnes christifideles et ydoneos bene et laudabiliter per longa tempora poterit conseruare. In cuius rei euidenciam firmitatem, et amplius testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum in Noua

Szandecz feria tercia in uigilia Purficacionis Virginis Marie sub anno etc. M⁰ CCCC⁰ LX tercio. — Quam litteram premissam expurgacionis domini consules ad librum inserendam decreuerunt presentibus supra.

Anno 1465 (d. 24 Aprilis).

Sequitur littera Natalis originalis Stephani infrascripti.

16. *(fol. 155'.)* Uniuersis et singulis ad quos presens scriptum venerit iudicioque spirituali et seculari presidentibus et presertim prudentibus dominis preconsuli et consulibus ciuitatis Lublin dominis amicis carissimis consules ciuitatis Pyontek promptum complacencie affectum in omnibus. Venerabiles, magnifici, legales, prudentesque domini nobis sincere [dilecti] vestris dominacionibus damus presentibus fidele testimonium testificantes, quomodo Johannes Polatek, Michael Frigek, Johannes Wspinek, Johannes Mlinek nostri conciues et vicini uiua uoce et publice fideliter sunt professi nostram venientes ad presentiam, quia Stephanus presencium lator est ab utroque parente matrimonialiter legitimo ex thoro procreatus patre Stanislao et matre Anna in villa dicta Plaszczinowo non in remota distancia sita a ciuitate Pyantek, qui dum apud nos mansit se laudabiliter per omnia tempora sua ac honeste conseruauit, itaque nichil mali sed omne bonum de ipsius laudabili fama conuersacioneque digna penitus est auditum tempus usque ad hodiernum, quiquidem Stephanus aput uos vestra in ciuitate elegit sibi liberam mansionem, quocirca vestris dominacionibus supplicamus per presentes ipsum vestrum in collegam ac congregacionem assumere velitis graciose iusque ciuitatis conferre sibi fauoribus vestris benignis ipsum prosequentes, similiter magistri artis pellificum Petrus Ganerek et Johannes Dreycza protestantur, quia idem Stephanus honorifice mansit et abscessit, ubi ei placuit, nos enim vestris dominacionibus in similibus et maioribus volumus complacere. Datum in Pyontek feria IIII-ta proxima post festum sancti Adalberti Anno etc. 1465, sub sigillo ciuitatis.

Anno 1473 (d. 8 Decembris).

17. *(fol. 182'.)* Acta feria quinta ipso die Concepcionis Marie anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo tercio. Venientes famosi et prouidi viri domini preconsul et consules llublinenses et seniores saliscussorum cum ceteris fratribus siue venditoribus salis in Llublin coram illustrissimis natis domini Regis et eorum directoribus venerabili generosoque dominis Johanne Dlugosch seniore canonico Cracouiensi, Stanislao de Schidlowyecz castellano Zarnouiensi et magistro curie recognouerunt, quia ad requisicionem nobilis Mathie Glowaczky cubicularii regie Maiestatis et arestatoris salis Tholpaczicze Ruthenicze et propter Thezaurarorum augmentacionem domini Regis, ne esset preiudicium Zupparum Bochnensium ac propter sufficientem habundanciam salis bancati in terra Lublinensi iuxta modum et formam ex antiquo conseruatam consenserunt, quod quilibet tam nobilis, tam ciuis, quam villanus ex quibuscunque ciuitatibus, opidis et villis quicunque duxerit sal banccatum ad forum et ad reposi-

tionem in Lublin, beniuole et quiete potest dictum sal concuttere, vendere uno, duobus, tribus etc. lapide sive lapidibus aut centhenario siue centhenariis, vel pluribus iussimus librare aut pensare iuxta beneplacitum et voluntatem suam ac iuxta exigentiam cuiusuis sumptoris absque quauis contradictione et aresto soluto tamen perprius iure ciuili a quolibet bancco iuxta priorem consuetudinem, et omni die debent sal dicti venditores saliscussorum habere dummodo edificabuntur camere, ut indigentes sale faciliter ipsum inuenirent; consules autem Llublinenses debent diligenter querere intra suos conciues sal Ruthenicum Tholpathicum et diligenter aspicere, ne quis eo utatur, et ubi inventum fuerit, castigare debent tam in corpore quam in bonis, ad quod dicti consules et saliscussores ac ciues Llublinenses se sponte et beniuole obligauerunt et subiecerunt.

Anno 1473 (d. 4 Decembris).

18. *(fol. 218.)* Item sabbato ipso die sancte Barbare virginis anno domini millesimo CCCC LXXIII° nos Johannes Dlugosch senior canonicus Cracouiensis, Stanislaus Schidlowyeczky castellanus Zarnowyensis magister curie Illustrissimorum natorum Regie Mtis, Johannes Maczeowsky subdapiter Lublinensis necnon Jacobus Wynarsky protunc magister ciuium, Mathias Wyelunsky, Petrus Syesztrzenycz, Gregorius Goszdz, Martinus Closzman, Johannes Cindni, Johannes Gambala, Mathias Dlugosch consules ciuitatis Lublin necnon Commissarii dati per Serenissimum principem dominum Kazimirum Regem Polonie dominum nostrum graciocissimum in causa, que vertebatur inter honestam Heduigim relictam Mathie Krouynoga (s) de Lublin ab una et Stephanum Sczepanouicz ciuem Lublinensem partibus ab altera pro annulo aureo et eius occasione, quem utraque pars suum esse asserebat, die hodierna, in praetorio Lublinensi constituti partes pretactas judicialiter audivimus eorum querelas, propositiones et allegationes et imprimis decreveramus, quod quelibet pars probationes et testimonia pro intentione sua induxisset, ut nos iuxta testimonia et probationes ei parti annulum adiudicaremus, quam videremus meliora testimonia et probationes habere; dum autem praefatus Stephanus Szczepanowicz neque testimonia nec probationes a nobis interrogatus vellet inducere asserens se in testimonio Hedvigis iuridice producendo contentum esse, nos attento, quod superioribus diebus viri notabiles videlicet Gorgebock, Gotschulek consules Posznanienses in nostro consulatu personaliter constituti testabantur se presentes fore seu fuisse, quando Hedvigis praefata Krouynosina prefatum annulum apud quendam Wylhelmum pannitonsorem de Gdansk pro viginti duobus florenis Hungaricalibus comparasset, et quod eorum testimonium iuxta ius scriptum Theutonicale erat sufficiens absque iuramento, cum sint consules Posznanienses iurati, per presentem tamen nostram sentenciam, quam ferimus in his scriptis, ex superhabundanti decreuimus, quod prefata Heduigis testimonium in hac re per prefatos Gorgebok, Goczalek consules Posznanienses aliosque ciues Lublinenses coram nobis prestitum corporali iuramento in primo iudicio bannito in Lublin post festum Epiphaniarum nunc instans celebraturo per eam prestando comprobabit, et annulum obtinebit; post cuiusquidem (s) sentenciam per nos latam ipse Stephanus ad dominum regem appellauit.

Anno 1474 (d. 8 Januarii).

19. *(fol. 218.)* Item feria quarta infra octauas sancte Angnetis prouidus Hansel ciuis noster litteram conseruatoriam sue legitime nacionis attulit, cuius tenor et verba secuntur in hunc modum de verbo ad verbum: Uniuersis et singulis presentibus et futuris presentem litteram inspecturis et presertim in Lublin consulibus et iuratis dominis et amicis in Cristo dilectis salutem in domino. Nicolaus Lubiczsky scultetus et heres in Zyzdnow unacum septem iuratis videlicet Clemente, Petro, Gregorio, Paulo, Stanislao Nicolao et Swyanthoslao bannito in iudicio presidentibus profitemur fidele testimonium, quomodo dominus Johannes conciuis pronunc Lublinensis apud nos nostra in tenuta videlicet in Zyzdnow legitime est progenitus ex thoro legitimo videlicet ex patre nemine (s) Mathia et ex matre Margaretha legitimis ex parentibus ex progenie et dignitate Scultetorum et in tota sua genologia et progenie nullum sciuimus nec scimus fore suspectum sed omnes et singulos nouimus esse bene natos et bene meritos, in cuius testimonium, fidem litteram presentem nostri sigilli robore iussimus communiri. Datum in Zyzdnow sabbato infra octauas Epiphaniorum domini anno eiusdem millesimo CCC CLXX quarto.

Anno 1483 (d. 10 Septembris).

20. *(fol. 129.)* Anno domini millesimo quadringentesimo octuagesimo tercio feria sexta ante exaltacionem sancte Crucis Jacobus Kozyel de Volycza non remote Currow (s) litteram sue nacionis debitam coram nobis produxit, qui est natus ex Paulo dicto Kozyel patre et Pyechna matre, qui prout littera testabatur, extiterunt legitime copulati in facie ecclesie, et eam debite aprobauimus et suscepimus etc. — Datum littere in Curow feria 3-a ante festum beati Leonardi ex iudicio bannito, anno quo supra etc.[1])

Anno 1486.

21. *(fol. 182'.)* Kazimirus dei gracia Rex Polonie magnus dux Lithuanie Russie Prussieque dominus et heres. Famosis doleatorum magistris fraternitatis doleatorie in civitate nostra Cracouiensi fidelibus nostris dilectis graciam regiam. Famosi fideles nostri dilecti, nomine prouidorum doleatorum Lublinensium querelas recepimus, quod ex leui quacunque causa et occasione turbare consueuistis eosdem euocando de Lublinensi civitate Cracouiam ad fraternitatis constituciones vestras nonnullis vero presertim artificiis eorum famulis et discipulis laborem sepius et tociens quociens wltis, prohibendo et aliquos ab artificio suspendendo in grauamen ipsorum et iniuriam, quibusquidem doleatoribus nostris Lublinensibus attento eo libertatis eorum defectu fraternitatem feliciter de Lithvania redeuntes dandam deliberamus ita, quia mandamus vobis prohibentes et omnino habere

[1]) Na wolnej karcie późniejszą ręką wpisana zapiska.

nolentes, quatinus doleatores ipsos hinc usque ad nostrum felicem aduentum de Lithuania aduentum seu redditum more ipso turbare, de Lubliniensi ciuitate Cracouiam euocare ab artificioque et labore non presumatis vlla racione, aliter non facturi pro gracia nostra. Datum in Lukow dominica die post festum (?) anno domini millesimo quadringentesimo octuagesimo sexto. — Relacio venerabilis Creslai de Kurozwanky Regni Polonie cancellarii.

Anno 1489.

22. *(fol. 161.)* Uniuersis et singulis palatinis, castellanis, burgrabiis, procuratoribus, aduocatis, magistris ciuium, consulibus, scabinis, senioribus fraternitatibus et eorum vicesgerentibus per et infra loca, ciuitates, oppida castella, dominia regum Polonie terrarum et alias ubilibet constitutis, ad quos hoc presens nostrum scriptum deuenerit dominis et amicis dilectis et signanter in ciuitate Lublinensi; nos consules ciuitatis Opoczno significamus tenore presencium, quia prouidus Johannes Lyeyczy sutor nacione de Opoczno presencium ostensor super attestacione genoloye sue ac parentum suorum litteram conseruatoriam a nobis per consanguineos suos habere postulauit ac diligenter pro eodem supplicauit. Nos igitur tenemur unicuique, quod iustum et honestum fuerit, non denegari, quia omnibus iusta et honesta petentibus et postulantibus assensus non debet contradici, dominacionibus vestris publice profitemur, quia prefatus Johannes, ut predictum est, de Oppoczno ex patre Paulo Lyeyczy dicto, ex matre Elizabeth thoro ex legitimo secundum matrem sanctam Ecclesiam processit et est genitus, parentes vero ipsius prenominati in vicinatu nobiscum morantes vitam honestam ac laudabilem in humanis degentes duxerunt, nichil de ipsis sinistri audiuimus nec scivimus, nisi omne bonum similiter et de Johanne filio ipsorum presencium exhibitore, quare Dominaciones Vestras petimus, sepefatum Johannem sutorem sic ut prefertur bene genitum et honeste conseruatum a parentibus legitime procreatum in vicinatum et fraternitatem Dominationes Vestras fauorose suscipere velint et in omnibus ipsius agendis benevolenciam exhibere veluti et nos cuilibet ex vestris litteris et tempore se offerente complacere studebimus. In cuius rei testis monium sigillum nostre ciuitatis Oppoczno est appensum et impressum. Datum in Oppoczno Dominica infra octauas Corporis Christi (d. 17 Junii) 1487.

Anno 1490.

23. *(fol. 211).* Regestrum Expedicionis bellice super duos currus anno domini Millesimo quadringentesimo nonagesimo.

Regie Maiestati XIIII sexagene piscium siccorum.
Regie Mti quatuor sacci farine.
familie duo sacci farine.
Regie Mti quatuor chori pisi.
familie duos choros pisi.
Pulcium (s) quatuor chori;
et occasione myly (s) duo chori pulcium ordeaceorum.
Papaueris duo chori.

Seminis canapi duo chori.
Caseorum sex sexagene.
familie due sexagene caseorum.
Butiri duo vasa.
Salis vas alias taszka (s).
Panis XVI sexagene.
familie VI sexagene panis.
Lardi octo parne.
familie duas parnas Lardi.
Quatuor pedites sufficienter armati.
Duo aurige cum duobus curribus.

Anno 1492 (d. 2 Martii).

Constitucio et laudum pro republica.

24. *(fol. 164.)* Anno domini Millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo feria sexta ante Dominicam Carnispriuii proxima domini consules noui et antiqui attento eo, quod braseatores nonnulli multociens fugiebant et homines dampnificabant, proinde ipsi domini consules laudaverunt et constituerunt, quod possessores et heredes braseatorum tales braseatores in ipsorum braseatoriis seruare et eis ipsorum braseatoria conuenire [tenentur], qui non fugerent et homines decetero non dampnificarent, alias si aliquod dampnum euenerit in aliquo braseatorio, extunc prefati heredes braseatorum omnibus dampna pacientibus tenebuntur satisfacere et soluere absque contradiccione et quia ipsi tamquam locatores debent scire, quem in suis bonis locant et seruant, et dicti braseatores, quot choros triciti mensure simplicis alias *rowney* sustulerunt, totidem choros mensure superagitate alias *wyrzchovatey myeny* brasei extradere tenbuntur.

Anno 1492.

Constitucio Reipublice.

25. *(fol. 164.)* Domini consules novi et antiqui cum omnibus Czechemagistris decreuerunt et constituerunt, quod dum et quando aliquis conciuium velit..... braxare, extunc braxator ceruisie solusmet debet ire ad braseatorium et reuidere braseum, si sit bene et competenter dispositum et factum, et si malum braseum fuerit, illud non debet suscipere, alias si malum braseum susceperit, extunc conciui pacienti dampnum ipse braseator dampnum tenebitur resartire et recompensari et braseator ad aliquod ius per nos non compelletur et ipse braseator sue improuidencie imputet et periculum paciatur.

Et nullus conciuium debet suscipere braseum, quando presens braxator..... braseum, alias si susceperit, solusmet dampnum paciatur et penam ciuitati exoluat consuetam.

Eciam dicti rectores ciuitatis supranomitati constituerunt, quod nullus conciuium diebus festiuis aquam ducere, ligna et robora emere, nec

quouis labore solennia festa..... infringere, alias si quis transgressus fuerit in aliquo horum, penam unius sexagene ciuitati reponat. Et si aliquis preconsulum tempore sui preconsulatus eandem constitucionem infringere admiserit et tales transgressores pena statuta non punierit, ipsemet solus penam decem marcarum ciuitati componet. — Post prandia autem poterint ligna et victualia omnia [ducere].

Anno 1495 (d. 21 Augusti).

26. *(fol. 168.)* Anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto feria sexta proxima infra octauas Assumptionis gloriose Marie virginis domini consules noui et antiqui ciuitatis Lublinensis videntes rempublicam deprimi et segne gubernari per inobedienciam aliquorum consulum, qui tarde venerunt ad pretorium et interim venire pertinaciter negligunt in contemptum obediencie, que est virtutum excellentissima, et quia maior est obediencia, quam victoria, proinde nos unanimi consensu et animo volentes vicium inobediencie exterminare et inobedientes ad obedienciam adducere constituimus, decreuimus et laudauimus, ut si aliquis consulum mandato domini preconsulis per nuncium fuerit requisitus et auisatus, ut ad prethorium vel ad dominum preconsulem venisset consulturus pro republica et inuentus fuerit personaliter, talis si venire neglexerit pro pena inobediencie non recedendo de prethorio sex grossos irremisibiliter reponet, quod perpetuo volumus obseruari, et si solusmet preconsul venire neglexerit in duplo reponet; et hoc si taliter auisatus non uenerit pro illa hora, ad quam sibi mandatur per dominum preconsulem, extunc eadem pena sex grossorum non recedendo de pretorio talis inobediens puniatur.

Anno 1503.

27. *(fol. 187.)* Constitutus personaliter idem Swrowy (s) conquestus contra Albertum Strozyczop, quod ipsum infamasset verbis illicitis, que tangerent honorem et famam ipsius et signanter pro excessu patris allegando, quod pater ipsius ex decreto iuris furem suspendisset, cum tortorem ciuitas non habuit et quod eadem infamia dicte suppensionis filio dicti Swrowy suo honori derogare deberet; ex decreto antiquorum dominorum erat inwentum, quod filio Swrowy id honori derogare non potest, cum filius non portabit iniquitatem patris sui, et eciam domini consules moderni id approbauerunt, quod ipsi Swrowy id tamquam filio suo honori nocere non debet; — et pro quodam bove vagabundo per olim consortem fratris ipsius recepto per dominos inventum est, quod id honori suo non debet nocere.

Anno 1504 (d. 2 Januarii).

28. *(fol. 184.)* Anno domini Millesimo quingentesimo quarto feria tercia proxima post festum Circumcisionis Domini Belczar pannitonsor consul sine scitu et consensu dominorum preconsulis et consulum in medio noctis mandauit ciuitatem Lublinensem apperire et apperta porta ciuitatis Castrensi vicecapitaneum dominum Laschotam de ciuitate non [nocte?] emisit ignorantibus dominis consulibus, et temporibus retroactis et superioribus regie Maiestati et magnificis personis non apperiebatur ciuitas Lublinensis in medio noctis.

WYKAZ

DOSTOJNIKÓW DUCHOWNYCH I ŚWIECKICH

TUDZIEŻ

URZĘDNIKÓW Z CZASÓW WŁADYSŁAWA WARNEŃCZYKA.

(1434—1444.)

OPRACOWANY PRZEZ

SATURNINA KWIATKOWSKIEGO.

Ktokolwiek pracował na niwie historyi polskiej, odczuwał zapewne niejednokrotnie a dotkliwie brak wykazu osób, które piastowały wyższe lub niższe urzędy w Koronie lub na Litwie. Zbyteczną też byłoby rzeczą rozwodzić się nad pożytecznością takiego wykazu. Dość wskazać na usługi, jakieby wyświadczył przy sprawdzaniu świadków podejrzanego dokumentu, co obecnie wymaga za wiele, w stosunku do rezultatów, czasu i mozołu. Prócz tego mógłby posłużyć do wyjaśnienia wiadomości kronikarzy a nawet, wobec niewydanych dotąd wcale lub w szczupłej tylko mierze skarbów archiwalnych, rzuciłby pewne światło na organizacyą rządową poszczególnych prowincyj.

Tą myślą powodowany zestawiłem wykaz urzędników z czasów, którymi się dokładniej zajmowałem. Dostojeństwa i urzędy wyliczyłem w porządku, wskazanym przez dokument pokoju brzeskiego z r. 1435 *(Vol. leg. I, 51)*, posiłkując się przytém częstokroć spisem D-ra Piekosińskiego, umieszczonym w Kodeksie Katedry św. Wacława.

Ze względów praktycznych wyliczyłem jednakże dostojników każdego działu w porządku alfabetycznym ziem i powiatów, stąd też znajduje się kasztelan krakowski między kasztelanami (pod literą *C)* a nie przed wojewodami.

Liczby, umieszczone obok imion osób, oznaczają lata, w których dotycząca osoba występuje.

Jedném z główniejszych źródeł, na którém się oparłem, są akta sądowe, przechowane w kraj. archiwum lwowskiém. Stan aktów jest dotąd bardzo nędzny. Wprawdzie wszystkie książki są należycie oprawne, ale wewnątrz panuje ogromny chaos. Obok kartki z XV. w. np. znajduje się nierzadko karta z wieku XVI. lub XVII. i t. p. Jeżeli rzecz taka łatwo wpada w oczy i nie powoduje omyłki, to daleko trudniejszą jest sprawa, gdy np. obok kartki z 1440. r. umieszczono kartę z r. 1444. i t. p.; w takim bowiem razie napotyka się trudności znaczne, a mozolne zestawienia niezawsze usuną sprzeczności. Jak długo też książki te nie zostaną rozszyte, tak długo ułożenie ich i uporządkowanie jest wprost niemożliwe, a korzystający z nich nie będą mogli ustrzec się błędów.

Ze spisu poniższego wynika, że nie odróżniano jeszcze wówczas stanowczo cześnika od podczaszego, stolnika od podstolego i t. d. Pojawia się też na Rusi, mało lub wcale dotąd nieznany urzędnik, wojewoda grodzki, zupełnie od każdoczesnego starosty zawisły.

Niewielkie są rezultaty mego wykazu, ale bo też i mały objąłem okres chronologiczny. Znacznych korzyści należy się spodziewać po wykazie ogólnym, którego zapewne nieprędko się doczekamy. Zanim to nastąpi, przyniesie ogłoszenie poszczególnych cząstek wykazu pewien pożytek, choćby tylko ten, że ułatwi pracę nad wykazem ogólnym.

We Lwowie 1882 r.

I. Archiepiscopi (Arcybiskupowie).

Gnesnensis [1]). 1. Albertus Iastrzambyecz de Lubnicze 1434—36.

Dług. IV, XI, 529, 546, 549, 552, 553 — XII, 559, 560, 568, 575 — Kod. Tyn. II nr. 173 — Arch. N. Sącza nr. 41 — Vol. leg. I, 51 — Cod. ep. I, nr. 86 — Voigt VII, str. 678 — Łaski II, 249*.

2. Vincencius Koth de Dambno 1437—44.

Dług. IV, XII, 580, 603, 604, 605,615, 712 — Cod. ep. I nr. 85—86—125 — str. 150 — dodatek nr. V — AGZ. V nr. 75 — Vol. leg. I, str. 63 — Pam. Knyżka str. 51-8 — Rps. Ossol. nr. 1617 str. 23-4 — Piekosiński I, nr. 142 — Łaski II str. 35*, 531, 70*, 406, 505* — Mon. Pol. II, 928 — Ermisch w Zeitschrift f. schles. Gschte. XIII str. 43, 54, 69 — Klose, Von Breslau II, 1, str. 458 — Bachman w Fontes Rer. Austr. t. 42 str. 9 [2]).

Leopoliensis. 1. Iohannes Rzeschowski 1435—36.

Arch. N. Sącza nr. 42—43 — Vol. leg. I, 51 — Dług. IV, XII, 572 — Ter. Prev. I, 24, 32, 87, 112 — Mon. Pol. II, 928.

2. Iohannes Odrowansch 1436—44.

Dług. IV, XII, 574 — Mon. Pol. II, 928 — AGZ. I nr. 18—II, nr. 59—61, 66—67—68—IV nr. 82 — V nr. 76—86—91 — VI nr. 19—20 — Ter. Hal. I, 87, 97, 102, 113, 122, 132, 134, 135, 143, 148, 152, 158, 159, 161, 165, 167, 170, 171, 173-6, 205-8, 212, 213, 217 — Castr. Leop. I, 51, 135, 156, 161, 164, 182, 267, 310, 312, 335, 349, 355. — Castr. Leop. t. 526, str. 640 — Ter. Leop. IV, 1039 — Janota nr. 127 — M. l. nr. 290.

II. Episcopi (Biskupowie).

Camenecensis. Paulus 1434—41.

Daniłowicz II nr. 1696 — Vol. leg. I, 51 — Rps. Ossol. nr. 1485 [3]) — Kz. M. III. nr. 208 — AGZ. II nr. 59 — V nr. 84 — Gacki, Kl. Swkrz. 207.

Chelmensis. Iohannes Opatowski 1434—40.

Dług. IV, 546, 553 — Vol. leg. I, 51 — Hel. II nr. 3302[a] — AGZ. II nr. 59 — V nr. 80 — Bzovius, Propago Hyacinthi str. 58.

---

[1]) Kijowski metropolita między biskupami.
[2]) Porównaj moję rozprawę: Urzędnicy kancel. itd. Władysława Warneńczyka, str. 28—30.
[3]) Pod tytułem: Akta Jazłowieckie — bez stron.

Cracoviensis. Sbigneus de Oleschnycza 1434—44 [1]).

Dług. IV, 528, 529, 540, 546, 551-4, 560, 568, 571, 574-5, 579, 580, 582, 586, 594, 604, 608, 610, 612, 624, 626-7, 629, 639, 645, 647, 653, 659, 675, 692 — Ter. Prev. I, 31 — Hel. II nr. 2519, 2571, 2585, 2586, 2600, 2610, 2668, 2754, 2795, 2807, 2908, 2986, 3006, 3099, 3147, 3148, 3151, 3209, 3302[a] — Kod. Tyn. II nr. 173 — Dod. G. Lw. r. 1873, str. 50 — Vol. leg. I, 51, 63 — Cod. ep. I nr. 86—88—89—110—115—117—119—122—124 — str. 150 — dodatek nr. V — II nr. 2 — Rz. M. I nr. 177 — III nr. 208—211 — Gołęb. 136, 159h, 225 — AGZ. V nr. 75—80 — Cod. st. gls. I, str. 194 — II nr. 113—123 — Kovachich S. I, 492 — Kod. Kórn. II, 68, str. 372, 408 — Nakielski 465, 474 — Voigt VII, 781, 1 — Rps. Ossol. nr. 1617, str. 23 — Janota nr. 132 — Gacki, Kl. Świkrz. 293 — Ind. Dog. 81, 171 — Piekosiński I nr. 142 — Rps. Ossol. nr. 146, str. 48 — Dzieduszycki, Oleśnicki II, str. XIII—XVI, XXII, XXIV - VII i t. I, str. III—V. — Milewski str. 111, 1.

Kijoviensis. 1. Herasimus. 1434.

Daniłowicz II nr. 1695: «arcybiskup prowincyi ruskiej».

2. Abraham 1437.

Cod. ep. I nr. 92: *archimandrita ecclesiae ruthenicalis Kijoviensis.*

3. Isidor 1439—40 [2]).

Dług. IV, XII, 612, 624 — Theiner M. P. II nr. 57: *metropolita Kyevi.*

Plocensis. 1. Stanislaus Pawlowski 1434—39.

Dług. IV, 546, 568, 576, 614 — Vol. leg. I, 51 — Kod. Kórn. II, 68, str. 400 — Kod. Maz. nr. 172—174—175—176—179—180—182.

2. Paulus de Gizicze 1439—44.

Dług. IV, XII, 615 — Nakielski 478 — Kod. Maz. nr. 188—189—192.

Praemisliensis. 1. Iohannes (Ianussius) Slyedz 1434—35.

Castr. Sanoc. I, 185, 190 (256 *olim episcopus rok 1440)* — Dług. IV, 559— AGZ. VIII nr. 61—62 — Arch. N. Sącza nr. 42—43 (z 1435. 16 kwietnia *olim).*

2. Petrus Chrzanstowski 1436—44 [3]).

Ter. Prev. I, 42, 44 — Ter. Prem. I, 11, 237, 277, 283 — Castr. Sanoc. I, 239, 240, 255, 259, 309, 311, 313, 314, 318 — II, 57 — AGZ. II nr. 59 — VI nr. 18 — VII nr. 45 — VIII nr. 63—64, 66—68—70—71—72—73—74 — Dług. IV, 559.

Posnaniensis. 1. Stanislaus Czyolek 1434—38.

Dług. IV, 546, 551, 568, 576, 602, 609 — Cod. st. gls. II, str. 50 — Vol. leg. I, 51 — M. P. II, 936.

2. Andreas Bninski 1438—44.

Dług. IV, XII, 602, 609 — Hel. II, nr. 2851 — M. P. II, 936 — AGZ. V nr. 75 — Vol. leg. I, 63 — Kod. Kórn. II, 68, str. 428 — Ermisch w Zeit-

---

[1]) Gacki, Kl. Świkrz. 293—4: „*Jarosław, biskup laodycejski, suffragan krakowski*".

[2]) Bzovius: Propago Hyacinthi str. 50 „*F. Michael antistes eiusdem* (Kijoviensis) *ecclesiae 1439*".

[3]) Ter. Prem. I, 267: *Hylia wladica* rok 1440.

schrift f. schles. Gschte. t. XIII, str. 19, 58, 62, 63, 69 — Bachman w Fontes Rer. Austr. t. 42, str. 9.

Samogitiensis. Petrus 1434.

Daniłowicz II, nr. 1694—1695: *„mianowany biskup"*.

Vilnensis. Mathias 1434—44.

Dług. IV, 621, 655, 658, 712 — Daniłowicz II, nr. 1692 — Napierski nr. 1365 — Kod. Kórn. II, 68, str. 72 — Vol. leg. I, 51, — Cod. ep. I, nr. 93.

Vladislaviensis. Vladislaus de Oporow 1434—44.

Dług. IV, 546, 552, 553, 568, 575, 606, 610, 711 — Rz. M. II, nr. 388—391 — III nr. 208 — Vol. leg. I, 51, 63 — AGZ. V nr. 70—75 — Gołęb. 159h — Cod. ep. I nr. 125 — Kod. Maz. nr. 192.

Vlodimiriensis. Andreas 1435.

Vol. leg. I, 51.

III. Regis Poloniae Locumtenentes.

1. Iohannes de Cziszow.

1440. Paprocki 249 [1]) [król mianuje go: *„regni Polonie terrarum videlicet Cracoviensis, Sandomiriensis, Russie et aliarum terrarum ad easdem spectantium tutorem, rectorem et gubernatorem per tempus, quo nos in regno Hungarie predicto morari et manere contingat"]*. — Kod. Tyn. II, nr. 185—186 — Hel. II, nr. 2881. — Castr. Sanoc. I, str. 352 — Dług. IV. XII, 626 — Castr. Leop. I, str. 18, 19, 22, 25, 29 — Ter. Prem. I, 277.

1441. Hel. II, nr. 2927—2967—2983—3014—3033—3034 — AGZ. V, nr. 80.

1442. Hel. II, nr. 3085—3086 — 3095—3097—3102—3115—3117—3122—3133. — M. l. nr. 153 — Castr. Leop. I, 122 — Ter. Prem. I, 313—317.

1443. Gacki, Kl. Sieciech. 175 — AGZ. V nr. 91 — VI nr. 21 — Inv. 205.— Przeździecki, Podole I, 147 n. 1 — Hel. II, nr. 3147—3148—3151 — Castr. Leop. I, 207, 223, 290.

1444. AGZ. V nr. 97—99—101 — Cod. ep. II nr. 2 [2]).

1446. Kod. Kórn. II, 68, str. 394.

1447. dnia 3 lutego *locumtenens regis Polonie electi*. Hel. II, nr. 3285— ibidem nr. 3595 rok 1457. 29 grudnia rezygnuje z urzędu starosty krakowskiego a 1458. 2. czerwca (ibid. nr. 3607) *olim castellanus Cracoviensis*. Syn Jan u Helcla II, nr. 3618—3929—3932—3944 i t. d.

2. Albertus de Male.

Już sam dokument, którym król zamianował Czyżowskiego namiestnikiem Małopolski, jest dowodem, że Wielkopolska miała osobnego namiestnika. Długosz [3]) nazywa Malskiego *Vicarius in terris Maioris Polonie,*

---

[1]) Wyliczam tu miejsca, gdzie Czyżowski nazwany wyraźnie *locumtenens;* zresztą patrz niżej: *Capitanei, Castellani, Palatini* (krakowski i sandomirski).

[2]) Hel. II, nr. 3243, rok 1445: *quod dominus castellanus Cracoviensis est vices tenens domini regis ideo perpetue resignationes possunt fieri coram eo.*

[3]) IV, 626.

a dokumenty z r. 1446 i 1447 [1]) roku *in R. P. regis locumtenens.* Był więc Malski namiestnikiem wielkopolskim. — Porównaj *Palatinus, Castellanus Lanciciensis, Capitaneus Novae Civitatis.*

IV. Tutores (Opiekadlniki) [2]).

1. Iacobus alias Skarbek de Gora [3]).

1436. Paprocki 218.
1437. Ter. Hal. I, 58 *tutor Leopoliensis.*

2. Iohannes de Grabye [4]).

1434. Hel. II, nr. 2587 *tutor regni;* porównaj: *Castellanus Spicimiriensis* i Łaski I, 403.

3. Iacobus Gyza.

1435. Ter. Hal. I, 7 *tutor terre Haliciensis.*
1436. ibid. 17, 18, 19, 37, 42.
1437. ibid. 21, 23, 24, 25, 26, 42, 43, 44, 48, 49, 50, 58.
Porównaj *Vexillifer, Iudex Haliciensis.*

4. Iohannes de Ossolin.

1434. Dług. IV, 548 *provisor Sandomiriensis.* — Hel. II, nr. 2599 *tutor Sandomiriensis.*
Porównaj *Castellanus Radomiensis.*

5. Senko de Sennow.

1436. Ter. Prem. I, 48. *tutor Premisliensis.*
1437. ibidem. 45, 161, 162, 182, 183.
Porównaj *Castellanus Leopoliensis, Subcamerarius Praemisliensis.*

6. Dobrogostius de Schamotuli.

1434. Hel. II, nr. 2587 *tutor regni.*
1435. Piekosiński I, nr. 132 *tutor Maioris Polonie.*
Porównaj *Subcamerarius Biecensis, Calissiensis, Castellanus Posnaniensis.*

7. Petrus Smoliczki.

1436. Castr. Sanoc. I, 203 *tutor terre Sanocensis,* 204.
1437. ibid. 203, 227 — Ter. Prem. I, 45.
Porównaj *Castellanus, Capitaneus Sanocensis.*

8. Clemens Wantropka de Strzelcze.

1434. Dług. IV, 548 *provisor terre Cracoviensis.* Hel. II, nr. 2587 *tutor regni,* 2599 *tutor terre Cracoviensis.*
1435. Piekosiński I, nr. 132 — Hel. II, nr. 2602.
Porównaj *Magnus Procurator Cracoviensis, Castellanus Biecensis, Woinicensis, Sandomiriensis.*

---

[1]) Kod. Kórn. II, 68, str. 394. — Mosbach, Przyczynki str. 99.
[2]) Mikrot, Walka w Polsce i t. d. Przegląd akad. 1881, zeszyt II, 123. — Porównaj: Urzędnicy kanc. itd. str. 83.
[3]) W aktach halickich (Ter. Hal. I, 164, 179, 197, 206 i t. d.) zachodzą Jan i Bogdan bracia Skarbek *de Szeranczuky.*
[4]) Mikrot: Walka w Polsce i t. d. Przegląd akad. 1881, zeszyt II, 125, uwaga 5 sądzi, że nie był tutorem. Według niego powinna odnośna zapiska brzmieć: *I. de T. C. W. tutoribus Regni et Iohanne de Grabye.*

9. Iohannes de Thanczin.

1434. Dłg. IV, 548 *provisor terre Cracoviensis* — Hel. II, nr. 2567 *tutor regis*, 2587 *tutor regni*, 2599 *tutor terre Cracoviensis*.

1435. Hel. II, nr. 2602, 2613, 2620 — Piekosiński I, nr. 132.

Porównaj *Castellanus Biecensis*, *Woinicensis*, *Palatinus Sandomiriensis*, *Cracoviensis*. [Cod. ep. II, nr. 2.]

10. Warsius (de Ostrow?).

1436. Ter. Prem. I, 48 *tutor Radomiensis* [1]).

V. Palatini (Wojewodowie).

Bełzenzis. Paulus de Radzimowo 1435.

Vol. leg. I, 51 (Privilegia 6: de Badzinowo).

Brestennis. Iohannes de Lichin 1435—44 [2]).

Dłg. IV, 569-70 — Vol. leg. I, 51, 63 — Rz. M. I, nr. 178 — III, nr. 211 — AGZ. V, nr. 75 — Łaski I, 292* — Lubomirski w Bibl. warsz. 1857, II, str. 801, uw. 1.

Calissiensis. Martinus de Slawsko 1437—39.

Dłg. IV, 581 — Inv. 282 — Rz. M. I, nr. 177 — Goł. 159h — AGZ. V, nr. 75 — Vol. leg. I, 63 *(Sławkow)* — Riedel A. XXIV, str. 147 i B. IV, str. 198 *(Marcus)*.

Camenecensis patrz **Podoliae.**

Cracoviensis. 1. Petrus senior Schaffraniecz de Pyeschkowa Skala. 1434—37 (4 lutego).

Dłg. IV, 550, 559 — Hel. II, nr. 2513, 2517, 2518, 2519, 2529, 2565, 2569, 2583, 2587, 2597, 2602, 2625, 2653, 2659, 2661, 2668, 2672, 3302a — Arch. N. Sącza nr. 40 — Piekosiński, O monecie, str. 256 — Piekosiński I, nr. 132 — Vol. leg. I, 51 — Cod. st. gls. I, nr. 96 (ibidem II, nr. 121 †) — Ermisch w Zeitschrift f. schles. Gschte. XIII, str. 19 (4 lutego).

2. Iohannes de Cziszow 1437—38.

Hel. II, nr. 2700 (z r. 1437. 24. lutego), 2716, 2718b., 2734, 2759, 2738 — Janota nr. 128—129 — M. l. nr. 142 — Rz. M. I, nr. 178 — AGZ. V, nr. 69—75 [3]).

3. Iohannes de Thanczin 1438 (grudzień) — 1444.

M. l. nr. 140 — Rz. M. II, nr. 580 — III, 211 — Hel. II, nr. 2780, 2792, 2802, 2808, 2836, 2837, 2875, 2909, 2912, 3084, 3097, 3139, 3143, 3147, 3151, 3190, 3209 — Zeissberg, Kl. Gschq. 20, 21 — Castr. Sanoc. II,

---

[1]) Ani kanclerz Koniecpolski ani Jan Czyżowski nie byli tutorami; patrz: Urzędnicy kanc. itd. str. 26, uw. 5.

[2]) Paprocki, 240, przytacza nagrobek: *hic iacet magnificus dominus Marcus de Lubin palatinus Brzestensis, qui obiit feria quarta anno 1441*; Niesiecki VI, 145, twierdzi nawet, że Marek występuje w dokumencie Warneńczyka z 1441 dla Lwowa wydanym. Mimoto nigdzie nie mogłem tego Marka odszukać.

[3]) Jestto dokument z 16. grudnia 1438, a Vol. leg. I, 63, w dokumencie tejże daty jest Czyżowski już kasztelanem krakowskim. Z porównania godności świadków, na tych dwóch dokumentach wymienionych, widoczna, że król pełnoletni, zatwierdziwszy stanom prawa, rozdał wakanse.

125, 129, 136, 179, 194 — Dług. IV, 610, 627, 629, 634, 654, 659, 662 — Nakielski 463 — Inv. 203 — Piekosiński I, nr. 136 A, B, C—142 — Palacký, Archiv česky III, str. 18: wojwoda krakowsky, hejtman wojsky kralewskeho etc. — Castr. Sanoc. I, 352 — Kovachich S. I, 492 — AGZ. V, nr. 83—96 — Gacki, Kl. Świkrz. 207 — Gacki, Kl. Siec. 175 — Rps. Ossol. nr. 1617, str. 23 — Kod. Kórn. II, 68, str. 372 — Kod. Tyn. nr. 190 — Cod. ep. II, nr. 2. — Milewski str. 111, 1.

Cuiaviensis patrz **Iunivladislaviensis.**

Czyrnensis. 1. Petrus Pilik de Skuly 1406—35.

Lubomirski XCIX.

2. Iohannes Glowacz de Lanzenica 1435-42.

Vol. leg. I, 51 — Lubomirski XCIX — Kod. Maz. nr. 174 *(Palatinus noster)* [1]). — Patrz *Palatinus Mazoviae, Varschoviensis.*

Iunivladislaviensis. 1. Iarandus de Brudzow (Grabie) 1434—39.

Hel. II, nr. 2583 [2]) — Dług. IV, XII, 569 — Vol. leg. I, 51, 63 — AGZ. V, nr. 75 — VI, nr. 19 — Biblioteka Poturzycka 4, I, G.

2. Boguslaus de Oporow 1440.

Rz. M. III, nr. 211.

Kijoviensis. Iurscha 1437.

Cod. ep. I, nr. 92.

Lanciciensis. 1. Stiborius de Borzislavicze 1436.

Dług. IV, 575 [3]).

2. Albertus Malsky 1436—44.

Hel. II, nr. 2780—3302[a] — AGZ. V, nr. 75—80 — Vol. leg. I, 63 — Piekosiński I, nr. 134 — Rz. M. III, nr. 211 — Piekosiński I, nr. 142 [4]). — Ermisch w Zeitschrift f. schles. Gschte. t. XIII, str. 69—70. — Milewski str. 111, 1.

Leopoliensis. 1. Iohannes Manszyk de Dambrowi 1436—37.

Ter. Trem. I, 48, 65, 69 *Mazulcus* — Hel. II, nr. 2700 (z 1437. 24. lutego a już 3 października *olim;* ibid. nra. 2720 a, b, c, — 2721, 2722, 2723).

2. Petrus Odrowansch de Sprowa (Zagorze) 1437—44.

Ter. Prem. I, 90, 94, 99, 182-4, 236, 239, 245, 282, 283, 310, 356, 365, 396, 397, 399 — Ter. Hal. I, 87, 113, 128, 166, 171, 172, 178 — Ter. Prev. I, 31 — C. Leop. I, 13, 27 [5]), 46-8, 51, 143, 186, 193, 202, 207, 208,

---

[1]) W Kod. Maz. nr. 191 r. 1444 w dokumencie wystawionym przez Władysława, ks. mazowieckiego: *Wydźga de Pankawczino Palatinus* bez dodatku jaki wojewoda.

[2]) Ibidem nr. 2515 nazwany wojewodą poznańskim, lecz już wydawca dodał znak pytania.

[3]) Dług. IV, 539, 575 pod rokiem 1435 wymienia Marcina z Rytwian, wojewodę łęczyckiego. Marcin jednak piastował tę godność kilka lat przedtem, a 1431 r. jest wojewodą Ścibor. Hel. II, nr. 2344.

[4]) W Rps. Ossol. nr. 1617, str. 23 znajduje się dokument z 1442 w kopii z XVIII-go wieku, w którym Malski nazwany kasztelanem łęczyckim. Błąd ten trzeba policzyć na karb kopisty.

[5]) Castr. Leop. I, 25 i 29 zachodzi *Iohannes Sprowa Palatinus Leopoliensis.* Na tejże stronie 29. jednak jest niżej tą samą ręką zapisany Piotr wojewoda; jestto więc błąd. Jan ze

210—12, 215, 218, 219, 222—5, 229, 230, 233—5, 237—41, 243, 244, 249—52, 255, 257—9, 263—4, 268—71, 274, 276, 278, 281, 286—7, 289—90, 292—4, 296, 299, 301, 302, 304, 307—9, 312, 319, 327, 332, 334, 339, 347, 350, 351—4, 359, 360, 363, 365, 367—72, 374, 376, 378, 380—1, 383, 385, 396, 398, 400—5 — ibid. t. 371, str. 396 — ibid. t. 526, str. 640 — ibid. III, 1013. — Castr. Sanoc. I, 314, 334 — Rps. Ossol. nr. 2083, str. 74 — Hel. II, nr. 2851, 3070, 3176 — Dług. IV, 574 (nazwany wojewodą, choć jeszcze nim nie był) 671, 672 — Janota nr. 128—129 — Inv. 256—257 — M. l. nr. 142—150—153—154—285 — AGZ. I, nr. 18—19—20 — II, nr. 66—67 — V, nr. 75—77—78—80—85—90—91—97—99—101—102 — VI, nr. 19—20—21 — VIII, nr. 67 — Vol. leg. I, 63 — Rz. M. II, nr. 580 — III, nr. 211 — Goł. 159h — Kod. Kórn. II. 68, str. 372, 408—11 — Biblioteka Poturzycka 4, I, G. — Wap. II, 412, 2, 414,3 — Rps. Ossol. nr. 2155 k. 11 — Teleki X nr. 54. — Dod. G. Lw. r. 1872, str. 47 — Gacki, Kl. Siec. 175 — Ind. Dog. 95.

Mazoviae. 1. Stanislaus dictus Grad 1435.

Gawarecki 164; patrz niżej *Plocensis.*

2. Iohannes Glowacz 1438.

Kod. Maz. nr. 180. — Patrz *Palatinus Czyrnensis.*

Plocensis. Stanislaus Grad de Srzensko 1435.

Vol. leg. I, 51. — Kod. Maz. nr. 176. Porównaj wyżej *Mazoviae.*

Podoliae. 1. Petrus Odrowansch 1434—36 [1]).

Ter. Prem. I, 48, 62 — Hel. II, nr. 2518.

2. Michael de Buczacz 1437-38.

Ter. Prem. I, 76, 90, 182.

3. Hriczko (Iohannes Hriczkonis) Kyerdey (Kyerdeowicz) de Pomarzani (Vynniki) 1439—44 [2]).

Biblioteka Poturzycka 4, I, G. — Castr. Leop. I, 20, 181, 184, 188, 191, 192, 239, 244, 246, 276, 291, 298, 299, 306, 308, 363 — Dług. IV, 654, 662 — Rz. M. III, nr. 211 — AGZ. II, nr. 66 — V, nr. 80—84 — VI, nr. 20 — Cod. st. gls. I, str. 194 — Daniłowicz II, nr. 1769 — Barącz I, 467 — Gacki, Kl. Świkrz. 207 — Rps. Ossol. nr. 2155, k. 11 — Teleki X, nr. 54 — Dod. G. Lw. r. 1872, str. 47, 243 — Castr. Leop. t. 18, str. 239 — t. 526, str. 640 — Vol. leg. I, 65 — Stadnicki 31 — Wuttke nr. 61.

Sprowy jest wojewodą z końcem XV. wieku. AGZ. II, str. 226. — W czasie nieobecności wojewody zasiada często na roczkach jego zastępca; osoby często się zmieniają, np. 1443. *Andreas Malechowsky, sedens loco Petri Odrowansch* Castr. Leop. I, 241 a 244 *locumtenens palatini. — Nicolaus Gologorsky Subdapifer Leopoliensis et districtus Leopoliensis, locumtenens magnifici Petri Odrowansch de Sprowa Palatini et Capitanei Leopoliensis generalis,* ibid. 250 — *1444 Demetrius de Nyeczulicze loco domini palatini* ibid. 351. — *Petrus Romanowsky in loco Palatini residens* ibid. 326, 347. — Napotykamy też *Andreas dispensator domini palatini r. 1443* ibid. 260, 264—7, 269, 272—3. *Iohannes Slezita de Strzelecz claviger domini Palatini r. 1444* ibid. 389.

[1]) Daniłowicz II, nr. 1687, rok 1434: *Strumilo, wojewoda podolski.*

[2]) Co do wojewodów podolskich porównaj: Dr. Antoni J... (Rolle): Zameczki podolskie w Przegl. polsk. 1870, III, str. 363.

Posnaniensis. 1. Sandivogius de Ostrorog 1434—41 (12. lipca).

Ter. Hal. I, 7 — Hel. II, nr. 2519, 2583, 2700, 2759, 2780, 3302a — Dług. IV, 571, 586, 592, 619, 628, 629 — Vol. leg. I, 51 — Rz. M. III, nr. 208—211 — Goł. 159h. — Palacký, Archiv česky III, str. 462. — Piekosiński, O monecie, str. 256. — Nakielski 463 (błędnie nazwany poznański i łęczycki wojewoda) — Riedel A. XXIV, str. 147, B. IV, str. 198 — Piekosiński I, nr. 134 — Raczyński nr. 122 — AGZ. V, nr. 80 — Kovachich S. I, 492 — Kod. Kórn. II, 68, str. 408 — Barącz I, 467 — Gacki, Kl. Świkrz. 207.

2. Lucas de Gorka 1441 (27. listopada) — 1444.

Castr. Leop. t. 446, str. 1788-91, 1793-6 — Wap. II, 404, 17—412, 1—474, 7—414, 3—416, 6 — M. l. nr. 151 — Vol. leg. I, 65 — AGZ. V, nr. 104—105—106—109 — Raczyński, Wsp. II, 145b — Dod. G. Lw. r. 1872, str. 243 — Wuttke nr. 61.

Russiae patrz **Leopoliensis.**

Sandomiriensis. 1. Spithko de Tarnow 1434—35 (†).

Hel. II, nr. 2519 — Dług. IV, 557.

2. Iohannes de Cziszow 1435 (27. marca) — 37 (20. lutego).

Dług. IV, 557, 568 — Hel. II, nr. 2638, 3302a — Vol. leg. I, 51 — Rz. M. III, nr. 208 (z r. 1437. 20. lutego a tegoż roku 24. lutego jest wojewodą krakowskim Hel. II, nr. 2700).

3. Iohannes de Thanczin 1437—38 (16. grudnia).

Dług. IV, 580, 586, 591 — Hel. II, 2734—2760 — Rz. M. I, nr. 177 — Janota nr. 129 — Goł. 159h — AGZ. V, nr. 75. — Palacký, Archiv česky III, str. 462.

4. Dobeslaus de Oleschnicza (Senno) 1438 (16. grudnia) — 1440.

Vol. leg. I, 63 — Castr. Sanoc. II, 52 — Dług. IV, 626, 654 — Hel. II, nr. 2802 — Rz. M. II, nr. 580 — III, nr. 211 — M. P. II, 931.

5. Iohannes Glowacz de Oleschnicza 1443 (23. września)—1444.

Hel. II, nr. 3143, 3147, 3153, 3155, 3164 — Dług. IV, 712 — Gacki, Kl. Siec. 175 — M. l. nr. 291—292 — AGZ. V, nr. 96 — Kod. Kórn. II, 68, str. 372 — Inv. 242 — Cod. ep. I, nr. 125 — II, nr. 2.

Siradiensis. 1. Martinus de Kalinowa 1434—35.

Vol. leg. I, 51 — Niesiecki V, 17 — Piekosiński, O monecie str. 256.

2. Iarandus de Brudzew (Grabie, Dambrowka) 1440—43.

Hel. II, nr. 2802 — Rz. M. III, nr. 211 — Piekosiński I, nr. 142.

Trocensis. 1. Petrus Lelusz 1434-36.

Daniłowicz II, nr. 1692—1726 — Kod. Kórn. II, 68, str. 72 — Vol. leg. I, 51 — Bychowiec str. 49, 52.

2. Iwaszko Gasztold 1441.

Daniłowicz II, nr. 1768 — Bychowiec str. 52.

3. Iohannes Moniwid 1443—4.

Narbutt VIII, str. 40 — Akta zapadnoj Rossyi I, nr. 44.

Varschoviensis. Iohannes Glowacz 1435.

Kod. Maz. nr. 176. Patrz *Czyrnensis.*

Vilnensis. 1. Iohannes Dawgerd 1434—43.

Dług. IV, 542, 655 -- Daniłowicz II, nr. 1692, 1726, 1768, 1783 — Kod. Kórn. II, 68, str. 72 — Vol. leg. I, 51 — Cod. ep. I, nr. 90—93.— Bychowiec str. 48, 49, 52 i Narbutt VIII, str. 40.

2. Iwaszko Gasztold 1443.

Narbutt VIII, str. 40.

Vladislaviensis patrz **Iunivladislaviensis.**

VI. Castellani (Kasztelanowie).

Bełzensis. 1. Nicolaus Maldrzyk de Starogrod 1435.

Vol. leg. I, 51. Porównaj Inv. 306.

2. Paulus (de Tharnoschino) 1440.

Ter. Bełz. I, 6 *Paulus* — uzupełniłem *de Tharnoschino* z tejże księgi str. 9, rok 1448.

Biecensis. 1. Iohannes de Thanczin 1434—35.

Dług. IV, 548, 557 (1435. 27. marca postąpił na kasztelanią wojnicką) — Hel. II, nr. 2519, 2529, 2515, 2587, 2599, 2602, 2613.

2. Clemens Wantropka de Strzelcze 1435 (27. marca) — 36.

Dług. IV, 548, 557, 571 — Hel. II, nr. 2618, 2621, 2638, 2653, 2661.— Piekosiński I, nr. 132. — Vol. I, 53. — Piekosiński, O monecie str. 256.

3. Spithko de Melstin 1437—38.

Hel. II, nr. 2695, 2716, 2718c — AGZ. V, nr. 64—75 (Vol. leg. I, 64) — Janota nr. 128.

4. Iacobus de Cobylany 1444 (9. marca)[1].

Ter. Prev. I, 98.

5. Iohannes Ligensa 1444 (24. sierpnia).

Stadnicki 31.

Biechoviensis. Stanislaus de Karschewo 1434—35.

Kod. Tyn. II, nr. nr. 176 *(Sycchoviensis!)* — Vol. leg. I, 51.

Brestensis. Nicolaus de Warzimow 1435—38.

Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 75. — Piekosiński, O monecie str. 256.

Brzezinensis. 1. Mathias de Bielavi 1435.

Vol. leg. I, 51 — Piekosiński, O monecie str. 256.

2. Stephanus de Opporow 1438.

AGZ. V, nr. 75.

---

[1]) Porównaj: Jakób z Kobylan przez L(ubomirskiego) w Bibl. warsz. 1860, II, 557.

Bydgostiensis. Nicolaus Kiełbasa (Gosławski) [1] 1435.

Vol. leg. I, 51.

Calissiensis. 1. Petrus de Zyrniki 1435.

Vol. leg. I, 51.

2. Mathias de Wanszosche [2] 1443.

Wap. II, 450b.

Camenecensis. 1. Dobrogostius de Colno (Colino, Colenski) 1435—40.

Vol. leg. I, 51 — Raczyński, Wspm. I, 38 — Rz. M. I, nr. 178 — Inv. 282—283 — AGZ. V, nr. 75 — Raczyński nr. 121—122 — Riedel A. XXIV, 147 - B. IV, 198. — Porównaj *Podoliensis*.

2. Theodricus Iazłowiecki de Buczacz (Czirwonogrod) 1442.

Castr. Leop. t. 520, str. 640 — AGZ. II, nr. 66 [3]).

3. Dobrogostius de Ostrorog 1443.

Castr. Leop. t. XVIII, str. 239.

Chelmensis. Wanco de Kwaszylow 1438—39.

M. l. nr. 140 — Biblioteka Poturzycka 4. I. G.

Conariensis. Pasco de Gosławice 1435.

Vol. leg. I, 51.

Cowalensis. Przybyslaus 1435.

Vol. leg. I, 51.

Cracoviensis. 1. Nicolaus de Michalow 1434—38.

Dłg. IV, 552, 554, 560, 568, 571 — Napierski nr. 1355 — Arch. N. Sącza nr. 40 — Piekosiński I, nr. 132 — Piekosiński, O monecie str. 256 — Vol. leg. I, 51 — AGZ. VI, nr. 17 — Bischoff 16 — Rz. M. III, nr. 208 [4]) — Janota nr. 128—129 — Goł. 159h — M. l. nr. 142 — Rps. Ossol. nr. 165, k. 88' — Hel. II, nr. 2517, 2519, 2529, 2549, 2565, 2568, 2576, 2583, 2587, 2599, 2602, 2613, 2618, 2620, 2625, 2653, 2661, 2687, 2688, 2689, 2695, 2705, 2714, 2716, 2724, 2734, 3302[a] (2764 rok 1438. 24. listopada *olim*).

2. Iohannes de Cziszow 1438 (16. grudnia)—1444.

Dłg. IV, 604, 626, 654 — Castr. Leop. I, 18, 19, 20—2, 25, 27, 29, 120—3, 149, 207, 223, 233, 290, 309, 312, 320—1, 359, 360, 371 — Ter. Prem. I, 276—7, 313, 317, 325, 340 — Hel. II, nr. 2802, 2808, 2821, 2844, 2881, 2885, 2909, 2927, 2967, 2983—4, 3014, 3033—4, 3085—6, 3095, 3097, 3101—2, 3112, 3115, 3117, 3120, 3122—3, 3147—8, 3151, 3170, 3190, 3214 — Zeissberg, Kl. Gschq. 21 — Vol. leg. I, 63 — Rz. M. II, nr. 580 — III, nr. 211 — Nakielski 463 — AGZ. V, nr. 80—91, 97-101 — VI, nr. 21 — Kod. Tyn. II, nr. 185—186—188—190 — Paprocki

---

[1]) Porównaj Żychliński I, 365 u. 9.

[2]) Wap. w tłumaczeniu polskiem z „Wąsosza".

[3]) Rps. Ossol. nr. 135, str. 466 nazywa go 1443. 30. maja kasztelanem kamienieckim; 22 marca jednak jest nim Dobrogost z Ostroroga.

[4]) *de Misschowo*.

249, 250 — Cod. st. gls. I, str. 194 — Castr. Sanoc. I, 352 — Piekosiński I, nr. 139—142 — Rps. Ossol. nr. 1617, str. 23 — Dod. G. Lw. r. 1872, str. 47 — M. l. nr. 290 — Gacki Kl. Siec. 175 — Inv. 205 — Przeździecki I, 147 n. 1 — Ind. Dog. 95 — Rps. Ossol. nr. 165 k. 183. — Kod. Kórn. II, 68, str. 372 — Cod. ep. II. nr. 1—2.

Crusvicensis. Nicolaus de Warzymowo (Lupstowo) 1434—35 [1]).

Kod. Tyn. II, nr. 176 — Vol. leg. I, 51.

Czechonoviensis. Nicolaus Wansch de Dobrzankowo 1435—38.

Kod. Maz. nr. 174—179.

Czechoviensis. Iacobus Przecora de Morawyani 1435—43.

Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 75—96 — Vol. leg. I. 64, M. l. nr. 67.

Czyrnensis. Wigandus de Ostrołęka (Powsino) 1435—41.

Vol. leg. I, 51 — Zeissberg M. 48 — Lubomirski XCIX.

Dobrinensis. Nicolaus Slup de Wirzbiczko (Wyrbyczsko) 1435—41.

Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 75 — Rz. M. II, nr. 391 — Rps. Ossol. nr. 184 k. 353 [2]).

Gnesnensis. Petrus de Bnin 1435—40.

Vol. leg. I, 51 — Rz. M. I, nr. 179 — Inv. 283.

Gostinensis. Adamus de Sythzko (Rytlo, Ziczsko) [3]) 1435—41.

Privilegia 6, Vol. leg. I, 51 — Kod. Kórn. II, 68, str. 428 — Kod. Maz. nr. 175—183—187.

Haliciensis. 1. Michael Musilo de Buczacz 1435—37.

Ter. Hal. I, 13, 14, 22, 31, 40, 55, 56 — Ter. Prem. I, 40 — Vol. leg. I, 51.

2. Iohannes Cola de Daleow 1437 (15 grudnia) — 38.

Ter. Hal. I, 61, 62, 64, 71, 78, 79, 81, 82, 84, 85, 98 (wspomniany ibidem 110, 113, 123, 207 itd.) — Dłg. IV, 593.

3. Iohannes de Knyehnycza (Knyehynya, Knahenycze, Knehniczky, Knehnisky) 1439—44.

Ter. Hal. I, 120, 128, 129, 141, 145, 147, 150, 160, 167, 168, 175, 206, 214, 215, 218, 239 — Castr. Leop. I, 25, 51, 67, 74, 114, 115, 116, 169, 186, 220, 225, 227, 261, 262, 309, 312, 363 — AGZ. V, nr. 90—91—97 — VI, nr. 19 — Rps. Ossol. nr. 2155, str. 11.

Iunidivladislaviensis. 1. Martinus de Vyrzyska 1435.

Vol. leg. I, 51.

---

[1]) W jednym dokumencie nazwany Mikołaj z Warzymowa, w drugim z Łupstowa; zdaje mi się, że to jedna osoba. Prawdopodobnie jest on też identycznym z *Mikołajem Głębockim*, którego Niesiecki IV, 143, na podstawie dokumentów, *kasztelanem kruświckim* nazywa. W tym wypadku byłby Mikołaj kasstelanem jeszcze w *1444.* roku.

[2]) Wymieniono wielu innych urzędników bez dodania ziemi, w której urząd piastowali. W innych dokumentach imion tych nie znalazłem. Kopia rękopisu z 18 wieku.

[3]) Żychliński I, 364: „Adam z Rydła".

2. Nicolaus Scharleiski (de Scharley) de Stiborze 1438—43.

Rz. M. II, nr. 394—581—587—588—589 — III, nr. 210—212 — Dług. IV, 627 — Hel. II, nr. 2581 — AGZ. V, nr. 82 — Stronczyński nr. 54 — Rps. Ossol. nr. 135, str. 599 (Szudlinski!) — Wap. II, 417, 11 — Caro, Liber II, 235 A. — Castr. Leop. t. 355, str. 423 — t. 18, str. 239 — Wap. 448, 2.

Lanciciensis. 1. Albertus Malsky 1434—36.

Arch. N. Sącza nr. 40 — Rz. M. III, nr. 206 — Vol. leg. I, 51 — Inv. 201.

2. Mathias de Byelawy 1438—43.

AGZ. V, nr. 75. — Piekosiński I, nr. 112.

Landensis. Przedpelco de Copidlowo 1434—38.

Kod. Tyn. II, nr. 176 — Vol. leg. I, 53 — AGZ. V, nr. 75.

Leopoliensis. 1. Hriczko Kyerdey (Kyerdeowicz) de Pomorzani (Wynary) 1435—38.

Vol. leg. I, 53 — Hel. II, nr. 2679 — Rz. M. II, nr. 580.

2. Senco [Sculco (sic)] de Sennow 1439—44.

Ter. Prem. I, 103, 239, 277, 339, 340, 346, 397, 399, 408 — Castr. Leop. I, 25, 128, 149, 186, 236, 257, 258, 264, 353 (nazwany tu *Iohannes*) — AGZ. V, nr. 91 — VI, nr. 19 — Dług. IV, 655 — Ter. Prev. I, 81.

Lublinensis. 1. Dobeslaus de Oleschnicza do 27. marca 1435.

Dług. IV, 557.

2. Domarath de Kobilany 1435—38.

Dług. IV, 557 — M. l. nr. 275—277 — Vol. leg. I, 51.

3. Warsius de Ostrow 1439—1443.

Dług. IV, 607, 654 — Biblioteka Poturzycka 4. I. G. — Hel. II, nr. 2860 — Rz. M. III, nr. 211 — AGZ. V, nr. 83. — Piekosiński I, nr. 142.

4. Creslaus de Curozwanky 1444[1]).

Hel. II, nr. 3190 — Kod. Tyn. II, nr. 189, 190 — Cod. ep. II, nr. 2 *Cyro ac Swantky).*

Malogostiensis. 1. Paulus de Biskupicze 1434—38.

Hel. II, nr. 2595 — Vol. leg. I, 51 — Rz. M. I, nr. 178 — Goł. 159h — AGZ. V, nr. 75.

2. Stanislaus de Gorzicze 1442—43.

Hel. II, nr. 3037 — AGZ. V, nr. 96.

Medzirzecensis. Vincencius de Schamotuli 1434—43.

Dług. IV, 580, 601, 627, 631, 643 — Ter. Prem. I, 48, 102 — Ter. Prev. I, 83 — Castr. Leop. I, 25, 309 — Hel. II, nr. 2700 — Krupowicz I, nr. 16—17 — AGZ. V, nr. 61—69—70—94 — Vol. leg. I, 51 — Bischoff 16 — Inv. 256, 283 — Raczyński nr. 122 — Kovachich S. I, 492 — Barącz I, 467 — Gacki, Kl. Świkrz. 207.

---

[1]) Jeszcze 28. marca t. r. jest kasztelanem wiślickim.

Naklensis. Barthossius de Gostyn 1435.

Vol. leg. I, 51.

Plocensis. 1. Andreas de Czechomice 1434—39.

Kod. Kórn. II, 68, str. 77 — Kod. Maz. nr. 175—179—181—183.

2. Sczubyal de Czechomice 1444.

Kod. Maz. nr. 191.

Podoliensis. Byedrzithus (de Byedrzychowcze) 1439 [1].

Ter. Prem. I, 239. — Porównaj *Camenecensis.*

Polanicensis. Petrus de Chelm (Wolya) 1435—43.

Rz. M. III, nr. 206 — Vol. leg. I, 51 — Hel. II, nr. 2777—2804—2851—2926—2939—3050—3136 — Castr. Sanoc. I, 550 — Rps. Ossol. nr. 165 k. 24.

Posnaniensis. 1. Martinus de Slawsko 1434—35.

Kod. Tyn. II, nr. 176 — Vol. leg. I, 51. — Piekosiński, O monecie 256.

2. Dobrogostius de Schamotuli 1438—40.

Dług. IV, 607, 627 [2] — AGZ. V, nr. 75 — Vol. leg. I, 63 — Nakielski 463 — Riedel A, XXIV, 147, B, IV, 198.

Praemisliensis. Nicolaus Kmytha de Wisznyczie (Wyschniczsky) alias de Bochurzec 1434—44.

Castr. Sanoc. I, 154, 186, 187, 191, 195, 196, 200, 212, 215, 257, 259, 262-7, 271, 307, 333, 348, 350, 351, 353-6 — II, 66, 31, 53, 56, 57, 76, 77, 130 — Ter. Prem. I, 69, 71-3, 77, 82, 90, 124, 182, 183, 265 — Ter. Prev. I, 62, 75 — Hel. II, nr. 2519—2549—2680—2714—2898—2912 — Vol. leg. I, 51 — AGZ. IV, nr. 83.

Radomiensis. 1. Iohannes Baliczsky de Ossolin 1434—35.

Arch. N. Sącza nr. 40 — Vol. leg. I, 51 — Hel. II, nr. 2515, 2529, 2565, 2599, 2603 — Dług. IV, 548.

2. Nicolaus de Ossolin 1438—41.

Goł. 159 h. — Piekosiński I, nr. 134. — Kovachich S. I, 492-4 — Hel. II, nr. 2913 [a].

3. Gregorius de Branicze 1442—44.

M. l. nr. 151 — Paprocki 828 — Hel. II, nr. 3147—3157—3170—3182—3196—3205 — Kod. Kórn. II, 68, str. 372 [3].

---

[1]) Na podstawie dokumentu w Rps. Ossol. nr. 184 k. 351. Rok dokumentu podano tam fałszywie 1439, dlatego nie uwzględniałem zachodzących tam osobistości.

[2]) Ibid. str. 568 rok 1435 błędnie kasztelanem poznańskim nazwany.

[3]) *Datum Cracouie sabbato ante Judica* 28. marca *1444. Sbigneus episcopus, Iohannes de Cziżow castellanus et capitaneus, Iohannes de Thanczin pallatinus Cracouienses, Iohannes de Oleschnicza Sandomiriensis, Petrus de Sprowa Leopoliensis palatini, Przedborius de Conyeczpolye Sandomiriensis, Crzeczlaus de Curoswanky Visliciensis et Gregorius de Branicze Radomiensis castellani* wystawiają glejt ks. Mikołajowi raciborskiemu i otoczeniu do 100 ludzi *ut ad nos in Skawniam vel thabernas inter Skawniam et Zathor consistentes pro tractandis negociis publicis venire poterit.*

Raczansiensis. Zavissius de Cunraczyecz 1440.

Kod. Maz. nr. 184.

Ravensis. Marcussius de Popyen (Popey) 1435–39.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Kórn. II, 68, str. 79 — Rz. M. III, nr. 208 *(Lavensis!)* — Kod. Maz. nr. 183.

Ripinensis. Iacussius de Strzygi 1435—39.

Vol. leg. I, 51 — Rps. Ossol. nr. 184 k. 353 *Iacobus.* Kopia z 18 w.

Rogosnensis. Iohannes de Ulanowo 1435.

Vol. leg. I, 51.

Rospergensis. Przedborius de Conyeczpole 1434–42.

Hel. II, nr. 2599—2714—2741—3039—3124 — Ter. Prem. I, 270, 317 — Dług. IV, 585, 627, 629 — Vol. leg. I, 51 — Goł. 159 h — AGZ. II, nr. 66 — V nr. 75–85 — VI nr. 20 — M. l. nr. 279 — Kovachich S. I, 492 — Gacki, Kl. Swkrz. 207 — Teleki X, nr. 54 — Caro, Liber II, 235 A — Rz. M. II. nr. 587 (z r. 1442. 12. listopada *Sandomiriensis)* — nr. 588 [1]) — III, nr. 212 (z 1442. 3. listopada *Rospergensis).*

Sandecensis. 1. Cristinus (Krzczon) de Kozeglowy 1434—37.

Castr. Sanoc. I, 178 *Krzczon* — Dług. IV, 554, 570 — Hel. II, nr. 2519—2529—2602—2605—2653—2705 (†) — Vol. leg. I, 51.

2. Petrus de Curow 1440—44.

Inv. 24 — Rz. M. III, nr. 211 — AGZ. IV, nr. 83 — Kod. Tyn. II, nr. 190 — Hel. II, nr. 2909—3147—3158—3190.

Sandomiriensis. 1. Iohannes de Czizow (Chmelow) 1434—1435 (27 marca).

Hel. II, nr. 2519 [2])—2555—2565—2599 — Dług. IV, 557.

2. Dobeslaus de Oleschnicza 1435 (27 marca) — 38.

Dług. IV, 557, 568 — Hel. II, nr. 2734—2761 — Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 75 [3]).

3. Clemens Wantrobka de Strzelcze 1438 (16. grudnia) — 40.

Vol. leg. I, 63 — Rz. M. II, nr. 580 — III, nr. 211 — Inv. 202 — Ter. Prem. I, 239 — Hel. II, nr. 2802 (2857 z 1440. 21. lipca *defunctus).*

4. Iohannes Glowacz de Oleschnicza 1440–42.

Dług. IV, 626, 652, 662 — AGZ. V, nr. 83 — Inv. 235 — Barącz I, 467 — M. l. nr. 281-282 — Hel. II, nr. 2912—3099 — Sommersberg Scres. II, str. 83.

---

[1]) Żychliński III, 212 oddrukował: „*Vladislao Przedborio de Koniecz pole*". Rażący ten błąd powstał w ten sposób, że Mikołaja ze Ściborza, idącego przed Koniecpolskim, umieścił bez kasztelanii włocławskiej.

[2]) Z porównania dat wynika, że Jan z Czyżowa pisał się też z Chmielowa.

[3]) W dokumencie tej samej daty (1438. 16. grudnia) Vol. leg. I, 63 nazwany już wojewodą sandomirskim.

5. Przedborius de Conyeczpole 1443–44

Hel. II, nr. 3147—3158—3202 — Ter. Prem. I, 412 — Rps. Ossol. nr. 2083, str. 80 — Zeissberg, Kl. Gschq. 21 (Liske, Przegląd polski, 1878, III, 135) — AGZ. VI, nr. 21 — Kod. Kórn. II, 68, str. 372 — Rps. Ossol. nr. 165, k. 183 — Cod. ep. II, nr. 2. — Porównaj uwagę przy kasztelanie rospirskim.

Sanocensis. Petrus Smoliczki 1434—44.

Castr. Sanoc. I, 154, 173, 175-7, 179-84, 186, 191, 194-6, 198-9, 200, 203, 204-7, 216, 220-22, 227, 234, 238-40—245-55, 257-9, 261, 266-7, 269, 271-3, 280-2, 285, 288-90—293, 297, 299, 302, 304-8, 311-16, 319, 321-24, 333-4, 348, 353, 356, 545, 549-51, 557-9 — II, 36-7, 39-40, 50, 52-5, 56, 57-60, 62-3, 65-70, 74-5, 77, 79, 83, 86, 90, 93-6, 99, 100, 102, 104, 106, 110, 112-20, 122, 126, 128, 133, 145, 166, 179, 185, 188, 214-16, 220, 225-6, 228-32 — Ter. Prem. I, 45, 164, 239 — Castr. Biec. I, 58 — II, 357 — Hel. II, nr. 2549 — AGZ. VIII, nr. 61 — Vol. leg. I, 51.

(Santocensis). Iohannes de Calinowa 1435—44.

Vol. leg. I, 51, Privilegia 6, Januszowski 860, Łaski, Statuta 132 [1]).

Siradiensis. Laurencius Zaramba de Kalinowa 1435—43.

Piekosiński I, nr. 132—134 — Piekosiński, O monecie str. 256 — Vol. leg. I, 51—63 — Goł. 159 h — M. l. nr. 142—151 — AGZ. II, nr. 66 — V, nr. 75 — VI, nr. 20 — Nakielski 463 — Rz. M. II, nr. 587—588 — III, nr. 211—212 — Kod. Kórn. II, 68, str. 408 — Inv. 308 — Wap. II, 412, 1 — Paprocki 828 — Rps. Ossol. nr. 2155, str. 11 — Teleki X, nr. 54 — Dod. G. Lw. r. 1872, str. 47 — Caro, Liber 235 A — Castr. Leop. t. 355, str. 423 — Zeissberg, Kl. Gschq. 21 — Dług. IV, 572, 668 — Hel. II, nr. 2915.

Slonensis. Thomas de Myaschasosznya 1439—1442.

Łaski II, 424 uwaga. — Rps. Ossol. nr. 184 k. 353 *de Szadlowo* rok 1439; kopia z 18. w.

Sochaczoviensis. Paulus de Leszno 1435—39.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 183.

Spiczimiriensis. Iohannes de Grabie 1438—43.

AGZ. V, nr. 75 — Rps. Ossol. nr. 1617, str. 23. — Piekosiński I, nr. 142.

Srzemensis. Albertus de Pakosz 1435.

Vol. leg. I, 51.

Varschoviensis. Dobrogostius de Nowydwor 1435—38.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 174—180.

---

[1]) We wszystkich tych wydawnictwach znajduje się dokument pokoju brzeskiego z 1435 r.; między świadkami wymieniono Krystyna z Koziegłów jako kasztelana sądeckiego, a trochę niżej obdarzono Jana z Kalinowa tymże tytułem. W istocie był Koziegłowski już od 1406 (AGZ. V, str. 38) kasztelanem sądeckim, a Kalinowski Jan 1461 sieradzkim (ibid. IV, str. 177, 181). Błędnie odczytano *Santocensis*, bo Kalinowski był kasztelanem santockim, jak tego dowodzi dokument z 1447 u Mosbacha str. 99. Na tej też podstawie dopisałem „do r. 1444".

Vilnensis. Cristinus alias Ostyk 1434—37.

Daniłowicz II, nr. 1692—1755 — Kod. Kórn. II, 68, str. 72 — Vol. leg. I, 51 — Cod. ep. I, nr. 93 — Dług. IV, 655 (rok 1440 *Iohannes*).

Vislicensis. 1. Florianus de Korytnica 1435.

Vol. leg. I, 51.

2. Thomas Calsky de Prawęcino 1437—38.

Hel. II, nr. 2718c — Goł. 159h (Gacki, Kl. Świkrz. 205 †).

3. Crzeslaus de Curozwanky (Grzibow) 1439—44 (28. marca) [1]).

Hel. II, nr. 2780—2881—2882—2912[a] — 2941—3014—3016—3068—3147—3157—3158—3170—3182 — Inv. 306—307—308 — Rz. M. III, nr. 211 — Wap. II, 348 n. 1. 4—403, 15—419, 15 — Rps. Ossol. nr. 1617 str. 23 — Piekosiński I, nr. 142 — AGZ. V, nr. 96 — Kod. Kórn. II, 68, str. 372 — Dług. IV, 626.

4. Nicolaus de Zacrzow 1444 (21. sierpnia).

Dod. G. Lw. 1872, str. 243. — Stadnicki 31. — Kod. Tyn. II, nr. 190 — Hel. II, nr. 3190.

Wiznensis. 1. Wydzga de Ostrow 1439 [2]).

Ter. Bełz. I, 1, 4.

2. Nicolaus de Crassowo 1444.

Kod. Maz. nr. 191.

Vladislaviensis patrz **Iunivladislaviensis.**

Voinicensis. 1. Domarath de Kobilany 1434—35 (27. marca).

Hel. II, nr. 2565 — Dług. IV, 557.

2. Iohannes de Thanczin 1435 (27. marca) — 36.

Dług. IV, 557, 571 — Hel. II, nr. 2618—2620—2653—2661—2662—2677. — Piekosiński I, nr. 132 — Vol. leg. I, 51. — Piekosiński, O monecie str. 256.

3. Clemens Wantrobka de Strzelcze 1437—38 [3]).

Ter. Biec. I, 38 — Hel. II, nr. 2705—2716—2734 — Rz. M. III, nr. 208 — Janota nr. 128—129 — M. l. nr. 142 — Goł. 159h — AGZ. V, nr. 75 (a Vol. leg. I, 63 już sandomirski kasztelan).

4. Raphael de Iaroslaw (Tharnow) 1439—41.

Ter. Prev. I, 41 — Hel. II, nr. 2780 — Castr. Leop. I, 8, 13, 20-2, 25, 28-30, 39, 40, 42-3, 45, 48, 51, 59, 60, 76, 77, 82, 85, 86 (89 *olim*). — Rz. M. III, nr. 211 — AGZ. III, nr. 108 (II, nr. 67 *olim*) — M. l. nr. 149 [4]).

---

[1]) Porównaj Helcel II, nr. 2320.

[2]) Niesiecki IV, 136 bez podania źródła: „*Mikołaj Glinka kasztelan wiski 1440 roku.*“

[3]) Żychliński III, 339 bez podania źródła (może poszedł za Dzieduszyckim: Oleśnicki I, 173, a względnie powołanymi przez tegoż autora źródłami): „*Jan z Sienna wojnicki kasztelan roku 1437*“; byłby więc kasztelanem po Tęczyńskim.

[4]) Ter. Leop. I, 82 i 89 rok 1441 *Albertus de Orzoskowo notarius magnifici Raphaelis de Tharnow castellani Woinicensis.*

5. Nicolaus de Ossolin 1444.

Hel. II, nr. 3190 — Dod. G. Lw. 1872, str. 243 — M. l. nr. 155 — Stadnicki 31 — Wuttke nr. 61 — Kod. Tyn. II, 190.

Żarnoviensis. 1. Przibislaus Dzik (de Kadlub et Wola) 1434—35.

Dod. G. Lw. 1873, str. 50 — Vol. leg. I, 51 — Ks. Rad. str. 113.

2. Stanislaus de Gorzyce 1438.

Goł. 159 h.

3. Iohannes Zacrzowsky de Bescze 1440—43 [1]).

Hel. II, nr. 2932—3061 — Rps. Ossol. nr. 1584, str. 2. — Ks. Rad. str. 138, 145 b, 153.

Zavichostiensis. 1. Warsius (Wahrs) de Ostrow, tenutarius de Szlothniky 1434—38.

Hel. II, nr. 2567 — Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 69—75 — Goł. 159 h.

2. Paulus de Byscupicze 1441.

AGZ. V, nr. 83 — Barącz I, 467 [2]).

VII. Capitanei (Starostowie) [3]).

Belzensis. 1. Wenceslaus 1439—44. (24. stycznia).

AGZ. VI, nr. 22 — Ter. Belz. I, 1, 2, 5, 67, 68.

2. Martinus 1444. (13. listopada).

Castr. Leop. I, 386.

Biecensis. 1. Paulus de Byscupicze 1434. (7. października).

Hel. II, nr. 2595.

2. Ioannes de Zagorzani (Zagorzenschky) 1437.

Castr. Biec. II, 331, 334 — Ter. Biec. I, 33, 36, 37, 39, 45, 46, 49, 50.

3. Hinko Biberstein de Camen 1440—42.

Castr. Biec. II, 351, 355, 357, 358. — Ter. Biec. I, 58, 63, 64.

4. Nicolaus Pyenyaszek de Wittowicze 1443—44.

Ter. Biec. I, 75, 81 — Castr. Biec. II, 359 — Castr. Sanoc. II, 185, 189.

de Boleslawecz. Nicolaus Campensky 1434.

Hel. II, nr. 2583.

---

[1]) Hel. II, nr. 2932, uwaga 98 domyśla się, że Jan de Bescze był kasztelanem żarnowieckim, gdyż kasztelanem żarnowskim był Zakrzowski. W aktach cytowanych przez niego, tudzież w rękopisie Ossol. (kopia z XVIII w.) jest Jan kasztelanem żarnowskim. W księdze radomskiej nazwano go w 1440 de Bescze a 1441-2 de Zakrzow, a zawsze *Żarnoviensis Cstls.*

[2]) Jakim kasztelanem był *Iwo de Gori Tribunus Sandomiriensis Castellanus* Hel. II, nr. 3039—3222 i czy był nim w ogóle, nie mogłem tego odszukać.

[3]) Wyliczam też starostów bez jurysdykcyi sądowej *(tenutarii).*

Brestensis. Ioannes Krethkowsky 1442.

Rz. M. II nr. 587.

Buscensis. Andreas de Opolsko 1440.

Inv. 266.

Buszkoviensis. Iohannes Miczowski 1444.

Castr. Leop. I, 395 a 396 *Gothardus Miczowski.*

Bydgostensis. Nicolaus Scharleyski de Stiborze 1443.

Rz. M. II, nr. 394—589.

Camenecensis. 1. Monwid 1436—7.

Daniłowicz II, nr. 1753 — Cod. ep. I, nr. 92.

2. Ianussius de Cobilani 1438 (?).

Castr. Biec. II, 350 [1]) *protunc capitaneus Camenec.*

3. Derlaus Wlosthowski 1439.

M. l. nr. 67 — Dług. IV, 575 daje mu ten urząd już 1436.

4. Petrus Polyak de Wylfin 1440.

Castr. Leop. I. 18, 20 — Dług. IV, 626.

5. Theodricus de Buczacz 1440 — 44.

Dług. IV, 626 — Castr. Leop. I, 391 — ibid. t. 526, str. 640 — Ter. Hal. I, 194, 203.

de Capil. Petrus Montigirdowicz 1435.

Kod. Kórn. II, 68, str. 72.

Chelmensis. 1. Iohannes 1434.

Hel. II, nr. 2583.

2. Ryczko de Wynary (Kyerdeowicz) 1436.

Hel. II, nr. 2679.

3. Derslaus de Rythwyany 1439—40.

Dług. IV, 655 — Hel. II, nr. 2825 — Mikrot, Walka w Polsce itd. Przegląd akadem. 1881, zeszyt III, 213 u. 4.

4. Wolczko Rokuthy de Clodno 1443—44. (24. stycznia).

Castr. Leop. I, 277, 279, 280, 284, 309.

5. Petrus de Sczekociny 1444. (22. września).

M. l. nr. 144.

Colomiensis. Michael Musilo de Buczacz 1439—44.

AGZ. V, nr. 76 [2])—95—97—101 — Castr. Leop. I, 20, 57, 150, 248, 383, 387, 391, 397 — ibid. t. 446, str. 1788 — Inv. 257 — Ter. Hal. I, 168.

---

[1]) Rok niewiadomy — prawdopodobnie 1438.

[2]) Ibidem *Petrus de Skawina, plebanus ecclesie in Mychalecz, notarius Buczackiego rok 1439.*

in Conyn. Iohannes Kraska 1440.

Dług. IV, 627.

Costrzenensis. Lucas de Gorka 1440—41.

Inv. 283 *Costensis* — Rz. M. II, nr. 582: *Costrzenensis.*

Cracoviensis. 1. Nicolaus de Michalow 1434—38.

Dług. IV, 552, 554, 560, 568, 571 — Hel. II, nr. 2515—2517—2519—2529—2549—2565—2568—2576—2583—2587—2599—2602—2613—2618—2620—2625—2653—2661—2687—2688—2689—2705—2714—2716—2724—3302[a] — Arch. N. Sącza nr. 40. — Piekosiński, O monecie, str. 256. — Piekosiński I, nr. 132 — Vol. leg. I, 51 — Bischoff 16 — AGZ. V, nr. 17 — Rz. M. III. nr. 208 — Janota nr. 128—129 — Goł. 159h — M. l. nr. 142 — Rps. Ossol. nr. 165 k. 88'.

2. Dobeslaus de Oleschnicza 1438 (13. października).

Hel. II, nr. 2761 (2767 wspomniany).

3. Iohannes Glowacz de Oleschnicza 1439 (12. stycznia)—40 (14. stycznia).

Hel. II, nr. 2767, 2780-1, 2795, 2824-5. — Piekosiński I, nr. 134 — Dzieduszycki, Oleśnicki I, str. III.

4. Iohannes de Pylcza 1440 (od 22. stycznia do pocz. marca).

Hel. II, nr. 2826—2832 — Dług. IV, 626 (Kod. Tyn. II, nr. 185 rok 1440. 20 marca *tunc Capitaneus).*

5. Iohannes de Cziszow 1440 (20. marca)—44 [1]).

Dług. IV, 626, 654 — Castr. Leop. I, 18-22, 25, 27, 29, 120-3, 149, 207, 223, 233, 290, 312, 320-1, 359-60, 371 — Ter. Prem. I, 276-7, 313, 317, 325, 340 — Hel. II, nr. 2845-2881—2885—2927—2967—2983—2984—3014—3033—3034—3085—3086—3095—3097-3101—3102—3112—3115—3117—3120—3122—3123—3147—3148—3151—3170—3190—3214 — Kod. Tyn. II, nr. 185—186—188 — Cod. st. gls. I, str. 194 — Piekosiński I, nr. 139—142 — Rps. Ossol. nr. 1617, str. 23 — M. l. nr. 153 — Gacki, Kl. Siec. 175 — AGZ. V, nr. 91—97—99—101 — VI nr. 21 — Inv. 205 — Przeździecki I, 147 n. 1 — Ind. Dog. 95 — Kod. Kórn. II, 68, str. 372 — Cod. ep. II nr. 1—2. — Rps. Ossol. nr. 165 k. 183.

Crzepiciensis. Iohannes Czupka Grabowsky de Popow (Oschany, Jedlna) 1410—43 [2]).

Castr. Leop. I, 6, 16, 50, 51 — Hel. II, nr. 3123—3145 (2720 a, b, c).

Czirwonogrodensis (Rubeicastri). Theodricus de Buczacz 1437—41.

Ter. Hal. I, 52, 57, 58, 128, 129, 144 — Castr. Leop. I, 52, 54, 66, 69.

Czyrnensis. 1. Stanislaus 1439.

Lubomirski XCIX.

2. Laurencius de Sobien 1441—44.

Lubomirski XCIX.

---

[1]) AGZ. V 101 *Iohannes Golewski marsalcus castellani et capitanei Cracoviensis.*
[2]) Ter. Prem. I, 209 rok 1438 bez tytułu starosty *Iohannes Iyedlenski de Ossani.*

Dubinensis. Andruschko Sakowicz 1435.

Kod. Kórn. II, 68, str. 72.

Gostinensis. 1. Thomas de Sluszewo 1437.

Kod. Kórn. II, 68, str. 78.

2. Nicolaus de Stiborze 1443.

Inv. 330.

Grodecensis. 1. Swidrigello dux 1441.

Castr. Leop. I, 90, 98 *tenutarius.*

2. Iurga Stadnyczszky 1442.

Castr. Leop. I, 111, 123.

3. Bernhardus 1444.

Castr. Leop. I, 376.

Haliciensis. 1. Michael Musilo de Buczacz 1434—35.

Krupowicz I, nr. 16—17.

2. Petrus Odrowansch de Sprowa 1436 -42.

Ter. Hal. I, 23, 34, 37, 42, 43, 44, 87, 94, 128, 134, 157, 171, 172, 178 — Ter. Prem. I, 282, 283 — Castr. Leop. I, 46 — Hel. II, nr. 3070 — AGZ. I, nr. 19-20 — V nr. 90 — M. l. nr. 150-153.

3. Nicolaus Parawa de Lubyn (Lubnie) 1443—44.

AGZ. V nr. 97—99—102 — Ter. Hal. I, 204, 206 — Castr. Leop. I, 225, 231, 236, 239, 240, 304, 320, 373.

Iunivladislaviensis. Nicolaus de Stiborze 1441—43.

Stronczyński nr. 54 [królowa Zofia nazywa go swym starostą] — Rz. M. II, nr. 589.

Leopoliensis (Russiae generalis). 1. Vincencius de Schamotuli 1434—39.

Ter. Prem. I, 48, 176 — Krupowicz nr. 16—17 — AGZ. V, nr. 61—69—70 — Bischoff 16 — Raczyński nr. 122.

2. Raphael de Tharnow (Iaroslaw) 1440—41 [1]).

AGZ. III nr. 108 — Castr. Leop. I, 8, 13, 20-2, 25, 28, 30, 39, 40, 42, 43, 45, 48, 51, 59, 60, 76, 77, 82, 85, 86 (89 z 29. maja 1441 *olim).*

3. Spithko de Tharnow (Iaroslaw) 1442—43 [2]),

Castr. Leop. I, 42, 110, 114-6, 119, 140, 142, 151, 158-60, 174-8, 180, 182-3, 185, 194-5, 200 (z r. 1443. 1. lutego) — II, 42 — Hel. II, nr. 3039—3078—3079 [3]).

---

[1]) Castr. Leop. I, 26, rok 1440 *Petrus Cebrowsky de Zabokruky (Istoky) loco domini capitanei positus.* — Tu wspominam, że ks. Lubomirski w artykule: Rolnicza ludność w Polsce (Bibl. warsz. 1857 i 1858,) podał wyciągi z archiwum krajowego lwowskiego.

[2]) Castr. Leop. I, 200, jego *notarius Stanislaus.*

[3]) Porównaj Hel. II, nr. 2717 podział dóbr. Długi Jarosławskich znajdują się w Ter. Prev. I, 31. Feria secunda in crastino Urbani anno etc. XXX octavo. Venientes nobiles et generosi Raphael, Iohannes et Spithco fratres germani, heredes de Iaroslauice recognoverunt inter se taliter, quod diviserunt debita patris sui ad tres partes debitoribus solvenda.

4. Petrus Odrowansch de Sprowa 1443—44.

Castr. Leop. I, 202, 207, 208, 210-12, 215, 218-19, 222-5, 229, 230, 233-5, 237-41, 243-4, 249-52, 255, 257-9, 263-4, 268-71, 274, 276, 278, 281, 286-7, 289, 290, 292-4, 296, 299, 301-2, 307-9, 312, 319, 327, 332, 334, 339, 347, 350-4, 359, 360, 363, 365, 367-72, 374, 376, 378, 380, 381, 383, 385, 396, 398, 400-5 — Dług. IV, 671 — AGZ. II, nr. 67 — V, nr. 85—91—98—99—101—102 — VI, nr. 21 [1]).

Lidensis. Olechno Dowoynowicz 1435.

Kod. Kórn. II, 68, str. 72.

Lublinensis. 1. Iohannes de Thanczin 1434 i 1438 [2]).

Hel. II, nr. 2599—2760.

2. Iohannes de Sczecoczini 1440—41.

Dług. IV, 626, 655, 657, 673 — AGZ. V, nr. 83 — VI, str. 82.

de Melstin. Nyewstamp 1444.

Ter. Czchov. VII, 257.

Medzirzecensis. Vincencius de Schamothuli 1434—43 [3]).

Krupowicz nr. 16—17 — AGZ. V, nr. 61—69—94 — Vol. leg. I, 51 — Bischoff 16 — Inv. 253—283 — Raczyński nr. 122 — Kovachich S. I,

---

Et si quis ex predictis tribus fratribus se a festo sancti Martini proxime preterito indebitaretur et involveret, iste frater ad suam sortem divisionis indebitari debet et tenetur. Et primo: Raphael debita hiis debitoribus solvere tenetur videlicet: Stanislao Brzithewcze 50 (w oryginale liczby podane literami) marcas, Cloz Wirzing civi 86 marc., Kyelczowi 80 mr. et eidem 7 mr. cum media, cuidam Dobkoni 10 mr., Cunathowey 15 mr., Marcissio de Morawsko 18 mr., Ragyski 20 mr., Slemudrowi 5 mr., Burney Serey iustitricis 10 fl. cum 2 gr., magnifico Petro Odrowansz 100 mr., honorabili Iohanni capellano 9 mr., et pro Lissacowski eidem 5 mr., Iacobo procuratori de Sglobyen 40 mr., Ozegowi 9 mr., Gyerlachonis filiastro duas sexagenas, Ripcze de Iaroslawia 1 mr. cum media, Hoszownye 1 mr. cum media, canonicis Przemisliensibus a festo Nativitatis Domini proxime venturo ad aliud festum Nativitatis 30 mrc., Swidniczar 3 mr., sunt iam solute, et alie 3 mr. partis Spithconis eidem sunt etiam solute per dominum Raphaelem, quas tenetur Spithco restituere Raphaeli. — Secundo: debita Iohannes alter frater solvet ista: Cristino 40 mr., Ragyskyemu 10 mr., Chranstowi 10 mr., Brzithewcze 17 mr., Bistramo et Petro de Malczow 75 mr., Iacobo cum fratribus de Czesschaczin 45 mr., canonicis Przemisliensibus ad proximum festum Nativitatis 30 mr., Cunathowey 15 mr., Marcissio de Morawsko 18 mrc., episcopo Cracoviensi 60 mr., magnifico Petro Odrowansz 100 mr., Slumudrowi 5 mr., Swidniczar 3 mr., Grodskyemu 6 mr., Iordano 6 fl. duas sexagenas, canonicis Przemisliensibus in duobus annis a festo Nativitatis proxime venturo 30 mr., Ribcze 1 mr. cum media, Hoszownye puelle 1 mr. cum media, advocato Iaroslaviensi 2 mr. cum 7 scotis, Mardalicz (?) 19 mr., pro cervisia in Iaroslawia 3 mr. — Tercio: debita tercius frater Spithko solvet ista: Francisco Lvik 300 mr., subiudici Lublinensi 66 mr., Morawye 20 mr., Crolyewskyego pueris 20 mr., Slemudrowi 5 mr., plebano Iaroslaviensi 10 mr., Burneyserowey 4 mr. cum 9 scotis, archiepiscopo dive memorie Leopoliensi 8 mr., Paulo apotecario in Cracovia 6 mr., Swidniczar 3 mr., Schulerowi in Leopoli 7 sexagenas, Manczicalownye pro floreno 40 mr. cum una cum media mrc. — De residuis autem debitis predictorum fratrum patris, quorum certitudo ignoratur, que non sunt presentibus inserta et specificata, predicti fratres debent practicare et omnes tres fratres quilibet suam partem eorundem debitorum solvere.

[1]) Spytko jest starostą jeszcze 1443. 1. lutego (Castr. Leop. I, 194, 195, 200); tymczasem Odrowąż nazwany starostą już 2. października 1442. roku. (AGZ. II, nr. 67) i 1443. 2. stycznia (ibid. VI, nr. 2, 1).

[2]) Inv. 247 podaje dokument rzekomo z 1435, w którym Mikołaj Firlej z Dąbrowicy nazwany starostą lubelskim i chorążym krakowskim. Jestto anachronizm, bo Firlej piastuje te godności dopiero z początkiem XVI. w. (AGZ. II, str. 94 — III, str. 193 — V, str. 122 itd.)

[3]) Na Węgrzech jest *capitaneus in Vissograd*, *castellanus Vissogradensis*. — Barącz, Teleki I. c.

492 — Barącz I, 467 — Gacki, Kl. Świkrz. 207 — Ter. Prem. I, 102 — Hel. II, nr. 2700 — Castr. Leop. I, 25 — Dług. IV, 580, 601, 627, 643 — Teleki X, nr. 47—48.

Naklensis. 1. Wlodko de Danaborz 1440.

Inv. 299.

2. Iohannes de Czarnkowo heres de Schubyn 1441.

Łaski I, str. 131*.

Nieschoviensis. Nicolaus de Stiborze 1441—43.

Stronczyński nr. 54 — Inv. 330.

Novaecivitatis. 1. Albertus Malski 1435.

Rz. M. III, nr. 206.

2. Nicolaus de Brzezye 1436.

Castr. Sanoc. I, 147. — Arch. N. Sącza nr. 45.

in Olesko. Iohannes Woyniczszky de Senno (alias de Oleszko) 1437—44.

Dług. IV, 580. — Castr. Leop. I, 123, 127 [1]), 201, 208 *tenutarius Oleszky*, 213, 236, 285, 286, 291, 300, 304, 307, 320, 326, 346, 358, 371 — Ter. Hal. I, 71.

Olsthinensis. Petrus de Szczekoczin 1436.

Hel. II, nr. 2641.

Oppocensis. Msczugius (Dunin de Skrzino) 1441—(1445) [2]).

Hel. II, nr. 2935.

Plocensis. 1. Zavischa de Dlusznewo (Konradecz) 1435.

Kod. Maz. nr. 176 — Gawarecki 164.

2. Iohannes dictus Szyroka 1440—41.

Kod. Maz. nr. 185—186.

Podoliae [3]) patrz **Camenecensis.**

Poloniae Maioris. 1. Andreas Czolek de Zelechowo 1434—36.

Kod. Tyn. II, nr. 176. — Raczyński, Wspm. I, 38.

2. Raphael de Gołuchowo 1438.

Raczyński nr. 121, i Wspm. I, 38 [4]) gdzie błędnie r. 1439.

3 Stanislaus de Ostrorog 1439—40.

Riedel A. XXIV, str. 147, B. IV, str. 198 — Raczyński nr. 122 — Inv. 283 — Dług. IV, 626.

---

[1]) *Coram nobis Iohannes (sic) capitaneo Oleschszky, palatini Sandomiriensis locumtenente.*

[2]) Za czasów Warneńczyka występuje tylko raz jeden i nazwany wprost Msczugius. U Łaskiego I, 642* pod r. 1445 z pełnem nazwiskiem jako starosta opoczyński.

[3]) *Mikołaj Komorowski starosta podoliński (in Podolinecz)* Dług. IV, 669 — Hel. II, nr. 3124—3147 był tylko prywatnym urzędnikiem Zbigniewa, biskupa krakowskiego.

[4]) Według Raczyńskiego jestto *Rafał Leszczyński.*

4. Crzeslaus de Curozvanky 1440—43.

Dłg. IV, 626 — Wap. II, 403, 15—419, 15 — Rps. Ossol. nr. 1617, str. 23 — Piekosiński I, nr. 142 — Hel. II, nr. 2881—2941—3157—3158.

Praemisliensis. 1. Michael Muzilo de Buczacz 1437—38.

Ter. Prem. I, 40, 133, 160, 162 — Ter. Hal. I, 76.

2. Przedborius de Conyeczpole 1441—44.

Hel. II, nr. 3039—3202 — Ter. Prem. I, 317.

Przedboriensis. Sestrzenecz.

Hel. II, nr. 2693.

Radomiensis. 1 Iohannes de Cretkow 1435.

Rz. M. III, 206.

2. Andreas de Gosczikow 1438.

Ks. Radom. str. 133.

3. Hinca de Rogow 1440—42.

Inv. 307—308 — Wap. II, 348 nr. 1, 3. — Hel. II, nr. 3071.

Rohatinensis. Nicolaus Parawa de Lubyn 1444

AGZ. V, nr. 97.

Rubeicastri patrz **Czirwonogrodensis.**

Russiae patrz **Leopoliensis.**

Samboriensis. Petrus Odrowansch 1436—42.

Ter. Hal. I, 23, 128, 171, 172, 178 — Ter. Prem. I, 282, 283 — Castr. Leop. I, 46 — Hel. II, nr. 3070 — AGZ. I, nr. 19-20 — V, nr. 90 — VI, nr. 17 — M. l. nr. 150—153.

Sandecensis. 1. Nicolaus de Brzezye 1436—37.

Ter. Biec. I, 39 — Castr. Sanoc. I, 147 — Arch. N. Sącza nr. 40.

2. (Nicolaus) de Panchow (Panchowski) 1441.

Ter. Biec. I, 58 (rok niepewny) — Hel. II, nr. 2929 — Rps. Ossol. nr. 2083, str. 84 (rok 1444. bez tytułu).

3. Abraham Niger de Gossycze 1443.

Castr. Sanoc. II, 166.

Sandomiriensis. 1. Iohannes de Czizow 1434—37.

Hel. II, nr. 2599—2638—2718 b.

2. Derslaus de Rithwyani 1440.

Dłg. IV, 626.

3. Iohannes (Woyniczszki) de Senno 1440—41.

Dłg. IV, 662 — AGZ. V, nr. 83 — Barącz I, 467.

Sanocensis. 1. Nicolaus Chranstowski 1434—37.

Sastr. Sanoc. I, 146-7, 180 2, 195, 205-7, 221-2, 227-9, 331, 547, 549, 550, 557-60 — II, 45, 85-6 — AGZ. VIII, str. 106 — Ter. Biec. I, 36.

2. Petrus de Smolycze 1438—42.

Ter. Prem. I, 164 — Ter. Biec. II, 357 — Castr. Biec. I, 58 — Castr. Sanoc. I, 238-40, 245-59, 261, 266-7, 269, 271-3, 280-2, 285, 288-90, 293, 297, 299, 348, 353, 356 — II, 36-7, 39 40, 50, 52-5, 56-60, 62, 63, 65-70, 75, 77, 79, 83, 93-6, 99, 100, 102, 104, 106, 110, 112, 113-9.

3. Iohannes Curopathwa 1442—41[1]).

Castr. Sanoc. I, 302, 304, 307, 313, 314, 317 — II, 41, 121, 125, 126, 128-30, 135-6, 141, 145, 165, 171, 173-4, 179, 180, 184-9, 191-3, 226, 228.

Scalensis. Stiborius de Comorniki 1444.

Castr. Leop. I, 366.

Siradiensis. 1. Petrus Schaffranec de Peschkowascala 1435—7.

Dług. IV, 559 — Ermisch w Ztft. f. schles. Gschte. XIII, str. 19. — Porównaj *palatinus Cracoviensis.*

---

[1]) Przytaczam zapiskę bardzo ciekawą, a dotyczącą starostwa sanockiego. Castr. Sanoc. II, 237: Nota anno Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto feria secunda post dominicam Oculi magnificus dominus Albertus de Michow intronisatus est in capitaneatum et tenutam Sanocienses, cui dominus Curopathwa ipsius antecessor in castro et allodiis reliquit infrascripta et primo in Besko peccora.

Item quinque vacce *doyne* cum quinque vitulis.
Item due vacce *czelne* et due *Ialowiczi.*
Item due *Ialowyczy trzieczaczky.*
Item tres *biczky trzeczaczky.*
Item tres ance et una anetha.
Item triginta cappones.
Item galline triginta cum duobus gallis.
Item scrophe.

In Costirowcze.

Item quatuor vacce *doyne* cum totidem vitulis.
Item una vacca *Ialowa.*
Item quatuor *Ialowiczky trzieczaczky.*
Item duo *biczky trzeczaczky.*
Item novem scrophe et decima habet VII succulos.
Item duo apri *kernodze.*
Item unum *prosanthko* parvum.
Item duo anethe.
Item viginti sex galline.

In castro Sanocensi.

Item una ferrea pixis *tharasniczka.*
Item pulveres pixidis in uno parvo wasculo parum.
Item in duobus vasis tele sagittarum et eciam in *pudlo* sunt tela.
Item lapides pixides.
Item tria octualia cervisie.
Item quatuordecim parvas.... parvarum.
Item tres pixides *huffnycze.*
Item XI scrophe et tres apri *kernodze.*

In allodio sub castro.

Item quatuor vacce *doyne* cum tribus vitulis.
Item una vacca *Ialowa.*
Item tres *biczky* duorum annorum.
Item quatuor *Ialowyantha* unius anni.

In Vlicz allodio.

Item quatuor vacce *doyne.* Item due *Ialowiczky trzeczaczky.* Item octo *czelanth.*
Item XIIII scrophe.
Item ance XIIII.
Item cappones.

2. Petrus Schaffranec de Peschkowascala 1437–1442.

AGZ. V, nr. 73 — Hel. II, nr. 3073, 3074, 3075. — Patrz *Succamerarius Cracoviensis.*

3. Iohannes de Koniecpole 1443.

AGZ. V, nr. 94.

in Slawkow. Hinczka de Sarnow przed 1435.

Hel. II, nr. 2611 (r. 1435. 12. stycznia *olim capitaneus).*

Smolenscensis. Ianussius Gasztold 1436.

Inv. 358.

Snyathynensis. Michael Muzilo de Buczacz 1436—44.

Ter. Hal. I, 34, 57 — Ter. Prem. I, 212 — Castr. Leop. I, 128, 134, 138, 150, 163, 166, 167, 235, 244, 245, 248, 383, 387, 391, 397.

Sochaczoviensis. Iohannes Zelaszo (de Szyrzhowo?) 1434—40.

Kod. Kórn. II, 68, str. 77. — Kod. Maz. nr. 184.

Strelczensis. Gumperthus de Berawa 1437.

AGZ. V, nr. 68-69.

Striensis. Tharlo Zaclica de Podhaycze (Sczekarzewicze) 1438—44.

Ter. Prem. I, 228 — Castr. Leop. I, 214, 362, 364, 462 — AGZ. V, nr. 90.

Trembovliensis. Iohannes de Buczacz 1439—44.

Ter. Hal. I, 124, 129, 140. 163, 164, 168, 172-4, 178, 187, 189, 206, 210 — Castr. Leop. I, 225, 251 — Castr. Sanoc. I, 356 — Inv. 257 — M. l. nr. 147.

Vielunensis. Laurencius Zaramba de Kalinowa 1436—41.

Dług. IV, 572, 668.

Vilnensis. Iohannes Dolgerth 1436–40.

Dług. IV, 542, 655.

Vislicensis. Nicolaus de Brzezye 1436.

Castr. Sanoc. I, 147.

Zudaczoviensis. Gotardus de Miczow 1441.

Castr. Leop. I, 396.

VIII. Succamerarii (Podkomorzowie).

Bełzensis. Gotardus de Miczow 1440—44.

Castr. Leop. I, 396 — Ter. Bełz. I, 6.

Brestensis. Andreas Dunin 1435 [1]).

Vol. leg. I, 51.

---

[1]) Według zdania p. Dra M. D. Wąsowicza, który zbiera pilnie materyały do *Duninów*, ma to być Andrzej Dunin Modliszewski, który był już 1430. podkomorzym i pisał się

Calissiensis. 1. Dobrogostius Swidwa de Schamotuli 1435—36.

Piekosiński I, nr. 132 — Vol. leg. I, 51 — Hel. II, nr. 2587 (bez dodatku jaki podkomorzy) — 2674 — Piekosiński, O monecie, 256.

2. Raphael de Gołuchow (Obichow) 1438—40.

Raczyński nr. 121 — Riedel A. XXIV, str. 147, B. IV, str. 198 — Dług. IV, 627 (Obichow).

Camenecensis. Ianussius Orinin (Choczymirski) Kerdeyowicz 1435—40.

Vol. leg. I, 51 — Ter. Hal. I, 87, 113, 368.

Chelmensis. Stanislaus de Kanymir (Kunraczicze, Thuchowic) 1435 — 37.

Vol. leg. I, 51 — Ks. Rad. str. 128.

Cracoviensis. 1. Petrus Schaffraniec de Pyescowaskala 1434—42.

Hel. II, nr. 2583 — 2654 — 2700 — 2713 — 2759 — 2869 — 2987 — 2988 — 2989 - 2990 — 3014 — Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 73 — Rz. M. III, nr. 210 — Cod. st. gls. II, nr. 108 (z r. 1442. 17. lutego a tegoż roku 27. lutego Hel. II, nr. 3073-4 już nie żyje).

2. Michael de Broniszow 1442 (14 marca)—43 (1 maja).

M. l. nr. 151 — Piekosiński I, nr. 142 na pieczęci: *de Krvmolow.*

3. Petrus Schaffraniec de Pyescowaskala 1443—44[1]).

Hel. II, nr. 3177 [z 1443. 12. sierpnia po raz pierwszy] — 3190 — AGZ. V, nr. 90 — Cod. st. gls. II, nr. 121.

Czechonoviensis. Sandco de Crobino 1434 - 36.

Stronczyński nr. 51 — Kod. Maz. nr. 177 — Gawarecki 145.

Czyrnensis. Nicolaus Cumpza Stanischewicze 1436.

Kod. Maz. nr. 177.

Dobrinensis. 1. Andreas de Lubin 1436—39.

Hel. II, nr. 2641. — Rps. Ossol. nr. 184 k. 353.

2. Petrus de Dzalin 1438—41.

AGZ. V, nr. 75 — Rz. M. II, nr. 391.

Gostinensis. Nicolaus de Brzozow 1435—39.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 183.

Haliciensis. Andreas Czurilo de Blaszcowacz (Blasscoua, Stoancze) 1435 — 40.

Ter. Biec. I, 15 — Ter. Hal. I, 87, 113 — Ter. Prem. I, 24, 39, 116, 210, 211, 277, 280 — Vol. leg. I, 51 — Castr. Leop. I, 236[2]).

„*de Wolia Wrzeszczowska* i *de Craiow*. Zapisek tych, mających się znajdować w Ks. Rad. str. 74 i 106 pod r. 1430 i 1437 nie widziałem i stąd umieszczam tę wzmiankę w uwadze.

[1]) W rodzinie tej było podkomorstwo jakby dziedziczne; po śmierci ojca brał je syn, chociaż po krótkiej przerwie. — O Grzegorzu Branickim patrz Urzędnicy kanc. itd. w uwadze przy *relacio* kanclerza pod r. 1441.

[2]) Nazwany tu przez pomyłkę podkomorzym przemyskim, chociaż w tym samym akcie dwa wiersze wyżej wymieniono Jana z Sienna jako podkomorzego przemyskiego.

Iunidivladislaviensis. Stanislaus Sczkowski 1435—1436.

Vol. leg. I, 51. — Lubomirski, Ludność, w Bibl. warsz. 1857, II, str. 801, uwaga 1: *Vladislaviensis.* — Piekosiński, O monecie, 256.

Lanciciensis. Stanislaus Bielawski 1435.

Vol. leg. I, 51.

Leopoliensis. Petrus Wolczko Rokuthy de Klodno [Rokutowicz de Klodzyenyecz] 1435—44.

Castr. Leop. I, 100-4, 263, 265-6, 270, 277, 279, 280, 284-5, 300, 309-12, 317-24, 329, 337, 341, 345, 350 — Vol. leg. I, 51 — AGZ. II, nr. 62 — V, nr. 71 — M. l. nr. 144.

Lublinensis. 1. Iohannes de Sczecoczini (de Woyciechow) 1436—43.

Goł. 159 h — AGZ. V, nr. 75 — M. l. nr. 67. — Rps. Ossol. nr. 60 k. 7 *Szczekoczki de Woyczyechow* 76' — Rps. Ossol. nr. 57 k. 2.

2. Iohannes Curopathwa de Lanczuchow 1440—43.

Dług. IV, 655 — Castr. Sanoc. II, 228. — Rps. Ossol. nr. 60 k. 76', *de Lanczuchow.*

Plocensis. Petrus de Kampa 1435.

Vol. leg. I, 51 — Gawarecki 164.

Podoliae generalis patrz **Camenecensis.**

Posnaniensis. 1. Petrus Kordebog 1435.

Vol. leg. I, 51.

2. Stanislaus de Ostrorog 1438.

AGZ. V, nr. 75.

Praemisliensis. 1. Senco de Sennow 1435—39.

Ter. Prem. I, 45, 48, 55, 56, 121, 151, 161, 162, 180, 182, 183, 198 — Ter. Hal. I, 43, 71, 87 — Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 75.

2. Iohannes de Senno 1441.

AGZ. V, nr. 83 — Barącz I, 467 — Castr. Leop. I, 236, 304, 355, lata niepewne.

3. Iohannes (Dersnak) de Rokythnicza 1442.

Ter. Prev. I, 65.

Ravensis. Iohannes Thabasch de Zalusky 1434—39.

Kod. Kórn. II, 68, str. 77, 79 — AGZ. III, nr. 107 — Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 183.

Russiae. Nicolaus de Thsczenecz 1438.

Hel. II, nr. 2751.

Sandomiriensis. 1. Andreas Czolek de Zelechowo 1434—36.

Kod. Tyn. II, nr. 176 — Vol. leg. I, 51 — Raczyński, Wspm. I, 38.

2. Crzeslaus de Grzibow 1438.

Hel. II, nr. 2734 — AGZ. V, nr. 75.

3. Nicolaus Parawa de Thaczow 1442 [1]).

Ks. Rad. str. 153.

4. Iohannes Swidwa de Schamotuli 1444.

AGZ. V, nr. 101.

Sanocensis. Iohannes Grzymala 1434—35 [2]).

Castr. Sanoc. I, 173 — Vol. leg. I, 51 — Castr. Sanoc. II, 56, 57, 150, 151, lata niepewne, prawdopodobnie 1439 i 1444.

Siradiensis. Clemens Szeliga de Ianowice 1435.

Vol. leg. I, 51, Privilegia 6 [3]), Januszowski 842, Łaski, Statuta 132.

Sochaczoviensis. Andreas de Radzeyowice 1435—39.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 183.

Varschoviensis. Michael de Zyemyanczicze 1434.

Stronczyński nr. 51 — Kod. Maz. nr. 174 — Gawarecki 145.

Vladislaviensis (porównaj: **Iunivladisl.**). Petrus Sczkowsky 1438.

AGZ. V, nr. 75.

IX. Vexilliferi (Chorążowie).

Brestensis. Wasko de Służewo 1435.

Vol. leg. I, 51.

Calissiensis. Nicolaus de Pleszewo 1435.

Vol. leg. I, 51.

Cracoviensis. 1. Marcissius (condam) de Wroczimirowicze (Wroczimow) 1434—41.

Hel. II, nr. 2565—2609—3010 — Castr. Sanoc. II, 173, 216 — Ter. Hal. I, 7, 55, 56 — Ter. Prem. I, 40, 69, 75, 106, 133 — Ter. Biec. I, 1, 11, 14, 21, 59 — Vol. leg. I, 51 — Janota nr. 129 — Goł. 159 h — AGZ. V, nr. 75.

2. Iohannes Beysath (Beczath) de Nyda (de Mokrsko) 1442—44.

Rps. Ossol. nr. 1617, str. 23, *Iohannes Borat (sic)!* — M. l. nr. 151 — Piekosiński I, nr. 142 — Dod. Gaz. Lw. r. 1872, str. 423 — Stadnicki 31 — Wuttke nr. 61: *Przfat de Matirstio (sic)!?*

Czechonoviensis. Iohannes.

Kod. Maz. nr. 181.

---

[1]) Dług. IV, 576 i 712 t. j. pod r. 1436 i 1444 (podobnie Narbutt VIII, str. 42) wymienia *Mikołaja Powałę z Thaczowa* jako podkomorzego sandomirskiego; pomylił się więc co do czasu, bo Mikołaj mógł być podkomorzym tylko od 1439—44. W r. 1437 jest on stolnikiem; porównaj *Dapiferi*.

[2]) Patrz: Urzędnicy kanc. itd. str. 87 uw. 5.

[3]) Tutaj nazwany Tomaszem.

Czyrnensis. Iohannes de Boglevicze 1434—44.

Ks. Rad. str. 112 b — Vol. leg. I, 51 *Roglewice* — Lubomirski XCIX — Kod. Maz. nr. 177.

Dobrinensis. Georgius de Lassothky 1435—41.

Vol. leg. I, 51 — Rz. M. II, nr. 391.

Gostinensis. Nicolaus dictus Gamba de Trampky 1435—41.

Kod. Kórn. II, 68, str. 78, 428 — Kod. Maz. nr. 175—176—187.

Haliciensis. 1. Iacobus Gyza de Zakowicze 1435—37.

Vol. leg. I, 51 — Ter. Hal. I, 58.

2. Albertus Zolandz de Drzischczow 1437—40.

Ter. Hal. I, 61 (grudzień 1437), 62, 63, 86, 87, 100-2, 111, 113, 123, 133, 134, 136, 138, 141-2, 145 (165 rok 1440 †).

3. Petrus Godowski 1440—44.

Ter. Hal. I, 152, 160, 172, 180, 200, 206.

Iunivladislaviensis. Nicolaus de Koscielecz 1435—38.

Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 75 — Piekosiński, O monecie str. 256.

Lanciciensis. 1. Petrus de Opporow 1435—40.

Vol. leg. I, 51 — AGZ. V, nr. 75 — Rz. M. II, nr. 580 — Kovachich S. I, str. 492.

2. Albertus (Adalbertus) Kalen de Gay 1441—43.

Castr. Leop. I, 355, str. 423 — ibidem t. 446, str. 1788 — M. l. nr. 151 — Rz. M. II, nr. 587 — AGZ. V, nr. 94.

Leopoliensis. 1. Iohannes de Winniki 1435—36.

AGZ. V, nr. 63—65 — Vol. leg. I, 51 *de Winnica.*

2. Sigismundus Kerdeowicz de Choczerz 1437—41.

Ter. Hal. I, 58, 61, 63, 145 — Castr. Leop. I, 59.

3. Georgius [Iurgi] Strumilo de Clodno [de Gay, tenutarius de Camyonka] 1443—44 [1]).

Castr. Leop. I, 279, 280, 284, 285, 286-7, 289, 300, 310-12, 316-24, 333, 335-6, 338, 402, 404-6 — AGZ. V, nr. 99.

Lublinensis. Derslaus de Wysokie 1435.

Vol. leg. I, 51.

Plocensis. Andreas Wydzga 1435.

Vol. leg. I, 51.

Posnaniensis. 1. Theodricus de Modzychod 1435.

Vol. leg. I, 51.

---

[1]) Castr. Leop. I, 405: *Zanko officialis de Gay strenui Strumilo Vexilliferi Leopoliensis.*

2. Byenyaw (Bieniaszko) de Bandlowo (Bandlewski) 1439— 44.

Riedel A. XXIV, str. 147, B. IV, str. 198 — AGZ. V, nr. 104—105—109 — Dod. G. Lw. r. 1872, str. 243 — Stadnicki 31 — Castr. Leop. t. 446, str. 1788.

Praemisliensis. Herborth (Herboltus, Arborth, Erberth) de Felstyn (Przelbycze) 1437—44.

Castr. Leop. I, 59, 63, 66, 78, 85, 236, 278, 303, 374 — Ter. Prem. I, 42, 47, 170, 180-3, 187, 200. 339.

Ravensis. Nicolaus de Crassowo 1435—41.

Kod. Maz. nr. 175—176—181—186.

Sandomiriensis. 1. Stanislaus de Ogroczenecz 1434.

Hel. II, nr. 2565.

2. Nicolaus Slanka de Ruthca (Lapzowo, Wawrzanczicze, Wawrzątsky) 1435—42.

Privilegia 6 [1]) — Hel. II, nr. 2653—2661—2702—3020 — Goł. 159 h — AGZ. V, nr. 75—84 — Gacki, Kl. Świkrz. 207 — Teleki X, nr. 54 — Piekosiński, O monecie str. 256.

3. Hinka de Balice 1444.

Stadnicki 31.

Sanocensis. Petrus Mathiaschowicz (filius Mathiaszouicz) de Boyska (Thirawa) 1434—44.

Castr. Sanoc. I, 148, 186-7, 189, 191-4, 207, 238, 245, 253, 258-61, 269, 299, 311, 313, 320, 322-4, 546, 549 — II, 25, 26, 29, 35, 43-5, 54, 58-9, 60, 71, 77, 79, 89, 90, 93, 112, 126, 138, 141-2, 145, 149, 165, 185, 188, 230 — Hel. II, nr. 2663.

Siradiensis. Zegotha de Monkowo 1435.

Vol. leg. I, 51.

Sochaczoviensis. Iohannes Iesch de Markowo 1444.

AGZ. VI, nr. 22 — Kod. Maz. nr. 191.

Varschoviensis. Borutha 1434.

Stronczyński nr. 51.

Vladislaviensis patrz **Iunivladislaviensis.**

Vyschogradiensis. Iohannes Rogalya de Wengrzynowo 1434—36.

Stronczyński nr. 51 — Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 174—177.

Zaoroczimensis. Derslaus de Podosye 1434—38.

Stronczyński nr. 51 — Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 174—177—179—181.

---

[1]) W Vol. leg. I, 51, Januszowski 842, Łaski, Statuta 132, nazwany *Stanislaus*, a w Privilegia l. c. *Iohannes*.

X. Iudices (terrestres et castrenses) [1]) (Sędziowie).

Belzensis. Sassinus de Wirzyska 1435—40.

Vol. leg. I, 51 — Ter. Bełz. I, 3, 6.

Biecensis. *Iaroslaus, Iudex iuris supremi castri Becz 1434—40.

Castr. Biec. II, 309, 340-2, 345, 348, 350, 354.

*Iohannes de Banczal, Iudex castri 1437—38.

Ter. Biec. I, 45, 53.

Brestensis. Andreas de Ludbrancz 1435—6.

Vol. leg. I, 51 — Lubomirski, Ludność, w Bibl. warsz. 1857, II, 801.

Calissiensis. Troian de Lekna 1435—44.

Vol. leg. I, 51 — Łaski I, 109.

Chelmensis. Gnewossius 1440.

Ter. Bełz. I, 6.

*Iohannes, Iudex Capitanei Chelm. 1440.

Ter. Bełz. I, 6.

Cracoviensis. 1. Paulus de Bogumiłowice 1434—35.

Kod. Tyn. II, nr. 175—177 — Vol. leg. I, 51.

2. Iohannes Rey de Schumsko 1436—39.

Hel. II, nr. 2638—2662—2701—2714—2716 — Dłg. IV, 571 — Ter. Czchov. II, 229 — Janota nr. 128—129 — Cod. st. gls. I, nr. 198 — Inv. 202 — Rz. M. I, nr. 178 — III, nr. 210.

3. Barthossius Obulecz de Gori 1440—44.

Hel. II, nr. 2809—2907—2909—2914—3014—3115—3143 — Ter. Biec. I, 32 — Ter. Czchov. I, 73 — Kod. Tyn. II, nr. 187—190 — AGZ. V, nr. 96 — VII, nr. 44 — Cod. st. gls. II, nr. 117—118—119—122 — Rz. M. III, nr. 213.

*Pelca de Clissow, Iudex castri 1434—40.

Hel. II, nr. 2545—2789—2857—2858 (2620 *iudex magnifici Nicolai de Michalow castellani et capitanei Cracoviensis).*

*Mathias de Szczodrkowicze, Iudex castri 1439—41.

Hel. II, nr. 2767—3023.

*Nyemsta de Maliksyasz, Iudex castri 1443 [2]).

Castr. Leop. I, 201 (ibidem str. 21, rok 1440, *iudex domini Cracoviensis*, 22 *iudex castellani Cracoviensis).*

---

[1]) Sędziowie grodzcy stali niżej od ziemskich; wyliczam ich jednak na tem miejscu, by nie rozrywać całości. Dla odróżnienia opatrzyłem nazwiska sędziów nieziemskich (*)

[2]) Prócz tego znajdujemy: *1) Iohannes Coczinsky iudex Iudeorum per strenuum dominum Petrum de Pyescowascala seniorem Schaffraniecz palatinum Cracoviensem ad hoc specialiter deputatus* rok 1436 Cod. st. gls. I, nr. 96. *2) Marcissius de Bobowa iudex de-*

Czechonoviensis. Zyemak de Smogorzewo (Celesino) 1434—38.

Gawarecki 145 — Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 174—179—181.

Czyrnensis. 1. Albertus de Chebdzino 1434—42.

Vol. leg. I, 51 — Lubomirski XCIX — Kod. Maz. nr. 174—176—177 *(et Varschoviensis iudex).*

2. Laurencius de Sobien 1442—44.

Lubomirski XCIX.

Dobrinensis. Nicolaus de Ploniki (Plonyany) 1435—41.

Vol. leg. I, 51 — Rz. M. II, nr. 391. — Rps. Ossol. nr. 184 k. 353 *Alexius*, kopia z 18 w.

Grodecensis. *Petrus Pirka, Iudex causarum 1443.

Castr. Leop. I, 202, 302.

Gostinensis. Sassynus de Szczawino 1435—39.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Kórn. II, 68, str. 78 — Kod. Maz. nr. 175—183.

Haliciensis. 1. Iohannes Cola de Daleow 1435—37 (4. czerwca).

Ter. Hal. I, 1, 2, 8, 9, 13, 17-19, 24, 37, 41, 43, 49, 53, 58 — Vol. leg. I, 51.

2. Iacobus Gyza de Martinow (Zakowicze) 1437 (15. grudnia) — 38 (maj).

Ter. Hal. I, 61-4, 68, 70, 71, 74, 77, 84, 86.

3. Ihnath (Hinathko) Kutysky (de Kutiscza, Kuczisky, Kotisczky) de Nyesznow 1438 (listopad) — 41.

Ter. Hal. I, 97, 98, 100, 102, 105, 107, 109, 110, 112, 113, 122, 126, 127, 133, 135, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 148-50, 159, 162, 163, 166, 168-71, 179, 180, 368 (212, rok 1443 bez tytułu *iudex).*

*Nicolaus, Iudex castri 1438.

Ter. Hal. I, 94, 101.

*Syestrzenyecz, Iudex castri 1440—41.

Ter. Hal. I, 151, 152, 161, 172, 178.

Iunivladislaviensis. Mathias Figa de Olesznica 1435.

Vol. leg. I, 51.

Lanciciensis. Adam de Thur 1434—35.

Arch. N. Sącza nr. 40 — Vol. leg. I, 51 — Hel. II, nr. 2520 — 2521—2543.

Leopoliensis. 1. Stanislaus de Dawidow 1435 — 42.

Castr. Leop. I, 8, 22, 28, 30, 31, 51, 63, 65, 67, 74, 88, 94, 125-7 — AGZ. II, nr. 60—65 — V, nr. 61—63—65—71 — Vol. leg. I, 51.

---

putatus per Dobconem capitaneum Cracoviensem rok 1439 Hel. II, nr. 2704. *3) Fraczek de Sanczpow iudex commissarius Petri Schaffranec de Peschkowascala succamerarii Cracoviensis et capitanei Siradiensis 1435—7.* Wiszniewski V, 359 — AGZ. V, str. 73. *4) Nicolaus Probolowsky iudex comissarius castellani et capitanei Cracoviensis loco subiudicis sedens 1436—37.* Hel. II, nr. 2694—2698.

2. Iohannes Golambek de Zymnawoda 1444 (od 9. października).

Castr. Leop. I, 367, 372-3, 375, 377, 379, 385, 389, 397, 401-4.

*Nicolaus de Polozewo (Polozewsky) alias de minori Smerekow, Iudex castri 1440–44.

Castr. Leop. I, 2, 6, 8, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 21, 22, 24-6, 32-4, 36, 37, 40, 42-4, 48, 56, 60, 62 5, 67, 69, 70-6, 78, 80, 83, 88, 90, 93-5, 97-9, 102-4, 109-12, 114-17, 119, 120, 123-5, 127-30, 132, 134-5, 137-9, 142, 144, 147, 149-51, 153 6, 159, 161, 163-5, 167, 169, 171, 173-5, 177-8, 180-1, 183, 185-9, 190-4, 196-8, 200-3, 205, 208-12, 215, 220, 225, 227, 232-6, 238 *tamquam subiudex a rege deputatus*, 239, 241, 244, 247-8, 251-4, 261, 264-5, 268-71, 274, 277, 284, 287, 289, 297, 299-304, 307-8, 312, 314, 316, 319-21, 325, 330-1, 333, 337-8, 341, 345, 348, 351-3, 357-8, 360-2 — AGZ. V, nr. 90.

*Chwalislaus de Munyno, Iudex castri 1442.

Castr. Leop. I, 182.

*Nicolaus Czelatisky, Iudex castri 1442.

Castr. Leop. I, 126.

*Bistram de Lopyenyk, Iudex castri 1444 [1]).

Castr. Leop. I, 366-74, 376-7, 379, 384-5, 387-96, 398-406.

Lublinensis. Iohannes de Kelczowicze 1435—42.

Vol. leg. I, 51 — Rz. M. III, nr. 209 — Biblioteka Poturzycka 4. I. G. — Rps. Ossol. nr. 60 k. 7', 8, 225'.

Plocensis. Stanislaus de Strzegowo 1435–44.

Vol. leg. I, nr. 51 — Kod. Maz. nr. 173–175–179–181–184–185–191. — Gawarecki 164.

Posnaniensis. 1. Abraham de Zbanschin 1434—40.

Dłg. IV, 544, 561, 571, 609 — Vol. leg. I, 51 — Hel. II, nr. 2760–2851 — Rps. Ossol. nr. 135, str. 477 — Rz. M. I, nr. 178 — Raczyński nr. 121 — Riedel A. XXIV, str. 147, B. IV, 198 — Stronczyński nr. 52 — Raczyński, Wspm. I, 214, 4 — Kod. Maz. nr. 180. — Piekosiński, O monecie str. 256.

2. Nicolaus Skora (?) 1441.

Dłg. IV, 668; porównaj *Subiudex Posnaniensis.*

3. Petrus Skora de Gaye 1442—43

Wap. II, 412, 1 — M. l. nr. 151 — Rps. Ossol. nr. 2155 k. 11 — Dod. G. Lw. r. 1872, str. 47 — AGZ. II, nr. 66 — VI, nr. 20 — Castr.

---

[1]) Znajdujemy jeszcze: *1) Stefanus Bidlowsky 1440 iudex Iudeorum Leopoliensium per Petrum Odrowansch palatinum Leopoliensem specialiter deputatus — 1441 loco iudicis.* Castr. Leop. I, 48, 182. *2) Iwan Dżurdż de Stupnicza 1440 iudex specialiter per magnificum dominum Petrum palatinum Leopoliensem deputatus.* Castr. Leop. I, 48 *3) Iohannes Zubrsky 1443 locatus in loco iudicis castrensis Leopoliensis.* Castr Leop. I, 250. *4) Petrus de Zoltanicze 1441 tamquam protunc sedens loco iudicis castrensis* Castr. Leop. I, 77. *5) Raphael de Krostkowycze iudex 1444.* Castr. Leop. I, 400. *6) Andreas Malechowsky 1441 loco iudicis capitanei Leopoliensis.* Castr. Leop. I, 79.

Leop. t. 355, str 423 — t. 526, str. 640 — Caro, Liber II, 235 A — Rz. M. II, nr. 587—588 — III, nr. 212.

Praemisliensis. Petrus de Grochowcze 1435—44.

Ter. Prem. I, 17, 21, 33, 39, 40, 54, 65, 69, 75, 76, 82, 96, 116, 118, 125, 135, 173, 182, 183, 192, 200-1, 206-8, 216, 229, 233, 235, 239, 250, 257-8, 273, 277-8, 283, 305, 352, 356, 366, 404 — Castr. Leop. I, 75, 220 — Vol. leg. I, 51 — Wiszniewski V, 362 — AGZ. VIII, nr. 71.

*Michael de Rocsicze, Iudex castri 1442.

Ter. Prem. I, 317 (prócz tego bardzo często bez tytułu).

Ravensis. Iacobus Cassik de Glowno 1435—44.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Kórn. II, 68, str. 25, 79 — Kod. Maz. nr. 178—181—183—184—191.

Sandomiriensis. I. Iohannes de Sprowa 1434—39.

AGZ. V, nr. 59 — Dod. G. Lw. 1873, str. 50 — Rz. M III, nr. 206 — Nakielski 454 — Vol. leg. I, 51 — Gacki, Kl. Świkrz. 205-6 — Janota nr. 129 — Ter. Pilsn. XXI, str. 306 — Hel. II, nr. 2529—2595—2734 — Ter. Prem. I, 69, 75.

2. Petrus Wyesschmunthowsky 1441—43.

Hel. II, nr. 2909 — Gacki, Kl. Świkrz. 208-9 — AGZ. V, nr. 96. — Rps. Ossol. nr. 60 k. 234.

Sanocensis. 1. Clemens (Climaschco) de Pobyedna (Pustlow) 1434—39.

Castr. Sanoc. I, 147, 151, 154, 173-7, 179-82, 184-6, 188-9, 191-2, 194, 195, 196, 199, 200-12, 214-16, 220, 222, 227, 241, 245, 247-50, 331, 334, 547, 549-51, 556-7, 559 — II, 23-4, 27, 29, 36, 43, 45, 46, 48, 49, 59 — AGZ. VIII, nr. 61.

2. Nicolaus Pelwelski de Burzino 1440—44.

Castr. Sanoc. I, 254, 259, 270, 274-5, 280, 287-8, 290-2, 294-5, 297-300, 302-5, 311, 313, 315, 317, 319, 321-3 — II, 74, 79, 80, 82-3, 93, 94-5, 147, 165, 171, 188.

*Swensko (Swyaschko), Iudex castri 1436—44.

Castr. Sanoc. I, 148-50, 302, 348, 351, 554, 556-8 — II, 23-4, 26, 28, 30-4, 36-40, 42-3, 47-9, 51-3, 59-61, 65-6, 68-9, 74-7, 79, 81, 83-5, 88, 89, 93-6, 104, 115-26, 128-31, 132-7, 139-51, 165, 171-4, 179-94.

Siradiensis. Petrus de Widawa 1435.

Hel. II, nr. 2613 — Vol. leg. I, 51.

Sochaczoviensis. 1. Andreas de Przeradowo 1439.

Kod. Maz. nr. 183.

2. Grzimko de Micolayewo 1440.

Kod. Kórn. II, 68, str. 25 — Kod. Maz. nr. 184.

Varschoviensis patrz **Czyrnensis.**

Vielunensis. Victor 1436.

Hel. II, nr. 3302 [a].

Vischegradiensis et Zacroczimensis. Zyland (Silamus) de Winnica 1435.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Maz. nr. 174 *et Zacroczimiensis.*

Zawkrzensis. Iohannes dictus Swinka de Zyelone alias de Choynowo 1435—44.

Kod. Kórn. II, 68, str. 25 — Kod. Maz. nr. 173—175—179—181—184—191.

Zudaczoviensis. Senko Proczowicz de Rudnyky 1435 [1].

AGZ. III, nr. 107.

XI. Magni (generales) procuratores terrae Cracoviensis (Sprawcy albo rządcy powszechni z. krakowskiej) [2].

1. Clemens Wantrobca de Strzelcze 1434 (19. stycznia).

Hel. II, nr. 2569.

2. Barthossius Obulecz de Gori 1434 (10 maja) — 1438.

Hel. II, nr. 2529—2587—2599—2601—2602—2689—2714 *Bartholomeus* — 2734—2821 — Janota nr. 129.

3. Nicolaus de Chelm 1439—40.

Hel. II, nr. 2789—2832.

4. Luthco de Thocari 1441.

Piekosiński I, nr. 139.

5. Iohannes Galka de M(y)edzwedz 1443—44 (12. kwietnia).

Hel. II, nr. 3148 — Cod. st. gls. II, nr. 118—119.

6. Nicolaus de Zakrzow 1444 (2. lipca) [3].

Inv. 205.

---

[1]) Zachodzą jeszcze: *1) Iohannes Gorsky 1444 iudex capitanei de Chanczyny.* Hel. II, nr. 3214. *2) Petrus de Iwanky 1438 iudex locatus in villa Dobrcza.* Pam. Knyżka, 1871, str. 62.

[2]) Januszowski, Statuta 35. — Nie mogłem dociec, jakie zajmowali miejsce, może więc za wysoko ich umieściłem.

[3]) Wyliczam tu *żupników* i *podżupków.*

a) Abraham vicezup. Thiraviensis 1436. Castr. Sanoc. I, 554-5.

b) Antonius de Florentiis utriusque salis et Russie zuparius 1434. Rps. Ossol. nr. 135, str. 330.

c) Abraham Niger de Goszczicze 1440—43 zupparius Helkusiensis. Hel. II, nr. 2838—2885—2953 — Inv. 205.

d) Iacobus vicezup. Vielicensis 1444. Rps. Ossol. nr. 165 k. 183.

e) Iohannes vicezup. Premisliensis 1436—42. Ter. Prem. I, 340 — Castr. Sanoc. I, 200.

f) Ianotha zupar. Drohobicensis 1436—37. Ter. Prem. I, 74, 109, 158 — AGZ. V, nr. 66.

g) Iohannes de Parwazino vicezup. de Sol 1437—38. Ter. Prem. I, 94, 232, 269. [ibid. II. str. 373-6 *Iohannin* vicezup. de Sol].

h) Franciscus de Sanspow 1435 zup. utriusque salis Wiszniewski V, 359.

i) Nicolaus Seraphin 1434—44 utriusque salis et Russie zuparius; patrz Urzędnicy kanc. str. 69.

XII. Dapiferi (Stolnicy).

Brestensis. Cristinus de Kosciol 1435.

Vol. leg. I, 51.

Calissiensis. Sigismundus de Margonino 1435.

Vol. leg. I, 51.

Cracoviensis. Iohannes Farurey de Garbow 1435—44.

Vol. leg. I, 51 — Ter. Prem. I, 75 — Ter. Biec. I, 39 — Hel. II, nr. 2718 a — Inv. 203—242 — Dod. G. Lw. 1872, str. 243 — Stadnicki 31 — Goł. 159 h [1]) — Porównaj *Nicolaus de Lanckorona Subdapifer.*

Czyrnensis. 1. Andreas Olth de Tharnowo 1435.

Lubomirski XCIX.

2. With de Duda 1435—6.

Lubomirski XCIX.

3. Iohannes Goszczacki 1443—44.

Lubomirski XCIX.

Gostinensis. Iohannes de Cuthno 1435—41.

Kod. Kórn. II, 68, str. 428-9 — Kod. Maz. nr. 175—187.

Iunivladislaviensis. Iohannes Boyhuski 1435.

Vol. leg. I, 51.

Lanciciensis. Stephanus de Opporow 1435.

Vol. leg. I, 51.

Leopoliensis. 1. Demetrius de Chodorow (Brzosdowcze) 1435—41.

Vol. leg. I, 51 — Leop. I, 25, 94 *Brzosdowcze.*

2. Paulus de Zagorze (Sprowa) [2]) 1443.

Ter. Prem. I, 363, 389 — Castr. Leop. I, 208.

Posnaniensis. Byenyaw de Bandlewo 1435.

Vol. leg. I, 51.

Praemisliensis. Iohannes antiquus Mzurowski 1435—44.

Vol. leg. I, 51 — Castr. Leop. I, 94, 95, 270, 272 — Ter. Prev. I, 1, 11, 46, 68, 107, 111, 115 — Ter. Prem. I, 48, 69, 162, 192, 250, 309, 407.

Ravensis. Derslaus de Curzeschino 1437.

Kod. Maz. nr. 178.

---

k) Nicolaus de Tarnawa salis utriusque zup. 1434. Hel. II, nr. 2575 i wyżej *Seraphin.*

l) Tesznar 1443 zuparius Helkusiensis. Inv. 205.

[1]) Gołębiowski wydrukował: *Iohannes Farnocy (sic) subdapifer Cracoviensis* a *Iohannes Stadniczky dapifer Cracoviensis.* Nigdzie zresztą nie spotkałem stolnika Stadnickiego.

[2]) W cytowanych miejscach zachodzi Paweł z Zagórza; że to jest Sprowski, wynika z Hel. II, nr. 3235.

Sandomiriensis. 1. Iohannes Powała 1435.

Vol. leg. I, 51.

2. Nicolaus Powała de Thaczow 1437.

Ks. Rad. str. 130.

3. Florianus Chranstowski 1440.

Inv. 203.

4. Iohannes de Sczecoczini 1441.

AGZ. V, nr. 83 — Porównaj *Subdapifer Sandomiriensis.*

Sanocensis. Steczko de Tharnawa 1437—41.

Castr. Sanoc. I, 248, 249, 334 — Ter. Prem. I, 49, 261 *Subdapifer* (Castr. Sanoc. I, 287, rok 1442 †). Porównaj wyciągi z aktów przy Serafinie *Gladifer regalis* w Urzęduicy kanc. str. 69.

Sochaczoviensis. Abraham de Gnathouicze 1435—40.

Kod. Kórn. II, 68, str. 25 — Kod. Maz. nr. 175—184.

XIII. Subpincernae (Podczaszowie).

Calissiensis. Stanislaus Ebermuth de Chrostowo 1434—39.

Kod. Tyn. II, nr. 176 — M. l. nr. 143.

Cracoviensis. Dobeslaus de Oleschnicza 1438.

Gacki, Kl. Świkrz. 205-6.

Czyrnensis. Andreas Olth de Tharnowo 1434—44.

Lubomirski XCIX umieszcza go pod nagłówkiem: *podczaszy-cześnik.* Ks. Rad. str. 116 *Pincerna.*

Leopoliensis. 1. Nicolaus de Gologori 1437.

AGZ. V, nr. 71.

2. Nicolaus Clus (antiquus) de Wiznyani 1442—44.

Castr. Leop. I, 117, 220, 225, 227, 228, 231, 250-4, 265, 268, 270-1, 273, 278, 286-7, 326, 330, 345, 350-1, 356, 360, 363-4, 388, 391.

Lublinensis. 1. Iohannes de Bescze 1438.

Goł. 159 h.

2. Goworek de Sdzechow 1440.

M. l. nr. 233.

Posnaniensis. 1. Iohannes Goli heres in Goleschewo 1434.

Pam. Knyżka, 1871, str. 60.

2. Lucas de Gorka 1438—40.

Raczyński nr. 121 — Inv. 283.

Praemisliensis. 1. Budko de Zaborze 1436—39.

Ter. Prem. I, 76, 113, 127, 132, 147, 181, 187, 199 w tych miejscach nazwany *Pincerna* — zaś ibidem 162, 170 i Hel. II, nr. 2766 (lata 1437 i 1439) *Subpincerna.*

2. Iohannes Dersnak de Rokythnicza 1444.

Ter. Prem. I, 404-5.

Ravensis. Groth de Zelaszna 1436—37.

Kod. Kórn. II, 68, str. 79 — Kod. Maz. nr. 178.

XIV. Subiudices (Podsędkowie).

Bełzensis. 1. Sdrod 1439 [1]).

Ter. Bełz. I, 1, 67,.68.

2. Tomas 1440.

Ter. Bełz. I, 6.

Brestensis. Andreas de Brzezie 1435.

Vol. leg. I, 51.

Calissiensis. Bogussius de Krussow 1435.

Vol. leg. I, 51.

Camenecensis. Nicolaus Czarni 1439.

Ter. Prem. I, 255.

Cracoviensis. 1. Sigismundus de Bobowa 1434 - 36. (9. lutego).

Hel. II, nr. 2519—2587—2595—2597—2628 — Arch. N. Sącza nr. 40 — Kod. Tyn. II, nr. 175—177.

2 Philippus de Chrobrza (Chroberz) 1436. (21. maja — 41 (3. października).

Hel. II, nr. 2638—2701—2711—2716—2729—2738—2809—2901—2914 — Janota nr. 128—129 — Cod. st. gls. I, nr. 98 — Inv. 202 — Rz. M. III, nr. 210 — Ter. Biec. I, 61 — Ter. Czchov. II, 229 (Kod. Tyn. II, nr. 187, rok 1441 30. listopada *vivens adhuc in humanis olim subiudex* a Hel. II, nr. 3037 rok 1442. 29. stycznia †).

3. Petrus de Czcikowice (Czcicowsky) 1441—44 [2]).

Kod. Tyn. II, nr. 187—190 — AGZ. VII, nr. 44 — Cod. st. gls. II, nr. 117—118—119—122 — Rz. M. III, nr. 213 — Hel. II, nr. 3115, 3143, 3147, 3148, 3151.

Czyrnensis. 1. Iohannes de Goszczancice 1435.

Lubomirski XCIX.

2. Martinus Turowski 1440—44.

Lubomirski XCIX.

Dobrinensis. Nicolaus de Maiori Chchonicza 143?—41.

Rz. M. II, nr. 391 — Rps. Ossol. nr. 184 k. 353.

---

[1]) Może *Sdrod de Vronowo;* tak nazwana osoba występuje *ibidem* str. 2 bez wszelkiego tytułu. Podsędek z r. 1440 Tomasz może też jest jedną osobą ze Sdrodem?

[2]) Inv. 202 jest dokument Pawła z Bogumłowic sędziego i Krystyna z Nieprzy podsędka ziemskich krakowskich rzekomo z 1436. roku. Lecz Krystyn został podsędkiem 1414. roku 12. marca, a umarł 1417. 6. grudnia. Hel. II, nr. 1329—1546.

Haliciensis. Stiborius de Conyuchi (Kunaschowsky, de Wasyczyn, Waszyącin) 1435—44.

Ter. Hal. I, 1, 2, 7, 13, 14, 17-19, 23-5, 28, 31, 34, 37, 41, 44, 53, 55, 57-9, 70-1, 77, 86-9, 92, 123, 139, 159, 162, 164, 171, 178, 182, 185, 206, 218, 368 — Ter. Prem. I, 239.

Leopoliensis. 1. Iohannes Golambek de Zimnawoda 1435—44. Ostoja

Ter. Prem. I, 310, 322 — AGZ. II, nr. 60-65 — V, nr. 61—63—65—71 — Vol. leg. I, 51 — Castr. Leop. I, 2 *protunc loco iudicis castrensis residens,* 8, 14, 18, 28, 30, 37, 51, 58-9, 61, 63, 65, 67, 69, 70, 75, 81, 83, 88, 90, 92-5, 97-8, 109, 114, 116, 121, 123, 125, 127, 129 *protunc iudex castrensis Leopoliensis* 131-2, 135, 137, 142, 149, 151, 153, 160, 163, 175, 185, 201-2, 204, 218, 222 *loco palatini sedens,* 225, 227, 229, 231, 238 *tamquam iudex a rege deputatus,* 252, 258, 265, 270, 272, 274, 276, 278-9, 281, 287, 289, 291, 293, 301-4, 307-9, 312, 325, 327, 330-33, 335-36, 338, 356, 361 (367 t. j. 1444. 9. października *iudex).*

2. Stiborius de Wysnya alias de Kuthna 1444. (12. listopada) [1].

Ter. Prem. I, 415 — Castr. Leop. I, 374-5, 392-3, 401-2.

Lublinensis. Nicolaus de Prawidlniki 1435—43.

Rz. M. III, nr. 209 — Rps. Ossol. nr. 60 k. 7, 7', 8, 225', 76'.

Plocensis. Ninogneus de Gradzanowo (Lanschewo, Czisszko 1435—44.

Kod. Maz. nr. 175—179—191 — Gawarecki 164.

Posnaniensis. 1. Vincencius 1434.

Hel. II, nr. 2583.

2. Petrus Scora de Gaye 1435—37.

Vol. leg. I, 51 — Hel. II, nr. 2700.

3. Nicolaus Scora 1440 [2].

Dług. IV, 627.

Praemisliensis. 1. Wolczko de Boratin 1436.

Ter. Prem. I, 28-9, 46-8, 64.

2. Paulus Golambek de Zamyechow 1437—44.

Ter. Prev. I, 34, 49, 51, 66, 67, 93, 104-6. — Castr. Leop. I, 114, 116, 201, 220 — AGZ. VIII, nr. 63—71 — Wiszniewski V, 362 — Ter. Prem. I, 5, 7, 14, 24, 77, 157, 179, 182-3, 186, 187, 247-8, 257, 262, 275, 277, 279, 280, 283, 344, 390, 409, 414.

Sandomiriensis. 1. Iohannes (Missopad) [1] de Koryn dictus Borutha 1434—36.

AGZ. V, nr. 59 — Dod. G. Lw. 1873, str. 50 — Rz. M. III, nr. 206 — Nakielski 454 — Ter. Pilsn. XXI, str. 306.

---

[1]) Castr. Leop. I, 128, rok 1442 *Gelowszky viceiudex castri Leopoliensis.*

[2]) Tylko Długosz nozywa go podsędkiem a 1441 sędzią. Uderza jednakże, że Piotr Skora, który był prędzej podsędkiem niż Mikołaj, został sędzią dopiero po nim. Może Długosz tylko przez pomyłkę wymienił obydwa razy Mikołaja zamiast Piotra?

[3]) Niesiecki VI, 423.

2. Petrus Wyesschmunthowsky 1438—40.

Gacki, Kl. Świkrz. 205-6 — Goł. 159 h.

3. Iohannes de Slawschovicze (Slawoschowicze) 1441—43.

Gacki, Kl. Świkrz. 208 — AGZ. V, nr. 96 — Rps. Ossol. nr. 60 k. 234 — Ks. Radom. str. 157 b.

Sanocensis. 1. Nicolaus (Miculecz) Pelwelski (de Pella, Burzino) 1435—40.

Castr. Sanoc. I, 195, 200, 205-9, 210-12, 214-6, 218, 220, 222, 227-9, 231, 232, 234, 241, 244-5, 248-50, 331, 334, 545 (254 rok 1440 14. marca *iudex*) — II, 29, 31, 43, 46, 48, 49, 51, 52, 58, 59.

2. Miculecz (Nicolaus) de Pella (Smolycze) 1440 (14. marca) — 44.

Castr. Sanoc. I, 223-4, 254, 259, 269, 270, 273-5, 287-90, 292, 294, 297, 299, 300, 302-4, 307, 311, 313, 315, 317, 319, 321 — II, 59, 65-7, 70, 74, 80, 93-5, 97, 106-8, 112, 115-6, 118, 119-21, 126, 138, 147, 165, 214, 220, 225, 228, 230.

Sochaczoviensis. Florianus de Branky 1439.

Kod. Maz. nr. 183.

Zacroczimensis. Martinus Broda de Ieszewo 1434—38.

Zeissberg. M. 46 — Kod. Maz. nr. 177—179—181.

XV. Subdapiferi (Podstolowie).

Brestensis. Nicolaus Scharley de Stiborze 1435.

Vol. leg. I, 51.

Calissiensis. Stanislaus de Ostrorog 1435—40.

Vol. leg. I, 51 — Riedel A. XXIV, str. 147, B. IV, str. 198 — Raczyński nr. 122 — Inv. 283.

Cracoviensis. 1. Nicolaus de Lanckorona (Brzezye) 1435—39.

Vol. leg. I, 51 — Inv. 201, 202 — Arch. N. Sącza nr. 45 — M. l. nr. 67, rok 1439 *Dapifer*. — Porównaj *Dapifer*.

2. Nicolaus de Paczanow 1441—43.

M. l. nr. 282 — Castr. Leop. XVIII, str. 239.

Dobrinensis. Iohannes Krethkowsky 1442.

Rz. M. II, nr. 587.

Haliciensis. Procopius de Strzelcze et Hanyowcze 1439—40.

Ter. Hal. I, 126, 162 (zresztą często bez tytułu).

Iunivladislaviensis. Nicolaus de Kołuda 1435—41.

Vol. leg. I, 51 — Inv. 299 dokument pod r. 1440., co jednakże nieprawdopodobna, choćby już przez wzgląd na miejsce wydania „*Buda*“.

Lanciciensis. Clemens de Banczyce 1435.

Vol. leg. I, 51.

Leopoliensis. 1. Iohannes de Knyehnycza 1437.

Ter. Hal. I, 24, 42-3, 59, 60 — AGZ. V, nr. 71.

2. Nicolaus de Gologory 1440—44.

Castr. Leop. I, 25, 27, 177, 220, 225, 227, 229, 230, 238, 249, 250, 252, 272, 292, 293, 294, 328, 377, 381, 383, 402.

Plocensis. 1. Zawischa de Dlusznewo (Cunradzecz) 1435—40.

Kod. Maz. nr. 176 - 179—181—185 — Gawarecki 164.

2. Gunthko de Czyolkowo 1440—41.

Kod. Maz. nr. 176—184—185 - 186 — Kod. Kórn. II, 68, str. 25 *(Splepcowo?)*

Posnaniensis. Raphael de Goluchowo 1434—35.

Vol. leg. I, 51 — Kod. Tyn. II, nr. 176.

Sandomiriensis. 1. Iacobus de Baranow 1435—38.

Vol. leg. I, 51 — Goł. 159 h [1]).

2. Iohannes de Sczecoczini 1441.

AGZ. VII, str. 82. — Porównaj *Dapifer.*

Sanocensis patrz **Dapifer.**

Vladislaviensis patrz **Iunivladislaviensis.**

XVI. Pincernae (Cześnicy).

Cracoviensis. Swantopelk de Zawada 1439.

M. l. nr. 67.

Czechonoviensis. 1. Pomstiborius 1434.

Stronczyński nr. 51.

2. Zyemak de Smogorzewo 1440.

Kod. Kórn. II, 68, str. 25 — Kod. Maz. nr. 184.

Czyrnensis patrz **Subpincerna.**

Haliciensis. Michael Buczacki 1434.

Krupowicz nr. 16.

Praemisliensis patrz **Subpincerna.**

Ravensis. Prandotha de Zelasna 1436—39.

Kod. Kórn. II, 68, str. 79 — Kod. Maz. nr. 178—181—183.

Siradiensis. Iacobus Klicze 1435.

Vol. leg. I, 51.

---

[1]) Goł. wydrukował: *Iacobus de Baranow subdapifer Sand. (sic) — Crzeslaus de Grzysulcam (sic) subdapifer Sandom. (sic).* Gdy Jakób z Baranowa był podstolim w 1435 czytam *Sand.* jako *Sandomiriensis.* Coby to był za Krzesław — nie wiem.

XVII. Tribuni (Wojscy).

Bełzensis. Iohannes 1439.

Ter. Bełz. I, 1, 2, 5.

Camenecensis. Bartholomeus de Blizniowa 1436.

Rps. Ossol. nr. 1485: Akta jazłowieckie.

Cracoviensis. Ivo de Gory 1436.

Hel. II, nr. 3302 a. — Patrz *Sandomiriensis.*

Czyrnensis. I. Iohannes de Pancłowo 1434—42.

Lubomirski XCIX.

2. Nicolaus de Gora 1444.

Lubomirski XCIX.

Dobrinensis. Iohannes de Lassothky 1435—41.

Vol. leg. I, 51. — Rz. M. II, nr. 391.

Leopoliensis. Iacobus de Malice 1435.

Vol. leg. I, 51.

Lublinensis. Iacobus 1435.

Vol. leg. I, 51.

Sandomiriensis. Iwo de Gori 1442.

Hel. II, nr. 3039. — Patrz *Cracoviensis.*

Sanocensis. 1. Nicolaus Zamba (Zemba) de Iaroslawicze 1434—40.

Castr. Sanoc. I, 151, 153, 182, 184, 188, 202, 204-10, 212, 220, 227, 334-5, 545, 549, 550, 551, 559 — II, 39, 40, 46, 61, 70 (83 rok 1441 9. września †).

2. Petrus 1442—44.

Castr. Sanoc. I, 269, 271-2, 288-91, 296-7, 299, 300-4, 307, 311, 323 — II, 86, 89, 90, 97, 99, 109, 110, 112, 113, 116-7, 120-2, 126, 128, 144, 165, 184-6, 189, 190, 193, 211, 214, 220.

Siradiensis. Kielcz 1435.

Vol. leg. I, 51.

Stążicensis. Dobko de Ulelin 1435.

Rz. M. III. nr. 206.

XVIII. Gladiferi (Miecznicy).

Cracoviensis. 1. Nicolaus Chranstowski 1434—36.

Castr. Sanoc. I, 181-2, 331 — AGZ. VIII, nr. 61 — Hel. II, nr. 2909.

2. Nicolaus Seraphin 1440—44.

AGZ. V, nr. 81 — M. l. nr. 280 — Cod. st. gls. II, nr. 118—119 — Hel. II, nr. 2945—3024—3065—3202.

Praemisliensis. Nicolaus Mzurowsky 1437—44.

Ter. Prem. I, 120, 122, 219, 229, 338 — Castr. Leop. I, 81, 310.

Sanocensis. Fredericus de Iaczymirz (Wykothi) 1434—44.

Castr. Sanoc. I, 148-51, 173-86, 188-90, 192, 195-6, 198-9, 201-5, 209-11, 213-4, 216, 218-9, 231, 233-4, 236, 238, 240-1, 247, 249, 255, 275, 286-91, 293, 296-7, 304, 306-7, 310-15, 320, 334-5, 348, 351, 551-3, 560 — II, 31, 33-4, 36, 41-2, 44-5, 50, 59, 60-2, 64, 69, 70, 72, 86, 89, 90, 92, 98, 99, 112, 114-17, 125-6, 132, 133-7, 139, 148-51, 160, 165, 172-4, 179-80, 183, 186, 188, 189, 190, 194, 214, 215, 217, 226, 229, 230 — Ter. Prem. I, 24, 59, 103, 105.

XIX. Venatores (Łowczowie).

Brestensis. 1. Woiensky 1435.

Vol. leg. I, 51.

2. Nicolaus de Schewersko 1436.

Lubomirski, Ludność, w Bibl. warsz. 1857, II, 801.

Cracoviensis. Ianussius de Cobilani 1435—38.

Vol. leg. I, 51 — Castr. Biec. II, 350.

Gostinensis. Cristinus de Rossky 1435.

Kod. Maz. nr. 175.

Iunivladislaviensis. Kaczkowski 1435.

Vol. leg. I, 51.

Leopoliensis. Nicolaus de Felsten 1435.

Vol. leg. I, 51.

Lublinensis. Iohannes Wlostowski 1437.

Rz. M. III, nr. 209.

Posnaniensis. Samborius de Małachowo 1435.

Vol. leg. I, 51.

Praemisliensis. Miclasz de Felstin 1437—39.

Ter. Prem. I, 154, 235 (250 rok 1439 †).

Ravensis. Iohannes de Ossyny 1436—40.

Kod. Kórn. II, 68, str. 79 — Kod. Maz. nr. 184.

Sandomiriensis. Petrus de Krzyzanowice (Rymanow) 1435—44.

Vol. leg. I, 51. — Castr. Sanoc. II, 147 [1]).

Siradiensis. Tomko de Mirza 1435.

Vol. leg. I, 51.

---

[1]) Tu nazwany *de Rymanow*; sądzę, że to jedna osoba. Żychliński I, 101 mianuje go błędnie podsędkiem w 1436 r.

XX. Subvenator (Podłowczy).

Brestensis. Dobeslaus 1436.

Lubomirski, Ludność, w Bibl. warsz. 1857, II, str. 801.

Sochaczoviensis. Iohannes de Markowo 1434—40.

Kod. Kórn. II, 68, str. 77 — Kod. Maz. nr. 184. *Szyrzhowo.*

XXI. Thesaurarius (Podskarbi).

Brestensis. Bogussius 1436.

Lubomirski, Ludność, w Bibl. warsz. 1857, II, str. 801.

XXII. Burgrabii (Burgrabiowie).

Bandinensis. Nicolaus Syestrzenecz Cornicz de Bandzin (Rabstin, Iarossowa) 1434.

Hel. II, nr. 2532—2570—2571. — Patrz *Rabstin.*

Biecensis. 1. Iohannes Banczalszky 1437.

Ter. Biec. I, 47.

2. Stanislaus 1438.

Ter. Biec. I, 54.

Calissiensis. Albertus de Podrzecze 1434.

Kod. Tyn. II, nr. 176.

in castro Chorzin. Mironyewski 1439.

Ter. Prem. I, 257.

Cracoviensis. 1. Synowecz 1437 [1]).

AGZ. V, nr. 73.

2. Sigismundus de Bobowa 1439.

Hel. II, nr. 2789.

3. Nicolaus de Slyedzouicze alias Wyerzink 1439—43.

Hel. II, nr. 2789—2792—3084—3148 — Cod. st. gls. II, nr. 118.

4. Iohannes Czelustka de Stradow (Zalicze) 1438—44.

Hel. II, nr. 2838—2885 — Ter. Biec. I, 76 — Castr. Biec. I, 345, 369, 370.

5. Iohannes de Mokrsko 1443.

Hel. II, nr. 3148.

6. Iohannes Grzymala de Myescze 1444 (?).

Castr. Sanoc. II, 151, rok niepewny. — Patrz *Succamerarius Sanocensis.*

---

[1]) Może *Nicolaus Synowecz de Szadawicze;* patrz Cod. st. gls. II, nr. 108.

Dobrinensis. Iohannes Nalancz de Ossyek 1441.

Rz. M. II, nr. 391.

Haliciensis. Petrus Godowski 1437.

Ter. Hal. I, 61, 62.

Leopoliensis. 1. Przecslaus de Leszcze 1437.

AGZ. V, nr. 71.

2. Stanislaus de Zyronimo 1440—42.

Castr. Leop. I, 2 (rok 1440 tylko *Stanislaus)*, 123, 134, 163, 182.

3. Wanko Burgrabius inferioris castri 1441.

Castr. Leop. I, 100.

4. Iohannes (Wiszadsky) Wyssoczski Burgrabius alcioris castri 1443—44.

Castr. Leop. I, 205, 208-9, 211, 234, 237, 239, 240, 244, 245, 247, 250-1, 260, 262, 265-8, 273, 325, 331-2, 334-5, 337-43, 357, 361-2, 365-6, 368-70, 377-8, 388, 391-3, 405-6.

Olsztinensis. Służka 1441.

Inv. 204.

Pilcziensis. Nicolaus Scultetus de Wszlosenyecz 1439.

Hel. II, nr. 2767.

Pyzdrensis. Ratiborius alias Sczecinski 1435.

Nakielski 461.

Rabstinensis. 1. Nicolaus Cornicz Syestrzenyecz 1437.

Hel. II, nr. 2705-6, 2711-13, 2770, 2802, 2805-6, 2736-7 — Dłg. IV, 538—554.

2. Nicolaus Losch 1440.

Hel. II, nr. 2824.

de Rosznow. Iacobus Grodeczky 1444.

Ter. Czchov. VII, 258.

Sanocensis. Michael de Smolicze 1440.

Castr. Sanoc. II, 61.

XXIII. Vicecapitanei (Woywodapodstarości).

Biecensis. Iohannes Banczalszky Vicecapit. 1437—38.

Ter. Biec. I, 49, 53.

Cracoviensis. 1. Stanislaus Pothdambsky Vicecapit. 1434.

Hel. II, nr. 2569 (2570).

2. Stanislaus Czwicla de Conin Vicecapit. 1439.

Hel. II, nr. 2773—2780 — Rz. M. III, nr. 210.

3. Iohannes Rokos de Kostrzicze Vicecapit. 1440—44.

Hel. II, nr. 2857—2858, 2876—2965—2992—3002—3019—3020—3026—3081—3092—3116—3117—3181—3124 — Kod. Tyn. II, nr. 186 — Rps. Ossol. nr. 165 k. 183.

Denoviensis. Soleczky Woywoda 1442.

Castr. Sanoc. II, 113, 118.

Glinianensis. 1. Petrus Lelowsky (Gelowszky) Woywoda 1442.

Castr. Leop. I, 109-11, 147.

2. Nikel de Pohorcze (Rostkowicze) 1444.

Castr. Leop. I, 394 *tenutarius*, 396 *woywoda*, 398 *officialis castri.*

Grodeczensis. Chotco Woywoda 1441.

Castr. Leop. I, 70.

Haliciensis. 1. Zolandz Woywoda 1435—6.

Ter. Hal. I, 1, 8, 11, 19.

2. (Iohannes) Syestrzenyecz (de Wadowa, Komorow) Woywoda 1436—37.

Ter. Hal. I, 42, 48, 49, 52-3, 55, 56, 58.

3. Petrus Godowski Woywoda (Subcapitaneus) 1438—41.

Ter. Hal. I, 64, 86, 93, 94, 111, 134, 141, 149, 151-2, 160, 162, 171.

Leopoliensis. 1. Przeczslaus in Leshecz Woyw. 1434.

AGZ. V, nr. 63.

2. Andreas Clusszac de Lescze Woywoda 1440—41.

Castr. Leop. I, 2, 6, 8, 14, 16, 17, 22, 25, 26, 30, 32, 33-4, 36-7, 39, 44, 45, 48, 56, 58, 62, 65-7, 69-70, 72-5, 77-83, 85, 88-92, 94-5, 97-9 — AGZ. III, nr. 108.

3. Iohannes Szyekani de Gedlarowa (Gyedlarowsky, de Ostroschani) Woywoda 1441—43.

Castr. Leop. I, 102, 109-11, 113-5, 119-21, 124-6, 128-9, 131-4, 136-40, 142-4, 147-8, 151, 153, 154, 161, 163, 164, 167, 169, 173, 177, 182, 187-9, 191, 194, 196-7.

4. Nicolaus Tarchanowsky Vicecpts. (Woyw.) 1443—44 (31. sierpnia).

Castr. Leop. I, 205, 208-9, 211-12, 234, 236-7, 239-41, 244, 245, 247, 248-54, 259, 263-4, 266, 269, 270, 273, 275, 277, 282, 286, 299, 308, 316, 319, 326, 332-3, 336-7, 340-1, 348, 352, 356, 362.

5. Stanislaus alias Stacher de Sroki Vicecapit. (Woywoda) 1444 (29. października) [1]).

Castr. Leop. I, 371-6, 384-8, 389 *woywoda alias vicecapitaneus*, 391, 393, 395-8.

---

[1]) Castr. Leop. I, 123, 197 *Stanislaus de Zyronimo 1442—43 Vicewoywoda (Subwoyw.) Leopoliensis.*

Nowogrodensis. Iwaschko Goszeuicz Woywoda 1435.

Kod. Kórn. II, 68, str. 72.

Praemisliensis. 1. Iohannes Dolinski Woywoda 1440.

Ter. Prem. I, 276.

2. Marco de Boleslaviecz Woywoda 1441—44.

Ter. Prem. I, 305, 414 — Ter. Prev. I, 82.

Rohatinensis. Iankowsky Woywoda 1437.

Ter. Hal. I, 55.

Sanocensis. 1. Stanislaus Woywoda 1434.

Castr. Sanoc. I, 175.

2. Nicolaus Woywoda 1435 (27. sierpnia).

Castr. Sanoc. I, 547.

3. Iaciussius Woywoda 1435—43.

Castr. Sanoc. I, 148-9, 151, 553-7, 559 — II, 45, 85, 88.

3. Michael de Smolycze Woywoda 1438—42.

Castr. Sanoc. I, 241, 248 — II, 34, 39, 53, 70, 108, 111, 115, 119, 120.

4. Iohannes Glowa Woywoda 1442—44.

Castr. Sanoc. I, 302 — II, 120-5, 147-8.

5. Smyothanka Woywoda 1443—44.

Castr. Sanoc. II, 54, 126, 129-32, 134, 137-42, 145, 149-51, 171-4, 179-81, 183-4, 187-90, 192, 194, 214.

6. Andreas Woywoda 1444 [1].

Castr. Sanoc. II, 149.

Striensis. Michael Vicecapitaneus 1444.

Cast. Leop. I, 363.

de Thyszmyenycza. Iohannes Nosz Woywoda 1437-38.

Ter. Hal. I, 24, 25, 69 *procurator de T.*, 82.

Trembovliensis. Zdun Woywoda 1440 [2].

Ter. Hal. I, 368.

---

[1]) Castr. Sanoc. II, 151 *Andrzeiko Vicewoywoda 1444.* — ibidem 132 *Oduczi tunc loco Woywode positus.*

[2]) Znachodzimy jeszcze podstarościch: *1) Iohannes Woyw. de Besko 1444* Castr. Sanoc. II, 149; *2) Andreas Chidow Woyw. de Cossibyesz 1444* Ter. Hal. I, 215; *3) Marciussius Woyw. de Kaluscha 1438* Ter. Hal. I, 85; *4) Phedco alias Woyw. de Obelniczę 1444* Ter. Hal. I, 216; *5) Paschco Woyw. 1442* Castr. Sanoc. II, 104 (na roczkach wołoskich — może więc jest *Woywoda Walachorum.*

XXIV. Notarii (Vicenotarii) terrestres (Pisarze).

Cracoviensis. 1. Bartholomeus de Gorka 1436—40.

Hel. II, nr. 2648—2716—2843—2846.

2. Bernardus 1441 [1]).

Hel. II, nr. 2949—2951.

Czyrnensis. Stanislaus Chrzonowski 1443.

Lubomirski XCIX

Haliciensis. 1. Sbigneus 1441.

Ter. Hal. I, 176.

2. Petrus de Pylchowycze 1442—44.

Ter. Prem. I, 316, 402.

Leopoliensis. Albertus 1440—41.

Castr. Leop. I, 30, 37, 40, 42, 62, 100 *terre Leopoliensis et pro presenti castri Leopoliensis notarius*, 104.

districtus Pylsnensis et Tarnoviensis. 1. Petrus Drzasszel 1434.

Ter. Pilsn. XX, 236, 253, 278 (305-6, 309, z roku 1437 *quondam notarius* — żyje).

2. Iohannes de Tuchow 1436—37.

Ter. Pilsn. XX, 289, 295, 305-6, 309.

Plocensis. Ratiborius 1437—44.

Kod. Maz. nr. 190—191.

Praemisliensis. Andreas de Pomorzani (Manczycouicze) 1436—44 [2]).

Ter. Prem. I, 63, 199, 316, 400, 402 — Ter. Prev. I, 46. — Porównaj *notarius regis* w Urzędn. kanc. str. 45.

Tarnoviensis patrz **Pilsnensis.**

---

[1]) *Vicenotarii: 1) Iohannes 1438* Hel. II, nr. 2738; *2) Bernardus 1438—41* Hel. II, nr. 2745—2903; *3) Stanislaus, baccalarius et vicenot. ter. Cracoviensis 1438.* Rps. Ossol. nr. 165 k. 88'.

[2]) Ter. Prem. I, 356: *Symon de Kobyerzino vicenot. 1443.* — Tu wyliczam *pisarzów grodzkich, miejskich* i niewymienionych pierwej *prywatnych:*

Biecensis: *Iohannes 1436* Castr. Biec. II, 326.

Cracoviensis: *1. Nicolaus Owczarsky 1438 not. iudicis* Hel. II, nr. 2729. *2. Iohannes Bland 1443 not. Ioh. de Czyzow castellani et capitanei Cracoviensis* Castr. Leop. I, 294, 296, 299. *3. Nicolaus Woda 1434 notarius palatini Cracoviensis* (Szafrańca) Hel. II, nr. 2588.

de Crossna: *Nicolaus 1443* Castr. Biec. II, 360-1, 363-4, 367.

Haliciensis: *1. Iohannes not. castr. 1438* Ter. Hal. I, 85. *2. Michael notarius de Zlothnyky civis Haliciensis 1438—40* Ter. Hal. I, 73, 80, 88, 91, 92, 97, *notarius de Halycz*, 110, 132 *notar. Haliciensis*, 152.

XXV. Camerarii (Komornicy) [1]).

Biecensis. 1. Iacobus Baran de Cobilanka c. [2]) iudicis 1437.

Ter. Biec. I, 7.

2. Clemens Franczuch c. subiudicis 1437.

Ter. Biec. I, 7.

Cracoviensis. 1. Nicolaus de Illicouicze c. t. [2]) iudicis 1441.

Hel. II, nr. 2907.

2. Stephanus de Moszgawa c. subiudicis 1438.

Hel. II, nr. 2730—2746—2748.

3. Petrus de Myanoczicze c. subiudicis 1441 [3]).

Hel. II, nr. 2901.

Dobrinensis. Andreas de Lubawsch c. 1441.

Rz. M. III, nr. 391.

Haliciensis. 1. Nicolaus de Wodnyky (Wodnyczsky) c. iudicis 1435 — 39 [4]).

Ter. Hal. I, 1, 4-8, 13, 17, 23-4, 26, 28, 32, 34, 37, 44, 48-9, 52-3, 58-9, 61-4, 71, 76, 87, 92, 100, 102, 123, 126 *Subcamerarius.*

2. Cunradus de Kunaschow c. subiudicis 1435—44.

Ter. Hal. I, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 17, 18, 20, 23, 26-9, 32, 34, 37, 44-5, 48-9, 52, 59, 61, 63-4, 70, 74, 76, 80-1, 100-2, 107, 109, 111, 123-4, 126, 138-9, 141, 145, 148, 152, 158, 162, 166, 168, 172, 182, 193-4, 197, 203, 212, 218.

Leopoliensis: *1. Andreas not. castr. 1441* Castr. Leop. I, 75. *2. Swanthoslaus not. castr. 1442—43* ibid. 182, 189, 193, 208. *3. Vincencius Statschreiber 1437.* AGZ. V, nr. 72. *4. Albertus not. capitenei 1435* (Wincentego z Szamotuł) AGZ. V, nr. 97. *5. Iacobus de Teschatin not. capitanei 1440* (Rafała z Tarnowa) Castr. Leop. I, 45. *6. Stanislaus notarius magnifici Spytkonis de Tarnow capitanei Leopol. 1443*, ibid. 200. *7. Nicolaus de Stradow 1442—43 notarius magnifici Petri Odrowansch palatini Leop.* ibid. 143, 239, 241, 259. *8. Nicolaus de Nowe 1443—44* jak wyżej ibid. 293, 399. *9. Gerka notarius* (nie ma czyj) *1443* ibid. 257.

Pylsnensis: *1. Vincencius not. ac rector scole 1441* Rps. Ossol. nr. 2083, str. 129. *2. Zavissius not. civitatis 1441—44* ibid. str. 77, 79, 82-4.

Sandomiriensis: *Stanislaus de Ianikowicz protunc not. iudicis et subiudicis 1435.* Dod. G. Lwow. 1873, str. 50.

Sanocensis: *1. Andreas de Bytesch 1436. scultetus in Nowoszedlcze notarius et familiaris Capitanei* (Chranstowskiego). Castr. Sanoc. I, 332; w latach *1434—42* ibid. 150, 181, 554 — II, 47, 68, 108, 111, 191 nazwany: *Andreas not. castr. 2. Iohannes not. castr. 1443—44* ibid. II, 131 *domini capitanei*, 336 *castrensis*, 136. *3. Nicolaus not. civitatis 1434—35.* ibid. I, 175, 551.

[1]) Hel. II, nr. 4522: *officialis nostre serenitatis hoc est camerarius.*

[2]) *c = camerarius — t = terrestris.*

[3]) *Iacobus de Coczonow 1436 presidens loco camerariatus domini Sigismundi subiudicis terre Cracoviensis.* Hel. II, nr. 2628.

[4]) Ter. Hal. I, 206 *Nicolaus Czirneowsky loco camerarii 1443.*

3. Chodko Holowyenczycz c. capitanei 1435.

Ter. Hal. I, 5, 7, 8, 12, 13.

Leopoliensis. Nicolaus de Grzanda subc. [1]) subiudicis 1444.

Castr. Leop. I, 303.

Lublinensis. 1. Petrus de Smiłow, camerarius granicierum 1443.

Rps. Ossol. nr. 60 k. 77.

2. Ioannes de Wlostow alias de Krasnicza c. Iohannis de Woyciechow [2]) 1436.

Rps. Ossol. nr. 60 k. 7.

Praemisliensis. 1. Adalbertus de Podlaszki c. iudicis 1442. (22. stycznia).

Ter. Prem. I, 314 *tunc iudiciis presidens* (zresztą często bez tytułu).

2. Marcissius Woczechowsky alias de Morawsko c. iudicis 1442 (29. stycznia).

Ter. Prev. I, 65.

3. Nicolaus Sirshey c. 1442 [3])

Ter. Prem. I, 320 (tylko imię) — Ter. Prev. I, 49.

Sandomiriensis. 1. Bartholomeus de Abszyce c. t. 1434—36.

Ter. Pilsn. XX, 268 *Barthossius,* 283; 295 *Bartholomeus c. subiudicis.* Sądzę, że to ta sama osobistość.

2. Petrus de Gyzary c. iudicis 1436.

Ter. Pilsn. XX, 295. Nie dopisano jakiego sędziego był Piotr komornikiem. Ponieważ jednak znajduję w pilzneńskich aktach sandomirskich sędziów i komorników, policzyłem Piotra do urzędników tej ziemi.

3. Laurencius subcamer. 1437.

Ter. Biec. I, 15. Nie mam pewności, czy to nie jest podkomorzy (dygnitarz).

Sanocensis. Stanislaus Stalski c. 1444.

Castr. Sanoc. I, 321, 323.

---

[1]) *subc.* = *subcamerarius.*
[2]) Patrz *Succamerarius Lublinensis.*
[3]) Nie dopisano czyj komornik.

DODATEK.

UZUPEŁNIENIE ITINERARIUM [1]).

1435.

19. marca	wykreślić [2])	
5. sierpnia	Kraków	Piekosiński I, str. 360.
14. października	Kraków	Piekosiński, O monecie, str. 256.
17. października	? (Kraków)	Ermisch w Ztft. f. Schles. Gschte. XIII, str. 18.
3. listopada	Kraków	Goł. 31. n. 52.

1437.

1. marca	Kraków	Klose, Von Breslau II, 2, str. 356, Ermisch w Ztft. f. Schles. Gschte, XII, str. 244, Mosbach str. 97 [3]).
20. maja	Kraków	wykreślić [4]).
15. listopada	? (Sieradz)	Klose, Von Breslau II, 2, str. 356, Mosbach str. 96 [5]).

1438.

10. marca	Kraków	Voigt VII, 711 n. 1.
18, 25, 28. październ.		porównaj Ermisch Ztft. f. Schles. Gschte. XII, str. 258-61.

---

[1]) Drukowane w „Albumie młodzieży polskiej poświęconem J. I. Kraszewskiemu". Lwów, 1879.

[2]) Dokument nie z tego roku; patrz *capitaneus Lublinensis* uw.

[3]) Podaje pod r. 1432.

[4]) Morawski II, 161 podał datę 20. maja; z oryginału, który (po wydrukowaniu Itinerarium) do rąk dostałem, przekonałem się, że jest data 25. lutego.

[5]) Podaje pod r. 1432.

1439.

30. maja	Kraków	Piekosiński I, str. 195.
4. lipca.	Krasnystaw	Biblioteka Poturzycka 4. I. G.
1. sierpnia	Przemyśl	Ter. Prem. I, 239 [1]).
14. „	?	Castr. Leop. t. 334, str. 30 [2]).
14. września	Korczyn	Riedel A. XXIV, str. 147 — B. IV, str. 198 [3]).
18. „	„	Piekosiński I, str. 196 [4]).

1440 [5]).

1. luty	? (Kraków)	Ermisch w Ztft. f. Schles. Gschte. XIII, str. 9.
4. marca	Kraków	Ter. Leop. IX, 653.
21. marca	„	Piekosiński I, nr. 136 A. B. C.
7. kwietnia	„	ibid. str. 198. o.
31. lipca	Buda	Fessler-Klein II, 469 nr. 2.
2. sierpnia	Buda	Cod. patr. II, str. 290.
9. sierpnia	„	Teleki X, str. 89.
2. września	wykreślić [6])	
10. października	Buda	Piekosiński I, str. 198.
13. grudnia	„	Castr. Sanoc. I, 352.

1441.

18. luty	Papa	Palacký, Archiv česky, III, str. 18 [7]).
22. luty	„	Piekosiński I, str. 200.
14. marca	pod twierdzą Marmankw [8])	Cod. patr. IV, str. 326.
30. marca	koło grodu Nempthi	Piekosiński I, str. 202.

---

[1]) „*Acta Sabbato ipso die s. Petri ad vincula 1439. Presentibus serenissimo principe et domino domino Wladislao Dei gracia regis* (sic) *Polonie*“ itd. — a niżej: „*Iudicialiter coram domino rege acquisivit*“ itd. — na str. 240: „*dominus rex cum dominis suis sententiaverunt*“ itd. Nie ma jednak pewności, że roczki odbyły się w Przemyślu, bo następne roczki odbyto w Samborze.

[2]) Z okazyi procesu, toczącego się 1570 r, wspomniano o powyższym dokumencie Warneńczyka nie wymieniając miejsca.

[3]) W *A.* rozwiązano datę błędnie na 15. czerwca i dlatego może powtórzono ten dokument w *B.* z dobrze rozwiązaną datą.

[4]) Na podstawie tego dokumentu można orzec, że król był w Szydłowie 19. lub 20. września.

[5]) U *Sommersberga Sres.* II, str. 83. wydrukowano dokument króla z datą: „*Budae f. 2. Rogacionum 1440*“ t. j. 2. maja. Gdy jednak król bawił 2. maja w Keszmarku, trzeba przyjąć, że rozkaz napisania dokumentu wydał król 2. maja w Keszmarku; kancelarya wygotowała go zaś już w czasie pobytu w Budzie, a tak napisano w dokumencie miejsce pobytu króla w czasie *wydania* dokumentu, a datę zatrzymano dawną tak, jak ją w regestrach kancelaryjnych zapisano.

[6]) Przy układaniu *Itenerarium* miałem tylko spis dokumentów archiwum nowosądeckiego, gdzie była już data 2. września; w oryginale znalazłem datę 20. sierpnia.

[7]) Jestto list wojewody krakowskiego Jana Tęczyńskiego do Rozenberga: „A dále také rač wěděti, že Králowa Milost pán náš milostiwý zde nyni leží w Papě.

[8]) Według wydawcy jestto dzisiejsze „*Márványko*“.

11. kwietnia	w pobliżu miasta Körmend	Cod. patr. IV, str. 327 [1]).
3. maja	Weszprym	ibid. IV, str. 328.
12. czerwca	Buda	ibid. II, str. 291.
23. „	„	Teleki X, str. 99.
10. września	„	ibid. str. 107 [2]).
8. października	Białogród	Cod. patr. IV, str. 329.
14. „	we wsi Conynskybrod na wyspie Czepel	Kod. Kórn. II, 68, str. 37.
1. listopada	w pobliżu wsi św. Mikołaja	Piekosiński I, str. 203.
27. „	koło Dunaju w pobliżu wsi ś. Mikołaja	Castr. Leop. t. 446, str. 1788, 1793.
26. grudnia	Udward	Cod. patr. IV, str. 335 [3]).

1442.

16—19. lutego	Brzetysław	Palacký, Archiv III, str. 21 [4]).
5. marca	wykreślić [5])	
11. marca	wykreślić [6])	
około 24. marca	mila od Nitru	Palacky, Archiv III, str. 21 [7]).
6. maja	wykreślić [8])	
29. czerwca	Buda	Castr. Leop. t. 371, str. 396-8.
28. lipca	wykreślić [9])	
30. „	Buda	Żychliński I, 118 n. 11.
6. sierpnia	Buda	Castr. Leop. t. 759, str. 808 — — Castr. Trembovl. t. 117, str. 122.
9. „	Buda	Cod. patr. III, str. 378.
11. sierpnia	Peszt	Rps. Ossol. nr. 2155 k. 11.
21. września	Buda	Hormayr, Archiv, r. 1825, nr. 56-57.

---

[1]) Odpada więc po części uwaga 57. *Itinerarium.*

[2]) Jestto dokument panów węgierskich, lecz z Telekiego X, str. 104 wynika, że król był obecny.

[3]) Bal. Lip. I, 606. utrzymują błędnie, że król w tym roku do Torunia zjechał. Jeżeli nawet mieli wydawcy pod ręką jaki dokument królewski w Toruniu wystawiony, to jest on tylko *imieniem króla* przez pełnomocników wystawiony. Podobnie jak kwity z roku 1436. u Voigta VII, 688, 5 i 689, 4.

[4]) Według *Itinerarium* był król pod Brzetysławiem 15. lutego. Miasto to oblęgał, stał więc pod niem kilka dni. Królowa Elżbieta pisze pod dniem 19. lutego: „dnešni den hlawni nepřietel náš král Polský s swými pomocniky.... jsu preč odtohli". (Archiv jak wyżej). Na tej podstawie można orzec, że 16, 17, 18, 19. lutego był król pod Presburgiem.

[5]) Jestto dokument z 8. marca, umieszczony w Rps. Ossol. błędnie pod 5. marca.

[6]) Dokument z 10. marca 1441.

[7]) Fryderyk z Donina pisze pod dniem 30. marca do Rozenberga: „Také rač wědĕti, že tu sobotu před Kwětnu neděli (24. marca), psal list páně liskru, haupman z Nitru, že král Polský leži od nich od Nitru mile" itd.

[8]) Dokument z 5. maja 1443. jak Inv. 330.

[9]) Dokument prywatny a nie króla.

1443.

5. stycznia	Buda	Teleki X, str. 123.
13. stycznia	„	Castr. Leop. t. 355, str. 423 [1]).
5. kwietnia	Buda	M. l. nr. 185.
18. sierpnia	wykreślić [2])	
8. listopada	Scardona	Katona XIII, I, str. 251 [3]).
9. listopada	pod Nissą	Muratori, Sres. XVIII, str. 674.
około 20. grudnia	pod Sofią	Bachman w Font. Rer. Austr. t. 42, p. 9 [4]).

1444.

24. października	nad rzeką Kamdschik	Fessler-Klein II, str. 490 [5]).
po 15. sierpnia	Waradyn zamienić na 22. sierpnia.	

W dalszem uzupełnieniu uwag zaznaczam, że cytacyj sądowych nie wydawał król, lecz sąd odnośny imieniem króla. Niewłaściwie więc wydrukował Tatomir w AGZ. I. nr. 21. cytacyę sądową jako dokument króla. Odpada też uwaga o tym dokumencie w Itinerarium str. 28 (odbitka). — Z Zapiski u Hel. II, nr. 2804... „*(que littera sigillo regali terrestri) non erat sigillata*“... możnaby wnosić, że sądy miały dla swego użytku osobną pieczęć królewską.

---

[1]) Rps. Ossol. nr. 135, str. 480 podaje pod tym rokiem jeden dokument królewski z datą 15. stycznia, a Malinowski (Wap. II, 417, 12) daje temuż dokumentowi datę 10. stycznia. Trudno rozstrzygnąć bez oryginału.

[2]) Dokument z 1444. 23. sierpnia podany przez Rps. Ossol. pod r. 1443.

[3]) List Hunyadego „Datum in descensu Ragali (regali) Scaronensi“.

[4]) List króla podał wydawca bez daty. Z uwagi, że król był 9. listopada pod Nissą, a 24. grudnia pod Kunobizzą, dalej, że w liście opowiada król o walce pod Sofią — oznaczyłem datę powyższą. Nie mogę jednak zataić wielkich trudności, jakie sprawiają słowa listu „*quod nobis tercia de festo b. Luce ewangeliste* (18. października) *nunc preteriti congressum*“ itd. Według wszelkich wiadomości nie staczano walk w październiku — następnie walczono pod Nissą 3. listopada, skądby więc mogła być już 18. października walka pod Sofią.

[5]) Nie wiem na jakiej podstawie podaje tę datę Fessler; powołuje się wprawdzie na Długosza, ale ten nie podaje ani miejsca ani dnia wydania.

OBJAŚNIENIA WAŻNIEJSZYCH SKRÓCEN.

AGZ. = Akta grodzkie i ziemskie, wyd. Prof. Dr. Liske.
Arch. N. Sącza = Archiwum miejskie nowo-sądeckie [1]).
Barącz = Towarzysz Duchowieństwa I.
Bischoff = Urkunden zur Geschichte der Armenier in Lemberg.
Bychowiec = Kronika Litewska.
Caro, Liber = Liber cancellariae Stanislai Ciołek.
Castr. Bełz., Hal., Leop. itd. = akta grodzkie z archiwum kraj. lwowskiego; Bełz. = Bełzensia, Hal. = Haliciensia, Leop. = Leopoliensia, Prem. = Praemisliensia, Prev. = Prevorsiensia itd. [2]); liczba rzymska oznacza tom, arabska stronę.
Cod. ep. = Codex epistolaris ed. Szujski et Sokołowski.
Cod. pat. = Codex diplomat. patrius Hungariae.
Cod. Sil. = Codex Silesiae.
Cod. st. gls. = Codex diplomat. universitatis studii generalis Cracoviensis ed. Pauli.
Copiarium Przemisl. = Copiarum dipl. Przemislaeum; rękopis biblioteki uniwersyteckiej w Pradze sygn. VI. A. 7.
Daniłowicz = Skarbiec dyplomatów.
Dług. = Długosz, Historia, wyd. krakowskie.
„ L. ben. = Długosz, Liber Beneficiorum, wyd. krakowskie.
Dod. G. Lw. = Dodatek do Gazety Lwowskiej.
Dogiel = Codex dipl. R. Poloniae.
Gacki, Kl. Świkrz. = Klasztor na Łysej Górze.
„ „ Siec. = Benedyktyński klasztor w Sieciechowie.
Gawarecki = Przywileje... udzielone miastom województwa płockiego.
Goł. = Gołębiowski, Panowanie Władysława III.
Hel. = Helcel, Starodawne Prawa Polskiego Pomniki [3]).
Ind. Dog. = Index do Dogiela, Codex itd.; rękopis bibl. Ossolińskich nr. 2347.
Inv. = Inventarium archivi arcis Cracov.
Janota = Zbiór dyplomatów klasztoru mogilnickiego.

---

[1]) Dokumenta te znalazły pomieszczenie w IX. tomie AGZ.
[2]) Akta sanockie z XV. wieku uporządkował i przygotował do druku w AGZ. Prof. Dr. Liske.
[3]) Zapiski nienumerowane (roczki) oznaczam numerem najbliższej zapiski.

Kod. Kórn. = Kodex biblioteki w Kórniku (rękopis).
Kod. Maz. = Kodex Mazowiecki, wyd. Lubomirski.
Kod. Tyn. = Kodex Tyniecki.
Kovachich S. = Suplementum ad Vestigia.
„ V. = Vestigia.
Krupowicz = Zbiór dyplomatów.
Lubomirski = Księga ziemi czerskiej.
Łaski = Liber Beneficiorum.
M. l. = Metryki litewskie w Petersburgu (niedrukowane).
Maurer = Urzędnicy kanc. Władysława Jagiełły (odbitka).
Mon. Pol. = Monumenta Poloniae.
Mosbach = Przyczynki do dziejów Polskich.
Nakielski = Miechowia.
Napierski = Index corporis hist. dipl.
Narbutt = Dzieje narodu litewskiego.
Paprocki = Herby.
Piekosiński = Kodex m. Krakowa.
Privilegia = Privilegia der Stände des Herzogtums Preussen, Brunsberg 1616.
Przeździecki = Podole, Wołyń, Ukraina.
Raczyński = Codex Maioris Poloniae.
„ Wspm. = Wspomnienia Wielkopolski.
Riedel = Codex Brandenburgensis.
Rps. Ossol. = Rękopisy biblioteki zakł. narod. im. Ossolińskich; nr. = numer, k = kartka.
Rz. M. = Rzyszczewski, Muczkowski (Bartoszewicz) Kodex.
Stadnicki = O wsiach tak zwanych wołoskich.
Stronczyński = Wzory pism dawnych.
Teleki = Hunyadak Kora.
Ter. = Akta ziemskie archiwum kraj. we Lwowie; patrz *Castr.*
Vol. leg. = Volumina legum, Petersburg 1859.
Wagner = Diplomatarium comitatus Sarosiensis.
Wap. = Wapowski, Dzieje, tłóm. Malinowski.
Wiszniewski = Historya literatury.
Wuttke = Städtebuch des Landes Posen.
Zeissberg Kl. Gschtq. = Kleinere Geschichtsquellen.
„ M. = Das älteste Matrikelbuch der Univ. Krakau.
Żychliński = Złota księga szlachty polskiej.

ZAPISKI HERBOWE

Z DAWNYCH KSIĄG ZIEMSKICH

PRZECHOWANYCH

W ARCHIWACH RADOMSKIEM I WARSZAWSKIEM

ZEBRAŁ

KAROL POTKAŃSKI.

Jeśli zbierane tak skrzętnie w ciągu ostatnich kilkunastu lat i ogłaszane drukiem pomniki nasze dyplomatyczne wieków średnich, służą przedewszystkiem do historyi kościoła w Polsce i rozwoju jego instytucyj, do wyjaśnienia doli klasy wieśniaczej i postępu kultury przez zakładanie wsi i miast prawem niemieckiem, to zapiski zawarte w księgach ziemskich i grodzkich, dostarczają nam nieprzebranego materyjału do dziejów rycerstwa polskiego z tej epoki i jego stanowiska społecznego

Jedną z charakterystycznych cech rycerza, jest jego herb i zawołanie. I właśnie w tym kierunku zapiski sądowe nazwać można najzasobniejszem i najwiarogodniejszem źródłem, tem cenniejszem, gdy dyplomata nasze tej materyi prawie wcale nie tykają i zasób dokumentów, w którychby się wzmianki o herbach i zawołaniach znachodziły, do nader szczupłej ogranicza się liczby.

Wprawdzie poświęcił nieoceniony nasz Długosz osobną pracę herbom rycerstwa polskiego, oprócz tego o wielu z nich podał wiadomość bądź w swej historyi, bądź w *Liber beneficiorum*, lecz już wydane przez Helcla w pierwszym i drugim tomie starodawnych prawa polskiego pomników zapiski sądowe wykazały dowodnie, że Długoszowi nie wszystkie herby rycerstwa pol-

skiego były znane, a co gorsza, że już podówczas zwolna zatracała się świadomość przedmiotów przedstawionych pierwotnie w tarczach herbowych i to w tej samej mierze, jak zapiski o naganie szlachectwa w księgach sądowych coraz rzadszemi się stawały. Zapiski te więc jako starsze od pracy Długosza i dokładniejsze, pierwszorzędne do dziejów średniowiecznej heroldii polskiej przedstawiają źródło.

Pominięte przez Helcla a z wielką skrzętnością przez p. Bolesława Ulanowskiego odszukane zapiski herbowe z ksiąg ziemskich i grodzkich krakowskich, ogłoszone z przydaniem zapisek lubelskich i niektórych łęczyckich, brzeskich, kaliskich i przedeckich, w tomie VII. starodawnych prawa polskiego pomników, zbogaciły nowemi szczegółami zasób wiadomości o herbach rycerstwa polskiego w wiekach średnich i rozsiedleniu herbowników.

Wszakże, gdy zebrane dotychczas zapiski odnoszą się przeważnie do Małopolski a zwłaszcza do ziemi krakowskiej, która już w *Liber beneficiorum* Długosza co do rozsiedlenia się herbowników bardzo obfity znajduje materyjał, obowiązkiem jest miłośników rzeczy ojczystych wydobyć z ksiąg sądowych i ogłosić zapiski herbowe także innych ziem, aby w ten sposób stworzyć o ile można dokładny obraz całości. Tą powodowany myślą przejrzałem księgi sądowe, przechowane w archiwach akt dawnych grodzkich i ziemskich w Radomiu i Warszawie, pochodzące z końca XIV. i z XV. wieku, a rezultat osiągnięty podaję niniejszem do użytku uczonych badaczy.

Księgi te dotyczą następujących ziem i powiatów:

1. Sześć ksiąg radomskich [Radom.] [1]): I. z lat 1410 do 1432, II. z lat 1411 do 1465, IV. z lat 1445 do 1467, V. z lat 1469 do 1480. Księgi III. i VI. nie dostarczały żadnych zapisek herbowych. Najwięcej budzi interesu naukowego księga II. z lat 1411 do 1465. Obejmuje ona roki ziemskie i wiecowe radomskie, roki nadworne z lat 1412 i 1413 odbywane podczas podróży Władysława Jagiełły w Opocznie, Radoszycach i Jedlnej, oraz roki ziemskie stężyckie. Księga ta jednak jest wadliwie złożoną i zszytą, tak iż poszyty nie idą po sobie w chronologicznym porządku, lecz są poprzerzucane bez ładu, co wielce utrudnia poszukiwania i oznaczenie daty pojedynczych zapisek. Księga pierwsza zawiera w sobie same tylko roki ziemskie radomskie, księga czwarta i piąta obok roków ziemskich także roki nadworne.

---

[1]) W klamrach podajemy skrócenia, jakich będziemy używać przy każdej zapisce dla oznaczenia, z jakich ksiąg pochodzi.

2. Dwie księgi sieradzkie [Sirad.]: I. obejmuje lata 1386 do 1395, i zawiera roki ziemskie sieradzkie oraz roki wiecowe odbywane w Sieradzu, II. obejmuje lata 1398 — 1402 i mieści również roki ziemskie oraz wiecowe odbywane w Sieradzu i Szadku. Księga druga jest bardzo zniszczona a pismo w przeważnej części zblakło od wilgoci.

3. Sześć ksiąg piotrkowskich [Piotrc.]: I. obejmuje lata 1399—1404 i zawiera w sobie roki ziemskie, odbywane w Piotrkowie i Radomsku, oraz roki wiecowe odprawiane w Piotrkowie, II. z lat 1410—1414, III. z lat 1414—1417, IV. z lat 1424—1427, V. z lat 1428—1438, wreszcie VI. z lat 1440—1477, wszystkie obejmują roki ziemskie piotrkowskie i mniej liczne roki wiecowe odbywane w Piotrkowie.

4. Pięć ksiąg powiatu Radomsko [Radoms.], mianowicie: II. z lat 1415—1424, zawiera w sobie tylko roki ziemskie odbywane w Radomsku, III. z lat 1424—1429, zawiera prócz roków ziemskich także roki nadworne odprawiane w Przedborzu, IV. od 1429—1440 i V. od 1440—1454 zawierają znowu roki ziemskie odbyte w Radomsku, wreszcie VI. nieoprawna, w części zbutwiała, mieści w sobie lata 1464—1499.

5. Trzy księgi grojeckie [Groj.]: I. *a.* z lat 1407—1445 mieści w sobie roki ziemskie odbywane w Grojcu, I. *b.* z lat 1425—1445 zawiera roki ziemskie grojeckie pomięszane z czerskiemi, II. obejmuje lata 1445—1464.

6. Dwie księgi wareckie [War.]: I. *a.* obejmuje lata 1415—1450, I. *b.* lata 1419—1480, a obiedwie zawierają roki ziemskie odbywane w Warce.

7. Dwie księgi płockie nie dostarczyły żadnego materyjału do niniejszej publikacyi, a wspominam o nich tylko dla tego, aby zaznaczyć, że i one przeszukane były.

Jakkolwiek niezbyt liczny jest szereg zapisek, który jako owoc naszych poszukiwań poniżej podajemy, rezultat w każdym razie bardzo zadawalniającym nazwać możemy. Prócz rozsiedlenia się rodów szlacheckich, do czego niemal każda zapiska nowy szczegół podaje, znajdujemy w zapiskach wiadomości o nieznanych nam dotychczas zawołaniach lub herbach.

I tak nowemi są zawołania Białąga dla herbu Drużyna, Biała dla herbu Ciołek, Słubica dla herbu Prusy, Sokola dla herbu Hamadej; nowemi herbami: Balia z wyobrażeniem półtora krzyża w podkowie, Bielina strzała z krzyżem w podkowie, Chorąbała krzyż w kole wraz z odmianą lilia na krzyżu, Czeluść lub Zawotoł dwa kły a między niemi krzyż zaćwieczony, Dobruszka pół ryby, Habicz z wyobrażeniem bicza, Kliza przedstawiająca włócznię, Lubcza jako podkowa z krzyżem bez

jednego przewiercia, Płoziny koło czyli toczenica z krzyżem; wreszcie nieopisane a również nieznane dotychczas herby: Bieleje, Czelechy, Dowała [1]), Frymbark, Kamiona, Krzywaśnicz i Wiza.

Podnieść wreszcie wypada, że przy niektórych herbach opisane są barwy, jak przy Białędze, Hamadeju, Odrowążu, Płozinach i Wieniawie, co w zapiskach sądowych nader rzadko się zdarza.

Zapiski podajemy w porządku chronologicznym, zaznaczając przy każdej stronicę księgi, z której jest wzięta; przy końcu podajemy indeks zawołań herbowych oraz przedmiotów mających przedstawiać wyobrażenia herbów.

Wydawca.

---

[1]) Jeśli to nie myłka zamiast Powała.

1386. Colloquium generale Potrcouie feria... die sancti Kyliani (die 8. Iulii).

1. [Sirad. I. pag. 2]. Testes Allexij de Ostralanka contra Martinum de Wewcze: Andreas de Rekle, Petrus ibidem, Beruoldus de Scampa [1]), Vislaus de Scampa, Stephanus dictus Golina, Nicolaus de Strossa, Zegotha ibidem, iurabunt: *taco gim bog pomoz etc. yaco Olexij gest ubogij wlodica alie necleijnothnik.*

1398. Colloquium generale factum feria secunda post festum sancte Trinitatis (die 3. Iunii).

2. [Sirad. II. p. 17]. Testes Wirzchoslai de Rakowiczc pro expurgacione sue milicie contra Swanthoslaum de ibidem, videlicet: Philipus Menczicz de Kobila gora, Nicolaus de Cuchari, Andreas frater ipsius de ibidem, Iohannes de Proskowo, Przeczlaus de Carnoska, Boguslaus de Twardowo, qui sunt unius cleynodij et unius proclamacionis, videlicet *Wenawa*. Rota. Terminus in Sadek ut supra.

3. [Sirad. II. p. 24]. Testes Iohannis de Sdaniszewo pro declaracione sue milicie, quod Clemens de ibidem in sua milicia diffamauit: Bartholomeus de Rudolcowo, Iaschko de. Luczslawicze, Dyonisius de Polutalicze sui confratres de eodem cleynodio, videlicet *Wiza*, Swantoborius de Sczepanowicze, Tomko de Bankowicze, Nicolaus de Sczepanowicze, et isti tres sunt de cleynodio *Nagodorum*.

1399. Colloquium generale factum Syradie feria secunda ipso die beati Mathie apostoli (die 24. Februarii).

4. [Sirad. II. p. 68]. Testes Iacobi de Rakowicze contra Stogneum de Qwaskowo super declaracione sue milicie: Meczslaus vexillifer Cuyaviensis, Petrus de Kobele, Stanislaus de Bijczina castellanus Conariensis, Iohannes frater suus, Nicolaus et Iugo fratres germani unius cleynodij et signi et proclamacionis *Zeligi*.

5. [Ibidem p. 74]. Testes Iohannis de Ganska contra Andream de Daniszewo, quibus approbauit suam miliciam, videlicet: Dyonisius castellanus Spicimiriensis, Iaroslaus pincerna iurabunt: *Tako nam pomosz Bog, jako wemi y swatczimi, eze Jan, czo sza listem potpiral, abij bijl nassego za-*

[1]) Ten świadek przekreślony.

wolana Cliza, a sczita y snamina wloczniey, yest tego cleijnotha y tego zawolana i toy krwe. Terminus ad colloquium generale proxime affuturum.

6. [Ibidem p. 75]. Testes Iacussij de Zaleszicze pro declaracione sue milicie: Petrassius de Babi, Nynotha de Weworow jurabunt: *Tako gim pomozi Bog etc. jako wedzo y szwatczo, eze ten list, cso gij Jacusz w szodzye pocladal, yest prawe szoda wiszedl, y yest tego cleynotu y znamena Zoraw, zawolana Taczala.*

7. [Ibidem p. 76]. Nota, quod Andreas de Kozubj tenebitur adducere suos fratres seniores de cleynodio *Druzina* et signum ipsorum *crziwaszn* ad colloquium generale proxime affuturum, alias si colloquium generale non celebrabitur, ad terminos, qui tunc loco colloquium celebrabuntur, qui ipsum testificabunt esse ipsorum confratrem.

8. [Ibidem p. 76]. Nota, quod Pribislaus de Kosczanki tenebitur adducere suos fratres seniores de cleynodio *Buijni* et signo *Szlepi wron* ad colloquium generale proxime affuturum, qui ipsum testificabunt esse ipsorum confratrem, vel ad terminos loco colloquium generale celebratos.

1399. Colloquium generale feria secunda proxima post dominicam Reminiscere (die 24. Februarii).

9. [Piotrc. I. p. 28]. Nota, quod Volemirus de Szczepanowicze debebit et tenebitur adducere suos confratres de cleynodio et signo dominorum *Nagod[orum]* contra Swanthoslaum Ganskam de C[issowa] ad suam miliciam declarandam. [Terminus ad colloquium] generale proxime affuturum.

1400. Termini Potrcovie feria secunda proxima post festum beati Petri apostoli (die 5. Iulii).

10. [Piotrc. I. p. 47]. Testes inter Swantoslaum Cośka de Czyssowa et inter Volemirum de Szczepanowicze; habent terminum ad colloquium generale proxime venturum, ita tamen, quod debent iurare fratres dicti de cleijnodio *Gelitha.*

1401. Termini Syradie feria secunda proxima ante festum Wincentij martiris gloriosi (die 17. Ianuarii).

11. [Sirad. II. p. 242]. Nota, quod Meczko de Gorka iusto iudicio mediantibus suis confratribus et alijs in testimonium (productis) videlicet: Nicolao Podgroczski, Bernhardo de Cowale, de cleynodio *Ossoriarum*, Stanislao minori vexillifero de Iezierskо, Michaele de Drosdowo de *Camona*, Paulo de Zaleszicze, Swanthoslao de Dambrowka de *Lada* contra dominam Annam consortem domini iudicis ius suum militale approbauit.

1401. Colloquium generale feria secunda post dominicam Reminiscere (die 28. Februarii).

12. [Sirad. II. p. 204]. Iactorinus de Dzerzewo tenebitur adducere duos seniores dominos, suos confratres de cleijnodio *Ogonorum*, duos vero de alio cleijnodio et alios duos de alio cleynodio ad expurgandam suam miliciam. Terminus ad colloquium generale proxime affuturum.

13. [Ibidem p. 204]. Testes Winkonis de Adamczewicze contra Choczemirum de Costrzewiczcz (s): Iacussius de Chemelno, Msczignew de Wilkowna de suo cleynodio ac proclamacione *Czelechi*, alios quoque in Szadek nominavit..... poterit..... adducere.

14. [Ibidem p. 207]. Testes Mathie de Glowaczewicze pro declaracione sue milicie contra Vosczinam Rukala: Michael subiudex Gostinensis de cleynodio suo videlicet *Prussi* vel *Slubicza*, Ianussius de Goslawicze, Stephanus [1]) de Postczino..... testes alios nominandos in Sz[adek].

1401. Termini Szadkowienses feria secunda proxima post festum Corporis Christi (die 6. Iunii).

15. [Sirad. II. p. 213]. Testes Petrassij de Pangow: Ruczsky vexillifer parvus, Jalbrzyk de Malkow, Derslaus Grandsky, Swąsszek Sczenąy, Pasco de Zalesse, pro cleynodio jurabunt: *Tako gim pomoz Bog etc. iaco są nas[i] bracze y nassego cleynoth y zawolana Ka[money];* alii duo iurauerunt: *Takoz im pomoz Bog etc. jako w[emi] y swathczimi, eze yest Potrasz tego cleyno[tha] Kamoney y zych brath.*

16. [Ibidem p. 221]. Testes Iohannis de Sczukoczicze: Sandiwogius Swidwa palatinus Poloniensis, Vincencius de Czarnecz de suo cleynodio *Nalancz*, de |cleyno]dio *Sreniawarum* Clemens pater episcopi [2]),... Benik de Borawno,.... de] cleynodio *Nowinarum*: dominus Radlo, Pribislaus Pantha.

17. Testes Pauli de Ziroslawicze ad expurgandam suam miliciam: primus de cleynodio *Laskarum*: dominus Mathias Maczuda palatinus Gnewkowiensis, dominus Swanthopelk pincerna; secundi de clenodio *Lazankarum*: Msciwius venator Lanciciensis, Derslaus subiudex eciam Lanciciensis; item de clenodio *Kamona:* Michael castellanus Rudensis, Stanislaus vexillifer.

1401. Termini Syradie feria tercia proxima post festum sancti Iacobi apostoli (die 26. Iulii).

18. [Sirad. II. p. 240]. [Testes] Meczslai de Gorka pro expurgacione sue [milicie] contra dominam Annam domini iudicis consortem de cleynodio *Ossoriarum:* Nicolaus Poth[grocz]ski, Bernhardus de Cowale; Wirchoslaus de Dambrowka, Paulus de Zaleszicze de cleynodio *Ladarum;* Stanislaus minor vexillifer Syradiensis, Michael de Drosdowo de cleynodio *Camona.* In crastino beati Michaelis archangeli proximo terminus peremptorius. Iuramentum predictorum testium: *Tako gim pomoze Bog, iako Mecz yest nasz brath naszego sczitha y naszego [za]wolana.* Alii in testimonium iurabunt.

19. [Ibidem p. 241]. Nota, quod Swanthoslaus de Lopatki iusto iudicio ius suum militale demonstrauit per suos confratres sui cleijnodij, videlicet *Buijny*, scilicet per Luthkonem thezaurarium de Newicla et Swanthoslaum de Sukowo contra Msczivium de Bethkowo.

---

[1]) Ten świadek jest przekreślony.
[2]) Był rzeczywiście ten Klemens ojcem Mikołaja Kurowskiego, biskupa poznańskiego.

1402. Termini Szadkovienses feria secunda proxima ante festum beate Agnetis (die 16. Ianuarii).

20. [Sirad. II. p. 252]. Testes Cczibori̯ de Racziborowicze pro declaracione sue milicie contra Msczignevium de ibidem: Cczibori̯us, Iohannes de Rosnathowicze fratres sui cleijnodij videlicet *Dobrusz̨ka*, Paulus, Petrassius de Lagiewniki de cleynodio *Awdanecz̨*, Iohannes de Postczin, Mathias de Sdzesulicze de cleynodio *Plo̯z̨ini*.

1402. Termini celebrati in Radomske post dominicam Ramispalmarum (die 20. Martii).

21. [Piotrc. I. p. 81]. Testes Andree de Kozuby: primus Nicolaus de Pczolky, Sbysko de Stadnik de terra Cracouiensi, Prandotha de Przilank, Iacobus de Kowary, Venceslaus de Zawady, Adam de Golanki, et istij iurauerunt pro Andrea super Deo, quod eorum frater est de uno clipeo et ipsorum cleynodio dicto *crz̨iwaz̨n* et proclamacio *Druz̨ina*, et de eorum sanguine et *plemena*. Et Szambor aduersarius sic dixit: quod ego super Andrea astiti termino et memoriale dedi; et supradicti testes sic dixerunt contra eundem Szamborium: quod dominus iudex demandauit suo ore, ut idem Andreas producat fratres supradictos in terminis in Radomsk, et si hoc non fuerit, quod dominus iudex demandaret, tunc nos coram personali iudicio et secundarie volumus iurare et in libro habemus, etsi in libro non esset, quod fratres supradictos non produceret sui cleynodij. Et terminum habent in Szadek in terminis proximioribus.

1402. Termini Potrcouienses feria secunda in vigilia beati Stanislai (die 8. Maii).

22. [Piotrc. I. p. 111]. Nota, quod Cczibori̯us alias Kozuchonis in Racziborowicze per suos confratres, videlicet Cczibori̯um et Iohannem de Roznachowicze de suo cleynodyo et proclamacione, quorum signum media tinka alias *ya̯zicz̨* proquam *rogacz̨y*, proclamacio eorundem *Dobruska* [ius suum militale] approbauit; per alios vero quatuor in testimonium, videlicet Pasconem et Petrum de Lagewniki, de cleynodio *Awdancz̨*; per alios vero duos Iohannem et Mat[hiam] *Blozy̨ni* ius [suum] militale conprobauit.

Ipso die beati Stanisłai (die 8. Maii).

23. [Piotrc. I. p. 86). Nota, inter Stanislaum procuratorem palatini et Iacobum de Sobepani terminus ad colloquium generale pro vituperacione. Et idem nominauit suam proclamacionem *Dolǫga*.

1405. Termini celebrati feria [secunda] post festum Iacobi apostoli (die 27. Iulii).

24. [Piotrc. I. p. 142). Nota, quod Thomko de Czrzpnica per approbacionem nobilium virorum suorum confratrum ius ipsius militale approbauit, videlicet per Venceslaum Marczinowski, Venceslaum de Thworowicze, Bartholomeum de Rudolcowicze, Miroslaum de Byale, Iacussium de Micu lowicze, Stanislaum de Ylicowicze de clenodio videlicet due lune dorso ad dorsum coniuncte, inter quas crux debet esse, proclamacio autem eorundem *Ostoya* vocitatur.

1411. Termini Piotrcouienses feria secunda infra octauas sancti Stanislai (die 11. Maii).

25. [Piotrc. II. p. 31]. Stephanus de Recowo miliciam suam debebit approbare contra nobilem Floryanum de Wosniky infra spacium unius anni et sex septimanis. Qui cleynodium suum *Wiscotij* nominauit.

1411. Colloquium generale feria..... infra octauas Corporis Christi (mense Iunio).

26. [Radom. II. p. 18]. Pro parte Clementis dicti Regula de Dambrowka alias de Regule, quod approbauit miliciam suam contra Martinum ibidem de Dambrowka per fratres suos, videlicet per Staschonem heredem de Chilicze et alium Stanislaum de Dambrowka de cleynodio et contu (scuto ?) dicto *Czolkow*, in signo deferentes bouem ac proclamacione *Bala*. Qui duo iurauerunt in hec verba: quod Clemens dictus Regula de Dambrowka [est] frater noster de sanguine ac de cleynodio nostro, proclamacione nostra procreatus et g[enitus, alios] duos videlicet Voythkonem de Sucha, Predwoyum de Kochanow de cleijnodio *[Slep]ywron* ac proclamacione *Buijno*, et alios [duo]s de tercio cleynodio *Janina*, videlicet Falislaum [de]..touino et Petrum de ibidem, qui quatuor iurauerunt in hunc modum: quod est frater ipsorum de cleynodio ac sanguine eorundem procreatus et genitus. Quare sibi penam XV adiudicamus, prout ceteris nobilibus.

1411. Colloquium generale in Radom feria quarta post octauam Natiuitatis sancte Marie (die 16. Septembris).

27. [Radom. II. p. 12]. Pro parte Iohannis de Zaioczkow, quia quemadmodum ipsum Swansko de Slawno vituperio milicie deturpauerat et ydem in colloquio miliciam suam approbauit sex testium nobilium iuramento, quorum testium duo nominati Iohannes fratres ipsius, ambo de Czirnikow, de clenodio *Venyawa* dicto, secundum proclamacionem dicto (s) caput bubali et in ore ansulam capitis deferentes, qui in hec verba iurauerunt: Ita nos Deus adiuuet et sancta Crux, quia Iohannes de Zaioczkow est verus frater noster de nostro clenodio et proclamacione et diuisione hereditaria. Item alij duo fuerunt de clenodio *Awdańcz*: Dobeslaus de Byalebrzegi et alter Nicolaus de Brzosza, in clipeo gyraturam alias *byokotka* deferentes, et proclamacionem *Awdancz* habentes, et hij iurauerunt in hec verba: Ita nos Deus adiuuet et santa Crux, quia scimus et nouimus, quod Iohannes de Zaioczkow est verus nobilis de clenodio *Wenyawa* oriundus. Item reliqui duo fuerunt de clenodio Serpentum et proclamacione *Zachorz*, unus Nicolaus de Grozowice et alter Iacobus de Cotuszow, et isti iurauerunt in hec verba, sicut duo secundi in ordine presenti.

28. Pro parte Myculi de Miculowicze, quia quemadmodum sibi Iascho de Slawno miliciam diffamauerat, idem quoque Micul sex textium iuramento miliciam suam expurgauit. Quorum testium primus Iacussius, secundus Derslaus, tercius Florianus, (quartus) Dominicus, quintus Stanislaus, omnes de Miculowicze, sextus Iohannes de Stokij, omnes predicti de clenodio dicto *Ostoija*, secundum proclamacionem et figuram in clipeo duas lunas ad se dorsis conuersas et crux in superficie earum deferencium, et isti sex iura-

uerunt in hec verba: Ita nos Deus adiuuet, quod scimus et nouimus, quod Mycul est verus frater noster de clenodio ac proclamacione nostra.

1411. Termini Piotrcouienses feria secunda in vigilia vigilie Symonis et Iude apostolorum (die 26. Octobris).

29. [Piotrc. II. p. 48]. Testes Stephani de Rzeczkow super declaracione sue milicie contra Florianum de Wozniky: Nicolaus de Sdzarowice, Stanislaus de Gamba, de clenodio suo *Wiskotha*, Stanislaus de Szodlkowo, Marcus de Camocin de clenodio *Wilcza kosza*, Thomek alias Boczan de Szǫgrodz, quem expressit, quod iurare se abrenunciauit, Wlosth de Iankow de clenodio *Belina*.

1411. Termini in Radom feria tercia infra octauas sancti Martini (die 17. Novembris).

30. [Radom. II. p. 25]. Pro parte Marcissij condam de Sarni, quia suspicans facinora non bona a Iacobo de Ragow emanata, ipsum citauit et citare procurauit. In termino vero pro hoc et finali fratres suos cleynodiales de cleynodio et proclamacione *Cusszaba*, in clipeo deferentes lapidem molarem wlgariter *zarnow z paprziczǫ:* Thomam dictum Darzecz de Mocrossank, Petrassium de Zabowe, Gotardum de Parznicze, Iohannem dictum Sarna [de] Wydowo et Iohannem dictum Cozanca de ibidem et Nicolaum do Wstowo fratres suos de cleynodio et proclamacione predictis *Cuszaba* (in testimonium produxit). Quiquidem fratres iurauerunt corporaliter in hunc modum, quod idem Marcissius est de eorum cleynodio *Cuszaba* frater eorum et de eorum sanguine procreatus. Nos igitur etc.

1412. Colloquium in Radom feria quinta proxima post octauas Epiphanie Domini (die 14. Ianuarii).

31. [Radom. II. p. 31]. Pro parte Zzeme de Stawowicze, quod eum Iohannes de Crossewecz ex nomine procuratoris Slauniconis de ibidem (in milicia sua vituperauit), tandem in colloquio idem Zema miliciam suam laudabiliter expurgauit per fratres suos Ianussium de Gluzicze et Wiszconem de Iakijmowicze de cleynodio ac proclamacione *Czawya*, deferentes in clipeo duo babata et crucem. Qui iurauerunt in hunc modum: quod idem Zema est frater eorum de sanguine eorum procreatus; et per Adamconem et Lutkonem de Dobromysz de cleynodio et proclamacione *Gerald*, in clipeo deferentes *czeczerzǫ*, qui iurauerunt in hunc modum: quod idem Zema est nobilis de cleynodio predicto *Czawya*; et per Bogussium de Lassotowo et Stanislaum de Benǫdzicze de cleynodio et proclamacione *Nowyni*, deferentes crucem in appendio wlgariter *krzisz w zawasse*, qui iurauerunt ut secundi duo. Vnde eciam sibi super eodem Slawnik penam XV exsoluet, et si idem S. non habebit, extunc super Iohannem adiudicamus.

1412. Termi in Pijotrkow feria secunda post dominicam Misericordia Domini (die 18. Aprilis).

32. [Piotrc. II. p. 55]. Nota. Stephanus de Rzeczkow miliciam suam laudabiliter declarauit contra Floryanum de Wozniky per nobiles Nicolaum de Szdzarowice, Stanislaum de Gamba de cleynodio suo *Wisskohta*,

per Thomam dictum Boczijan de Szangrodz, Wlostonem de Iankow de cleynodio *Belin*, Marcussium de Camocin et Stanislaum de Ostrow de cleynodio *Wilcza kossa.*

1413. Colloquium in Radom feria secunda et tercia infra octauas Corporis Christi (die 26. et 27. Iunii).

33. [Radom. II. p. 59]. Pro parte Clementis de Schydlow, quia cum milicia ipsius per Lassotham de Russecz fuit accusata et vituperata, tandem ipse docuit et approbauit et testes produxit sue consanguineitatis, videlicet duos de cleijnodio *Rawa*, quomodo se aprobauit, quod cleynodium ursum cum domicella defert: dominum Iohannem de Conyn plebanum de Magno Skrzyn et Goworkonem de Blesno; et alios duos *Czolcow*, vitulum in clipeo deferentes, videlicet Petrassium de Wenawa et Bogussium de Zelanka; et tercios duos de *Boncza:* Andream de Sdzesszpar et Michaelem Socham de Gaczcowicze deferentes in clipeo unicornum. Predicti per sacramentum iuramenti docuerunt eum eis consanguineum et cleynodio eorum participantem et fratrem, et alij plures in testimonium, qui presentes fuerunt.

1414. Termini Piotrkouienses feria secunda in festo sancti Vincencij (die 22. Ianuarii).

34. [Piotrc. II. p. 90]. Testes Clementis de Bartkowice pro declaracione nobilitatis contra Iohannem de Czeszcowice: Nicolaus de Bloczischow castellanus Santhocensis, Petrus de Chelm, de clenodio *Ostoya*, Iohannes de Pnow, Peregrinus de Schoraw de clenodio *Buyny;* Iohannes de Sdana.

35. Testes Nicolai de Czeschanczice pro declaracione nobilitatis contra Iohannem procuratorem de Bradzicze: strenuus Petrus de Chelm, Byel subcamerarius Welunensis de clonodio *Ostoya*, Szeviga de Dambrowa, Philippus de Mislowice de clenodio *Pylawi*, Hyncza de Szelislawice et Thomas de ibidem de clenodio *Szoraw.*

1415. Colloquium generale in Radom feria secunda proxima post octauam sancte et indiuidue Trinitatis (die 3. Iunii).

36. [Radom. II. p. 83]. Dobco de Godow probauit miliciam suam contra Ludconem de Barzicze per dominos, videlicet per Nicolaum de Zapnow, Stanislaum de Malczow, patruos suos de clenodio suo videlicet de *Tharnawa*, qui duas cruces defferunt in clippeo, necnon Nicolaum de Yassewicze et Petrum de ibidem awnculos suos, qui defferunt M sub corona in clippeo et proclamacio (ipsorum) *Owad*, tercios autem duos post auam suam de tercio clenodio: Henricum de Gadzcouicze et Mathiam de Crzijskowicze, qui in clippeo unicornum deferunt et proclamacio *Boncza.* Qui iurauerunt: Ita ipsos Deus adiuuat et sancta Crux, quod idem Dobco ab awo, a patre et a suis progenitoribus est nobilis et frater noster, videlicet de genere nobilium, qui duas cruces defferunt in clippeo et proclamacio ipsorum *Tharnawa*, cui ius militale adiudicauerunt domini suprascripti.

37. [Ibidem p. 85]. Marcissius de Bankow probauit miliciam suam contra Kelcium de Chrwathi per dominos, videlicet Swanthoslaum de Byela-

wy, Cristinum de ibidem, patruos suos de suo clenodio, qui lilium in clippeo defferunt et proclamacio *Gosdawo*, Grothonem de Cozicze, Raphaelem de Iancowicze awnculos, qui ursum cum virgine coronata deferunt in clippeo et proclamacio *Rawa*, tercios autem duos post auam suam awnculos: Marcussium de Dobruto et Methslaum de Gobilniky, qui tres rozas in clippeo portant et proclamacio *Dolywa*. Cui ius militale adiudicauimus.

38. [Ibidem p. 91]. Martinus de Potrowicze probauit miliciam suam contra Iacobum dictum Lata de ibidem per fratres suos sui clenodij, videlicet per Bartholomeum de Mlodnicza, Stanislaum dictum Ogrizek de Mislissowicze, qui crucem in rota deferunt in clipeo et proclamacio (ipsorum) *Chorambala;* Nicolaum de Zapnow, Stanislaum de Malczow, qui lunam sub cruce in clippeo defferunt et proclamacio *Tharnowa;* tercios quoque duos Iacussium et Mathiam, qui deferunt crucem super babato et gamaleonem super crucem et proclamacio *Buijno*. Cui ius militate adiudicamus.

1415. Termini Pyotrcouienses feria secunda proxima post festum sancti Andree apostoli (die 2. Decembris).

39. [Radoms. II. p. 7]. Testes Iohannis et Petri de Szijrowskego pro expurgacione milicie: Iohannes de Szotklwincze et Stanislaus de Camoczin de uno clenodio *Wylcza cosza*, Petrus Borzislawsky, Nicolaus de Grabow *sczarbnik* Lanczicziensis de cleijnodio *Ogonow*, Albertus *sz Belicz*, Maznicza de Ywczina de clenodio *Cuczaba*.

1416. Colloquium in Radom feria tercia post festum Epiphanie (die 7. Ianuarii).

40. [Radom. II. p. 93]. Pro parte Pasconis de Domanicow, quia rusticus sibi obiecisset Nicolaus de Sczechanek, extunc prefatus volens de re infamato (s) expurgare et suam nobilitatem elucidare, sex testes suos amicos de sua stirpe genitos produxit: Miroslaum de Domanicow et Albertum de Slauosow, qui tamen pro signo gerunt in clipeo crucem ante babatum et proclamacione *Bobodze;* alij vero duo: Dobconem de Domanicow, Scar[b]conem, dominum Iacobum de Coneczpole pallatinum Siradiensem et capitaneum Cuiauiensem et Nicolaum de Cepow, qui pro signo gerunt in clipeo crucem ante babatum et proclamacione *Bobodze*, dominos Slawantham de Dambe, Iacussium de Iackow, qui pro signo gerunt crucem absque parte una *przewercze* in babato et proclamacione *Lubcza*, Sczedrik de Valow, Wetrzichonem de Bawantow, qui in clipeo gerunt ursum et domicellam in urso et proclamacione *Rawa*. Qui tamen iurauerunt in hunc modum: Ita nos Deus adiuuat et sancta Crux, quod est frater noster clenodialis et de nobili genere est propagatus [1]).

41. Pro parte Przedwoij de Rayecz, (quia) Pasko dictus Gardzinka de Gardzinicze rusticus sibi obiecisset seu ipsum infamasset, non esse virum nobilem de nobili genere propagatum, tandem prefatus Przedwogius volens de re infamato (s) expurgare et in bona fama se elucidare, sex

[1]) Zapiska ta jest przekreślona.

testes fratres, patruos, awnculos clenodiales produxit: Laurencium de Dambno et Benconem de Goworzina, qui pro signo gerunt et in clipeo *lankawicza* in cruce et proclamacione *Dambno;* alii vero duo: Nicolaum de Tincza et Dobconem de Krzizanowicze, qui pro signo gerunt et clipeo in babato crucem et proclamacione *Lazaka*, quinto sexti qui gerunt(s) Stanislaum de Dambrowka, Marcissium de Dambrowka, qui gerunt in clipeo crucem et *ostrewy,* et proclamacione *Neczuya.* Et isti iurauerunt in hunc modum: Ita nos Deus adiuuat et sancta Crux, quod nos scimus et protestamur, quod est frater noster clenodialis et de nostra sanguine propagatus nobilis.

1416. Termini in Pyotrcov feria tercia in festo sancti Mathie apostoli et euangeliste (die 25. Februarii).

42. [Radoms. II. p. 35]. Nota. Dum nobilis Dziuissius de Lochnisko Laurentio Knap (de Podstole) crimen ignobilitatis in facie iudicij imposuit, tunc idem Laurencius se de clenodio *Sampson* nominauit.

1416. Termini in Radom feria tercia proxima post festum sancti Bartholomei (die 25. Augusti).

43. [Radom. II. p. 116]. Dobek predictus de Woyslawice penam sex scotorum, quia clamauit in iudicio. Stanislaus de Wenawa probare debet miliciam suam ad colloquium generale proximum contra Andream de Brudnow et idem Stanislaus dixit deferre in clenodio seu clipeo *bawola glowa, colce w nostrz* et *zawolane Wenawa.*

44. Iohannes de Malinczin debet probare miliciam contra Dobeslaum de Woyslawice, qui dixit se deferre cum suis fratribus iu clipeo unicornum et proclamacione *Boncza*, et debet hoc facere ad colloquium proximum.

1417. Termini in Radomsk feria secunda post dominicam Iudica me, eciam proxima (die 29. Martii).

45. [Piotrc. II. p. 68]. Dominus Wlado de Strasow Ade de Milacow crimen obiecit ignobilitatis. Idem Adam [se] nobilem de clenodio *Frangebac* nominauit. Terminus inter eosdem, donec se idem Adam expurgabit.

1417. Termini Pyotrcouienses feria secunda ante festum sancti Egydii confessoris (die 30. Augusti).

46. [Radoms. II. p. 68]. Terminus inter Stephanum de Racziborowicze et Lechnem de Rzepijk. Terminus prorogatur in Pyotrcow pro ignobilitacione, qui Lech litteram expurgandam nobilitatem ponet, nominans se de clenodio *Novina.*

1418. Acta sunt hec in Iedlna feria quarta in die Cinerum (die 9. Februarii).

47. [Radom. II. p. 139]. Iohannes alias Magnus de Iablonicza suam innocenciam pro vituperacione milicie contra Andream de Chomóthow et testes super hoc produxit, primus Stanislaus de Rodoszthow, Mathias de

ibidem, qui deferunt in clipeo caput bavolum cum uno rothulo et proclamacionis *Wyenawa;* Abracham de Kochanow, Mathias de ibidem proclamacionis *Boyno* et in clipeo babatum, super babatho crucem et super crucem Domini *slepy gawron;* Gregorius de Keszkow, Petrus de Keszkow proclamacionis *Rogala,* qui in clipeo defferunt cornu wlgariter *thurzen* et duo cornua *poyecznikem gelenaya.*

1419 (?). Termini in Radom feria tercia post festum sancte Scholastice (die 14. Februarii).

48. [Radom. II. p. 178]. Pro parte Stephani de Zaborowye, quia probauit miliciam suam contra Sobeslaum de Mathczyno, videlicet per Petrum de Damba et Iohannem de Ossow, fratres suos sui clenodij, qui pro signo eorum in rota crucem in clipeo [deferunt] et proclamacio *Chorambala,* et per Grothonem de Kozicze et Iacobum de Swinow, qui pro signo ursum cum virgine coronata deferunt in clippeo et de proclamacione *Rawa,* awnculos suos dilectos, tercios quoque duos Mathiam de Radostow et Stanislaum de ibidem eciam post auam awnculos suos dilectos, qui caput bauolinum et rota in naribus in clippeo defferunt et proclamacio *Wyenawa.* Qui iurauerunt, quod ipse est frater eorum et de proclamacione ipsorum ut supra. Cui ius militale est adiudicatum.

49. Pro parte Petri dicti Keltita de Pilchowicze, quia probauit miliciam suam contra Iohannem de Crossyowyecz, videlicet per Stanislaum de Dambrowka et Petrum de Chomanthow, fratres suos clenodiales, qui pro signo eorum *ostrvam* cum cruce in clipeo deferunt, et proclamacio *Neczuya;* per Dobrzeij de Ianicowicze et Przibconem de ibidem awnculos suos post matrem dilectos, qui pro signo eorum crucem in babato in clipeo deferunt et proclamacio *Nagorȯ;* per alios duos: Dominicus de Miculowicze et Stanislaum de ibidem awnculos suos post auam dilectos, qui duas lunas cruce mediante deferunt in clipeo et proclamacio *Ostoya.* Qui iurauerunt, quod ipse est frater eorum de genere et proclamacione ipsorum, ut supra. Cui ius militale est adiudicatum.

1419. Termini, qui fuerunt in Iedlna feria quarta in die Cinerum (die 1. Martii).

50. [Radom. II. p. 184]. Pro parte Paschonis Sinowecz de Croczow, quia probauit miliciam suam contra Warsium de Ostrow, filium domini Cracouiensis, qui dixit sibi, quod esset rusticus, per Lassotham de Wlochy, Grothonem de Glusszecz, patruos suos dilectos, qui deferunt in clipeo babatum et crucem in babato, et proclamacio ipsorum *Nagorȯ;* et per Andream de Nyezabithow et Marcusszonem de Szczuczky, awnculos suos dilectos, qui in clipeo deferunt babatum et in medio crucem et aliam crucem super babato et proclamacio ipsorum *Luba;* et de tercio clenodio per Stasszconem de Dambrowka et Petrassium de Nagorzicze, qui in clipeo defferunt *ostrwam* et crucem superius, et proclamacio ipsorum *Nyeczuya.* Qui iurauerunt in hunc modum, quod Paszek est nobilis et filiaster noster et de sanguine nostra et de clipeo nostro et proclamacione *Nagorȯ.*

1420. Termini, qui fuerunt in Radom, feria tercia post festum XI milia virginum (die 22. Octobris).

51. [Radom. II. p. 199]. Pro parte Benasij de Keskow, quia prout ipsum Stanislaus de Malczew vituperauit in milicia sua, idem produxit duos testes de sua genealogia: Barthossius de Benkowicze, Stanislaum de Bobow, suos clenodiales fratres, qui iurauerunt in hunc modum: Sic nos Deus adiuuat et sancta Crux, quod ipse est frater noster de clenodio nostro *Czeluscz*, qui deferunt duas dentes alias *kli* et crux serata alias *crzisz szatwoczoni*, et proclamacio ipsius *Zawotol;* alios duos produxit: Petrus de Gardzinicze, Petrus de Croczow, qui defferunt alias *Iastrzambczowe;* tercios duos: Nicolaus de Czarna de clenodio *Lodza*, proclamacione *Lodza:* Nicolaus de Nyemanowicze, qui deferunt in clipeo *lewarth* et proclamacio ipsorum *Waln.* Nosque iuxta expurgacionem sibi ceterisque suis posteris iura militalia et penam XV post [eum adiudicamus].

1421. Termini, qui fuerunt in Radom, feria tercia post dominicam Letare (die 4. Martii).

52. [Radom. II. p. 214]. Pro parte Petrassij de Damba, pro parte patris sui Alberti, quod rusticus sibi obiecisset Varsius olim de Olsanowicze, quod tamen se pater ipsius non expurgasset de infamacione, tandem prefatus Petrassius volens patrem suum pye memorie clarum elucidare, sex testes nobiles fratres, patruos, awnculos produxit: Iohannem de Ossow, Petrus (s) de Potrow, qui pro signo ferunt crucem in rotha et proclamacione *Chorambala;* alijs duobus: Sbigneus (s) de Bronow, Iashonem de Cowalicow, qui pro signo ferunt crucem et duas lunas, wlgariter *mesandze,* et proclamacione *Ostoya;* Iohannes de Zeiackow, Vitum de Ianowicze, qui portant clipeum in clipeo et proclamacione *Ianina.* Qui tamen iurauerunt in hunc modum (s).

53. Dobeslaus de Mroczkow, rusticus sibi obiecisset Vars de Olsanowicze, tandem volens de re infamata se expurgare seu elucidare, sex testes nobiles fratres produxit iuxta formam iuris terrestris: Petrassius de Damba, Iohannes de Ossowa, qui pro signo gerunt crucem in rotha et proclamacione *Chorambali;* alij Iacussium de Zakrzew, Iohannem de Milkow, qui pro signo ferunt *lankawicze* et proclamacione *Awdanecz;* alij duo quintosexti Nicolaum de Cunradzicze, Vitum de Ianow, qui pro signo gerunt clipeum in clipeo et proclamacione *Ianina.* Qui (s).

1422. Termini celebrati feria secunda infra octauas sancti Martini confessoris (die 16. Novembris).

54. [Radoms. II. p. 209]. Ego Iohannes de Pyasczycze existens camerarius domini iudicis generalis Syradiensis, recognosco, quod ex mandato dominorum de colloquio generali coram me nobilis Vitus de Bestricow pro vituperatione milicie sue duos testes produxit: nobilem Martinum de Gyeszky et nobilem Hinczam de Szelislawicze, qui iurauerunt, quod predictus Vitus est ex clenodio, in quo continentur duo menses et crux et proclamacione *Ostoya.* Et eosdem testes produxit sub anno Domini M. CCCC vicesimo primo, infra octauas Corporis Christi et pro pena ad decretum dominorum.

* Napisano wrzesień k/ Kozłkowic

1422. Termini celebrati in Radomske feria secunda ipso die sancti Andree apostoli (die 30. Novembris).

55. [Radoms. II. p. 209). Nobilis Imbramus de Szcmikouicze infamauit alias *prȝiganil* Laurencium de Ostrolaka, asserens ipsum non esse nobilem sed rusticum et ipse asseruit se nobilem [de] clenodio *Hamadaijow.* Et ipsis dedimus terminum ad colloquium generale proximum.

1424. Termini in Radomsk feria secunda infra octauas Epiphanie (die 10. Ianuarii).

56. [Radoms. II. p. 234]. Nota. Petrus de Byestrzykow contra nobilem Vitum de Przeramb, qui Vittus eundem in iudicium domini castellani Syradiensis euocauerat, idem respondere nolens, nobilem se appellauit. Cui dominus iudex eandem nobilitatem declarare decernit, quod ipse declarauit per induccionem nobilium dominorum et eorundem iuramenta, scilicet nobiles Mroczkonem de Bussyna, Iaroslaum de Rambyeske clenodij proprii *Grȝymala,* tres turres post menia gestantes et proclamacionis *Grȝymala;* Iuczka de Zelyslawijcze clenodij *Zorawyow,* Thomkonem de alia Zelijslawijcze et Predslaum de Budzow. Qui adhuc sextum testem, videlicet strenuum Adam alias Schewyga de Dambrowa in quatuor septimanis de clenodio *Pylaw* producere debebit.

1425. Colloquium generale feria secunda post octauas sancte Trinitatis (die 11. Iunii).

57. [Radom. II. p. 233]. Pro parte Clementis de Pomorzani, quod cum ipsum Swanthoslaus Lithwos de Cazanow ipsum (s) vituperasset in milicia sua, quod non esset nobilis et quod recipere penam post se recipere (s) non debere militalem, tandem idem Clemens uti vir nobilis ex sentencia nostra produxit sex nobiles de tribus clenodijs, videlicet Laurencium de Zakrzew et Falislaum de Wyssyna, patruos suos dilectos, qui unicornum ferunt in clippeo et proclamacio *Bonczа;* alios vero duos Albertum de Pilchowicze et Andream de Pomorzani, awnculos suos dilectos, qui pro signo eorum *ostrwàm* cruce superposita ferunt in clippeo, et proclamacio ipsorum *Neczuya;* tercios quoque duos Falislaum de Iakymowicze et Nicolaum de Zaborow in testimonium, qui *ȝawassam* cum cruce ferunt in clippeo et proclamacio *Nowyna.* Qui iurauerunt, qod ipse est nobilis de domoque ac stirpe ipsorum procreatus, de genere nobilium ut supra, unde eciam sibi ius militale adiudicamus et penas integras post se recipiendas.

58. [Ibidem p. 237]. Pro parte Stanislai de Osmalicz, quia probauit miliciam contra dominam Stachnam Clementis relictam de Sobyessyn, per sex noblies, videlicet per Andream de Sarny, Iacobum de Zakowicze patruos suos, qui ferunt duas cruces, unam sub babato et alteram super babato et proclamacio *Luba;* et alios duos Laurencium de Kesz, Iohannem de Lubky awnculos, qui unicornum gerunt in clippeo et proclamacio *Bonczа;* tercios autem duos Henricum de Nezabithow, Gregorium de Thorzow in testimonium, qui *ȝawassam* ferunt cum cruce in clippeo et proclamacio *Nowyna.* Qui iurauerunt, quod ipse sit filiaster et frater eorum ac nepos ipsorum de genere, ut supra. Cui ius militale adiudicamus.

1425. Feria secunda in crastino Natiuitatis sancti Iohannis babtiste (die 25. Iunii).

59. [Radom. III. p. 39]. Nota. Nobilis Briccius de Scampa, quem prius infamauerat nobilis Nicolaus do Ostralanka, sibi penam adiudicatam dare denegando, ipsum rusticum et ignobilem asserendo, per induccionem et corporalia iuramenta nobilium scilicet Philippi de Brzesinky et Andree de Stanislaw de clenodio *Radwan*, vexillum ecclesiasticum et superius crucem gestancium et proclamacionem *Kaya* habencium, qui iurauerunt, ut in forma, suorum fratrum seniorum et aliorum quatuor nobilium, videlicet Mathie Borowesky, Nicolai eciam Borowesky de clenodio *Ostoya*, Petri de Sdanawa, Swanthomiri de ibidem de clenodio *Belyna*, testimonium perhibencium, suam nobilitatem declarauit.

1426. Termini in Radomsk feria secunda in vigilia Visitacionis Marie virginis gloriose (die 1. Iulii).

60. [Radoms. III. p. 83]. Nota. Nobilis Petrus de Bestricow, quem nobilis Briccius de Scampa in sua nobilitate iufamauerat, rusticum in facie iudicij appellando, per iuramenta nobilium Iacobi de Strosza, Iohannis Grad de Melchow sui paternali clenodij *Hamadey*, pro signo clenodiali albam aquilam mediam in campo rubeo coronatam gestancium, proclamacionem *Socola* habencium; de *Pylawa* clenodio Iassek de Myslowice, Iohannis de ibidem; item de clenodio *Mosczicz* Mathie de Boguslawice, Iohannis Gsek de Iaczkowo post auas suas sibi cognatas, suam declarauit nobilitatem.

1426. Termini Piotrcovie feria secunda ante festum sancte Magdalene (die 15. Iulii).

61. [Piotrc. IV. p. 131]. Terminus inter nobilem Mathiam de Milcow et Iacussium de ibidem, prout supra, vel ad secundos terminos Potrcouienses, qui Mathias adducet nobiles: Stanislaum Schaputa de Sangrodz et Petrum de Zachasze, fratres sui clenodij *Byelina*, qui recognoscent, quod predictus Mathias est eorum frater clenodialis (de) genere et sanguine; quod si fecerint, tunc idem Mathias nobilis permanebit, si aliquis postea nobilium sibi crimen ignobilitatis non imposuerit, quia idem Iacussius ipsum Mathiam rusticum appelans, se solum etiam rusticum esse asserebat.

1426. Termini Piotrcovienses feria secunda ante festum sancti Laurencij martiris (die 5. Augusti).

62. [Ibidem IV. p. 134]. Nota iuxta decretum dominorum nobilis Mathias [de] Milcow duos fratres sui clenodij *Belini* nobiles viros dominos scilicet Stanislaum Schaputho de Sangrod et Petrum de Zahosze prius nominatos induxit, qui recognouerunt in facie iudicij, quod ydem Mathias est frater eorum clenodij genitus et sanguinis.

1426. Termini Pyotrcouienses feria tercia in crastino (s) sancti Egidij confessoris (die 3. Septembris).

63. [Ibidem IV. p. 144]. Nota. Dum nobilis Iohannes Olcowicz de Rzepky nobilem Iohannem de ibidem Goragewicz iu iure nobilitatis infa-

masset in facie iudicii, wlnera nobilia et solutionem wlnerum nobilium, super que iurauerat, sibi dare et soluere denegando, sed rusticana volens sibi soluere, ipsum etiam rusticum appelando, tandem idem Iohannes Goragewicz de clenodio *Polucoszą* se nobilem appelauit.

1427. Termini Petricouie feria secunda post Conductum Pasche (die 28. Aprilis).

64. [Piotrc. V. p. 192]. Testes Przibislai de Rzepky contra Iohannem Olcowicz de ibidem pro declaranda nobilitate: Polanyn de Strachoczice, Sulislaus de Cassewo de suo paternali cleynodio *Polucoszę;* Warsium de Krzczicowice, Warsium de Boguczice de clenodio *Rawy;* Iohannem de Wodzino et Iohannem de Boguslawice de cleynodio *Ossoria* iurabunt, ut in forma.

1427. Termini Radomienses feria secunda ante festum Penthecostes (die 2. Iunii).

65. [Radoms. III. p. 143]. Nota. Dum nobilis Iohannes de Vlesze Stephanum in iudicio infamauit, dicens ipsum rusticum esse, tunc idem Stephanus dixit, se nobilem de tribu nobilium dominorum *Rogala* et de ipsorum clenodio; pro quo Iohanne nobiles Paulus de Borowce, Sethegius de Olbrachczice et Vincentius de Vlesze fideiusserunt, quod iudicata soluet causa in eadem et penas, si se idem Stephanus expurgabit.

1427. Termini Potrcouienses feria secunda in vigilia sancte Marie Magdalene (die 21. Iulii).

66. [Piotrc. IV. p. 212]. Nota. Nobilis Borzim de Rzepky, cuius fratri germano felicis memorie Iohanni ibidem de Rzepky, dum vivebat in humanis, Iohannes Olcowicz de ibidem in honore nobilitatis derogauerat, sibi wlnera nobilia et solucionem ipsorum wlnerum nobilium dare denegando, etiam rusticum fore asserendo, per induccionem et iuramenta nobilium testium sex, scilicet: Sulislai de Cassewo, Polanyn de Strachoczice, fratrum seniorum sui paterni clenodij *Polucoszę*, pro signo clenodiali asininum caput cum auriculis in clipeo gestancium, proclamacionem *Polukoszę* habencium, et Varsij de Krczikowice, Varsij de Boguczice de clenodio *Rawa*, ac Iohannis de Wodzino et Iohannis de Boguslawice de clenodio *Ossorja* suam et eiusdem fratris sui mortui nobilitatem declarauit, qui iurauerunt, ut in forma consueta.

1428. Colloquium Radomiense prime sessionis magnifici militis domini Iohannis de Sprowa ad iudicia terrestria feria quarta proxima post octauam Epiphanie Domini (die 14. Ianuarii).

67. [Radom. II. p. 247]. Pro parte Marcissij dicti Syska de Gnathowicze, quia probauit miliciam suam contra Boxam de Medzwedz de tribus clenodijs, videlicet per Stanislaum castellanum Lucoviensem de Obori, per Petrum filium Ade thezaurarij de Warsowa de Unestow, patruos suos, qui *Roch* in clippeo ferunt et proclamacio ipsorum *Pirzchala;* alios vero duos Paschonem de Gorzno, per Petrum de Podlanze, qui sagittam alias *rogaczina* cum abside rotali et proclamacio *Powala*, awnculos suos; de tercio

autem clenodio Pacossium de Pyasthow et Iohannem de Clonow, qui pro signo ipsorum *lancawcam* ferunt in clippeo et proclamacio *Abdank*. Qui insimul tacta sancta Cruce prestiterunt corporale iuramentum, quod ipse sit nobilis a patre, ab avo, a matre est nobilis et frater ipsorum ac nepos eorum. Cui ius militale adiudicamus et penas integras post se recipiendas.

68. [Ibidem p. 250]. Pro parte Nicolai de Malinczyn, quia contra Mathiam de ibidem probauit miliciam de tribus clenodijs, videlicet per Bartholomeum de Bostow et per Iohannem de Yawor, qui in clippeo sagittam cum cruce in babato et proclamacio *Byelina*, patruos suos, alios vero duos Nicolaum de Mislissowicze et Floryanum de Stralcow awnculos, qui tres *croye* de rosa in clippeo ferunt et proclamacio *Rola*, Dobconem de Crzizanowicz et Gregorium de Croczow, qui crucem in babato deferunt et proclamacio *Nagoró*. Qui iurauerunt, quod ipse est nobilis fraterque ac nepos eorum. Cui ius militale est adiudicatum.

1428. Termini in Radom, qui fuerunt feria tercia post festum Assumpcionis Marie virginis (die 17. Augusti).

69. [Radom. I. p. 521]. Nicolaus de Lubky expurgauit miliciam suam contra Clementem de Tyrzyn post patrem de *Bunczą* proclamacione et in clipeo unicornum, et post matrem *Iassona*.

1428. Colloquium generale in Radom feria quinta post octauam Natiuitatis Marie virginis (die 16. Septembris).

70. [Radom. II. p. 255]. Pro parte Iacobi alias de Glumicze, quia probauit miliciam suam contra Paschonem de Secluky per fratres suos et awnculos, videlicet per Lucam de Przelusky et per Iohannem de ibidem, qui ferunt crucem cum medio in babato et proclamacio *Balia*, alios autem duos: Swanthoslaum dictum Briganth de Pilchowicze et per Stanislaum de Cunraczicze, awnculos suos, qui crucem cum medietate annuli ferunt in clippeo et proclamacio *Ossorya;* tercios autem duos Stanislaum de Mislissowicze et per Nicolaum de Ossuchow, qui crucem in rota ferunt et super crucem lilium et proclamacio *Chorambala* post avam patris sui, fratres suos, qui iurauerunt, quod ipse est nobilis ab awa, a patre et a suis progenitoribus et est frater ac nepos eorum de armis et de clenodio ipsorum nobilium ut supra. Cui ius militale adiudicamus.

1428. Termini in Radomsk feria secunda in festo sancte Lucie virginis (die 13. Decembris).

71. [Radoms. III. p. 221]. Nota. Nobilis Nicolaus Zambkowsky de Baworow, quem nobilis Benassius de ibidem ignobilitauerat sibi exprobrando et ei penam dare denegando, ipsum rusticum appelando, per supportacionem et releuacionem regalis littere felicis memorie regis Kazimiri scripte auo eiusdem Nicolai germano, qua littera Iacussius Zapnowsky suus aws suam nobilitatem declarauerat mediantibus iuramentis nobilium Nicolai Boxiczky et Marcissium Iamsky de clenodio *Tharnawy* dominorum, crucem cum luna pro signo clenodiali gestancium, proclamacionem *Tharnawa* habencium, suam nobilitatem declarauerat et memoriale dedit.

1429. Termini in Radomsk feria III post dominicam Letare (die 8. Martii).

72. [Radoms. III. p. 224]. Nota. Nobilis Iohannes de Strzelce, cui nobilis Stanislaus Panczsprzuch exprobrauerat, ipsum rusticum et ignobilem apelando, nominatos quatuor nobiles induxit, scilicet dominos Florianum de Waszlino, Gregorium de Pothok de clenodio *Colmasch*, gestantes babatum in alio babato et superius crucem pro signo clenodiali in rubei clipei campo, fratres suos seniores post patrem suum conclenodiales, qui iurauerunt, quod idem Petrus est de domo, genere, sanguine et clenodio ac proclamacione *Colmasz*; et Iacussium de Zakrzewo, Swansconem de Iayky de clenodio *Cornicz*. Terminus reliquis duobus testibus, scilicet nobilibus Nicolao de Mocza, Othe de Krzepczow, de clenodio *Iunosze* alias *baranow* iuxta ius terrestre.

1433. Termini in Grodzecz feria III proxima post festum Omnium Sanctorum (die 3. Novembris).

73. [Groj. I, b. p. 95]. Ibidem Andreas de Bijeijcowo pro furticinio debet testes producere in duabus septimanis et eosdem nominauit, primos Andream Nossowski et Clementem Grzerzewskij de cleijnodio *Trzaskij;* Iohannem Suchodolsky et Petrum fratrem ipsius de ibidem de cleijnodo *Dowala;* Nicolaum Cloda de Badowo et Egidius (s) de ibidem de cleijnodio *Poraje*.

Rotha: *Iaco ija tho wijem, eze Andrzeij nijecradnije w kszanszeij zijemi ani tego uzithku ma.*

1434. Termini in Radomsk post expedicionem Pomoranie et post colloquium generale primi celebrati feria secunda in crastino dominice Letare (die 8. Martii).

74. [Radoms. IV. p. 63]. Testes Dominici de Sdana pro declaranda nobilitate, cui nobilis Nicolaus de Ladzice in nobilitate exprobrauit: Ubislaus de Chotchowice, Swanthomirus de Sdana, de clenodio *Byelina,* sui clenodij paternalis, Iacussius de Golanky, Iaroslaus de ibidem de clenodio *Thaczali*, Briccius de Scampa, Michael de ibidem de clenodio *Radwani*. Iurabunt iuxta consuetudinem terre pro declaranda nobilitate.

75. [Ibidem IV. p. 74]. Nota. Nobilis Dominicus de Sdana, cui nobilis Nicolaus de Ladzice in nobilitate exprobraverat, ipsum rusticum asserendo, per iuramenta testium prius scriptorum nobilium, scilicet Ubislai de Chothowice, Swanthomiri de Szdana de suo clenodio paterno *Byelina*, babatum et intus babati crucem cum *rogaczina* pro signo clenodiali gestancium, proclamacionem *Byelina* habencium, Iacussij de Golanky, Iaroslai de ibidem de clenodio *Taczali*, ac Briccij de Scampa, Michaelis de ibidem de clenodio *Radwani* suam nobilitatem declarauit et memoriale dedit.

1434. Termini Radom. feria secunda post dominicam Misericordia Domini proxima (die 12. Aprilis).

76. [Radoms. IV. p. 68]. Nota. Nobilis Dominicus de Sdzana, cui nobilis Nicolaus de Ladzice exprobrauerat, ipsum rusticum asserendo, per iuramenta testium suprascriptorum de clenodio *Byelina* pro signo clenodiali

paternali babatum et intus babati crucem cum *rogaczina* gestancium, proclamacionem *Byelina* habencium, suam nobilitatem declarauit et memoriale dedit.

1434. Actum Syradie feria VI in crastino beatorum Symonis et Iude apostolorum, in conuentione generali (die 29. Octobris).

77. [Radoms. IV. p. 85]. Nota. Nobilis Petrus de Pansczicze cui ut dum nobilis Przeczlaus burgrabius Leopoliensis exprobrauerat, ipsum rusticum asserendo, per iuramenta Mathie de Goslawice et Dobeslai de Ploszow, fratres seniores sui paterni clenodij *Bloszina*, qui pro signo clenodiali portant super rotha alias *toczenicza* crucem in rube[o] campo albam; et Iohannis Cogisz de Wodzino, Iacobi Zacharsky, de clenodio *Wylczecossy*, ac Mathiae de Sulostowice, Petri de Clethna de clenodio *Prussow* suam nobilitatem declarauit.

1435. Termini Nove ciuitatis feria quinta proxima ante diem dominicam Rogacionis (die 19. Maii).

78. [Zakrocz. II. p. 108]. Inter Iunossium et Bronislaum et Nicolaum et omnibus de clipeo *Iunosze* et *Wsczele* ex una, et Nicolaum de Popijelzino dicto Dolanowsky ex altera, vigore et auctoritate domini nostri ducis Boleslai ducenta [sexagenis] vadij vallatum et firmatum, quod pace debeant uti et non lite.

1436. Termini celebrati in Grodzecz feria tercia proxima post Circumcisionis Domini (die 3. Ianuarii).

79. [Groj. I, a. p. 104]. Item primus Pacossius de Vodziczna, secundus Iacobus Koszethulskij, tercius de *Polukosza* Iohannes de Picarti, quartus *Welmesz*, quintus de *Choranbali* Daczbogus Pachnicz de Goly[ani], sextus Nicolaus Lagodka de Golyani.

Rotha testium: *Iaco ya tho vem, o ctore penandze y cramni rzeczi Stachna s Dzeczmina Voydka szalowala, tych on nepobral ani uszidkow ma* [1]).

1436. Termini in Grodzecz feria tercia proxima ante octauam Epiphanie (die 10. Ianuarii).

80. [Ibidem I, b. p. 95]. Ibidem Stanislaus heres de Wisoca debet testes producere in duabus septimanis ad instanciam Nicolai de Cozyetuli pro quadam equa dicto kmethoni subtracta, et eosdem nominauit, primos Leonardum de Slonawa et Albertum de Koschmino de cleynodio *Bolesti*, Pacossium de Prompna et Stanislaum Wisokinskij de cleynodio *Szeligij*, item Nicolaum Poluklodek de Ruthky, Albertum Wangrzinowycz de ibidem de cleynodio *Pomiani: Iaco ya tho wyem, esze Stanislaw nijeucratl Micolagewi cobilij.*

---

[1]) Zapiska przekreślona.

1436. Termini in Grodzecz feria tercia proxima post festum Epiphanie (die 10. Ianuarii).

81. [Groj. I, a p. 18]. Ibidem nobilis Woyslaus de Goliani testes nominauit, quos producere debebit in duabus septimanis, primum Stanislaum de Belchsko, secundum Miczek de ibidem, de cleynodio *Przerowa*, tercium Wenceslaum et Albertum Dlugi de Oczassali, de cleynodio *Cuczaba*, quartum Stephanum de Byczina et Adam de Lijssowo de cleynodio *Byeleije*. Rotha: *Yakom ya w ksanzeij zyemij nyecrathl.*

1437. Termini Radomscenses feria secunda in crastino dominice Reminiscere (die 25. Februarii).

82. [Radoms. IV. p. 130]. Nota, in facie iudicij constitutus nobilis Nicolaus de Ianicowice, quem nobilis Predborius Marzecz de Crassenice infamauerat ei exprobrando in nobilitate, eum rusticum asserendo, mediante littera suam nobilitatem declarauit de clenodio *Iastrzabeczow*, quem tandem idem Predborius esse verum nobilem confirmauit et memoriale dedit.

1443. Termini Pyotrcouienses feria secunda post Epiphanie octauas (die 14. Ianuarii).

83. [Piotrc. VI]. Nota. Iohannes de Byalkowicze produxit testes wlgariter *przewyedl* pro honore sue nobilitatis, duos de clenodio suo dicto *Habicz*, qui flagellum portant super clipeo: primus Iohannes de Golcze, secundus Clemens de Wyszochoczicze; secundos duos de clenodio *Thoporow* post matrem suam: Petrus nobilis de Wolaija Belchaczska, Iohannes secundus de Zablocze; tercios duos de clenodio *Vylczych kosz* post auam suam: primus Iacobus Zacharsky de Wąwali, Petrus de Mikulowicze. Et isti predicti iurauerunt, ut frater est ipsorum sanguinis.

1443. Termini terrestres, qui fuerunt in Stanzicza feria quinta proxima post festum Pentecostes Domini (die 13. Iunii).

84. [Radom. II. p. 286]. Testes clenodiales domini Lucassij de Sarni contra dominum Bernardum de Vlase, quod producet de cleijnodijs: primo de clenodio *Lubicz* ex patre, (qui) ferunt babatum cum cruce, et secundum clenodium dictum *Nowina* de awa, tercium nominauerat *Boncza* de matre. Et isti iurabunt in hunc modum: Ita ipsos Deus adiuuat et sancta Crux, quia Lucassius de nostra progenie paternali et maternali et ex awa est progenitus et procreatus.

1443. Termini terrestres, qui fuerunt feria quarta(s) proxima ipso die sancti Francisci confessoris (die 4. Octobris).

85. [Radom. II. p. 374]. Pro parte Lucassij de Sarni, quia prout ipsum Bernardus de Drasgów, diffamauerat, dicens ipsum esse ex vili genere natum, ipse tamen testes produxit ex genere paternali de *Lubicze*, de clenodio paternali: Petrus de Grabyonow, Iohannes de Trzesian, qui iurauerunt ipsum esse fratrem ex genere ipsorum paternali procrease(s); Nicolaus de Thomasowicze, Nicolaus de Lupky, Albertus de

Sczuczky, Paulus de Stpicza, et isti quatuor in hunc modum iurauerunt, quod scimus et testamur, quod ita est.

1444. Termini terrestres, qui fuerunt in Radom, feria tercia proxima post dominicam Oculi (die 17. Martii).

86. [Radom. II. p. 435]. Pro parte Iacussij de Mislischowicz, quia prout Iarochna consors Petri Wiczusch de Mislischowicze dehonestauit Elisabeth consortem predicti Iacussij [dicens]: nolo tibi penam fideiubere, quia tu recepisti tibi ribaldum in virum, tunc idem Iacussius ad expurgandam suam innocenciam produxit duos patruos suos de stirpe sua de armis *Nyeczuye,* qui ferunt in armis suis *ostrew* et super crucem: Paulus Nyeczuya de Dambrowka et Mathias de Nyeczuycze, et duos awnculos uterinos: Procopius de Branincze et Petrus de Woyczesicze de armis *Tarnawa,* qui deferunt in cleynodio suo —, et duos de armis *Nalancz,* qui deferunt—, et isti iurauerunt: Ita nos Deus adiuuat et sancta Crux, quot (s) scimus et testamur, quia Iacussius de Mislisowicze de fratre patruali est procreatus; et awnculi duo eciam sciunt et testantur, quod ex sorore nostra germana procreatus, et alij duo de armis awe in testimonium. Tunc penam XV et parti XV et alias XV, prout sibi fideiubere noluit (s).

1444. Termini Radomscenses feria II. proxima ante festum s. Marie Magdalene (die 20. Iulii).

87. [Radoms. V. p. 115]. Nota. Nobilis Nicolaus de Iayky coram iudicio exbrobrauit (s) se Iohanni de Milakow, appellans eum rusticum, qui dixit se fore de clenodio *Lazank.* Quare auctoritas dominorum distulit sibi terminum ad decursum unius anni et sex septimanarum ad expurgandam nobilitatem suam. Qui Iohannes in Pyotrkow debet expurgare et deduci.

1444. Termini Piotrcouienses feria secunda ipso die sanctorum Innocencium (die 28. Decembris).

88. [Piotr. VI. p. 140]. Testes nobilis Iohannis de Mylakow contra Wilam de Iaykowska wola. Item primus testis: Wloszczibor de Bilanow, secundus Nicolaus Stoyanka de Przanowice, ambo de cleynodio *Lazanki* patris ipsius; Nicolaus dictus Byk de Bilanow, Dobeslaus de Lissowicze de cleynodio *Nowina* post matrem ipsius Iohannis; Stanislaus de Troijakij et Iohannes de Troijakij de tercio cleynodio dicto *Ossorya.* Iurabunt primi: *Thako nam pomoszy Bog y swanthy krzisz, yako wyemy y szwyathczimi, esze ijest nasz brath z nascheij krwije y z naschego sczythu;* et alii sequentes: *Y my wyemy y szwyathczimi, esze yest thego sczithu Lazanki.*

1445. Termini in Radomsk feria secunda ante Epiphaniam Domini (die 4. Ianuarii).

89. [Radoms. V. p. 121]. Testes nobilis Stanislai de Brzesznicza contra nobilem Sciborium de Bogusslawicze: Iohannes de Byala, Hanek de Wyrzchowisko de clenodio duarum lunarum et crucis; Stanislaus de Strzelecz, Nicolaus de Wanczkow de *Osmorog* et *czeczerza;* Michael de Scampa, Briccius de ibidem de vexillo et proclamacione *Radwan.*

1445. Termini qui fuerunt in Radom feria tercia proxima post festum Conuersionis sancti Pauli (die 26. Ianuarii).

90. [Radom. II. p. 484]. Pro parte Iacobi Zawora de Mlodnicze, quia probauit nobilitatem suam contra Clementem de Byelyani heredem, qui sibi in testimonio derogauerat, dicens, quod non esset dignus esse in testem, quia est ribaldus. Qui Iacobus expurgatus est laudabiliter per ydoneos viros, per Andream Latho de Brudnow et Iohannem de Zdzechow patruos, proclamacione *Pomyanow*, caput zamborinum cum gladio deferentes; Iohannem de Iassowicze et Nicolaum de Mechow post matrem suos awnculos, M sub corona portantes, proclamacione *Ulanow;* Andream de Iassowicze et Mathiam de Krzyskowicze *Bonczey*, unicornum in clipeo deferentes, ad testimonium, qui iurauerunt, sicut frater noster de genere et sanguine nostro est nobilis ex patre et matre. Pena XV est adiudicata sibi et iudicio, quam penam obligatus est idem Clemens soluere predicto Iacobo sub pena XV alia.

1445. Termini in Radomsk feria quinta proxima ante dominicam Innocanit (die 11. Februarii).

91. [Radoms. V. p. 125]. Nota. Nobilis Stanislaus de Yayky nobilibus Ianek de Wyrzchowicze, Iohanne de Byala est sufficienter de infamacione nobilitatis eductus, qui iuramento facto dixerunt, quod nobilis Stanislaus est de genere nostro et sanguine progenitus post patrem de proclamacione *Osthoya,* et de clipeo, in quo portant duas luna. et crucem; nobiles vero Stanislaus de Strzelcze, Nicolaus de Wyanczkowicze similiter facto iuramento pro eadem infamia recognouerunt, quod nobilis Stanislaus post matrem est de nostro genere et sanguine progenitus, de clenodio *osmorog* et proclamacione *Dzeralth* et de clipeo *czeczerza,* quem infamauerat in nobilitate ipsius nobilis Sciborius de Bogusslawicze; nobiles vero Michael de Scampa, Briccius de ibidem facto iuramento fassi sunt, quod est de clenodio *Radwanow,* proclamacione *Caya*, de clipeo vexillo cum cruce superius portata; qui nobilis Stanislaus in nobilitate per iuramenta supradictorum permansit et memoriale dedit.

1445. Termini Radomscenses feria secunda infra octauas sancti Martini (die 15. Novembris).

92. [Radoms. V. p. 137]. Nota. In facie iudicij constitutus personaliter nobilis Stanislaus filius Cristini de Mukolicze nobilibus Nicolauo de Swyrzczow et Iohanne de Sbyrzchow est sufficienter expurgatus et eductus, qui in nobilitate fuit infamatus per nobilem Petrum de Strzelcze; qui nobiles iuramento facto dixerunt, quod dictus Stanislaus est frater noster de genere nostro et proclamacione *Grzymala* et clenodio trium turrium; nobiles uero Nicolaus de Wronikowo et Mathias de Sobacow similiter facto iuramento dixerunt, quod dictus nobilis Stanislaus est sororinus noster de clenodio: crucem in babato et proclamacione Accipiterorum alias *Yastrzanpczow* post matrem et *Grzimal* post patrem. Nobiles vero Nicolaus de Milakow et Albertus de Sbyrkow similiter facto iuramento sunt testificati, quod dictus Stanislaus post auam de clenodio *Frencbark* et post patrem *Grzymala.* Quare auctoritas dominorum ipsum Stanislaum pronunciauit et mansit in nobilitate suis cum posteris temporibus perpetuis.

Qui Stanislaus nobilis memoriale dedit, quem Petrus ministerialis proclamauit ad audiendum iuramenta.

1446. Termini in Warka feria quinta proxima post dominicam Reminiscere (die 17. Martii).

93. [War. I, b. p. 36]. Ibidem nobilis Stanislaus Sglesz capitaneus Czirnensis vigore illustris principis penam vallatam ducentas sexagenas interposuit inter nobiles Mathiam Ladam de Rosnischewo ab una et Iohannem, Stephanum, Thomam, Mscislaum Czolkones de Rosnischewo heredes et totum clenodium alias *scith Czolky*, ex altera partibus, ut si, quod absit, aliquis armis, verbis illicitis inpulsauerit, hanc penam vallatam labetur; si vero aliqua esset inscripcio super in libro descripta pena inter eosdem partes, illam nullius roboris faciunt, sed presentem volumus permanere.

1446. Termini Piotrcovienses feria secunda infra octauas Natiuitatis beatissime Marie virginis (die 12. Septembris).

94. [Piotr. VI. p. 140]. Nota. In facie iudicij personaliter constitutus nobilis Wischek dictus Nazorek de Sulimirzicze coram proposuit sue dehonestacionis *prziganí*, expurgare se volens per testes consanguineitatis, cui nobilis Petrus Strobrusky, procurator nobilis Derslai de Klobukowicze vilipendit *prziganil* et Vislaus tanquam actor ore confirmauit, quod idem Wischek esset de rustica progenie, quod vilipendium *prziganа* factum est in limitacione granicierum inter Klobukowicze ex una et claustrum Mstow unacum hereditate Kuchary partibus ex altera, super quibus granicijs idem Wischek erat testis nominatus et in iure acceptus. Hec facta sunt in iudicio coram camerario domino Nicolao de Woynowicze dicto *Maij*, qui tunc ex parte strenui domini Petri de Wrancza succamerarii terre Siradiensis generalis residebat, quam vituperationem *prziganą* ipse dominus *Maij* cum quibusdam ibidem secum iudicio presidentibus una cum Mathia ministeriale in iudicio terrestri recognouit taliter, prout ad ius terrestre remiserat ipsum Wischkonem pro nominacione et induccione testium. Ius terrestre uero decreuit ipsi Wischkoni testes nominare. Quiquidem Wyszek nominauit Iohannem de Mlodavino et Petrum de Rudolthowicze de cleynodio paterno *Ostoya*, de materno vero *Frymbark:* Stanislaum de Starzinicze de terra Welunensi, Iacobum de Papyesze; per auas autem de cleynodio *Rogala:* Petrum de Gluchow et Iohannem olim de Krzeszlow aduocatum de Sczuczow. Quos testes idem nobilis Wischek ad primas ferias secundas ad terminos Radomske proxime affuturos indicet; ipse vero nobilis Wischek eos, qui eum villipendebant, ad terminos in Radomske citabit. Quos testes domini iudex et subiudex acceptauerunt.

1446. Termini in Radomsk feria secunda post Exaltacionem sante Crucis (die 19. Septembris).

95. [Radoms. V. p. 145]. Nota. In facie iudicij constitutus personaliter nobilis Wyschek dictus Nazorek de Sulimirzicze, qui fuit per nobilem Derslaum de Clobucowicze infamatus et in nobilitate infectus, coram iudicio per nobiles dominos testes suos est expurgatus. Primi duo: Iohannes de Mlodavino et Petrus de Rudolthowicze, de clenodio paterno *Osthogya;*

secundi duo nobiles Stanislaus de Starzini, Iacobus de Papyeze de clenodio materno dicto *Frincbark;* tercij duo Petrus de Gluchow et Iohannes olim de Crzeslow nunc aduocatus de Scyrzczow post auas de clenodio *Rogale.* Hij iurauerunt et iuramenta deposuerunt in hec verba: Ita nos Deus adiuuat et sancta Crux, quod nobilis Wyschek dictus Nazorek de Sulimirzycze est de nostro sanguine progenitus et de nostris clenodijs et proclamacionibus existit *Ostogya.* Quare auctoritas dominorum ipsum Wyschek circa nobilitatem et honorem remansit.

1446. Termini Pyotrcouienses feria secunda (s) ipso die sancti Iohannis apostoli (die 27. Decembris).

96. [Piotr. VI. p. 164]. Nota. Prout nobilis Imbram de Iayky nobili Iohanni de Milakowo famam nobilitatis denegasset et viciasset, sibi crimen ignobilitatis obiciens, imponens et asserens, ipse Iohannes non immemor clare stirpis sue et suorum progenitorum pro extirpando vicio ignobilitatis sex testes in eorum nobilitate preclaros nominauit et induxit: primos duos nobiles Wlosczibor de Przanowicze et Nicolaum de ibidem de clenodio *Lazanky,* qui tacto (s) iuramentum corporale testati sunt in hunc modum: Sic nos Deus adiuuet et sancta Crux, quia Iohannes de Milakowo post patrem suum et sanguinis est frater noster, deferens babatum, in medio crucem, proclamacione Accipiterorum, de clenodio *Lazanky;* alios duos, scilicet Nicolaum de Bylanowo et Dobconem de Lischowicze, qui eciam tacto iuramentum corporale testati sunt, quod Iohannes de Milakow post matrem suam est *Nowyna* de clenodio *Lazanky;* tercios vero duos, scilicet Stanislaum de Troyaky et Iohannem de ibidem, qui similiter tacto iuramentum corporale testati sunt, quod Iohannes de Milakowo post auam est *Ossorya* de clenodio *Lazanky,* deferens rotam sine spandilibus alias *przes zwon,* de clenodio *Lazanky.* Cuius visa iusta iusticia eidem Iohanni plenum et integrum ius nobilitatis dedimus et perpetualiter damus.

1447. Termini in Radomsk feria II proxima ante festum s. Andree apostoli (die 27. Novembris).

97. [Radoms. V. p. 179]. Testes nobilis Blasij de Iankowicze contra nobilem Nicolaum Lubyathowsky de Zascrzow: nobiles Laurencius de Ostralanka *Hamadeijow,* Andreas de ibidem *Hamadeijow;* Stanislaus de Gaschin *Stembark,* Nicolaus de Wijcupy Stembark, Iacussius de Iaczkow *Ostogey,* Iohannes de ibidem *Ostogey.* Primi duo iurauerunt: Ita nos Deus adiuuat et santa Crux, quod nobilis Blasius de Iankowicze post patrem ipsius est frater noster de genere et sanguine nostro progenitus, et est de clenodio et proclamacione nostra *Hamadeijow;* secundi duo iurauerunt: Ita nos Deus etc. quod nobilis Blasius de Iankowicze post matrem ipsius est frater noster de genere et sanguine nostro progenitus, et est de clenodio et proclamacione *Stambark;* tercij duo iurauerunt etc. quod nobilis Blasius de Iankowicze post auam ipsius est frater noster de genere et sanguine nostro progenitus et de clenodio et proclamacione *Osthogeij.*

1450. Termini, qui fuerunt in Radom feria tercia ipso die Fabiani et Sebastiani martirum (die 20. Ianuarii).

98. [Radom. IV. p. 183]. Pro parte Wenceslai de Paznicze, quod expurgauit suam nobilitatem, prout ipsum inculpauerat Paulus de Rathoszin,

quod ipse non esset verus nobilis. Tandem idem Wenceslaus testes produxit iuxta iuris formam, primos duos post patrem, videlicet Albertum de Paznicze et Sbigneum de ibidem de armis *Lodza*, et duos videlicet Albertus et Michael de Stralkow post matrem do armis *Nowyna*, et duos ex alienis armis, videlicet *Owadow*, videlicet Andreas de Iaschowicze et Boguslaus de Keskowy; hij testes iurauerunt quatuor, post patrem duo et matrem duo, quia verus est frater ipsorum de armis eorum, et duo alieni, quia est verus nobilis. Ideo ipsi penam quindecim adiudicamus.

1451. Termini Zakroczymienses die s. Kiliany (die 8. Iulii).

99. [Zakrocz. III. p. 141]. Nos capitaneus Zacroczymiensis de Czosznowo vallamus et interponimus vadimonium inter clenodia, inter *Scheligij* ab una, et inter *Pomijani* partibus ab altera, octoginta sexagenas, ut non percussionibus nec aliquibus guarris sed iure procedant etc.

1452. Termini curienses celebrati feria quinta proxima post .....Arnolphi (die 20. Iulii).

100. [Radom. II. p. 632]. Pro parte nobilis Petri de Iablonicza heredis, quia suam innocenciam expurgauit proprio iuramento et sex testium, de patris clenodio *Iunosze* per nobilem Iohannem Gerasz de Keskow, Nicolaum de Iablonicza; de matris autem clenodio *Slepowroni:* Stanislaum de Cochanow dictum Abracham et Iohannem de Malaczin dictum Drosdek; de aliquo autem clenodio per Dobconem de Zemakowy, Petrum de ibidem, fratrem suum germanum, contra nobilem Iohannem de Strzalkow, prout ipsum inculpauerat pro uxore sua et pro rebus domesticis, ita bona sicut sexaginta denarij, et pro repercussione seratarum domus ipsius nocturno tempore furtiue, et pro recepcione uxoris ipsius; et pro istis omnibus inculpacionibus expurgatus est per superius expressos testes, quod hoc non fecit nec inuentus est obnoxius.

1452. Termini curienses celebrati sunt feria V proxima ipso die Inuencionis beati Stephani, per nobilem Michaelem de Clonow iudicem curie, et alij transponuntur ad duas septimanas (die 3. Augusti).

101. [Radoms. II. p. 634]. Pro parte nobilis Iohannis dicti Bielina de Mislischowicze, quia suam innocenciam expurgauit proprio iuramento et testium contra nobiles de Mislischowicze, prout ipsum inculpauerunt Iacobus de ibidem et Andreas Nyedobilsky, quod non est furatus segetes de campo ipsis, per nobiles de paterno clenodio *Byelini:* Nicolaum de Andrzeowicze et Iohannem de ibidem; de matris autem clenodio *Rola:* Iohannem de Keskow et Andream fratrem ipsius de ibidem; de aliquo clenodio per nobilem Thomam de Barszicze et Iacobum de Osuchow, qui sciunt et testificati sunt, quod non (cum) furibus vixit.

1453. Termini curienses celebrati sunt feria quinta proxima ipso die beate Prisce (die 18. Ianuarii).

102. [Radom. IV. p. 262]. Pro parte nobilis Iohannis de Strykowicze heredis, quia suam innocenciam expurgauit contra laboriosum Grankam

Iohannem kmethonem condam de Sucka Wola et nunc de Iedlna, prout ipsi inculpauerat, quod ipsum furtiue et nocturno tempore depredauit et igne decremauit et predam alias *lup* de ipso receperat, et idem Iohannes expurgauit proprio iuramento et sex testium: de patris clenodio per Clementem de Brzesze et Iohannem fratrem suum alias *Czolky;* de matris *Nyeczuya,* videlicet Iohannem de Parznicze et Iacobum de ibidem; de aliquo autem clenodio per Paulum de Brzeszani et Wenceslaum de Parznicze, quod ipsi sciunt et sunt testificati, quod hec omnia iuxta inculpacionem non fecit.

1454. Acta sunt hec sabbatho proximo ante dominicam Oculi que cantatur in ecclesia (die 23. Martii).

103. [Radom. II. p. 628]. Pro parte nobilis Stanislai de Owadow heredis, quia coram iure curiensi personaliter comparendo suam innocenciam proprio iuramento expurgauit, prout ipsum inculpauerat quidam Strzesz fur, qui est suspensus in Solecz, quia ipse Stanislaus nunquam est furatus nec furatur in Przewloky, nec cum ipso vixit, et per nobiles dominos de patris clenodio: Iohannem Borkowsky et Barthosium de Borcowicze de clenodio *Labacz;* de matris autem clenodio Viskonem de Blogye et Nicolaum de ibidem alias *Krzywasznicz* clenodio sic dicto; de aliquo videlicet nobilem Paulum de Gutow et Petrum de Cowale, quia sciunt et sunt testificati et proprijs iuramentis confirmauerunt, quia idem Stanislaus nobilis de Owadow nec est furatus nec recipiebat in Przewloky cum Strzesz fure, nec ulam utilitatem habuit nec furtiue vixit. Ideo ius ipsum iustum fecit et ipsius iuramenta.

1455. Termini in Nove miasto feria quarta (s) die sanctorum apostolorum Philippi et Iacobi (die 1. Maii).

104. [Zakrocz. IV. p. 80]. Nos capitaneus Zacroczymiensis vallamus et interponimus firmi et rati vadij viginti sexagenas inter Iohannem de armis *Morij* ab una, et fratres ipsius, ut iure procedant, sed non percussionibus nec contencionibus, et inter Miroslaum cum fratribus.

1473. Termini curie regie maiestatis die sabbato in vigilia sancte Trinitatis (die 12. Iunii), anno Domini MCCCCLXXIII, presentibus his reuerendis in Christo patribus: Iohanne archiepiscopo Gneznensi, Iohanne Cracouiensi, Iacobo Wladislauiensi, Andrea Posznaniensi, generosis et magnificis dominis Derslao de Rythwany Cracouiensi, Luca de Curnyk Posnaniensi, Stanislao de Ostrorog Kalischensi, Nicolao de Kuthno Lanciciensi pallatinis, Eustachio de Sprowa.

105. [Radom. V. p. 199]. Pro parte nobilis Nicolai alias Czyrnij Mijklasz de Podole, quia dum et quando in conuencione Pyothrkouiensi generali per generosum Paulum de Iaszonka alias de Uchanya curie regie maiestatis marschalcum, dapiferum Sandomiriensem et Chelmensis et Belszensisque terrarum capitaneum generalem, coram regia maiestate criminose et diffamatorie deturpasset, asserens ipsum Miklasz non esse nobilem nec ceteris nobilibus in genere suo fore parem, tandem idem Nicolaus

tanquam vir nobilis volens innocenciam suam expurgare et famam propriam elucidare, sex nobiles viros de sua stirpe genitos, de tribus clenodijs iuxta nostram et illorum dominorum in conuencione generali Radomiensi nobiscum presidencium diffinicionem produxit, videlicet Thobiam de Konskye et Iacobum Vyszoczsky de Wola Radwanska, fratres suos dilectos post patrem, qui *ząwyaszą* sagitta alba superposita deferunt in clipeo campi rubei pro signo eorum et proclamacio ipsorum *Odrowasz;* alios vero duos de alio clenodio: Iohannem in szyr (s) de Gromadzycze, Iacobum de Gosdzelya awnculos suos post matrem ipsius dilectos, qui caput bauoli circulo in naribus appenso in clipeo pro ipsorum signo in campo rubeo deferunt, quorum proclamacio *Vyenawa;* tercios quoque duos de tercio clenodio seu domo: Iohannem de Zelychow, Stephanumque de Byechow heredes, awnculos suos post auam dilectos, qui pro signo eorum *crzyvaszn* in campo flaueo in clipeo deferunt, et ipsorum proclamacio *Byalanga,* qui similiter per tactu sancta Cruce (s) corporale prestiterunt iuramentum in hunc modum: Ita nos Deus adiuuat et sancta Crux, quod idem Nicolaus alias Czyrnij Myklasz ab auo, a patre, a matre et a suis progenitoribus est nobilis et frater noster, de qua ac stirpe nobili paterna et materna legittime procreatus, videlicet de genere nobilium de proclamacione *Odrowasz* et de clipeo eorum, quo ipsi utuntur communiter. Vero nos viso iuramento nobilium predictorum eundem Nicolaum nobilem esse de genere ipsorum et ceteris nobilibus fore parem approbauimus et presentibus approbamus, iuraque militalia omnia et singula, quibus ceteri nobiles (uti) consueuerunt, sibi et sue legitime posteritati adiudicantes.

WYKAZ

proklam i tematów herbowych,

o ile one w języku polskim są podane *).

Awdaniec (Awdanecz, Awdancz, Abdank), 20, 22, 27 in clipeo gyraturam alias *byokotka* deferentes, 53 pro signo ferunt *lankawiczę,* 67 pro signo *lankawcam* ferunt.
Balia, 70 ferunt crucem cum medio in babato.
Baranow alias Iunosze, patrz Iunosza.

*) Dla odróżnienia piszemy proklamy wielkiemi początkowemi literami, przedmioty herbowe małemi. Liczby oznaczają numera zapisek.

bawola glowa, patrz Wieniawa.
Biała (Bala), 26 de scuto dicto *czolkow*, in signo deferentes bouem.
Białąga (Byalanga), 105 pro signo *crzyvaszn* in campo flaueo deferunt.
Bieleje (Byeleye), 81.
Bielina (Belin, Belina, Belyna, Byelina, Bylini), 29, 32, 59, 61, 62, 68 qui sagittam cum cruce in babato deferunt, 74, 75, 76 babatum et intus babati crucem cum *rogaczina* gestantes.
byokotka, patrz Awdaniec.
Blozina (Bloszina), patrz Płoziny.
Bolesty (Bolesti), 80.
Boncza (Buncza), 33, 36 qui unicornum deferunt, 44, 57, 58, 69, 84, 90.
Bujny (Buyni, Buyny, Buyno, Boyno), 8, 19, 26 de clenodio *slepywron*, 34, 38 qui deferunt crucem super babato et gamaleonem super crucem, 47 in clipeo deferunt babatum, super babato crucem et super crucem Domini *slepy gawron*.
Chorąbała (Chorambala), 38 crucem in rota deferunt, 48, 52, 53, 70 crucem in rota ferunt et super crucem lilium, 79.
ciecierza (czeczerza), patrz Gierałt i Osmoróg.
Ciołki (Czolki, Czolky), 26, 33 vitulum in clipeo deferentes, 93, 102.
Czawia (Czawya), 31 deferentes in clipeo duo babata et crucem.
Czelechy, 13.
Czeluść (Czeluscz), 51 qui deferunt duas dentes alias *kli* et crux serata alias *crzisz szatwoczoni* et proclamacio Zawotol.
Dębno (Dambno), 41 gerunt in clipeo *lankawicza* in cruce.
Dobruszka (Dobruszko, Dobruska), 20, 22 media tinka alias *yazicz* proquam *rogaczy*.
Doliwa, 37 qui tres rosas in clipeo portant.
Dołęga (Dolǫga), 23.
Dowala (?), 73.
Drużyna (Druzina), 7 signum ipsorum *crziwaszn*, 21.
Dzeralth, patrz Gierałt.
Frymbark (Frangebac, Frencbark, Frinbark), 45, 92, 94, 95.
Gelitha, patrz Ielita.
Gierałt (Gerald, Dzeralth), 31 in clipeo deferentes *czeczerzǫ*, 91 de clenodio *osmorog* et de clipeo *czeczerza;* patrz także Osmoróg.
Gozdawa (Gosdawo), 37 qui lilium in clipeo deferunt.
Grzymała, 56 tres turres post menia gestantes, 92 clenodium trium turrium.
Habicz, 83 qui flagellum portant super clipeo.
Hamadej (Hamaday, Hamadey), 55, 60 albam aquilam mediam in campo rubeo coronatam gestantes, 97.
Ianina, 26, 52, 53 qui gerunt clipeum in clipeo.
Iasiona (Iassona), 69.
Iastrzębcowie (Iastrzambczowe, Yastrzanpczow), 51, 82, 92 portant crucem in babato.
Ielita (Gelitha), 10.
jazicz (yazicz), patrz Dobruszka.
Iunosza, 72 alias *baranow*, 78, 100.
Kaja (Kaya), 59 de clenodio Radwan, vexillum ecclesiasticum et superius crucem gestantes, 91.
Kamiona (Camona, Kamona), 11, 15, 17, 18.
kły (kli), patrz Czeluść.
Kliza (Cliza), 5 znamienia *wloczniey*.

Kołomasza (Colmasz), 72 gestantes babatum in alio babato et superius crucem.
Kornicz (Cornicz), 72.
kroje (croye), patrz Rola.
krzywaśń (krzywazn, crzyvaszn), patrz Białąga i Drużyna.
Krzywaśnicz, 103.
krzyż, krzyż zaćwieczony (krzisz, crzisz szatwoczoni), patrz Nowina i Czeluść.
Kuszaba (Cusszaba, Cuczaba), 30 deferentes lapidem molarem wlgariter *żarnow z paprzicżó*, 39, 81.
Łabędź (Labacz), 103.
Łada (Lada), 11, 18.
Laski, 17.
Łazęki (Lazanki, Lazaka, Lazank), 17, 41 gerunt in babato crucem, 87, 88, 96 deferens babatum, in medio crucem, proclamacione Accipiterorum.
łękawica (lankawicza, lankawicze, lancawca), patrz Awdaniec i Dębno.
Lewart, proclamacio Waln, 51.
Łodzia (Lodza), 51, 98.
Luba (Lubicz, Lubicze), 51 deferunt babatum et in medio crucem et aliam crucem super babato, 58 deferunt duas cruces, unam sub babato et alteram super babato, 84 ferunt babatum cum cruce, 85.
Lubcza, 40 pro signo gerunt crucem absque parte una *przewercże* in babato.
miesiące (mesandze), patrz Ostoja.
Mora (Mory), 104.
Moscicz (Mosczicz), 60.
Nagody, 3, 9.
Nagorą (Nagorǫ), 49 deferunt crucem in babato, 50, 68.
Nałęcz (Nalancz), 16, 86.
Nieczuja (Neczuya, Nyeczuya, Nyeczuye), 41 qui gerunt crucem et *ostrewy*, 49, 50 deferunt *ostrwam* et crucem superius, 57, 86 qui ferunt *ostrew* et super crucem, 102.
Nowina, 16, 31 deferentes crucem in appendio, wlgariter *krżisż w żawasse*, 46, 57, 58 qui *żawassam* ferunt cum cruce, 84, 88, 96, 98.
Odrowąż (Odrowasz), 105 qui *żawyaszą* sagitta alba superposita deferunt in clipeo campi rubei.
Ogony, 12, 39.
Osmoróg, 89 et *czeczerża*, 91 de proclamacione Dzeralth et de clipeo *czeczerża*.
Osorya (Ossoria), 11, 18, 64, 66, 70 ferunt crucem cum medietate annuli, 88, 96 deferens rotam sine spandilibus alias *przes żwon*.
Ostoja (Ostoya), 24 due lune dorso ad dorsum coniuncte, inter quas crux debet esse, 28 portant duas lunas ad se dorsis conuersas et crux in superficie earum, 34, 35, 49 duas lunas cruce mediante deferunt, 52 ferunt crucem et duas lunas wlgariter *mesandże*, 54, 59, 89, 91 portant duas lunas et crucem, 94, 95, 97.
ostrwa, ostrewy, patrz Nieczuja.
Owad (Owadow), 36 defferunt M sub corona, 98.
paprzyca (paprzicza), patrz Kuszaba.
Pilawa (Pylawi, Pylaw, Pylawa), 35, 56, 60.

Pirzchała, 67 qui *roch* ferunt.
Płoziny (Plozini, Blozyni, Bloszina), 20, 22, 77 portant super rotha alias *toczenicza* crucem in rubeo campo albam.
Pobog (Bobodze), 40 gerunt in clipeo crucem ante babatum.
Połukosza (Polucosza, Polukosza), 63, 64, 66 gestantes asininum caput cum auriculis, 79.
Pomiany (Pomyani, Pomyanow), 90 caput zamborinum cum gladio deferentes, 99.
Poraje, 73.
Powała, 67 sagittam alias *rogaczina* cum abside rotali ferunt.
Prusy (Prussi) vel Slubicza, 14, 77.
Przerowa, 81.
przewiercie (przewercze), patrz Lubcza.
Radwan, 59 gestant vexillum ecclesiasticum et superius crucem et proclamacio Kaya, 74, 75, 89, 91.
Rawa, 33 ursum cum domicella defert, 37 ursum cum virgine coronata deferunt, 40, 48, 64, 66.
roch, patrz Pirzchała.
rogacina (rogaczina), patrz Bielina, Powała.
rogaczy, patrz Dobruszka.
Rogala (Rogale), 47 deferunt cornu wlgariter *thurzen* et duo cornua *poyecznikem gelenaya*, 65, 94, 95.
Rola, 68 tres *croye* de rosa deferunt, 101.
Samson (Sampson), 42.
Slepowron (szlepi wron, slepy gawron), 8, 26, 47, 100.
Słubica (Slubicza) vel Prussi, 14.
Sokola (Socola), 60 clenodii Hamadey, pro signo clenodiali albam aquilam mediam in campo rubeo coronatam gestantes, proclamacio Socola.
Stembark (Stambark), 97.
Szeliga (Szeligy, Scheligy, Zeligi), 4, 80, 99.
Szoraw, patrz Żóraw.
Szreniawa (Sreniawa), 16.
Taczała (Thaczali), 6 znamienia *żoraw*, 74, 75.
Tarnawa (Tharnawa), 36 duas cruces deferunt in clipeo, 38 lunam sub cruce deferunt, 71 crucem cum luna pro signo gestantes, 86.
toczenica, patrz Płoziny.
Topor (Thoporow), 83.
Trzaski, 73.
turzeń (thurzen), patrz Rogala.
Ulina (Ulanow), 90 portantes M sub corona.
Waln, 51 in clipeo *lewarth*.
Welmesz, 79.
Wieniawa (Wenawa, Vyenyawa), 2, 27 deferentes caput bubali et in ore ansulam capitis, 43 *bawola glowa*, *colce w nostrz*, 47 caput bauolum cum uno rothulo, 48 caput bauolinum in rota in naribus, 105 deferunt caput bauoli circulo in naribus appenso in campo rubeo.
Wilcze kosy (Wilcza kosza, wilcza kossa, wylcza cosza, wylcze cossy), 29, 32, 39, 77, 83.
Wyskota (Wiscoty, Wiskotha, Wisskotha), 25, 29, 32.
Wiza, 3.

włocznia, patrz Kliza.
Wsczele, 78.
Zachorz, 27 clenodium serpentum.
żarno, patrz Kuszaba.
zawiasa (zawassà), patrz Nowina, Odrowąż.
Zawotoł, 51 de clenodio Czeluscz, qui deferunt duas dentes alias *kli* et crux serata alias *crzisz szatwoczoni*.
Zeligi, patrz Szeliga.
Zoraw (szoraw), 6, 35, 56.
zwono, patrz Osorya.

WYBÓR ZAPISEK
SĄDOWYCH KALISKICH

z lat 1409—1416,

wydał BOLESŁAW ULANOWSKI.

W przedmowie do pierwszej części VIII tomu Starodawnych Prawa Polskiego pomników staraliśmy się uzasadnić program, według którego należałoby postępować przy ogłaszaniu zawartego w księgach sądowych materyału.

Ścisłe urzeczywistnienie tego programu możliwem jest tylko wówczas, gdy wydawca w szczególnie korzystnem znajduje się położeniu w stosunku do będących przedmiotem wydawnictwa ksiąg sądowych. To zaś ma miejsce jeżeli:

1) ma wydawca przed sobą wszystkie księgi pewnego sądu z XIV i XV wieku.

2) Jeżeli księgi te są uporządkowane należycie, lub gdyby nimi jeszcze nie były, jeżeli wolno wydawcy przystąpić do umiejętnego ich uporządkowania.

Nieczęsto jednak przystępuje się do pracy wydawniczej przy tak dogodnych warunkach. Rozklejanie całego szeregu ksiąg, układanie z nich nowych, łączenie luźnych zwitków w organiczne całości, paginowanie nareszcie osiągniętych przy tem postępowaniu kodeksów jest wyłącznym przywilejem urzędników archiwalnych, którego im się nawet pod żadnym nie wolno pozbywać pozorem. A nie mówiąc już o porządkowaniu, to i drugiemu wymogowi nie zawsze można zadosyćuczynić. Dokładne przejrzenie wszystkich części składowych jednego archiwum sądowego wymaga wiele czasu, a przedewszystkiem stałego pobytu wydawcy w miejscu przechowania badanych przezeń książek; to zaś nie zawsze jest możliwem.

Biblioteka
Sejmu Śląskiego

Zachodzi zatem pytanie, czy, będąc tylko w tem wyjątkowem położeniu, należy brać się do wydawania zawartego w księgach sądowych materyału.

Średniowieczne prawo polskie, chociaż nie przedstawia takiej rozmaitości, jak współczesne prawo niemieckie lub francuskie, wykazuje także pewne różnice według ziemi, w której się objawiało. Księgi sądowe Wielkopolskie lub Mazowieckie, Kujawskie lub Łęczyckie, inny nieco dają nam obraz sądownictwa i prawa, niż z tego samego czasu pochodzące księgi Krakowskie, i najbliżej do nich stojące Radomskie i Wiślickie. Nie mamy obecnie ani tylu badaczy prawa Polskiego, ani przedewszystkiem tak rozległych środków materyalnych, aby módz się w najbliższym czasie spodziewać wyczerpnięcia sądowych naszych archiwów. Co najwyżej ukaże się jedna lub druga księga, albo też mniej lub więcej dokładnie zebrana wiązanka do jednej instytucyi odnoszących się zapisek, ale nie ma nadziei, aby innych ziemi protokóły sądowe zostały chociaż na użyty przez Helcla sposób, tak prędko wydane.

Wypływająca ztąd niedogodność bardzo jest wielką. Jak dotychczas rzeczy stoją, czerpiemy główną naszą wiedzę o średniowiecznej praktyce sądowej z ksiąg Krakowskich, co pociąga za sobą pewną, dla nauki szkodliwą, jednostronność. Zwłaszcza daje się uczuwać bardzo dotkliwie brak choćby częściowego ogłoszenia ksiąg Wielkopolskich. Są wprawdzie widoki, że ukaże się niebawem pierwsza i bardzo interesująca księga Poznańska, ale kiedy się to stanie, nie można jeszcze na pewno przewidzieć.

W tych warunkach wydaje nam się pożądanem każde choćby urywkowe wydawnictwo, dające nam możność zapoznania się z nieprzystępnym dotychczas materyałem.

Mając jakąkolwiek księgę sądową w rękach, może z prawem polskiem obeznany badacz, wyzyskać ją w krótkim stosunkowo czasie — prawie zupełnie. Jeżeli przytem będzie wybór księgi trafnym, a wyciąganie zapisek przeprowadzone zostanie według pewnej przewodniej myśli, to jest wszelkie prawdopodobieństwo, że powstały ztąd „wybór“ będzie czynił zadosyć najważniejszym naukowym wymogom. Stawiać excerpującemu stałą przy tej pracy normę postępowania, byłoby całkiem niewłaściwem i nieprzydatnem. Księgi każdej prawie ziemi mają swój odrębny charakter, który powinien wskazać wydawcy, jaki zakres mają wziąść jego wypisy. Jedno tylko zalecić można prawidło, którego przestrzegać winni wszyscy zajmujący się księgami sądowemi. a tem jest umieszczanie obok wybranych za pierw-

szem przeszukiwaniem zapisek i tych innych, które nie zawierając zresztą nic nowego, są z głównemi w bezpośrednim związku.

Z wyłuszczonych właśnie powodów postanowiliśmy ogłosić pewną ilość zapisek, zaczerpniętych z księgi sądowej Kaliskiej z lat 1409—1416, a raczej z kilkunastu luźnych zwitków, które po ich uporządkowaniu złożyły się na osobną księgę. Mając wyłącznie ten tylko materyał do użytku, nie możemy zaręczyć, czy w jakich późniejszych księgach Kaliskich nie ma zwitków lub kartek należących właściwie do uwzględnionego przez nas okresu. Wzgląd ten był nawet jednym z powodów, dla których odstąpiliśmy od myśli ogłoszenia złożonej przez nas księgi w całości. Z drugiej jednakże strony zapoznawszy się z niezmiernie interesującą treścią tej księgi, uznaliśmy za bardzo dla nauki pożyteczne wydać z niej chociażby tylko znaczniejszą ilość zapisek. Przy wyborze staraliśmy się zadosyć uczynić wszystkim słusznym wymaganiom, a ztąd poszło, że co najmniej połowa księgi odpisaną i wydrukowaną została.

Nie potrzebujemy wskazywać po szczególe, jak cennym jest zawarty w księdze Kaliskiej materyał. Najważniejsze jej ustępy i wyrażenia oddaliśmy rozstawionemi czcionkami, wskutek czego już na pierwszy rzut oka można je dojrzeć i zauważyć. Między innemi uwzględniliśmy wszystkie daty roków wiecowych i powiatowych (termini generales et particulares), wszystkie po polsku sformułowane roty przysiąg, wszystkie zapiski herbowe itd.

Co do samej księgi, to należy zaznaczyć, że jest ona jak wszystkie w ogóle księgi Wielkopolskie wielomówniejszą od współczesnych ksiąg Krakowskich. Niemało znajduje się w niej wpisów, którym odpowiednich nie odnajdujemy w księgach Małopolskich. Tak np. statuta wiecowe, których pojawia się najwięcej w protokołach sądowych Poznańskich i Kaliskich.

Ważnem jest w niej także dokładne wyliczanie sprawujących sądy nietylko na rokach wiecowych, co przestrzeganem jest zresztą i w księgach Małopolskich, ale i na małych roczkach, co znowu wyłączną jest właściwością Wielkopolskich sądowych protokołów.

Księga nasza jest kopią. Dowodzą tego bardzo często wydarzające się opuszczenia całych zdań, które umieszczał następnie pisarz przy końcu odpowiedniej zapiski, zaznaczając odnośnikami, po którem słowie należy umieścić opuszczone wyrazy. Poprawki te nie są wpisywane między wierszami lub na marginesach, co mogłoby zachodzić i w brulionie, lecz przy końcu zapiski bezpośrednio po ostatnim jej wierszu, tą samą rękę i atramentem.

Dla łatwiejszego przeglądu dodajemy tabellę chronologiczną roków niniejszą księgą objętych i wykaz sprawujących sądu w Kaliszu i ich zastępcow. (Domini seniores, principales; — locatenentes).

Nota terminos particulares in Kalis celebratos ipso die sancte Elizabeth sub anno domini M° CCCIX iudicio presidentibus Nicolao Piwonsky palatino, Sepensky burgrabio, Stephano de Trzeszewo iudicis, Iohanne subiudice (d. 19 Novembris 1409).

1. *(p. 5).* Testes ducit Andreas de Coritha contra Mathiam de Barranowicze: primus Iohannes paruus de Bocgwedzwicze, secundus Sowanka de ibidem, tercius Petrassius de Czarnoszycze, quartus Thomas de Czarnosky, quintus Derslaus de Cotarbi, sextus Dobeslaus de Cotharbi; duos compatres expressit circa nominacionem testium; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Andrzey wraczal swgo pana Andrzeia badancz ygo czlowekem wthem gest odnego zavedl Andrzey newedzal bibil Maczkow czlowk.*

2. *(p. 7).* Veniens Stanislaus ministerialis recognouit, quod citauerat tribus litteris Henricum de Bellani ad instanciam Katherine de Camenice; hos terminos non curauit, nec curare voluit, eciam idem ministerialis recognouit, quod uisitauit eundem Henricum monens et dicens, quare eosdem terminos super se dedisset astare; ipse istum non curauit. Nos uero presidentes iudicio et audientes recognicionem predicti ministerialis adiudicauimus predicte Katherine quadraginta marcas, pro quibus citauerat predicum Henricum, in hereditate Belani, de qua citauerat eum, et super hoc predicta Katherina adiudicatum soluit.

Nota terminos particulares in Kalis celebraturos proxima feria tercia post festum sancti Andree dominis iudicio presidentibus Sepensky burgrabio, Iohanne de Strzeszewo subiudice Stephano iudice. (d. 3 Decembris 1409).

3. *(p. 9).* Testes ducit domina Elena de Clisewo uxor Szatkowsky contra Iacussium.... ciuem Kalisiensem: Primus Nicolaus de Prauanczino, secundus Scarbimir de Boguczicze, tercius Clemens de Poclankowo, quartus Thomas Czelley de Strzezewo, quintus Borzislaus de Orzekthi, sextus Drogomir; — Rotha: *Iaco to swatczimi iaco tho dzedzczsthwo, gdzesz pani Elena szedzy, cupono zage prawe penandze, y penandze iez podniosla szan ve prawe nnigdi gich mǫsza nepostali.*

[Nota terminos par]ticulares in Kalis celebratos ferio tercia post festum sancte Lucie sub anno domini M° CCC° IX iudicio presidentibus Sepenszky burgrabio, Iohanne subiudice, Stephano iudice. (d. 17 Decembris 1409).

4. *(p. 12).* Nicolaus de Proslino cum domina Hanka de Przegodzice habent peremptorium terminum ad proximos terminos particulares in Kalis celebraturos pro et super quinque marcis latorum grossorum, caucione fideiussoria.

Nota terminos particulares feria tercia post Exurge Domine in Kalis celebratos anno domini M° quadringentesimo X° iudicio presentibus dominis: Kebel burgrabio, Stephano de Tcrzedzewo, Iohanne de Strzszewo, Nicolao Pywonski et Nicolao Zila. (d. 28 Januarii 1410).

5. *(p. 23).* Testis ducit Andreas de Prusi contra Dobeslawam de ibidem: primus Vbislaus de Galansky, secundus Stanislaus de ibidem, tercius Stanislaus de Kurowo, quartus Martinus de Galanski, quintus Climek alias Clemens de Paulowo, sextus Martinus Kotouicz de Prusi; — Rota: *Iaco to swatczimi iaco sondrzeyowa domu neszsto do Dobeslauina ani pocradzono ye rzeczi sadwe Grziwne, ani tego Ondrzey vszitka ma.*

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia proxima post Inuocavit me anno domini M° quadringentesimo X° iudicio presentibus dominis Kebeyl burgrabio, Nicolao Pywonski palatino, Stephano [de] Strzedzewo (d. 11 Februarii 1410).

6. *(p. 25).* Swansko ministerialis cognouit, quod de mandato iudicis inhibuit Nicolao de Visoczsko, quod non potest vendere uel obligare hereditaria sua ibidem alicui, donec soluat Nicolao de Czirnino omnia debita, quadringentas XL marcas et dampna.

7. *(p. 26).* Testes Nicolai de Proslino contra Pech et Slawkowa: primus Woiutha de Czechel, secundus Albertus, tercius Boguphael de Sadowe, quartus Dziuisius de Canszicze, quintus Stanislaus de Czechla, sextus Budzislaus de Kothoyeczsko; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iako Micolay zazwal Pecha a Hanǫ prirwe, nisz viszla trzy lata rankoyemstw.*

8. Albertus de Kotlino iusto iure acquisiuit super Mscislaum de Stiperzno XVI marcas latorum grossorum, quas debet eidem soluere infra sex ebdomadas sub penis iudicii magnis.

9. Testes ducit Stanislaus de Galanski ad expurgandum furtum: primus Iacobus de Galanski, secundus Laurencius de ibidem, tercius Iohannes Wansz, quartus Nicolaus Czeszancic, quintus Choczemir, sextus Martinus de ibidem; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Staszek ani yego czeladz*

neyucradl swantcowa cona, ale ten con dobrowolne wszedl w yego dom a on gy opowadal sansandom. = Tenetur. = (z. p.).

10. *(p. 27).* Testes ducit Ceslaus de Potcocze contra Philipum de Belczewo: primus Stanislaus de Paulowo, secundus Iohannes Wanszik de Galanski, tercius Budek de Kurowo, quartus Andreas de Kurowo, quintus Iaroslaus de ibidem, sextus Mathias de Paulowo; — Rotha: *Iaco tho swatczimi, iako Czeslaw neporambil zapusti na Philippowe dzedzine, tu gdze Vosnim vcasoval ani tego vszitca ma.*

11. Item alii testes eiusdem contra eundem: primus Paszco de Sovina, secundus Iohannes de ibidem, tercius Iacobus de Kotarbi, quartus Thomas de Kotarbi, quintus Derslaus de ibidem, sextus Petrus de ibidem; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Czeslaw rambil zapustam, gdze Iachna dzirszala, a przes Philipowey voley ranbila y vszivala.*

12. Neborza cum Ianussio de Droszewo habent terminum ad aduentum domini capitanei die tercia, quando iudicabit dominus capitaneus in Kalis.

13. Testes ducit Iaroslaus de Voyslauicze: primus Stephanus de Modla, secundus Albertus de ibidem, tercius Andreas de Vixicze, quartus Petrassius, quintus Vincencius de ibidem, sextus Nicolaus Ogurczewicz de Chlewo; — Rota: *Iaco to, iaco swatczimi, iaco Sczepan szedl gwaltem na Iaroslawo dzedzino samosodm yswoszim ypomerzal go nedobiw nanem prauem*

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia post Letare anno domini M° quadringentesimo X° iudicio presidentibus dominis Kebeyl burgrabio, Alberto castellano Landensi Nicolao Pywonski palatino, Stephano de Strzedzewo iudice, Iohanne de Strzeszewo subiudice, Nicolao Zila subcamerarii loca tenente. (d. 4 Marcii 1410).

14. *(p. 29).* Rota, qua iurabit Iarandus de Vola contra Wirzbantham de Czelcze: *Taco mi pomoszi bog etc. iacom sza ne phatal Virzbanthi za yego gardlo anigo w yego domu gwaltem sepal (za yego czolo, anim yego dobitka sdomu viganal gwaltem).*

15. Dauid iudens inhibuit resignacionem ville Cliszewo Alberto, in quantum ipsam venderet in debito suo, quod idem tenetur eidem iudeo.

16. Testes ducit[1])... Vbislaus [de] Kudaszeuicze, qui circa hoc fuit, secundus Michael Luboczicz eciam circa hoc fuit, tercius Scarbimirius de Boguczicze, quartus Stanislaus Kotarba de Sowina, quintus Mlodota de Brzibislauicze, sextus Przeczslaus de (Bogwedzewicze) filius Micossy; —

[1]) Zapiska w tej formie nie jest zupełna, brak w niej bowiem przytoczenia na samym początku nazw powoda i pozwanego.

Rota: *Iaco tho swatczimi iacosmi przitem bili iaco Ianusz ne beszal gwaltem na Stanislaw stan a ni mu ran dal, alisz mu pirwe Stanislaw dwe ranye dal.*

17. *(p. 30).* Testes ducit domina Czeszicowska contra Iohannem kmethonem de Cosinow: primus Nicolaus de Pamaczino, secundus Wenceslaus de Scarszewo, tercius Bogussius de Coludowo, quartus Iohannes de Morawka, quintus Nicolaus de Morawki, sextus Petrus de Wawrouicze; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Iaroslawa ne dala Ianowi dw policzcu.* Ex aduerso testes partis aduerse: primus Mathias Liszek de Cosinowo, secundus Czeszco de ibidem, tercius Iohannes Wcislo de ibidem, quartus Woyslaus de Plewno, quintus Swanthoslaus lis de Carszino; sextus Marcus de Cosinowo; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Iaroslawa wsala Ianowi dwe crowe przesprawa.*

18. *(p. 31).* Testes ducit Helena Climontonis de Paulowicze contra Nicolaum de ibidem: primus Borzislaus de Peczinowicze, secundus Przibislaus de Climanczicze, tercius Andreas de Magnuszewicze, quartus Derslaus de Prusi, quintus Philipus de Sulislauicze, sextus Nicolaus de Suchorzewo; — Rota: *Iaco to swatczimi, iaco Micolay dal Helene dwa policzki na wangrodze.*

19. Testes ducit Iacussius de Vola contra Nicolaum Tarszeczski: primus Miroszek Pruski, qui fuit nuncius, secundus Ianussius de Clonowo similiter nuncius, tercius Dobessius de Szolowo eciam nuncius licet frater producentis, in quem pars consensit, quartus strenuus dominus Thomko de Yesercza, quintus Potconije (s) de Chudzicze, sextus Dobrogostius Mrowinski; — Rota: *Iacom bil poslem do Micolaya od Iacusza, bi mu dal cone yego czloweka na ranki, a on tego vczinicz nechczal;* ceteri ad testimonium.

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia post dominicam domine ne Longe anno domini M° quadringentesimo X° iudicio presidentibus Kebel, Nicolao Pywonski palatino, Stephano de Szedzewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis loca tenentibus. (die 18 Marcii 1410).

20. *(p. 33).* Dominus Ianussius de Szolowo cum Agnethe et suis pueris de Czirmino habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum ingressum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, super eo, si pueri prefate Agnetis et ipsa debeant respondere post mortem ipsorum patris et mariti sine noua et speciali citacione, quoniam pater ipsorum Mathias citatus mortuus est et ad iudicium fuerat mortuus.

21. *(p. 34).* Testes ducit Benak de Camona contra dominam Vancowa de ibidem: primus dominus Petrus vicarius de Gÿwanouice, secundus dominus Bartholomeus vicarius de Crisanowice, tercius Iohannes Masovita, quartus Pasko de Blaskowice, quintus Clemens de Coludowo, sextus Dobeslaus de Woley; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Benak newszanl Vbislawe sta grzÿwen naÿ ich vszitka ma.*

22. Nicolaus Siccek ciuis Kalisiensis iusto iure acquisiuit quindecim marcas latas in Martino Rogassky, quas debet soluere infra sex septimanas et quindecem iuxta ius terrestre infra et infra duobus septimanis, et super hoc iudicatum soluit, sub penis iudicii.

23. *(p. 36).* Testes ducit Dirslaus de Potcocze conſra Mathiam de Szdziuice; primus Clemens de Gelithowo, secundus Vincencius de ibidem, tercius Iohannes de ibidem, quartus Abraham de Latowo, quintus Vincencius de ibidem, sextus Clemens de Potcocze; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Dzrszecz dobil na Andrzew cztir grziwen namaczkowe czaszczi vszdziuicz ÿ tho dobrowolne trzi lata trzimal.*

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia post conductum Pasce anno domini M° quadringentesimo X° iudicio presidentibus Kebel burgrabii, Nicolao Pywonski palatini, Stephano de Strzedzewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Nicolao Zila vexilliferi loca tenentibus. (d. 1 Aprilis 1410).

24. *(p. 35).* Stanislaus de Galonski productis testibus probauit et purgauit innocentiam suam super ascripto furto per burgrabium, et iudicatum soluit.

25. Veniens Daniel iudeus confessus est coram iudicio, quod Philipus de Burdzew alias de Strzeszewo soluit eidem iudeo quinquaginta marcas, de septuaginta autem marcis dimisit liberum prefatum Philipum idem iudeus asserens litteram fuisse crematam huius debiti, et cognouit ipsum Philipum in nullo debito sibi obligari nec teneri.

25. Venius Daniel et Nechama relicta Muszconis iudei confessi sunt, quod dominus Martinus de Donitrow soluit eisdem iudee et iudeo centum decem marcas, pro quibus fuit idem dominus Martinus eisdem fideiussor, litteram autem, quam ipsi iudei habuerunt prefati domini Martini fideissoris dixerunt fore crematam uel perditam et exsolutam, et si apud aliquem expost fuerit inuenta, decetero nullus [erit] vigoris, valoris et momenti sed omnino mortua et deserta.

26. *(p. 38).* Testes ducit Pechnik de minori Visoczsko contra Nicolaum kmethonem de Psari: primus Czcik, secundus albertus Szpot de Kaliszcouicze, tercius Borczco de Peczinouicze, quartus Clemens de Paulow, quintus Sech de Potcocze, sextus Iacussius de Kotarbi; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Pechnik newszal Wance.... trisÿ copi zszreba istim, czso mu spustego dodawnano (s).*

27. Testes ducit Vbislaus de Oczans contra Swanthoslaum de Droszino: primus dominus Martinus plebanus de Oczansz, secundus Swanthoslaus przebiter (s), qui [hoc] circa fuerunt, tercius Petrassius Mancowski, quartus Nicolaus Nepotczocz de Proslino, quintus Martinus de Kurowo, sextus Bartolomeus de Prussi; — Rota: *Taco nam pomoszi bog ÿ swantha euangelia iacosmi przitem bili, gdi Swanthoslaw szedl na Vbislaow dom ÿ ranil mu (sinow) sestrzencza a potem szedl tego dyna sa Vbislauem*

gwaltem do caplanego domu y nagabal gÿ, a Vbislaw cżso vczinil to vczinil Swantoslaowi (pro) bronasǫ gwaltowi za ygo poczantkem.

28. *(p. 39).* Testes — Abraham de Latouicze ducit testes contra Petrassium et Vichnam suam consortem: primus Iohannes Solowski, secundus Clemens de Yelithowo, tercius Paulus de ibidem, quartus Miroslaus de ibidem, quintus Iohannes de ibidem, sextus Nicolaus Yesz de Rzecti; — Rota: *Iaco to swatczimi iaco ot Vichni ne nesono do Abrama rzeczi chasebna rzecza sa dwadzescza grziuen, ani tego Habram vszita (s) ma.*

29. Testes ducit Paulus de Warowicze contra Nicolaum de ibidem: primus Otha de Modla, secundus Albertus de ibidem, tercius Andreas de Morawkÿ, quartus Dobeslaus de Morawkÿ, quintus Iohannes de ibidem, sextus Symon de Cholewo. — Testes partis aduerse, primus strenuus Nicolaus de Biszewa, secundus Stanislaus Rzectha, qui circa hoc fuit, tercius Albertus de Gaurzialowice, qui circa hoc fuit, quartus Iohannes Wasz de Galanskÿ, quintus Andreas de Bestrza, sextus Iacobus de Paulowo; — Rota: *Iacom przithem bil gidi (s) Nicolay dawal swe penandze na szastaw de Szobesanek nicz sinowczwich penandzi neprzicladayacz.*

Nota terminos particulares celebraturos in Kalis feria tercia post dominicam Iubilate anno domini Millesimo CCCC° decimo iudicio presidentibus dominis Kebel burgrabii, Nicolao Pywonsky pallatini, (Stephano de Strzeszewo iudicis), Petrassio Iacubowsky iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Nicolao vexilliferi loca tenentibus. (d. 15 Aprilis 1410).

30. *(p. 41).* Testes ducit Velislaus de Gloski contra Iohannem Chrost: primus Iohannes Tomconis de Kotarbi, secundus Iohannes Wansz de Galanski, tercius Blasius de Gloski, quartus Stephanus de Mancowski, qui sedet in Rzecti, quintus Nicolaus Czeszanczicz de Galanski, sextus Vbislaus de Zacouicze; — Rota: *Iaco to swatczimi iaco sa wiszli trzsi lata temu rancoyemstwu, czso ranczili Velislaw przeczіw Ianowi o trzi Grziwni.*

31. *(p. 42).* Testes Pauli de Wawrowice contra Nicolaum de ibidem: primus Venceslaus de Wawrowice, qui circa hoc fuit, secundus Grzimas de Valiszewice, tercius Dobeslaus de Morawky, quartus Dominicus de Valiszwice, quintus Stanislaus de Valiszewice, sextus Spitek de Naczeslawice; — Rota: *Iaco to swatczimi, iaco kegdi yal Micolay powszdawni list de Starossk thgdi mal pisacz na ten list wsdawni tako dobrze yska iaco Micolaya.*

32. Testes Stanislay Korab contra Iohannem de Lewkowo: primus Iaczk, qui circa hoc fuit, secundus Pywonski qui scit, tercius Borzislaus: *Iacom wthem chodzil gei Staszek nechczal ranczicz za starostan Thomka dzsanci grziwen Lewkowskim;* secundus testis: *iacom przitem [bil];* et tercius: *iaco the swatcza.*

33. *(p. 43).* Sandiuogius de Kotlino cum Iacussio de Volla hincinde posuerunt fideiussores pro seruanda pace, Sandiuogius: Mscznam de Ma-

gnusszowice et Stephanum de Strzedzewo; — Iacussius: Nicolaum Rozust et Dobessium de Szolowo, sub pena vallata sexaginta marcarum.

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia die beati Iohannis ante portam [Latinam] anno domini M° quadringentesimo X° iudicio presidentibus dominis Kebel burgrabii, Nicolao Pywonski palatini, Petrassio Iacubowski iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Nicolao Szila subcamerarii loca tenentibus. (d. 6 Maii 1410).

34. Iohannes kmetho de Koszminowo debet iurare contre dominam Czechoslawam de Czeszikow in hunc modum; — Rota: *tacomi pomoszi bog iako czczo mi vszala Czechoslawa dwe krow tim kupil za dwe grzwni.*

35. *(p. 45).* Phebronia relicta olim Petri Lasca de Lang evasit Ianusium Oracz et Iohannem Koslek, quod non debet respondere aliquibus creditoribus sui mariti de bonis paternis, ubicunque ipsa habet.

36. Veniens Iohannes de Strzeszewo publice clamabat presente Stanislao Scarszewski et audiente, quod seruat peccora pignerata iam quinque septimanis in iure domini subiudicis, que Scarszewski redimere noluit, quia sunt depulsa de Kalis.

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia post Reminiscere anno domini M° quadringentesimo XI iudicio presidentibus dominis Nicolao Baworowski burgrabii, Meczslao de Grodzelecz iudicis, Iohane de Strzeszewo subiudicis locatenentibus et Nicolao Pywonsky palatini. (d. 10 Marcii 1411).

37. *(p. 47).* Testes ducit Swanthoslaus Droszinski contra Sdzislaum de Scarszewo: primus Bernardus de Bernaczicze, secundus Vincencius de Szdziuicze, tercius Iohannes Bratuszski; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iako Swantoslaw ne vcradl sdzechovy coni ani tego vszitka ma.*

Anno domini M° quadringentesimo XI Gnezne in terminis generalibus celebratis post Letare iudicio presidentibus dominis: Sandziuogio Poznaniensi et capitaneo maioris Polonie, Mathia Kalisiensi palatino, Ianusio Kalisiensi, Ianussio Gneznensi, Kot Naclensi, Nicolao Santhocensi castellanis, Iacussio Iacca iudice, Bodzantha subiudice Kalisiensi etc.

38. *(p. 48).* Pena — Iohannes de Lewcowo tenetur penam trium marcarum erga Petrassium Iacubowski, sed solum iudicio et non parti. (z. p.) [1]).

[1]) Z tych roków ta jedna tylko zapiska znajduje się w księdze Kaliskiej.

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia post Iudica anno domini M° quadringentesimo XI iudicio presidentibus dominis Martino Slawski dapiferi Poznaniensis, Nicolao Baworowski burgrabii Kalisiensis, Nicolao Pywonski palatini, Petro Iacubowski iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianusio vexilliferi locatenentibus. (d. 31 Marcii 1411).

39. *(p. 49).* Nicolaus Rosust tenetur [ponere] euictorem nobilem Martinum Semski ad proximos terminos particulares pro expedicione ab exitu belli ad valorem XX marcarum erga Ianussium de Wotszino.

40. *(p. 50).* Nicolaus de Porasowo iusto iudicio acquisiuit super Nicolaum Rossust de Morawino, quod dimisit kmethones suos liberos de Zacxino a capite, et habent terminum ad proximos terminos particulares hic in Kalis pro pena *pocup.*

41. Rota, qua iurabunt (testes) nunccy Zegothe de Goluchowo, Albertus presbiter de Sobotha et nobilis Butko de Czechla ut nunccy; presbiter more suo super euangelium: *iaco smi bili posli ot Zegoti do Micolaya otmawayo rancoyemstwa a scot yeszcze wyego dworze stat (s) v to smi vidzeli.*

42. *(p. 52).* Nemerza de Tymenecz cum Margaretha de Gagacz habent terminum ad proximos terminos particulares ad audiendum a dominis, si prefata domina Margareta habet respondere propositionibus dicti Nemerze, an non eisdem; prefata Margaretha constituit Swebodam fratrem procuratorem cum pleno mandato.

43. Swanszco, Nicolaus et Iohannes fratres de Lewcowo debent infra sex septimanas expedire litteras Luthognei de Przespolewo a iudeis et de obstagio super dominam relictam Zegothe exemere, et alias fideiussores idoneos ponere dicte domine, et super hoc Luthogneus iudicatum soluit. (z. p.).

44. *(p. 53).* Testes ducit Stanislaus de Scarszewo erga Wanconem de Raczcow: primus Sdzeslaus de Scarszewo, qui circa hoc fuit licet frater producentis, in quem pars consensit, secundus Iacussius de Phalanczicze, tercius Martinus de Bernaczicze, quartus Iohannes de Przedzino, quintus Iohannes Cromolicz de Gloski, sextus Stanislaus de ibidem; — Rota: *Iacom przitem bil, czso Stanislaw ranczil za scot Vancovi, to popelnil;* ceteri ad testimonium.

45. Nicolaus Barion iusto iudicio euasit Iohannem Koslek pro, eo pro quo Iohannes contra Nicolaum testes produxit, inter quos testes fuit nominatus Nicolaus de Zagorzino castellanus Cirzniciensis, et ipse Nicolaus negauit se fore dominum huius honoris, et cognouit Albertus ministerialis. (z. p.).

46. *(p. 54).* Stephanus de Srzedzewo astitit et stetit termino suo contra Petrassium de Szcudla pro spolio famuli sui et ablacione litterarum ad ducentas sexagenas, pro quibus ipse Petrassius contra Stephanum

egerat, et super hoc Stephanus iudicatum soluit, ita tamen quod si prefati Petrassius et Stephanus habuerint aliquem terminum ad aduentum domini Regis uel ad terminos generales, extunc istas compariciones et asstanciam domini iudicio presidentes annullant et irritant et ius cuilibet salwm reseruant.

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia post conductum Pasce anno domini M° quadringentesimo XI iudicio presidentibus Martino Slawski subdapifero Poznaniensi, burgrabio Kalisiensi Meczslao de Grodzelecz, Petrassio Iacubowski iudice, Iohanne de Strzeszewo subiudice, Ianussio de Kurowo vexillifero. (d. 21 Aprilis 1411).

47. *(p. 55).* Mandauerunt domini iudicio presidentes scribere hic ad librum, quomodo Nicolaus de Cretkowo, dum viuebat, per astanciam suorum terminorum contra Iaszconem de Czirnino acquisiuit XXXIII$^1/_2$ marcas latorum grossorum, iuxta quod sue cantebant littere desuper confecte, in quibus assignata et data est possessio dicto Nicolao in sorte et parte hereditatis Iaszconis, dicte Czirnino, prefato Nicolao, — insuper prefatus Nicolaus iudicatum soluit.

48. *(p. 56).* Testes ducit Miroslaus de Szdziuicze contra Laurencium de ibidem: primus Swanthoslaus de Przedzino, secundus Vislaus de Kuszino, tercius Santko de Boguslauicze, quartus Dobko de Desczna, quintus dominus Martinus vicarius de Dzirbino, sextus Martinus de Kurowo prope Krolicowo; — Rota: *Iaco to swatczimi, iaco Miroslaw yest bliszi kthey dzedzine, yansz Wawrzinecz trzima poswem striyu nisz Wawrzinecz.*

49. *(p. 57).* Dauid iudeus arestauit et inhibuit resignacionem hereditatum suarum, quas habet Michael Barczski in districtu Kalisiensi, ne transeat.

50. Testes ducit Meczslaus de Sluszcowo contra Dobkam sororem suam germanam: primus Iacussius Bodzanczski, secundus Stanislaus Coszina de Kuszino, tertius Lucas Pleuenski, quartus Bodzca de Boguslauicze, quintus Paszco de Desczna, sextus Miroslaus de Szdziuicze; — Rota: *Iaca tho swatczimi iaco Meczslaw swe setrze Dobcze spelna posag zaplaczil w czem yey bil zastawo zastauil.*

51. Domini iudicio presidentes mandauerunt iudicialiter, quod Iohannes Koslek solucionem faciens Nicolao Barion pro wlneribus potest competentem obligacionem sibi dare, quia dixit se pecunias non habere.

52. Swanszco ministerialis cognouit, quod clamauit et vocauit quater Albertum de Przeranye, quod ueniat ad iudicium et scriberet sibi terminum cum strenuo domino Martino de Slawsco ad proximum aduentum domini regis uel ad terminos generales in Kalis, quod illorum prius fuerit, et ipse Albertus uenire noluit nec terminum scribere nec notario de nota ius seu pecuniam [dare], erat autem terminus eorum pro eo, quo dipse Albertus terminum iniuriosum contra dictum dominum Martinum stetit, quia debuit stare pro violenciis, et stetit pro scoltecia seu sorte hereditatis, et per hoc

ipse dominus Martinus termino suo contra dictum Albertum stetit et astitit et adiudicatum dedit, et prefatus dominus Martinus ad librum scripsit et notario ius seu pecuniam dedit.

53. *(p. 58).* Stanislaus de Scarszewo iusto iudicio acquisiuit frumenta kmethoni suo recepta super Venceslaum patruum suum de ibidem; et quia accio fuit pro violencia, dederunt domini iudicio presidentes ad dominos ipsorum seniores pro pena *pocup.*

54. Dzerszka Sandziuogy de Kothlino cum Iacussio de Vola habent terminum ad proximum aduentum dominum regis uel terminos generales in Kalis ad conpromittendum in et ad manus seu arbitrium dominorum iudicis et subiudicis, cum fuerint in Kalis; et hoc arbitrium debet sic fieri, quod illibere dimittant et ipsi domini ferant sentenciam iuxta industriam ab alto eis datam in causis dampnorum inter ipsos uertentibus.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post dominicam Iubilate anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo iudicio presidentibus dominis Nicolao Baworowsky burgrabii Kalisiensis, Petrassio Iacubowsky iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Iohanne subuenatoris de Qwatcowo locatenentibus, ceterisque dominis zuppariis et Officialibus. (d. 5 Maii 1411).

55. *(p. 60).* Cum burgrabius et iudicium regale destinauerant Paulum ministerialem ad Plessow ad intromittendum Meczslaum de Grodzelecz ad possessionem realem wlgariter *wąszowacz* in predictam ciuitatem, tunc Medzslaus cum ministeriali dicto sunt expulsi vi de ciuitate, propter quam expulsionem et non intromissionem incurrerunt penas regales iudicio et parti.

56. *(p. 61).* Martinus de Cirznino debet infra duas septimanas hic in Kalis in Regali iudicio statuere iudicem et scabinos de ibidem erga et aduersus dominam Prachnam pro quibusdam frumentis, ut recognoscant coram iudicio regali, quomodo iudicauerunt pro eisdem.

57. Bogussius de Strzegowo astitit terminum peremptorium *zaviti* dictum super Iohannem dictum Garbacz, et domini decreuerunt acquisicionem eidem Bogussio iuridicam referendo se dumtaxat ad eum, qui terminum huiusmodi peremptorium sibi assignauit pro quibusdam litteris sibi falsificatis, et super hoc prefatus Bogussius iudicatum soluit.

58. Veniens Iohannes Crosminsky peciit terminum prorogari Iohanni Garbacz contra Bogussium de Strzegowo dicens, quod idem Iohannes Garbacz non haberet peremptorium terminum in istis terminis particularibus, sed dixit, quod esset primo secundus terminus et quod ad proximos terminos particulares post istos inmediate sequentes primo terminus peremptorius esset.

59. Domini zupparii et signanter Petrassius Iacubowsky loco iudicis assignauit terminum domino Blisborio ad proximos terminos particulares

pro penis dictis *pocup*, ita quod idem Petrassius Iacubowsky debet requirere principalem iudicem pro eo, quod Wirzbantha citauit et euocauit Scoltetum et kmethones de Cayewo, nunquam affectans iurisdicionem et iusticiam in eadem hereditate predictis.

60. Veniens dominus Blisborius nominibus capituli et suo constituit procuratorem suum nobilem Iohannem de Benewo cum omni facultate et potestate sub rathihabicione de parendo et soluendo iudicatum in causa, quam habent cum Wirzbantha et heredibus de Salowo.

61. *(p. 62).* Iohannes Oracz Sadcowsky coram nobis volebat questione procedere wlgariter *ʒalowacʒ* contra dominam Phebroniam relictam olim Laszce de Lang, extunc astans domina per hec verba respondit: ego parata sum solucionem facere, uero adduceret creditorem iudeum dictum Dauit; et ita dedimus predicto Oracz terminum ad proximos terminos particulares super eo, quod eundem iudeum statuere debet, et domina tenetur tunc solucionem facere.

62. *(p. 63).* Iohannes et Grzimko heredes de Dobrzicza iusto iure et vero iudicio per astanciam termini peremptorii lucrati sunt super Przibcone de Tondowo istam derogacionem, quam ipsis intulerat coram iudicio dicens: vos estis fures et fures reseruare soletis; — et pro ista infamia denotauerunt ipsi recipere mille marcas, si hoc esset possibile; sed pro pena dicta *pocup* dedimus ad dominos.

63. Nicolaus de Pawlowo asserens se arbitrum in parte Czeslay de Potcocz et dixit: domini ego veni ad graciam vestram tanquam arbiter ad interrogandum et paratus sum interrogare, sed socius, qui mecum debuit venire, arbiter in parte alterius, iste non est, et nos condictauimus insimul qui ex nobis non esset pro eadem interrogacione, ut pars illius causam suam amittet, secundum quod Nicolaus de Pawlowo asserit predictam condicionem wlgariter *vmowǫ*; — et ita sibi Nicolao per astanciam termini lucrum adiudicauimus secundum dicta ipsius et super hoc iudicatum recepimus.

64. *(p. 64).* Iohannes de Gruszicze procuracionem, tuicionem, gubernacionem et defensionem domini Peregrini castellani Bninensis de Sobotka et eius omnium bonorum suorum hereditariorum mobilium et immobilium in manus domini Iohannis de Quatkowo venatoris Koninensis coram iudicio resignauit, et idem dominus Peregrinus de Szobotka castellanus Bninensis se et suos pueros ac omnia bona sua paterna hereditaria mobilia et immobilia, ut premittitur, predicto domino Iohanni de Quatcowo coram iudicio comendauit et conmisit dans et concedens memorato domino Iohanni plenum mandatum et omnimodam potestatem agendi, defendendi, tuendi, gubernandi generaliterque omnia et singula faciendi in omnibus bonis suis promittens se ratum, gratum atque firmum seruare, quidquid per dictum dominum Iohannem in bonis suis et alibi in causis suis actum, factum, seu quomodolibet ordinatum fuerit in premissis perpetue habiturum.

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria tercia infra Rogaciones anno domini M° quadringentesimo undecimo iudicio presidentibus dominis Nicolao Baworowsky burgrabio,

Petrassio Iacubowski iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio vexilliferi locatenentibus, Nicolao Pywonski palatino. (d. 19 Maii 1411).

65. *(p. 65).* Iohannes de Strzeszewo cum Derszca de ibidem habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro suspensione Timconis in signum vindicte.

66. *(p. 66).* Iohannes de Ostrow ducit testes contra Iohannem filium Petri Lasca: primus Nicolaus de Beganino qui circa hoc fuit, secundus Mathias Sapala de Cuchari, tercius Michael de Wrzichoslawy, quartus Iacussius de Cotarbi, quintus Phalislaus de Rambczino, sextus Sandziuogius de Magnuszewicze alias de Kotlino; — Rota: *Iacom prȝitem bil gdi Potrasz ranczil Ianowi ȝa dȝesancz grȝiuen grosszw yscini a sa grȝiwo platowo;* ceteri ad testimonium.

67. *(p. 67).* Iohannes de Ostrowo cum Viszcone de Chrzanowo habent terminum ad proximos terminos generales uel particulares, postquam ipse Viszco solutus fuerit a captiuitate regia, qua nunc est obligatus super eo, super quo citauit illum.

68. *(p. 68).* Pena — Mathias Sapala fideiussit penas *pocup* soluere ad proximos terminos particulares tot, quod ministerialis cognoscet, qui missus est ad numerandum super pena XX marcarum. = Sed non est deleta propter ignoranciam; — Satisfactum est. = (z. p.).

69. Scolteti fratres Nicolai Syczek propinquitate acquisierunt scolteciam in Koritnicza et debent dare et soluere pecuniam infra sex septimanas et scolteciam habere perpetue, et [si] non dabunt pecunias, careant scoltecia perpetue, et Nicolaus Pyuonski fideiussor debet expedire resignacionem scoltecie Iohanni.

70. *(p. 69).* Strenuus dominus Iohannes Swadzba veniens coram iudicio confessus est, quod sic est concordatum inter ipsum et Iohannem Lanczski, quia prefatus Swadzba debet expedire litteram fideiussorie caucionis a strenuo domino Swema (s) ad festum beati Michaelis proximum, quod si non fecerit et non expediuerit, tunc prefatus Iohannes Lanczski debet repetere in bonis et hereditatibus ipsius Swadzbe, et debet esse prior ante omnes alios creditores.

Nota terminos particulares celebratos in Kalis feria quarta post diem sancti Spiritus anno domini M° quadringentesimo XI iudicio presidentibus dominis Nicolao Szcirba burgrabio, Petrassio Iacubowski iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Nicolao Pywonski palatini locatenentibus, Ianussio de Kurowo vexillifero. (d. 3 Iunii 1411).

71. *(p. 70).* Veniens Albertus ministerialis cognouit coram iudicio, quod equitauerat et monuit ter dominam Vichnam relictam olim domini Sandziuogy palatini Kalisiensis et Iachnam filiam suam, quod daret et assi-

gnaret obligacionem et possessionem et alias faceret solucionem nobili Meczslao de Grodzelecz tantum et in tanto, quantum et in quanto sue canunt littere pro debito fideiussorie caucionis in iudea et ad iudeos Kalisienses, que domina et filia sua nec ipsarum procuratores parere iudicato uoluerunt; et nos iudicio presidentes adiudicaumus dicto Meczslao penam *pocup* trium marcarum pro qualibet monicione et iudicio tantum et possessionis denegacione wlgariter *wonsania,* que similiter fuerat denegata.

72. Petrassius Iacubowski cum Andrea de Dirzbno habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super spolio ville et mulieris interfeccione.

73. *(p. 71).* Iohannes de Strzeszewo cum Derszka de ibidem habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro suspensione Timconis et dampnis sexaginta marcarum.

74. (Testes ducit Sampor contra Boguphaelem de Zadowe: primus Martinus Cotarba, secundus Iaczco, tercius Petrassius frater eius, quartus Sulislaus de Cotarbi, quintus Stanislaus vexillifer Syradiensis de Masszewo, sextus Michael de Drosdowo castellanus Rudensis). — Testes partis aduerse: primus Derslaus de Quatcowo, qui circa hoc fuit, secundus dominus Iacobus plebanus de Byscupicze, tercius Andreas plebanus de Lewcowo, quartus dominus Paszco plebanus de Oczansz, quintus Hynczca Gayek, licet frater producentis in quem pars consensit, sextus Troyanus Gayek eciam frater producentis sed pars consensit; — Rota: *Iacom przitem bil czso Boguphal bil vinowath Stamporowi, to mu zaplacil y tego gy poscil prosno vsti y rankó tej;* ceteri ad testimonium.

75. *(p. 72).* Veniens Albertus ministerialis, qui missus fuit ad numerandos kmethones in Cayewo, cognouit, quod sunt kmethones XXVI et duo scolteti, et pena *pocup* est a quolibet kmethone et scolteto octo scoti capitulo Gneznensi uel domino Blisborio, procuratori ipsorum et ville Cayewo, et iudicio tantum, que pene debebant solui hodierna die sub pena vallata XX marcarum.

76. Abracham Cónopka cum Abram Rosust habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum ingressum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, pro infamia nobilitatis detracte, quam Abram Rosust detracxit Abrae Conopcze dicens ipsum fore non sibi similem, nec esse nóbilem de quadruplicibus armis uel clenodiis.

77. Veniens Margaretha filia Slawconis consors Nicolai Stampor de Przigodzicze et ipse Nicolaus Stampor confessi sunt, quod Troyanus de Stbewo soluit totam taxam pecunie empte hereditatis medie Przigodzicze, et ipsa Margaretha tenetur aduc exsoluere et expedire medium mansum ibidem prefato Troyano cum dictis sortibus emptum; et super hoc Troyanus iudicatum soluit.

78. Pena — Nicolaus Stampor tenetur penam trium marcarum pro eo, quod non soluto adiudicato recessit contra mandatum iudicii. (z. p.).

79. Nicolaus condam de Zimanouicze cum Andrea de Czemirowo habent terminum ad proximos terminos particulares ad audiendum volun-

tatem dominorum in produccione testium. — Item idem Nicolaus cum Iohanne et Prosna de Szimanouicze habent eundem terminum ad proximos terminos particulares ad audiendum voluntatem dominorum super littera ad iudicium producta.

80. *(p. 73).* Andreas de Morawki per astanciam termini iusto iudicio evasit Iohannem de ibidem pro XVII scotis, pro quibus Iohannes Andream citauerat; et [super] hoc Andreas iudicatum soluit.

81. Andreas citauerat Iohannem de Dzirbino; veniens nunccius Iohannis cum Adrea coram iudicio terminum prorogauit, Andreas terminum scribere voluit, sed nuncius Iohannis notario de nota libri ius dare noluit et recessit, Andreas coram iudicio prima et secunda die stetit scribere volens et ius notario dare; et vocatus fuit et clamatus Iohannes et nunccius suus per Albertum ministerialem plus quam ter, ut veniret ad iudicium et causam scriberet, qui Iohannes non paruit; et nos adiudicauimus astanciam termini Andree contra Iohannem pro quinque marcis cum media, et super hoc Andreas iudicatum soluit.

82. Nicolaus Rosust et Nicolaus Pywonski iusto iudicio acquisiuerunt super Luthognewm de Przespolewo, quod Luthogneus debet dictos Rosust et Pywonski expedire de fideiussoria caucione ad dominam Zegocina, in qua ipsos ad eam obligauerat et obstagio exemere ac de iudeis et litteras eorum eliberare infra sex septimanas.

83. *(p. 74).* (Testes ducit Iohannes Wasz de Galanski contra Vbislaum de minori Galanski: primus Boguslaus de maiori Pawlowo, secundus Nicolaus de Pawlowo, Mlod (s), tercius Iohannes de Glen de minori Paulowo, quartus Stanislaus Kulasouicz de ibidem, quintus Martinus Scala de Prusi, sextus Stephanus de Canszicze licet gener producentis, in quem pars consensit.). — Testes partis aduerse: primus dominus Mathias presbiter filius Gorzcze de Galanski, secundus pater eius Iaszczo, tercius Stephanus Gerzicza, quartus Michael de Galanski, quintus Nicolaus Luboczicz de ibidem, sextus Nicolaus Polsca; — Rota: *ÿ swantha euangelia iaco tho swatcz̨ỏ, iaco Vbislaw Ianoui y yego braczi ne rosoral trz̨ci copcz̨ow y granicz̨ ani colow tikal na gich.*

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria quarta infra octauas Corporis Cristi anno domini M° CCCC undecimo iudicio presidentibus dominis Sandiwogio palatino Poznaniensi, et capitaneo maioris Polonie generali, Bodz̨antha subiudicis Kalisiensis, Nicolao Pywonski pallatini, Petrassio Iacubowsky iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi loca tenentibus eciam Iurkone castellano Bechowiensi, Iohanne de Qwatkouo venatore Coninensi. (d. 17 Iunii 1411).

84. *(p. 75).* Testes ducit Andreas Bardsky contra Meczslaum de Grodzelecz: (primus Benassius de Carnoska, secundus Petrassius de ibidem, tercius Nicolaus de Bogwedzewicze filius Victory, quartus Stephanus de Nadarsycze, quintus Yelen de ibidem, sextus Mathias de Sosnicze). —

Testes partis aduerse: primus Woywtha de Czechle, secundus Albertus de ibidem, tercius Stanislaus de ibidem, quartus Wenceslaus de Scarssewo, quintus Petrus de Curowo, sextus Peregrinus de Sobotka castellanus Bninensis; — Rota: *Iaco to swatczimi, cszo Meczslaw (szayw) saÿął to saÿął na swem a ne na Andrzeyewem.*

85. Sweboda cum Nicolao de Wisoczsco habent terminum prorogatum per presbiterum dominum Venczeslaum de Wisoczsco plebanum, quem Nicolaus debet constituere in eodem termino ad proximos terminos particulares, qui presbiter iurabit, quod procurauit ipsum Nicolaum sacramentis et corpore Christi, — contra dictum Swebodam et kmethones de Gacz.

86. Testes ducit Pasco de Sowina contra Nicolaum de Coskwy: primus Ianussius de Cotarbi qui circa hoc fuit, secundus Pasco de ibidem, tercius Dobeslaus de Cotharbi, quartus Iacussius Floriani, quintus Albertus de Porunowo, sextus Laurencius Symonis de Sowina, qui circa hoc fuit quando se cognouit de fideiussoria; — Rota: *Iacom przitem bil, gdi Micolay ranczil Pascowi szа list issz mw ymal vroczicz wedwu nedzelu agdi bi mv nevroczil tegdi vinowat dzesancz grziwen;* ceteri: *Iacom przitem bili gdi posnal rącoyemstwo Micolayg Pascowi.*

87. Iohannes de Stralcow cum Vito Bochnek de Barthodzeye habent terminum ad proximos terminos generales uel ad aduentum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, pro maxillacione, pro qua Iohannes Vitum citauerat, et medio tempore debent tenere veras pacis trewgas usque ad terminum et post terminum duabus septimanis sub pena centum marcarum vallata, pro qua pena pro Vito Bochnek strenuus dominus Ianussius castellanus Calisiensis, pro Iohanne vero Martinus de Regaschino sunt fideiussores. (z. p.).

88. *(p. 77).* Testes ducit Sdzeslaus de Bernaczicze contra Przedwogium Swaczba: primus Swantomirus de Sdziuicze, secundus Iohannes de Morawky, tercius Bolko de Desczna, quartus Nicolaus de Wardanszino, quintus Albertus de ibidem, sextus Przibislaus de Cussino; — Rota: *Iaco tho swatczimi, cszo wczinil Sdzeslaw Micolayowi to wczinil za gego początkem isz mv pirwey rani dal besaw na gego dzedziną.*

89. Agnes relicta olim Cossolkonis cum Iohanne de Scudle habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro marito suo, ut asserit, per Iohannem interfecto.

90. Ianussius Oracz cum Dzemlicone fideusserunt pro Mathia Oracz ad statuendum dictum Mathiam Oracz ad diem beati Iacobi hic in castro sub pena vallata centum marcarum cum dimidia, alias sub priuacione omnium bonorum hereditariorum mobilium et immobilium.

91. (Testes ducit Andreas de Czemirowo contra Nicolaum de Szimanouicze: primus Nicolaus de Lucom, secundus Philipus de Szetlewo, tercius Nicolaus de Zagorzino castellanus Krzincensis, quartus subagaso Albertus de Chudzicze, quintus Zemborius de Malachowo castellanus Czbarensis, sextus Dobrogost Mrouiski castellanus Przematensis). — Testes partis aduerse: primus Przibislauus subdapifer Kalisiensis, secundus Grzimko

castellanus Bidgostiensis, tercius Laurencius castellanus Ostrouiensis, quartus pincerna Kalisiensis de Gorasdowo, quintus Peregrinus castellanus Bninensis de Sobotka, sextus Grzimko de Kothueczsko; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Ondrze ne vitrzimal pol Czemirowa trzidesci lat dobrowolne, ale só ot menala zastawa.*

92. Nicolaus Bauorowski burgrabius Kalisiensis iusto iudicio per astanciam termini lucratus est super strenuum dominum Iohannem Stawski de Kuczkowawola pecuniam pro capite homini interfecti, pro quibus Nicolaus contra Iohannem egerat, et hec astancia termini facta est pro eo, quod Nicolaus notarius de nota ius dedit et Iohannes non, et recessit non dans scribere; et clamauit eum ministerialis plus quam ter.

93. *(p. 79).* Testes ducit Iohannes de Szimanouicze contra Dobrogostium, Marcusium et Nicolaum de Marszelewo: primus Nicolaus Meniszewski qui circa hoc fuit, secundus Iohannes de Czolnochowo, tercius Iacussius de ibidem qui circa hoc fuerunt, quartus Adreas Malinski, quintus Petrassius de Guthowo, sextus Mathias Clichowski; — Rota: *Iaco smi przitem bili, gdi Ian Stanislauem dal Micolayeui sto grziuen na pol Szimanouicz na sastawó*; ceteri ad testimonium.

94. Domini adiudicauerunt, quod domina Agnes relicta olim Iohannis Koslek habet coligere et conducere segetes et frumenta de allodio Gywanouicze ad iusticiam petentibus de ea.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos ipso die diuisionis apostolorum anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo iudicio presidentibus dominis Ianussio burgraby, Nicolao Pywonsi palatini, Petrassio Iacubowsky iudicis, Stephano de Strzedzewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi locatenentibus. (d. 15 Iulii 1411).

95. *(p. 80).* Ascripte sunt et adiudicate pecunie Nicolao Rosust quinque marce certi debiti, honeste uero Katherine et suis pueris relicte olim Nicolai de Gretkowo due marce cum duobus grossis racione penarum, quas soluet dominis iudicio et zuppariis super sortem Iasconis in Cirsnino facta racione dictarum penarum.

96. Petrus de Curowo citauerat Martinum Szila de ibidem pro duabus marcis fideiussorie caucionis pene vallate et tribus marcis racione wlnerum; ueniens uxor sua dicti Martini dixit ibi sortem hereditatis tenere in iure sui dotalicii et Martinum nichil habere; domini iudicio presidentes decreuerunt, ubicunque prefatus Martinus inuentus et arestatus fuerit et detineri prohibitus siue apud uxorem siue apud aliam quamcunque personam, soluat persona illa prohibens tantum, quantum ipse Martinus soluere teneretur; et super hoc adiudicatum Petrus soluit.

97. Pena — Agnes relicta olim Iohannis Coslek tenetur penas trium marcarum iudicio pro eo, quod citauerat Iohannem Wchacz pro capite mariti sui interfecti; et inierunt concordiam sine consensu iudicii.

98. *(p. 81).* Testes ducit (Michael de Wirschoslaw contra Petrum de Curowo: primus Iaroslaus Odor de Bogaszicze, secundus Lutold de Pogrzibowo licet awnculus producentis, in quem pars consensit, tercius Corab Stanislaus de Cothogedsco, quartus Iohannes de Gnasdow venator Coninensis, quintus Sandko de Gnasdowo, sextus strenuus Georgius castellanus Bechouiensis); — Testes partis aduerse: (primus Sbilud de Chelstow, secundus Iohannes de Dzirbino, tercius Iohannes venator de Golina, quartus Nicolaus heres de Gorasdowo pincerna, quintus Petrus vexillifer Kalisiensis, sextus Grimko de Dzirbino; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iako ten slad czo wosnemv vcasan ten dzirszimi yten gest na liscze).*

99. *(p. 82).* Agnes relicta olim Iohannis Coslek iusto iudicio euasit Iohannem Wodni et uxorem suam relictam Nicolai Bali ciuem Kalisiensem pro septem marcis, quam Agnethem domini iudicio presidentes reseruauerunt in sede viduali, sed si habet in uno alio dominio mariti sui.

100. Iohannes de Ostrow cum Przedslao de Bogwedzeuicze habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro eo, quod ipse Przedslaus debet Iohanni iusticiam ministrare cum uxore sua, ponendo iudicium hic penes iudicium terrestre.

101. *(p. 83).* Petrassius de Wawrowo astitit terminum, contra Martinum de Qwatcowo pro verbis infamie honori et nobilitati derogantibus et violencia, et super hoc Petrassius iudicatum soluit.

102. Testes ducit Nicolaus de Galansky contra Martinum kmethonem de Droszewo: primus Michael de Galanski qui circa hoc fuit, secundus Bartholomeus de Galanski patruus producentis, sed pars in eum consensit, tercius Martinus Cotouicz de Prusy, quartus Albertus de Pscztculicze, quintus Glen de Pawlowo, sextus Laurencius de Galansky; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iaco Marcin prziszedl sgine carczmi na Micolaya do carczmi y sdawal mv sla slowa ypirwey gemu dal dwe rane aczbi go Micolayg Marczinoui vczynil, to vczinil sza gego poczantkem.*

103. *(p. 84).* Veniens Meczslaus de Grodzelecz astabat terminum contra validum dominum Mathiam de Labiszino palatinum Gnewcouiensem super produccione testium; prefatus dominus Mathias audire per se uel per procuratorem ydoneum debuit, Meczlaus vero nominare; tandem ex parte domini palatini Syradiensis et capitanei Cuiauiensis iudicio et dominis presidentibus est presentata littera asserens ipsum dominum Mathiam in negociis, causis et mandatis domini nostri regis ipsum fore dominum Mathiam (s), et signanter in receptione et educcione pecuniarum a cruciferis in Cracouia; inhibens, ne nos aliquid in huiusmodi causa attemptaremus contra prefatum dominum Mathiam, alias attemptata anichilant et irritant; demum alia littera similis mandati similiter iudicio missa, cuius titulus non apparuit, ex parte cuius fuisset missa, fuit ad iudicium presentata. Nos autem visis litteris causam huiusmodi ad voluntatem et iudicium dominorum nostrorum superiorum distulimus.

104. Petrassius Iacubowski cum Martino de Cirsnino habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post domini Regis proximum in Kalis ingressum super eo, quod Martinus locutus est aliqua

verba, que videbantur fame iudicis contraria; que Martinus respondens dixit, se nesciuisse super se, per istum modum: nesciui istam rem super me; — Petrassius uero dixit: hoc mihi dixit prius in iudicio, pro quo ego volo lucrari.

105. *(p. 85).* Dominicus Drzemlik presentauit pecunias pro capite ministerialis interfecti et nullus apparuit, qui illa srecepisset; et propter hoc nulla dampna ipse Drzemlik iucurret.

106. Testes ducit Abraham de Latovicze contra Iohannem Chrost: primus Iacussius de Sovina, secundus Petrassius de Pawlowo, tercius Derslaus de Potcocze, quartus Bartholomeus de ibidem, quintus Miroslaus de Gelithowo, sextus Iohannes de Westre; — Rota: *Iaco to swatczimi, iaco Ian naprzod abramoui rani dal aczbi czo Abram vczinil to vczinil za gego początkem.*

Nota terminos generales celebratos in Kalis in crastino beati Bartolomei apostoli anno domini M° quadringentesimo XI iudicio presidentibus dominis Sandziuogio palatino Poznaniensi et capitaneo maioris Polonie generali, Mathia palatino Kalisiensi, Ianussio castellano Kalissiensi, Iacca iudice, Bodzantha subiudice, Alberto castellano Landensi, Martino Slawski subdapifero Poznaniensi, Ianussio Gneznensi castellano, Martino de Calmona Siradiensi. (d. 25 Augusti 1411).

107. *(p. 87).* Testes Phalislay contra Cosczancam de Kosarzewo: primus Lasca Buszcowski, secundus Stanislaus Coszceszki, tercius Iohannes Iurcowski, quartus Swencski Petrassius, quintus Lascz Leski, sextus Sematha de Sadlno; — Rota: *Iaco swatczimi, iaeo lascarz odbit Mscignewa prawim prawem o pol kampy y o pancz a dwadzeszcza grziuen;* terminus testium in Conin iuxta iuris formam.

108. Testes ducit Philippus de Byelczewo contra kmethones: Mirconem cum filio Nicolao et Czechosz: primus Derslaus de Oczans, secundus Bogusius de Kowalewo, tercius Marcussius eciam de Kowalewo, quartus Nicolaus Pothkocz (quintus Mathias Kansziczsky), qui circa hoc fuerunt, quintus Naczko de Westrza, sextus Swanthoslaus de Rzekthy; — Rota: *Iakosmi przitem bily, gdy pan Landsky slal swego soltissa do Filippa, abi bil miloscziw yego kmeczom a newwodzil sǫ sznimi wprawo;* ceteri ad testimonium.

109. *(p. 88).* Iacussius de Bogwedzowo iusto iudicio acquisiuit propinquitate genologye super Ianussium de ibidem, sortem hereditatis eiusdem Bogwedzowo in viginti una marcis cum fertone, que sors fuit Nicolai fratris ipsius Iacusy, et super hoc Iacusius iudicatum soluit.

110. (Testes ducit Ianusius Oracz patruus Bronissy de Cliszewo contra Helenam uxorem Petrassy de Szadek: primus Andreas de Westrza, secundus Andreas de Zacowice, tercius Allexander ibidem de Zacowice, quartus Vbislaw eciam de Zacowice, quintus Iurga Chotowsky, sextus Do-

bek de Kotarby). — Rota inferiorum testium: *Iaco to swadczimi, iaco Helena nema Micolaya swego manza penądzy any gich vzythka ma, ale czso ma, swe ma.* — Testes partis aduerse: primus Albertus subagazo Chudziczsky, secundus Albertus Craczek, tercius Boguchwal de Sadowe, quartus Paszko Wissoczsky, quintus Albertus de Czechla, sextus Borzislaw de Rzekthy.

111. *(p. 89).* Boguszka de Naczeslauicze iusto iudicio et vero iure euasit Dzerzkam de ibidem pro incendio et suos pueros, quia confessa est Dzerska, quod iam lapsi sunt tres anni, et domini audita eius confessione et trium annorum prescripcione receperunt ab ipsa Boguszka adiudicatum.

112. Stanislaus Skarszewsky tenetur expedire litteras et dampna Zegothe et Micossy a domino Nicolao Gorka cancellario Poznaniensi, que dampna non debent se extendere nisi ad quantitatem principalis pecunie, sub penis regalibus magnis infra sex septimanas parti et iudicio.

113. *(p. 90).* Dominus Martinus de Slawsko, subdapifer Poznaniensis, iusto iudicio euasit Albertum et Katherinam de Przeranye, pro duobus mansis scoltecie ibidem de Przeranye, quos duos mansos idem Albertus cum Katherina occupauerunt per iniuriosum terminum et minus iuste astatum contra eundem dominum Martinum, et propter hoc littera adiudicatoria eorundem Alberti et Katerine est destructa tamquam victa; et super hoc idem dominus Martinus iudicatum soluit.

114. Michael de Desczna euasit Bartholomeum Kozankam per asticionem termini pro viginti et quinque marcis referendo se ad librum iudicii terrestris Coninensis, quod fuit eis terminus assignatus de Conin ad terminus generales in Kalis; et super hoc idem Michael adiudicatum soluit.

115. Domini iudicio presidentes reseruauerunt dominam Angnethem et pueros suos wlgariter *passyrzbanthi* circa iura priuilegii hereditatis Rpissewo visa prescriptione et diuturnitate annorum erga Swanthomirum, Iohannem et Gywonem heredes de Czyrzmino; et super hoc domina cum pueris iudicatum soluit.

116. *(p. 91).* (Testes ducit Boxa plebanus in Strzalcowo contra Nicolaum de Croszmino: primus Franciscus de Kroszmino, qui circa hoc fuit, secundus Passco de Chorzewo, tercius Laurencius de ibidem, quartus Iohannes de Kroszmino, quintus Ionas de Kroszmino, sextus dominus Nicolaus capellanus domini Naklensis). — Testes partis aduerse: primus Stephanus de Strzedzewo, secundus Stanislaus de ibidem, tercius Neborza plebanus de Czyrzmino, quartus Dobrogostius castellanus Premanthensis, quintus Zemantha Klimanthsky, sextus Michael de Wyrzchoslaw; — Rota: *Iaco tho swathczimi, iaco Micolay dzerzzy thǫ czǫnscz w Croszninye mimo trzydzeszczy lath szranku newipusczayancz o yǫnsz kzandz boxa zalowal.*

117. *(p. 92).* Domina Vbislaua cum Byenak et fratribus suis de Kamona debent facere demonstracionem infra hinc et terminos particulares ministeriali et duobus nobilibus pro piscina in Camona, qui ministerialis

et nobiles debent uidere, quantum dampnum facit leuacio aque dicte piscine (ultra antiquum statum aque).

118. Testes ducit strenuus Philippus de Zbrudzewo contra Andream de Skudla: primus Pribislaus de Kussyno, secundus Clemens de Glowczino, tercius Stanislaus de Kurowo, quartus Wisko de Peczinowicze, quintus Iohannes Chrost, sextus Boxa de Wola; — Rota: *Iaco to swatczimi, iaco Filip Andrzeyewi daval wczasz pyenandze sedm grziwen, bi sǫ zyzydow wiprawil azaynǫ mv skodǫ nerǫnczyl.*

119. *(p. 93).* Albertus de Przeranye procurator Katherine uxoris sue cum Meczslao de Sluszcowo receperunt wlgariter *zalaskǫ*, recognicionem wlgariter *wstecz*, an et vtrum Albertus demonstrauit pecunias, quibus debuit redimere septem mansos in Sluskowo a domina Helena apud plebanum in Kosczelecz ad festum Natiuitatis Christo, in quo termino obligauerat se soluturum dictas pecunias.

120. Testes ducit strenuus Philippus de Brudzewo contra Michaelem de Scarbimirzicze: primus Przeduogius Swadzba, secundus Mathias Gyelen, qui circa hoc fuerunt, tercius Stanislaus de Kurowo, quartus Vincencius Pothkocz, quintus Boxa de Wola, sextus Nicolaus de Byernaczicze; — Rota: *Iacosmi przitem bili, gdi pan Filip przikazal dacz Michalowi pyenǫndze, abi sǫ wiprawil zzydow czczszosz ranczil za pana Thomka, a Filip yswim towarzissem syanem swadzba.*

121. *(p. 94).* Nicolaus Roszust de Slawino ut principalis, Abram Roszust et Meczko de Sluscowo ut fideiussores Danieli iudeo Kalisiensi tenentur et debent soluere omnia debita, que tenentur tam principalia, quam fideiussoria, scripta in litteris et non scripta, ad proximum festum ad diem Circumcisionis domini quacumque moneta et numero tenentur sub penis regalibus et iudicii magnis, quod si non fecerint, extunc dominus capitaneus vel suus burgrabius debent ipsos principalem et fideiussores pignorare iuxta terre consuetudinem in ipsorum bonis.

122. *(p. 95).* Dominus Ianussius procurator Dobessy et Wyrzbanthe citauerat fideiussores suos, quorum quidam conparentes alii vero non, duo negauerunt sigilla ipsorum fore littere fideiussorie appensa, unus vero cognouit sigillum fore eius littere appense (s), quartus vero termino parere non curauit, et partibus disceptantibus super valore littere, an sit littera suspecta vel non, domini dictis partibus assignauerunt terminum ad proximum aduentum domini regis die tercia in Kalis super declaracione valoris littere; et ibidem Albertus de Kothlino cognouit quod sigillum eius sit littere appensum et fideiussoriam caucionem cognouit se fecisse, et propter hoc adiudicauerunt domini, quod expediat quartam partem caucionis fideiussorie in dicta littera contente, et super hoc dominus Ianussius canonicus Poznaniensis de Szolowo iudicatum soluit, quarta autem pars huius fideiussorie caucionis est et extendit se ad quinquaginta marcas, ille uero fideiussor, qui non conparuit in presenti termino, debet conparere ad proximos terminos particulares in Kalis ad cognoscendum sigillum proprium littere caucionis appensum, si dicet sigillum suum, tunc soluet quartam partem fideiussorie caucionis, sicut ille prior fideiussor quinquaginta marcas, si non cognoscet sigillum esse eius, tunc habet terminum ad aduentum do-

mini Regis ut supra. — Solucio dictarum quinquaginta marcarum [debet fieri] infra annum sub penis regalibus parti et iudicio. (z. p.).

123. Testes ducit strenuus Paszko de Chrzastowo contra pueros Lascze: primus Stanislaus Olesky, qui circa hoc fuit, secundus Iohannes Iaroslawsky, tercius Sobko de Bukownicza, quartus Laurencius de Grabowecz, quintus Pachnik Blozeyewsky, sextus Bariczka Iaraczewsky; — Rota: *Iacosẓm prẓitem bil, iaco ten list sprawedliwe wyssed Paskowi otpyotrassa;* ceteri ad testimonium.

124. Domini iudicio presidentes mandauerunt ministeriali de iudicio dato equitare, inhibere et clamare, ne aliquis nobili Iaskoni de Szolowo patri puerorum mutuo aliquid concedat sub spe restitucionis, uel ipsum ad caucionem fideiussoriam amodo et expost recipiat; nec aliquas alienaciones bonorum ipse Iasko facere sine consensu puerorum potest; debet autem ipse Iasko et eius pueri tenere et conplere, quidquid ante predictam pronunciacionem et mandatum prefatus Iasko fecit.

125. *(p. 96).* Testes ducit strenuus Philippus de Brudzewo contra Nicolaum ciuem Kalisiensem: primus Abraham de Glowczino, secundus Maczek de ibidem, tercius Climek de ibidem, quartus Derslaus de Prussy, quintus Nicolaus Sbikowsky, sextus Paszko Kozanka; — Rota: *Iaco to swatcẓimi, iaco Micolay neszaszwal pana Filippa pospuscẓenu burkrapstwa aẓ szecẓ nedẓel wisla od dwadẓescza grẓiwen cẓczo gy bral na gego dẓedẓynye.*

126. Statutum dominorum et tocius terre, quod quicunque habet aliquid facere in terminis (particularibus) generalibus cum aliquo, ille prima die coram iudicio conpareat et continuet non recedendo, usque finem facti sui recipiat et voluntatem dominorum audiet; et si quis ad terminos generales citare wlt, citet ante hoc diebus octo, alias citacio non valebit, et citans penam trium marcarum luet parti et iudicio tantum.

127. *(p. 97).* Honorabilis dominus Nicolaus Gorka etc. parte ab una, Michael, Petrassius, Neborza fratres de Wyrzchoslaw parte ab altera recipiunt pro recognicione wlgariter *powetsczy* ad Nicolaum de Grodzelecz et ad Nicolaum Pywonsky et Martinum Kotarba, vtrum dedit idem Nicolaus terminum dictus partibus ad iudicium Gneznam, vel non dedit; si dedit, tunc dominus cancellarius Gorka est lucratus, si non dedit, tunc heredes de Wyrzchoslaw sunt lucrati.

128. Nicolaus Roszust nominauit dampna sua ad ducentas marcas, de quibus habet sexaginta marcas sine iuramento minus duabus marcis de capitali pecunia et dampno, super residuitate vero producat testes (z. p.).

129. *(p. 98).* Testes ducit Nicolaus Roszust, Nicolaus Piwonsky alias de Brudzewo et Martinus de Yarnoltoua contra Swansconem et Iohannem, (Nicolaum et sorores et nepotes eorum: primus Meczko Sluscowsky, secundus Byenak de Camona, tercius Andreas Przespolewsky, quartus Otto de Przespolewo, quintus Nicolaus de Dyrzbino, sextus Vitus de Dzyrzbino; — Rota: *Iaco to swatcẓimi, iaco cẓso Micolay szmorauina a Micolay ssbrudẓeva y marcẓin szyarnoltowa wẓǫl skodi cẓterdẓesczy asto ydwe grẓiwne mimo szeszdẓessǫnth grẓiwen przesz dw, cẓosz sǫ przikazany.*

130. Strenuus Iohannes, Przeduogius et Grzimko fratres Swadzbe de Dambe debent expectare adhuc quinque annis a data presencium etatem seu annos Zegothe Mathie filii de Carnino, et lapsis annis repetant in eo iure sedecim marcas cum sedecim scotis racione dotalicii Iancze sororis dictorum fratrum.

131. *(p. 99).* Strenuus dominus Barthossius Wezemborg cum Byenassio iudeo Kalisiensi ex mutuo contractu ob spem concordie habent terminum duabus septimanis post proximum festum sancti Michaelis pro exhibicione littere super cento X marcarum coram strenuo domino Martino dapifero Poznaniensi et Philippum (s) de Czelcza; terminus in Pysdri sub pena vallata centum marcarum ita tamen, si domini reuersi fuerint a domino Rege, alias post reuersionem eorum infra duas septimanas; et fideiussores pro dicta pena vallata: Iohannes Roszust et Wirzbantha de Czelcze pro strenuo Bartossio, — pro iudeo Byenassio Dauid iudeus.

132. *(p. 100).* (Testes ducit Petrassius de Skudla contra Stephanum de Strzedzewo: primus Iohannes Czeley, secundus Peczynowsky, tercius Nicolaus Barion de Czechla, quartus Budko de ibidem, quintus Stanislaus de ibidem, sextus Peregrinus castellanus Bninensis). — Testes partis aduerse: primus Mathias de Vsczonowo, secundus Vbiszek de Kotarbi, tercius Iacussius de ibidem, qui circa hoc fuerunt, quartus Zauissius venator Kalisiensis, quintus Iohannes Chrost, sextus Iasko Grzibowsky; — Rota: *Iacoszmi przitem bily, gdi Sczepan kupil weczne Strzedzewo y widirzzal mimo trzidzeszzy lath;* ceteri ad testimonium.

133. Testes ducit Abraham de Latouice contra Abraham Roszust ad purgandum nobilitatem; — Rota: *Taco nam p. b. iaco N. de O. yest nassego sczitha nassego zawolana b. y nasz brath nassey krwe;* — alia rota: *Iaco to swatczimi, yaco yego baba tego clenota visla y naszey krwe yest;* — alia rota: *Iaco tho swatczimi, iaco yego macz stego clenota b. visla y nassey krwe yest;* — tercia: *iaco tho swatczimi, iaco yego maczerze macz stego clenota b. visla y nassey krwe yest.* — Terminus dictis partibus a feria tercia proxime sequenti infra sex septimanas et vltra, secundum terre consuetudinem.

134. Abraham de Latouice cum Abraham Roszust habent terminum ad proximos terminos particulares pro falcacione prati, secundum quod prius habent in libro scriptum.

135. *(p 101).* Onsz cum castellano Gneznensi. — Ex arbitrio dominorum infrascriptorum videlicet Martini castellani Syradiensis, Iacussy Iacca iudicis, Bodzante subiudicis Kalisiensis, pro parte strenui domini Ianussy castellani Gneznensis ab una, Nicolai Baworowsky burgraby Kalisiensis, Wisconis de Timenecz et Petrassy Krogulecz pro parte Andree Onsch unito, concordato et facto idem Onsch tenetur soluere dicto domino castellano Gneznensi XLIIII^{or} marcas latorum grossorum ad festum Natiuitatis domini proximum sequens, reliqua vero omnia, que inter dictos dominos castellanum Gneznensem et prefatum Onsch super ceteris rebus omnibus auri et argenti sunt complanata, et silencium perpetuum dictis partibus est inpositum super eisdem sub pena vallata centum marcarum.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima post festum sancti Mathei Ewangeliste anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo iudicio presidentibus dominis Ianussio burgrabii, Nicolao Pywonski palatini, Petrassio Iacubowsky iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio vexilliferi locatenentibus. (d. 22 Septembris 1411).

136. *(p. 102).* Domina Phebronia relicta olim Petri Lasca cum pueris suis dimisit liberos a iuramento testes strenui Paschconis de Chranstowo ita, quod amici debent illos super iniuriis concordare, in quos compromiserunt.

137. *(p. 103).* Iohannes Wansch de Galansky astitit terminum iuramentalem contra Vbislaum de ibidem pro eo, pro quo testes produxit, et rota superius scripta est, et rota scripta est Vbislay contra Iohannem.

138. Paulus ministerialis congnouit, quod Andreas Onsch iurauit et euasit strenuos dominos Iohannem castellanum Gneznensem et Martinum Slawsky pro argento, auro, gemmis et aliis rebus, quod nichil habet uxoris sua mortue et sororis dictorum dominorum, et super hoc dictus Onsch iudicatum soluit.

139. *(p. 104).* Testes ducit Gywanus de Crowicza contra pueros Petrassii Laska: primus Franek de Phalanczicze, secundus Iacobus de ibidem, tercius Nicolaus de Szulimouicze, quartus Spitko de Narcislauicze, quintus Venceslaus de Wawrouicze, sextus dominus Albertus plebanus de Raysco, quem producens expressit.

140. Domini iudicio presidentes debent interrogare, in causa inter Andream de Czemirowo et heredes de Marszelewo dominos superiores et pronunciare voluntatem dominorum ad proximos terminos particulares.

141. Rota testium suprascriptorum inferius de parte altera est conscripta.

142. Testes ducit Boguphael de Szadowe contra Sbilutum de Chelstowa: primus Nicolaus Przoszlinsky, secundus Petrassius Gayek licet frater producentis, sed pars in eum consensit, tercius Nicolaus de Wyszoczko licet eciam frater producentis, sed pars in eum consensit, qui circa hoc fuit, quartus Iohannes Wirzchanowsky, quintus Iohannes Parczewsky, sextus Stogneus de Wirzchanowo; — Rota: *Iaco to swatcimi, iacosmi przitem bili gdi Sbilut rancil Boguphalowy za kmecze vsz mv ve mal vrocicz wedwu nedzelu.*

143. *(p. 105).* Testes ducit honesta Wbislaua de Wirzchanowo contra Stogneum de ibidem: primus Nicolaus de Proszino, secundus Nicolaus de Wischoczko, tercius Leleszka de ibidem, quartus Iohannes de Westrze, quintus Venceslaus de Wtorek, sextus Nicolaus de Westrza; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Wbislawa witrzimala czanscz Wyrzchanowa mimo trzidzesci lat.* = Tenetur IIIIor grossos. =

144. Heredes de Solowo cum Msczugio de Magnuschewicze habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis ad audiendam recognicionem ministerialis wlgariter *wfstecz*.

145. *(p. 106).* Testes ducit Hanka de Wancowicz contra Philippum fratrem germanum de ibidem: primus Nicolaus de Wawrovicze, secundus Petrassius de ibidem, tercius Iohannes de Crovicza, quartus Nemerza de Timenecz, quintus Vyslaus de ibidem, sextus strenuus Iohannes Stobinsky; — Rota: *Iaco tho swatczimi, iako Philip wfszal Hancze yeg maczerziszni pancz adwadzescze grziwen.*

146. Testes ducit Philippus de Wawrowicze contra Hankam sororem suam de ibidem: primus Bartholomeus de Waurowicze, secundus Petrassius de ibidem, tercius Nicolaus de ibidem, quartus Iohannes de Gaphrzÿalowo, quintus Stanislaus de Phalanczicze, sextus Ianussius Crowiczsky; — Rota: *iaco to swatcimi, iaco Philip newszal Hancze po yeg maczerzi ramv za scirzy grziwni.* (z. p.).

147. Rota testium Gywani de Curowicze cuius testes superius: *Iaco to swatcimi. iaco Potrasz Laska nedal Gÿwannowÿ teÿg roleig sza gasz penądze wfszal anÿ yeg givan vszitka mal ÿarzneÿ vgorzneÿ.*

148. *(p. 107).* Strenuus Iohannes Swaczba cum strenuo Iohanne de Staw habent terminum ad proximos terminos particulares ita, quod prefatus dominus Iohannes Stawscy debet statuere Iohannem Golitowski et Nicolaum Yarziska ah cognoscendum, an Iohannes Stawski miserat ad Iohannem Swaczba, ut audiret finalem iusticiam inter ipsos hincinde.

149. Testes ducit domina Derska cum filio suo Stephano de Scarsz contra Stanislaum de Galansky: primus Albertus Coludowsky, secundus Bogussius Coludowsky, tercius dominus Nicolaus altarista de Calinowa, quartus Phalislaus de Coludowo, quintus dominus Andreas altarista de Staw, sextus Nicolaus de Yarzicze; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Dzerszka ne wfszala po vmarle rancze dzeszanci grziwen penandzi Stanislaovi.*

150. *(p. 108).* Abraham Rosust cum Abraham de Latouicze habent terminum ad proximos terminos particulares ad audiendam sentenciam, quam debent portare interrogatis dominis ipsorum.

151. Ianussius de Sowina iusto iudicio lucratus est super Iacobum Sowanka, quod debet idem Sowanka Ianussio reddere litteras probate nobilitatis ipsorum infra sex septimanas sub penis iudicii trium marcarum, et super hoc Ianussius iudicatum soluit.

152. Nicolaus et Berak cum Wbislawa de Camona habent terminum ad proximos terminos particulares ad audiendam libri recognicionem ad recognicionem ministerialis pro media piscina, — et quem releuabit libri recognicio et ministerialis, ille habebit mediam piscinam et cum orto; — iuxta recognicionem ministerialis.

153. *(p. 109).* Benak de Camona per astanciam termini sui iusto iudicio euasit mulierem dictam Stankowa de Oppatovia pro capite ma-

riti sui, pro quo dictum Benak citauerat, et super hoc idem Benak iudicatum soluit.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima post festum sancti Francisci anno domini Millesimo quadringentesimo vndecimo iudicio presidentibus dominis Ianussio burgraby, Nicolao Pywonski palatini, Petrassio Iacubowski iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis locatenentibus. (d. 6 Octobrio 1411).

154. Testes ducit Andreas de Wangri contra Nicolaum de Czemirowo: primus Boguslaus Malczewski, secundus Nicolaus de Lukom, tercius Derslaus de Potrowicze, quartus Szambor Malochowski, quintus strenuus Krczon castellanus Cruswiciensis, sextus Petrassius castellanus Chobelicensis vexillifer; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Ondrzey ma czterdzesci grziwen na pol czemirowa na zastawe.*

155. Szegotha cum Micossio de Goluchowo debent resignare hereditatem Strzedzewo, quam soli in obligacione tenent, cum omni iure et dominio et litteris seu firmamentis, que soli habent et eis vtuntur, quas litteras si non habent, extunc ponant fideiussores sufficientes in cento marcarum honorabili et strenuo dominis Nicolao, canonico Poznaniensi, et Iacobo heredibus de Gorka; et si defectus in dicta obligacione fuerit ita, quod centum marce in Strzedzewo haberi non possent, extunc dicti fratres Szegotha et Micossius tenentur in alia hereditate obligare et demonstrare, vbi complete a cento marcarum invenirentur decem marce census annui.

156. *(p. 110).* Testes ducit Margaretha de Coszmyn contra strenuum Sandiwogium de Yaroczino: primus Iohannes de Crosznino, qui circa hoc fuit, secundus Thomas de Kotarbi, tercius Przedslaus de Sowina, quartus Iacobus Sowanka, quintus Vbislaus de Cotarbi, sextus Mathias de Bogwedzewicze; — Rota: *Iacom przitem bil, iaco pan Sandziwoy mal poslacz lawniky pitacz prawa de Kalischa, a przitem Margorzatha mala bicz, y neslal a potem osadzil prawo istal roky na Margorzathą;* — ceteri ad testimonium.

157. *(p. 111).* Iohannes de Sowina tenetur penas *Nestane* erga Albricum de Ostrow pro capite fratris sui interfecti per eundem. (z. p.).

158. Vbislawa relicta Iarognei de Sowina lucrata est super Iohannem de ibidem solucionem capitis dicti Iarognei mariti sui per ipsum Iohannem interfecti, et Vbislaua uxor dicti Iohannis consensit nec impedit ipsam in lucro suo, et super hoc Vbislaua Iarognei iudicatum soluit.

159. Zegotha de Goluchowo fideiussit pro Alberto et fratribus suis de Ostrow erga pueros domine Lescine, quod nunquam habebunt impedimenta pueri dicte domine Lescine a proximis dicti Alberti et suorum fratrum pro pecuniis dictis Alberto et fratribus per pueros Lescine soluendis; solucio pecuniarum [debet fieri] infra duas septimanas sub penis trium marcarum parti et iudicio.

160. *(p. 112).* Pena — (Super Iohannem de Sovina pro capite Iaroslai de ibidem per ipsum interfecti). = Non sunt delete. =

161. Testes ducit Stephanus de Strzedzewo contra Iacussium de Corzqui: primus Mathias Tlucimost, secundus Martinus de Cirnino, qui circa hoc fuerunt, tercius Sandziwogius de Cotlino, quartus Przibek subdapifer de Grab, quintus Derslaus niger de Pruszi, sextus Andreas Miroslai de ibidem. — Testes partis aduerse: primus Iasko de Corsqui, secundus Michael de Stramicze, tercius Neborza plebanus de Czirznino, qui circa hoc fuerunt, quartus Pasko plebanus de Dobrzicza, quintus Petrus de Peczinovicze, sextus Mathias frater eius; — Rota: *(Iaco to swatcimi, iaco ma). Iacosmi prȝitem bili, kegdi maczey ȝaplacil bonakowȳ trzȳ grziwni dwe nedȝeli prȝed rokem.*

162. Littera nobilitatis de Sovina — Domini iudicio presidentes mandauerunt deponere litteram in hospicio apud Nicolaum Scudlo uel apud alium, apud quem omnes consentirent; et si quis illorum, quos tangit littera, indigeret ea, ponat caucionem fideiussoriam pro sexaginta marcis pro restitucione ad locum littere eundem et pro sua necessitate vtatur littera, qua necessitate expedita ad eundem locum litteram deponat sub pena sexaginta marcarum.

163. Abraham Rosust cum Abram de Latovicze habent terminum tam diu, quam diu Abram de Lathovicze non probauerit nobilitatem suam pro pena *pocup*, que pendet in pronuncciacione et sentencia dominorum iudicum.

164. *(p. 113).* Testes ducit Olbracht de Selaskowo contra Segotam de Boruczino: primus Petrus de Corzqui, secundus Albertus frater eius de ibidem, qui circa hoc fuerunt; — Rota: *Iacosmi prȝitem bili, gdi Olbracht ȝaplacil Żegoczę y gego bratu, czo mv bil vinovat.*

165. Iohannes Chrost habet terminum ad XXIIII septimanas ad producendum testes et probandam nobilitatem et purgandam ignobilitatem et infamiam, qua infamauit ipsum Petrassius de Scudle, et probacio [debet fieri] iuxta nobilium et terre consuetudinem.

166. Testes ducit Teodricus de Cotlino contra Derscam de ibidem: primus Michael de Virzchoslaw, secundus Nicolaus Menisewski, tercius Przeczslaus de Clichowo, quartus Nicolaus de Grodzelecz, quintus Thomas Lobeski, sextus Nicolaus de Pantek; — Rota: *Iaco to svatcimi, iaco to, gdȝe Dzirska Voyszȝnemv vcaszovala, to Dzetrzich swego otcza yssswe vszival iglinȩ copal mimo trzideszcz lat.*

167. *(p. 114).* Bogussius de Strzegow astitit terminum contra Mathiam Yelen pro XXVIII marcis referendo se ad iudicium in Ostrzechow et ad illum, qui sibi terminum huc in Kalis peremptorium assignauerat, et super hoc iudicatum soluit.

168. Honorabilis dominus Nicolaus canonicus Poznaniensis uel suus procurator cum Michaele et fratribus eius de Virzchoslaw habent terminum ad proximos terminos peremptorium in Kalis ad audiendam pronun-

ciacionem iudicum interrogatis dominis ipsorum superioribus super recognicione arbitrorum, an pars vnius arbitri uel duorum plus valeat in pronuncciando, cum sint diuisi et diuersi.

169. *(p. 115).* Derska de Cotlino debet dare quartam partem pecuniarum videlicet quinque marcas cum sex scotis latorum grossorum Teodrico de ibidem pro quarta parte mansi vnius cum quarta parte, quem idem Theodricus emerat a Nicolao, et ipse Theodricus debet demensurare quartam partem huius mansi et quarte cum pleno iure et dominio, quas si infra sex septimanas non soluerit, perpetue careat dicta sorte. (z. p.).

170. Testes ducit Theodricus de Cotlino contra Derzkam de ibidem: primus Dobrogostius castellanus Przemencensis, secundus Nicolaus castellanus Gorawsdowsky, tercius Petrassius de Cratkowo, quartus Iohannes Czolnochowsky, quintus Woyvtha de Czechel, sextus Nicolaus Zila de ibidem; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco pan Dzętrzich ne sedl na pane Derscze loką, ani gey Kosnikow sganal potrzikroczy gwaltem.* (z. p.).

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia in vigilia XI milia virginum anno domini Millesimo quadringentesimo XI iudicio presidentibus dominis Nicolao Baworowsky burgraby, Nicolao Pywonski palatini, Nicolao filio iudicis, Iohanne subiudicis locatenentibus. (d. 20 Octobris 1411).

171. *(p. 116).* Onsch lucratus est super dominam Margaretham relictam castellani Srzemensis restitucionem ad possessionem ville Kanthy, que fuit sibi per vim ablata, seruato tamen iure et priuilegiis ipsius domine Margarethe, et super hoc ipse Onsch iudicatum soluit; quem Onsch debet domina restituere ad possessionem cum pena *p[ocup]*, quam reseruant ad iudicium dominorum.

172. Givanus de Crobicza productis testibus, quos contra pueros Lascze, [producere debuit], quos Stanislaus Scarszewsky ut procurator a iuramento dimisit liberos, lucratus est quindecim marcas cum media in grossis latis et mediam marcam communis pecunie, pro quibus idem Stanislaus Scarszewsky est fideiussor, quod pueri dicti Lascze debent infra duas septimanas ponere fideiussores, ut pecunie prescripte sine dilacione soluantur infra hinc et festum Natiuitatis domini proximum sequens.

173. Vbislaua Iohannis de Sovina confessa est, quod idem Iohannes maritus suus interfecit Iarogneum maritum Vbislaue de ibidem, et prefata Vbislaua Iohannis renunccians iuri dotalicii et redotalicii sui in solucione capitis renunciauit sortem suam ibidem in Sovina soluendo caput Iaroslay dicte Vbislaue, et super hoc Vbislaua Iaroslay iudicatum soluit.

174. *(p. 117).* Veniens Albertus ministerialis cognouit, quod equitauerat et monuit ter Vbislaum de Galansky, quare non eduxit testes productos contra Iohannem Wansch pro graniciis et scopulis exaratis et fixura palorum, qui Vbislaus monicionem non curauit, neque curat; et propter hoc idem Vbislaus tenetur dicto Iohanni Wansz penam *pocup* pro qualibet monicione tres marcas et iudicio tantum; et lucratus est idem Io-

hannes super dictum Vbislaum easdem granicies et dictos palos cum penis iudicialibus pro huiusmodi facto consuetis. (z. p.).

175. Testes ducit (dominus Voyslaus subdapifer Brzestensis contra Szegotham de Borucino: primus Virzbantha, secundus Stanislaus Ciuotsky, tercius Cazecz Solantsky, quartus Paulus Ciuoczi, quintus Martinus Ciuoczi, sextus Iohannes Ciuoczi). — Testes partis aduerse: primus Szavisza de Sbersco venator, secundus Iohannes venator de Qwatcowo, tercius Iurek castellanus Bechouiensis, quartus Nicolaus Pywonski, quintus Loranth de Gluchowo licet sit frater producentis, sed pars in eum consensit, sextus Visek Cchrzanowsky; — Rota: *Iacoto swatczimi, iaco czo zastawil Zegotha strvmen, to zastawil na swem naprawem a ne na swantoslaowe.*

176. Mathias de Radszadove iusto iudicio per astanciam suorum terminorum acquisiuit tantas pecunias et debita, quantas et quanta sue canunt littere super hoc confecte, super Mathiam Yelen longe ante citatum et arestacionem pecuniarum tantarum, quantas penes se habet strenuus dominus Mathias Cosczelecz pallatinus Gnewcouiensis, et domini iudicio presidentes adiudicauerunt, quod ista arestacio wlgariter *zapowecz* est iusta et racionabilis, et ipse Mathias de Radzadowe est propinquior ad dictas pecunias quam alter vigore istius arestacionis, quas pecunias prefatus dominus Mathias pallatinus tenetur et debet soluere dicto Mathie de Radzadove in illo tempore et termino, in quo tenebatur soluere Mathie Yelen, et super hoc Mathias Radzadowsky iudicatum soluit.

177. *(p. 118).* Troianus de Camenicze astitit terminum contra Nicolaum Stampor pro una marca et pro *dorka* ac duobus phasianis wlgariter *czetrzeve.*

178. Marcussius procurator Katherine filie Derslay de Grzibowo astitit terminum contra Philippum de Galansky, awnculum dicte Katherine pro dotalicio materno XXX marcarum, et super hec dictus procurator Katherine iudicatum soluit referens se ad illum nobilem, quem pro iudice receperant, qui eis hunc terminum assignauerat.

179. *(p. 119).* Albertus de Ostrow cum Vbislaua relicta Iohannis de Sovina habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro capite Iohannis fratris Alberti interfecti.

180. Rota Sophie de Cotlino: *Iacom nepuscila Dzedtrzicha Prosno tey czansci bliscosci, czosz vcupil v Micolaia.*

181. Iohannes Vodni ciuis Kalisiensis iusto iudicio per astanciam terminorum, ut asserit, lucratus est super desertam hereditatem Koselconis Gywanowicze, de qua citauerat, si qui essent heredes, XI marcas; et datus fuit ministerialis ad monendum eundem, ut veniat et respondeat, alias soluet iudicatum.

182. Przosna cum fratribus suis et sororibus de Luben habent terminum cum Otha de Pruszinova peremptorium ad proximos terminos particulares pro quinquaginta scopulis wlgariter *copcze* et triginta signis wlgariter *snamona.*

183. Przosna una cum Iohanne et aliis pueris, fratribus et sororibus, ac relicta Stanislay et privingnis iusto iudicio euaserunt Otham de Pruszinowa pro impedimento *oppole* per Stanislaum maritum et patrem ipsorum facto super non admissione *oppole* ac scopulum angularem, et super hoc iudicatum soluerunt.

184. *(p. 120)*. Nicolaus de Cothoiedsko confessus est se teneri debita tanta, quanta sue canunt littere, Symoni iudeo Kalisiensi, pro quibus debet cum eodem iudeo infra hinc et proximos sequentes terminos particulares conponere et vniri seu concordare (sub pena trium marcarum). Et idem Symon iudeus astitit terminum suum contra Andream de Szakovicze pro tanto similiter, quantum sue canunt littere. = Iam exsoluit. =

185. Ianussius cum filiis de Szolow et Msczugius de Magnuszevicze habent terminum ad proximos terminos particulares post festum Natiuitatis Christi proxime sequens ad audiendam voluntatem et pronuncciacionem dominorum pro recognicione wlgariter *wfstecz*, quam fecit ministerialis Albertus inter partes predictas, quia debuit ministerialis equitare ad principalem subiudicem Bodzantham de Chlapovo et requirere eum, an assignauit et dedit terminum Msczugio, quod debuit comparere coram iudicio personaliter et non per procuracionem ad recognicionem sigilli sui dicti Msczugy; veniens Albertus ministerialis cognouit, quod vna parcium dedit ius, quod dare debuit ministeriali pro equitacione ad subiudicem feria quarta vespere in crastino terminorum, et ministerialis dixit: si mihi alia pars non dabit ius meum, tunc restituam tuum; extunc altera pars [iuit] ad domum ministerialis die dominico sequenti proximo et dedit ministeriali seu dare voluit ius similiter, quod debuit, sed ministerialis recipere noluit et dixit: iam prius ius receptum ab altera parte restitui, propterea a te nolo recipere; sed ministerialis partibus certum diem non assignauerat. — Petimus informari, si que parcium lucrata est, uel non.

186. *(p. 121)*. Mathias de Bogwedzevicze habet terminum ad producendum arbitros ad proximos terminos particulares erga Przedslaum de Potcocze: primus arbiter Andreas de Vestrza, secundus Iohannes de Bogwedzevicze et antiquus arbiter Nicolaus Zila; Czeslaus aducat Nicolaum de Pawlowo.

187. Testes ducit Mathias de Sovina contra Swanchnam de Vestrza: primus Stanislaus Conoppka de Ielitowo, qui circa hoc fuit, secundus Ianussius de Sovina, tercius Nicolaus Victoris de ibidem, quartus Przedslaus de Bogwedzevicz, quintus Ianussius de Cotarbi, sextus Ianussius de Cotarbi; — Rota: *Iacom przitem bil, gdi swanchna wfszala spelna za plata dzedzini yansz veczne zaprzedala;* ceteri ad testimonium.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima post festum omnium sanctorum anno domini Millesimo quadringentesimo undecimo iudicio presidentibus dominis Nicolao Bawarowski burgrabio, Nicolao de Vilczina iudice, Iohanne de

Strzeszewo subiudice, Nicolao Pywonski palatino. (d. 3 Novembris 1411).

188. *(p. 122).* Nicolaus Czeszanthe de Galansky cum Petrassio de Drossewo habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis post proximum festum Natiuitatis Christi super infamia ignobilitatis testis Nicolay.

189. *(p. 123).* Theodricus de Cotlino productis testibus acquisiuit super Derscam ipsam euadendo fossuram argille in illo loco, ubi Dersca ministeriali demonstrauerat, et debent omnes heredes uti communi fossura tamquam in loco communi (non destruendo), et ulterius non fodendo; — et est hoc correctum de mandato iudicii.

190. *(p. 124).* Testes ducit Iasco de Cuchari contra Olbracht de Szelascowo: primus Iasco de Scudla, secundus Petrassius de ibidem, tercius Nicolaus Slanka de Morzaa (s) licet gener producentis, in quem pars consensit, qui circa hoc fuerunt, quartus Woyutha de Cechla, quintus Mathias Sapala, sextus Albertus de Cechla; — Rotha: *Iacosmi przitem bili, iaco Olbracht ne poszicil Iaszcovi penandzi szeszczinancze grziwen, ale ye Iaszek vginego wfszal za dzedzina;* ceteri ad testimonium.

191. Zophia cum Theodrico de Cotlino habent terminum ad proximos terminos particulares post festum Natiuitatis Christi proximum sequens pro foueis argille, alias o *glinky* ad audiendam voluntatem dominorum. (z. p.).

192. Vbislaua Iohannis consors de Sovina reseruata est circa iura dotalicii sui, iuxta quod sue resignacionis canunt littere, quas ipsa coram iudicio produxit, et domini easdem in suo robore reseruauerunt; et super hoc adiudicatum soluit.

193. *(p. 125).* Nicolaus, Albertus, Vitus cum Vbislaua de Sovina habent terminum ad proximos terminos generales in Kalis pro capite fratris dictorum Alberti cum fratribus Iohannis interfecti per Iohannem maritum dicte Vbislaue.

194. Iohannes Vodni cum Agnetha relicta Koselkonis habent terminum ad proximos terminos particulares ad audiendam voluntatem dominorum, si dicta domina debet soluere expensas mariti sui mortui.

195. Albertus ministerialis congnouit, quod equitauerat et monuerat Allexandrum et Vbislaum a Daniele iudeo, quare permisissent super se dicto iudeo terminos astare, tandem prefati Allexander et Vbislaus coram iudicio comparentes termino suo steterunt causas volentes dicere, prefatus uero iudeus non [conparuit], et adiudicauimus astanciam termini dictis A. et V. contra dictum iudeum; et adiudicatum soluerunt.

196. *(p. 126).* Honorabilis dominus Nicolaus, canonicus Poznaniensis, uel suus procurator cum Michaele et fratribus eius de Virzchoslaw habent terminum ad proximos terminos generales uel tercia die post proximum ingressum domini regis in Kalis ad audiendam pronuncciacionem iudicum

(interrogatis dominis ipsorum superioribus) super recognicione arbitrorum an pars unius arbitri uel duorum plus valcat in pronunciando, cum sint diuisi et diuersi.

197. *(p. 127).* Strenuus dominus Nicolaus locum tenens iudicis cum Medzcone de Sluscowo habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro eo, quod idem Meczko dixit eidem domino Nicolao: me absente iudicatis sororem meam, sicut sorori mee placet; — terminus autem est peremptorius.

198. Dobka de Przerane iusto iudicio euasit Meczkonem fratrem suum pro srophis, capris et omnibus aliis, pro quibus contra ipsam egerat.

199. Domini iudicio presidentes adiudicauerunt, quod Meczko de Sluskowo potest detinere et ad ius aducere Petrassium de Przerane, si ipsum aput Dobcam uxorem suam inveniret sine lesura, et domina Dobka non debet tueri, protegere et defensare ipsum Petrassium maritum suum, si defenderit, soluat tantum, quantum Petrassius soluere tenetur dicto Meczkoni.

200. Meczko de Sluskowo cum Dobka sorore sua habent terminum ad proximos terminos particulares ad audiendam pronunciacionem iudicii super astancia minus iusti termini.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima ante festum sancte Elizabeth anno domini Millesimo quadringentesimo XI° iudicio presidentibus dominis Meczslao de Grodzelecz burgraby, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi locatenentibus. (d. 17 Novembris 1411).

201. *(p. 128).* Meczko de Sluscowo confessus est se teneri XXV marcas communis pecunie honorabili domino Nicolao de Cosczelecz plebano, quarum medietatem tenetur et debet soluere ad diem Circumcisionis domini proxime sequentem iuxta continenciam tractatus inter ipsos factos (s), quam si non soluerit ad diem Circumcisionis, extunc ad diem Purificacionis Marie proxime sequentem tenetur et debet soluere integre XXV marcas in grossis latis seruato integro iure inviolabili littere arbitratorie super huiusmodi XXV marcis et pena vallata desuper confecte. Et ibidem prefatus dominus Nicolaus constituit procuratorem suum nobilem Lutkonem de Brzesze cum pleno mandato sub rathihabicione de parendo iudicato erga dictum Meczslaum cum dicto Meczslao presente in omnibus causis, quas habet cum dicto Meczkone pro pecuniis antedictis.

202. *(p. 129).* Iohannes Wodni ciuis Kalisiensis cum Agnethe relicta Coszelconis habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro pecuniis expensarum post festum Natiuitatis domini, et medio tempore supersedeant de causis, non dimisso tamen fideiussore pro equis posito.

203. *(p. 130).* Honesta Dobka de Przerane per produccionem testium suorum euasit Meczkonem fratrem suum germanum de ibidem pro qua-

draginta mensuris frumentorum, pro quibus contra ipsam egerat, et super hoc iudicatum soluit.

204. Veniens Iohannes locum subcamerarii tenens de Strzeszewo congnouit, quod Iohannes de Chrostowo, qui per produccionem testium de quatuor armis seu clenodiis euasit Petrassium de Scudle pro infamata nobilitate et super hoc adiudicatum soluit, qui ab eadem infamacione se expurgauit.

205. Veniens Albertus ministerialis congnouit, quomodo Stephanus de Strzedzewo debuit testes producere contra Petrassium de Cudle, cui Stephano unus testis videlicet Iohannes Chrost fuit infamatus pro nobilitate, qui a infamacione predicta se expurgauit, qui tunc testes suos perduxit pro hereditate Strzedzewo, cuius tunc visa perduccione testium eidem Stephano de Strzedzewo prefatam hereditatem adiudicauimus et Petrassio alias Swinka de Scudla perpetuum silencium pro eadem imponentes cum omnibus suis proximis; et adiudicatum soluit.

206. Agnes relicta olim Koselconis de Scudle cum Iohanne alias Wchacz de ibidem habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro recognicione wlgariter *ofstecz* ad iudicem Marszelewsky, qui tunc pronunciauit voluntatem suam.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos in vigilia Epiphanie in Kalis anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo iudicio presidentibus dominis Vincencius de Potkocze burgraby, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Iohanne de Modla vexilliferi locatenentibus, Nicolao Pywonsky palatino. (d. 5 Ianuarii 1412).

207. *(p. 131).* Testes ducit Mscisco de Scripno contra Andream de Scudle: primus Stephanus de Strzedzewo, secundus Stanislaus de Srzekty licet sint compatres producentis, tercius Bartholomeus de Glowczino, quartus Iacussius de Wawrow, qui circa hoc fuerunt, quintus Troyanus dapifer Lanciciensis, sextus Woyslaus subdapifer Cuiauiensis; ceteri ad testimonium; — Rota: *Iacosmi bili przitem, iaco pan Tomek starosta nekasal panczdzesant grziwen zaplaczicz Misciscowy panv Andrzeyovy.*

208. Hector de Wischosko cum domina Margaretha relicta olim Bogussy de Tursko habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis ad audiendam voluntatem iudicis (Marszelewsky) Nicolay de Wilczina,

209. *(p. 132).* Ianussius Garbacz de Carnosca cum Bogussio de Twardowo habuerunt peremptorium terminum sicud hodie die Epiphanie super eo, pro quo Bogussy citatorie canunt littere; veniens nunccius eius dixit, quod haberet Bogussius pro maiori in terminis generalibus in Ostrzesow, extunc nos mandauimus predicto Bogussio portare litteram recognitoriam a iudicio ibidem, quod haberet pro maiori, ad proximos terminos particulares.

210. *(p. 33).* Iudeus Szabday lucratus est super Petrassium de Curowo mediam terciam marcam cum sex grossis latorum grossorum, quas soluere tenetur infra sex septimanas et vsuram exinde crescentem; pro usura concordare tenetur, cum iudeo predicto infra duas septimanas [sub pena] octo scotorum parti (et iudicio). = Iudicio satisfecit pro pena, sed non parti. =

211. Szegotka de Boruczino iusto et vero iudicio lucratus est super Olbracht de Szelascowo duas marcas latorum grossorum, pro quibus debuit testes ducere: duos videlicet nobiles et vnum presbiterum, quos non eduxit, ad recognicionem Pauli ministerialis, quas soluere tenetur infra sex septimanas sub pena trium marcarum parti et iudicio.

212. Testes — Testes ducit Nastka de Czechle contra Iohannem de ibidem: primus Mathias Szapala, secundus Nicolaus de Grodzelecz, tercius Michael de Wirzchoslaw, quartus Iohannes de Cirnino, quintus Petrassius de Scudle, sextus Nicolaus Barion de Czechel; — Rota: *Iacoto suatcimi, iaco Nastka na tą cząscz, czo ye yest ÿan dobil bliscoscą, poloszila dzesancz grziwen swego poszagu.* (z. p.)

213. *(p. 134).* Veniens Paulus ministerialis recognouit, quod Przedslaus de Sdziuicze iurauit wlgariter *poprziszangl* tria wlnera super Iohanne de ibidem, extunc visa audicione et recognicione Pauli ministerialis adiudicauimus eidem Przedslao nouem marcas pro eisdem wlneribus super dicto Iohanne. Solucio infra duas septimanas unam marcam et ulterius procedendo usque ad nouem persoluendo sub penis iudicii magnis et partis. (Et idem Iohannes tenetur penam trium marcarum iudicio). = Iudicio satisfecit. =

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima post festum sancte Prisce anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo iudicio presidentibus dominis Vincencio Potcocz burgraby, Nicolao de Wilczina iudicis, Marcussio de Marszelewo subiudicis locatenentibus et ceterique domini zupparii et officiales. (d. 19 Ianuarii 1412).

214. *(p. 135).* Lutco de Brzesze ut procurator et cum procuratorio Regali submisit se et astrinxit nomine domine Katherine et suorum puerorum de Yastrzambniky statuere et ponere Andream alias Andrasz de Boguczicze ut iudicem ad proximos terminos particulares, coram quo Andrasz causa est introducta ut coram iudice inter dictam dominam de Yastrzambniky er pueros parte ab una et nobilem dominum Laurencium de Grodzecz parte ab altera pro homine, quem idem Laurencius cum ministeriali arestauit.

215. Barthosius de Glowczino cum strenuo Grzimalca habent terminum ad decem et octo septimanas, quod idem Grzimalka debet portare litteram domini regis, quod est in seruicio Regali et in mandatis regalibus.

216. *(p. 136).* Abram Rosust cum Abraham de Latouicze habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis ad audiendam sen-

tenciam et voluntatem dominorum sub penis et purgata infamia nobilitatis ac educcione testium ipsus Abrahe de llathouicze.

217. Testes ducit Margaretha de Tursco per Lutkonem de Brzesze procuratorem suum contra Boguphalem de Szadowe: primus Luthogneus de Lewcow licet sit producentis mariti filiaster et consanguineus, in quem pars consensit, secundus Iohannes de Crosznino, qui circa hoc fuerunt, tercius Albertus, castellanus Landensis, quartus Albertus de Chudzicze subagazo wlgariter *podkone*, quintus dominus Iohannes plebanus de Turszco, sextus dominus Mathias plebanus do Goluchowo; — Rotha: *Iacosmi przitem bili, kyegdi Boguphal ranczil sza yactora swego brata, isz nemal yactor szalouacz otho, ocz na Margorzata zalowal;* — ceteri ad testimonium.

218. Dobka de Przerane iusto iudicio audita recognicione libri terrestris et visa exhibicione littere iudicis adiudicatorie euasit Medzconem fratrem suum de Sluszcowo pro eo, quod idem Meczco dixerat, quod prefata domina iniustos et iniuriosos terminos steterat, et super hoc Dobca adiudicatum soluit.

219. *(p. 137).* Meczko tenetur penam trium marcarum Dobcze de Przerane sorori sue pro eo, quod idem Meczko dixit coram iudicio, quod Dobca soror sua iniuriosum terminum contra ipsum stetisse. (z. p.).

220. Symon iudeus iusto iudicio acquisiuit super Alexandro de Szacovicze octo scotos capitalis pecunie et a quolibet grosso unus aleusis septimanatim pro usura racione caucionis fideiussorie; Alexander soluat iudeo octo scotos infra duas septimanas sub pena trium marcarum.

221. Derslaus de Grzibowo cum Stanislao Corab de Cothoiedsco habent terminum ad proximos terminos particulares peremptorium super accione per Derslaum contra Corab facta eo, quod idem Korab ingessit se de accione, cuius procurator non fuit, ut ipse Derslaus asserebat.

222. Bogussius de Strzegowo cum Iohanne Garbacz de Carnosca habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis ad statuendum arbitros in ipsorum causa racione annotate falsitatis litterarum.

228. Dorotha ciuis Kalisiensis cum Stachna de Broniszeuicze habent terminum ad proximos terminos particulares ad audiendam voluntatem et sentenciam dominorum super eviccione domine Halscze de Peczinouicze pro quodam cingulo argenteo ad valorem viginti marcarum, pro quo Dorothea contra dominam Stachnam egerat; et ipsam Stachnam evicit Halsca de Peczinouicze, et ipsa Halsca retulit se ad alium evictorem, a quo dixit se predictum cingulum habuisse, cuius allegans senectutem dixit ipsum, quis sit, quis dies (s) nescire (s).

224. Agnes relicta olim Iohannis Coslek astitit terminum suum contra Iohannem Vodni ciuem Kalisiensem pro media marca racione expensarum, pro quibus ipse Iohannes Vodni arestauerat ipsam Agnetham, et debuit Iohannes audire voluntatem et sentenciam dominorum et non conparuit, et sic est ipsa domina absoluta et adiudicatum soluit.

225. Szawissius de Budziczno astitit terminum suum contra Paszonem de Wiszoczsko pro eo, quod non statuit strenuum dominum Petrassium Tarchala coram iudicio ut compositorem et iudicem pro septem wlneribus, quem astrinxerat se statuendum.

226. Boguphael de Wiszoczsko astitit terminum suum super Paszconem de ibidem pro decem et nouem scotis latorum grossorum referendo se ad illum nobilem, qui ipsis terminum ut peremptorium assignauit, et adiudicatum super hoc prefatus Boguphael soluit.

227. Veniens Albertus ministerialis congnouit, quod equitauerat et monuit secundo Philippum de Galansky, ut veniret et solucionem faceret Katherine nepti sue, alias Derslao procuratori suo de Grzibowo.

228. *(p. 139).* Relicta olim Iacussii Ligansz de Yestculky astitit terminum suum contra Wneslaum de ibidem pro capite mariti sui per Vneslaum interfecti.

229. Testes ducit Iohannes de Leszoua contra Bogussium de Strzegowo: primus Andreas de Szacowicze, secundus Vbislaus de ibidem, tercius Stephanus de Strzedzewo, quartus Mscislaus de Scrzipno, quintus Peych de Wawrouicze, sextus Venceslaus de ibidem; — Rota: *Iacoto swatcimi, iaco Ian szastauil boguszevy wponczi awedw dzesztu grziven swą cząscz wleszoue, czosz bogusz dzerzy od ỹana.*

230. *(p. 140).* Wladislaus dei gracia Rex Polonie etc. vobis Sandziwogio palatino Poznaniensi et capitaneo maioris Polonie generali necnon iudici, subiudici ceterisque camerariis et officialibus, iudiciis nostris regalibus in Kalis presidentibus, nostris fidelibus dilectis graciam regiam et omne bonum. Fideles nostri, datur nobis intelligi, qualiter cum validus Mathias palatinus Gnewcouiensis capitaneus Wladislauiensis terminos quosdam nomine generose domine Wychne relicte olim Sandziwogy, palatini Kalisiensis, et filiarum ipsius Margarethe consortis sue et Anne coram vobis habuisset, quidam ipsius aduersarii in absencia ipsius in modum contumacie terminos huiusmodi contra ipsum et ipsam Wichnam et eius filias astiterunt, et sentencia contra eum occasione earum dominarum ad instanciam aduersariorum suorum est prolata, sed quia idem Mathias tunc in conuencione Cruciferorum in Grabye erat in nostris et Regni nostri negociis constitutus propter quod huiusmodi terminis, ubi pro quibusdam debitis ad instanciam iudeorum est condempnatus, non potuit quouismodo interesse, et iterum eundem Mathiam versus Thorun ad Cruciferos pro nostris pecuniis dirigimus et destinauimus. Vobis igitur nostris firmis damus Regalibus in mandatis seu in commissis seriosius iuiungentes, quatinus easdem sentencias vestras, si quas contra ipsum ad eandem Wichnam et eius filias in eius tulistis absencia, eciam et pro debitis iudeorum prorogantes et omnes alios terminos, si quos coram vobis habet uel habiturus est coram vobis usque ad nostrum aduentum ad maiorem Poloniam prorogantes, et diferre debeatis, nec ipsum interim aliqua presumatis iudicare racione, quousque in maiori Polonia dante domino fuerimus constituti, et eciam pro debitis eorundem iudeorum ipsum et eandem Wichnam nullomodo impedire permittatis. Datum in Medica feria secunda in crastino sancti lluce Ewangeliste anno domini Millesimo quadringentesimo vndecimo. — Relacio venerabilis in Cristo patris domini Nicolay, archiepiscopi Haliciensis.

231. *(p. 141).* Testes partis aduerse videlicet Szegothe de Boruczino contra Wyslaum, subdapiferum etc.: primus Szavisza de Sberszco venator, secundus Iohannes venator de Quatcowo [1]), quartus Nicolaus Pywonski, quintus Lorant de Gluckowo licet sit frater producentis, sed pars in eum consensit, sextus Wyszek Chrzanowsky; — Rota: *Iacoto swatcimi, iaco czo zastavil zegota strzumen, to zastauil na swem na prawem a ne na swantoslaove.*

232. Testes ducit Mathias de Sovina contra Swanchnam de Westrza: primus Stanislaus Conoppa de Yelitowo, qui circa hoc fuit, secundus Ianussius de Sowina, tercius Nicolaus Victoris de ibidem, quartus Przedslaus de Bogwedzeuicze, quintus Ianussius de Cotarbi, sextus Iacussius de ibidem; — Rota: *Iacom przitem bil, gdi Swanchna wszala spelna zaplatą dzedzini yansz veczne zaprzedala;* — ceteri ad testimonium.

233. Testes ducit Iasco de Cuchari contra Olbracht de Selaszcouo: primus Iasco de Scudla, secundus Petrassius de ibidem, tercius Nicolaus Slanka de Morza licet sit gener producentis, sed pars in eum consensit, qui circa hoc fuerunt, quartus Woytha de Czechla, quintus Mathias Sapala, sextus Albertus de Czechla; — Rota: *Iacosmi przitem bili, iaco Olbracht ne poszicil Yascoui penandzi szescinatcze grziuen, ale ge Yaszek v nego wszal za dzedzina;* — ceteri ad testimonium.

234. Testes ducit Mscisco de Scirpno contra Andream de Scudle: primus Stephanus de Strzedzewo, secundus Stanislaus de Rzekti licet sint conpatres producentis, tercius Bartholomeus de Glowczino, quartus Iacussius de Wawrowo, qui circa hoc fuerunt, quintus Troyanus Lanciciensis, sextus Woyslaus subdapifer Cuyauiensis; — ceteri ad testimonium; — Rota: *Iacosmi przitem bili, iaco pan Tomek starosta ne kaszal panczdzesant grziven zaplaczicz Msciscovi panu Andrzeoui.*

235. *(p. 142).* Testes ducit Nicolaus Barion contra Iohannem et fratres eius de Carssy: primus Nicolaus Zila, qui fuit nuncius, ut ad sentenciam dominorum daret ad caucionem fideiussoriam recepta, secundus Mathias Szapala, tercius Iohannes de Symanovicze, quartus Miczko Meniszevsky, quintus Przosna de Luben, sextus Andreas Molinsky; — Rota: *Iacom bil poslem od Micolaya do Yana, by dal kona na panske skaszane, gesz mv ye gwaltem pobral, a on mv gich dacz nechczal.*

236. Testes ducit Margaretha de Turszco per Lutconem procuratorem de Brzesze contra Boguphaelem de Sadowe: primus Luthogneus de Lewcowo, licet sit producentis mariti filiaster et consanguineus, in quem pars consensit, secundus Iohannes de Croszmino, qui circa hoc fuerunt, tercius Albertus castellanus Landensis, quartus Albertus de Chudzicze subagazo, quintus dominus Iohannes, plebanus de Tursco, sextus dominus Mathias, plebanus de Goluchowo; — Rota: *Iacosmi przitem bili, kyegdi Boguphal ranczil za Yactora swego brata, isz nemal yactor szalouacz otho, ocz na Margorzatą zaloual;* — ceteri ad testimonium.

---

[1]) Trzeci z kolei świadek opuszczony w rękopisie. Był nim „Iurek castellanus Bechoviensis", jak to wynika z zapiski Nr. 175.

237. Testes ducit Iohannes de Leszoua contra Bogussium de Strzegowo: primus Andreas de Szacouicze, secundus Vbislaus de ibidem, tercius Stephanus de Strzedzewo, quartus Msczslaus de Scirpno, quintus Peych de Wawrouicze, sextus Wenczeslaus de ibidem; — Rota: *Iaco tho swathczimi, iaco Yan ʒastauil boguszevy w ponczi awedwudzesztu grziven swą cząscz wleszoue, czosz Bogusz dzersy od Yana.*

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria quarta proxima post festum Purificacionis Marie anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo in Kalis presentibus dominis Vincencio de Potcocz burgraby, Derslaus de Grzibowo palatini, Nicolao iudicis de Vilczina, Marcussio de Marszelewo subiudicis. (d. 3 Februarii 1412).

238. *(p. 143).* Margaretha alias Gemelina cum strenuo Sandiwogio de Iaroczino habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super audicione et recognicione et sentencia dominorum ita quod prefatus Sandowogius dixit, quod prefata domina cum layco profugisset, et cum eo habitasset sine copula, qui laycus aliam habuit uxorem.

239. *(p. 144).* Petrus Sowina et Derslaus fratres de Scuri cum Agnethe de Chrzebowo habent terminum peremptorium ad decem et octo septimanas per sex conputando pro et super in citacione contentis.

240. *(p. 145).* Nicolaus de Camona iusto iure et vero iudicio aequisiuit super Vbislaum de ibidem per astanciam termini iuramenti mediam piscinam in Camona, quod Albertus ministerialis recognouit; et adiudicatum soluit pro eo, quia presbiterum non constituit in dicto termino, ut testem.

241. Reseruata est, *ʒostalaszą* domina Dorothea de Sobothka circa iura dotalicii sui, donec vixerit, erga et contra dominam Margaretham de Grzibowo, et super hoc adiudicatum racione memorie soluit.

242. Grzimka de Dobrzicza egit contra virginem Katherinam de Tarszicza pro sex marcis et vno fertone, et nos iudicio presidentes decernimus, quod dicta Katherina debet uti wlgariter *wsziuacz* latis annis (s) a terminis proximis particularibus, qui erunt in ieiunio seu in quadragesima, ad duos annos.

243. Bogussius de Pstrzeszicza debet portare litteram recognitoriam de iudicio terrestri de Cracouia infra sex septimanas, quod ibi habet agere pro cento marcarum et hereditate, et hic habet solum pro hereditate, contra dominam Strzechnam de Gluchowo.

244. *(p. 146).* Pena — Ascripte et adiudicate sunt pene super Iohannem de Carssy pro eo, pro quo Nicolaus de Czechle contra eum egit pro violencia, quod equitauit metsextus cum ita bonis sicud solus et octo aliis kmethonibus, et ibi recepit equos dicto Nicolao in publica strata, pena a principali quatuordecim marcarum et ab aliis adiutoribus per tres marcas, et a kmethonibus per unam marcam. (z. p.).

245. Halsca consors Borsconis de Peczinovicze debet statuere Swanchnam de ibidem evictorem ad proximos terminos particulares contra Dorotheam ciuissam Kalisiensem pro quodam cingulo eidem furato videlicet Dorothee.

246. Petrus aduocatus de Staw cum Przedwogio Szwadzba de Dambe habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis super recognicione et sentencia dominorum super nota infamie detracte nobilitatis, et idem Petrus debet se expurgare de dicta infamia de triplicibus armis: primo post patrem debet ducere clenodium *slupiczę,* et post matrem *Wansząky* et tercium, quem potest, ad testimonium.

247. *(p. 147).* Przoszna de Luben cum Otha de Pruszinova habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post ingressum domini Regis in Kalis pro quindecim scopulis et triginta limitibus siue graniciis.

248. Przoszna de Luben cum Otha de Pruszinowa habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro naui in littore recepta et eam deduxit, quo voluit.

249. *(p. 148).* Katherina de Yastrzambniky heres iusto et uero iudicio euasit wlgariter *zostalaszą* contra Laurencium de Grodzelecz pro Petro dicto faber, quem circa ipsam arestauit cum ministeriali; et super hoc iudicatum soluit.

250. Testes ducit Stephanus de Nedzanowo contra Iohannem de ibidem: primus Ianussius de Drossdzino, secundus Nicolaus de Czesancze, tercius Albertus de Naczcovicze, quartus Ianussius de Naczcouicze, quintus Dziuisz de Czechle, sextus Nicolaus de ibidem Racziborzouicz; — Rota: *Iacoto swatcimi, ẏaco Scepan dobrowolne przesz nagabana vydzersal to szedlisko, gdze cali ktoul(s) mimo dzesancz lat.* (z. p.).

251. Przosna de Luben euasit wlgariter *zostalszą* iusto iudicio Otham de Pruszinowa pro eo, quod non debet Otha eum euadere annorum diuturnita pro fundacione scopulorum et signis factis wlgariter *oszczosna*, sed debet super et contra eum agere in iudicio pro eisdem.

252. *(p. 149).* Pena — Meczko de Sluscowo tenetur penam tredecim marcarum iudicio pro eo, quod dixit Dobcze sorori sue, quod minus iustum terminum contra eam astitit, quas capitaneus fecit scribere Sandiwogius. (z. p.).

253. Pena — Domina Srzemensis olim Szircowska tenetur penam tredecim marcarum pro eo, quod accepit realem possesionem in villam Kanthy nobili Onsch minus iuste et cum violencia. (z. p.).

254. Paulus ministerialis cum Petro de Curowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super recognicione subiudicis Marszelewsky pro recognicione wlgariter *wfstecz.*

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima post Reminiscere anno domini Millesimo quadringentesimo XII iudicio presidentibus dominis Nicolao Baworowsky burgrabii, Derslao de Grzibowo palatini, Nicolao de Wilczina iudicis, Marcussio de Marszelewo subiudicis, Mscugio de Magnuszewicze subcamerarii, Ianussio de Modla vexilliferi locatenentibus. (die 1 Marcii 1412).

255. *(p. 150).* Veniens Albertus ministerialis cognouit, quomodo Stephanus de Nedzanowo testes produxit contra Iohannem de ibidem pro area et fundacione seu infixione palorum ultra decem annos, cuius tunc visa et audita recognicione prefato Stephano dictam aream, fundacionem seu infixionem palorum, ultra decem annos que fuit, adiudicauimus, prefato Iohanni silencium imponentes pro eisdem et Stephano lucrum, et super [hoc] iudicatum soluit.

256. *(p. 151).* Sandiwogius Mocronoski cum Margaretha de Cosmin habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro et super eo, quod dicta domina dixit prefato Sandiwogio: tu es hereticus.

257. Margaretha de Cosmin cum strenuo Sandiwogio Mocronosky habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post ingressum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, pro et super [eo], quod dixit Sandiwogius, quod dicta domina suam famam perdidisset et cum layco illegitime habitasset vltra triginta annos, qui laycus aliam haberet vxorem, quem Episcopus excommunicatum reputasset, et adhuc cum eodem habitaret layco.

257. Honesta Margaretha de Cosmin constituit Iohannem de Croszmino procuratorem suum sub rathihabicione de parendo iudicato pro omnibus causis, quas habet cum Sandiwogio Mocronosky cum omni potestate et facultate.

258. *(p. 152).* Testes ducit Ianussius de Glowczino contra Nicolaum et Vincencium fratres de Tarszicze: primus Sobeslaus Menisewsky, secundus Swanthoslaus Meszcowsky, tercius Iacussius de Stramicza, quartus Derslaus dictus Carni de Pruszy, quintus Albertus de Prussy, frater Miroslay, sextus Stanislaus de Sowina; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Micolay przyszedl gwaltem mocza na Ianuszowa gospoda vedwnatcze tako dobrich iaco sam yszedwoma kmethoviczoma ywszal mv kon iaco dwe grzivne gwaltem.*

259. *(p 153).* Petrus aduocatus de Staw ammonere debet et auizare wlgariter *obeszlacz* Przeduogium dictum Swadzba cum ministeriali principali uel subcamerario die quarta ante, prius quam fratres suos clenodiales producat pro infamata nobilitate.

160. Abraham de Psari cum Abraham de Lathovicze habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post

ingressum domini Regis in Kalis ad audiendam voluntatem dominorum et sentenciam in causa inter ipsos mota pro infamata nobilitate. (z. p.).

261. *(p. 154).* Nicolaus de Tarszica euasit iusto iudicio Iohannem kmethonem de Cirznino pro eo, quod Iohannes contra eum egit dicens, quod in exercitu tuo meus filius interfectus est, et nos iudicio presidentes adiudicauimus dicto Nicolao euasionem et Iohanni kmethoni perpetuum silencium imponentes pro eodem filio; et super hoc iudicatum soluit.

262. Agnes relicta Koscelconis de Scudle iusto iudicio euasit Pasconem de Chorzewo pro recognicione wlgariter o *wstecz*, quam receperat ad Capitaneum Sandiwogium et domina ad iudicem, sed quia non tenet recognicio ad capitaneum, idcirco euasit domina dictum Pasconem pro quodam equo ad valorem trium marcarum, pro quo contra ipsam egerat; et super hoc iudicatum soluit.

263. *(p. 155).* Rota Dochne contra Meczconem de Sluscowo: *Iaco mam othi penandze dzesantcz grziven skodi gichszem dobila na mem bracze Meczku;* — Testes autem dicent: *Iacotho swatczą, iaco Dochna ma othi*... ut supra.

264. Halsca de Peczinovicze cum Dochna de Kalis habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro audienda sentencia dominorum.

265. *(p. 156).* Dobessius et Virzbantha fratres de Solewo cum Msczugio de Magnuszevicze habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super informacione dominorum iudicum pro recognicione wlgariter *owstecz* ad principalem subiudicem.

266. Testes ducit Petrus de Curowo contra Iohannem Wansch de Galansky: primus Petrus de Mancowo gener Sbiluti, secundus Iohannes Chrost, tercius Abraham de Lathouicze, quartus Alexander de Zacouicze, quintus Przibek dictus Carni de Cussino, sextus Swanthoslaus de Przedzino; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Ian Potra wranczil dosida Sabdaya o dwe grziwne, a o pantnaczcze scot.*

267. Paszek de Chorzewo potens est cum littera fideiussoria Mathie de Cuchari acquirere certum debitum, quod Iohannes Koslek pye memorie tenebatur, sicud dicta littera canit; et super hoc adiudicatum soluit.

268. Nicolaus Rosust debet acquirere, vbi sciret, in hereditate debita Iohannis dicti Koslek in istis pecuniis, in quibus pro ipso fideiussisset ad iudeos, pro quibus ipsius citatorie littere sunt exorte; et super hoc iudicatum soluit.

269. Pasek de Chorzewo potest acquirere debita sua tam in hereditate, quam in hereditatibus obligatis et alias, vbi sciret, Iohannis Koszelconis pye memorie; et super hoc iudicatum soluit, — et eius est secunda littera citatoria propinquior post Nicolaum Rosust, quam aliorum.

270. *(p. 157).* Dirslaus de Grzibowo cum Iohanne de Crosznino habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro eo, pro quo Derslaus contra ipsum egerat dicens, quod me inhonorasti, quia conquestus est coram iudicio super ministerialem et non coram me pallatino.

271. Iohannes et Benak fratres de Czeszewo cum pueris domine Dobrochne olim Philippi de Brudzeuo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super pronuncciacione voluntatis et sentencia dominorum, utrum pueri debent agere in iudicio et respondere, uel non, dicte domine, quia domina tuetur se littera regali.

272. Veniens Swanch ministerialis congnouit, quod citauit Derslaum de Vola de obligacione ibidem pro quatuor marcis minus fertone dampnorum; tunc veniens Nicolaus Rosust ut procurator Iohannis kmethonis de Slauino astitit terminum pro eo, pro quo ipsum citauerat, cuius tunc audita recognicione dicti ministerialis eidem lucrum adiudicauimus; et super hoc idem Nicolaus iudicatum soluit.

273. *(p. 158).* Abraham de Psari cum Abraham de Lathouicze habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post ingressum domini regis in Kalis ad audiendam voluntatem et sentenciam dominorum pro nota infamate nobilitatis, et propter hoc ipse Abraham de Latouicze testes produxit de quadruplicibus clenodiis, tunc veniens Iohannes locum subcamerarii tenens recognouit, quod Abraham testes suos perduxit; veniens Abraham de Psari, dixit sic, quod non iuxta uel penes iurisdicionem testes perduxit, quia me non monuit wlgariter *obeszlal* iuxta iurisdicionem, sicud domini decreuerunt. Tunc Albertus ministerialis recognouit, quod secunda die ante produccionem testium eum monuit et ad eum equitauit, ut veniret et audiret testes, sed cum [eum] ministerialis in domo non arestauit, tunc eadem die subcamerarius misit ad fratrem eius germanum, ut veniret et testes audiret, et frater eciam dixit: nolo audire, quia ego non infamaui; et ultra misit ad procuratorem eius: veni et audi testes, quia ter causa est commissa; extunc procurator dixit: in causa ista non est mihi res commissa, nolo audire.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post Iudica anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo iudicio presidentibus dominis: Nicolao Baworowsky burgraby, Nicolao de Vilczina iudicis, Marcussio de Marsselewo subiudicis, Derslao de Grzibowo palatini, Mscugio de Magnuszevicze subcamerarii locatenentibus, Ianussio de Modla vexilliferi. (die 22 Martii 1412).

274. *(p. 159).* Veniens Albertus ministerialis congnouit, quod Dobka de Przerane iurauit pro decem marcis dampnorum (et vnus testis ad testimonium super decem) contra Meczkonem fratrem suum de Sluscowo, cuius tunc visa et audita recognicione ministerialis adiudicauimus lucrum dicte Dobcze sorori sue. Solucio iuxta modum et consuetudinem terrestrem soluendo marcam infra duas septimanas et sic continuando; et super hoc iudicatum soluit.

275. Dominus Martinus Slawsky subdapifer debet iurare erga et contra Medslaum de Sluscowo ad secundos terminos particulares post festum Pasce, et forma iuramentalis est; — Rota: *Iacom są ne wrzucil meczoui w przeranw we trzi czanszcy soltistwa, ani meczko tam prava mal.*

276. Iasco de Strzalcowo cum Borzovecz de Tykodlowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super audienda sentencia et voluntate dominorum iudicum pro non constitucione dicti domini Borouecz ut principalem infra decem et octo septimanas.

277. *(p. 160).* (Testes ducit Stephanus de Mancowo contra Pasconem de Wiszoczsko: primus Wenczeslaus de Potcocz, qui fuit mutuus collocutor wlgariter *smowcza* in causa, secundus Ceslaus de ibidem, qui fuit nuncius, tercius Nicolaus de ibidem, quartus Mlodota de Przibislauicze, quintus Michael de Wirzchoslauicze, sextus Iohannes de Crosznino). — Testes partis aduerse videlicet Pasconis: primus Troianus de Camenicze, qui fuit nunccius ad eum, secundus Micora de Micorzino, tercius Nicolaus de Yelitowo, quartus Conoppa de Yelitowo, quintus Stanislaus vexillifer Siradiensis, sextus Dzivisch de Crosznicza; — Rota: *Iacom bil poslem od Pasca do Scepana otho, bi ne placzil scodi, aliszby na nym prawem dobito;* — ceteri ad testimonium.

278. *(p. 161).* Consules Kalisienses cum Nicolao de Wawrouicze habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro capite scolteti interfecti.

279. Pena — Dobessius de Cotwaszicze tenetur penam *nestane* octo scotorum.

280. *(p. 162).* Wladislaus dei gracia Rex Polonie Litwanieque princeps supremus et heres Russie vniuersis et singulis capitaneis, iudicibus subiudicibus, camerariis, ceterisque officialibus iudiciis nostris ubilibet in Regno nostro presidentibus, nostris fidelibus dilectis presentibus requirendis graciam et omne bonum. Fideles nostri dilecti, quia nobilis Dobrochna relicta Philippi de Doitrow nuperrime dei ex permissione suo marito est orbata, unde sue vidualitati pyo compacientes affectu ipsam ab omnibus terminorum vexacionibus iuxta terre consuetudinem absoluimus ad unius decursum anni et tenore presencium liberamus, vestre fidelitati et cuilibet vestrum mandamus, quatinus predictam Dobrochnam in iudiciis vestris cum quibuscunque personis nulla iudicare presumatis racione ad decursum vnius anni, ut prefertur, secus pro nostra gracia facere non ausuri. Datum Cracouie feria sexta proxima post festum Conuersionis sancti Pauli anno domini Millesimo XL° (s) duodecimo. — Relacio domini Nicolai archiepiscopi Haliciensis R. P. vicecancellarii.

281. Dobessius et Virzbantha de Solowo cum Msczugio de Magnuszeuicze habent terminum peremptorium ad proximum aduentum domini Regis tercia die in Kalis uel ad terminos generales, quod illorum prius fuerit, super audiencia et sentencia dominorum pro eo, quia veniens Albertus ministerialis recognouit, quod vna pars dedit ius suum videlicet octo grossos, quod debuit equitare ad principalem subiudicem, et altera pars dederat ei sex grossos; et ministerialis recipere eos noluit, et ad subiudicem ideo non equitauit.

282. Dorothea de Kalis cum domina Halsca de Peczinovicze habent peremptorium terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post ingressum domini regis in Kalis pro quodam cingulo sibi, ut asserit, furato ad audienciam [et] sentenciam dominorum.

283. Testes ducit Helena de Pawlowo contra Hedwigim olim Oseponis de ibidem: primus Borzislaus de Peczinouicze, secundus Mathias de ibidem, tercius Petrassius de ibidem, quartus Borzislaus de Rzecty, quintus Mathias Tluczimost, sextus Vyslaus de Peczinowicze; — Testes partis aduerse: (primus Peregrinus castellanus Bninensis), primus Nicolaus Czesanczicz de Galansky, qui de hoc scit, secundus Iacussius de Cothoiedsco, tercius Swanthomirus de ibidem, quartus Stanislaus de Czechle, quintus Stanislaus Corab, sextus Nicolaus Zila de Czechla, qui de hoc sciunt; — Rota: *Iacoto swatcimi, iaco yadviga shalenino volą na tem ogrodze szedzala a Halena na ten ogrod swego posagu stirzi grziwni dala.*

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post conductum Pasche anno domini Millesimo quadringentesimo XII iudicio in regali presidentibus dominis Nicolao Baworowsky burgrabio, Nicolao iudicis de Wilczina, Marcussius Marszelewsky subiudicis, Mscugio de Magnuszewicze subcamerarii locatenentibus, Derslao de Grzibowo palatini. (d. 12 Aprilis 1412).

284. *(p. 163).* Pasco de Chorzewo cum Agnetha olim Coselconis consorte habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro vno equo ad valorem trium marcarum cum media et alio equo ad valorem quatuor marcarum cum media et caucione fideiussoria pro Iohanne olim Cossek facta, quia dixit ipsam post mortem ipsius mariti XXX marcas leuasse, quas sibi non assignauit pro dotalicio wlgariter *zawano.*

285. *(p. 167).* Meczko de Sluscowo debet dare Petrassium generem suum ad caucionem fideiussoriam per quatuor septimanas, et debet cum eo stare personaliter ad proximos terminos particulares in Kalis super eo, pro quo ipsum incarcerauit pro quibusdam debitis sub penis magnis, et audire sentenciam dominorum.

286. *(p. 168).* Testes ducit Nicolaus de Clichowo contra Ianussium de ibidem: primus Adam de Clichowo licet sit awnculus producentis, sed pars in eum consensit, secundus Mathias de ibidem, licet sit frater patruelis producentis, sed pars in eum consensit, qui circa hoc fuerunt, tercius Iohannes Prusky, quartus Martinus dictus Scala de ibidem, quintus Albertus de ibidem, sextus Mathias de Glowczino; — Rota: *Iacosmi przitem bili, iaco czo Micolay zayąl Ianowi swine, to gest zayąl na swe dzedzine;* — ceteri ad testimonium.

287. Swanthoslaus de Yedlcze ducit testes contra Grzimkonem de Cothoiedsco: primus Vislaus de Timenecz, secundus Przibislaus de Cusino, tercius Stanislaus de Scarszewo, quartus Paulus de Chorzew, quintus Petrassius de Godzantcowo, sextus Mathias Szapala; — Rota: *Iacoto swat-*

cimi, iaco Pan Swanthoslaw neposzegl panv Grzimkoui yego zapusty, ani iego kasznv.

288. *(p. 169).* Testes ducit Nicolaus de Wawrouicze contra consules Kalisienses: primus Nemerza de Timenecz, qui circa hoc fuit, secundus Michael de Pawlowo, tercius Janussius de Galansky, quartus Adam de Galansky, quintus Iohannes Baraiouicz, sextus Iohannes de Galansky; — Rota: *Iacom przitem bil, iaco Micolay ne odbil bartcoui iegovinonadszca (s) gwaltem odprawa, gdi mv praua pomagal.*

289. *(p. 170).* Testes ducit Stephanus de Carssy contra Petrassium de Drossewo: primus Nicolaus de Pawlowo, qui circa hoc fuit, secundus Petrassius de ibidem, qui circa hoc fuit, tercius Ianussius de Galansky, quartus Adam de Galansky, qui circa hoc fuerunt, quintus Miczek de Beganino, sextus Phalislaus deRambczino; — Rota: *Iacosmi przitem bili, iaco Scepan ne cupil kona v Potrasza, ale mv go poszicził i tako mv gy sdrove vraczal;* — ceteri ad testimonium.

290. *(p. 171).* Testes ducit Hanka de Potarszicza contra Derscam de Saxino: primus Nicolaus Rosust, qui circa hoc fuit, secundus Nicolaus de Prussy, tercius Miroslaus de ibidem, quartus Derslaus dictus niger de ibidem, quintus Barzczka de Yaraczowo, sextus Adreas de Prussy; — Rota: *Iakom przitem bil, iaco Dersca wanczeÿ wfszala dzesancza grziwen, niszli Hanka szotra ieg swego dzalu.*

291. Dobka de Przerane astitit terminum suum super Meczslaum fratrem suum germanum pro penis *pocup* trium marcarum referens se ad illum ministerialem, qui sibi hunc terminum assignauit, et super hoc iudicatum soluit.

292. Przibek de minori Galansky astitit terminum suum super Martinum de Sovina pro capite fratris sui interfecti referens [se] ad illum ministerialem, qui ipsum tribus litteris citauit; et super hoc iudicatum soluit.

293. *(p. 172).* Mscugius de Magnuszeuicze astitit terminum suum super Albertum de Cotlino pro sex marcis caucionis fideiussorie referens se ad illum nobilem, qui eis hunc terminum assignauit, et super hoc iudicatum soluit.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos ferio tercia ipso die Inuencionis sancte Crucis anno domini Millesimo quadringentesimo XII° iudicio presidentibus dominis Vincencio de Potcocz burgrabii, Derslao de Grzibowo palatini, Nicolao iudicis, Marcussio de Marszelewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi, Mscugio de Magnuszeuicze subcamerarii locatenentibus. (d. 3 Maii 1412).

294. *(p. 173).* Dominus Ianussius de Solowo cum Andrea de Scudle habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis

pro eo, quod dominus Ianussius egit contra Andream, quod ipse dominus Ianussius iudicaret; et Andreas respondit: nesciui hanc causam super me.

295. Nicolaus de Sovina cum Franczcone de Crosznino habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro et super infamia wlgariter *naganene.*

296. Iohannes de Proszcow fideiussor Mathie de Sosznicza recessit ab arbitris ipsius Mathie et contentus stat de recognicione arbitrorum Pachne consortis Dobessy de Solowo, qui arbitri sunt Nicolaus filius iudicis et Dobrogostius de Marsselewo, et quiquid hii duo arbitri Pachne congnouerint, audita recognicione eorum domini sentenciam ferent, et partes stabunt contente.

297. *(p. 174).* Andreas de Curowo producta littera fideiussorie Stanislai Sram de Cussino acquisiuit octo marcas cum media latorum grossorum super dictum Stanislaum Sram et totidem dampnorum communis pecunie; pecuniam capitalem dictus Stanislaus prefatus Andree debet soluere infra sex septimanas, et dampna post duas septimanas unam marcam, alias in fine totum sub pena trium marcarum parti et iudicio.

298. Andreas de Strzaszino cum Otha de Przespolewo habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro et super spolio et arestacione hominum et wlnere in semita Ecclesie et pro eadem semita.

299. Testes ducit Dobka de Galansky contra Stanislaum de ibidem: primus Iohannes Culig, secundus Albertus de Yastculky, tercius Iacussius de Cothoiedsco, quartus Nicolaus de ibidem, quintus Grzimek de ibidem, sextus Stephanus de Nedzanow: *Iaco to swatcimi, iaco Stanislaow oczecz nevidzersal Dobczini czansczi trzech lat dobrouolne, as ÿ prawem vgabala.*

300. *(p. 175).* Veniens Paulus ministerialis recognouit, quod Nicolaus de Tarssicza astitit terminum iuramentalem contra Ianussium de Glowczino pro violencia, prout in rota continetur; extunc nos audita recognicione dicti ministerialis adiudicauimus dicto Nicolao astanciam termini contra Ianussium dictum, et super hoc iudicatum soluit.

301. *(p. 176).* Veniens Nicolaus Rosust recognouit, quod Katherina Nicolai consors de Cretcouo sibi fecit solucionem quinque marcarum communis pecunie et dedit burgrabio mediam marcam, pallatino mediam marcam, iudici tres fertones, subiudici cum subcamerario quatuor grossos, vexillifero unum fertonem; extunc nos audita recognicione dictarum parcium prefate Katherine dictas pecunias in toto super obligacionem, quam tenet a Iaszcone in Cirznino, adiudicamus, et qui se asserit propinquiorem ad dictam obligacionem hereditatis, soluat dicte domine pecunias prenarratas, et super hoc dicta Katherina iudicatum soluit.

302. Testes ducit Swanch de Blaszcowice contra Nicolaum de Camona: (primus Przedslaus de Neradza, secundus Nicolaus de ibidem, tercius Nicolaus dictus Orzel de ibidem, quartus Stanislaus de ibidem, quintus Iacussius de Goluchow, sextus Przibek de Colandzicze); — (Testes partis

aduerse: primus dominus Michael plebanus de Camona, qui circa hoc fuit, secundus Swema de Blaszcouicze, tercius Albertus de Coludowo, quartus Clemens de Coludowo, quintus Przeczlaus de Cosselcowo, sextus Phalislaus de Coludouo). Benak unus testis iurat frater Nicolai de Camona: *iaco to swatczu, iaco trzilata viszla temu rancogemstwą, czoszwanch ranczil za xandza micolaia niszligo zasznal.*

303. *(p. 177)*[1]). Testes ducit Stanislaus de Waliszeuicze contra Iachnam de Voyczino: primus Ffranko de Phalanczicze, secundus Phalibogius de ibidem, tercius Clemens de Coludowo, quartus Nicolaus Mleczko de Voyslauicze, quintus Nicolaus de Chlewo Petrovicz, sextus Iohannes de Morawki; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Staszek zaplaczil Iachne cztirzi grzivni poszagu.*

304. Nicolaus de Sagorzino et procurator eius Petrassius de Virzchoslaw iusto iudicio euaserunt Iohannem de Studzenecz et procuratorem eius Vincencium de Potcocze pro dotalicio Elizabeth filie dicti Nicolai et uxoris prefati Iohannis producto Registro libri et citacione regali, quorum data de anno sexto.

305. Hedwigis relicta Ligansz de Yastculky stetit termino iuramentali et astitit contra Wneslaum de ibidem pro capite mariti sui Iacussy prefati Ligansz et super hoc iudicatum soluit.

306. Iohannem de Carssy cum Nicolao Barion de Czechle hincinde habent statuere arbitros ipsorum, Iohannes: Derslaum de Oczansz et Andream Barczsky; — Nicolaus uero: Nicolaum Lutoldi de Sadowe et Andream de Scudla ad proximos terminos particulares in Kalis.

307. *(p. 178).* Vincencius et Barthossius de Vawrouicze hincinde dimiserunt se liberos et solutos pro wlneribus, que sibi mutuo intulerant, Vincencius [pro] tribus et Barthossius [pro] tribus.

308. Elizabeth de Galansky per astanciam termini circa iuramenta lucrata est super Martinum de Bogwedzewo triginta marcas grossorum latorum pro capite mariti sui per Martinum interfecti, quas tenetur soluere infra sex septimanas sub penis trium marcarum parti et iudicio. — Relacio Pauli ministerialis; — et super hoc iudicatum dicta Elizabeth soluit.

309. *(p. 179).* Derslaus uicepalatinus cum Iohanne de Carssy habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro cane *Charczicza.*

310. Derslaus uicepalatinus procurator Iohannis Wansch de Galansky, prorogauit terminum nomine dicti Iohannis Wansch parte ab vna et Przeduogius de Jedlcza ut procurator Derslay de Galansky similiter prorogauit, demum Derslaus Iohannis procurator scribere ad librum terminum voluit, et Przeduogius contumaciter a iudicio recessit scribere nolens nec notario ius dare, et Derslaus nomine Iohannis scribere dedit et ius notario, voca-

---

[1]) Między str. 176 i 177 zachodzi zapewne brak jednej lub nawet więcej kartek.

tusque et clamatus Przeduogius plus qam ter per Albertum ministerialem, qui relacionem fecit ad iudicium non rediit; et sic nos audita recognicione ministerialis termini astanciam adiudicauimus dicto Iohanni et suo procuratori contra dictum Derslaum et suum procuratorem; et adiudicatum recepimus.

311. *(p. 180).* Sechna filia olim Iacussy cum Swanchna annorum tredecem, Hanna annorum septem et Dorothea annorum sex presentes coram iudicio constitute de scitu et consilio suorum proximorum amicorum talem perpetuum concordiam fore inter se factam et ordinatam cognouerunt et confesse sunt: ita quod prefata Sechna pro sorte et porcione sua habebit precise et directe medietatem omnium bonorum hereditariorum paternorum, agrorum, camporum, rubetorum, gayorum, pratorum, ortorum et generaliter omnium ad hereditaria bona dicti Iacussy patris Sechne in Cothoiedsco, excepta domo et area edificatis, in qua ipse Iacussius, dum viuebat, residebat et nunc ipse Swanchna, Hanna, Agnes et Dorothea cum matre resident et manent, respectu autem huius aree et domus Sechna habebit aliam aream, in qua est sita et locata thaberna a dextris penes viam et stratam publicam, que ducit de Kalis in Sobotkam, ita latam et longam, quanta et quantam, quantam aream tenet latitudo et longitudo puerorum et predictarum quatuor sororum, si uero longitudo uel latitudo defecerit in area thaberne, tunc Sechne defectus suppleatur longitudinis et latitudinis in agris a parte post, seu a tergo uersus gayum dicte aree et thaberne; reliqua autem omnia hereditaria per medium sorciantur et diuidant; quam diuisionem ratam et gratam habentes perpetue hincinde iudicatum soluerunt sorores prefate.

312. Iohanney Czeley et Stanislaus Rzecta cum Iascone de Cirznino habent peremptorium terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro et super induccione ad caucionem fideiussoriam ad iudeos videlicet sex marcarum latorum grossorum.

313. *(181).* Magdalena cum Dersca, Zophia filiabus de Cotlino productis testibus, qui iurauerunt, euaserunt Iacobum Cuba et Gerlach scoltetos ibidem de Cotlino, pro prato et humulario in fine serepte wlgariter *Olszina* et in fine camporum siue agrorum scoltetorum uersus Plassewo in parte allodii *lippova woda* et ubi torrens matrix diuidit Posdzancza ad limites heredidatis Sucharzewo; et super hoc iudicatum soluerunt.

314. Veniens Paulus ministerialis cognouit, quod equitauerat de mandato iudicii et assignauit possessionem tocius sortis seu partis Philippi in Galansky Katherine nepti sue et Derslao uicepalatino procuratori dicte Katherine cum pleno iure et toto dominio in triginta marcis latorum grossorum dotalicii materni, cui possesioni nullus contradixit, et debet tenere dicta Katherina prefatam sortem a festo Natiuitatis ad aliud festum tamdiu, donec prefate pecunie dicte Katherine plenarie persoluantur, et super [hoc] Katharina iudicatum soluit.

315. Nicolaus de Vilczina alias de Slugoczino, Dobrogostius de Marszelewo ex parte Pachne consortis Dobessy legitime de Solowo; Henricus de Cotlino, Mathias de Ratszadowe, ex parte Mathie de Sosznicza arbitri cognouerunt, quod talem fecerunt inter dictas partes concordiam et vnionem: prefata Pachna per Dobessium maritum suum et procuratorem de-

bet redimere et redimet, positis sedecim marcis et solutis, medietatem molendini et piscine cum vniuersis utilitatibus, emolumentis, aquis et piscaturis, toto iure et pleno dominio in Sosznicza perpetue, quam concordiam perpetuam nos audientes a limitibus Pabianouicze ad Carnoszca per matricem fluminis Luthina diuidentes et diuisum [facientes], a dictis partibus hincinde adiudicatum recepimus.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia infra octauas Corporis Cristi anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo iudicio presidentibus dominis Nicolao Baworowsky burgrabio, Derstao de Grzibow palatini, Nicolao iudicis, Ianussio de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Curowo vexilliferi locatenentibus. (d. 7 Iunii 1412).

316. *(p. 182).* Swema de Rossoszicza cum honorabili ac deuota domina abbatissa Beata nomine de Olobok habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis (pro et super infamacione littere ut) ad producendum testes de Gnezna assignatum super limittibus inter Olobog et Roszoszicze.

317. *(p. 183).* Margaretha Iacussy de Corzqui permansit wlgariter *zostala szą* erga Segotham de Boruczino et contra ipsius kmethonem Petrum pro septem wlneribus et sedecim scotis et spolio ac cutello et hasta, et si dictus Zegotha Iacussium maritum in domo dicte domine arestauerit, tunc debet cum eo ius exhibere in hereditate et eum non tueri, et si defenderit ac tuebitur ipsum Iacussium maritum suum, tunc soluat tantum, quantum dictus Petrus soluere tenebatur et tenetur, et super hoc dicta domina iudicatum soluit.

318. Margareta de Corzqwi iusto iure et vero iudicio euasit Segotham de Boruczino et Petrum kmethonem ipsius pro septem wlneribus et sedecim scotis ac spolio videlicet cutello et hasta, et domini iudicio presidentes adiudicauerunt, quod si dictus Zegotha uel idem kmetho Iacussium maritum dicte domine in domo ipsius arestauerit, tunc dicta domina Margareta ius sufficiens cum eo exhibere debet in hereditate et non eum defensare, et tunc si defendat seu defendere voluerit, tunc soluat tantum, quantum dictus Iacussius soluere tenetur, et super hoc dicta domina iudicatum soluit.

319. *(p. 184).* Veniens Dauid iudeus de Syradia recognouit, quod domina Halsca consors olim Ianussy de Raszcowo exsoluit (sibi dicto iudeo) medietatem pecuniarum tam principalium, quam usurarum, sicud littera dicti olim Ianussy mariti sui canit, sed adhuc littera est reseruata in altera medietate pecuniarum; extunc nos audita recognicione dicti iudei pronuncciamus euasionem dicte domine a dicto iudeo de medietate pecuniarum predictarum, et ipsius privigni wlgariter *paszirbantha* soluant alteram medietatem dicto iudeo.

320. Petrassius de Ossowo cum Meczcone de Sluscowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post

proximum domini Regis in Kalis aduentum, quod illorum prius [fuerit], pro et super capcione dicti Petrassy.

321. Petrassius de Ossowo cum Meczcone de Sluscowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro et super sex wlneribus.

322. *(p. 185).* Agnes consors olim Migazonis de Chrzebowo debet statuere suos evictores Ianussium Zaleszky et Derslaum Mocronosky erga Derslaum de Scuri ad proximos terminos particulares in Kalis pro tribus scopulis fundatis.

323. Iohannes Wansch iusto iure et uero iudicio lucratus est super Derslaum de minori Galansky hanc hereditatem in maiori Galansky, pro qua idem Iohannes contra ipsum egerat pro occupacione eiusdem pro et super eo, quod dictus Derslaus non dedit scribere ad librum et ius notario non dedit; extunc domini iudices interrogatis dominis superioribus ipsorum adiudicauerunt eidem Iohanni dicte hereditatis lucrum et ei [Derslao] perpetuum silencium imponentes pro eadem; et super hoc idem Iohannes iudicatum soluit.

324. Agnes consors olim Migaczonis de Chorzewo debet statuere suos evictores ad proximos terminos particulares videlicet Ianussium Zaleszky et Derslaum Mocronosky erga Swemam et Petrassium de Scuri pro tribus scopulis fundatis.

235. Testes — Nicolaus Stampor ducit testes erga Petrum thabernatorem de Oczansz: primus Petrassius de Pawlowo, secundus Stephanus de Mancowo, tercius Przedslaus de Cotarbi, quartus Vbislaus de Cotarbi, quintus Iohannes de ibidem, sextus Stanislaus Conoppa de Yelitowo; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Potr beszal wf micolayow dom y lagal mv yranil gy a on go neyanl, ani newanszil, ani go clodoual.*

326. *(p. 186).* Agnes relicta olim Koszellconis iusto iure et iudicio uero euasit Pasconem de Chorzewo pro triginta et cento marcis, pro quibus contra ipsam egerat, quod suscepisset ac recepisset tantas pecunias post mortem mariti sui certi debiti, asserens pro et super eo, quia de nota libri non dedit, nec ad librum scribere voluit; et nos interrogatis dominis superioribus adiudicauimus euasionem dicte domine, prefato Pasconi perpetuum silencium pro eisdem imponentes; et super hoc dicta domina iudicatum soluit.

327. Agnes relicta Koszelconis iusto iure et uero iudicio euasit Nicolaum de Morza pro quatuordecim marcis, quia dicta domina receperat se ad librum terrestrem, cui in subsidium uenit et dicto Nicolao est elapsus; et super hoc iudicatum dicta domina soluit.

328. *(p. 187).* Pena — Nicolaus de Pawlowo, vicarius in Raysco, tenetur penam *pocup* octo scotorum parti et iudicio pro eo, quia pars aduersa contra eum egit videlicet Stanislaus Corab, et ipse statim sine responsione contra ipsum iterum agebat sub penis trium marcarum, sed actori non satisfecit.

329. Przibca consors Sbigney de Curowo cum Derslao de Oczansz habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro eo, pro quo contra ipsum egerat videlicet, quod kmethones ipsius non tradiderunt ei vestigia wlgariter *slad* de villa pro quinque equis eidem furatis.

330. *(p. 188).* Derslaus de Grzibowo cum Leonardo de Boczow habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro et super eo, pro quo contra ipsum egerat pro verbis vituperii.

331. Has penas, quas domina beata Bernhardi de Oczansz commissa [habet] erga Iohannem Czarnosca, has pro ipsa soluit Nicolaus Stampor dando Nicolao burgraby [locumtenenti], et aliis omnibus zuppariis quinque marcas siue sex grossos.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima ante festum sancti Iohannis Baptiste anno domini Millesimo quadringentesimo XII iudicio presidentibus dominis Vincencio burgraby, Derslao de Grzibowo palatini, Nicolao iudicis, Iohanne de Strzedzewo subiudicis, Ianussius (s) de Modla vexilliferi [loca tenentibus]. (d. 1 Iunii 1412).

332. *(p. 189).* Grzimala ut procurator domini Marcissonis alias Martinus castellanus Brzesensis, debet portare litteram testimonialem, quod dominus suus sit in negociis regiis, ad decem et octo septimanas.

333. Veniens Albertus ministerialis recognouit, quod Stanislaus de Galansky maiori stetit et astitit terminum iuramentalem contra Dobkam de Carssy consortem Swanthoslay et per hoc euasit eam pro dotalicio, pro quo contra ipsum Stanislaum egerat, et rota superius est scripta; et super hoc iudicatum soluit.

334. Veniens Albertus ministerialis recognouit, quod Grzimko cum fratre Iacussio de Cothoiedsco remiserunt circa iuramenta et liberos dimiserunt testes Swansconis de Yedlcze, et per hoc ipsos euasit pro incendio seu exustione gay, et super hoc idem Swansco iudicatum soluit.

335. *(p. 189).* Agnes relicta Migacz de Skrzebowa cum heredibus de Scuri habent terminum secundum ad proximos terminos particulares in Kalis ad statuendum euictorem, quem ipsa Agnes statuere debet.

336. Ianussius de Bogwedzewicze iusto iudicio euasit Bronkam de ibidem, pro duabus marcis, pro quibus contra ipsum egerat, super addicione wlgariter *opowiszene przywsdanv* circa resignacionem, et super hoc iudicatum soluit.

337. *(p. 190).* Paulus Golisza ciuis Kalisiensis iusto iudicio acquisiuit super strenuum Iohannem Swadzba de Dambe decem et septem marcas pecunie iudeorum capitalis cum usura inde secuta, et domini miserunt ministeriales, ut monerent ipsum Iohannem, ut solucionem faceret, et redeuntes Paulus et Swansco ministeriales relacionem fecerunt, quod monuerunt ipsum

ter et quarto, et pro qualibet monicione tenetur penam trium marcarum, et expost domini mandauerunt assignare obligacionem kmethonum possessorum in Dambe a decem marcis vnam marcam et a septem quantum in numero veniet, et super hoc idem Paulus iudicatum soluit. — Et idem tenetur penas iudicio pro qualibet monicione tres marcas.

338. *(p. 191).* Iacussius Fricz cum Abraham Rosust de Psari habent peremptorium terminum ad proximos terminos particulares in Kalis, pro et super non conplemento iusticie incepte cum molendinatore in Psari.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia infra octauas Visitacionis Marie anno domini Millesimo quadringentesimo XII° iudicio presidentibus domino Nicolao Baboworowski burgrabii, Derslao de Grzibowo palatini, Nicolao de Vilczina iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Iohanne de Modla alias de Curowo vexilliferi [locatenentibus]. (d. 5 Iulii 1412).

339. *(p. 192).* Iohannes Stobnisky tutor puerorum Peregrini castellani Bninensis iusto iure et uero iudicio lucratus est super Nicolaum de Morawino et Abraham de Slotniky centum marcas latorum grossorum racione caucionis, quas soluere tenentur eidem Iohanni infra sex septimanas sub penis iudicii magnis trium marcarum, et super hoc dictus Iohannes iudicatum soluit, insuper acquisiuit super eisdem Nicolao et Abraham centum marcas racione dampnorum; et super eisdem dampnis debent domini requirere dominos superiores, quando debet fieri solucio.

. . . . . .

[Nota terminos generales in Kalis feria... anno domini Millesimo quadringentesimo XII iudicio presidentibus...] [1]).

. . . . . .

340. *(193).* Testes partis aduerse: primus Petrassius aduocatus de Chotecz de Curowo, secundus Stasek de Curowo, tercius Iohannes de ibidem, quartus Martinus de ibidem, qui circa hoc fuerunt, quintus Albertus subagazo de Chudzicze, sextus Stanislaus de Scarszewo; — Rota: *Iacosmi przitem bili, isz Micolay ne przedal czansczi wfcurowe podlug szemszkego prawa, ani wfsdal przedstarostą;* — terminus in Conyn iuxta consuetudinem ad secundos terminos particulares incipit.

341. Strenuus dominus Pasco subcamerarius Poznaniensis cum Andrea de Coritha habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis: Andreas ad statuendum iudicem, qui iudicauit, Stanislaum de Bogwedzeuicze, homines domini subcamerarii cum quodam, quem de furto equi accusabant.

---

[1]) Między str. 192—193 zachodzi brak kilku lub kilkunast kart. Rozpoczynające się na stronie 193 zapiski, należą już niewątpliwie do „termini generales", których data się zatraciła.

342. Mrocotha de Brudzewo fideiussit pro domino Swanscone canonico Wladislauiensi fratre Gerandi, Yarandi olim de Wola de parendo iuri et soluendo iudicata iuxta terre consuetudinem erga Wirzbantham de Czelcze pro debitis, pro quibus ipse Wirzbantha citauerat Yarandum de Bliszanowo sub pena parti trium marcarum et iudicio quatuordecim.

343. Strenuus dominus Philipus Czeleczski fideiussit domino Iohanni similiter strenuo de Stobno pro strenuo domino Przedpelcone de Copidlowo decem et octo marcas mediorum grossorum regni soluendas eidem domino Iohanni infra duas septimanas sub dampnis, que idem dominus Iohannes nominauerit uel fecerit sine iuramento. — Et similiter idem dominus Przetpelk submisit se prefato domino Philipo ad eadem dampna similiter sine iuramento soluenda.

344. *(p. 194).* Albertus Silla cum fratribus citauerant wenerabilem dominum Derslaum de Surniki decanum Kalisiensem pro cento marcarum dotalicii amite ipsorum Al[ene] cum fratribus, et prefatus dominus Derslaus per procuratorum suum posuit euictores nobiles heredes de Lewcowo, a quibus dictus dominus Derslaus Szurniki emerat, et dimissus est idem dominus Derslaus solutus ab impeticione dictorum Alberti cum fratribus pro dicto cento marcarum, et super hoc iudicatum procurator domini Derslai soluit, ipsi autem Albertus cum fratribus debent habere et habent accionem cum dictis euictoribus, prout et habuerunt.

345. Halsca de Cowale citauerat pueros Gayconis de Camonicza et Byelniky; veniens Vichna consors legitima dicti Gayconis exhibuit litteram resignacionis sue in dictis sortibus; et domini ipsam Vichnam circa ius resignacionis et litteram suam reseruauerunt, ita tamen si pueri dicti Gayconis habent alibi aliquod, de quo iuri pareant.

346. Pena — Petrassius de Borzislauicze tenetur penam *pocup* trium marcarum Peregrino de Sobotka alias Iohanni de Stobno procuratori suo pro eo, quod receperant ad librum, et defecit idem Petrassius in suo testimonio; quam penam debet soluere infra sex septimanas (et iudicio similiter). = Tenetur principali, iudicio soluit. = (z. p.).

347. Strenuus Petrassius de Borzislauicze debet portare litteram testimonialem a iudicio regali Lanciciensi, quod feria tercia post festum sancti Michaelis proxima habuit pro maiori re et causa, quam hic in Kalis; et presentacio littere ad secundos terminos particulares in Kalis, et causa huiusmodi in Lancicia [est] pro hereditate quingentarum marcarum.

348. Andreas et Iaszco de Scudle fratres fideiusserunt, Dobessio de Solowo pro Nicolao Iacussy de Cotlino, quod si prefatus Dobessius euadet iure dictum Nicolaum pro accionibus, quas contra ipsum Nicolaus egerit, tunc euadet fratres et sorores germanos dicti Nicolay.

349. *(p. 195).* Domina Phebronia de Lang tenetur et debet exsoluere dominam Prosnam de Muthino, fideiussorem suum, de iudea Kalisiensi in octo marcis grossorum pecunie capitalis et vsure a prima die incepcionis vsure usque ad diem expedicionis et solucionis, et super hoc dicta domina Phebronia iudicatum soluit.

350. Item Prosna iusto iudicio acquisiuit super dominam Phebroniam octo marcas racione dampnorum, quas ipsa domina Phebronia tenetur soluere infra sedecim septimanas sub pena parti trium marcarum et iudicio quatuor decem [marcarum].

351. Vbislawa relicta Iohannis de Sowina cum Nicolao de ibidem habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis ad producendam litteram citatoriam, alias ipsa domina ad producendum testes super prioritate resignacionis dotalicii et littere citatorie.

352. Strenuus dominus Petrassius vexillifer Kalisiensis fideiussit strenuo domino Sandziuogio capitaneo Polonie pro strenuo domino Przethpelcone, quod dictus Przetpelk non haberet in littera regia, dicto Przetpelkoni super villam Blisanowo a domino rege data et concessa, molendinum, tunc prefatus dominus vexillifer soluat domino capitaneo fructus emolumentorum molendini, quos recepit Przetpelk.

353. Nicolaus Chrzambliczsk iusto iudicio evasit Mrocotam de Brudzewo pro molendino in *lonka* edificato allegando fore patrimonium uxoris sue et hereditatem eius; — domini decreuerunt, quod si quid uidetur inuenire ipsi Mrocothe, repetat per iusticiam in domina vxore Nicolai.

354. Iacussius de Tarnowa cum Mrocotha et plebano de Ianusszewo habent equitare ad dominum archiepiscopum die tercia post proximum ingressum in Wneyow, et si ipse dominus archiepiscopus satisfaciet dicto Mrocothe plebano et ecclesie in Ianiszewo, tunc stet Iacussius in pace, si non faciet, tunc Iacussius resignare debet villam Tarnowa, et ipsi Mrocotha et plebanus in Ianiszewo agant pro villa cum domino archiepiscopi.

355. Dominus Nicolaus Czotczani cum fratribus et sororibus iusto iudicio euasit Dobrogostium de Glowczino cum fratribus et sororibus pro quinque mansis in Corzqui, pro quibus contra ipsos Dobrogostius egerat, prout hoc docuerunt dicti Nicolaus Czotczani cum fratribus et sororibus litteris domini iudicis Iacce adiudicatoriis, et super hoc Czotczani iudicatum soluit.

356. *(p. 196)*. Strenuus dominus Ianussius castellanus Kalisiensis cum heredibus de Sdziuicze, habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis ingressum in Kalis super ipsorum causis omagium castellanatus tangentibus.

357. Iachna de Bobri cum Pachna de Sosnicza habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis super accione medii molendini in Sosnicza post demonstracionem factam.

358. Item strenuus dominus Iohannes de Gelina cum domina Phebronia relicta Leszscze et suis pueris habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post domini Regis ingressum in Kalis super silua inter villas Czenino et Przema et limitibus earum.

359. Margaretha de Coszmin iusto iudicio acquisiuit super strenuum dominum Sandziwogium de Iarocino quindecem marcas communis pecunie

quas idem Sandziwogius tenetur eidem domine Margarethe soluere soluendo vnam marcam infra duas septimanas sub pena parti trium marcarum et iudicio tantum, et super [hoc] Margaretha iudicatum soluit.

360. Nicolaus de Grodzelecz presentauit litteram resignacionis coram domino capitaneo facte ville Sadowe per Boguphaelem, tunc eiusdem ville heredem, resignate; et hic est primus presentacionis, exhibicionis terminus.

361. Katherina de Valiszeuicze iusto iudicio acquisiuit super Stanislaum patruum suum mediam partem paternam hereditariam tantam, quantam ipse Stanislaus habere debet, ita quod diuidet hereditariam sortem Stanislaus cum Katherina per medium precise, et debet idem Stanislaus dare Katherine filiastre sue mediam marcam et diuisionem facere infra sex septimanas sub pena trium marcarum parti et iudicio, et ipse Stanislaus debet pro se habere omnes obligaciones, quas habuit cum fratre, patre domine Katherine.

362. Phebronia Laszcze de Lang tenetur soluere Prosne de Muthnino octo marcas communis pecunie racione dampnorum infra sedecem septimanas alias soluendo in duabus septimanis vnam marcam sub pena parti trium marcarum et iudicio quatuordecem.

363. *(p. 197)*. Nota decretum dominorum: si quis nobilis captinat et detinet ignobilem in via uel in alio loco sine adiutorio iusticie, captiuans pro eo, quod captiuauit, tenetur penam captiuato ignobili trium marcarum ab imposicione ad captiuitatem et ab emissione similem penam, et terciam penam de eo, quod depactauit eum wlgariter *obszaczowal* similem; — si uero nobilem, tunc tenetur semel penam quatuordecim marcarum iudicio.

364. Abram de Lathouicze productis testibus de quadruplicibus armis siue clenodiis, qui iurauerunt, probauit nobilitatem suam purgans se ab obiecto crimine ignobilitatis seu rusticitatis, quo infamauerat wlgariter *naganilbil* sibi Abraham Rostust de Psari. Et nos audita recognicione libri terrestris iudicii Kalissiensis in hoc facto conscripti reseruauimus et pronunciauimus ipsum Abraham de Latouicze nobilem et nobilis generis et status integre nobilitatis, et propter hoc adiudicatum ab ipso Abraham de Latouicze recepimus.

365. Pena — Abraham de Psari tenetur penam *pocup* trium marcarum Abrahe de Latouicze racione detracte nobilitatis, quas debet soluere infra sex septimanas et iudicio quatuordecim. = Iudicio et zuppariis satisfecit pro penis dictis. = (z. p.)

366. Honorabilis et nobilis viri domini Nicolaus cancellarius Poznaniensis et strenuus Iacobus heredes de Gorka ab una ac nobiles Michael, Petrassius Neborza et Agnes soror eorum heredes de Wirzchoslaw parte ab altera inierunt perpetuam concordiam hincinde super omnibus controuersiis, displicenciis, accionibus iudiciariis et extraiudiciariis litibusque vniuersis, pecuniis, penis vallatis et quibusuis aliis controuersiis super hereditate Dobeslaw ita, quod hincinde dimiserunt se pacifice heredes de Virzchoslaw recedentes a iure perpetue hereditatis Dobeslaw, et eandem hereditatem Dobeslaw dictis heredibus de Gorka perpetuo scribentes.

367. *(p. 198).* Nota: constituti personaliter Derslaus de Grzibowo, vicepalatinus Kalisiensis cum strenuo domino Nicolao de Slugoczino, Derslaus dixit: domini ego habui hic terminum cum domino Nicolao; dominus Nicolaus respondit: et ego iuri pareo; Derslaus dixit: ego propono de domino Nicolao quod infamando me dixit, quod sim ignobilis, in quo iniuriatus est michi (vt mihi videtur); Dominus Nicolaus respondit, quod dixi, non nego, quia te nesciui nobilem fore, sed iam cognoui te fore nobilem et talem te habeo, et exhoc domini ferte sentenciam ac iudicate, quid propter hoc teneor pro pena *pocup* ut nobili; et domini declarantes ex confessione domini Nicolai dictum Derslaum fore nobilem pronuncciauerunt ipsum dominum Nicolaum in pena *pocup* trium marcarum condempnantes et ad solucionem compellentes ipsi Derslao, quam penam ipse Derslaus ut nobilis ab eodem domino Nicolao recepit, et super hoc idem Derslaus nobis iudicatum soluit.

368. Strenuus Przedpelk de Copidlow peticionibus et postulacionibus obtinuit et ad caucionem fideiussoriam induxit strenuum dominum Petrassium de Syrniky vexilliferum Kalisiensem erga validum Sandiwogium palatinum Poznaniensem et capitaneum maioris Polonie pro fructibus et emolumentis molendini Blisanowsky, si ipsum molendinum non habuerit in littera regali donacionis sue expressum, tunc ipse Copidlowsky debet domino capitaneo soluere et satisfacere pro fructibus et emolimentis ex toto tantum, quantum molendinator ipsius molendini firmans iuramento confessus fuit, quod si prefatus Copidlowsky non soluerit percepta molendini et de caucione fideiussoria non exbrigauerit, extunc quodcunque dampnum prefatus Petrassius perceperit, uel fecerit ob non expedicionem ipsius, hoc erit prefati Przedpelk ad nudam et simplicem assercionem ipsius et sine quolibet iuramento.

369. *(p. 199).* Vbislaua de Sarnow astitit terminum contra Sandiwogium de Camona pro decem marcis caucionis fideiussorie pro Miroslao condam de Camona referens se ad librum terrestrem, quod habuit terminum cum eodem continuatum et ad terminos generales seu ad presenciam Regis datum. Et nos mandauimus ministeriali Swanchoni clamare et vocare ipsum Sandiwogium ad iudicium plus quam ter, qui ministerialis relacionem fecit, quod clamauit; et super hoc Vbislawa per maritum, procuratorem suum, iudicatum soluit.

370. Lutco de Brzesze astitit terminum contra Marcussium de Raszowo pro caucione fideiussoria viginti quinque marcarum capitalis pecunie et media tercia census latorum grossorum referendo se ad ministerialem Troyanum, qui ipsum ad terminos generales citauerat, et super hoc Lutco, iudicatum soluit.

371. Et idem Lutko de Brzesze astitit terminum contra Przibislaum de Szedle minori pro viginti sex marcis cum media capitalis pecunie et media tercia marca census referendo se ad ministerialem Troyanum, qui ipsum ad terminos generales citauerat, et super hoc Lutco iudicatum soluit.

372. Bartossius de Cosmin maiori debet restituere omnes litteras iuxta arbitrorum scripturas et composiciones inter eos factas Barthossio et Ianussio fratribus heredibus de Ponecz ad proximos terminos particu-

lares post festum sancti Martini, proxime sequens coram burgrabio castri et notario terrestri Kalisiensi.

373. Przosna de Luben debet facere demonstracionem Otte de Pruszinoua granicierum et scopulorum, et ministeralis referat demonstracionem ad secundos terminos particulares.

374. *(p. 200).* Otha de Prussinoua iusto iudicio producto priuilegio Capitanei Domarati resignacionis hereditatis Prussinoua euasit Marcussium de Marszeleuo pro quarta parte hereditatis, et super hoc idem iudicatum soluit.

375. Reseruata est domina Elizabeth relicta olim Nicolai de Sagorzino circa ius et litteram resignacionis dotalicii et redotalicii sui non derogando nec diminuendo prius iudicatum et in libro conscriptum — erga Nicolaum Rosust. Et Nicolaus Rosust defectus debitorum suorum repetat, ubi scit, in debitis derelictis olim Nicolai de Sagorzino.

376. Iaszco de Scudla astitit terminum contra Mathiam Sapala pro pecuniis iudaicis referendo se ad illum, qui eis terminum assignauit; et super hoc iudicatum soluit.

377. Dobessius et Virzbantha de Solowo cum Stephano de Strzedzewo, Mscugio et Sandiwogio de Cotlino fideiussoribus habent terminum ad proximos terminos generales uel tercia die post ingressum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, pro eo, sicut superius in terminis generalibus continetur.

378. Bogussius de Strzegowo debet citare Burnetham socrum suam wlgariter *(cztszą) tszczą* matrem uxoris ad limitacionem faciendam inter Strzegowo et Gosticzina et postquam citabit ipsam, tunc debet preuenire wlgariter *obeszlacz* Michaelem et eos, qui ius habent de Gosticzina, ut faciant limitacionem.

379. Strenuus Barthossius Weszanbark de Gostin cum Barthossio de maiori Cosmin debent ipsis restituere omnia priuilegia exutraque parte et omnia munimenta, cuiuscunque tenoris sint, ipsos tangencia, et si per aliquam partem predictorum dominorum aliqua littera retenta fuerit ipsam restituere nolentem, extunc dictam litteram et omnes alias huiusmodi retentas mortificamus, annulamus et in nichilum conuertimus a presenti et expost sub pena duorum mille marcarum ex amicabili concordia dominorum suprascriptorum.

380. *(p. 201).* Abram de Latouicze tenetur duas penas *pocup* sex marcarum Abrahe Rosust de Psari racione occupacionis prati, quas idem Abram de Latouicze tenetur soluere Abrahe de Psari infra duodecim septimanas pecunia communi Regni sub penis iudicii magnis; iudicio et zuppariis satisfecit. (z. p.),

381. Pena — Vanch de Valiszeuicze satisfecit zuppe pro penis, que fuerunt contra Augustinum de ibidem.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria secunda post festum sancte Hedwigis anno domini Millesimo quadringentesimo duodecimo iudicio presidentibus dominis Sulcone de Galansky burgraby, Derslao de Grzibowo palatini, Nicolao iudicis, Iohanne de Strzedzewo subiudicis. (Mscugio de Magnuszeuicze subcamerarii), Bogussio de Prussy subcamerarii, Ianussio de Curowo vexilliferi. (d. 17 Octobris 1412).

382. Arbitri Nicolai de Cotlino et Sweme de Czechle: strenuus Andreas de Scudle, Andreas de Coritha, Marcussius de Marselewo talem fecerunt amicabilem conposicionem inter partes predictas, quod omnes controuersie, maxillaciones et displicencie tam uerbales, quam actuales sunt hincinde complanate et sopite, nec dicte partes debent ea inperpetuum reminisci sub pena vallata centum marcarum, quarum medietatem soluat pars arbitrium violans parti tenenti, medietatem uero iudicio.

383. Iohannes Byenewsky constituit strenuum dominum Petrassium Tarchala evictorem wlgariter *zachodzcza* erga prouidum Iohannem Streytel de Medzerzecz presente Sulcone procuratore cum procuratorio domini capitanei prefati Iohannis Streythel in causa quadraginta marcarum dampnorum, quas prefatus Iohannes Streytel petebat ab ipso Iohanne Byenewsky. — Et ibidem prefatus strenuus Petrassius submisit et obtulit se iuri pariturum soluendo iudicatum, et propter hoc idem Iohannes Byenewsky et strenuus dominus Georgius fideiussor Iohannis Byenewsky dimissi sunt liberi et soluti; ipse uero Iohannes Streythel agat contra dominum Petrassium Tarchala, et super hoc Iohannes Byenewsky iudicatum soluit.

384. *(p. 202).* Iohannes Streythel cum strenuo domino Ianussio Tarchala de Medzerzecz habent terminum (ad proximos terminos generales), uel die tercia post ingressum domini Regis in Kalis pro quadraginta marcis dampnorum, signanter die tercia post ingressum Regis in Kalis.

385. Veniens Albertus ministerialis recognouit, quod Stanislaus de Pawlowo productis testibus suis, qui iurauerunt, euasit Iachnam de ibidem pro violenti repulsione wlgariter *oabicze* peccorum. Et nos audita recognicione dicti ministerialis adiudicauimus dicto Stanislao euasionem, eidem Iachne perpetuum silencium imponentes; et super hoc idem Stanislaus iudicatum soluit.

386. Veniens Albertus ministerialis recognouit, quod Gregorius de Prussy productis testibus suis, quorum quidam iurauerunt et quidam a iuramento liberi dimissi sunt, euasit Mathiam de ibidem pro non tradicione equorum wlgariter *one vidane* furtiuo modo. Et nos audita recognicione dicti ministerialis adiudicauimus euasionem dicto Gregorio de prefato Mathia; et super hoc idem Gregorius iudicatum soluit.

387. *(p. 203).* Strenuus Pasca subcamerarius Poznaniensis egit contra Andream de Coritha pro eo, quod suis hominibus non exhiberet iusticiam super furem pro furticinio. Tunc Andreas respondit ego: locaui tuis hominibus iudicium terrestre et ciuile, et paratus sum istum iudicem ponere, et posuit siue produxit hunc iudicem coram iudicio; extunc iudi-

cium regale destinauit (Paulum ministerialem) Albertum ad dictum iudicem, quomodo iudicauit. Veniens ministerialis dictus recognouit, quod dictus iudex dixit: ego ibi fui iudex et iudicium ciuile siue thewtunicale fuit circa me; et isti homines, qui agere habuerunt contra furem, venientes dixerunt: domine iudex, nos dimittimus istum hominem liberum pro furto, quia nos recuperauimus dampna nostra alibi; tunc nos iudicio presidentes adiudicauimus euasionem dicto Andree erga strenuum Pasconem pro dicta accione, et super hoc iudicatum soluit.

388. Smichna de Kotlino cum Dobessio et Wirzbantha de Szolowo habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini regis ingressum in Kalis, quod illorum prius fuerit, super testibus et cento marcarum.

389. Dobessius de Szolowo cum Mscugio de Kotlino habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro caucione fideiussoria pro uxore Mscugy, et quod non debent impedire pro dotalicio ipsum Dobessium.

390. *(p. 204).* Memoriale an filius indiuisus cum matre habet ius parendi circa demonstracionem, que mater ad hoc procuratorem non constituit.

391. Albertus ministerialis cognouit, quod citauit Iohannem de Bogwedzeuicze ad instanciam Agnetis Dobeslai pro marito suo interfecto tribus litteris.

392. Iacussius et Miroszco de Prusi euaserunt Albertum de ibidem pro eo, quod inpingebantur crimen violente occupacionis sortis hereditatis in Prusi, sed aliud ius prohibitum non est.

393. *(p. 205).* Nobilis Swema de Czechel proponit per strenuum dominum Nicolaum de Slugoczino per procuratorem suum contra nobilem Budkonem de ibidem, quod teneret sortem seu partem hereditatis ibidem in Czechel, ad quam ipse Sweme [ius competere] per promisorem asseruit (s); Budko respondit: ego habeo euictorem wlgariter *Sachodzcza* a quo teneo ipsam sortem seu partem in obligacione et hoc probo, — et produxit litteram domini Vincency tunc capitanei Polonie super eandem sortem obligatoriam, — sed nolo pro dicta sorte aliena litigare; littera autem obligatoria cantabat et dicebat obligacionem fore in XII marcis.

394. Testes ducit Iohannes de Stbicow contra Machnam de Chrostow: primus Nicolaus de Polske licet gener producentis, in quem pars consensit, secundus Domarath de ibidem, qui circa hoc fuerunt, tercius Laurencius de Chorzewo, quartus Albertus de Crosnino, quintus Szematha de Climanczicze, sextus Przeczlaus de Cotarbi; — Rota: *Iacosmi przitem bili, iaco iaco to swatczimi. iaco Ian nedal Machne . . . . . ran.*

395. Domina Beatha condam de Oczansz expediuit de caucione fideiussoria suos fideiussores: Michaelem de Wirzchoslaw et Mathiam de Sosnicza a Nicolao Stampor, cui plenam fecit prefata domina solucionem soluendo sedecem marcas. — Et ibidem prefata Machna constituit Iohannem

Chrost procuratorem suum cum ꝑleno mandato de parendo iudicato et [ad] testes audiendum — erga Iohannem de Stbicow:

396. Testes ducit Meczco de Paulowo erga Bogussium de Prusi: primus Albertus de Czechel, qui circa hoc fuit, quando Clemens hos agros arauit, secundus Mathias de Czechel, tercius Martinus de ibidem, quartus Iohannes de Paulowo, quintus Nicolaus de ibidem, sextus Iohannes de Nedzanowo; — Rota: *Iacom przitem bil, czso oral Meczcow oczecz y Meczslaw rambil, tho oral y rambil nasew na prawem.*

397. *(p. 206).* Albertus ministerialis cognouit, quod citauit Iohannem de Souina tribus litteris ad instanciam Nicolai, Alberti et Spitconis de Ostrow pro capite Iohannis fratris ipsorum per dictum Iohannem interfecti, et ad hoc adiudicata est astancia termini dictis fratribus contra Iohannem, et super [hoc] iudicatum soluerunt.

398. Albertus ministerialis cognouit, quod citauit Iohannem de Sowina tribus litteris ad instanciam Agnetis relicte olim Dobconis de Kotarbi pro capite Dobconis mariti sui per ipsum interfecti, et adiudicata est astancia termini dicte Dobcze contra Iohannem, et super hoc Dobca iudicatum soluit.

399. (Mscichna de Wsconouicz) Smichna de Krzczonowicz cum Nicolao de Camona habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post ingressum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, pro violento ingressu in domum suam, wlnerum illacione ac mariti captiuitate, estimando iniuriam ad triginta marcas.

400. Pena — Petrus de Ianikowo tenetur penam *pocup* octo scotorum Nicolao de Camona et iudicio tantum, quas debet soluere sub pena trium marcarum parti et iudicio infra duas septimanas. = Iudicio satisfecit. = (z. p.).

401. Smichna de Krczonouicze constituit Bogussium de Prussy procuratorem suum erga Nicolaum de Camona in causis, quas habent inter se, sub rathihabicione de parendo et soluendo iudicatum.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria quarta in crastino Omnium sanctorum anno domini Millesimo quadringentesimo XII° iudicio presidentibus dominis Sulislao (de Galansky) Glossky burgraby, Nicolao iudicis de Vilczina, Ianussio de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi, Bogussio de Prussy subcamerarii. (d. 2 Novembris 1412).

402. *(p. 208).* Clara de Nanczeslauicze per astanciam termini circa iuramenta, in quo testes iurare noluerunt, euasit Michaelem et Mroczkonem de ibidem pro triginta marcis racione depulsionis pecorum et pecudum de domo post secundas nupcias mariti sui, et super hoc dicta Clara iudicatum soluit.

403. Albertus ministerialis recognouit, quod Margaretha relicta Ianussy de Woythszino productis testibus, qui iurauerunt contra dominam Phebroniam Leszczina de Lang, acquisiuit, quod domina Lesczina debet dimittere liberos fideiussores dicte Margarethe pro pecoribus positos iuxta formam iuramenti, et super hoc predicta Margaretha iudicatum soluit; et domini dederunt pro pena *pocup* ad dominos, ad proximos terminos particulares.

404. Phebronia relicta Petrassy de Lang cum Otha de Prusinowa habent terminum peremptorium ad proximos terminos in Kalis pro decem marcis racione caucionis fideiussorie.

405. Arbitri Sulislay de Ponathowo: Andreas de Coritha et Przibislaus Gamba de Cussino, ac Stephani de Nyedzanowo: Czeslaus de Potcocze et Dominicus Drzemlik de Goluchowo per ipsos statuendi ad proximos terminos particulares in Kalis ad recognoscenda eorum arbitria.
. . . . . [1]).

[Nota terminos generales in Kalis celebratos feria tercia post Conductum Pasche iudicio presidentibus... (d. 2 Maii 1413)].
. . . . . .

406. *(p. 209).* Testes ducit Iohannes de Byenewo contra Iohannem de Czeszicowo: primus Nicolaus Topolsky, secundus Staszek, frater eius de ibidem, tercius Petrus de altera villa dicta Toppole, quartus Petrassius de Tarchal, quintus Boguphael de ibidem, sextus Phalislaus de Rambczino; — Rota: *Iacoto swatcimi, iaco pani Blisborowa Czeszicowska wnosla trzidzeszi grziwen vana de Czeszicowa.*

407. Hanka relicta olim Zauissy et Margaretha consors Spitkonis de Przerane cum Andrea de Przespolewo habent terminum Gnezne peremptorium pro vendicione ville Dambroschino absque voluntate, prout citacio canit, et dicte domine retulerunt se ad librum terrestrem Gneznam uel ad litteram adiudicatoriam, quod pater ipsorum omnes filiastros alias *synowczow* et *szestrenczow* [euasisset]; et hoc die tercia post ingressum domini Regis in Gneznam.

408. Hanka relicta olim Ianussy et Margaretha consors Spitkonis de Przerane constituerunt procuratorem suum Mscugium de Magnuszeuicze in Gnezna erga Andream de Przespolewo cum pleno mandato in omnibus causis inter ipsos motis et mouendis sub ratihabicione de parendo et iudicatum soluendo.

409. Sandiwogius de Slotniky debet statuere euictorem prothoconsulem Kalisiensem super wlneribus Phalanthe erga eundem Phalantam. Terminus ad terminos proximos particulares in Kalis: Rotha qua iurabit Sandiwogius de Slotniky contra Albertum de Wyszino: *Tacomi pomoszi etc., iaco tim (poslem) poszelstwem tego posla Sandziwoy ne vczinil Woytkowy panczidzeszant grziven skodi wvikupeną dzedzini.*

---

[1]) Między str. 208 i 209 zachodzi znaczniejszy brak, zapiski na stronie 209 należą już niewątpliwie do roku 1413.

410. Iactorius de Sadowe alias de Visoczsko cum domina Margaretha relicta Bogussy de Tursco uel cum ipsius procuratoribus Nicolao filio et Lutkone de Brzesze habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, ita, quod ipsa domina et sui procuratores non debent respondere querelis et accionibus ipsius Iactory, donec ipse Iatorius citabit omnes et singulos, qui in huiusmodi facto ad causam spectant et sua interesse putant.

411. *(p. 210).* Daniel iudeus de Pisdri iusto iudicio acquisiuit super Meczslaum de Grodzelecz duo centa cum medio marcarum, prout littera ipsius canit, pecunie principalis siue capitalis. — Et idem Daniel non debet monere dictum Meczslaum pro hiis pecuniis, nisi post egressum domini regis de Gnezna, et hoc pro principali pecunia et usura, et super hoc iudicatum soluit.

412. *(p. 211).* Testes ducit Burnetha consors Bogussy de Twardowo erga Ianussium castellanum Kalisiensem: primus Adam de Kaliscouicze, secundus Wszebor de ibidem, tercius Stanislaus de ibidem, quartus Paszek de ibidem, quintus Albertus Spot de ibidem, sextus Bedrzich de ibidem; — Rotha: *Iaco to swatcimi, iaco bila wola Ianuszova coliscowskiego yprocuratoria (s) kyegdi odbila yego braczi pani burnetha.*

413. Item testes ducit Burnetha consors Bogussy erga Ianussium castellanum Kalisiensem: primus Swanthoslaus de Kaliscouicze, secundus Albertus de ibidem, tercius Petrus Alberti de ibidem, quartus Michael de ibidem, quintus Nicolaus de ibidem, sextus Iohannes de ibidem; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Burneta wniosla swego poszagw szeczdzesant grziven de coliscova.*

414. Testes ducit Przosna de Luben contra Otham de Pruszinowa (primus Iohannes Czolnochowsky, qui circa hoc fuit, secundus Iohannes de Biscupicze, tercius Petrassius de ibidem, quartus Dobeslaus de ibidem, quintus Nicolaus de Czechle, sextus Zila de Czechle); — Testes partis aduerse: primus Stephanus de Strzedzewo, secundus Petrus de ibidem, tercius Martinus de Cirninsky, qui circa hoc fuerunt, quartus Iohannes Czeley, quintus Stanislaus de Rzecty, sextus Wanch de Vawrouicze; — Rota: *Iacosmi przitem bili, kyegdi Otha sypal trzi copcze a szedm vczinil czosu a tho vczinil Stanislaova wola medzi robacoviczi a medzi Pruszinova.*

415. *(p. 212).* Testes ducit Borzislaus de Rzecty contra Yelen: primus Ceslaus de Potcocz, secundus (?) de Rzecti, tercius Iohannes de ibidem, quartus Iohannes de Mancowo, quintus Maczek de ibidem, sextus Albertus de Belczewo; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco trzi lata minala temv rancoyemstwą, czo ranczil yelen za borzislawa przeczіw grzimale.*

416. Adiudicata est produccio testium Iohanni plebano de Cotlowo contra Swanthoslaum de Droszina pro subleuacione littere adiudicatorie de consistorio Wratislauiensi.

417. Dominus noster Rex inhibuit iudicia pro limitibus villarum regalium cum aliis eis confinantibus in districtu castri Odolanow et ad ipsum castrum spectantibus intimans hec per validum dominum Sandiwogium de Ostrorog palatinum Poznaniensem et capitaneum maioris

Polonie generalem; et specialiter hec inhibicio spectat et tangit Raphaelem tenutarium castri Oppatow.

418. Strenuus Nicolaus de Timenecz cum Stanislao Smok de Crancowo habent terminum die tercia post proximum domini Kegis ingressum uel ad terminos generales in Gnezna, quod illorum prius fuerit, super nota nobilitatis, qua notauit Nicolaus Stanislaum fore ignobilem.

419. Testes ducit dominus Iohannes plebanus de Cotlowo contra Swanthoslaum Droszinsky: primus Cziborius alias Czczik de Kaliscouiczc, secundus Volfram de ibidem, tercius Albertus Szpot, quartus Albertus Przedslay, quintus Iohannes, de ibidem omnes isti, sextus Iohannes plebanus de Olszina; — Rotha: *(Iaco to swatcimi, iaco minąla trzidzeszi lat temu pirwey nisli swanszek zaszval xzandza Yana o Droszino). Iacoto swatcimi, iaco xzandz Yan swimi nemastky vitrzimal trzidzeszi lat Droszino pirzwey, niszli gy swanszek ona zaszual.*

420. *(p. 213).* Iachna consors strenui Martini de Crolicowo non debet citare matrem suam Katherinam pro bonis et dotalicio interim. quod mater sua uiuit, post mortem uero matris sue Katherine prosequatur iure, sicut et alii pueri, iuxta quod quis puer ad quid ius habet.

421. Strenuus dominus Ianussius castellanus Kalissiensis habet terminum die tercia post proximum domini regis ingressum Gneznam cum heredibus de Sdziuicze pro et super iure responsionis in iudicio castellanatus Kallisiensis.

422. Meczslaus de Grodzelecz cum honorabili domino Stanislao preposito de Cosczol habent terminum die tercia post proximum ingressum domini Regis in Gneznam uel ad terminos generales in Kalis, quod illorum prius fuerit, super eorum oppositis; ita quod prefatus prepositus declinabat iudicio seculari, volens respondere in spirituali.

423. Marcussius Marszelewsky ut procurator priuingnorum cum Nicolao Rosust habent terminum Gnezne die tercia post proximum domini Regis ingressum inibi, ita quod dictus Nicolaus Rosust debet presentare ibi litteram recognitoriam fideiussoriam priv.ingnorum (et patris puerorum) dicti Marcussy.

424. *(p. 214).* Causa que vertitur inter strenuum dominum Georgium castellanum Byechouiensem et Nicolaum Rosust, ita quod idem Nicolaus egit, quod terminum peremptorium super ipsum astitisset, quod frater germanus eiusdem Georgy recepisset inter ipsos, et ipsi iudicem alium nobilem eis receperunt, qui iudex assignauit eis terminum peremptorium et per eundem iudicem asseruit se idem Nicolaus probasse; qui Georgius respondit: si habes aliquos terminos peremptorios scriptos in libro mecum uel fideiussoriam caucionem aliquam in causa ista, tunc ego tibi respondebo.

425. Testes ducit Nicolaus Rosust contra Elizabet de Sagorzino: primus Iohannes Chrost, quo nobili data et assignata fuit possesio, secundus dominus Philippus castellanus Xanszensis, tercius Ianussius dapifer Ruszotsky, quartus Meczko de Sluscowo, quintus Iurga de Chotowo, sextus

Lorant de Gluchowo. — [Testes] partis aduerse: primus Petrassius de Wirzchoslaw, quod ipse ibi nunquam in possessione fuit, secundus Dobrogostius castellanus Przemantsky, tercius Iohannes thezaurarius Lagewniczsky, quartus Nicolaus pincerna Goraszdowsky, quintus Sambor castellanus de Malochowo Dzbansky, sextus Iohannes de Grzibowo filius Olovanego; — Rota: *Iacom to prʒitem bil, iaco Micolaya nigdi newaszovano we dwa kmecza w szagorʒine, ani tamo wftrʒimanu bil.*

426. Petrus Smolka cum Przedwogio Swadzba habent terminum Gnezne die tercia post proximum igressum domini regis inibi super decreto dominorum de productis testibus racione infamate nobilitatis.

427. *(p. 215).* Testes ducit Virzbantha de Brudzewo contra honorabilem Swanthoslaum canonicum Plocensem: (primus Iohannes Iacobus de Gawlouicze, secundus Iohannes Curetko de ibidem, tercius Albertus Rzodekwa de Wola, quartus Climecz de Glowczino, quintus Mathias de Peczinouicze, sextus Andrasz Przespolowsky); — [Testes] partis aduerse: primus Stanislaus subiudex Brzestensis, secundus Meczko dapifer Wladislauiensis de Croslino, tercius Nicolaus de Chodacowo, quartus Iohannes de ibidem, quintus Lucas de Cosczanki, sextus Iarandus de Colowa; — Rotha: *Iacoto swatcimi, iaco yarant neszaplaczil pirwego roku szesczinatcze grʒiven virʒbancze natswe dzedʒini apotem zaplaczil gemu wszitko, czo bil winovat, yswe listi wiprawil ynicz mu nevinouat.*

428. Swanthoslaus canonicus Plocensis constituit procuratorem suum Stanislaum de Scarszewo cum pleno mandato de parendo iuri et soluendo iudicatum eciam ad producendum et audiendum testes nomine ipsius domini Swanthoslai erga Virzbantham de Brudzewo.

429. Stephanus de Strzedzewo et Sandiwogius de Magnuszeuicze recognitis ipsorum sigillis purgauerunt a suspicione litteram fideiussorie caucionis facte per ipsos Dobessio et Virzbanthe heredibus de Solowo, quam suspectam litteram dicebant negantes sigilla ipsorum fuisse, que postea congnouerunt esse ipsorum; domini audita recognicione ipsam in suo robore reseruauerunt ut veram, et super hoc prefati Dobessius et Virzbantha iudicatum soluerunt; — Mscugius nunquam negauit sigillum suum huic littere fuisse appensum.

430. *(p. 216).* Martinus Rogassky astabat termino comparens et iudicatum offerens contra Nicolaum Gyl, sed iudex cum subiudice cognoscentes fuisse terminum partibus assignatum distulerunt adiudicatum recipere usque ad presenciam dominorum pro uerbis, quibus dixit Nicolaus Martiuo: mentiris.

431. Strenuus Nicolaus de Timenecz astitit terminum contra Stanislaum de Crancowo, pro viginti marcis dampnorum, pro quibus Nicolaus Stanislaum citauerat citacione Regali.

432. Dobessius de Solowo cum Msczugio de Magnuszeuicze habent terminum Gnezne ad primum aduentum domini Regis inibi super fideiussoria, cuius fideiussorie pacta Dobessius probare voluit, quod prescripcionem habere non debeat, Msczugius uero prescripcione terrestri ipsam voluit euadere.

433. Pena — Meczko de Sluscowo tenetur penas racione *pocup* capitaneo et iudicio simul triginta sex marcas et parti triginta minus una; solucio iudicio infra duas septimanas, parti uero Petrassio infra duas septimanas unam marcam, alias infra annum totum. (z. p.).

434. Meczko de Sluscowo cum Petrassio de Przerane habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro quinque marcis racione dampnorum.

435. Pena — Penas Meczkonis iudicio debitas fideiussit Nicolaus Rosust pro ipso. (z. p.)

436. Nicolaus Rosust de Moravino fideiussit Petrassio de Przerane triginta marcas minus vna communis monete Regni soluendas ad festum beati Adalberti Martiris seu infra annum a data presencium; dies uero incipit sabbato in vigilia beati Adalberti alias in conductu Pasce sub penis iudicio magnis, parti uero trium marcarum, quas idem Nicolaus tociens incidet, quociens coram iudicio ipsum Petrassius monebit usque ad finalem solucionem.

437. Veniens Stanislaus de Droszino ut procurator Sandivogy fratris sui germani astitit terminum super Przecora familiarem domini Episcopi Cracouiensis pro eo, quod infamauerat fratrem suam ignobilitate, dicens eum fore ignobilem, Sandiwogium — producens litteram expurgatoriam infamate nobilitatis referens ad Sbigneum Marsalcum Regni, qui eis hunc terminum assignauit in Kalis ad aduentum Regis; hec nota facta est de mandato dominorum Yacce iudicis et Bodzanthe subiudici post recessum iam omnium dominorum et sublato iudicio, et ipsi domini iudex et subiudex ab eo iudicatum receperunt.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post dominicam Jubilate anno domini Millesimo quadringentesimo XII iudicio presidentibus dominis: Alberto Craczkone viceburgrabio, Marcussio de Marszelewo iudice, Johanne de Strzeszewo subiudice, Bogussio de Prussy subcamerario. (d. 16 Mai 1413).

438. *(p. 218).* De mandato speciali per litteram misso domini Capitanei assignatus est terminus Kmicze virgini de Czeszno cum honorabili domino Nicolao cancellario Poznaniensi pro hereditate Brunowo Gneznam die tercia post proximum domini Regis in Gneznam [aduentum], qui dominus Rex, si Gneznam de anno presenti non ingredietur, prefate partes habebunt terminum pro eadem causa ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis [ingressum] reducta causa viceuersa.

439. Veniens Vincensius ministerialis congnouit, quod de mandato dominorum iudicum assignauit perpetue possessionem medietatis sortis Martini Sulime in Boguedzeuicze Laurencio de ibidem, quam iusto iudicio acquisiuit super Janussium de ibidem racione propinquitatis; et nos audita recognicione dicti ministerialis adiudicauimus dicto Laurencio possessionem perpetuam dicte sortis in Bogwedzeuicze et prefato Iohanni perpetuum silencium imponentes pro eadem, et super hoc idem Laurencius iudicatum soluit.

440. *(p. 219).* Phalantha de Falanczicze cum Sandiwogio de Slotniky habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis, ita quod dictus Sandiwogius debet statuere euictorem Paulum Golisza prothoconsulem Kalisiensem pro quatuor wlneribus.

441. Testes ducit Swanthoslaus de Yastculky contra Dzemlikonem de Gluchowo: primus Meczslaus de Yelitowo, secundus Clemens de Yelitowo, tercius Miroslaus de ibidem, quartus Paszek de ibidem, quintus Mlodota de Przebislauicze, sextus Andreas de ibidem; — Rotha: *Iaco to swatcimi, iaco Swantoslaw nevcradl Drzemliconi dwu cona, ani gich vszitka ma.*

442. *(p. 220).* Burnetha consors Boguszy de Twardowo iusto iudicio euasit strenuum dominum Ianussium castellanum Kalisiensem de Toliscowo pro quadringentis marcis latorum grossorum in auro et argento ac pecuniis paratis de thezauro patris sui, ut contra ipsam agebat et citacione regali citauerat, receptis; et super hoc dicta Burneta iudicatum soluit.

443. Constituti coram iudicio honorabilis dominus Nicolaus archidiaconus Kalisiensis ut procurator fratris sui Byenak de Czeszewo, qui produxit arbitros suos coram iudicio dicens, quia domini ego habeo hic meos arbitros; et altera pars videlicet Spitek de Sbersco, qui debuit eciam arbitros suos produxisse dixit: domini ego non habeo arbitros meos hic, quia unus est in seruiciis regalibus et alterum statuere non possum, quia non sum necessarius ipsius, quia prius lucratus sum et acquisiui; Dominus archidiaconus respondit: ego hodie arbitros producere et statuere debui, quia hodie habeo terminum peremptorium meis arbitris et paratus sum ad librum sub acquisicione cause et deperdicione, et hic arbitri stant, et iste qui terminum amicabilem inter nos condixit wlgariter *smouil*, et per hoc ego uolo lucrari, quia tu non statuisti arbitros tuos et hodie habemus terminum peremptorium; postea lectus est liber et liber ostendit, quod fuit terminus peremptorius [ad] arbitros statuendum, sicud hodie assignatus, et propter hoc dedimus Gneznam ad dominos die tercia post ingressum Regis inibi, et si de anno presenti rex non constituetur ibi, tunc ad proximos terminos generales in Kalis uel ad Regis proximum aduentum, quod illorum prius fuerit, super ferenda sentencia, quis illorum acquisiuit.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia infra Octauas Ascensionis domini anno ipsius M° XL (s) XIII° iudicio presidentibus dominis Nicolao Bawarowsky burgrabio, Derslao de Grzybowo palatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Iacussio de Modla vexillifero, Bogussio de Prussy subcamerario. (d. 6 Iunii 1413).

444. *(p. 223).* Phalantha de Phalanczicze cum Sandiwogio de Slotniky habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis, ita quod dictus Sandiwogius debet statuere Paulum Golisza euictorem suum, prorogatum eidem Sandiwogio per Przibconem de Cussino pro quatuor wlneribus.

445. Borzislaus de Rzecz̆ astitit terminum circa iuramenta cum testibus contra Yelen de Olszowa super prescripione trium annorum fideiussorie

caucionis duarum sexagenarum racione dampni iuxta relacionem Pauli ministerialis, et super hoc iudicatum soluit.

446. *(p. 244).* Vincencius ministerialis congnouit, quod Derslaus de Qwatcowo exhibuit per triplices terminos particulares litteram perpetue resignacionis per nobilem Dominicum alias Drzemlik eidem facte super totam villam ac hereditatem Gluchowo, quam domini ex decreto consuetudinis terre in suo robore reseruauerunt; et super hoc idem Derslaus iudicatum soluit.

447. Item idem Vincencius ministerialis congnouit, quod nobilis Derslaus de Quatcowo exhibuit litteram resignacionis per triplices terminos particulares ville ac hereditatis Zakrzewo, quam emit a nobili Katherina consorte Symonis de ibidem, quam domini ex decreto consuetudinis terre in suo robore reseruauerunt, et super hoc idem Derslaus iudicatum soluit.

448. *(p. 225).* Meczko de Sluscowo iusto iudicio euasit Petrassium de Przerane pro viginti marcis racione dampnorum minus iuste incaptiuacionis; et super hoc idem Meczko iudicatum soluit.

449. Pena — Nicolaus filius Iacussy de Cotlino tenetur sex marcas Gregorio de Prussy (et iudicio tantum) pro duplici monicione, quem Vincentius ministerialis monuit, ut veniret, pro infamia.

450. *(p. 226).* (Iasco) Stephanus Zachoscz de Woyslauicze astitit terminum suum super Halscam Scarbimiri consortem de Valiszeuicze pro et super quatuor marcis racione dampnorum referens se ad hunc nobilem, qui terminum peremptorium assignauit, et super hoc idem Iasco iudicatum soluit. = Nominis mutacio et delecio facta est de mandato iudicum in vigilia Ascensionis aput Scudlo anno XIIII° et presertim Iohannis de Strzeszowo et Marszelewsky. =

Die sancte Trinitatis circa aduentum domini Regis in Gnezna Anno domini M° Quadringentesimo XII°. (d. 18 Iunii 1413).

451. *(p. 227).* Martinus asserens se scoltetum de Koritha cum domino Andrea de ibidem habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum Regis ingressum in Kalis super frumentis ad valorem XX marcarum et sex marcis racione aliorum frumentorum et quatuor peccoribus et equo unius marce et octo scotorum.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post octauas Epiphanie anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° iudicio presidentibus dominis Petrassio de Godzantcowo, Dobrogostio de Camona viceburgraby, Nicolao filio iudicis de Vilczina, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Bogussio de Prussy subcamerarii loca tenentibus. (d. 16 Ianuarii 1414).

452. *(p. 228).* Venczeslaus de Wawrouicze cum Philippo de ibidem habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis super

uno equo interfecto et super pigneratione duplici in orto wlgariter *ozagem* equorum,

453. *(p. 229).* Cum termini particulares ante festum Natiuitatis Christi fuerunt proclamati et non sunt finiti propter aliquas certas causas regias, tunc in eisdem terminis particularibus stetit suo termino Iohannes Benewsky cum suis testibus erga Iohannem de Czesicowo pro triginta marcis dotalicy *wana* et idem Iohannes Czesicowsky in dictis terminis particularibus non fuit; item postmodum feria tercia post octauas Epiphanie termini particulares sunt proclamati, in quibus terminis Iohannes Czesicowsky astabat termino per Stanislaum procuratorem suum et Iohannes Benewsky ipsos non statuit in eisdem terminis, propterea assignamus et assignauimus eis terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis ingressum super ferenda sentencia, vtrum idem Iohannes Czesicowsky astitit terminum, uel vtrum Benewsky debet iterum testes producere erga eundem Iohannem.

454. Sandiwogius Rosust de Slotniky cum Marcussio de Marszelewo habent peremptorium terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro et super nouem marcis fideiussorie caucionis.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia ante festum Purificacionis sancte Marie anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° iudicio presidentibus dominis Stanislao de Scarssewo burgraby, Derslao de Grzibowo palatini, Nicolao de Vilczina iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Bogussio de Prussy subcamerarii, Ianussio de Modla vexilliferi locatenentibus. (d. 30 Ianuarii 1414).

455. *(p. 230).* Rota, qua iurabunt purgatores Marszelewsky contra Spitkonem: *Taco mi pomoszi bog, iaco czo kaszal Marszelewsky we Xangy pysacz ysz xzang vypisz dacz wrzeczy medzi Xzandzem iardzekonem iaco perczą byenacovim, a medzi Spitkem, to vczinil smogim vedzenim, kasznu yszradu.* — Huic iuramento et purgacioni domini iudicio presidentes assignauerunt terminum infra duas septimanas, alias terminum iuris; Marszelewsky uero stans presente Spitkone, dato salario ministerialis, dixit ministeriali Alberto: ministerialis da terminum Spitkoni, ut feria quarta, hoc est in crastino, ut audiat iuramenta testium et purgacionem meam; qui Spitko consensit in terminum, quem ibidem ministerialis assignauit.

456. Virzbantha de Brudzewo cum honorabili domino Swanthoslao de Sandzino habent terminum ad proximos terminos generales ad ferendam sentenciam, quia dominus Swanthoslaus producebat testes contra Virzbantham, Virzbantha uero noluit eos permittere iurare dicens: wlnerasti me violenter pendente termino et causa indecisa; procurator uero domini Swanthoslai dixit: si quid factum est, factum est in alieno territorio et alieno iudicio, in quo nesciebatur, quis principium habet.

457. *(p. 232).* Dobco de Skarzina cum Petrassio de Pogrzibowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia ad

proximum domini Regis ingressum in Kalis pro arestacione wlgariter *ʒapouedʒ* hereditatis Plewna.

458. Pena — Iohannes Gregory de Cothoiedsco tenetur penam *pocup* Grzimkoni de ibidem octo scotorum et iudicio tantum; et nota, quod idem Grzimko recusauit dare scribere ad librum acquisicionem unius marce super eodem Gregorio, et est fideiussoria caucio. = Zuppariis satisfecit pro penis antedictis idem Iohannes. = (z. p.).

459. Halsca consors Marcussy de Marszelewo habet statuere dominum Stanislaum presbiterum de Marzenino cum testibus ad proximos terminos particulares in Kalis erga Nicolaum Rosust ad recognoscendum, quomodo ipsam procurauit sacramentis.

460. Sandziwogius de Slotniky iusto iudicio acquisiuit super Marcussium de Marszelewo nouem marcas communis monete fideiussorie caucionis, quas soluere tenetur infra sex septimanas sub pena trium marcarum parti et iudicio; et super hoc iudicatum soluit.

461. *(p. 233).* Testes ducit Iaszek Przedabog erga strenuum Iohannem Stawsky: primus Mathias Bogudsky, secundus Iaczek, tercius Sdzech ciuis, qui circa hoc erant, quartus Andreas de Pyscorzouiensi platea, quintus Mothil Swanch, sextus Iohannes Dlugosz; — Rotha: *Iacosmi ten dʒen sʒiaskem bili w stawe, kegdy panove sdali, astawsky mv praua neosʒadʒil.*

462. Honorabilis prepositus de Kosczol cum Miczola de Russowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis ingressum in Kalis ad audiendam sentenciam dominorum, an idem prepositus debet respondere proposicionibus dicti Miczola in iudicio seculari, quia prepositus petiuit se remitti ad ius spirituale.

463. Circa expurgacionem Marszelewski, quam fecit per iuramenta testium iuxta mandata dominorum de Gnezne missa: primus testis Craczko ut burgrabius, secundus Derslaus vicepallatinus, tercius Iohannes vicesubiudex, quartus Ianussius de Modla vicevexillifer, quintus Bogussius vicesubcamerarius, sextus Nicolaus Rosust, qui eciam fuit assessor, qui iurauerunt Spitkone presente, vidente et audiente rotam ipsis vicecamerario presente Alberto ministeriali exponente et proferente; hoc facto iuramento nulli testi fuit obiectum ante iuramentum, et expost demum partibus ad iudicum venientibus et coram iudicio stantibus Marselewsky petiuit sibi coram iudicio ius reddi, surgens Bogussius vicecamerarius ius retulit et reddidit dicens: domini testes supranominati presente Spitkone circa iuramenta iurauerunt et nullum (s) fuit aliquod crimen uel defectus obiectum; iudex requisiuit partes, si contra recognicionem et relacionem ius reddentis vellet et haberet aliquid dicere primo, secundo, tercio et insuper quarto, qui ambo dixerunt pro omnibus responsionibus: nichil habeo dicere; solum Spitko expost stans dixit: hic est unus testis, qui iurauit et circa hoc iudicium non fuit. Et domini ad audiendam voluntatem et sentenciam dominorum terminum ad proximos terminos particulares partibus hic in Kalis assignauerunt.

464. *(p. 234).* Testes ducit Grzimala de Mroczkowicze contra Petrum kmethonem de Osczeclino: primus Andreas rector scole de Staw, secundus Swantoslaus familiaris strenui Iohannis de Staw, qui circa hoc fuerunt, tercius Grzimala de Costrzeuicze, quartus Iohannes de Mroczkouicze licet sit frater patruelis producentis, sed pars in eum consensit, quintus Dobek de Voley, sextus Iacussius Baior de Phalantczicze; — Rotha: *Iacosmi prȝitem bili cȝo vcȝinil grȝimala Pyotroui, to vcȝinil ȝaiego poczanthkem, isȝ mv pirȝweyg potr rani dal y iego maczerȝi layal.*

465. *(p. 235).* Albertus de Coludowo oblata littera fideiussorie caucionis Visconis de Timenecz ex confessione predicti Visconis acquisiuit super eundem Visconem viginti duas marcas monete currentis principalis debiti, quas tenetur soluere eidem Alberto prefatus Visco infra sex septimanas sub penis trium marcarum parti et iudicio, pro dampnis uero predicte partes habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis; super lucratis Albertus iudicatum soluit.

466. *(p. 236).* Nobilis Halsca de Rascowo iusto et vero iudicio euasit nobiles (Blisborium canonicum Gneznensem) et Iohannem, Georgium fratres germanos de Carssy alias de Slaborouicze pro ducentis marcis latorum grossorum et triginta iumentis *swerȝepe kobili* dictis et triginta quatuor alueariis alias *pnevye* apium et nouem parnis lardi ac nouem cochlearibus argenteis et sedecim mensuris auene, super quibus prefata domina iudicatum soluit.

467. *(p. 237).* Agnes relicta Migacz iusto iudicio euasit Thomkonem kmethonem de Scuri pro wlneribus, sed tamen dicta domina debet exhibere iusticiam isti kmethoni, super quem ipse querulauerit et proposuerit, et super hoc Iohannes de Crosnino ut procurator dicte domine iudicatum soluit.

468. Iohannes Gregory de Cothoiedsco astitit terminum circa librum terrestrem dans notario ius suum, ut scriberet terminum ad librum super Andream de Sacouicze, qui notario ius suum dare recusauit pro tribus marcis pene *pocup* parti et iudicio, referens se ad subiudicem Iohannem, qui ipsis terminum scribere mandauit, et super hoc iudicatum soluit. = Iudicio pro penis dictis satisfecit, delete [sunt per dominos] ante castrum sedentes = (z. p.).

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima post Inuocauit anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° iudicio presidentibus dominis Nicolao Baworowsky burgrabio, Nicolao de Vilcȝina iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Bogussio de Prussy subcamerarii, Ianussio de Curowo vexilliferi locatenentibus. (d. 27 Februarii 1414).

469. *(p. 238).* Strenuus dominus Iohannes Stawsky debet ministrare completam iusticiam Iasconi Przedabog ciui Kalisiensi cum Petro Smolka (et fratre suo Hermano aduocatis) de Staw, feria quinta proxima post conductum Pasce ad unum certum et peremptorium terminum, in quo termino

ipse Stawsky debet veras treugas pacis dare dictis aduocatis ad parendum iuri, partes uero dicte tueantur se iusticia, qua meliori possunt.

470. Elizabeth relicta Nicolai de Corzqui cum Petrassio de Cowalewo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super capite mariti dicte Elizabeth.

471. *(p. 239).* Veniens Swansco ministerialis recognouit et retulit, quod Grzimala de Mroczkouicze productis testibus, quorum quidam iurauerunt, alii uero ad iuramentum non [sunt] admissi, euasit Petrum kmethonem de Osczeklino pro decem wlneribus, pro quibus idem Petrus contra Grzimalam egerat, et super hoc Grzimala iudicatum soluit. — Et idem Petrus cum dicto Grzimala habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis super duabus maxillis et duobus equis.

472. Henricus Sirpowsky cum domina Gneda de Camona habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis super duabus marcis, domina uero debet exhibere litteras iuris sui, quibus se nititur defendere et tueri.

473. Marcussius de Marszelewo iuxta produccionem suorum testium, qui in proximis terminis particularibus sunt descripti, et relacionibus subcamerarii purgauit famam suam purgando innocenciam ab obiecto crimine falsitatis non iusti decreti iudiciarii wlgariter *naganą*, et super hoc Marszelewsky iudicatum soluit.

474. *(p. 240).* Andreas Pobichwast de Westrza iusto iudicio per recognicionem Iohannis de Strzeszewo subiudicis wlgariter *wfstecz* euasit Albertum Naczkonis pro eo, pro quo contra ipsum egerat asserens, ut ipsum involuisset penis regalibus, et super hoc Andreas iudicatum soluit.

475. Procuratorium — Margaretha consors Marcussy de Grabow constituit procuratorem nobilem Virzbantham de Voyczicze erga nobilem Phebroniam consortem Przedbory de Lang cum pleno iure de parendo iuri et soluendo iudicata, ad quam constitucionem consensit Przedborius ut procurator. — Et dicte partes habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super cento marcarum.

476. *(p. 241).* Nobilis Dobrogostius de Camona debet, redimendo obligacionem sortis in Kamona quinque kmethonum in quinquaginta marcis minus duabus marcis, ad proximum festum beati Adalberti soluere honeste Agneti relicte Swanthomiri de Voyczicze, qui si non soluerit, extunc dicta domina tenebit dictam obligacionem a festo Natiuitatis domini ad aliud festum iuxta terre consuetudinem in tantis pecuniis, quantas dicta domina habet super dicta obligacione sortis.

477. *(p. 242).* Testes ducit Phalislaus de Rambczino contra Sulkam et filium eius de Sobothka: primus Martinus de Galansky, secundus Ianussius de ibidem, tercius Byenak de ibidem, quartus Nicolaus Byegansky, sextus Iohannes de Galansky; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Phalislaw neszabil Pawla any przitey swadze bil any yego ranku szmerczi ma.*

478. Iacussius longus ciuis de Kalis cum Laurencio de Gywanouicze habent terminum ad proximum aduentum domini Regis, alias ad proximos

terminos particulares post festum Pasce ad contradicendum astancie terminorum per Iacussium Laurencio facte. — Iste terminus est partibus pro peremptorio datus et assignatus.

479. Testes ducit Meczko de Sluscowo erga Dorotheam sororem suam; — Rotha (s): primus Andreas de Iaroszeuicze, secundus Dobek Descinsky pater Gregory, tercius Iohannes Dzirbinsky, quartus Dziuissius Miculsky, quintus Laurencius de Boguslauicze Alberti filius, sextus Iacussius Bodzaczsky; — Rotha: *Iacoto swatcimi, iaco Dobka wszała na meczslaue dwadzescze grziven wanczey nysz rancoma ranczil poszasznich pyenandzy.*

480. *(p. 243).* Dobka de Przerane soluit quinque marcas Meczkoni de Sluscowo et defalcauit illas in debito mariti sui, quas Meczko tenebatur Petro marito ipsius, et adhuc tenetur ei viginti quatuor marcas. — Et idem Petrus tenetur statuere unum nobilem erga Meczkonem ad terminos proximos generales super recognicione legacionis.

481. *(p. 244).* Testes ducit Przedslaus de Cotarbi contra Vbislaum de ibidem: primus Andreas de Scudle, secundus Iohannes Vchacz de ibidem, tercius Nicolaus Lutoldi de Sadowe, quartus Giwanus de Cirznino, quintus Vislaus de Virzchoslaw, sextus Michael de ibidem. — [Testes] partis aduerse: primus Mathias de Sowina, 2us Czeslaus de Potcocze, 3us Nicolaus de ibidem, 4us Laurencius de Sowina, 5us Naczek de Rzeckthi, 6us Subagazo Chudziczsky; — Rotha: *(Iacoto swatcimi, iaco na Vbislaua y na Yacusza); (Iacoto swatcimi, yaco czovczynil Vbislaw (Pyaskoni) Przedslaoui, to vczinil za ÿego poczantkem, isz mv pirzvey (Pyotr) Przedslaw cztirzi rani dal).* — (Et hincinde partes dicte posuerunt fideiussores Vbislaus: Czeslaum cum filio Nicolao, Przedslaus uero..). Dimissi sunt liberi per capitaneum a fideiussoria caucione. — Rotha testium suprascriptorum: *Iacoto swatcimi, yaco czo vczinil Vbislaw Przedslaoui, to vczinil za yego poczantkem, ysz mu Przedslaw cztirzi rani dal.*

482. Testes ducit Stiborius contra Bogussium de Prussy: primus Bartholomeus de Voyslauicze, secundus Nicolaus de Chlewo, tercius Dobko de Deszczna, quartus Staszek de Bralinouicz de Falantczicze, quintus Nicolaus de Sdziuicze, sextus Miczko de Rzecthÿ; — Rotha: *Iaco to swatcimi, iaco bogusz wrzuczil szu w sciborowa maczerziszna po vipravenv, iaco ÿa scibor od meczka viprauil.*

483. *(p. 245).* Testes ducit Meczslaus de Pawlowo contra Bogussium de Prussy: primus Michael de Pawlowo maiori, secundus Gregorius de Cothoiedsco, tercius Iohannes Gregorii de ibidem, quartus Iohannes de Bobri, quintus Michael de Virzchoslaw, sextus Neborza de ibidem; — Rotha: *Iacotho swatcimi, iaco bogusz wrzuczil szu Meczkoui wotcziszna vanczeÿ, nisz ma w szastaue.*

484. Nicolaus de Iarszicza fideiussit Othe de Prussinowa pro omnibus ius habentibus ad limitacionem inter Prussinowa et Luben, ut si quis impediret, ille paciatur consuetudinem terre, et partes debent vocare utrumque *oppole*: Vilkouiskÿe et Liszowske.

485. Paulus de Phalanczicze cum Andrzeyka de Wola habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales super sorte hereditatis in Wola.

486. Testes ducit Andreas de Dzirbino contra Swanthomirum de Corzenewo: primus Florianus de Cziszewo, secundus Andreas de Yaroszeuicze, tercius Iacussius de Boguslauicze, quartus Laurencius de ibidem, quintus Thomas de ibidem, sextus Stanislaus Carniszkouicz de ibidem; — Rotha: *Iacoto swatcimi, iaco Andrzey wroczil Swanthomiroui kon taco czalo, iaco gv w nego wszal.*

487. *(p. 246).* Martinus Sarnka allegata prescripcione trium annorum euasit Otham de contractu fori et perpetua resignacione medietatis hereditatis Prussinowa, debet tamen Martinus Sarna soluere et reddere septuaginta sex marcas Othe, quas prius ab ipso receperat pro dicta hereditate, ad festum Natiuitatis domini proxime sequens, si non soluerit septuaginta sex marcas Martinus Otthe, Otha tenebit dictam hereditatem a festo ad aliud festum Natiuitatis domini tam diu, donec dicte septuaginta sex marce per Martinum Othe fuerint persolute; quatuor uero marcas, quas Martinus negat se teneri Othe, — probet Otha more terrestri, et super hoc Martinus Sarna iudicatum soluit.

488. Martinus Sarnka cum Otha de Pruszinowa habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super expensis limitum.

489. *(p. 248).* Sarna de Prussinowa cum Iacussio de Pabianowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super septemdecim marcis grossorum.

Generales termini anno M° CCCCXIIII °.

Nota terminos generales in Kalis celebratos feria quarta ante dominum Oculi anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° iudicio presidentibus dominis Sandiwogio palatino Poznaniensi et capitaneo maioris Polonie, Iacussio Iacca iudice, Bodzantha subiudice, Martino Slawsky subdapifero Poznaniensi, Iurkone castellano Byechouiensi, Iohanne de Qwatcow venatore Coninensi, Martino de Calinowa castellano Siradiensi, Dobrogostio de Camyona. (d. 7 Marcii 1414).

490. *(p. 248).* Hanka de Gacz dimisit liberos Mathiam et Laurencium de Strzalkowo a fideiussoria caucione facta super contractu fori tercie partis in Gacz cum pleno dominio, quem contractum fori fecerat cum Barthossio de Gacz; et reseruata est proprietas eiusdem sortis Nicolao filio eiusdem domine, et super hoc ipsa domina Hanka cum filio adiudicatum soluit.

491. Rotha, qua iurabit Otha cum testibus contra Andrzeycam: *Iacoto swatcimi, iaco Andrzeyca yaszcoui przedala szwą czansz w voli*

y szswego brata poszwego brata smerczi. — Testes istius rothe: primus Thomas de Voyslauicze, secundus Bartholomeus de ibidem, tercius Nicolaus Ogurzecz de Chlewo, quartus Augustinus de Valiszeuicze, quintus Gregorius de Modla, sextus Staszek de Gawlouicze.

492. *(p. 250).* Testes ducit Dobeslaus de Skarzina contra Lucam de Plewna: primus Czesantha de Kosinowo, secundus Vbislaus frater eius germanus, tercius Otha de Przespolewo, qui circa hoc fuerunt, quartus Przesna Skarzinsky, quintus Martinus de Kawÿeczino, sextus Nicolaus Kucz; — Rotha: *Iacoszmi przitem bili, gdi Dobek kupÿl v troyana dzedzinę w plewnÿ zadwesczę grziwen groszy schirokych gothowych yzaplaczil gothowimi grosmÿ;* — ceteri ad testimonium. (z. p.

493. Lucas de Plewnya debet reddere Dobeslao de Skarzina centum cum dimidio marcarum latorum grossorum, et si ulterius Dobeslaus probabit, dabit plures, quantas probauit redimendo dictam medietatem Plewnya, quam Lucas in eo propinquitate acquisiuit; restitucio pecuniarum infra sex septimanas; si non reddet et non soluet, careat Lucas propinquitate et perpetuitate, et super hoc Lucas iudicatum soluit.

494. Pena — Pena quatuordecim marcarum racione infamie subiudicis Marszelewsky super Spitkone de Sbÿeszko. (z. p.).

495. Testes ducit Katherina Nicolai de Kalis contra Przibkam et Zofkam: primus Nicolaus Mlodo, secundus Iohannes Wansz, tercius Abraham de Lathouicze, quartus Iohannes de Pawlowo, quintus Przibko, sextus Iurga de Chotowo; — Rotha: *Iacotho swatcimi, iaco Katherzina swimÿ przotkÿ trzimala trzeczą czaszą Culigowa, oyansz Przibka nakatherzina zalowala mÿmo trzidzeszczy lath nigdÿ sgich dzerzenÿa nÿewichodzila.*

496. *(p. 251).* Conseruata est honesta domina Halska relicta olim Martini Rosust de Iarnolthowo circa iura dotis et redotalicii wlgariter *wenye* sua visa littera resignacionis, quam ad iudicium produxit erga strenuum Barthossium de Cosmyn minori, ipsique Barthossio reseruatum est ius accionis primum, si alterius ius non est quesitum, in casu, quo ipsam dominam et puerum mori contingat uel ad alias nouas convolare nupcias seu alium ducere maritum, ita quod ipse Barthossius primam habeat accionem; habetque ipse Barthossius acciones pro pecunia capitali et usura iudeorum.

497. Przedwogius de Morawino alias de Gedlcze constitutus coram iudicio recognouit suam fore litteram de suo scitu, voluntate suo sigillo sigillatam, qua recognouit se teneri resignare terciam partem quondam partis sue Gedlcze, alias septingentas soluere marcas etc. strenuo Georgio castellano Byechouiensi, quam idem Georgius coram iudicio produxit et super recognicione Przedwogÿ iudicatum soluit.

498. *(p. 252).* Dobrochna olim Martini de Grochowo exhibita littera dotalicii sui arestauit citaciones contradicens illis omnibus citantibus pueros et amicos suos de dicta villa Grochowo et Byala.

499. Strenuus Przedborius de Przechodi et Dobko de Zorawye fideiusserunt manu coniuncta pro strenuo Iohanne Swadba, quod in et ad manus strenui domini Sbignei Marsalconis Regni Polonie vice eius receperunt cau-

cionem fideiussoriam strenui domini: Sandiwogius palatinus Poznaniensis et capitaneus maioris Polonie generalis et Iacca iudex palmitantes cum predictis Przedborio et Dobkone, quod debent resignacionem facere virtuose domine Halscze consorti sue legitime ducentarum marcarum dotis et trecentarum marcarum dotalicii in villa Chlewo, quam si resignacione expedire non poterint, extunc in aliis bonis ipsius Iohar cunque sitis et constitutis resignent et expediant, quod tenentur dictam fideiussoriam cum suis iuribus effectualit

500. *(p. 253).* Testes ducit Nicolaus de Czechla c Vlodkonem de Rambczino: (primus Mathias Gorznicz hoc fuit, secundus Woyvtha de ibidem, tercius Albert tus Martinus de ibidem, quintus Mathias Szapala de thias filus Sulislai de Cotharbi); — Testes partis adu mirus de Boguczicze ut nunccius, secundus Nicolaus Zi Iohannes Wąsz de Galąsky, qui circa hoc fuit, quartus Petrus de minori Galąsky, qui eciam circa hoc fuit, quintus Nicolaus de Potcocze licet gener producentis, sed pars in eum consensit, sextus Albertus de Yastkulky; — Rotha: *Iacom poslem bil od rambczinskych do Micolaya o gego synowicze, yczso vczinyli rambczynsczy, to vczinyly sz mycolayowa vola a nygednego gwalthu vczinyly;* — ceteri: *Iacoszmi przithim bily taco ysze rambczinsczi nyevczinyli gwalthu, aleczso vczinyli, to vczinili szmicolayowa vola;* — ceteri ad testimonium.

501. Strenuus dominus Sandiwogius palatinus Poznaniensis et capitaneus Maioris Polonie cum Swanskone de Lewkowo habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia [post] proximum domini regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, super uerbis contumeliosis coram iudicio per ipsum Swanszkonem prolatis dicendo capitaneo: si tu deberes me detinere, solus non detineres me; uel si me deberes percuttere, solus non percutteres me.

502. Daniel iudeus beniuole veniens coram iudicio cognouit, quod membranam seu pergamenum non (s) scriptum sigillo strenui domini Martini de Slawsko subdapiferi Poznaniensis [sigillatum] habet et habuit super sexaginta marcis debiti capitalis, quas idem Daniel confessus est se sibi fore solutas et dictam membranam sibi fuisse exsolutam, quam die date presencium dixit se non posse invenire inter ceteras litteras et membranas, sed infra hinc ad festum Pasce proximum promisit redditurum, quam si non restituerit, fatetur ipsam invalidam, inanem et frustratoriam et decetero nullius roboris et valoris.

503. *(p. 255).* Przedwogius de Gedlcza vendidit et perpetuo re uit suam totam partem seu sortem quam habuit in Gedlcza st domino Georgio castellano Byechowiensi; Frisa consors dicti Przed legitima renunciauit iuri sue dotis et dotalicii et in dictam resignacionem consensit, quam dotem ante in dicta sorte habuerat, recepitque nouam confirmacionem dotis sue et dotalicii in media hereditate Morawyno, quam hereditatem Morawyno prefatus Georgius dicto Przedwogio pro sua sorte dicta in Gedlcza similiter perpetuo resignauit, proximiores uero dicti Przedwogy inpediebant prefatas resignaciones, sed abiudicata est illis propinquitas ex eo, quod hereditas est pro hereditate data, sicque

hincinde dictarum sorcium resignaciones in Gedlcza et in Morawino perpetue transiuerant et suum sunt sortiti effectum, et super hoc prefatus dominus Georgius iudicatum soluit.

504. *(p. 256).* Rotha, qua iurabit Dobko: *Iacom ia krwą y przirodzeny̆m bliszi Katherzinỹe nisly̆ Pyotrass.*

505. Venerabilis dominus Nicolaus Gorka cum Micossio de Goluchowo habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Gneznam ingressum, quod illorum prius fuerit, super exhibicione littere Illustrisimi principis Cunradi ad iudicium misse super funccione vite Cunegundis.

506. *(p. 257).* Strenuus Martinus de Doyvtrow acquisiuit limitacionem super olim Nicolaum de Zagorzino, dum vivebat, inter hereditates Zagorzino, Zegoczino et Doyutrow, ad quam vocauerunt *oppole*, quo *oppole* adueniente prefatus Nicolaus Zagorsky detulit consciencie et iuramento prefati strenui Martini, quo iuramento facto prefatus Martinus quacunque equitabit per hec loca, fundabuntur limites et scopuli perpetue duraturi, cui limitacioni debet presidere ex parte puerorum Nicolai Marcussius de Marzelewo ut procurator et tutor puerorum, et ipsi pueri debent ratum et gratum perpetuo tenere, quidquid per dictum Marcussium tutorem ipsorum fuerit factum, nec exhoc poterint ipsum Marcussium in aliquo eis displicenti amonere, aut per iusticiam super eum recipere.

507. Iactorius de Wisoczsko constituit Boguchwaelem fratrem suum procuratorem erga Margaretham de Thursko in omnibus causis: testes inducendi et inductos audiendi et iurare videndi cum pleno mandato sub ratihabicione de parendo iuri et soluendo adiudicata.

508. Testes ducit Iactorius de Wisoczsko contra Margaretham de Thursco: (primus Petrus Gayek, secundus Iohannes de Golina venator, tercius Mrokotha de Brudzewo, quartus dominus Wenczeslaus plebanus de Wiszoczsko, quintus dominus Martinus vicarius de ibidem, sextus Swansek Chylinszky); — Testes partis aduerse: primus Msczugius Bethkowsky subvenator Siradiensis, secundus Albertus Chudzisky subagazo, tercius dominus Thomas vicarius de Kayewo, quartus dominus Albertus plebanus in Kuchari, quintus dominus Mathias plebanus in Goluchowo, sextus Przibislaus Szedlemynsky; — Rotha, alias quere inferius: *Iaco tho swyathczimi, iako Margorzetha nỹwinosla stha grziwen zewtorku de Thurska swego wỹana, ale czo wzala tho wzala swoy posag.* — Si testes iurabunt Bogufal, Nynognew et Wirzbantha non recipiunt partem, quam prius amiserunt contra dominam Margaretham; si uero domina fatebitur aliquam partem istius debiti, soluat; pro reliqua uero testes iurare possunt; et solum illi parti partem soluat, que de presenti agit; pars vero illorum, quos prius domina euasit, perdita est; et sic fiat de bobus, ouibus et apibus.

509. *(p. 258).* Testes ducit Katherina de Kalis contra Petrum de Gnỹazdowo: primus Ianussius Martini de Galansky, secundus Adam de Galansky, tercius Leonardus de Bodzkowo, quartus Clemens Mathie de Pothkocze, quintus Bogussius de Chrostowo, sextus Petrassius de Menkowo.

510. Rotha, qua iurabit Margaretha de Thursko: *Iacom nywsąla dw stu owyeczą anÿ trzidzesąth scotha anÿ wmnÿe Pÿotrass [illegible] swego scarbu pączidzesąth grziwen anÿ thego ysithk[illegible]* tribus articulis pro quolibet per se iurabit.

511. *(p. 259).* Rotha superiorum testium Katl[illegible] *tho swyatczimi aczą Pyetras żalowal na Katherzinąą, rzina dobila.*

512. Nicolaus scultetus de Russowo cum honor[illegible] preposito in Kosczol habent terminum peremptorium[illegible] generales uel ad proximum domini regis die tercia[illegible] quod illorum prius fuerit, super declinatione i[illegible] similiter Meczeslaus de Grodzelecz terminum habet.

513. Testes ducit Michael Bardzkÿ contra Mi[illegible] (primus Mathias Tluczimost, secundus Mathias de Nadąrzicze, tertius Nicolaus de Charzicze, quartus Mczislaus de Skrzipno, qui circa hoc fuerunt, quintus Czestko venator Gneznenis, sextus Vincencius de Tharzicze, qui eciam circa hoc fuit.); — Testes partis aduerse: primus Stanislaus Skarsewsky; secundus Olbracht de Czelcza, tercius Otha de Brusinowa, quartus Luthko de Brzeze, quintus Stanislaus Rzecta de Strzeszewo, sextus Iohannes Czeleÿg de ibidem, qui circa hoc fuerunt: Rotha: *Iacosmi prżitem bili czo Micosz (wszął) vczinil szkodą na Michala barczszkego tą (wszął) wczinil pirweÿ niszli michalovi ktori rok dal, ani mv szą żavanszoual newszą̨llibi nanem kanczlerz szkody, tedibÿ on na michale niczą wszanczą nimal.*

514. *(p. 260).* Pachna consors Dobyessi legitima iusto iure et vero iudicio productis diuersis priuilegiis ad iudicium euasit Zophiam de Galansky pro meditate hereditatis Sosznicza perpetue et suas sorores germanas, littera autem seu priuilegium ducis Boleslay quo ad medietatem Sossnicza mortua est et decetero nullius [est] valoris, roboris et firmitatis, et super hoc dicta Pachna iudicatum soluit.

515. Quando familiaris alicuius domini interficitur, domino suo, cuius fuit, dentur tres marce pro pena, siue sit nobilis, siue ignobilis.

516. Decretum dominorum: pro maxilla nobilis dentur triginta marce, utriusque sexus; pro wlnere nobilis tres marce, pro kmethonis una marca, pro maxilla kmethonis (media) quinque marce.

517. *(p. 161).* Nicolaus et Mathias de Curowo fideiusserunt pro fratribus et sororibus germanis, ut si Dobeslaus de Pawlowo euadet dictos Nicolaum et Mathiam, tunc euadet fratres et sorores ipsorum pro propinquitate hereditatis in Culigowo.

518. Rotha, qua iurabit Dobeslaus: *Iacosm ya krwyą y przirodzenÿm bliszi Katharzinÿe nÿslv micolay ymaczey*; — alia rotha similis contra Petrum; terminus iuramenti feria tercia proxima.

519. *(p. 262).* Strenuus dominus Iohannes de Stobna iusto iudicio acquisiuit super strenuum Przedborium de Yankowo, quod debet idem

Przedborius expedire litteram fideiussorie caucionis a iudeo Muska in decem marcis pecunie capitalis et usure hoc concernentibus videlicet has decem marcas, et expedire sigillum domini Iohannis de Kwyathkow venatoris Coninensis ab eodem iudeo.

520. Pachna Dobeszy de Sosnycza testes ducit contra Iaskonem de Scudla: (primus Mathias Zapala, secundus Przeczslaus (patruus) filius Sapale, tercius Nicolaus Kothlinszky, quartus Zegotha de Goluchowo, quintus Swansek de Glosky, sextus Wyrzbantha de Scholowo licet leuir producentis, sed pars in eum consensit, qui circa hoc fuerunt); — Testes partis aduerse: primus Dzetszich tamquam arbiter seu amicabilis conpositor, secundus Iohannes de Proszkowo, tercius Petrassius de Scudla, quartus Voyutha de Czechel, qui circa hoc fuerunt, quintus Philippus Czeleczski castellanus Xanszky, sextus Passek Wiscotha venator.

521. Pachna Dobessy de Sosnicza cum Iascone de Scudla habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini regis ingressum in Kalis, quod illorum prius fuerit, ad audiendum pronunciacionem et voluntatem dominorum super valore et melioritate testium.

522. *(p. 263).* Daniel iudeus per confessionem propriam Michaelis Barthsky lucratus est super Andream nouem marcas racione caucionis fideiussorie, quas debet idem Barthsky soluere infra sex septimanas ea moneta, super quam iurabit principalis Peregrinus Byszynsky, pro quo prefatus Andreas exstitit fideiussor; forma iuramenti: *Iacom ya nyebral vdanyela grossow schirokich alle pyenądze krolewszke.* — Terminus iuramenti ad proximos terminos particulares. = Venerunt personaliter cum strenuo Iohanne de Stobno feria tercia ante Corporis Cristi et fecerunt delere. = (z. p.)

523. Pachna Dobessy cum Margaretha de Bobri habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis ingressum in Kalis, quod illorum prius fuerit, in eo puncto, in quo inter dictas partes manet causa indecisa, et alias terminum similem, quem prius habuerunt feria tercia proxima post diem Resureccionis domini.

524. Indulsit dominus capitaneus omnes penas Lesczyney, quantum ipsum concernebat, et omnes zupary.

525. Pena — Swansko de Lewkow tenetur penam *pocup* trium marcarum racione wlneris illati vni nobili. = Fecerunt delere Marcussius et Iohannes aput Scudlo in iudicio sedentes. = (z. p.).

526. *(p. 264).* Visus est nobilis Vitus Bochnek de Barthodzee omnibus diebus terminorum generalium super quisbudam equis, Pisdrensibus ciuibus per ipsum receptis et arestatis in silva et in borra eius.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post dominicam Oculi anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° presidentibus dominis Nicolao Baworowsky burgrabio,

Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi, Derslaus palatini, Bogussius de Prussi subcamerarii [loca tenentibus].

527. Strenuus Iohannes de Stobno iusto iudicio acquisiuit super strenuum Przedpelkonem de Copidlowo subdapiferum Kalisiensem expedicionem littere fideiussorie caucionis in decem marcis pecunie capitalis latorum grossorum et usure inde secute: capitales pecunias soluendo infra sex septimanas et usuram marce infra duas septimanas, circa quam litteram pendet sigillum nobilis Iohannis de Kwyathkowo venatoris Coniniensis; et super hoc prefatus dominus Iohannes iudicatum soluit.

528. Dobeslaus de Pawlowo facto iuramento euasit Mathiam et Nicolaum de Curowo ac Petrassium de Gnasdowo super propinquitate hereditatis Culigowo proximitate et consangwineitate Katherine doleatoris de Kalis; qua euasione idem Dobeslaus evasit fratres et sorores germanos et germanas ipsorum Mathie, Nicolai et Petri; et super hoc Dobeslaus iudicatum soluit.

529. Mathias Budkonis de Curowo debet statuere Mathiam Martini de ibidem erga Ianussium de ibidem, qui ipsum expediuit de caucione fideiussoria, quam fecerat Ianussio pro Mathia.

530. *(p. 267).* Dobka constituit nobilem Przybkonem de Cussino iuxta ante decretum; qui stans coram iudicio dixit: fui presens, quando Petrassius dixit Meczkoni: Meczko recipe a me obligacionem in hoc debito, uel defalca michi in debito illo, quod tenueris michi — et plures alii, ut asseruit, nobiles fuerunt; Meczko respondit: tu debuisti statuere nuncium, et iste non refert, ut nuncius; et domini iudicio presidentes dederunt ad audiendam voluntatem et sentenciam dominorum ad proximos terminos generales vel ad proximum domini regis ingressum in Kalis.

531. *(p. 269).* Veniens Albertus ministerialis cognouit, quod clamauit ter Spitkonem de Sbyersko et superflue quarto, ut veniret (et solucionem faceret decem marcarum cum fertone latorum grossorum ut Swanchne) ad iudicium et responderet Swąchne et Iohanni super debito fideiussorie caucionis decem marcarum cum fertone latorum grossorum qui Spitko minime curauit, et prefata Swąchna cum fratre astitit terminum, suum contra Spitkonem, et iudicatum soluit.

532. Veniens Albertus ministerialis cognouit et monuit Martinum Sandlo de Czechel, ut ad iudicium veniret et reclamaret, quare dedit super se astare terminum Nicolao Stąpor pro duobus wlneribus, qui venire minime curauit; et adiudicata est solucio sex marcarum pro duobus wlneribus Nicolao Stąpor infra sex septimanas et iudicio pena trium marcarum, et super hoc Stąpor iudicatum soluit.

533. *(p 270).* Mathias Sulimowski ducit testes contra duos fratres Nicolaos de Chlewa: (primus Stanislaus de Zelonky, secundus Petrassius de ibidem, tercius vexillifer Massowsky, tercius thezaurarius Dobrogostius, quartus Michael de Naczązlawicze, quintus Cristinus de Maczeysewicze, sextus Sansek de Manewo): Testes partis aduerse: primus Otha de Modla,

secundus Iaroslaus de Woyslauicze, tercius Bartholomeus de Woyslawycze, quartus Thomek de ibidem, quintus Troyan de Chlewo, sextus Nicolaus de ibidem omnes, qui circa hoc fuerunt; — Rotha: *Iacosmi prȝitem bili cȝo sipal maczȩy ctirȝy̆ copcȝe medȝi chlewem a medȝi Cablowem, tho sipal nȳedothikaya chrostneȳ.*

534. Bogussius de Prussi iusto iudicio acquisiuit super sortem Vbiscze in Bogwyedze quinque marcas latorum grossorum, quam sortem tenet Paulus Camȳensky in octo marcis, et quia ipse Paulus sortem predictam tenet in maiori, debet soluere dicto Bogussio quinque marcas et tenere dictam sortem in tredecim marcis, et super hoc hincinde Bogussius et Paulus iudicatum soluerunt,

535. Venceslaus ministerialis cognouit, quod clamauit et vocauit pluries quam ter Andream Gorzicz de minori Galąski, ut veniret et ad librum scriberet ac notario salarium daret, qui Andreas scribere noluit cum Derslao vicepallatino ut procuratore Katherine filie sue; (et adiudicate sunt tres marce pene super dominum Andream parti et iudicio tres racione pene *pocup*, et super hoc procurator Katherine iudicatum soluit).

536. *(p. 271).* Albertus et Petrus ministeriales cognouerunt, quod monuerunt ter Abraham et Nicolaum fratres Rosusti, ut soluerent et solucionem facerent iudeo Symoni, qui facere non curauerunt et propter hoc inciderunt penas ter trium marcarum quilibet eorum (iudicio et) parti = Iudicio satisfecit. =

537. Pena — Derslaus de Bydzeschino tenetur penam *pocup* trium marcarum iudicio pro wlneribus ministerialis, cui iam satisfecit. (z. p.).

538. Pena — Nastka cum Nicolao filio sue satisfecit pro penis Burgrabio et zuppe.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia ante Dominicam Ramispalmarum anno domini Millesimo quadringentesimo XIIIIº iudicio presidentibus dominis Nicolao Baworowski burgraby, Derslao de Grȝibowo vicepalatini, Marcussio de Marszȩlewo iudicis, Iohanne de Strzeszȩwo subiudicis, Bogussio de Prussy subcamerarii, Ianussio de Modla vexilliferi locatenentibus. (d. 27 Marcii 1414).

539. *(p. 272).* Testes ducit Petrassius de Pogrzibowo contra Nicostampor: primus Boguphael de Vyszoczsko, secundus Nicolaus de Szadowe, qui circa hoc fuerunt, tercius Wlotko de Rambczino, quartus Paszek Pysscowsky, quintus Petrassius de Drosszewo, sextus Stanislaus de Toppola; — Rotha: *Iacosmi prȝitem bili, iaco micolaȳ ranczil cupyotraszȩwe rancze trȝi grȝiwni;* — ceteri ad testimonium.

540. Testes ducit Nicolaus Stampor erga Petrassium de Pogrzibowo: primus Petrus de Curowo, secundus Petrassius de Mancowo, tercius Ianussius de Cotarbȳ, quartus Iurga de Chotowo, quintus Vbislaus de Co-

tarby, sextus Iohannes de Vestrza; — Rota: *Iacoto swatcimi, iaco trzi lata minala, niſz maczey micolaya poszual o rani.* = Tenetur sex grossos pro testibus Stampor. =

541. *(p. 273).* Testes ducit Sbetha de Chlewo erga Mathiam et Moykonem de Sulimowo: primus Benassius de Chlewo, secundus Symon filius eius de ibidem, tercius Nicolaus Petrkonis de ibidem, quartus Nicolaus Ogurzecz de ibidem, quintus Troyanus de ibidem, sextus Augustinus de Valiszeuicze, qui circa hoc fuerunt; — Rota: *Iacosmi prziten bili, iaco maczey a moyek nedali wanczey naszbyeczina czanscz oczczisni yedno szeszcz grziwen na kamblowo.*

542. Szbetha de Chlewo iusto iudicio acquisiuit propinquitate sortem paterna in Kamblowo super Mathiam et Moyconem de Sulimowo, et super hoc iudicatum soluit.

543. *(p. 274).* Testes ducit Iohannes de Dobrzicza contra Vichnam de Rogaczewo: primus Michael de Strzeszowo, secundus Ianussius de Clonowo, tercius Beruoldus de ibidem, (qui circa hoc fuerunt), quartus Nicolaus de Byeganino, quintus Miroslaus de Prussy, sextus Swantoslaus de ibidem; — Rota: *Iacoto swatcimi, iaco ian nÿe wrzuczil szu nicz wanczeÿ w rogaczewye yedno w tho, czo mu iusz zastauil w polpanti grziwni.*

544. *(p. 275).* Rota, qua iurabit Katherina de Yastrzambniky contra Nicolaum de Sbersco: *Iaco czom Micolaya wranczila de Yacuba Pabyanowskego, sztegoszmi wszego viprauila.*

545. Testes ducit Albertus de Coludowo contra Vyslaum de Timenecz: primus Crzistek de Maczeyuszeuicze, secundus Albertus de Blaszcowicze, tercius Iohannes de Morawky, quartus Gregorius Pczolka de Zawady, quintus Gregorius filius Miczkonis de Rowna, sextus Albertus Pczolka de Zawady; — Rota: *Iaco to swatczimi, iaco Voÿtek ma pÿancz a dwadzescze grziwen szkody o neszaplaczene pÿenandzy vyszkowa rankoyemstwa.*

546. Albertus de Coludowo confessus est coram iudicio, quod pecunia capitalis, viginti quinque marce cum tribus marcis census, per Vyslaum de Timenecz fideiussorem suum [est soluta], sed quod litteram tenet idem Albertus recognitoriam, tenet in dampnis ipsam.

547. Vyslaus de Timenecz constituit Przedwogium Swadzba procuratorem suum erga Albertum de Coludowo in causa produccionis testium usque ad decisionem cause super viginti quinque marcis dampnorum sub ratihabicione cum pleno mandato de parendo iuri et soluendo iudicatum.

548. *(p. 276).* Testes ducit Swansco de Corzenewo contra Mathiam Sowa de Morauino: primus Sdzeslaus de Skarszewo, secundus Beruoldus de Scarszewo, tercius Iohannes de Dobrzicza, quartus Albertus de Coludowo, quintus Franek de Falanczicze, sextus Andreas de Dzirzbino; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco Iacub nÿewinosl do Swanska maczeÿewich rzeczÿ zadzesącz grziwen chąsebną rzeczą, anÿ tego Swansek vsitek ma.* = Tenetur totum. =

549. Philipus de Czelcza cum Zophia de Vola habent terminum ad proximos termnos particulares ad statuendum presbiterum, qui procurauit eam sacramentis, nomine Stanislaum predicatorem Polonorum ad sanctum Nicolaum.

550. *(p. 277).* Albertus ministerialis retulit, quod equitauerat et monuit plus quam ter Helenam et filium eius Meczkonem de Pawlowo, ut venirent et solucionem facerent Bogussio de Prusi quater trium marcarum penam *pocup*, que in summa faciunt duodecim marcas cum fertone, pro quadruplici monicione, quas moniciones prefati Helena et Meczko minime curauerunt, propter quod Bogussius peciit prouideri sibi de remedio opportuno; et nos cognito eo, quod, in quo impignorari deberent, dicti Helena et Meczko non haberent, mandauimus possessionem in bonis hereditaris ibidem in Pawlowo tenere iuxta terre conswetudinem, donec prefato Bogussio duodecim marce cum fertone fuerint persolute, et super hoc Bogussius iudicatum soluit.

Nota terminos generales in Kalis celebratos feria quarta post festum Pasce anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° domino Rege tunc presente iudicio presidentibus dominis Sandiwogio palatino Poznaniensi et capitaneo Maioris Polonie generali, Nicolao palatino Sandomiriensi, Andrea Marsalko curie Brochotsky, iudice Iacca, subiudice Bodzantha, Nicolaus Blociszewsky Santocensis, Philippus Czeleczsky Xanszensis castellani, Dobrogostius de Camona. (d. 11 Aprilis 1414).

551. *(p. 278).* Testes ducit Barthossius de Gacz contra Nicolaum de ibidem: primus Laurencius de Strzalkow, secundus Wisotha Wolsky, tercius Mathias de Strzalkow fideiussores, quartus Nyemerza de Thimyenecz, quintus Iassek Glanysewsky, sextus Vincencius de Thymyenecz; — Rotha: *Iacosmi przitem bily, yzatho raczily zadczwartha czascz dzedzini wgaczy, oyasz barthoss na micolaya zalowal;* — ceteri ad testimonium.

552. Facta est inhibicio regalibus litteris, ne Elizabeth relicta olim Martini de Iarnolthowo ad iudicia trahatur per quempiam a die beati Michaelis proxime elapso infra unius anni decursum, quo elapso respondeat cuilibet de se querulantibus.

553. Testes ducit Boguslaus de Stoyanowo contra Miroslaum de Woyczino: primus Nyemerza de Vola, secundus Albertus Rzodekwa de ibidem, tercius Miroslaus de Wylksycze, quartus Derslaus de Morawky, quintus Iohannes de ibidem, sextus Vislaus de Blaskowycze; — Rotha: *iacoto swyatczimi, iaco Boguslaw zaplaczil wsitko myroslawye, tho zacz vney vcupyl sostha czascz wstoyanowye;* — Rotha, qua iurabit dominus Iacobus: *Iacosm nyeprzedal dzedzini Giwanowycz Wawrzkowy weczne anym zany pyenadzy bral.* — Domine autem dicent: *nyeprzedala anymbrala.*

554. *(p. 279).* Miroslawa constituit Paulum maritum suum procuratorem cum pleno mandato sub ratihabicione de parendo iuri et soluendo iudicata, eciam testes et sentencias audiendi erga Boguslaum de Stoyanowo.

555. Nicolaus Rosust de Slawyno habuit terminum circa aduentum Regis cum honesta domina Elizabeth relicta Martini Rossust de Yarnoltowo, sed quia intervenit inhibicio regalis, ne predicta domina iudicaretur cum qualibet persona infra hinc et proximum festum sancti Michaelis, resumat terminos suos cum dicta domina, domina tamen et eis, qui sua putauerint interesse, prius citatis et avizatis.

556. *(p. 280).* Nicolaus Rosust de Slawyno cum Petro, Barbara et Margaretha pueris Nicolai olim de Zagorzino habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini regis ingressum in Kalis, quod illorum prius fuerit, super triginta marcis caucionis fideiussorie, ut supra scriptis.

557. Nicolaus de Potcocze citauerat pueros olim Nicolay de Zagorzino, procurator puerorum allegata teneritate et defectu etatis puerorum pro ipsis pueris respondere noluit, petens annos dicrecionis ipsis pueris concedi; et domini iudicio presidentes annos concesserunt, usque ad discrecionem Petrus filius veniret, et tunc Nicolaus annis teneritatis elapsis, citet ad causam, et iusticiam prosequatur.

558. Testes ducunt Mathias, Moyko et Iaroslaus de Sulimowo contra Przedslaum de Woyczino: primus Spitko de Nanczeslauicze, secundus Derslaus de Morawky, tercius Stanislaus de Szelanczino filius Bernardi, quartus Stanislaus de Maczeyuszeuicze, quintus Iaroslaus de Voyslauicze, sextus Iohannes [de] Mroczkouicze; — Rotha: *Iaco to swatcimi. iaco Przedslaw bil wszemy mimo trzi lata, a nigdi moyka, maczka y yarosslawa prauem nye vpomonol.*

559. *(p. 281).* Rotha, qua iurabunt testes Andrea de Gora contra Philippum de Czelcze; aducat Andreas testes nobiles, quos potest: *Iaco to swatcimi, iaco Andrzey dal na Grabowo Przibacowa zastawa dwadzeszcze grziwen a (sto) szsto.*

560. Rotha, qua iurubunt testes Przibislay de Szedlamino erga strenuum Stanislaum de Lonanczicze: *Iaco to swatcimi, iaco Przibislaw dal nagrabowo na Przibacowa zastawa cztirzi adwadzeszcze asto grziwen,*

561. *(p. 282).* Katherina olim Mathie de Sossnicza conseruata est circa valorem et vigorem littere resignacionis dotalicy facte per Mathiam maritum suum, que littera licet defectum habuerit in data anni, tamen prefata Pachna hunc defectum admisit faciens ipsam fore sufficientem, quasi sit de data anni duodecimi, et super hoc iudicatum soluit.

562. Strenuus dominus Sandiwogius pallatinus Poznaniensis etc. de mandato domi Regis sibi ad hoc specialiter dicto commisit dominis iudicio presidentibus, ut nichil iudicio attemptarent inter Iohannem opidanum de Cosmin et strenuum dominum Gywanum capitaneum Odolonensem tam diu, quosque strenuus Raphael filius prefati Gywan a patre suo rediret de Russya, et tunc monitus et citatus prefatus Raphael per patrem informatus dicto Iohanni respondebit.

563. Conseruata est Katherina relicta Mathie de Szosznicza circa litteram dotalicy sui in medietate ville Sossznicza et medietate ville Bobri

erga Pachnam Dobyessii consortem de Szolowo in eo et cum eo iure, cum quo maritus suus tenuit et habuit tunc, quando resignacionem dotalicy fecit, et super hoc iudicatum soluit.

564. *(p. 283).* Rotha, qua iurabunt testes Iaszconis in proxime preteritis [terminis] generalibus scripti contra Pachnam Dobyeszii: *Iacosm bil yednaczem, ysz yaszek neranczil Pachne za maczka szossniczskego, kyegdi by maczek szona albo yego dzeczy nagabaly Pachną o pol mlina y opol stawą w szoszniczy, tegdy yasszek bilby vynouat Pachne ssto grziven;* — alii: *iacosmi przitem bily;* ceteri ad testimonium.

565. Iohannes de Stobno propinquitate acquisiuit super Laurencium villam Giwanouicze, pro qua villa Iohannes debet soluere Laurencio quadringentas quinquaginta marcas, iam defacto confessatas per Iohannem, latorum grossorum pragensium ad festum Natiuitatis Christi proxime sequens, super cento uero marcarum Laurencius debet producere sex testes, qui debent iurare, quod dedit Laurencius centum marcas ultra quadringentas et quinquaginta marcas; — qui testes si iurabunt, soluat Iohannes Laurencio in eodem termino ea moneta dicti centi, qua testes iurabunt, alias Iohannes carebit perpetue hereditate predicta; structuras uero et edificia per Laurencium facta, recipiat Laurencius, alias Iohannes cum eo pro eisdem amicabiliter conponat, si wlt.

566. *(p. 284).* Testes ducit Mathias de Corzenicza erga Stanislaum et Swansconem de Morawky: (primus Petrassius Szeleneczsky, secundus Stanislaus de ibidem, tercius Iohannes Goszinsky, quartus Iohannes de Sulimowo, quintus Bernardus Czeminsky, sextus Iohannes de ibidem). = Hy testes procedunt licet deleti; — duo nuncy: secundus et tercius. = [Testes] partis aduerse: (primus Staszek de minori Galansky, secundus Staszek de maiori Galansky, tercius Franek de Falantczicze, quartus Iohannes de Morawky, quintus Albertus Subagazo Chudziczsky, sextus Andreas Gorziczicz; — Rotha: *Iacoto swatcimi, iacosm posslem bil od maczeya do stanislaua, by Stanislaw maczka viprawil o kon pirveў nisz maczeў prauem kona straczil.*

567. Albertus et Venczeslaus ministeriales coram iudicio venientes congnouerunt, quod clamauerunt et publicauerunt in terminis particularibus et generalibus ter litteram perpetue resignacionis coram domino capitaneo maioris Polonie, hoc est Sandiwogio pallatino Poznaniensi, tercie partis seu sortis hereditatis Yedlcza per strenuum dominum Georgium de Luthina castellanum Byechouiensem aput Przedwogium perpetuo empte et resignate, et super hoc idem Georgius iudicatum soluit.

568. Meczko de Sluscowo fideiussit pro Petro ac suis fratribus et sororibus de Przedzino erga Stanislaum de Cuszino, ut si Stanislaus euadet dictum Petrum pro capite Vankonis patris Petri, tunc euadet suos fratres ac sorores perpetue.

569. Testes ducit Laurencius de Gywanouicze contra strennum Iohannem de Stobno: primus Albertus Goludowsky, secundus Franco de Chalaczicze, tercius Sdzeslaus de Scarszevo, quartus Venczeslaus de ibidem, quintus Gerwalth de ibidem, sextus Scarbimir de Boguczicze. —

Rotha: *Iaco tho swadczimi, iaco wauriszinecz pirvim tarkem ypirvim vcupenim dal za giuanowicze polszotha stha grziven vichsze yedna grziwna quartnikow.*

570. *(p. 285).* Consules Velunenses iusto iure euaserunt nobilem Venczeslaum de Virchlas pro homine suo siue suspenso, quem conuincentes de furto per iusticiam vniuersitas Veluniensis opidi suspendit de consensu, scitu et voluntate strenui domini Verusz capitanei Velunensis, et prout ipse Verusz capitaneus tunc coram iudicio confessus est, et super hoc dicti consules iudicatum soluerunt.

571. Agnes relicta Kocoth et Nicolaus de Turszko cum Barthossio Veszanberg cum matre et fratre suis habent terminum ad proximos terminos uel die tercia post proximum domini Regis ingressum in Gneznam, quod illorum prius fuerit, super pronuncciacione validitatis priuilegy regis Kazimiri super hereditate Turszko, et ibidem prefata Agnes constituit procuratorem suum nobilem Lutkonem de Brzesze cum pleno mandato sub ratihabicione de parendo et iudicatum soluendo erga eundem Barthossium tunc presentem.

572. *(p. 286).* Daniel iudeus iusto iudicio acquisiuit super strenuum Barthossium Veszanberg septuaginta marcas capitalis debiti racione fideiussorie caucionis et usuras tantum, quantum sue canunt littere, quas idem Barthossius soluere tenetur infra sex septimanas sub penis trium marcarum parti et iudicio tociens; quociens decreta non tenuerit, et super hoc iudicatum soluit.

573. Elizabeth relicta Mathie reseruata est, quod nulli debet respondere de pecuniis pro capite mariti sui receptis in iure terrestri nec in iure ciuili, in quo manet, et super hoc iudicatum soluit.

574. *(p. 287).* Sandiwogius de Timenecz iusto iudicio euasit Vochnam de Voyslauicze super stupro alias defloracione violenta, pro qua ipsa Vochna contra Sandiwogium egerat.

575. Lutko de Brzesze procurator Agnetis relicte olim Ianussy Cocoth egit contra Barthossium de maiori Cosmin, quod haberet et teneret litteras et priuilegia perpetue resignacionis super hereditatem Turszko maius; ex aduerso Bogussius de Prussy procurator prefati Barthossy respondit: fatetur Barthossius, quod litteras huiusmodi habuit, et hereditas Turszko maius fuit sibi perpetue resignata cum opido Cosmin et aliis adiacenciis, tamen concordia expost interueniente inter prefatum Barthossium de maiori Cosmin et Barthossium Veszanbarg de minori Coszmin adiudicauerunt arbitri, quod Barthossius de maiori Coszmin debuit reddere et restituere omnes litteras antiquas a Bartossio de minori Coszmin et recipere sibi litteras nouas, quam confessionem et recognicionem Bogussy procuratoris Barthossy Lutko procurator Agnetis peciit firmari et ad librum reponi, et super ea idem Lutko nomine Agnetis iudicatum soluit.

576. Virzbantha de Brudzewo cum honorabili domino Swantoslao de Czelcza habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, super ipsorum causis, cum quibus ipsos ministerialis ad iudicium restituit.

577. *(p. 288).* Stanislsus de Cussino iusto iudicio euasit Petrum et fratres eius pro capite patris dicti Petri, ut asserebat Petrus per Stanislaum interfecti, et super hoc Stanislaus iudicatum soluit.

. . . . . .

578. *(p. 288 a)* [1]). Item feria quinta proxima post festum Concepcionis Marie gloriose virginis iam transactis terminis particularibus iudicialibus coram dominis burgrabio Martino et domino Iohanne iudice generali, Dobeslao eius vicesgerenti, Mathia Zapala de Cuchary, Petrassio de Gnasdowo veniens nobilis et honesta domina Prachna de Czyrnino confessa est se teneri et dari possesionem in dominio et parte seu sorte ville Czyrnino die dominico proximo ante festum Natiuitatis domini proximum in viginti vna marcis, quarum quindecim nobili Mathie, sex vero iudicio et officialibus: burgrabio duas, quatuor vero dominis iudicii dignitariis, quas pecunias viginti unam marcas tenetur ipse Mathias iudicio soluere infra sex septimanas sub penis magnis iudicii, et ibidem ipsa domina Prachna, prout alias cessit omni iuri et possessioni sortis hereditatis, quam tenuit et possidebat, et iura redotalicii sui wlgariter *wana* videlicet litteras, quas desuper habebat scriptas, eidem Mathie sponte et libere in manus ipsius Mathie de Baranowo tradidit et dedit hoc tamen adiecto, quod Mathias de Baranowo non debet eam infra istum terminum impedire in vendicione istius sue partis hereditatis; et cum ipsa domina Prachna infra istum terminum dicto Mathie viginti unam unam marcas exsoluerit, Mathias tenetur viceuersa litteras suas reddere in manus et illesas; — quibus omnibus iam sic concordatis et transactis idem Mathias de Baranowo litteram iuris dotalicii sui domine Prachne in manus tradidit dicens, ne dicas, quod coacta fecisses, ecce viceuersa in manus tuas do; — illa vero recipiens in manus suas leto wltu Mathie tradidit dicens: ecce offerro tibi sponte et libere sine omni compulsione.

[Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post Conductum Pasche anno domini Millesimo quadringentesimo XI iudicio in regali presidentibus dominis... (d. 17 Aprilis 1414)].

. . . . . .

579. *(p. 291)* [2]). Nobilis Nicolaus de Grandi ut procurator Ade de Lenartouicze parte ab una et Lutko de Brzesze procurator Iaroslay similiter de Lenartouicze parte ab altera coram iudicio constituti recognouerunt, quod Iaroslaus successit in sortem Iaroslay in diuisionibus ante factis, in qua successione et permutacione debent stare usque ad debitam etatem dicti Ade. Et si que debita dictorum Iaroslay et Ade sunt, mutuo per ambos exsoluantur, dotalicium eciam sororis per Iaroslaum desponsate ambo mutuo hincinde exsoluant et vestimentorum, pecuniarum et omnium cum ipsa datorum similiter pariter exsoluant, mansum desertum in quinque marcis obligatum ambo redimant, kmethonem eciam possessum in Zavidouicze obligatum similiter ambo obligant, solucio autem

---

[1]) Karta ze str. 287a, 288a luźnie przytwierdzona jest do zwitku poprzedzające mieszczącege strony, dlatego nie da się na pewno oznaczyć, do jakiej daty należy przytoczona przez nas zapiska.

[2]) Na str. 289 umieszczone są *roki nadworne*, odbyte zapewne w drugiej połowie kwietnia, ale karta ze str. 289 i 290 tak jest zniszczona, że ani daty roków, ani pomieszczonych na nich zapisek odczytać się nie da.

horum omnium fiat in termino per dominos decernendo, et domini audita eorum hincinde voluntate, [ipsam] ratam habentes et gratam hincinde adiudicata receperunt.

580. Iaroslaus et Adam de Lenartouicze habent terminum octaua die post festum sancti Iohannis Baptiste ad comportandum arbitros et compositores amicabiles de censibus et obuencionibus, circa quem et apud quem deponi et quomodo reseruari debeant. Si aliqua partium in termino prefixo hoc facere non poterit, alteram partem preueniat et auizet ad diem sancti Iohannis Baptiste, et demum ad terminum conueniant.

581. Andreas de Coritha debet iurare ad proximos terminos particulares, quod non fideiussit pro usura, sed solum pro nouem marcis capitalis pecunie pro Peregrino de Sobothka castellano Bninensi; — Rotha, qua iurabit: *Iacon neranczil za lichwą ẏedno za dzewancz grziven yszczini.*

582. *(p. 292).* Daniel iudeus cum Peregrino castellano Bninensi habent terminum die tercia post proximum domini Regis in Gneznam ingressum, si autem rex de anno presenti non constitueretur ibi, extunc ad proximos terminos generales uel die tercia post ingressum Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, super valore littere.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos ipso die beatorum Philippi et Iacobi apostolorum anno domini Millesimo CCCCº XIIIIº iudicio presidentibus dominis Symkone de Cothoiedsco burgraby, Derslao palatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne subiudicis, Bogussio de Prussy subcamerarii [locatenentibus]. (d. 6 Maii 1414).

583. *(p. 293).* Daniel iudeus Kalisiensis cum strenuo Iohanne de Stobno ut procuratore Peregrini habent eundem terminum ad proximos terminos generales uel ad proximum domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, quem habere debebant in Gnezna super valore cuiusdam littere.

584. Veniens Swanch ministerialis recognouit, quod Laurencius de Gora productis testibus, qui iurauerunt, probauit, quod dedit pro hereditate Gywanouicze quingentas quinquaginta marcas latorum grossorum, inter quas solum vna marca de moneta regni, quas quingentas quinquaginta [marcas] strenuus Iohannes de Stobno, volens propinquitate habere eandem villam Gyvanouicze, tenetur soluere dicto Laurencio ad festum Natiuitatis domini proxime sequens dictas pecunias, alias cadat a iure perpetue hereditatis Gyvanouicze, et super hoc iudicatum soluit.

585. *(p. 294).* Albertus ministerialis congnouit, quod Sulka relicta de Szobotka dimisit liberum Falislaum de Rambczino a iuramento et testes suos pro capite Pauli filii sui, et super hoc Falislaus iudicatum soluit.

586. *(295).* Hanka consors Mathie de Voyslauicze iusto iudicio acquisiuit super Andream et fratres ipsius germanos, quod debent ipsam expedire wlgariter *viprauicz*, sicud aliam sororem desponsatam, infra sex septimanas, et super hoc Hanka iudicatum soluit.

587. Andreas de Gora infamauit Marcussium Marszelewsky iudicem dicens: iniuriose me iudicasti, et obtulit sibi statim tres fertones pecunie regni. Marszelewsky Marcussius egit contra Andream, quod iniuriose infamasset eum dicens: quid iudicaui, iudicaui de mandato assessorum meorum et decreto superiorum dominorum nostrorum, hoc est capitanei et tocius iudicii et tu infamasti me minus iuste. Andreas respondit repetendo: et adhuc dico, quod iniuste me iudicasti; Marcussius respondit: domini ecce ago contra eum, quod infamat me secundo. Respondit Andreas; hoc quod dixi, dixi pro eadem re. Ceteri domini iudicio presidentes indixerunt purgagacionem Marcussio Marszelewsky per sex testes, qui iudicio presiderunt, et ceteris ad testimonium. Terminus ad proximos terminos particulares in Kalis dictis partibus iuxta consuetudinem terre; — Rotha: *Iaco czo skaszal Marcusz, iaco szandza, to szkaszal nasza kaszna, nasza wola, naszim wedzenim.*

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria secunda Rogacionum anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° iudicio presidentibus dominis Dobrogostio de Camona burgraby, Stanislao de Scarszewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Derslao de Grzibowo pallatini, Bogussio de Prussy subcamerarii locatenentibus. (d. 14 Maii 1414).

588. *(p. 298).* Strenuus Philippus Czeleczky fideiussit pro Marcussio de Marszelewo, et Andreas Czelminsky fideiussit pro Nicolao Slanka pro pace seruanda inter eos sub ducentis marcis pene vallate.

589. Conseruata est domina Elizabeth relicta Martini de Yarnoltowo circa mandata regalia et litteras suspendendo terminos infra hinc et festum sancti Michaelis cum quibusuis personis, et presertim cum Iarando de Godzantcowo, ut nullus audeat contra eam terminos attemptare.

590. *(p. 299).* Albertus ministerialis retulit et ius reddidit, quod Marcussius Marszelewsky testes in locum iuramenti produxit, qui cum ante crucem stetissent, Marszelewsky dixit: ministerialis, hic sunt testes mei, clama et voca Andream de Gora, contra quem testes producere debeo; ministerialis clamauit et vocauit. — Andreas venit et ante crucem stetit et dixit: ministerialis tu michi terminum dedisti, ad quid mihi terminum dedisti. — Respondit ministerialis: ad audiendum testes, quos iudicium decreuit. — Andreas dixit: quis es iste iudex, qui hanc tulit sentenciam; ministerialis respondit: nescio iudicem nominare, sed iudicium mandauit. Demum mandauerunt librum legere et inventum est [quod] domini iudicio presidentes indixerunt purgacionem Marszelewsky. Andreas dixit: notarie quis mandauit tibi registrare et ad librum scribere; respondit notarius: iudicium; — Andreas dixit: tu debes mihi dicere unum; — Notarius dixit: si debeo tibi dicere de mandato dominorum: dicerem subiudicem; — Subiudex dixit: omnes tunc iudicio presidentes, non ego solus; sicque Andreas dixit: ministerialis assignes mihi terminum ad dominos superiores in hoc facto; — Ministerialis respondit: non habeo potestatem dandi terminum tibi; hoc audito Andreas recessit protestacione facta, testes uero Marcussy iurauerunt iuxta rotam superius scriptam; referenti uero mini-

steriali nulla parcium contradixit, sed ambe partes consenserunt in relacionem ministerialis; et adiudicatum domini non receperunt sed per uos dominos iudicem et subiudicem petunt informari, an Marcussius sit ab infamia purgatus.

591. *(p. 301).* Strenuus dominus Moÿses de Slawnikÿ sponte et libere renunciauit et dimisit sortem in Cowalewo cum pleno iure et toto dominio, quam tenebat cum predecessoribus suis in obligacione, circumspecto Iohanni arcufici ciui Kalisiensi et suis proximus et de presenti possessionem assignauit demptis frugibus seminatis, que prefatus Moyses leuare debet, ipseque Iohannes et sui proximi tenentur et debent soluere prefato domino Moysi duodecim marcas latorum grossorum, duas uero currentis monete ad festum sancti Iohannis proxime sequens sub penis iudicii magnis trium et quatuordecim marcarum parti et iudicio, hoc autem adiecto, quod idem Iohannes indulsit omnia percepta, correcta, meliorata et deteriorata in dicta sorte hereditatis prefato domino Moysi.

592. *(p. 302).* Nastka et Miczko de Voyslauicze debent adducere consangwineos, uel qui euorum genus nouerunt, ad probandum propinquitatem pro sorte in Voyslauicze.

593. Betka de Parzeniczewo constituit Michaelem de Pawlowo procuratorem suum cum pleno mandato de parendo iuri et soluendo iudicata erga Nastkam de Gloszcouicze cum omnibus et singulis clausulis opportunis successiue usque ad omnes actus finalis sentencie.

594. *(p. 305).* Testes ducit Nicolaus Syla et Petrus de Curowo contra Symonem de Boczkowo: primus Przibko de minori Galanskÿ, secundus Stephanus de Nedzanowo, tercius Ianussius de ibidem, quartus Mathias Sapala, quintus Dziuisz de Czechle, sextus Bogussius de Cowalewo;— Rotha: *Iacotoswatcimi iaco temu rancoiemstwą, czo Micolaÿ a Potr ranczil Sÿmonoui, temu trzi lata minulÿ.*

595. Venientes coram nobis Derslaus ut procurator Katherine filie sue de Grzibowo, parte ab vna et Philippus de Galansky parte ab altera, idem Derslaus tenens et habens suis in manibus quendam litteram arbitracionis et amicabilis composicionis sigillis quatuor arbitrorum subscriptorum subappensis sigillatam nobis ad iudicium tradidit et exhibuit petens ipsam ipsam per nos confirmari et ad librum terrestris iudicii inscribi prefato Philippo consenciente, cuius littere tenor sequitur de uerbo ad verbum et est talis:

(p. 306). Nos Derslaus de Oczans, Gzimko de Cothoiedsco parte Philippi ab una, Iaczko consul et ciuis Kalisiensis et Nicolaus Czeszanczicz de Galansky Katherine filie Derslay de Grzibowo, ut procuratores sui, parte ab altera arbitri, arbitratores et amicabiles compositores recognoscimus tenore presencium, quibus expedit, uniuersis, quod talem inter dictas partes perpetue diuisionis fecimus vnionem pro et super bonis paternis hereditariis ex succesione paterna de unanimi consensu et voluntate dictarum parcium ipsas concernentibus: Philippus habeat et possideat, habebit et possidebit beniuola et libera cessione et resignacione Katherine neptis sue totam sortem seu partem hereditariam hereditatis in Galanszky maiori, Katherina uero neptis dicti Philippi tenebit et habebit perpetue duos

mansos in Boczkowo et decem marcas de obligacione in Galanszky pro redimendo manso in Boczkowo perpetue possidebit, tali tamen condicione interiecta: cum ipsa Katherina ad annos etatis sue nubiles peruenerit et ipsam maritari contingat, et libere dimittere et a se alienare dictos mansos voluerit, preueniat et auizet Philippum ammonendo karitatiue et racione propinquitatis, ut si Philippus dictos mansos in Boczkowo habere voluerit, det et assignet Katherine more nobilium terrestri racione dotalicii triginta quinque marcas latorum grossorum Pragensis monete et numeri polonicalis consueti infra annum; si autem dictus Philippus prefatas triginta quinque marcas latorum grossorum pragensis monete prius expressas soluere neglexerit, uel non curauerit, prefata Katherina habebit plenam et omnimodam potestatem prefatos mansos in Boczkowo possidendi, tenendi, vendendi, obligandi, alienandi pro sue beneplacito voluntatis. Vt autem hec nostra arbitracio et inter dictas partes perpetua diuisio robur perpetue firmitatis obtineant, presentes scribi fecimus, ex certa dictarum parcium sciencia, et nostrorum sigillorum appensione muniri. Datum in Kalis feria quarta post Dominicam Iubilate anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII°. (d. 2 Maii 1414). —

Vnde nos iudicio presidentes attendentes, quod iusta potentibus non est denegandus assensus, ipsam confirmauimus et ad librum terrestris iudicii scribi mandauimus, et super eo causa maioris certitudinis et testimonii adiudicatum recepimus.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia ante festum corporis Cristi anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° iudicio presidentibus dominis: Dobrogostio de Camona burgrabio, Iacca iudice Kaliensi generali, Iohanne de Strzeszewo subiudice, Bogussio de Prussy subcamerarii, Derslao de Grzibowo palatini, Ianussio de Curowo vexilliferi. (d. 5 Iunii 1414).

596. *(p. 306).* Petrus de Corzqui cum Petrassio de Cowale habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis pro capite fratris dicti Petri.

597. *(p. 308).* Micossius de Goluchowo fideiussit pro Marcussio Marszelewsky tres fertones monete Regni pro Andrea Gorszsky alias Swanschcone Bronewsky procuratore suo, cuius solucio cras ad meridiem et ad horam vesperorum duplum. (z. p.).

598. *(p. 309).* Marcussius Marszelewsky iuste et vere purgauit se ab infamia Andree de Gora, qua infamauerat eum ut iudicem dicens eum iniuste iudicasse; et domini Gnezne circa adventum Regis de anno presenti ratificauerunt et pronunciauerunt iustam fore purgacionem suam, quam fecit ex decreto dominorum in Kalis iudicio presidencium, et super hoc iudicatum soluit,

599. Pena — Andreas Gorzski tenetur penam *p[ocup]* quatuordecim marcarum iudicio et tres marcas pro secunda infamia. (z. p.).

600. Sandiwogius de Przibislauicze cum Andrea de Canszicze habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super infamia et nota ignobilitatis.

601. *(p. 310).* Testes ducit Katherina relicta Iacussy de Cothlino contra Dobessium de Szolowo: primus Przedslaus de Clichowo, secundus Iassek de Corzqui, tercius Nicolaus Guniczki, quartus Staszek Rzekhta, quintus Iohannes Czeleyg, sextus Petrassius Panthkowsky alias Malczewsky, — Rotha: *Iaco to swatczimi iaco Dobesz zabil Katharzininą szarną sze szwonky chovaną y tego vszitek ma.*

602. Testes ducit Nyeborza de Virzchoslaw contra Petrum de Curowo: (primus Lutolth de Pogrzibowo, licet sit consangwineus videlicet awnculus, qui hanc obligacionem tenuit et in quem pars consensit, secundus Corab de Cothoyedsko, tercius Scarbimir de Boguczicze, quartus Andreas de Scudla, quintus Iacusz fratres eius Mentusz, sextus Gyvanus Czirminsky); [Testes] partis aduerse: primus Iaroslaus Curowsky, qui circa hoc fuit, secundus Stephanus de Nedzanowo, tercius Petrassius de Mancowo, quartus Petrassius Coszczay de ibidem, quintus Staszek de Cussino, sextus Andreas de Curowo; — Rotha: *Iacosm bil przitem ysze Potr plath bral y vidzirszal spocyone ten szszreb volni mimo trzidzeszczy lat;* — ceteri ad testimonium.

603. *(p. 311).* Domini fecerunt scribere ad librum pro memoria, quod Andreas de Gora citauit primo Lutkonem de Brzeszcze pro quadraginta marcis fideiussorie caucionis pene vallate et Nicolaum de Turszko et Iohannem Zawydowsky, et date sunt littere Vincencio ministeriali, quod citaret omnes tribus litteris.

604. (Virzbantha de Voyczicze cum honorabili domino Swanthoslao canonico Plocensi de Czelcze habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, super ipsorum causis et presertim, quod vna parcium dixit: michi assignatus fuit terminus Gneznam de Kalis, et ibi astiti terminum; — altera pars respondit: ego habeo terminum in libro Kalisiensi et ibi est mihi terminus assignatus et ibi respicere volo et per hoc acquirere). = Non est deleta, sed factum est ex negligencia. =

605. *(p. 312).* Domini mandauerunt delere penas omnes zuppariorum Swadzbe preter Burgrabium. = Reuocata est. = (z. p.)

606. Swanchna de Szdbiky iusto iudicio euasit Iaszconem de Broniszeuicze pro tribus fertonibus fideiussorie caucionis mariti sui, reseruata est tamen accio super maritum, si cui placet.

607. Testes ducit Nastka de Gloszky contra Betkam de Parzenczewo: primus Stanislaus Czichutka de Cussino, secundus Przibek de ibidem, tercius Dobek de ibidem, quartus Staszek Coszma, quintus Iaszek de Przedzino, sextus Paszek do Sowina Tomicz; — Rota: *Iacoto to swatcimi yaco czo Nastka dzirszala, to dzirszala swe a nigdy sz betcziną wolą.*

608. *(p. 313).* Iacussius de Pabyanouicze fideiussit pro Andrea de Gora facere solucionem infra sex septimanas pro penis *pocup* quatuor-

decim marcarum, et cum hac trium [marcarum], quas debet reponere in hospicio aput Nicolaum Scudlo sub pena iudicy magna. (z. p.).

609. Grzimko de Cothoiedsco astitit terminum contra honorabilem dominum Stanislaum prepositum in Koszczol super vno equo ad valorem sedecim marcarum, et domini pro eadem astancia assignauerunt terminum ipsis ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, ut si domini adiudicabunt astanciam termini dicto Grzimkoni et sibi respondere debebit prepositus, tunc tenebitur dare audiudicatum pro dicto equo; si autem non debebit respondere sibi, tunc remittetur ad iudicium spirituale, et ibi agat contra dictum prepositum, si placebit. (z. p.).

610. *(p. 314).* Strenuus Przedborius de Przechodi acquisiuit principium vlgariter *przodek* harum pecuniarum, que sunt circa dominum Martinum Dambsky olim Martini de Yarnoltowo, quas seruabit dominus Martinus ad festum Natiuitatis Cristi; et medio tempore citare debet idem Przedborius nobilem Nicolaum filium Martini Yarnoltowsky, et si in eo acquirat, tunc soluat sibi dominus Martinus, si non acquirat, tunc non soluat, quas pecunias eciam arestauit wlgariter *zapouedzal* dominus Iohannes Rosust, super quo eciam pro dictis pecuniis idem Przedborius acquisiuit principium et originem.

611. Pena. — Omnes zuparii mandauerunt delere penas Przedwogy Swadzbe, dempto capitaneo.

612. Pena. — Pene Nicolai de Cotlino commisse contra Gregorium de Prussy omnes delete sunt et per zupparios indulte, excepto palatino.

613. Virzbantha de Voyczicze cum honorabili domino Swanthoslao canonico Plocensi de Czelcze habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, super ipsorum causis, quod una parcium dixit: michi assignatus fuit terminus Gneznam de Kalis et ibi terminum astiti; altera pars respondit: ego habeo terminum in libro Kalisiensi, et ibi est michi terminus assignatus et ibi respondere volo et per hoc acquirere.

Termini post expedicionem cum Prutenis.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima ante festum sancti Martini anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° presidentibus domino Derslao de Grzibowo palatini, Vincencio de Potcocz burgraby, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis locatenentibus. (d. 14 Novembris 1414).

614. *(p. 315).* Helena consors Petrassy de Szadek cum domina Margaretha consorte Marcussy de Marszelewo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares primos post festum Epiphanie pro limitibus wlgariter *owyaszd*, et medio tempore debent habere amicabilem compositionem.

615. Iacussius de Cotarbi cum Iohanne de Scudla habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super accione, quam contra eum fecit, quod ostendit litteram super me pro tredecim marcis fideiussorie caucionis et termino solucionis non aduenient ad solucionem me compellendo; et ipse respondit: nesciui hoc super me.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima post festum sancte Elizabeth anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° presidentibus Derslao de Grzibowo palatini, Vincencio de Potcocz burgraby, Marcissio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Bogussio de Prussy subcamerarii, Ianussio de Curowo vexilliferi locatenentibus. (d. 20 Novembris 1414).

616. *(p. 316).* Vincencius ministerialis recognouit, quod monuit plus quam ter dominam Phebroniam consortem Przedbory de Lang, ut veniret et solueret domine Margarethe de Voythszino quinque marcas pecunie acquisite wlgariter *pocupnich*, que domina non curauit moniciones. Extunc nos visa non compa[illegible]ricione ipsius adiudicauimus dicte domine Margarethe nouem marcas pro triplici monicione et iudicio tantum, et super hoc dicta domina iudicatum soluit. = Iudicio satisfecit. = (z. p.).

617. *(p. 318).* Testes ducit Iohannes de Mancow contra Petrum de ibidem: primus Stephanus de Mancowo, secundus Ianussius Doryuk de Zaborouicze licet sit compater producentis, sed pars in eum consensit, tercius Nicolaus de Cowalewo, quartus (Borcislaus) de Rzecty Ian Yesz, quintus Miroslåus de Cowalewo, sextus Stephanus de Nyedzanowo; — Rota: *Iacoto swatczimi iaco Potr przedal Ianoui wfczwarthe czansczi dzedzini schodmą czanscz ymal mv yą wfszdacz weczne.*

618. Testes ducit Petrus de Mancowo contra Iohannem de ibidem: primus Vincencius de Latouicze, secundus Ianusz Parczewski, licet sit conpater, sed pars in eum consensit, tercius Petrassius de Mancowo, quartus Stanislaus de Chelstowa filius Sbiluth, quintus Albertus de ibidem, sextus Abram Latowsky, qui circa hoc fuerunt, et omnes amicos esse expressit; — Rotha: *Iacosmi przitem bili czo yest ian ranil Potra, to iest vczinil za iego poczanthkem, sze beszal naiego dom zamowtor gwaltem szeslimi slovi y iego vliczką rambil.*

619. *(p. 319).* Iohannes de Pawlowo cum Micossio de Goluchowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super ferenda sentencia dominorum per astanciam terminorum, quia dixit Iohannes: tu non egisti heri wlgariter *ne przipovedalesz szą*, et paratus sum ad recognicionem subiudicis; et ministerialis te plus quam ter clamauit. Respondit alia pars: ego egi *przipouadalem szą* Dobrogostio, qui sedebat in burgraby loco; respondit iudicium; ipse non sedebat in loco burgraby. Super quo petunt informari, ad quem melior recognicio wlgariter *wfstecz* pro una balista et aliis attinencys ad valorem unius sexagene et octodecim scotorum grossorum latorum concessis.

620. *(p. 321).* Sandiwogius de Przibislauicze astitit terminum contra Andream Szepota de Canszicze super infamia nobilitatis referens se ad

librum terrestrem, quod sicut hodie secum terminum peremptorium habuit, et super hoc iudicatum soluit.

621. Testes ducit domina Dorothea relicta Sandiwogy de Sobothka contra Hedwigim relictam Stephani de ibidem: primus Stanislaus de Czechle, secundus Albertus de ibidem, tercius Nicolaus Zila de ibidem, quartus Michael de Virzchoslaw, quintus Bronislaus de ibidem, sextus Ianussius de Galansky; — Rotha: *Iaco Climek pirzwey szbegl od panye, nisby od panye na Climka praua szandano.*

622. Pena. — Mandauerunt domini iudicio sedentes delere penas Przedslay de Cotarby erga Nicolaum Stompor omnes in presencia Nicolai Baworowsky, et eciam penas partis, videlicet Nicolai, fecerunt delere, quia fecit sibi completam solucionem.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima ante festum sancte Lucie anno domini Millesimo quadringentesimo XIIII° iudicio presidentibus dominis Dobrogostio de Camona burgraby, Derslao de Grzibowo palatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi, Bogussio de Prussi subcamerarii. (d. 11 Decembris 1414).

623. *(p. 322).* Martinus kmetho filius Ianussy olim de Coritha cum Andrea de ibidem habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini regis in Kalis ingressum pro frugibus ad valorem XXIIII marcarum super ferenda sentencia super testibus per ipsum Andream contra Martinum productis in primis terminis particularibus post expedicionem.

624. *(p. 232).* Neborza de Virzchoslaw cum Vincencio de Curowo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares super testibus producendis, qui debebant produci per patrem dicti Vincency nouiter defuncti ut ad terminum peremptorium, et ferenda sentencia super ipsis pro uno manso in Boczkowo.

625. Mathias Sowa kmetho de Moravino cum Stanislao de Scarszewo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis pro eo, quod Nicolaus de Morauino nomine procuratorio dicti Mathie egit contra dictum Stanislaum, quod ipse appellasset et nominasset dictum Mathiam kmethonem non esse de legitimo thoro natum, qui Stanislaus respondit: nesciui hoc super me.

626. *(p. 324).* Nicolaus Stramiczsky cum Grzimkone de Falanczino habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in opido Coszczan super infamia nobilitatis, primos post festum Natiuitatis domini.

627. Mathias Tluczimost ut procurator domine Margarethe de Lapcowo cum Iona de Crosznino habent terminum peremptorium ad proximos

terminos particulares in Kalis super ferenda sentencia dominorum super eo, quod procurator dicte domine recipiebat terminum asserens dictam dominam die dominico fuisse confessam et sacramento procuratam et die date presencium puerperio laborare; pars respondit: domini, ego heri misi ad dominam vnum nobilem, ut secum prorogaret terminum; que domina respondit: ego secum terminum prorogare nolo, sed cras uolo secum terminos attemptare. Extunc domina misit procuratorem cum procuratorio ad terminos particulares, qui procurator veniens procuratorium ostendit, quod vigore et plenaria potestate caruit; tunc videns procurator dicte domine, quod littera vigore caruit, incepit recipere terminum allegans dictam dominam, quod puero grauąretur wlgariter *iszszu dzeczanczem manczilą* (z. p.).

628. *(p. 227).* Testes ducit Ianussius de Drosszewo contra Iohannem kmethonem de Gosticzina; primus Voytha de Czechel, secundus Nicolaus Szila de ibidem, tercius Iacobus de Pawlowo, quartus Iohannes Maczkonis de Mancowo, quintus Budzislaus de Cothoiedsco, sextus Przibek de Galanszky; — Rotha: *Iaco Ianusz nye stąpil na targ ginich cupczow Ianovich napoldzeuanti grziwni za rolą y zaszitho vszadouicz.*

629. *(p. 328).* Vincencius ministerialis recognouit et retulit, quod clamauit et publicauit plus quam ter more terrestri litteram seu priuilegium perpetue vendicionis et resignacionis coram domino Sandiwogio palatino Poznaniensi et capitaneo maioris Polonie facte ville seu hereditatis Kamene nobilibus Siluestro de Clichowo et ipsius filiis legitimis, et super hoc iudicatum soluit.

630. *(p. 329).* Derslaus de Grzibowo cum Ianussio de Drosszewo habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis ex eo, quod idem Derslaus egit contra Ianussium, quod capucium non deposuit coram iudicio accionem faciendo; — Ianussius respondit: adhuc capucium super me habeo; secundo egit contra eum; — respondit similiter; tercio egit contra eum; respondit: cuius modi es tu princeps, quod ante te capucium deponerem; quarto egit contra eum, quod dehonestaret eum, quia vocaret eum principem, qui sedit super loco domini sui palatini; et tunc respondit: nesciui hoc super me.

631. *(p. 330).* Mathias Tluczimost ut procurator domine Margarethe de Lapcowo cum Iona de Crosznino habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super ferenda sentencia dominorum super eo, quod veniens dictas procurator cum procuratorio et volebat agere cum parte aduersa et produxit procuratorium in iudicium, quo perlecto notarius dixit, quia hoc procuratorium non habet omnimodam potestatem, quia annis caret. Qui procurator videns, quod procuratorium vigore caruit, dixit: domini, ego recipio terminum domine Margarethe, quia puero grauatur, wlgariter *ysze szu dzeczanczem manczi*, et die dominico proxime preterito est confessa et viatico procurata; pars aduersa respondit: domini ego heri misi ad dominam nuncium, ut mecum terminum proragaret, et dicta domina respondit: ego secum terminum prorogare nolo, sed cras volo secum terminos attemptare, et propter hoc ego hodie acquirere volo; et propter hoc assignatus est eis terminus.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post festum Epiphanie anno domini Millesimo quadringentesimo XV, quintodecimo (s) presentibus dominis Sukone de Glossky burgraby, Grzimkone de Cothoiedsco iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi, Bogussio de Prussy subcamerarii [loca tenentibus]. (d. 8 Ianuarii 1415).

632. *(p. 330).* Veniens Albertus ministerialis congnouit, quod Andreas de Coritha, circa iuramenta stans dixit: ministerialis audi, quod ego iurare uolo pro vsura contra Danielem pro domino Peregrino, pro quo fideiussi pro nouem marcis capitalis pecunie et usure a duobus annis; et nos audita recognicione dicti ministerialis adiudicauimus acquisicionem dicte usure super dictum Andream fideiussorem; et super hoc adiudicatum soluit.

633. *(p. 333).* Ianussius de Modla ut procurator domini Ianussy castellani Kalisiensis cum domino Iohanne de Stobno habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis ingressum super eo, quod idem procurator egit contra dominum Iohannem dicens: tu occupasti michi quinque mansos in Vola et pratum super Nechanowo; pars respondit: ego statuo hic euictorem meum; euictor respondit: ego euinco eum; procurator domini Ianussii dixit: ex quo euicisti ipsum, ego ago contra te; ut prius pars respondit per procuratorem: ego prius citaui dominum Ianussium duabus litteris citatorits, quod et ministerialis recognouit, quod occupauit acquisitionem meam violenter et fenum ibi recepit; procurator respondit, dominus Ianussius iam prius tenuit hereditatem istam ante annum, antequam tu possessionem recepisti.

Termini feria quarta presente (Dobrogostio et) Derslao palatino. (d. 9 Ianuarii 1415).

634. *(p. 335).* Chocimirus de Galansky maiori iusto iudicio acquisiuit super Petrum de Byeganino octo scotos pene *pocup*, quia egit per procuratorem suum contra ipsum, cui non fuit causa commissa a matre dicti [Petri], quas soluere tenetur infra duas septimanas, et super hoc iudicatum soluit, — sub pena trium marcarum parti et iudicio.

635. *(p. 335).* Testes ducit Choczimirus de Galansky contra Petrum de Beganino: primus Andreas Gorzicza de Galansky minori, secundus Nicolaus de Beganino, tercius Iaszconem (s) de ibidem, qui circa hoc fuerunt, quartus Iohannes Wansz de Galansky, quintus Martinus de Galansky Czeszanczicz, sextus Ianussius Przedslay de Galansky maiori; — Rotha: *Iacosmi przitem bili iaco Choczimir po vicupenu dzedzini wyrzandzil szobe szito snopoue podneczy.*

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia ipso die sancti Vincency martiris anno domini Millesimo quadringentesimo XV iudicio regali presidentibus dominis Nicolai

Baworowsky burgraby, Derslaus(s) de Grzibowo pallatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Bogussio de Prussy subcamerarii, Ianussio de Curowo alias de Modla vexilliferi [locatenentibus]. (d. 22 Ianuarii 1415).

636. *(p. 336).* Iohannes de Crosznino cum Segotha de Czirnino habent terminum peremptorium ad proximos terminos particulares in Kalis super infamacione iudiciorum ipsius; ex accione terminus.

637. Nicolaus Daworowsky de speciali mandato regio scribere fecit, quod nullus nobilium Manlino iudeo pecunias debitorias soluere tenetur, nec iusticiam sibi cum aliquo exhibere, donec Iohanni Rosust litteras, quas apud dictum Manlinum iudeum habet, restituat. Viceuersa et Rex pro omnibus debitis pro ipso intercessit. — Relacio Manszik.

638. *(p 337).* Domina Dorothea relicta Iacussy de Sobothka productis testibus circa iuramenta, qui iurauerunt, euasit Hedwigim relictam Stephani kmethonis de ibidem pro eo, prout rota ipsius contra dictam Hedwigim in libro superius est conscripta, et super hoc iudicatum soluit, et scripta est in terciis terminis ante istos.

639. Iohannes de Potarszicza cum domina relicta Iacussy de Pabÿanowo habent secundum terminum ad primos terminos particulares in Kalis post Purificacionem ipsius in templo super in citacione contentis prorogatum domine per Stephanum de Strzedzewo etc.

640. *(p. 338).* Testes ducit Iohannes de Rascowo contra Swanchnam de Galansky: primus Falislaus de Rambczino, secundus Michal de Virzchoslaw, tercius Vislaus de ibidem, quartus Andreas de Bobri, quintus Budek de Czechla, sextus Albertus de ibidem; — Rotha: *Iacoto swatcimi, iaco ian po Wawrzinowe smercy newszanl dwudzeszstu grziwen sboszа puszczini, yaszby Swanchne blisze przisla* [1]).

. . . . . .

[Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post diem beati Iohannis anno domini millesimo quadringentesimo XV iudicio presidentibus dominis.... (d. 7 Maii 1415)].

. . . . . [1]).

641. *(p. 339).* Przedborius de Przechodi cum magistro Sulkone habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia ad proximum aduentum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, super quibusdam litteris rasis et ruptura sigillorum ab ipsis et ducentis marcis. (z. p.).

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia post festum sancte Trinitatis anno domini Millesimo quadringen-

[1]) Między stroną 338 a 339 zachodzi dłuższa przerwa, spowodowana zapewne zagubieniem się kilku zwitków.

tesimo XV iudicio presidentibus dominis Voyszicone de Voycza burgrabio, Henrico de Cothlino pallatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Nicolaus Zila subcamerarii [locatenentibus]. (d. 29 May 1415).

642. *(p. 341).* Swanthomir de Corzenewo cum Nicolao scolteto de Ostrow habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini regis in Kalis ingressum super pena *pocup* pro excisione virgulti wlgariter *zapusti.*

643. Veniens Swach ministerialis recognouit, quod Swanthomir de Corzenewo productis testibus suis, qui iurauerunt, acquisiuit super Nicolaum scoltetum de Ostrow arestacionem wlgariter *zayancze* equorum quatuor in virgulto suo *zapust* dicto, et super hoc iudicatum soluit; pro pena uero *pocup* dedimus ad dominos superiores, ut supra nota canit proxima.

644. Testes ducit Urbanus de Staw contra Wanczkam de Strzalkowo: primus Albertus de Coludowo, secundus Clemens de ibidem, tercius Symon de Chlewo, quartus Passzek de Blasscouicze, quintus Petrassius de Mroczky, sextus Nicolaus de ibidem; — Rotha: *Iaco to swatcimi, iaco ten scot ity kone, yti swine szą Urbanoui anye dzerszczini ani yeg szyna, iaco yest drzerszca przed pravem vÿsznala.*

645. *(p. 342).* Agnes de Pawlowo cum Bogussio de Prussy habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia ad proximum domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, super decreto dominorum, an puer iunior, qui non est citatus, sortem hereditatis amisit, cum mater et fratres seniores ipsius amiserunt.

646. Nicolaus de Byeganino testes ducit contra Wanczkam de Strzalcowo: primus Iohannes Wansch de Galansky, secundus Martinus de ibidem, tercius Byenak de ibidem, quartus Choczimir, quintus Falislaus de Rambczino, sextus Wlodek de ibidem; — Rotha: *Iacoto swatcimi, iaco Micolaÿ ne ranczil wÿssze Wanczcze yedno sza dzeszancz grzven w dzeazina w gyuanouicze.*

647. *(p. 343).* Testes ducit Petrus de Corzqui contra Nicolaum de Strzamicze: primus Albertus de Corzqui, secundus Ianussius de Bogwedzewo, tercius Passzek de ibidem, quartus Philippus de ibidem, quintus Mathias de Czechel, sextus Bogel de Bogwedzeuicze; — Rotha: *Iacoto suatcimi, iaco Pyotr ne ranczil micolaioui na dwe grziwne za dobitek, ale na Panszkye szkaszane.*

648. Passzek Colniczsky et Micossius de Pokrziwnicza cum Iohanne de Dobrzicza habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, super astancia termini super dictum Iohannem pro sexaginta marcis; — veniens procurator Iohannis requisiuit partem aduersam: unde tibi terminus iste astancie venit, quod ipsum super me astitisti; — respondit pars: habeo istum iudicem, qui hunc terminum michi assignauit; — dixit alia pars: [qui est] iste iudex; — respondit: Beruoldus Clonowsky; [dixit] procurator Iohannis: ego hoc dico, quod tu super me terminum

minus iustum astitisti, et dico, quod ultra istum terminum ego habeo alium iudicem, qui nobis terminum peremptorium Gneznam assignauit; domini iudicio presidentes quesiuerunt, quid ibi fecisti Gnezne; — procurator Iohannis respondit (hoc quod tu ibi] ad procuratorem partis aduerse: hoc, quod tu ibi acquisiuisti, hoc tibi retineas, sed ego tecum tunc non habui terminum, quando ipsum super me astitisti; — pars respondit: ego astiti terminum propter hoc, quia michi iudex assignauit super hunc diem terminum; procurator Iohannis respondit: ego paratus sum ad istum iudicem et ad illum, quem tu nominasti, quod tu super me minus iustum terminum astitisti.

649. *(p. 344).* Testes ducit Nicolaus Rosust contra Przedwogium de Moravino: primus Iaszek de Przedzino, secundus Przibek Czarni de Cussyno, tercius Dobek de Cussyno, quartus Meczko de Sluscowo, sextus Iacusz de Bodzadky; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco ta sossna iasz iest wszantha de Przedwoyowego domu, ta yest stala na micolaioue szemi aprzedtim ya trzi lata dobrouolne trzimal.*

650. *(p. 345).* Veniens Michael Luboczicz de Galansky minori recipiebat wlgariter *roszcladal* terminum Staszconi de ibidem infirmitate erga Nicolaum de ibidem super resignacione hereditatis sortis in minori Galansky; extunc Nicolaus dixit: ego non credo, quod infirmaretur; tunc recepto Vincencio ministeriali a iudicio invenit eum sanum; qui ministerialis sibi terminum assignauit, quod iuri pareret, qui parere non curauit; et super hoc idem Nicolaus terminum astitit et iudicatum soluit.

651. Nicolaus Rosust cum Stanislao de Scarszewo habent terminum ad proximos terminos particulares in Kalis super audienda sentencia dominorum pro testibus producendis super infamia.

652. *(p. 346).* Constituti coram nobis strenuus Przedborius de Przechodi et Nicolaus de Camona, ut procurator Katherine consortis sue legitime, recognouerunt inter ipsos fore talem concordiam et unionem perpetuam fore factam: Ita quod dicta Katherina vendidit perpetue totam sortem suam maternam, quam habet et habuit in omnibus hereditatibus et villis, prefato domino Przedborio et suis legitimis succesoribus pro sexaginta marcis latorum grossorum pragensis monete, quas sibi soluere tenetur a proximo festo Natiuitatis Christi ad aliud festum Natiuitatis Christi, pro quibus pecuniis debet sibi ponere et inducere ydoneos fideussores in districtu iudicii Kalisiensis ad proximum festum sancti Michaelis, et si fideiussores ydoneos pro dictis pecuniis idem Przedborius non inducat ad dictum terminum, extunc tenetur sibi dicte Katherine sexaginta marcas dare et soluere pro pena vallata; et prefata Katherina tenetur et debet dicto domino Przedborio ad proximum ingressum domini capitanei maioris Polonie tercia die in Kalis totam partem suam maternam, quam habet, resignare, sub pena vallata sexaginta marcarum, in cento marcis latorum grossorum. Et dicta Katherina nichil habere debet ad omnia debita materna, nec per quempiam hominem pro ipsis impediri debet. Et nos iudicio presidentes adiudicauimus prefatam concordiam et vnionem inter dictas partes sic, ut premittitur, factam robur habere perpetue firmitatis, et super hoc adiudicatum a dictis partibus recepimus.

653. Borzislaus de Rzecty debet ire cum eodem ministeriali ad Gyuanum de Crouicza et revocare istas vaccas, quas cum ministeriali arestauerat Iacussio Fricz de Kalis, infra duas septimanas sub pena trium marcarum parti et iudicio.

654. Pena — Et idem Borzislaus tenetur dicto Iacussio Fricz tres marcas pene *pocup*, quas soluere tenetur infra duas septimanas unam marcam soluendo sub pena trium marcarum parti et iudicio. (z. p.).

655. Testes ducit Borzislaus de Rzecti contra Fricz Iacussium: primus aduocatus Kalisiensis, qui circa hoc fuit, secundus Iurga Chotowsky, qui eciam circa hoc fuit, tercius Mathias de Sowyna alias de Bogwedzeuicze, quartus Nicolaus de Potcocz filius Czeslay, quintus Budzislaus de Cothoiedsco, sextus Iohannes de Pawlowo; — Rotha: *Iaco przedemną iacuszᵹ fricᵹ podalszą borᵹislaoui, iszᵹ mą mal kon wszancᵹ szᵹego domv;* — alteri testes: *iacom prᵹitem bil, iacoszą iacuszᵹ przed voytem Borᵹislaoui podal etc.* — ceteri ad testimonium.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proxima ante festum sancti Iohannis Baptiste anno domini Millesimo quadringentesimo XV iudicio presidentibus dominis Vycxza de Spital viceburgraby, Henrico de Cothlino palatini, Ianussio de Modla vexilliferi, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Nicolao Zyla subcamerarii [locatenentibus]. (d. 19 Iunii 1415).

656. *(p. 348).* Halska de Iarnoltowo debet iurare contra strenuum Przedpelk ad proximos terminos particulares; — rotha iuramenti: *Iaco ia newem, by ranczil Przedpelk za mego manszka de szydow, albo kthore penandze zan zaplaczil.*

657. *(p. 349).* Iohannes de Qwatcowo, Iohannes de Sbersco et Nicolaus de ibidem fideiusserunt pro Stanislao de Scarszewo pro pace seruanda et pro omnibus amicis, consanguineis suis cum Nicolao Rosust de Slavino sub pena vallata mille marcarum usque ad finalem decisionem cause inter ipsos mote. Ex aduerso pro Nicolao Rosust fideiusserunt Andreas de Scudla, Andreas de Coritha et Meczko de Slusscowo similiter pro seruanda pace et pro omnibus amicis et consangwineis ipsius iuxta consuetudinem terre similiter sub pena vallata mille marcarum.

658. Testes ducit Nastka de Galanskÿ contra Dobeslawam de Cussyno: primus Leonardus presbiter de Przedzino, qui circa hoc fuit, secundus Nicolaus Mlod de Pawlowo, tercius Nicolaus Palszka de minori Galanskÿ et est patruus producentis, sed pars in eum consensit, quartus Nicolaus Symonis de Cothoiedsco, quintus Nicolaus de Pawlowo Mathei filius, sextus Budko de Czechel; — Rotha: *Iacom prᵹitem bil, yaco Nastka szastauila Dobyeslawe szwą cᵹanscᵹ dzedᵹini wprᵹedᵹine we trᵹech grᵹiwnach ᵹemszkich pyenandᵹi.*

659. *(p. 351).* Pena — Veniens Vincencius ministerialis recognouit, quod ter equitauit et monuit Grzimkonem de Lapcowo, vt veniret et so-

lucionem faceret Gyvano de Tomicze decem marcarum latorum grossorum, qui Grzimko moniciones non curauit; quapropter adiudicauimus dicto Gyvano super dictum Grzimkonem nouem marcas racione triplicis monicionis (et iudicio tantum pene *pocup*).

660. Petrassius de Drosszewo debet statuere aduocatum Kalisiensem ad proximos terminos in Kalis erga Iacussium Fricz ad recognoscendum, quomodo adiudicauit dicto Petrassio recipere quatuor pernas carnium de domo ipsius.

661. Testes ducit Nicolaus de Vilczkouicze contra Wlodconem de Godzantcowo: primus Passek de Sowyna, secundus Bagel de ibidem, tercius Albertus de Czechel, quartus Ianussius de Cotarbi, quintus Swanszek de Glossky, sextus Mathias de Czechel; — Rotha: *Iacoto swatcimi, iaco Micolay ranczil micolaioui za pol czwarthy grziwni grosszow.*

662. *(p. 353).* Nicolaus Gotardy ciuis de Kalis cum Nicolao genere suo et uxore sua habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum domini Regis in Kalis ingressum super ferenda sentencia dominorum, si idem Gotardus potest assignare redotalicium consorti sue in bonis suis, pueris suis exceptis.

663. Ex mandato dominorum delete sunt omnes pene Spitkonis de Sbyersco erga Marcussium Marszelewsky pro infamia.

664. *(p. 354).* Testes ducit Stanislaus de Scarszewo contra Nicolaum Rosust de Slavyno: primus Andreas Malinsky, secundus Nicolaus Coludowsky, tercius Nicolaus Yarziczsky, quartus Albertus de Coludowo, quintus Nicolaus filius Clementis (Zorzinsky) Zironsky, sextus Clemens de Coludowo; — Rotha: *Iaco to swatcimi, iako Stanislaw ne bral oth kmoth mitha, kyedi szą za ktorim przal.*

665. Veniens Vincencius ministerialis recognouit, quod cum Stanislaus de Scarszewo testes suos pro infamia producere debuit in loco consueto erga Nicolaum Rosust facta prius recognicione wlgariter *pravotha* testibus suis et cum testes iurare voluissent, dixit Nicolaus Rosust: Ministerialis audi: ego volo scire, qui sunt isti testes, quos producit. — Notarius stans dixit: isti sunt, notando quemlibet nomine proprio. Respondit Nicolaus: audi ministerialis, ego istum testem infamo, quia se non expurgauit erga strenuum dominum Martinum de Calinowa castellanum Syradiensem pro furticinio, et propter hoc da michi et assigna terminum ad dominos. Stans vero Stanislaus dixit: et isti alii testes debent iurare uel non; respondit Nicolaus: si uolunt iurare — iurent, ego ipsis non mando; tunc iurauerunt tres testes, et duos libere a iuramento dimisit. Terminus partibus assignatus ad terminos particulares proximos ad audiendam sentenciam dominorum, si iste testis se expurgare debet.

666. Cum iudicium regale misit Vincencium ministerialem quarto ad hereditatem Czarnossca ad pueros Iohannis Garbacz, ut venirent et Nicolaum Rosust de fideiussoria a iudeis de tredecim marcis cum media et usura expedirent; respondit quedam domina tutrix et gubernatrix puerorum: bone ministerialis, peto te, ut peteres Nicolaum Rosust, ut hoc

ita diu stare permittat, quousque ad aduentum domini nostri, fratris dictorum puerorum, [tunc] volumus libenter expedire de fideiussoria.

667. *(p. 355).* Veniens strenuus Przedborius de Przechodi produxit litteras in iudicium: unam nobilis Petri Laszcze de Lang ut principalis et Iohannis de Czirznino ut fideiussoris, que cantauit super quatuordecim marcis latorum grossorum et usura inde secuta a duobus annis, aliam vero prefati Petri de Lang ut principalis et Iohannis Cosslek de Scudla ut fideiussoris, que cantauit super duodecim marcis latorum grossorum et usura similiter a duobus annis, terciam eciam prefati Petri confectam super quatuordecim marcis latorum grossorum et usura a duobus annis; quartam uero similiter prefati Petri de Lang super quinque marcis latorum grossorum et vsura de duobus annis confectas et conscriptas Dauid iudeo, quas litteras prefatus dominus Przedborius racione empcionis hereditatum apud prefatum Petrum et fratrem ac sorores ipsius de Lang exsoluit; et super hoc iudicatum racione memorie soluit.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia ipso die beate Marie Visitacionis ad Elizabeth anno domini Millesimo quadringentesimo XV iudicio presidentibus dominis Voyszicone de Voycza, Sandiwogio pallatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla vexlliferi, Nicolao Zila subcameracii [locatenentibus]. (d. 2 Iulii 1415).

668. *(p. 357).* Stanislaus de Scarszewo iusto iudicio per produccionem suorum testium, qui iurauerunt, purgauit infamiam nobilitatis sue, qua sibi infamauerat asserens, quod ipse reciperet salarium a laycis, pro quibus egerat, et super hoc iudicatum soluit.

669. Nicolaus Rosust tenetur soluere Stanislao Scarszewsky tres marcas pro infamia recepcionis salary a laycis, ut asseruit, quas soluere tenetur infra sex septimanas, et iudicio tantum sub pena regali trium marcarum parti et iudicio.

670. Testes ducit Nicolaus de Tarszicza contra dominam Margaretham Strzemensis de Pircowo: primus Byenak scoltetus de Slupsco, qui circa hoc fuit, secundus Stephanus de Sdrzedzewo, tercius Iohannes Czeley̆g de ibidem, quartus Michael de Strzeszewo, quintus Ianussius de ibidem licet sit gener producentis, sed pars in eum consensit, sextus Przibislaus de Czirecqvicza; — Rotha: *Iacom przitem bil, iaco Micolay̆ ne beszal w vilkovye cuczwerdzi gwaltem, ani kmecza oth yanl, ani go szdzedzini szwadl;* — ceteri ad testimonium.

671. *(p. 359).* Testes ducit Czeszantha de Valiszeuicze contra Vanch de ibidem: primus Byenasz de Valiszeuicze noua uilla, licet sit frater patruelis, sed pars in eum consensit, secundus Stanislaus Vlan de ibidem, tercius Byenessius de Chlewo, quartus Otha de Modla, quintus Miczek Maly de Chlewo, sextus Stephanus de Gorzuchy; — Rotha: *Iacoto swatcimi iaco tho, czo Vanch rambil, to rambil wfczeszanczine dzelniczi szapusta.*

672. Testes ducit Nicolaus de Tarszicza contra Paulum laycum de Vilkowya: primus Michael de Strzeszeuicze, secundus Michael de Wangrzinowo, tercius Iohannes Czeleyg de Strzedzowo, quartus Mathias Sapala, quintus Virzbantha de Solowo, sextus Gunczerz de Strzedzewo; — Rotha: *Iacoto swatcimi aczby czo micolay Pauloui vczinil, to vczinil za yego poczanthkem, isz mv pirzveyg Pauel wf szucną raną dal.*

673. Testes ducit Vincencius Momoth contra Albertum de Rambczino: primus Iohannes de Rzecty, secundus Bogussius de Covalewo, tercius Nicolaus de Ielitowo, quartus Derslaus de ibidem, quintus Vincencius de Latouicze, sextus Meczslaus de Gelitowo; — Rotha: *Iaco to swatcimi yaco trzi lata minala, nisz mego rancoma prawem vgabal.*

674. *(p. 360).* Testes ducit Nicolaus de Tarszicza contra Hedwigim de Vilkowya: primus Martinus de Czirznino, secundus Iohannes de ibidem, tercius Staszek Rzecta de Strzedzewo, quartus Sandziwogius de Cothlino, quintus Bariczka Yareczewsky, sextus Tiffan de Lowenczicze; — Rotha: *Iaco to swadcimi, iaco micolayg Yadwidze nigedne rani dal gwaltem.*

675. *(p. 361).* Testes ducit Nicolaus de Tarszicza contra Iohannem kmethonem de Vilkouia: primus Sobek Yeniszewsky, secundus Iohannes de ibidem, tercius Iaszek de Przedzino, quartus Mathias Tluczimost, quintus Meczslaus de Yelitowo, sextus Clemens de ibidem; — Rotha: *iaco to swatcimi, iaco micolay nyedal Ianoui dwą raną gwaltem.*

676. Testes ducit Nicolaus de Tarszica contra Nicolaum de Vilkouia: primus Laurencius de Syrpowo, secundus Iandrzich de ibidem, tercius Albertus Coludowsky, quartus Nicolaus de Cothoiedsco, quintus Msciszek de Scrzipno, sextus Dziuisz de Czechel; — Rota: *Iaco to swatcimi, iaco micolay nyedal Ianoui iedne raną gwaltem.*

677. Pena. — Delete sunt omnes pene superius in libro, si que sunt scripte de mandato burgraby et tocius iudicy, Vbislay de Galansky minory.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia in crastino sancti Martini Episcopi et confessoris anno domini millesimo quadringentesimo XV iudicio presidentibus dominis: Voyutha de Voycza, Henrico de Cothlino palatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Proszna de Luben subcamerarii [loca tenentibus]. (d. 12 Novembris 1415).

678. *(p. 363).* Stanislaus de Scarszewo ut procurator reuerendissimi domini Nicolai archiepiscopi Gneznensis et dominorum Comissariorum cum nobilibus Polubon, Iacussio et ceteris fratribus de Ostrow habent amicabilem terminum ad secundos terminos particulares in Kalis ad concordandum et componendum super omnibus rebus inter ipsos motis, qui medio tempore debent se concordare et vniri, super quibus citatorie littere sunt confecte.

679. *(p. 365).* Segotha de Czirznino cum deodicata virgine Margaretha moniali de Olobog habent terminum ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum ingressum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, super quinquaginta marcis et aliis rebus derelictis et priuilegys, prout citacio canit et ex eo, quod abbatissa Benedicta de Olobog obtulit litteram missilem ad iudicium terrestre petens, quod sorores ipsius moniales non deberent iudicari in seculari iudicio asserens se habere priuilegia et munimenta sedis apostolice, quod extra claustrum ipsorum non deberent euocari.

680. Martinus de Radlicicze iusto iudicio acquisiuit super Vysconem de Timenecz limitacionem *wyast* inter hereditates Radlicicze et Corzuchi ab una et Timenecz parte ab altera et infra octodecem septimanas deberent conuocare *oppole;* et super hoc iudicatum soluit.

681. *(p. 366).* Pena — Nicolaus Gotardi ciuis Kalisiensis tenetur soluere octo marcas cum media pro penis *pocup* nobili Iohanni venatori Coninensi de Quatcowo, quas soluere tenetur infra duas septimanas unam marcam soluendo, et si incepit soluere ad primas duas septimanas, soluat sine intermissione, alias in vltimo termino totum sub pena trium marcaram parti et iudicio, et super hoc iudicatum soluit. — Item Nicolaus Gotardi satisfecit Iohanni dicto pro penis contra Iohannem Qwatcowsky.

682. Pena. — Item idem Nicolaus Gotardi tenetur soluere Iohanni venatori de Quatcow pro inposicione hominis ad cippum ciuile unam marcam cum media; item ab inposicione ad cippum proprium unam marcam cum media, et ab emissione unam marcam cum media, hoc sunt sex marce, quas soluere tenetur infra duas septimanas unam soluendo, alias infra duodecim septimanas totum, et super hoc iudicatum soluit.

683. Pena. — Item idem Nicolaus Gotardi tenetur iudicio similes penas. — Item Nicolaus Gotardi satisfecit toti iudicio pro penis, quas erga Iohannem de Quatcowo et molendinatorem perpetrauit.

684. *(p. 267).* Tarsziczsky Nicolaus obtulit litteram iudicis Iacce, que canit et dat potestatem [ei], qui ipsam in iudicium offerret, iudicandi Marcussium Marszelewsky,

685. Marcussius Marszelewsky astitit terminum super honorabilem, dominum Stanislaum prepositum de Cosczol *o obuedcz(ene)* pro infamia, quia traxit hominem ipsius ad iudicium spirituale non postulans iurisdicionem apud ipsum referens se ad subiudicem, quod sicut hodie cum ipso terminum peremptorium habuit ex accione, quia dixit: nesciui hoc super me; et super hoc iudicatum soluit; — alias dehonestacione.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia ipso die sancte Elizabeth anno domini Millesimo quadringentesimo XV iudicio presidentibus dominis Vexza viceburgraby, Henrico de Cothlino pallatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla vexilliferi,

Przoszna de Luben alias de Rasscowo subcamerarii; ceterique domini zupparii et officiales etc. (d. 19 Novembris 1415).

686. *(p. 370).* Petrus de Raszcowo coram iudicio cognouit, quod Derslaus de Bandzino solucionem fecit sibi iuxta decretum iudicii pro capite patris sui, et iuuenis habet quinque annos cum medio natiuitatis sue iuxta cognicionem matris.

687. Kus de Golancza cognouit, quod facta [est] plena solucio pecunie capitalis ducentarum marcarum caucionis fideiussorie facte eidem Kussoni et fratribus eius per strennuum dominum Iohannem Stawski, et littera huiusmodi caucionis fideiussorie deposita est ad librum terrestrem ad fideles manus, usque quo idem dominus Iohannes Stawski portabit litteram testimonialem a deuoto priore Brestensi, an pecunia centum marcarum fuit deposita in termino debito et assignato et commisa ac deputata dari eidem Kussoni, cui littere debet esse inpressum sigillum ipsius prioris. Terminus vero portacionis littere testimonialis debet esse ad proximos terminos particulares post festum Natiuitatis Christi proximum.

688. Marcussius de Marszelewo cum honorabili domino preposito de Kosczol habent terminum peremptorium ad proximos terminos generales uel die tercia post proximum aduentum domini Regis in Kalis, quod illorum prius fuerit, super omnibus ipsorum causis, controuersiis, realibus iniuriis, ita quod tunc quilibet tueatur se suo iure, quo meliori potest.

689. Assignatus est terminus domino Iohanni de Guatcow venatori Coninensi cum prouido Nicolao Gotardi ciue Kalisiensi ob spem amicabilis concordie ad proximos terminos particulares post festum Nativitatis Christi proximum, si concordia fieri poterit infra hoc [hinc?], et si non, tunc redeant ad terminum predictum ad iudicium in eisdem terminis.

690. *(p. 371).* Andreas de Sirpouicze testes ducit contra Laurencium et fratres eius indiuisos de ibidem: primus Paszco Wolski, qui circa hoc fuit, secundus Ianussius Stampor, qui circa hoc fuit licet patruus domine, sed pars consensit, tercius Peregrinus eciam de Scotniky, qui circa hoc fuit licet frater patruelis uxoris producentis, tamen pars in eum consensit, quartus Bartholomeus de Brunowo, quintus Petrus de Blaszcouicz, sextus Miczco de Wawrouicze licet consangwineus producentis, tamen pars in eum consensit; — Rota: *Iacosmi przitem bili, iaco Ondrzey wnosl dwadzecza grziuen pospolitich penadz swey szoni posagu (niwo) mimo czterdzesci grziuen w pospoliti dom.*

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proximum ante festum sancti Thome apostoli beati anno domini Millesimo CCCC° XV° iudicio presidentibus dominis Kmitha burgrauio, Heinrico de Cothlino pallatini, Nicolao de Tharszecz iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla ve-

xilliferi, Przoszna de Luben alias de Raszcowo subcamerarii, ceterique domini zupparii et officiales etc. (d 17 Decembris 1415).

691. *(p. 373).* [An] nobilis Iohannes Zawidowsky heres in minori Luben et nobilis Przoszna heres in maiori Luben, uel eciam predictus Iohannes habet partem hereditatis [obtinere], de bona voluntate receperunt eis terminum fecia secunda proximum post festum sancte Trinitatis, et debent mittere proclamare per ministerialem *Opole* wlgariter dictum, uti iuris est, vnacum Iohanne patruo Przosne et cum istis omnibus, qui ad hoc ius habent.

692. *(p. 374).* Nobilis Poluben de Ostrow cum Iohanne de Modla generali procuratore domini Iohannis de Rudzicza canonici Cracouiensis et tenutarii Oppatouiensis receperunt de bona voluntate, quod non debent attemptare terminos generales pro graniciis inter villam Godzyeszewo et Ostrow, sed dominus Iohannes debet ad predictum Poluben destinare, quando debent simul conuenire pro predictis graniciis, de primis uero terminis nichil debet esse, nec attemptari debent.

693. *(p. 376).* Veniens Wanczco ministerialis congnouit, quod fuit circa diuisionem hereditatis in villa Waliszeuicze ex commissione iudicii inter Augustinum Czyeszantham, Wanchonem, Anastasiam, Vincencium, Benedictum parte ex una et inter Stanislaum et Stanislaum, Dorotheam, Iohannem Wanczconis parte ex altera, ibi presente me et vidente est facta diuisio inter istos predictos, quorum isti in una parte habere debent, et isti in parte secunda, et ibi inter ipsos dissipaui cumulos wlgariter *kopcze;* — et super hoc omnes iudicatum soluerunt et hoc habent tenere perpetue, et liberi ipsorum.

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proximam post octauam Epiphanye sub anno domini Millesimo quadringentesimo sedecimo iudicio presidentibus Kmitha burgrauio, Henrico de Cothlino palatini, Marcussio iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ianussio de Modla alias Thegel vexilliferi, Przosna de Luben subcamerarii ceterique domini zupparii et officiales. (d. 14 Ianuarii 1416).

694. *(p. 378).* Nobilis ac strenuus dominus Iohannes Stawsky, et fratres eius, est liber effectus per portacionem littere a deuoto priore Brzyesky super centum marcis wlgariter *skodi* seu dampni erga Kussonem Galaneczsky, nos uero litteram predictam audientes eidem domino Iohanni Stawsky adiudicauimus euasionem, et super hoc iudicatum soluit.

695. Petrus de Mancouicze inducit testes erga Stephanum de ibidem in proximis terminis particularibus in Kalis celebraturos: Ianussius Dornig de ibidem primus testis, Nicolaus de Curowo, Przeczslaus de Curowo, Andreas de Bobri, Iohannes similiter de Bobri, Thomconem de Pawlowo; — Rotha: *Taco gemu pomozi Bog yswanthi Crzsz, yaco bil przitem, ysz Sczepan odbil Pyotrowi scot przed yego wrothi gwalthem a owi man(s) rzecz, yaco to swatczimi.*

696. *(p. 380).* Veniens nobilis Margaretha de Lapcowo vxor Grzimconis recongnouit coram iudicio, quod obligauit medietatem in villa Baranowo pro quinquaginta marcis latorum grossorum nobilibus Andree et Iohanni de Corzqui et fratribus germanis, et debet uenire ad dominum capitaneum, quam primum constituetur in Kalis et facere wlgariter *wsdanye* sub pena quinquaginta marcarum wlgariter *zakladu*, et super hoc adiudicatum soluit. (z. p.).

697. Veniens Philippus de Sobothca filius Bninsky recongnouit in facie iudicii, quod strenuus Iohannes de Sarni de procuracione bonorum meorum fecit mihi racionem de censibus et prouentibus de omnibus, quibus tenuit, qui Philippus facta racione tenetur predicto domino Iohanni soluere decem et septem marcas, de quibus omnibus quibus tenuit, a data presencium ipsum Iohannem quittamus, et super hoc idem Iohannes iudicatum soluit

698. *(p. 381).* Przosna de Luben habet terminum wlgariter *naskaszyane* cum nobili Mathia de Iaroczino ad proximos terminos generales uel ad proximum domini nostri Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, pro eo, utrum idem Przosna soluere debet pecuniam, sicut littera dicit obligatoria, uel quid idem Przosna recognouit, quia dixit, quod ista hereditas Magnuszeuicze esset deducta per patrem Przosne in quindecim marcis.

699. *(p. 382).* Stanislaus Skarszowsky cum nobili Dobrogostio de Camona habent terminum ad proximos terminos generales uel ad proximum domini nostri Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, pro eo, quod idem Dobrogostius predicto Stanislao dixit, quod tu solus (es iudex et procurator) iudicas et proponis wlgariter *zaluges*; tunc nos ad dominos dedimus, quid ex isto erit et quid wlgariter *pocup*, quia sibi congnouit coram iudicio predictus Dobrogostius; ulterius proposuit Dobrogostius super Stanislaum, quia deberem mihi in rastrum recipere hoc, quod dixi; — predictus uero Stanislaus dabat ad iudicem et dixit, quod idem Dobrogostius me non euasit; et proposuit super Stanislaum; — utrum ex isto erit *pokup*, uel non, nos informari dignemini; et ista causa uertebatur statim coram iudicio.

700. *(p. 384).* Veniens Daniel iudeus Kalisiensis congnouit coram iudicio, quod strenuus dominus Iohannes heres de Stobno fecit solucionem quinquaginta marcarum pro nobili Philippo et Peregrino patre suo castellano Bninensi, pro quibus pecuniis fideiubuerant ipse idem strenuus dominus Iohannes de Stobno, Dobrogostius de Camyona, Nicolaus et Petrus germani fratres de Malcowo, et ipsos misit liberos; idem iudeus eciam congnouit coram iudicio, quod idem Philippus et Peregrinus pater suus nichil sibi tenentur, nec ipsorum litteras habet. Nos uero audientes recognicionem iudei mortificamus eandem litteram, quam habebat super predictos fideiussores, et super hoc idem dominus Iohannes de Stobno iudicatum soluit.

701. Nicolaus Kothlinsky debet prestare iuramentum in proximis terminis particularibus in Kalis celebraturis erga generosam Margaretham de Lapcowo, quod ipsa sola de bona voluntate ipsum admisit pro quinqua-

ginta marcis, sed idem Nicolaus potest iurare super minus, quam super predictam pecuniam; — Kotha: *Taco mi pomoʒi bog yswanthi Crʒiszʒ, yaco Grʒimek wnosl wmargorʒaczʒin dom komnȳ (s) ysrʒyebrem yginimy rʒeczʒmi yaco paczdzyesanth grzȳwen.*

702. Nicolaus Rosuth de Morauino et Swanthomirus de Korzeniewo habent peremptorium terminum ad proximos terminos particulares in Kalis celebraturos pro duabus marcis, pro quibus fideiubui et tu me introduxisti ad iudeum Danielem. Idem Nicolaus constituit procuratorem dictum Sowa familiarem suum, et Swanthomirus similiter constituit [procuratorem] Stanislaum Skarszewsky, et fecerunt eos (in omni) (s).

703. *(p. 385).* Nobilis Micossius de Borucino cum Dobeslao dicto Puchala condam de Wangri habent terminum coram domino capitaneo tercia die post ingressum suum in Kalis infra duas septimanas, si dominus capitaneus infra hoc tempus uenerit, si uero non uenerit, tunc debent ad dominum burgrauium uenire a feria quarta proximam post octauam Epiphanie usque ad duas septimanas. Et burgrauius debet eis dare terminum talem, sicut ipsum domini informabunt, et ibi sunt bona caucione fideiussoria astricti videlicet strenuus dominus Troyanus de Lekno et Otha de Pruszinowo pro Micossio pro pace, ut pacifice manerent et pro istis similiter fideiubuerunt, qui cum Micossio erant circa istam gwerram sub pena quadrincentarum marcarum wlgariter *ʒakladu*, ut manerent in pace usque ad hoc tempus, sicut est eis deputatus iuxta ius terrestre parte ex una. Ex altera uero parte fideiussores nobiles Bogusz Twardowsky et Nicolaus Zadowsky pro nobili Dobcone dicto Puchala condam de Wangri pro pace similiter, ut in pace manerent, et similiter pro istis, qui eciam circa gwerram supradictam cum dicto Puchala fuerunt sui coadiutores, similiter sub pena vallata quadrincentarum marcarum, ut pacifice viuerent usque ad terminum eis profixum et assignatum per Kmitham burgrauium Kalisiensem iuxta ius terrestre.

704. Nicolaus Rosust de Morauino veniens congnouit coram iudicio Dauid iudeo Kalisiensi octo marcas capitalis pecunie, puta proprii debiti et quatuor marcas racione caucionis fideiussorie erga eundem iudeum pro nobili Zaramba de Kozanki, et hoc debet soluere et satisfacere predicto iudeo ad proximos terminos particulares in Kalis celebraturos post primam feriam terciam (carnispriuii, qui primi termini erunt) wlgariter *powstapnȳem wtorku*, qui primi termini erunt, et si hoc predictus Nicolaus non adimpleuerit, extunc predictus iudeus debet uenire ad burgrauium, et burgrauius debet sibi dare familiarem wlgariter *Nadʒang*, et hoc idem Roszust nullo iure debet euadere.

Nota terminos particulares in Kalis celebraturos feria tercia proximum ante festum Purificacionis beate Marie anno domini Millesimo CCCC° sedecimo dominis iudicio presidentibus Vycxa viceburgrabio, Benico de Kothlino palatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Ia-

nussio de Modla vexilliferi, Przosna de Luben subcamerarii ceterique zupparii et officiales. (d. 27 Ianuarii 1416).

705. *(p. 386).* Venientes nobilis Dobrogostius de Camona procurator Reuerendissimi in Christo patris et domini Nicolai archiepiscopi sancte Gneznensis Ecclesie unacum nobilibus Iacussio et Polubon et matre ipsorum ac eciam aliis heredibus de Ostrow, qui ius propinquitatis habent, terminum peremptorium feria quinta proximam ante dominicam carnispriuii ita tamen, quod predictus dominus archiepiscopus debet adducere ad granicies strenuum Iohannem de Gruszczicze et Dobrogostium de Camona parte ex una, nobiles uero predicti strenuum dominum Martinum de Kalinowa castellanum Syradiensem; si uero predictum habere non poterit, tunc Luthconem de Brzeszye loco sui vnacum Iohanne Lewcowsky adducere debent, in quorum manus conpromittere debent ad terminandas et finiendas huiusmodi granicyes inter villas Godzyeszewo et Ostrow, si uero aliquis parcium istarum concordiam refutauerit et predictos arbitros non adduxerit, extunc pars rea alteri parti soluere debet centum marcas et transibunt in ius terrestre, prout et inantea inceperant.

706. *(p. 387).* Testes inducit honorabilis Nicolaus canonicus Poznaniensis dictus Czoczani erga Micossium de Boruczino: primus Franczko Krosinsky, secundus Petrus et tercius Visco de Peczinouicze, quartus Derslaus de Prusi, quintus Iohannes Phalcowsky, sextus Nicolaus dictus Strizni de Kothlino; — Rotha: *taco gim pomozi bog yswanty grzis, yaco to swaczimi, yze ksandz micolai poswal micosza drzyewye, nisly trzis lata wysla powicupenu oto szitho.*

707. Testes ducit Paulus de Chudky erga Iacobum kmetonem de Czena: primus testis Vbislaus de Zacouicze, Kelcz de Descznia, tercius Iohannes de Gorzky; — Rotha: *Taco gim pomogi Bog y swanti crzis yaco Pawlowa de Chudcow ne pokradla wyacubowye domu rzeczi zapancz grziwen, a nigich wzitek ma.*

708. *(p. 388).* Testes inducit Swanthomirus de Korzyenewo erga Nicolaum Roszust: primus testis Byenek de Sdziuicze, secundus Vincencius de Sdziuicze, tercius Marcusz de ibidem, Iohannem de minori Sdziuicze, Laurencius de Sdziuicze de minori, Woyutha de Czechel; — Rotha: *Taco gim pomozi bogo (s) y swanthi crzis, yaco micolai Roszust nyeran czil de Daniila zida dw (kopu) grziwnu szirokich grosszi zaswanthomira z Skorzenewo.*

709. *(p. 389).* Prorogatur terminus inter Paulum de Westrza et Mathiam de Sowina alias de Bogwedzeuicze; habent peremptorium terminum ad proximos terminos generales uel ad proximum domini Regis in Calis ingressum, quod illorum prius fuerit, super quo citacio eorum canit; et super hoc Iacussius frater Mathie litteram presentauit, quam misimus ad dominacionem vestram in hec forma: Nouerint uniuersi presentem litteram inspecturis, quod ego Mathias heres de Boguedzeuicze una cum contorali mea Katherina mutuo cum consilio videns ac considerans infirmitates mei corporis diuersas, ex hoc temporales defectus percipiens, omnem potestatem ad me pertinentem eiusdem hereditatis videlicet in Bogwedzeuicze cum omni iure hereditario obligo et obligaui resignando domino Iacussio fratri

meo germano ac plebano in Sculsco eiusdem hereditatis in XXX marcis grossorum monete pragensis, ad quamlibet marcam conputando XLVIII grossos, cum omnibus pratis, siluis, nemoribus, pascuis et breuiter dicendo cum omnibus pertinenciis ad eandem villam spectantibus a festo Natalis usque ad aliud Natale domini habendam, possidendam ac in eisdem pecuniis obligandam tamdiu, donec presens pecunia fuerit totaliter per me uel per meos liberos persoluta. Datum in Sculssco in dominica septuage sime, qua decantatur «In laudam dei circumdederunt me» presentibus hiis testibus Iaszcoldo de Bascowo, Pelka de Czarnoczicze, Iacussio de Sedlecz etc.

710. Prorogatur terminus Michaeli de Wirzchoslaw mediante domino Martino vicario de Sobothka erga dominam Byetham olim de Oczyansz et idem Michael debet statuere predictum dominum Martinum ad proximos terminos particulares in Calis celebraturos ad prestandum iuramentum, quod ipsum procurauit sacramentis ipso die, quo terminum ei prorogabatur.

711. *(p. 390).* Dauid iudeus de Kalis cum strenuo domino Iohanne de Sarni habent peremptorium terminum ad proximos terminos particulares in Kalis celebraturos, quia predictus Iohannes est personaliter circa iudicium apprehensus.

712. *(p. 391).* Sicut Dobco de Pawlowo cum Michaele de ibidem terminum habebat, et idem Dobco debebat sibi testes nominare, et hoc ipsum facere non curauit, super hoc Michael terminum astitit circa librum expectans predictus Michael, ut testes nominarentur, et super hoc predictus Michael iudicatum soluit.

Nota terminos particulares in Kalis celebraturos feria tercia proximum ante festum sancti Petri apostoli ad Cathedra sub anno domini Millesimo quadringentesimo sedecimo iudicio presidentibus Voyszicone burgrauio Kalisiensi et Medzirzeczsky, Henrico de Cothlino pallatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Przosna de Luben subcamerarii, ceterisque dominis zuppariis et officialibus iudicio Kalisiensi presidentibus. (d. 18 Februarii 1416).

713. *(p. 394).* Rotha: debet iurare erga Iohannem de Potharszicza Mathias de Iaroczino: *Taco gemu pomozi Bog y swanthi crzisz yaco ya nemay (listow nigednich) thw dw listu na Andrzeya Gorzskyego et Przibislawa Szedliniowskyego, ani gich zachowam.*

714. *(p. 396).* Nobilis Bogussius de Prussi tamquam procurator Msczislai de ibidem parte ex una et Andreas et Bartholomeus de ibidem parte ex altera habent terminum ad decretum dominorum ad proximos terminos generales uel ad felicem domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, pro eo, quod procurator Msczislai dixit, quod feria tercia ege steti terminum et tu te nunquam demonstrasti, nec dixisti: ego pareo termino; pars uero aduersa dixit, quod ego steti ter-

mino feria tercia et dixi subiudici: ego pareo termino et volo ad subiudicem wlgariter *o stracẓene y o dobicẓe;* dixit procurator Msczislai, quod ego steti termino, usque domini iudices surrexerunt, et dominus iudex fecit ministeriali ipsos quatuor vicibus insuperflue clamare, ut uenirent ad decretum dominorum; pars vero aduersa dixit, quod ego cum isto amittere nolo; pars uero altera dixit: et ego cum isto lucrare volo, quia ego steti termino, usque ad domini surrexerunt.

715. *(p. 398).* Testes ducit Derslaus de Morawky erga Stephanum: primus Byenak de Galansky, secundus Iohannes gener eiusdem Derslai wlgariter *sẓandẓ* de Galansky, isti duo fuerunt circa causam, Nicolaus de Cothoyedsko tamquam fideiussor, Iohannes de Pawlowo, Budzislaus de Cothoyedsko, Nicolaus de Morawky; — Rotha: *Taco gim Bomoẓi (s) bog yswanthi crẓisẓ, yacom prẓitem bil, yedi Ian wsdal Halscẓe prẓethpanem starosta wyanawal dẓẏeszek yoth pisarẓa wyszedl.*

716. *(p. 399).* Testes istos ducit Sdzeslaus de Skarszewo, quos ducit Derslaus de Morawky, et rota similiter debet fieri talis, sicut et Derslai de Morawki, et Stephanus a filia sua ipsos recepit wlgariter *prẓigal.*

717. Testes inducit Nastka de Gloszky erga Sulconem de ibidem: primus testis Iohannes de Gloszkẏ, secundus Vbislaus de Zacouicze, tercius Bernhardus de Kothoyedsko, quartus Pasco de Sowina, quintus Philippus de Sowina, sextus Sephanus de Nyedzanowo; — Rotha: *Taco gim pomoẓi bog yswanthi crẓisẓ, yaco do nastcẓina domu nẏe wynẏeszono dwnacẓye cop Sẓitha, anẏ tego vẓithkw ma.*

718. *(p. 400).* Nicolaus Tarsziczky peciit a iudicio, ut sibi darent introligacionem in frumenta, que acquisiuit iusto iure in villa Bachorzewo super Nicolaum percussy (s), qui condam habebat obligacionem ibidem in Bachorzewo, nos uero hoc facere noluimus, nisi prius solueret et satisfecerit pro penis; et dedit sibi introligacionem in predicta frumenta.

719. Paulus procurator domine Borowczowic de Thukadlowo cum nobili Michaele do Gosticzina habent secundum terminum ad proximos terminos particulares in Kalis celebraturos, super quo citacio canit: Vladislaus dei gracia Rex Polonie etc. castellanis, palatinis, capitaneis, iudicibus, camerariis ceterisque officialibus iudiciis in terris Cracouie, maioris Polonie, Lancicie etc. vbilibet presidentibus fidelibus nostris dilectis presentibusque requirendis graciam regiam et omne bonum. Fideles nostri dilecti, quia nobilis Anna relicta olim strenui Borowczonis capitanei Gnewcouiensis nouiter marito suo orbata et statu preuenta viduali terminos iudiciales non poterit comode attemptare, unde viduitati sue pyo compacientes affectu hanc graciam sibi fecimus et tenore presencium facimus et concedimus, ut a die date presencium per spacium vnius anni dumtaxat nullis vexacionibus iudicialibus debeat perturbari, vobis igitur omnibus et singulis supradictis nostris damus firmis regalibus in mandatis, quatinus predictam Annam cum pueris suis ad instanciam cuiuslibet ad spacium unius anni, ut prefertur, nulla presumatis iudicare racione, secus non facturi pro gracia nostra. Datum in Glynianẏ feria secunda ipso die sancti Marci pape anno domini Millesimo quadringentesimo quindecimo. — Relacio domini Donẏn Regni Polonie vicecancellarii.

Nota terminos particulares in Calis celebraturos feria tercia proximam ante dominicam Inuocauit me dominus sub anno domini M° quadringentesimo sedecimo iudicio presidentibus Voyszicone burgrauio Kalisiensi, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Przosna de Luben subcamerarii, Ianussio de Modla vexilliferi ceterique zupparii et officiales iudicio Kalisiensi presidentes. (d. 3 Marcii 1416).

720. *(p. 401).* Veniens Iasco de Rocuthowo scoltetus recognouit se teneri Dauid iudeo Kalisiensi duas sexagenas latorum grossorum capitalis pecunie et usuram de duobus annis secundum consuetudinem terre, et hoc adiudicauimus eidem iudeo soluere predictas duas sexagenas infra sex septimanas capitalem pecuniam et usuram iuxta consuetudinem terre, litteram uero, quam predictus iudeus habuit super predictum Iasconem et ibi debitum, quod super predictum descriptum erat, mortificamus, et quid ibi super alios descriptum erat in eadem littera, hoc reseruauimus eidem iudeo vnacum littera predicta.

721. *(p. 402).* (Venerabilis) Reuerendus dominus Nicolaus archiepiscopus Gneznensis cum nobilibus de Ostrow habent conducere amicos ex utraque parte, et quelibet pars debet eisdem partibus apponere duos senes et isti, quidquid inter istas partes condictauerint, hoc debent firmiter tenere et iste terminus debet fieri octo diebus post festum sancti Bartholomei apostoli, et hoc similiter debent tenere sub pena centum marcarum.

722. Testes ducit Zegotha de Cirmino erga nobilem Martinum de ibidem: primus testis Petrus Strzedzewsky, secundus Iohannem Czeley de ibidem, tercius Iohannes Momoth de ibidem, quartus Rzechthe de ibidem, quintus Iacussius de Cotharbi, sextus Paszco de Laszewo; — [Rotha]: *Taco gim pomozi Bog yswanthi crzisz, yaco przitem bil, yssz Zegotha wraczal kmeczа, nissz gy Marczin othego kmyeczа poszwal.*

723. *(p. 403).* Testes ducit Martinus de Cirznino erga Nicolaum kmethonem et scabinum de ibidem: primus Petrus de Strzedzewo, secundus Iohannes Czeley de ibidem, tercius Iohannes de ibidem dictus Momoth, quartus Szyemantha de Climanczicze, quintus Rzechtha de Strzedzewo, sextus Martinus de ibidem; — [Rotha]: *Taco gim pomozi bog y swanthi crzisz, yacom przitem bil, yze Marczin nye priganil kmeczu zegoczinu any sandu rosbil.* = Tenetur grossum. =

724. *(p. 404).* Veniens Albertus ministerialis recognouit, quod Petrus de Mancowicze stetit circa crucem et expectauit terminum, ut induceret testes Stephanus erga ipsum Petrum, et ipse eosdem testes non produxit. Ideo nos eidem Petro acquisicionem adiudicauimus super ista expectacione, et super hoc idem Petrus adiudicatum soluit super violenta recepcione equorum ante domum suam.

725. *(p. 405).* Iohannes Zauidowsky tangebat se ad iudicem Viszconem de Peczinouicze et statuit ipsum coram nobis in predictis terminis erga Przosznam de Luben ad recognoscendum, quia se tangebant ad predictum iudicem, sicut prius in libro hic scriptum est, et predictus iudex recognouit, quod ipsum dominus Iohannes Zauidowsky misit tamquam iudi-

cem in Luben; Przoszna ueniens voluit agere cum hominibus istis, cum quibus terminos habuit; surgens famulus predicti Iohannis dixit, quod dominus meus me destinauit, quod non debes iudicare Przosznam cum istis hominibus, tunc idem Przoszna dixit hoc: vos bene auditis, quod ipse per famulum suum inhibet mihi iudicare cum istis hominibus, propterea nos dedimus eis ad dominos, utrum est ibi *pocup* uel non, et idem Prosna habuit ibi peremptorium terminum ibidem, qui sibi fuit assignatus.

726. Przosna cum Iohanne patruo suo de Luben vnacum Iohanne Zawidowsky habent peremptorium terminum ad proximos terminos generales uel ad proximum domini Regis in Kalis ingressum, quod illorum prius fuerit, super eo, super quo citacio canit.

727. *(p. 408).* Strenuus dominus Iohannes de Stobno cum Dauid iudeo Kalisiensi super sequentes terminos particulares, qui iam in proximo uenient pretereundo istos primos, ita tamen quod Przosna Muchnisky tamquam debitor principalis receperat super sequentes terminos particulares, quod debent mittere ad arbitros: primus Marcussius Marszelewsky, secundus Dobrogostius de Camona, tercius Daniel iudeus Kalisiensis, istis tribus utreque partes debent dare ad manus totaliter, firmiter et libere, et isti tres, si quod absit, quod conponere non possent, tunc debent desuper recipere strenuum dominum Philippum Czeleczsky castellanum Xansky ita wlgariter *oberman*, et ipse idem Philippus debet assumere sibi in adiutorium alium hominem wlgariter *oberman*, et si quod absit, quod isti compositores seu arbitri conponere non possent, tunc quemcunque terminum eis assignabunt, illum tenere debent.

De anno domini M° CCCC° XVI°. Nota termini, qui sunt celebrati per Woyszіconem burgrabium Kalisiensem, Andream subpalatini de Cothlino, Marcussius de Marszelewo subiudicem, Iohannem de Strzeszewo vexilliferum, Ianussium de Modla subcamerarii, Prosnam de Luben in iudicio regali zupparios (die) feria tercia post dominicam Oculi. (d. 24 Marcii 1416).

728. *(p. 480).* Iacub de Fallanczicze ducit testes Fallibogium filiastrum vterinum ipsius, Stanislaum de Fallanczicze heredes, qui presentes fuerunt, Domenicum de Walisszewicze, Augustinum de ibidem, Schimanum de Chlewo, Nicolaum Potrkowicz de ibidem — contra Petrassium de Wawrouicze.

729. *(p. 409).* (Petrassius de Wawrowicze testes ducit contra Iacobum de Fallanczicze: primus testis Iohannes de Crowicza, qui fuit circa tempus, quando fideiusserunt, secundus Petrus de Wawrowicze, tercius Iacobus de Gawlouicze, quartus Michael de Racouicze, quintus Michael de Pawlowo, sextus Andreas de Bobrÿ).

730. *(p. 410).* Nota testes Iacobi de Fallanczicze; — [Rota]: *Tako mi pomoszi bog, iako przitem bil, gegdi Iacub zaplaczil cztirzÿ grziwnÿ Potrasszowÿ zwawrowicz rakogemstwa, czosz gemu bil ranczil za possag na ostatni rok ÿwsszitek mv possag spelna zaplaczil.*

Nota terminos particulares in Kalis celebratos feria tercia proximam post dominicam Iudica me Deus sub anno domini millesimo quadringentesimo sedecimo iudicio presidentibus Voyszicone burgraby Kalisiensis, Henrico de Kothlino pallatini, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzeszewo subiudicis, Floriano de Ruszecz subcamerarii, Iohanne de Modla vexilliferi, ceterique zupparii et officiales iudicio Kalisiensi presidentes. (die 7 Aprilis 1416).

731. *(p. 412).* Florianus de Ruszecz ex mandato domini burgrauy, quia sibi fuit commissum, locauite um [se?] vicesubcamerarium, ut gereret et iudicio presideret.

732. *(p. 413).* Mathias de Curowo debet citare Ymbram et Gywan de Pawlowo pro iniectione hereditatis ibidem in Curowo videlicet in siluam, in prata; Dobco enim, quando isti duo habebunt peremptorium terminum, tunc eciam et ipse Dobco debet huic termino interesse absque aliqua citacione, quia idem terminus erit sibi peremptorius.

733. Testes ducit Miroslaus de Cowalewo erga Abraham Rosust de Psari: primus testis Miroslaus de Ielithowo, secundus Petrus de Woyslauicze, tercius Iaroslaus de Woyslauicze, quartus Andreas de Vilxicze, quintus Petrus de Mroczcouicze, Iacussius de Modla filius Othe; — Rotha: *Taco gim pomozi bog y swanthi crzisz, yaco tho swaczczimi, yaco Miroslaw de Cowalewo nye wilovil noczny̆a rzeczа Abramowi ryb zyego staw za panczˇ grzy̆wen, any̆ tego vszidcu ma.*

734. *(p. 414).* Veniens (Vanczco) ministerialis portans litteras in manibus, et littere iste sunt strenui domini Przedbory de Przechody et iste (Vanczco) Albertus ministerialis iam in duplicibus terminis particularibus proclamauerat, tunc ad tercios terminos portans(s) volens proclamare; surgens nobilis Milan de Miloslaw heres dixit; ego sum propinquior post sororem meam, quia iste hereditates vadunt ex diuisione patris mei; ideo inhibeo easdem litteras ulterius proclamare et paratus sum iuxta ius terrestre agere.

735. Testes ducit Heduigis de Pawlowo erga Margaretham de ibidem: primus Iohannes de Iastculky, secundus Mathias de Peczinouicze, tercius Ianussius de Ielithowo, quartus Petrus de Peczinouicze, quintus Petrus de Cowalewo, sextus Berwoldus de Skarszewo; — Rotha: *Taco gim pomozi bog yswanthi crzisz, yaco tho swaczczimi, czwo Yaduiga ranila Margorzathą, tho vczy̆nila za ye poczantkem ysze pirzwy̆e gye syna ranila.*

Acta feria quarta proximum post festum Pasche circa aduentum serenissimi principis et domini Regis Wladislai Polonie anno domini Millesimo quadringentesimo sedecimo presentibus magnificis ac strenuis dominis Iohanne de Sczecoczino capitaneo Polonie generali, Mosczicz̆one castellano Poznaniensi,

Iohanne castellano Gneznensi, Iacca iudice, Bodzantha subiudice Kalisiensi, Martino subdapifero Poznaniensi, Iurcone castellano Byechouiensi, Iohanne de Quiattowo venatore Coninensi. (die 22 Aprilis 1416).

736. *(p. 417).* Testes ducunt Andreas et Bartholomeus de Prussy erga Msczislaum de ibidem: primus testis Derslaus dictus Czarni de Prusi, secundus Clemens Gregory de ibidem, tercius Ianussius de Czechel, quartus Andreas de Prusi, quintus Byenak de Galansky, sextus Petrus Strzedzewsky; — Rotha: *Taco mi pomozi Bog y swanthi crzisz, yaco Andrzye y bartholomei spruss vidzyerszyeli Msczislaowa czast w Pruszyech trzi a trzidzeszczi lat wpocoyw.*

737. *(p. 418).* Testes ducit castellanus Landensis erga Iohannem, Maczek, Swyachonem et Iacobum: primus Mroczko de Naczeslauicze, secundus Boxa de Vola, tercius Vyszotha de Vola, Iohannes de Morawky, Andreas de Borzislauicze, Iohannes de Stoyanowo; — Rotha: *Taco gim pomozi bog y swanthi crzisz, yaco to swaczą, yze landsky w gotartow wydzerssal pol mlina trzidzyeszczi lat w pocoyw zastawnie.*

738. *(p. 420).* Veniens Albertus ministerialis recongnouit ex informacione arbitrorum, quod Damianus per amicabilem conposicionem acquisiuit sortem hereditatis in Czechel et in Cothoiedsco super Albertum, Voyutham, Mathiam et Martinum, aream uero in Czechel, ubi Albertus sedet et moram trahit, qui Damianus debet dare et soluere duas marcas cum sex grossis, quarum medietas latorum grossorum, medietas currentis monete, in festo Natiuitatis Cristi iuxta modum terrestrem, si uero eedem partes pecunias recipere noluerint, tunc domini istas pecunias debent reponere pro camera domini Regis et sibi introligacionem in easdem sortes dare, et super hoc idem Damianus iudicatum soluit.

739. Testes ducit Ianussius de Droszewo erga Iohannem Smardowsky: primus Albertus Landensis, qui presens interfuit, secundus Iohannes dictus Wanss de Galansky, tercius Ianussius de Cothoyedsko, quartus Paulus de Pawlowo maiori, quintus Stanislaus de Pawlowo, sextus Przibco de minori Galansky; — Rotha: Landensis iurabit: *Taco mi pomozi bog y swanthi crzisz, yacom przitem bil, kyedi Pyotrzass, Ian, Margorzata, Yhanka wsdali Radzyeszyewo yten list sparnie wyszel;* — ceteri iurabunt: *yaco to swaczyczimi, yz ten list spraunie wyszel.*

740. *(p. 422).* Testes ducit Petrus et Iacobus de Wawrowicze erga Przibcam de Curowo, Machnam de Waliszeuicze et Katherinam de Koczelki: primus Wansch de Wawrouicze qui presens interfuit, secundus Msczisco de Skrzpna, tercius Nicolaus de Wawrouicze, Iohannem de Ianuszeuicźe, Iohannes de Crouicza, Przedslaus de Costrzeuicze; — Rotha: *Taco gemu bog pomozi y swanthi crzirz, yacom przitem bil, yaco Margorzatha, Przibca, Katherzina dauali plath stey dzyedzini maczyerzistye Dobroslawye, a temu dawnoscz szyemska nyewisla;* — ceteri iurabunt: *ysz tho swaczczimi.*

741. Testes ducit Katherina de Glosky erga Nastkam de ibidem: primus Andreas de Zagorzicze, Vbislaus de ibidem fratres germani, qui

circa hoc fuerunt, Gregorius de Cothoyedsko, qui presens interfuit, Blaseus de Cothoyedsko, qui presens interfuit, Przeczslaus de Curowo, Ianussius de Parczewo; — Rotha: *Taco gim pomozi bog y swanti crzisz, yaco tho swaczimi, yze Kathussza wydzyeszala w pocoy trzi y trzydzyeszi lat dzyelnicza w gloscow.*

742. *(p. 423).* Testes ducit Philippus de Bogwyedzyewo erga Hedwigim de Sowina: primus Mathias de Bogwedzeuicze, qui presens interfuit, Passo de ibidem, Laurencius de Sowina, Ianussius de Cotharbi, Petrus de Korzqui, Iohannes Sulislai de Cotarbi; — Rotha: *Taco gemu pomozi bog y swanthi crzisz, yacom przitem bil vracoymya bil zatho, yz Philip yadwiga swylczcowskye czasczq vyposazil y temu minala osmnaczye lat;* — [ceteri]: *yaco tho swaczimi.*

743. *(p. 432).* Rotha: *Taco gim pomozi Bog y swanthi crzisz, yaco tho swaczimi, yz micolay nyemal daczq pyanczinaczye grziwen szirokich groszi nagodi, ale myal daczq szastawyą w cothoyedscze* [1]).

Nota terminos particulares in Calis celebraturos feria tercia proximum post festum sancti Floriani sub anno domini Millesimo quadringentesimo sedecimo iudicio presidentibus Voyszicone burgrauio Kalisiensi, Henrico de Kothlino palatini, Ianussio Thegel de Modla vexilliferi, Przosna de Luben subcamerarii, Marcussio de Marszelewo iudicis, Iohanne de Strzyeszyewo subiudicis ceterisque zuppariis. (d. 5 May 1416).

744. *(p. 432).* Nobilis Zegotha de Cirnino veniens cum littera procuratorii domini Micossy de Boruczino recepit octo scotos *pocup*, pro quibus fideiubuerat Marcussius Marszyelewsky pro nobili Petro de Virzchoslaw, et ipsum Marcussium [a] caucione fideiussoria liberum fecit.

745. *(p. 433).* Testes ducit Czyesantha de Valiszeuicze erga Hanczina de Kalis: primus testis Troyanus de Chlewo, secundus Iohannes de Chlewo Bayorouiczi sororini, tercius Nicolaus de Chlewo, Stanislaus de Chlewo, Augustinus de Valiszeuicze, Nicolauich Baiorouicze de Falanczicze; — Rotha: *Taco gim pomozi bog y swanthi crzisz, yaco tho swatczimi, yaco.....* [2]).

---

[1]) Pierwsza połowa tej zapiski nieczytelna wskutek zniszczenia górnej części kartki rękopismiennej.

[2]) Dalszy ciąg roty z powodu wyblaknięcia nieczytelny.

Tabella chronologiczna

Objętych niniejszem wydawnictwem roków sądowych,

An.	**1409**	d.	19	Novembris	in	*Kalis*	Term.	Partic.	Nr.	1—2	(p. 4).
„	„	„	3	Decembris	„	„	„	„	„	3	(p. 7).
„	„	„	17	„	„	„	„	„	„	4	(p. 12).
„	**1410**	„	28	Ianuarii	„	„	„	„	„	5	(p. 15).
„	„	„	11	Februarii	„	„	„	„	„	6—13	(p. 25).
„	„	„	4	Marcii	„	„	„	„	„	14—19	(p. 28).
„	„	„	18	„	„	„	„	„	„	20—23	(p. 32).
„	„	„	1	Aprilis	„	„	„	„	„	24—29	(p. 36).
„	„	„	15	„	„	„	„	„	„	30—33	(p. 40).
„	„	„	6	Maii	„	„	„	„	„	34—36	(p. 44).
„	**1411**	„	10	Marcii	„	„	„	„	„	37	(p. 46).
„	„	„	16—21	„	„	*Gnezne*	Term.	General.	„	38	(p. 48).
„	„	„	31	„	„	*Kalis*	Term.	Partic.	„	39—36	(p. 49).
„	„	„	21	Aprilis	„	„	„	„	„	47—54	(p. 55).
„	„	„	5	Maii	„	„	„	„	„	55—64	(p. 59).
„	„	„	19	„	„	„	„	„	„	65—70	(p. 65).
„	„	„	3	Iunii	„	„	„	„	„	71—83	(p. 70).
„	„	„	17	„	„	„	„	„	„	84—94	(p. 75).
„	„	„	15	Iulii	„	„	„	„	„	95—106	(p. 80).
„	„	„	25	Augusti	„	„	Term.	General.	„	107—135	(p. 87).
„	„	„	22	Septembris	„	„	„	Partic.	„	136—153	(p. 102).
„	„	„	6	Octobris	„	„	„	„	„	154—170	(p. 109).
„	„	„	20	„	„	„	„	„	„	171—187	(p. 116).
„	„	„	3	Novembris	„	„	„	„	„	188—200	(p. 122).
„	„	„	17	„	„	„	„	„	„	201—206	(p. 128).
„	**1412**	„	5	Ianuarii	„	„	„	„	„	207—213	(p. 131).
„	„	„	19	„	„	„	„	„	„	214—237	(p. 134).
„	„	„	3	Februarii	„	„	„	„	„	238—254	(p. 143).
„	„	„	1	Marcii	„	„	„	„	„	255—273	(p. 150).
„	„	„	22	„	„	„	„	„	„	274—283	(p. 159).
„	„	„	12	Aprilis	„	„	„	„	„	284—293	(p. 165).
„	„	„	3	Maii	„	„	„	„	„	294—315	(p. 172).
„	„	„	7	Iunii	„	„	„	„	„	316—331	(p. 182).
„	„	„	21	„	„	„	„	„	„	332—338	(p. 178).
„	„	„	5	Iulii	„	„	„	„	„	339	(p. 192).

An.	**1412**	d.	[.	in *Kalis*	Term.	General.]	Nr.	340—381	(p. 193).
„	„	„	17	Octobris	„	„	„	Partic.	„	382—401	(p. 201).
„	„	„	2	„	„	„	„	„	„	402—405	(p. 207).
„	**1413**	[„	2	Maii	„	„	„	General.]	„	406—437	(p. 209).
„	„	„	16	„	„	„	„	Partic.	„	438—443	(p. 217).
„	„	„	6	Iunii	„	„	„	„	„	444—450	(p. 222).
„	„	„	18	„	*Gnezne*	Term.	Regal.	„	451	(p. 227).
„	**1414**	„	16	Januarii	in *Kalis*		„	Partic.	„	452—454	(p. 228).
„	„	„	30	„	„	„	„	„	„	455—468	(p. 229).
„	„	„	27	Februarii	„	„	„	„	„	469—489	(p. 238).
„	„	„	7	Marcii	„	„	„	General.	„	490—526	(p. 248).
„	„	„	13	„	„	„	„	Partic.	„	527—538	(p. 264).
„	„	„	27	„	„	„	„	„	„	539—550	(p. 271).
„	„	„	11	Aprilis	„	„	„	General.	„	551—577	(p. 278).
„	„	„	17	„	„	„	„	Regal.	„	579—582	(p. 291).
„	„	„	1	Maii	„	„	„	Partic.	„	583—587	(p. 292).
„	„	„	14	„	„	„	„	„	„	588—595	(p. 298).
„	„	„	5	Iunii	„	„	„	„	„	596—613	(p. 306).
„	„	„	6	Novembris	„	„	„	„	„	614—615	(p. 315).
„	„	„	20	„	„	„	„	„	„	616—622	(p. 315).
„	„	„	11	Decembris	„	„	„	„	„	623—631	(p. 322).
„	**1415**	„	8	Ianuarii	„	„	„	„	„	632—633	(p. 330).
„	„	„	9	„	„	„	„	„	„	634—635	(p. 335).
„	„	„	22	„	„	„	„	Regal.	„	636—640	(p. 335).
„	„	„	[7	Maii	„	„	„	Partic.]	„	641	(p. 339).
„	„	„	28	„	„	„	„	„	„	642—655	(p. 339).
„	„	„	18	Iunii	„	„	„	„	„	656—667	(p. 347).
„	„	„	2	Iulii	„	„	„	„	„	668—677	(p. 356).
„	„	„	12	Novembris	„	„	„	„	„	678—685	(p. 363).
„	„	„	19	„	„	„	„	„	„	686—690	(p. 367).
„	„	„	17	Decembris	„	„	„	„	„	691—693	(p. 373).
„	**1416**	„	14	Ianuarii	„	„	„	„	„	694—704	(p. 376).
„	„	„	27	„	„	„	„	„	„	705—712	(p. 386).
„	„	„	18	Februarii	„	„	„	„	„	713—719	(p. 393).
„	„	„	3	Marcii	„	„	„	„	„	720—727	(p. 401).
„	„	„	24	„	„	„	„	Regal.	„	728—730	(p. 408).
„	„	„	7	Aprilis	„	„	„	Partic.	„	731—735	(p. 411).
„	„	„	22	„	„	„	„	Regal.	„	736—743	(p. 416).
„	„	„	5	Maii	„	„	„	Partic.	„	744—745	(p. 433).

Wykaz sprawujących sądy w Kaliszu i ich zastępców.

Capitaneus generalis Maioris Polonie

Sandiwogius palatinus Poznaniensis. 1411—1414.
Iohannes de Szczecoczino 1416.

Palatinus Kalissiensis

Mathias.

Castellanus Kalissiensis

Ianussius.

Burgrabius

Kmitha.

Iudex Generalis

Iacussius Iacca.

Subiudex Generalis

Bodzantha.

loco Palatini

Nicolaus Piwonski 1409—1412.
Derslaus de Grzibowo 1412—1415.
Henricus de Kothlino 1415.
Sandiwogius 1415.
Benik de Kothlino 1416.
Andreas de Kothlino 1416.

loco Burgrabii

Sepensky 1409.
Kebeyl 1410.
Nicolaus Baworowsky 1411, 1412, 1413, 1414.
Meczslaus de Grodzelecz 1411.
Nicolaus Sczirba 1411.
Ianussius 1411.
Vincencius de Potcocze 1411, 1412, 1414.
(Sulco de Galansky) Sulislaus de Glossky 1412, 1415.
Albertus Craczko 1413.
Dobrogostius de Camona 1414.
Stanislaus de Scarszewo 1414.
Symko de Cothoiedsko 1414.
Voyutha (Voyszik) de Voycza 1415, 1416.
Vycxa de Spital 1415.

loco Iudicis

Stephanus de Strzeszewo 1409.
Petrassius Iacubowski 1410, 1411.
Meczslaus de Grodzelecz 1411.
Nicolaus de Vilczina 1411, 1412, 1414.
Marcussius de Marszelewo 1411, 1413—1416.
Stanislaus de Scarszewo 1414.
Grzimko de Cothoiedsco 1415.
Nicolaus de Tharszecz 1415.

loco Subiudicis

Iohannes de Strzeszewo 1409—1416.
Stephanus de Strzeszewo 1411.
Marcussius de Marszelewo 1412.

loco Vexilliferi

Nicolaus Zila 1410.
Ianussius de Modla alias de Kurowo 1411—1416.

loco Subcamerarii

Nicolaus Zila 1410, 1415.
Msczugius de Magnuszewicze 1412.
Bogussius de Prussy 1412, 1413, 1414.
Proszna de Luben alias de Ruszcow 1415.
Florianus de Ruszecz 1416.

MATERYAŁY
DO HISTORYI PRAWA
i heraldyki Polskiej.

WYDAŁ BOLESŁAW ULANOWSKI.

Przedmowa, którą zamieściliśmy przy wydaniu Zapisek Herbowych Krakowskich (Star. Pr. Pol. Pomn. VII (3) stosuje się w swej części ogólnej także i do niniejszego wydawnictwa. Nie chcąc się więc powtarzać, ograniczymy się obecnie do niezbędnych objaśnień.

Zamierzając napisać obszerniejszą pracę o stanowisku prawnem szlachty w w. XIV i XV spostrzegliśmy niebawem, że na samych tylko księgach Krakowskich oparte poszukiwania nie dadzą całkowitego i zaokrąglonego obrazu. Postanowiliśmy przeto zbadać księgi innych województw, a przedewszystkiem księgi Wielkopolskie.

Księgi te znajdują się częściowo w Archiwum Państwowem w Poznaniu, częściowo w archiwum sądowem Kaliskiem. Praca w archiwum Kaliskiem bardzo jest utrudniona, dlatego nie przedsiębraliśmy w niem na razie żadnych poszukiwań. Brak ten zresztą wynagradza poniekąd wydany przez nas obszerny wybór zapisek sądowych Kaliskich z lat 1409—1416, wśród których niemało jest i odnoszących się do nagany i oczyszczenia szlachectwa.

Po długich staraniach uzyskaliśmy natomiast pozwolenie korzystania z Archiwum Poznańskiego. Archiwum to jest pod względem ksiąg średniowiecznych niezmiernie bogatem i po Warszawskiem pierwsze zaraz zajmuje miejsce. Nie jest ono wprawdzie jeszcze ściśle uporządkowane, mamy tu na myśli wyłącznie księgi z XIV i XV w., ale ponieważ protokoły sądowe

Wielkopolskie są stosunkowo lepiej od innych zachowane, a zwłaszcza ponieważ późniejsi archiwaryusze nie mieli sposobności układania z luźnych zwitków nowych książek, nie przedstawiają przechowywane w niem zabytki tak smutnego obrazu, jak np. przedstawiały księgi Czchowskie i Bieckie, zanim zostały porozklejane i uporządkowane.

Pod względem zapisek herbowych są księgi Wielkopolskie o wiele uboższe od Krakowskich. Jak można przekonać się z załączonego wykazu, rozciągaliśmy nasze poszukiwania aż po rok 1460 i dalej nawet, nie mogąc jednak znaleść zapiski herbowej z późniejszą datą niż roku 1438. Nie chcemy przez to twierdzić, iżbyśmy wyczerpnęli w tym kierunku całkowicie Archiwum Poznańskie. Jak wiemy z doświadczenia, nie wystarcza nigdy jednokrotne przeszukiwanie ksiąg sądowych, by wynaleść w nich wszystkie zapiski, na których nam zależy. Mamy tylko nadzieję, że uwzględniliśmy przeważną część zapisek herbowych Poznańskich, przy dalszych zaś badaniach w archiwum Poznańskiem z łatwością będziemy mogli możliwe opuszczenia zauważyć i dotychczasowy nasz zbiór uzupełnić.

Prócz ksiąg sądowych dostarczają nam w Wielkopolsce zapisek herbowych i księgi kapitulne, zwłaszcza Poznańskie. W r. 1499 wyszedł statut zabraniający przyjmowania do grona kapituły nie szlachty, wskutek czego wymagano od tej pory od każdego kandydata na kanonię ścisłego dowodu szlachectwa. To samo zachodziło wprawdzie i w Krakowie i Płocku i Włocławku, ale gdy np. wyrażają się księgi kapitulne krakowskie o przeprowadzeniu tego dowodu całkiem ogólnie, to wymieniają księgi Poznańskie i świadków i herby.

Dla tej przyczyny musieliśmy uwzględnić bezwarunkowo i księgi kapitulne, które o ile sądzę dostarczyły wiele, tak pod względem prawnym, jak heraldycznym ciekawych zapisek.

Prócz tego weszły wskład naszego zbiorku i zapiski herbowe zaczerpnięte z kilku ksiąg innych, wyszczególnionych w wykazie, a zwłaszcza nieliczne wprawdzie ale bardzo interesujące akty zaczerpnięte z Metryki koronnej, między którymi odznacza się swą treścią dokument stwierdzający, iż w w. XV przyjmowano nowych członków do herbów.

Dodać nareszcie musimy, że uwzględniając życzenia heraldyków w jak najrozleglejszym zakresie, nie poprzestawaliśmy jednak na wybieraniu zapisek ściśle herbowych, lecz wypisaliśmy te wszystkie, które w ogóle mają związek z naganą i oczyszczeniem szlachectwa. Ztąd poszło,że umieściliśmy kilka zapisek z pierwszej księgi Piotrkowskiej, opuszczonych przez p. Potkańskiego, który

w swych poszukiwaniach ograniczał się ściśle do zapisek herby wymieniających.

Załączyć nam wypada nakoniec serdeczne podziękowania za pomoc w pracy J. Wielmożnemu panu Senatorowi Romualdowi Hubemu i professorowi A. Pawińskiemu w Warszawie, księdzu Kanonikowi Dorszewskiemu i p. pułkownikowi Zakrzewskiemu w Poznaniu; oraz Dyrektorowi i urzędnikom archiwum Państwowego w Poznaniu, pp. Dr. Endrulatowi, Lekszyckiemu, Dr. Ehrenbergowi i Dr. Warschauerowi za chętne dostarczanie pieczy ich poruczonych ksiąg sądowych.

WYKAZ KSIĄG RĘKOPIŚMIENNYCH

użytych do niniejszego wydawnictwa.

A. Libri Poznanienses terrestres. (minoris fracturae).

I. 1386—1399 fol. 224. — Księga ta właściwie nie jest najdawniejszą Poznańską, a powstanie jej i stosunek do dawniejszych objaśnia pierwsza zaraz mieszcząca się w niej zapiska: „Nota sub anno domini millesimo [CCCLXXX]VI acquisiciones debitorum ciui[um et] terrigenarum, qui debita sua et [hereditates] in iudicio regali iure acquisierunt; illa omnia erant scripta in antiquo [libro] et ille liber, quando ciuitas fuit conb[usta], est crematus et ergo tota zup[pa ad] memoriam reducentes omnia, testimonium renouando, ad librum nowm scribere mandauit.

II. 1400—1407 fol. 350. — Fol. 1.: „Incipit liber iudicialis terrestris Mayoris Polonie“... fol. 350°: „explicit liber terrestris Poznaniensis sub anno domini Millesimo quadringentesimo septimo“.

III. 1407—1413 fol. 210. — Fol. 1.: „Incipit liber iudicialis districtus Poznaniensis in summis terminis celebratis feria quarta proxima ante festum beati Adalberti pontificis et martyris gloriosi per dominos videlicet Reuerendissimum in Christo patrem et dominum Albertum Episcopum, Thomconem subpincernam Cracouiensem et capitaneum Mayoris Polonie generalem, Sandiuogium de Ostrorog palatinum, Jaroslaum vexilliferum, Nicolaum iudicem, Mroczkonem subiudicem, Nicolaum Lubyatowski dapiferum Poznanienses, Jacussium Jakka iudicem, Bodzantam subiudicem Kalisienses, Nicolaum Santociensem, Dobrogostium Geczensem et Jarotham Radzimiensem castellanos sub anno domini Millesimo CCCC septimo“.... fol. 210°: „Explicit liber terrestris“.

IV. 1413—1417 fol 178.

V. 1417—1419 fol. 147... „Incipit liber terrestris Regalis iudicii in Poznania in die dominico proximo ante Purificacionem Marie annno domini Millesimo CCCC° decimo septimo". — Przy końcu jest książka mocno zniszczona.

VI. 1419—1411 fol. 141... „Incipit liber terrestris iudicii Regalis Poznaniensis districtus anno, die ut infra". (feria 3 post Quasimodo 1419).

VII. 1421—1424 fol. 210.
VIII. 1424—1426 fol. 134.
IX. 1426—1427 fol. 148.
X. 1428—1429 fol. 196.
XI. 1429—1432 fol. 152.
XII. 1432—1434 fol. 257.
XIII. 1435—1437 fol. 248.
XIV. 1437—1444 fol. 280. (maioris fracturae).
XV. 1444—1446 fol. 218 „ „
XVI. 1440—1447 fol. 77. (minoris fracturae).
XVII. 1447—1448 fol. 242. (maioris fracturae).
XVIII. 1452—1463 fol. 330. „ „
XIX. 1463—1469 fol. 241. „ „

B) Inscriptiones Poznanienses (księgi grodzkie).

I. 1450—1457 (minoris fracturae).
II. 1468—1472 fol. 148 (maioris fracturae).

C) Libri Gneznenses terrestres (minoris fracturae).

I. 1498—1414. (bardzo zniszczona i w nieporządku.
II. 1414—1419 fol. 117.
III. 1420—1427 fol. 102.
IV. 1432—1440 fol. 76.
V. 1440—1448 (bardzo zniszczona).

D) Libri Costenenses terrestres (Kościańskie).

I. 1391—1401 fol. 151.
II. 1405—1412 fol. 194.
III. 1401—1414 fol. 180.
IV. 1404—1423 fol. 166.

V. 1416—1419 fol. 171.
VI. 1417—1419 fol. 152.
VII. 1419—1426 fol. 287.
VIII. 1420—1421 fol. 173.
IX. 1420—1421 fol. 138.
X. 1421—1423 fol. 168.
XI. 1424—1426 fol. 187.
XII. 1426—1428 fol. 243.
VIII. 1432—1434 fol. 321.
XIV. 1432—1456 fol. 182.

E) Libri Pizdrenses terrestres (Pyzdrskie).

I. 1390—1406 fol. 208.
II. 1410—1413 fol. 167.
III. 1413—1418 fol. 253.
IV. 1418—1423 fol. 383.
V. 1423—1426 fol. 336.
VI. 1427—1430 fol. 320.
VII. 1432—1437 fol. 367.
VIII. 1437—1441 fol. 175.

F) Libri Naklenses terrestres (Nakielskie).

I. 1432—1461
II. 1453—1486.

Wszystkie te księgi przechowane są w Archiwum Państwowem w Poznaniu.

G) Acta actorum Capituli Poznaniensis.

Acta act. 1499—1505 fol. 133 (minoris fracturae).
„ „ 1505—1515 fol. 191 „ „
„ „ 1515—1524 fol. 193 „ „
„ „ 1524—1532 fol. 173 „ „
Liber Installacionum 1532—1601 fol. 303 (maioris fracturae).

Księgi te znajdują się w Archiwum Kapitulnem w Poznaniu.

H) Księga Wiślicka I. 1395—1408 p. 608. Zawiera roki Wiślickie, Stobnickie do 1398 włącznie, a następnie same Wiślickie i to wiecowe i powiatowe.

Ksiega Wiślicka II. 1399—1408 p. 192. Zawiera roki powiatowe Stobnickie i Szydłowieckie.

Księga Piotrkowska I. 1398—1407. mocno zniszczona liczy przeszło 160 kart, jest paginowana ale niezbyt dokładnie, mieści kilka zwitków i kart później dołączonych.

Prócz tego korzystałem z ksiąg „Metryki koronnej“ z wieku XV. i z ksiąg miejskich krakowskich. — Dokładniejsze ich oznaczenie znajduje się przy odpowiednich zapiskach.

Gnezne (d. 13 Decembris 1271).

1. In nomine domini amen. Dum vivit litera, vivit et accio commissa litere, cuius assercio nutrit memoriam et roborata suscipit incrementum. Nos igitur secundus Premisl dei gracia dux Polonie notum facimus uniuersis tam modernis, quam futuris, ad quorum noticiam presens pagina fuerit deuoluta, quod veniens nostram ad presenciam aliorumque terre strenuorum militum nobilis vir Simeon canonicus Gneznensis iudicialiter processit et egit super Woyslaum heredem de Sthaw et super fratrem ipsius Ianussium heredem de Malochow racione decimarum, quod ab ipsis decimam manipulatim volebat habere. Et idem Woyslaus una cum fratre suo Ianussio euaserunt predictum Simeonem canonicum Gneznensem. Et nominati strenui milites, qui tunc temporis circa nobis(s) videbantur presidere sunt pro ipsis atestati, quod Woyslaus de Staw et frater suus Ianussius de Malochowo essent nobiles et sunt nobiles istius clipei et clenodii atque genealogie *Barkala [Zaramba?]*. Nos vero de consensu strenuorum militum prefato Woyslao et Ianussio iuxta aliorum nobilium consilia, ubi ipsis placuit, atque coram legitimis successoribus eorum decimam porrigere adiudicamus, Simeoni vero et suis posteris perpetuis temporibus carere abiudicamus. In cuius res testimonium sigillum nostrum presentibus est subappensum presentibus hiis testibus, qui supra conscienciam suam pro eis sunt atestati et sunt nobiles: primus Iarcamboldus palatinus Kalisiensis, comes Ianko castellanus Kalisiensis, Zegotha venator Kalisiensis, Bodzantha venator Gneznensis, Sandiwogius subcamerarius Gneznensis, comes Nicolaus dapifer Gneznensis, Czechoslaus Coczelcovicz. Datum et actum Gnezne in die beate Lucie virginis per manus Gothpoldi notarii nostre curie anno domini millesimo ducentesimo septuagesimo primo [1]).

---

[1]) Akt ten jest oczywiście o wiele późniejszym niż umieszczona na nim data falsyfikatem, ale przyznać trzeba, że został z pewną zręcznością sfałszowany. Z tego właśnie powodu musimy nieautentyczność jego w szczegółowy wykazać sposób. Z wymienionych w dokumencie 3 osób interesowanych w jego treści nie występuje żadna na współczesnych dokumentach. Okoliczność ta jednak nigdy nie może być rozstrzygającą, dlatego przechodzimy zaraz do innych ważniejszych.

Pierwszy znany nam dokument Przemysława II. wydany został 1 Października 1273 roku w Poznaniu (Kodeks Dypl. Wielkop. p. 398 Nr. 453). W tym to roku pojął młody książe Ludgardę w małżeństwo i otrzymał zarząd spuścizny po ojcu. Bardzo zatem jest nieprawdopodobnem, aby już przed dwoma laty występował całkiem samodzielnie i to w assystencyi kilku najwybitniejszych panów kaliskich. Harenga wprawdzie jest w naszym dokumencie identyczną z harengą w przywileju z r. 1273, ale zgodnośc ta dowodzi tylko, że fałszerz miał pod ręką jeden z autentycznych harengą tą opatrzonych dokumeutów Przemysława. Pisarzem naszego

Nota iudicium Regale feria tercia proxima [post diem] sancti Iacobi apostoli (d. 27 Iulii 1389).

2. (*Poz. I fol. 57⁰*). Item nota quod domina Zophia de Nauiscz astitit [terminum] super iuramento super Petrassio ..... pro marito suo per ipsum interfecto, quia testes producere non potuit et [eam evadere non] potuit, tunc idem Petrassius dixit, quod [non] fuit ita nobilis ut nos sumus. Idem domina cum leuiro suo Mald(s) et aliis iurauerunt, quod ita nobilis fuit, ut vos [estis], et hoc secundum ius terrestre parati sumus [probare], et hoc ad dominos assignamus.

Iudicium regale feria tercia ante festum Natiuitatis Marie. (d. 6 Septembris 1390).

3. (*Poz. ter. I fol. 75⁰*). Testes Andree dicti Iastkulka contra Ianussium heredem de Iarognewicze pro eo, quod ipsum nobilem esse non dixit: primus Mscigneus castellanus Dzbansky, qui si absens fuerit et in termino stare non poterit, extunc Petrus de Zalesse loco sui statuetur, secundus Michael thezaurarius Ostroweczsky, tercius Sandiwogius Pascowsky, quartus Nicolaus Pethrsky, quintus Zegotha Czeradsky, sextus Martinus Czeradsky. Sic iurabunt primi duo testes: *Tako mi pomosz bog ÿ swanthy crzisz, iako to swathczÿ, iako Iandrzey iest nasz brath, nasz kleynothnik yznasseÿ krwe wÿssedl.* — Actum Dominica «Salus populi» die beati Dyonisy.

Iudicium post Letare in crastino Anunciacionis Marie sub anno domini M° CCC XC secundo, vbi fuerunt Meczslaus burgrabius, Kelcz viceiudicis, Misl subiudex, Derszco wexillifer. (d. 26 Marcii 1392).

4. (*Pozdr. ter. I fol. 11⁰*). Iohannes ciuis Pisdrensis dictus Tharki(s) habet terminum coram domino capitaneo tercia die, cum venerit, cum Szarlacone pro difamacione honoris, quod sibi protulit, quod non esset dominicellus, nec de nobili genere.

---

aktu ma być Gothpold, który znany nam jest z dokumentu Bolesława Pobożnego z 25 kwietnia 1272 (Kod. Dypl. Wielk. I, p. 395 Nr. 447) jako należący do kancellaryi książęcej, bardzo zatem jest nieprawdopodobnem, aby ten sam Gothpold był w r. 1271 „notarius curie“ Przemysława. — Jako notaryusz młodego księcia występuje zaraz w pierwszym jego dokumencie Tilo, pojawiający się następnie bardzo często. Nie mamy powodu mniemać, iżby miał Tilo w urzędzie swym poprzednika. Co się tyczy świadków, to z Kaliskich żadnej nie możemy zaczerpnąć wskazówki, bo każdy z nich mógłby w r. 1271 w przypisanej mu w przywileju naszym godności występywać, natomiast Gnieznieńscy są zupełnie pomyleni. Podkomorzym Gnieznieńskim był jeszcze 31 października 1271 r. Rosko (ibidem p. 391 Nr. 444), a Sędziwoj występuje w tym charakterze dopiero 27 Marca 1276 r. (ibidem p. 403 Nr. 406). Nie jest zatem prawdopodobnem, aby zmiana zaszła jeszcze w ciągu 2 ostatnich miesięcy r. 1271. Nie są nam wcale znani Bodzantha łowczy i Mikołaj stolnik Gnieznieński, lecz istnieli w Wielkopolsce stolnik Bodzantha i łowczy Mikołaj — możemy zatem przyjąć, że fałszerz się pomylił i dwie te osobistości w stosunku do ich urzędów ze sobą pomięszał. Wszystkie te okoliczności dozwalają nam z uwzględnieniem treści naszego dokumentu uznać w nim falsyfikat z końca XIV wieku, a to tem pewniej, iż znany nam on jest z obiaty wciągniętej do ksiąg konsystorskich pod r. 1500. — Dostarczenie tego aktu zawdzięczamy uprzejmości p. pułkownika Zakrzewskiego, wydawcy Kodeksu Wielkopolskiego.

Item iudicium Regale celebratum tercia feria infra Octauas Ascensionis domini nostri Jhesu Christi. (d. 20 Maii 1393).

5. *(Poz. ter. I fol. 108⁰).* Item domina Derska Iostowa *naganila* Iohanni Wilkonszky; et adiudicarunt, quod idem deberet dicere coram dominis, de quo cleynodio esset, extunc dixit se esse de cleinodio *Czasza* et patrem suum nominauit Miroslaum. et sic domini ipsum terminum prefixerunt ad sumpmos terminos Poznanienses celebrandos etc.

M. CCC. XC⁰ tercio. Iudicium in octaua Iohannis Baptiste, iudicantes fuerunt Iohannes Chlandowski, Kelcz, Vincencius, Iaroslaus, Petrus Gorziczski. (d. 1 Iulii 1393).

6. *(Pizdr. ter. fol. 17⁰).* Miroslaus de Krzinki habet terminum super summos terminos Gnezne uel Pisdri cum Iacussio de Gwazdowo, qui sibi *przyganil,* quid inter eos domini diiudicabunt, qui Miroslaus indixit se in clenodium *Przosna.*

Iudicium die Villibaldi infra octauas Visitacionis Marie, Meczlaus burgrabius, Iohannes Chlandowski, Thomas Coscanka, Iohannes Czalinski. (d. 7 Iulii 1394)

7. *(Pizdr. ter. I fol. 22⁰).* Petras de Dzkerki demonstrauit suam miliciam contra Grzimkonem de Murzinowo, quod sibi inpigerat culpam, quod non esset militaris, et hoc veniens [recognouit] Thomas Coscanka qui fuit loco subcamerarii; et adiudicatum dedit; [isti sunt], qui pro ipso iurauerunt: Dobrogost Mrowinski, Dobrogost Geczski, Iohannes de Szczithniki, Mathias Copaszski, Adam de Choczicza, Nicolaus ibidem.

Iudicium die sancti Michaelis; Iohannes Chlandowski, Vincencius Stralkowski, Meczslaus burgrabius, Ianussius de Ossek, precipue dominus Capitaneus. (d. 29 Septembris 1394).

8. *(Pizd. ter. I fol. 23⁰).* Ozȯslaw de Raczslawcouicze demonstrauit suam nobilitatem videlicet *szlachta* per sex testes de tribus clenodiis, et hoc veniens Wincencius Strzalcowski vicesuccamerarius recongnouit coram nobis in iudicio.

Item feria tercia iudicium terrestre celebratum Poznanie ante festum omnium sanctorum. (d. 27 Octobris 1394).

9. *(Pozn. ter. I fol. 140).* Nota quod Iaszek heres Solaczski ostendit suam nobilitatem et se expurgauit, sicuti sibi Staszek Ruczski *naganil* wlgariter dicendo.

Colloquium Vislicie feria secunda post Letare anno domini M⁰ CCC nonagesimo sexto. (d. 13 Marcii 1396).

10. *(Vislic. I p. 55).* Nota Adam de Zlota probauit testibus dignis contra dominum Czechowsky, quia est verus *slachta*: primus testis, Pe-

trassius de Bedlno, Iohannes de Perzscz, Iacussius de Scrobaczow de clenodio suo dicto *Osoria* signum rotam sine plica et crux in eo, et alii ad testimonium: Laurencius de Crzisztoporzicz, Szira de Sdrosikovicz, Micul de Starzin; isti, quia sciunt, quod est frater noster. (z. p.).

Termini, qui fuerunt Vislicie feria tercia proxima post festum sancti Bartholomei. Idem sunt assignati feria quarta proxima post Natiuitatem beate Marie virginis Anno domini M° CCC° nonagesimo septimo. (d. 28 Augusti 1397).

11. *(Vislic. I p. 132).* Item pro parte domini Sthanik de Miculouicze, quia fassus est sibi soluere Dobek de Mlodzowe triginta marcas grossorum latorum, XLVIII° grossos ad marcam conputando, ad festum sancti Martini proximum, alias si non solueret dictas XXX marcas ad diem prenotatam dictus Dobek Stanislao, extunc debet sibi dare intromissionem, vbicunque sibi cedet Martini aui sui domini castellani Cracouiensis pie memorie et ubi haberet sex marcas pecunia in parata, eciam si non solueret, extunc dampnum ipsius Dobeslai [erit] et non Stanislai sine iuramento, super solam allocucionem. (z. p.).

12. Pro parte Thomassy de Costczicze, quia approbauit miliciam contra Smisconem de ibidem per sex testes ydoneos Andream de Methel, Ratholth ybidem de signo, rotha sine corito (sine superficie) [sine extremitate][1]) et crux ibidem in Rotha et proclamacione *Osȝoria* et aliis IIII or de diuersis cleynodiis: Falislaus de Zayanczkow, Micul de Costczczicz cum Wszeborio fratre suo ibidem et Iohanne de Sweslauicz, qui iurauerunt. = Exiuit iam. = (z. p.).

Termini in Stobnicia feria quarta proxima post Dominicam Iudica. [Idem assignati sunt] feria quarta proxima post Dominicam conductus Pasche Anno domini M° CCC° nonagesimo VIII °. (die 27 Marcii 1398).

13. *(Vislic. I p. 162).* Pro parte Laurency de Methel, quod cum ipsum vituperasset ipsum Iacussius de Methel dictus Nagenczi in milicia sua et obiciens sibi, quod esset natus de patre adusto; tandem idem Laurencius opponens se pro milicia et infamicia sua nominauit VI testes Marcissium de Methel, Stephanum ibidem, Petrum de Scrobaczow, Benconem de Grabcow, Stephanum de Suliszow et Budconem de ibidem de sua genelogia, qui iurauerunt, quod est frater noster de simplici milicia et mediam alteram marcam pro pena recipit, et est natus ante conbustionem in facie patris sui. Igitur uisa iusticia etc. = VI grossos soluit. = (z. p.).

Nota terminos Potrcouie feria secunda Conductus Pasce, et sunt positi in Radomske infra tres septimanas. (die 15 Aprilis 1398).

14. *(Piotr. I p. 12).* Iohannes de Zyrniky binas sex marcarum [penas] contra Thomassium de Scepanouicze, quia male loquitur. (z. p.).

---

[1]) Słowa w klamrach dopisane z boku, w nawiasach — przekreślone.

15. Thomassius de Scepanouicze vituperauit Iohannem de Zyrniky dicens, quia tu non es tam bonus sicut Bachotha, quia ipsum in testem assignauit, deinde idem Iohannes se appellauit *Osszoria*, militale vocabulum, et de premissa vituperacione terminus ad colloquium generale assignatur.

Colloquium generale positum in crastino sancte [Trinita]tis Anno domini M° CCC° nonagesimo octauo (d. 3 Iunii 1398).

16. *(Piotr. I p. 18).* Testes Clementis de Danisszeuicze de vituperacione, [quibus] approbat miliciam, quam *Taczala* vo[cauit] ....et *zoraw* clenodium: primus Slawomir de .....czka de Slaw (s) Zelislauicze de suo clenodio, Wanchno de *Ostoya* et Dobco Mikulowsky de alio clenodio, de *Belina* Gregorius et Thomko de Boguslauicze contra Johannem Danisszewsky, quia frater eius ipsum vituperauerat; iurabunt in forma milicie.

Nota terminos regales in Poznania celebratos feria tercia proxima post octauas beati Michaelis sub anno VIII per nobiles viros videlicet per Simeonem viceburgrabium Poznaniensem. Petrasium loco palatini, Petrum Nosilinski loco iudicis, Borislaum de Strzeszino loco subiudicis, Poznaniensis et per alios quam plurimos nobiles fidedignos (d. 8 Octobris 1398).

17. *(Pozn. I fol. 205).* Nota sub anno domini MCCCXC octauo in crastino beati Martini episcopi gloriosi Cossisko subiudex Dobrinensis vituperium dederat Mathie heredi de Neydno dicto Watha ita, quod non esset de stirpe nobilium, tandem in Poznaniam venientes ipsius clenodarii secundum adiudicacionem dominorum videlicet domini capitanei Thomconis, domini Sandiuogii, pallatini Poznaniensis, necnon domini Preczslai burgrabii Poznaniensis, videlicet Albertus Rzeszotarzewski et Paulus Potrkowski debite pro ipso iurauerunt super cruce in hec verba: sic nos adiuuet deus et sancta crux, quia Mathias est noster sanguis et noster clenodarius, cum duobus genologiis in testimonium videlicet *Nalęcz iezoro*, hoc est Nicolaus et Petrus heredes de Petrsko et Nicolaus Zathomski cum Petro dicto lupus Lubosinski de genologia *Zarębi* in testimonium eciam iurauerunt similiter super cruce coram nobilibus videlicet Simone de Lagewniki, qui protunc erat viceburgrabius et vicesubcamerarius, et coram precone et aliis quam plurimis fidedignis videlicet Szczedricone de Rimowo, Petro Meczewski, Prędota Grzebeniczski, qui protunc aspiciebant iuramentum predictum.

Colloquium feria tercia in crastino sancti Martini in Wislicia anno domini M°CCC° nonagesimo octauo (d. 12 Novembris 1398).

18. *(Vislic. I p. 178).* Pro parte Dobeslai de Beniszowicze, quod cum ipsum Sbissco de Dymlin vituperasset in milicia, tandem opponens se nominauit sex testes fidedignos de suo coitu (?) IIIIor de signo rastrum, in wlgari *Grabe* et proclamacione *Koczina* videlicet Czeder de Oczęszicze et

Nicolaus frater suus, Petrus de Koczina, Petrus de Zorawicze de suo signo, et de alio *Strantsz* Chota de Zelichow, Petrus de Lubiczsko, hii iurant, quod [est frater] ipsorum. =II grossos soluit, totum.=

Nota terminos Potrkowienses feria secunda ipso die beatorum Sebastiani et Fabiani martirum locando terminos in Radomske a die date presencium in duabus septimanis (d. 20 Januarii 1399).

19. *(Piotrk. I p. 50).* Nota, quod Clemens de Daniszewo iusto iudicio ac testium approbacione super ius militale demonstrauit, quod Albertus in sua milicia declarauerat.

20. Pena — Johannes eciam de Daniszewo cum Katherina filiastra sua tenetur LXX et L contra eundem. (z. p.).

Nota iudicium regale Rege existente in Costan, sabato ante Quasimodogeniti Dominicam sub anno domini M°CCCXC nono presentibus strenuis dominis iudicio residentibus Mathia palatino Cuyauiensi, Swenthoslaus castellano Kalisiensi, Kristino castellano Szandomiriensi, Petro castellano Wysliciensi, Ianussio subcamerario Poznaniensi, Mathia subcamerario Kalisiensi, Woytkone castellano Koniniensi Jakaque subiudice Poznaniensi et aliis quam pluribus nobilibus (d. 5 Aprilis 1399).

21. *(Kosc. ter. I fol. 53°).* Nota Przibislaus de Griszina obiecit Simoni de Grunowa, quod non est ita bonus, sicud ipse, extunc debet ducere testes dictus Symon ad expurgandum: duos testes de clenodio suo de terra Misnensi, item alios duos testes de *Zapale*, item alios duos testes de *Poray*. Et terminus est testium a data presencium ad XVIII° septimanas. Item alter terminus iterum ad decem et octo septimanas et erit terminus vltimus peremptorius. Et si citius potuerit dictus Symon ducere testes, extunc debet per ministerialem Costanensem preuenire ante duas septimanas dictum Przibislaum, quod veniat ad terminum ad audiendum testes in Poznaniam. — Rotha: sic iurabunt duo testes primi: *Tako my pomoszy bog y crzisz yako Symon yest nasz prawy brad naszchego sczytv.* — Item alii quatuor testes sic iurabunt: Rotha: *yaco to swaczi yako Symon yest naz prawy brad y naszchego sczitv czo sza my przischangamy; iako to swaczim iako Symon yest gych brad y sgich prawego sczytv.* — Si dictus Symon non potest aliquem subcamerarium preualere, tunc erit alter nobilis natus suus *prawidlny*.

Termini Vislicie tercia feria in vigilia sancti Adalberti et disponuntur per duas septimanas. (d. 22 Aprilis 1399).

22. *(Vislic. I p. 207).* Nos Albertus Iudex et Czthan subiudex notum facimus, quibus expedit vniversis, quod cum Iasco heres Budziwoyewski ex suis (s) multipliciter loquele (s) nobili domino Petro heredi de Sweborowicze opposuit sibi et obiecit, quod non esset miles et quod non haberet plenum ius militale supreme nobilitatis, prefatus

vero Petrns opponens eidem Iaszconi (asseruit se esse) nolens famam suam et predecessorum suorum in aliquo negligere et retardare asseruit se esse verum nobilem et iure militali gauisurum, prout ceteri nobiles regni, et opposuit se per litteram probaturum fratris sui Venceslai heredis de Sweborouicze iudicialem Pelcze [iudicis] et Wilczconis subiudicis dominorum, quiquidem nobilis Venceslaus frater prefati domini Petri [nobilitatem suam approbauit] et hoc per nobiles viros sue generacionis et geneologie atque [de suo] signo et clipeo.

[Gnezne in terminis regalibus] (d. 22 Aprilis 1399).

23. *(Gniez. I).* In causa Mathie de Chlandowo erga Trlang. — Nota, quod sub anno domini M°CCC°XC° nono feria tercia in vigilia sancti Adalberti Gnezne in curia regis et in iudicio regali presente domino nostro Rege Polonie, vbi strenui et nobiles terrigene iudicio presidebant videlicet Thomko capitaneus Polonie, Sandziuogius Swidwa Poznaniensis, Maczuda Wladislauiensis palatini, Petrus Wisliciensis, Cristinus Sandomiriensis, Iohannes Sremensis castellani, Nicolaus Kalisiensis, Iohannes Poznaniensis iudices et alii barones et nobiles ibique constitutus nobilis vir Mathias de Chlandow iuri paruit et termino sibi deputato iudicialiter astitit contra et aduersus dominum Albertum de Trlang pro et super quadam detestacione et infamia wlgariter *onaganene* et *pro pokup* trium marcarum eo, quod stans secum in iure et iudicio ipsum Mathiam prefatus Albertus inculpauit wlgariter *ozalowal* et ipsum prius iudicialiter non euadens et exinde prescripti domini decreuerunt, quod idem Mathias circa tytulum nobilitatis remansit temporibus perpetuis, dictus vero Albertus incurrit penas eo facto sibi Mathie tres marcas et Regi XIIII marcas.

Termini feria quinta post Penthecostes et disponuntur a feria tercia proxima per tres septimanas (d. 22 Maii 1399).

24. *(Vislic. I p. 208).* Falco heres de Clǫpicze laudabiliter suam miliciam aprobauit contra Marcissium Zborowski per fratres suos, per dominos Roslaum de Woyslauicz, Ianik de Ianicouice, Iaszconem de Szarnouice congnomine Mleczconem, Wroczslaum de Woyslauice, Bogussium de Mozgawa, Iurconem de Sdzislauice fratres suos portantes crucem *Osmorog* et *Czeczerza* in galea et proclamacione *Geralth* et iurauerunt, quod [est] frater eorum. Testes: Thomco de Karsi, Pasco Slodzey de Kosczelecz, Iohannes de Dziszouice, dominus Petrassius heres de Wola et canonicus Curzelouiensis, Miroslaus de Persczecz, Strachotha de Szelichow.

Iudicium feria tercia post Dominicam „Domine in tua misericordia" (d. 27 Maii 1399).

25. *(Pisdr. ter. I fol. 46).* (Testes Gregory Pencowski contra Iacobum Vislawski pro nobilitate: primus Iasko sclonow, Martinus filius ipsius de Szabicze, Grzimala Vadka Grzybowski, Grzib de Grzibowo, Samek de Zalesse, Nicolaus frater ipsius Malechowski). — *Taco nam p. b. i crzisz iaco Grzegorz gest nas brath y nassa cri (s) y nas clenoth.* Item alii IIIIor: *taco nam p. b. i crzisz iaco to swadczimi, iaco Grzegorz gest prawi slachczicz.*

Nota termini Potrkovienses feria secunda ipso die beati Egidii abbatis locando terminos Radomske in tribus septimanis sub anno domini M° CCC° XC° IX° (d. 1 Septembris 1399).

26. *(Piotr. I p. 75).* Terminus inter Mikossium de Balkowicze et Nicolaum de ibidem pro et super diffamacione milicie ipsius Mikossy.

Iudicium in die beati Martini M° CCCXC nono (d, 11 Novembris 1399).

27. *(Pisdr. ter. I fol. 47°).* (Stanislaus de Stǫpe ducit testes pro nobilitate contra Iacobum de Staw, Petrus Bodzoporowski, Stanislaus ibidem, Mathias et Iohannes de Clandowo fratres, Domeczco de Staw, Laurencius ibidem: — *Taco nam p. b. [i] crzisz iaco stassek gest nass brath y nassa cri y nass clenoth.* Item IIII^{or}: *taco nam p. b [i] crzisz iaco swadczimi iaco Stassek gest prawi slachczicz).*

Incipit liber iudicialis terre mayoris Polonie in terminis generalibus feria sexta infra octauas Beati Agnetis in Poznania celebratis districtus Poznaniensis de scitu [et] consensu dominorum subscriptorum ibidem presencium videlicet Reuerendorum in Christo patrum dominorum Dobrogosty archiepiscopi Gnezensis, Alberti Episcopi Poznaniensis [et] validorum militum . . . . . subpincerne . . . . . mayor[is] Pol[onie] (d. 23 Ianuarii 1400).

28. *(Pozn. terr. II fol. 6).* Item feria tercia infra octauam beate Agnetis veniens subcamerarius recognouit, quod statuit suos duos patruos videlicet Niklonem et Ianussium, qui erant de ipsius clenodio et ipsius proclamacione: super galeam fuit proclamacio *Swangrodȳ* et super clipeo sex *lopanow* et super galeam *Wyzlecz sztocotowim ogonem*, isti duo fratres erant de terra Miszinensi, quos aduxit, qui iurauerunt; isti duo iurauerunt et suos digitos super crucem posuerunt, quod Symon et Iacussius Grunowszczi [sunt] nostri veri fratres et nostre proclamacionis et nostri clipey et dixerunt: *tako nam bog pomozi yswanti crzisz;* venientes de *Opala* duo testes, et duo testes de *Poraȳ* et sic (dixerunt) iurauerunt *(taco ym bog pomozi*, quiquidem testes) et duos digitos suos super crucem posuerunt: *tako ym bog pomozi yswanti crzisz, ysz Symon* et Iacussius *Niklowa et Ianussy prawa Bradza szǫ (yego) gich sczita ygich zawolana.*

Nota iudicium feria tercia post festum sancti Stanislai martiris et pontificis gloriosi in aduentu domini Regis in curia domini Archiepiscopi in stuba ibidem situata Gnezne celebratum per dominos videlicet dominum Dobrogostium archiepiscopum Gneznensem, dominum Albertum Episcopum Poznaniensem, Sandziuogium palatinum Poznaniensem, Liganzam palatinum Lanciciensem, Swanthoslaum Kalisiensem, Ianussium Gneznensem, Mosti-

czonem Poznaniensem, Wincencium Naklensem, Nicolaum Zrzemensem, Albertum Coninensem castellanos, Clementem subcancellarium domini Regis, Mathiam subcamerarium Kalisiensem, Nicolaum iudicem Kalisiensem, Iohannem iudicem Poznaniensem, Iacussium dictum Iaka subiudicem Kalisiensem et per alios quam plures fidedignos in presencia domini Serenissimi principis, domini Regis (d. 11 Maii 1400).

29. *(Pozn. II fol. 25°).* Item Albertus Negolewski debet et tenetur se expurgare erga dominum Sandziuogium palatinum Poznaniensem, quod sit nobilis, et se si non expurgauerit erga eundem dominum palatinum, tunc idem Albertus debet sustinere, quidquid ius sentenciauerit pro eo, quod sibi domino palatino predicto idem Albertus predictus dixit: mentiris sicud canis. Et si se expurgauerit Albertus predictus, tunc debet et tenetur soluere penam domino palatino *panczynadzeszcza a Crolewstwu setmnadzeszcza.* Et pro istis Wincencius Syrakowski fideiubet, quod si non soluerit, idem Albertus, tunc ipse Wincencius predictus, prout fideiussor, tenebitur soluere pro ipso Alberto sepedicto.

Nota iudicium in minoribus terminis Poznaniensibus celebratis feria tercia post festum sancte Trinitatis ante domum Iohannis arcuficis per dominos videlicet Przeczslaum burgrabium Poznaniensem, Petrassium loco palatini, Albertum de Gora loco iudicis, Borislaum loco subiudicis et alios quam plurimos fidedignos sub anno domini M° etc. CCCC° ; et eciam palatinus Poznaniensis et iudex Poznaniensis erant (d. 15 Iunii 1400).

30. *(Pozn. ter, II fol. 30).* Item Adam Dunoczewski debet statuere duos fratres seniores de clenodio *Gelen* Nalko infra spacium sex ebdomadarum et de alio clenodio duos nobiles secundum iuris terre consuetudinem infra spacium sex ebdomadarum pariter computando decem et octo septimanas pro suo h o n o r e.

Nota iudicium in presencia domini Thomconis capitanei in crastino diuisionis apostolorum Poznan ante castrum celebratum, presentibus dominis videlicet Iohanne iudice Poznaniensi, Nicolao Starogroczki, Iarotha Radimensi castellanis, Sandiuogio Psarski, Nicolao Lubetowski, Nicolao Granowski, Borislao de Stressino loco subiudicis et aliis quam pluribus fidedignis, Sandziuogio palatino Poznaniensi, Petrassio de Nagrodowice et Iura de Chorzincza heredibus eciam presentibus (d. 16 Iulii 1400).

31. *(Pozn. ter. II fol. 33°).* Causa Iohannis de Czepuri et Ade de Dunoczewo. — Item Iohannes de Cepuri mansit binam penam *pandznadzescze* Ade de Dunoczewo: vnam videlicet, quod equum sub ipso violenter receperat, quam sibi debet soluere in sex septimanis, aliam vero, quod imputauit sue nobilitati wlgariter *naganil,* debet sibi soluere in duabus septimanis; alias vero binas idem Iohannes mansit regali iudicio, que vo-

cantur *sedmdzeszanth*, quas debet suluere in sex ebdomadis: unam penam soluit Ade pro honore, et pro uiolencia adhuc soluere tenetur, ut est decretum; similiter regales penas.

M° CCCC°. Iudicium feria tercia proxima post festum beati Iacobi apostoli [presentbus] Pyczcone burgrabio, Andrea de Gorasdowo loco iudicis, Mathia Clandowski, Vincencio Stralcowski, Petrassio de Gunice viceburgrabio (d. 27 Iulii 1400).

32. *(Pizdr. ter. I fol. 91).* Andrich teutunicus de Bongina approbauit nobilitatem suam contra Sandziuogium Mocronowski, qui imputauit nobilitati ipsius Andrici, qui approbauit et ostendit nobilitatem suam iuxta consuetudinem terre ducis Bolconis Opoliensis, et hoc pendet pro littera ad verum iudicem, quando eligetur.

Nota terminos particulares Poznanienses ante castrum Poznaniense feria tercia ante diem beati Dominici confessoris gloriosi per dominos videlicet: Mathiam burgrabium Poznaniensem, Martinum Swanowski gladiferum, Petrassium Woyewodzi, Albertum de Gora loco iudicis, Borislaum de Stressino loco subiudicis, Vittum Lubowski et alios quam plures fidedignos et ibidem presente Przeczslao burgrabio celebratos (d. 3 Augusti 1400).

33. *(Poz. ter. II fol. 35°).* [Causa] Ianussy et Vbisconis. — Item Ianussius Scrimka mansit circa suum honorem et nobilitatem cum suis posteris contra Wbiszconem de Grzebenczsko, et veniens Vittus de Lubowo loco subcamerarii Poznaniensis coram iudicio recognouit, quod sui testes debite ante crucem pertransiuerunt, super eo, quod idem Wbisek predictus imputauit wlgariter *naganil* eidem Ianussio, quiquidem Ianussius mansit circa suum honorem et nobilitatem cum suis fratribus et clenodariis et aliis extraneis clenodariis duobus et vno suo clenodario, et ibidem iudicatum soluit.

Anno quadringentesimo. Nota iudicium in summis terminis ipso die Vndecim milia virginum celebratum, in quo [presidebant] strenui et nobiles viri et domini Thomco capitaneus, Sandiuogius palatinus, Iohannes iudex, Mroczko subiudex, Mikossius dapifer Poznaniensis, Swanthoslaus Kalisiensis, Thomislaus Zunensis castellani (d. 21 Octobris 1400).

Item iudicium in eisdem terminis sabbato proximam post diem Vndecim milia virginum per eosdem dominos celebratum (d. 23 Octobris 1400).

Nota iudicium die dominico proximam ante diem beati Symonis et Iude apostolorum in eisdem terminis summis Poznan celebratis per eosdem dominos celebratum, excepto domino Mathia iudice Kalisiensi (d. 24 Octobris 1400).

Nota iudicium feria secunda per eosdem dominos (d. 25 Octobris 1400).

Nota idem iudicium tercia [feria], sed non fuit Mathias iudex Kalisiensis (d. 26 Octobris 1400).

34. *(Poz. ter. II fol. 48).* Causa Alberti Negolewski. — Albertus Negolewsky a feria tercia ante festum sanctorum Simonis et Iude apostolorum infra sex septimanas debet producere nobiles ad ostendendum suam nobilitatem duos seniores de suo clenodio, alios duos de alio clenodio, et duos alios de tercio clenodio, si non poterit producere in sex septimanis, et si dominus palatinus solus non fuerit, causam Petro de Nagrodouice conmisit ad ostendendum huiusmodi nobilitatem.

Anno domini M° quadringentesimo feria quinta infra octauas sancti Martini confessoris in presencia dominorum Thomkonis capitanei maioris Polonie, Sandziwogy Swidwe palatini Poznaniensis, Mosticy de Stasszewo castellani Poznaniensis, Iarothe Wilcowsky Radzimiensis, Przibislai Grzysinski, Iohannis Iarognewsky, Iarkemboldi, Poyttronis Borowsky in Costan (d. 18 Novembris 1400).

35. *(Kośc. III fol. 15).* Nicolaus Wlostowsky cum Pudliszcone. — Item Nicolaus Wlostowsky debet et tenetur ducere sex testes: duos de clenodio suo et quatuor alios pro defensione honoris sui, et primus terminus est super proximos terminos in Costan celebrandos et alios terminos secundum formam iuris secuntur (s).

Nota terminos minores feria tercia in festo Prisce Virginis per Petrassium burgrabium, per Petrassium Wǫgewodzi, Albertum loco iudicis, eciam Henricum loco subiudicis celebratum in domo iudei Mrszka dicti anno domini M° CCCC° primo (d. 18 Ianuarii 1401).

36. *(Pozn. terr. II fol. 61)* Causa Petrassy et Alberti Negolewski. — Item ueniens ministerialis recongnouit in iudicio, quod Petrassius Vogewodzi nomine domini palatini astitit in secundo termino super Albertum Negolewsky coram crvce apud monachos ante meridiem, qui Negolewsky habuit ostendere suam nobilitam et non affuit, tandem per ministerialem ter uocatus secundum ius et vtique non uenit, tunc in iudicio veniens quidam hora uespertina pro eodem Negolewsky in iudicio desiderauit sibi terminum differri; et pendet terminus ad aduentum domini capitanei tercia die post eius introitum in Ciuitatem.

Anno domini Millesimo quadringentesimo primo feria quinta post Misericordia in domo Babinsky presentibus zupariis videlicet isti: Petrassius Borowsky vice capitanei, Iarotha de Wilkowo Radzemiensis, iudex Poznaniensis, Nicolaus Szoldra vice ipsius,

Albertus Dunoczewsky vice pallatini, Iacussius Grawynowsky vice subiudicis, Wisszak Chwalawsky vice subcamerarii, aliis fidedignis (d. 21 Aprilis 1401).

37. *(Kośc. III fol. 6°).* Item Martinus Pudliszkowicz ducebat testes suos contra Iaszkonem Crayewsky, cum uero quatuor testes iurauerunt et cum quintus iurare debuit nomine Nicolaus Wlostkowsky, tunc Iaszko sibi dixit: iste non est ita bonus ut alter terrigena et non es nobilis; et zupparii mandauerunt sibi Nicolao, ut narraret cuius esset clenody, qui respondens dixit: sum istorum: *Podrzeczewskich* et *Czolkowsky*. Igitur terminus pendet inter eos ad dominum capitaneum quarta die post primum ipsius felicem ingressum in Costan pro hac causa.

38. *(ibidem fol. 8).* Item eodem anno feria sexta in vigilia sancti Adalberti post Pascha in cimiterio presentibus concordatoribus amicalibus Gunthero, Pradlone, Przibislao Grysinski, Nicolao Lubathowsky dapifero Poznaniensi, Materna de Ossecz iudicibus cause huius. — Item coram nobis veniens Sczedrzicus Cluczewsky inculpabat Sedridum aduocatum Costinensem pro decem marcis, quas asserebat promisisse sibi, si duceret nobilitatis progeniei vxorem, extunc adiudicatum est predicto aduocato iurare, et ipse Cluczewsky dictum aduocatum a tali iuramento liberum dimisit et adiudicatum soluit.

Millesimo CCCC primo. Iudicium feria tercia post festum beati Stanislai in Maio [presentibus] Pyczcone burgrabio, Mathia Chlandowski, Vincencio Stralcowski, Petrassio de Gunice, Thoma Koscżanka (d. 10 Maii 1401).

39. *(Pisdr. ter. I fol. 101°).* Domina Helszka de Falissice cum Boguslao de (Vislauice) Sczithovice habent terminum Gnezne coram Rege post primum ingressum ipsius tercia die super eo, quod Boguslaus inputauit dominam, quod non esset nobilis.

Nota terminos in Radomske feria secunda post dominicam „Factus est" locando terminos in Potrkow proxima secunda feria post festum sancti Egidii (d. 6 Iunii 1401).

40. *(Piotr I p. 137).* Nota, quod dum Nicolaus Cosla Hannus Zamb pro vituperio sue matris citaret, tandem ad terminum peremptorium idem Iohannes Zamb suum kmetonem cum procuratorio misit terminum ad predictum cum omnimoda potestate, extunc predictus Nicolaus pro tali magna re puta honore noluit super eundem kmethonem agere pro eo, quod idem Hannus sibi non esset paris condicionis seu generis, terminus ad colloquium generale proxime affuturum.

Iudicium feria tercia in vigilia Viti et Modesti (d. 14 Iunii 1401).

41. *(Pisdr. ter. I fol. 51°).* Testes Iacussy de Sczichouice pro nobilitate: Sobeslaus et Przeczslaus fratres de Bagrowo de clenodio *Celma;* item duos debet ducere de clenodio *Wczele;* item duos debet ducere de

clenodio *Samsonowe*: *Taco nam p. b. i crzisz, iaco Iacub nasz prawi brat y nassza krew sczelmi nassego clenotu.* Item IIII^{or}: *Taco gym p. b. i crzisz, iaco to swadczimi, iaco Iacub pravi brat Sobeslaw y Przeczslaw sclenota Celmi y slachczicz i gym prava krwi.* — Testes ducendi infra tres terminos si potest, si autem non potest, tunc infra alios tres terminos usque ad XVIII septimanas terminus peremptorius.

Termini in Radomske feria secunda proxima ipso die Decollacionis beati Iohannis Baptiste locando terminos Potrkowie in duabus septimanis sub anno domini M° CCCC° primo (d. 29 Augusti 1401).

42. *(Piotr. I p. 141).* Nota inter dominum Stanislaum notarium et Adam de Zirniky, quod idem Adam nominauit, quia pro sua voluntate scribsisti literam nostram militalem et quicquid factum est, hoc per temet ipsum coram nostro in iudicio ; terminus in Potrkow ut supra. (z. p.).

Anno domini Millesimo CCCC° primo feria quinta proxima post Thome apostoli in stuba Petri aduocati presentibus zupariis Iarotha Radzemiensi vice capitanei, Poytrkone Borowsky vice pallatini, Laurencio Sepinsky vice iudicis, Iacussio Graboynowsky vice subiudicis, Stanislao Szydowka, Wisszachone Chalawsky (d. 22 Decembris 1401).

Dominus Przeczslaus notarius domini capitanei, Iarkemboldus de Orle presidebant iudicio.

43. *(Kośc. III fol. 21).* Nicolaus Wlostowsky cum Iaszcone Crayewsky. — Item veniens Wisszach Chalawsky vice subcamerarii coram iudicio publice recongnouit, quod Nicolaus Wlostowsky circa crucem iuramento cum suis sex testibus suam nobilitatem wlgariter *slachta* demonstrauit, quod esset verus nobilis in fraternitate et scuto, ut alter nobilis terrigena, et eduxit suos testes omnes erga et contra Iaskonem Crayewsky, prout in honore suo dicti Nicolai derogauit, seu imputauit wlgariter *naganyl*; et adiudicatum soluit. = Tenetur 1 grossum, =

[Gneznе] Anno 1402.

44. *(Gnez. I fol. 3).* In causa domine de Dzwirdzino cum Iacobo de Rchowo prefata domina fecit quandam accionem contra Iacobum dictum, cui prefatus Iacobus sic respondit: tu derogasti fame mee dicens me fore rusticum. Et dominus iudex: dicis domina; ac illa respondit: dico. Et illi domini indixerunt probacionem, ostensionem sue nobilitatis iuxta terre consuetudinem.

M° CCCC° secundo. Iudicium feria tercia in vigilia sancte Prisce virginis, Pyczcone burgrabio, Petrassio de Staw, Thoma Coszczanka, Petrassio de Gunice, Iacussius Iaka subiudex Kalissiensis, Szedrik de Szedricouice (d. 17 Ianuarii 1402).

45. *(Pisdr. ter. I fol. 108°).* Boguslaus de Srapki veniens coram nobis ostendit nobilitatem suam cum littera sua bona contra Ianussium kmethonom de Duminowo, quod ipsum imputauit Boguslaum supra dictum, ideo predicto kmethoni adiudicamus amissionem contra Boguslaum wlgariter *pokup;* super eo adiudicatum soluit.

Colloquium generale secunda feria proxima post dominicam Letare etc. sub anno domini M° CCCC° secundo presentibus strenuis ac nobilibus dominis Iohanne Ligęza palatino Lanciciensi, Zaclica cancellario aule regalis, Clemente Radomiensi, Clemente Czechouiensi castellanis, Dobcone subiudice Cracouiensi, Thomcone subpincerna Cracouiensi (d. 6 Marcii 1402).

46. *(Vislic. I p. 251).* Pena — Diuissius Comorowski prope Tharnow penam XV contra Szimconem de Kyanouice, quia contra ipsum laudabiliter miliciam aprobauit per testes, fratribus suis: Vroczslaus de Woyslauicze, Iacusz eius filius ibidem, Kmitha eius filius, Andreas Luczslawski, Petrassius Kikowski, Andreas de Kostczicze de clenodio *Geralth* et pro signo crux, *Osmorog* et auis sic dicta *Czeczerza* super galea.

47. Pena — Gnoyenski Sandek penam XV contra Petrassium de Ianuszouice, contra quem miliciam approbauit: [testes] Pelka de Wasnow, Petrassius et alter Petrasz de Przibislauice et Przeczslaus, Miczek de Zagorzice, Ian ibidem de clenodio *Wenawa.* (z. p.).

Item [iudicium] feria quarta post Dominicam Omnia que fecisti, domino Thomcone capitaneo, Wenczeslao de Tworowo, Mathia Koth de Bechowo, Petro de Staw, Martinus de Kalini castellanus Syradiensis (d. 4 Octobris 1402).

48. *(Pisdr. ter. I fol. 117°).* Iacussius de Sczithouice astitit termino et optinuit nobilitatem suam super Helscam de Falissicze, quod ipsam imputauerat in nobilitate dicens, quod termino astitisset et in libro scriptum, in libro quesitum predictum terminum et non inventum predicte domine Helscze, liber eam non iuuauit, quod reciperat *powsteczi*, et super [eo] Iacussius adiudicatum soluit.

Termini Wislicie tercia feria proxima ante festum sancti Thome et disponuntur per duas septimanas (d. 19 Decembris 1402).

49. *(p. 259).* Stanislaus Panczeliczsky olim de Sczaworziz probauit suam miliciam, quod est de clenodio trium turrium et de proclamacione *Grzimala* videlicet fratribus suis: domino Nicolao subiudice Sandomiriensi, Vitone dicto Agbas de Panchow, Petrassio dicto Drop de Skrissow; Derslao dicto Ryss, Iasscone Lubausky, Wroczslao Radssiczsky.

Anno domini millesimo quadringentesimo tercio feria quarta proxima post festum sancte Agnetis virginis electe in stuba magna castri Poznaniensis, cum termini magni et generales celebrabantur in iudicio zupariorum et paruo, presentibus Petrassio burgrauio, Iura loco domini capitanei, Petrassio Woyevodzi, Laurencio de Sepno loco iudicis, Andreas Okziczsky loco subiudicis, Iacussius Grabonowsky de Costen loco subiudicis, Zidowka loco vexilliferi (d. 24 Ianuarii 1403).

Nota iudicium idem per dominos ut supra celebratum sabbato (d. 27 Ianuarii 1403).

Feria secunda ut supra (d. 29 Ianuarii 1403).

Feria quarta ut supra iudicium (d. 31 Ianuarii 1403).

Item iudicium feria quinta per eosdem dominos ut supra (d. 1 Februarii 1403).

Item feria sexta iudicium per eosdem dominos celebratum ut infra patebit (d. 21 Februarii 1403).

50. *(Pozn. ter. II fol. 133⁰).* Item deputatus terminus ad proximos terminos particulares inter Modzislaum de Thaczali actorem et Nicolaum Gądcowski, qui idem coram iudicio locare et statuere debet Mathiam kmethonem Czancziva, qui sibi Nicolao honori seu nobilitati inputauit wlgariter *naganil;* — per eundem Mathiam Alberto Dunoczewsky accionem conmisserunt seu potestatem.

Anno domini Millesimo CCCC⁰ tercio feria quinta proxima post Valentini in stuba castri Costinensis presentibus dominis Iarotha Radzemiensi vice domini capitanei, Poytrcone Borowski vicepallatini, Laurencio Sepinski vice iudicis, Iacussio Graboynowsky vice subiudicis, Stanislaus Szydowca, Wisszach Chalawsky (d. 15 Februarii 1403).

51. *(Kośc. VII fol. 54).* Aquisicio Ministerialis in Bauorio. — Item veniens Wisszach Chalawsky vice subcamerary coram iudicio publice recongnouit, quod Nicolaus ministerialis Costinensis cum suis sex testibus circa crucem iuramento euasit Baworium Wiskotha, prout sibi in honore deputauit suo, deputauit wlgariter *naganyl*, et ipsum iustum fecit; et adiudicatum soluit.

Colloquium generale Vislicie secunda feria post dominicam Letare sub anno domini M⁰ CCCC⁰ tercio presentibus strenuis ac nobilibus viris (d. 26 Marcii 1403).

52. *(Vislic. I p. 266).* Pena — Dziuissius de Bobrowniki penam XV contra Staszconem de Plechow, contra quem miliciam approbauit: Iaszek Mleczco de Szarnouice, Iaszek de Kikow, Wroch de Woyslauice, Vilcek ibidem et Iacussius ibidem filius Wrochonis, Petrassius de Kikow; *Godlo Geralth:* crux, *osmorog, czeczerza na helme*, et eidem Stanislao penam XV eciam remansit. = Domino iudici satisfecit, X scotos soluit. = (z. p.).

53. Pena — Clemens castellanus Czechouski penam XV contra dominum Nicolaum subiudicem Sandomiriensem, quia in iudicio ipsum vituperauit.

Termini in Stobnicia feria quarta post octauam beati Stanislai anno domini M° CCCC° tercio (d. 16 Maii 1403).

54. *(Vislic. I p. 83).* Penam — Stanislaus Czebrzik de Cotussow (binam) duplicem penam XV contra Iacussium de Grabcow, quia dixit sibi: flagellatus circa statuam, — et hoc non potuit probare, prout [cepit] per dominum Petrassium Caruacian propter furtum, et est condempnatus iure; secundam quia non iniusto iudicio condempnauit eum. = Satisfecit. = (z. p.).

55. *(Vislic. I p. 83).* Pro parte Iacussy de Grabcow, quod cum Stanislaus Czebrzik de Cotussow obiecisset sibi crimen et penam sibi dare noluit, quod esset flagellatus circa statuam pro furticinio et hoc non potuit probare, prout cepit per dominum Petrassium Caruacian de Wlosczowa et non probauit.

Nota minus iudicium per dominos videlicet Petrassium burgrabium, Petrassium Voyewodzi, Laurencium Sepenski loco iudicis, Henricum Okziczski loco subiudicis, Borislaum vice vexiliferi celebratum feria tercia proximum post diem beati Iohannis Baptiste et eciam fuit presens Symon Dzbansensis, Teodricus Margoninski et Iacca (d. 26 Iunii 1403).

56. *(Pozn. ter. II fol. 158).* Item Iohannes heres de Vilcow et sui legitimi pueri manserunt circa suum honorem seu nobilitatem iuxta deduccionem testium erga Mathiam Czanciwam kmethonem de Taczli olim, quod imputauerat suo honori seu nobilitati wlgariter *naganil*, et veniens Borislaus vicecamerarius coram iudicio regali fecit ipsum iustum, et adiudicatum soluit.

Nota minus iudicium feria tercia proxima ante diem beati Bartholomei in castro per dominos videlicet Nicolaum iudicem, Petrassium burgrabium, Petrassium Woyewodzi, Laurencium Sepenski loco domini iudicis, Henricum Okziczski, Borislaum loco vexiliferi celebratum sub anno domini Millesimo quadringentesimo tercio (d. 21 Augusti 1403).

57. *(Pozn. II fol. 166°).* Item Andrcas Blos heres de Chovenicze a crastina die per sex ebdomadas iuxta consuetudinem terre usque ad decem et octo septimanas debet ducere testes erga Petrassium Cogankam duos fratres seniores de suo clenodio, de secundo clenodio duos nobiles et de tercio alios duos nobiles; primi duo iurabunt: *tako gim pomozi bog y swati crzisz, iaco Iandrzey Blos yest nasz brat nasze krewe, naszego sczitu;* alii in testimonium: *iaco to swatczo yssze Iandrzeyewi tey dwa so bracza.*

Noia minus iudicium feria tercia ante diem sancti Clementis per dominos videlicet Petrassium burgrabium, Mroczkonem subiudicem, Laurencium loco iudicis, Petrassium Woyewodzi, Borislaum Sekirkam loco vexilliferi, Iacussium dictum Iad loco subcamerarii celebratum in castro Poznaniensi sub anno domini M° CCCC° tercio (d. 20 Novembris 1403).

58. *(Pozn. ter. II fol. 180).* Item domini iudicio presidentes manserunt Nicolaum de Witcouice heredem circa ipsius honorem seu nobilitatem contra Dobeslaum de Krzestcouice, et adiudicatum soluit; — pro eo, quod suo honori inputauerat wlgariter *naganil.*

Nota minus iudicium ipso die beate Barbare in castro per dominos videlicet Nicolaum iudicem, Petrassium burgrabium, Petrassium Woyewodzi, Laurencium Sepenski, Theodricum de Gyevno, Henricum Okziczski loco subiudicis, Borislaum Sekirkam loco vexilliferi celebratum sub anno domini Millesimo quadringentesimo tercio, et eciam fuit in presencia dominus Mosticius Poznaniensis (d. 4 Decembris 1403).

59. *(Pozn. ter. II fol. 183).* Item veniens Iacussius Iad a subcamerario coram iudicio recognouit, quod Andreas Blos produxit fratres suos clenodarios super inputacione honoris wlgariter *o naganene czisti,* et iurauerunt erga Ogankam; et domini manserunt eundem Andream circa suam nobilitatem, et adiudicatum soluit.

Sub anno domini M° quadringentesimo quarto circa primam intromissionem mei. Acta terminorum feria tercia ante festum Purificacionis celebrata per nobiles viros dominum Nicolaum pincernam Kalisiensem protunc burgrabium, camerarios: domini iudicis dictum Szedrzik, Petrassium subiudicis, Albertum palatini, Petrassium de Gunicze, Tomam Koscianka iudicio protunc Pysdrensi presidentes, termini disponuntur ad quatuor septimanas a data presencium (d. 29 Ianuarii 1404).

Nota in crastino terminorum iudicium per dominos celebratum, ut prius anno sub eodem etc. (d. 30 Ianuarii 1404).

60. *(Pisdr. ter. I fol. 151).* Nicolaus Golanka debet producere testes duos seniores sue genologie, alios duos alterius genologie et alios duos testes alterius genologie ad ostendendum suam nobilitatem contra Iacussium Sdzichowsky; primi duo de sua genelogia sic iurabunt: *tako gim pomosz bog y swanti crzisz, iako micolay yest nasz brath nasz kleynothnik, nasza krew, nasszego sczitu wsczela.* Item alii IIII^or aliarum genologiarum iurabunt in testimonium: *Iako to swathczo, ysz Micolay iest gich brath, gich clenothnik etc.* ut supra; habent terminum primum ad primos terminos minores in P y s d r i, et alios iuxta terre consuetudinem.

Nota iudicium in presencia domini capitanei die dominico Oculi mei per dominos, videlicet dominos capitaneum, Nicolaum iudicem, Mroczkonem subiudicem Poznanienses, Petrassium Woyewodzi, Laurencium Sepenski, Wenceslaum Tworowski, Theodricum Margoninski celebratum in castro Poznaniensi sub anno domini millesimo quadringentesimo quarto, et eciam fuit presens Cusz Golaneczski (d. 2 Marcii 1404).

61. *(Poz, ter. II fol. 192⁰).* Item cum Iacussius dictus Iad inputasset nobilitati, wlgariter *narzekl*, Pauli de Golczewo, quod ipse non esset nobilis et cum eidem Paulo terminus ad ostendendum suam nobilitatem fuisset assignatus, modo dicto termino veniente idem Paulus posuit litteram coram iudicio patentem nobilis domini Thomislai de Domaborz bone memorie iudicis olim Kalisiensis, in qua comperimus, quomodo quidam Sobko Marquardi heres de Mikolayewice Leonardo et Swanthoslao heredibus de Golczewo imputauerat ipsorum nobilitati; quiquidem Leonardus et Swanthoslaus fuerunt patrui Pauli predicti et qui ut, in eadem littera reperimus, ipsorum nobilitatem demonstrauerunt nobilibus et ydoneys testibus in littera contentis, ipso vero Iacussio Iad in eodem termino non comparente, qui tribus et quarta vicibus exsuperhabundanti fuit per ministerialem vocatus. Ideo domini iudicio presidentes conseruauerunt Paulum et ipsius legitimam posteritatem circa ius nobilium, ipsum et ipsius liberos perpetue fore nobiles et circa ius nobilium, ut premittitur, permanere, super qua conseruacione nobilitatis prelibatus Paulus adiudicatum soluit.

62. *(fol. 193).* Item pro ea causa inputacionis idem Iacussius Iad mansit penam Paulo *pandznadzesce* et iudicio *sedmnadzesce.* (z. p.). =Satisfecit.=

Nota iudicium minus ipso die diuisionis apostolorum ante castrum per dominos Petrassium burgrabium, Mroczkonem subiudicem Poznanienses, Stanislaum Lubiczski loco iudicis, Iacussium Iad loco subcamerarii, Borislaum loco vexilliferi celebratum sub anno domini M⁰ CCCC quarto (d. 15 Iulii 1404).

63. *(Pozn. ter. II fol. 228).* Item quod cum coram eisdem zuppariis tunc iudicio regali in castro Poznanie presidentibus Petrus Oganka Andream Blos de Chovenicza vituperiose nota infamie deprauasset significans asserensque ipsum de non nobili sed de vili et rustica progenie processisse, tandem recepto per eundem Andream Blos ad expurgandum termino peremptorio et finali ipsoque termino veniente ipse Andreas Blos in contrarium assercionem dicti Oganka negans affirmabat, quod ita nobiliter genitus esset, sicut aliquis inter terrigenas et nobiles regni Polonie; in quo eciam iuxta consuetudinem nobilitatem efficaciter approbauit, referens pro re certa, quod proclamacio ipsius esset *Wadwicz*, qui in clipeo bypertito videlicet a l b o et r u b e o duos pisces, qui *pstdrangi* dicuntur, defert, in galea vero tres radios rothe cum extremitatibus dictis wlgariter *zwona* ad ipsos radios pertinentibus et super quolibet radio quandam conwolucionem nigrarum galli pennarum, que *pussz* dicitur, asseruit debere se portare, quod eciam ipse Andreas Blos in termino peremptorio huiusmodi per fratres ipsius, quos in testimonium

produxit primo Miczkonem Wadwicz de Wadwicz dorf, Maczkonem Wadwicz de Dunoczewo de clipeo et proclamacione *Wadwicz*, demum per Niczko[t]nem lichtinwalde de Czigascice, Martinum de Wadwicz de genologia e clenodio *Lichtinwalde*, nec non per alios extraneos videlicet Petrum Napticz, Hallmum Napticz de procla macione *Napticz* sufficienter declarauit, qui fratres ipsius prescripti pro ipso more solito sub fide et honore iuramento corporali tacta cruce sacram entum prestiterunt affirmantes, quod idem Andreas Blos de predictorum ipsorum clenodio *Wadwicz* esset, ut prefertur.

Iudicium feria tercia ipso [die] sancte Marie Magdalene Nicolao pincerna burgrabio, Mankone de Placzcouicze, Petrassio de Staw Woytkonis palatini, Petrassio de Gunicze, Thoma Coscanka (d. 22 Iulii 1404).

64. *(Pizdr. ter. I fol. 158).* Petrassius de Strzescouicze habet terminum cum strenuo Thomcone de Iezera coram domino capitaneo tercia die post primum ingressum ipsius in Pysdri super imputacione nobilitatis prefati Petrassy.

Colloquium generale Vislicie feria quarta proxima post festum sancti Martini anno domini millesimo quadringentesimo quarto presentibus Petro kmitha palatino, Clemente castellano Visliciensi, Iascone vexillifero Sandomiriensi (d. 12 Novembris 1404).

65. *(Visl. I p. 351).* Pro parte Iacussii de Mynyno, quia prout vilipendebat Lassotham de Borczin pro milicia, super eodem astitit termino peremptorio idem Iacussius.

Nota minus iudicium feria tercia post festum sancte Trinitatis ante castrum per dominos videlicet: Petrassium burgrabium, Mroczkonem subiudicem Poznaniensem, Stanislaum Lubiczski loco domini iudicis, Henricum Okziczski, Borislaum Sekirkam loco domini vexilliferi, Symonem Lagewniczski (d. 16 Iunii 1405).

66. *(Pozn. ter. II fol. 286).* Item Benak de Policzsko habet terminum cum domina Hanka de ibidem ad minores terminos in proximo celebrandos pro violencia et pro eo [quod] cum eadem domina debuit ducere testes, tunc predictus Benak noluit aduocatum acceptare pro testimonio de Pczewi, asserens quod sibi unus scabinus imputauit de ibidem, quod non esset dignus, quia periurium sibi impinxit et de isto non expurgauit se de eodem crimine infra tres annos.

Nota minus iudicium feria tercia infra octauam Visitacionis beate Marie virginis gloriose in domo castri Poznaniensis per dominos videlicet Petrassium burgrabium, Petrassium Woyewodzi, Stanislaum Lubiczski loco domini iudicis, Henricum Okzicz-

ski loco domini subiudicis, Borislaum loco vexilliferi, Iacussium dictum Iad loco subcamerarii, celebratum sub anno domini millesimo CCCC^mo quinto, eciam fuerunt domini Ianussius castellanus Medzirecenzis, gladifer Zwano (d. 7 Iulii 1405).

67. *(Poz. ter. II fol. 291^0).* Item Benak de Policzsko imputauit wlgariter *naganil* Blasio aduocato de Pczewi racione istius, quod sibi aduocato vnus homo suus vicinus iuratus predicto aduocato inputauit iupingens sibi periurium, et pro ista causa datus est terminus coram domino capitaneo tercia die post ipsius primum in Poznaniam ingressum ad proferendam sentenciam.

Termini celebrati in die beate Margarethe anno domini M^o CCCC^o quinto in Radomske et differuntur ad duas ebdomadas (d. 13 Iulii 1405).

68. *(Piotr. I fol. 141^0).* Strachotha de Milacow penam recipere non tenetur pro eo, quod in iure kmethonali sedet.

Anno domini Millesimo CCCC^o quinto feria quinta in festo Hedwigis presentibus Thomcone capitaneo generali Cracouiensi, iudex Poznaniensis Andreas Grisinensis, Petrus Golski, Niczek de Vyasd, Petrus vice palatini, Derslaus Sepenski vice iudicis etc. (d. 15 Octobris 1405).

69. *(Kośc II fol. 10^0).* Item veniens subcamerarius coram iudicio recongnouit publice, quod Paulus Coterba iuramento se eduxit erga Thomam Cromnowo de Domaraczicze, ueluti sibi ipsius milicie imputauit, de ipsius clenodio dicto *Czassa* duo iurauerunt videlicet Michael Crzecotowsky, Iasszek Crayewski, Iohannes Szgirza et Nicolaus eciam Szgirza de clenodio *Nouina*, de tercio clenodio dicto *Swinek*: Hynak Crziszanowski, Iacussius Grabonowski; per istos se mundum fecit, et adiudicatum [soluit].

Nota minus iudicium in vigilia beatorum Symonis et Iude apostolorum ante castrum Poznaniense per dominos videlicet Grzegorzek viceburgrabio, Petrassium Woyewodzi, Stanislaum Lubiczski loco domini iudicis, Henricus Okziczski loco subiudicis, Borislaum loco vexilliferi celebratum sub anno domini Millesimo CCCC^o quinto, eciam fuerunt domini Ianussius furman Medzirzecensis, Nicolaus Santociensis (d. 27 Octobris 1405).

70. *(Poz. ter. II fol. 301).* Item Iacussius Iad loco subcamerarii coram iudicio recognouit, quomodo Mathias de Iaroslawecz cum Symano et Nicolao fratribus vterinis duxit testes: Iohannem Daszewski, Marcussium de Belsko patruos clenodii agni wlgariter *Baranow*, proclamacione *Iunoszey*, Gywanum de Comorowo, Wincencium Rrzelinski clenodii seu clipey awnculos ipsorum clenody *poturgi*, Stephanum Caruinski et Gywanus de Sobota clipei, in quo portatur caput onagri wlgariter *loszo* et in nari-

bus quandam rotulam et proclamacione *Wenawa;* primi iurauerunt, quod esset de ipsorum sangwine et clenodii, et eciam secundi et tercii sub eadem forma iurauerunt; et ideo domini iudicio presidentes manserunt eundem Mathiam cum ipsius fratribus circa suam nobilitatem erga Chwaliboÿum de Scorzewo; et super hoc adiudicatum soluit.

M° CCCC° quinto. Iudicium feria tercia post diem sancte Lucie, Manco de Placzcouicze, Petrassio viceburgrabio de Gunicze, Petrassio de Staw, Petro de Gorzicze, Nicolao de Medziborz, Szemantha (d. 15 Decembris 1405).

71. *(Pizdr. ter. I fol. 190°).* Iacobus dictus Semanth de Gunicze vice subcamerarii recognouit, quod Nicolaus Golanka ostendit suam nobilitatem in clenodium *Wczele;* stans aduersa pars Iacussius Szczithowski dixit: domini nolite confirmare nobilitatem ipsius, quia ego astiti termino super ipsum coram (subcamerario) iudice, et iudex assignauit michi ad subcamerarium, quem terminum coram subcamerario astiti, ad quem terminus fuit assignatus; ideo dedimus ipsis terminum Gnezne super aduentum Regis seu ad generales terminos, quod prius fiat, ad decretum dominorum pro dicta iam nobilitate confirmanda; super predictam recognicionem adiudicatum soluit.

M° CCCC° sexto. Iudicium feria tercia proxima post dominicam Exurge domine: Francisco burgrabio, Petrassio de Staw, Manco de Placzcouicze, Iohanne dicto Wangrosk palatini, Nicolao de Chodziborze, Iacobo dicto Szemantha vice subcamerarii (d. 15 Februarii 1406).

72. *(Pizdr. ter. I fol. 196).* Veniens Iacobus dictus Zematha vice subcamerarii recognouit, quod Iohannes cum Clemente fratres germani de Starz duxerunt testes pro vituperio nobilitatis; testes de clenodio ipsorum iurauerunt et quatuor de aliis clenodiis eciam iurauerunt, sed debitor principalis videlicet Przespraw, heres de Stralcowo, iuramenta noluit audire; ideo ob hanc causam terminum ipsis assignauimus super ingressum domini capitanei tercia die in Pysdri ad decretum et (s) confirmacionis nobilitatis.

Feria quinta in crastino sancti Mathie apostoli et Ewangeliste (d. 25 Febrnarii 1406).

73. *(ibidem fol. 196°).* Iohannes cum Clemente, fratres germani de Scarboszewa, manserunt circa nobilitatem ipsorum, qui fratres prefati duxerunt testes de clenodio ipsorum *Rola,* duo iurauerunt de prefato et de aliis clenodys IIIIor iurauerunt pro vituperio contra Przespraw heredem de Stralcowo, qui Przespraw incidit in penam trium marcarum videlicet Iohannis et Clementis, quas III marcas debet soluere latorum grossorum in tribus septimanis debitoribus et zupparÿs (magnam penam regalem); adiudicatum soluerunt.

Anno domini M° CCCC° sexto feria quinta ante dominicam Inuocauit presentibus Ianussio Strzeleczski burgrabio, Materna Oszeczski vice palatini, Derslaus Sapenski vice iudicis, Nicolaus Szoldra vice subiudicis, Stanislaus Szidowca, Iarotha Radzimiensis (d. 25 Februarii 1406).

Anno domini M° CCCC° sexto feria quinta ante dominicam Oculi presentibus quibus supra, Przibislaus Grisinski et Andreas Grisinensis, Iarotha Radzimiensis [eciam fuerunt] (d. 11 Marcii 1406).

74. *(Kośc. II fol. 20).* Item ueniens Derslaus Gelenczewski vice subcamerarii coram iudicio publice recognouit, quod Nynotha Galanski cum suis sex testibus iuramento suam miliciam aprobauit, ueluti sibi Ticzbar de Babimosth imputauerat, de clenodio ipsius dicto *Wanszicowe* duo iurauerunt Borislaus Cuczcowski, Laurencius Ochelski, de alio clenodio dicto *Graby* Woytek Lipski, Miroslaus Wanglewski, de tercio clenodio dicto *Nouina*, Nicolaus Iaroslawsky, Stoyslaus de ibidem; cum istis se in honore mundum fecit et adiudicatum soluit.

Colloquium Vislicie feria secunda proxima post dominicam Letare anno domini M° CCCC sexto (d. 22 Marcii 1406).

75. *(Vislic. I p. 432).* Pro parte Stanislai de Grabdow, quod cum ipsum Wrothslaus de Radzicze vituperasset, quod non esset nobilis, nec penam post se deberet dare militalem, tandem per testes infra scriptos miliciam suam declarauit (videlicet) voluit (s), quiquidem Wrothslaus testem vnum ipsius vituperabat nomine Nicolaum dictum Bobaczka, qui Nicolaus per litteram Pelce iudicis et Prandothe subiudicis Sandomiriensium docuit, quod nobilis est, videlicet [ex genere] nobilium.

Anno domini M° CCCC° septimo feria quinta in festo Epifanie presentibus Iarothe Radzimiensi burgrabio et aliis, quibus supra (d. 6 Ianuarii 1407).

76. *(Kośc. ter. II fol. 46).* Item Petrus Darnowski habet terminum peremptorium ad proximos terminos minores cum Czewlegio Darnowski pro vituperio honoris.

Anno domini M° CCCC° septimo feria quinta ante festum Adalberti proxima presentibus dominis Alberto Episcopo Poznaniensi, Sandiuogio palatino Poznaniensi, Thomcone capitaneo Polonie, Nicolaus iudex, Mroczko subiudex Poznaniensis, Iacka, Bodzata iudex et subiudex Kalisienses, Nicolaus Santociensis, Iarotha Radzimiensis castellani (d. 21 Aprilis 1407).

77. *(Kośc. II fol. 54).* Item Iohannes de Bucouecz ducit testes contra Przibislaum Grisinensem pro nobilitate: duo iurabunt de clenodio proprio *Lelivi*; Rota: *Iaco Ian gest nasz brath nasza kri y naszego szczitu Le-*

liwi, quatuor iurabunt de duobus aliis clenodiis in testimonium; — Rota: *Iaco to swatczǫ, iaco Ian gest gich brath igich krew igich szczita Lelivi.* — Producendi testes terminus pendet ad sex septimanas si potest, si non, tunc in octodecim septimanis iuxta consuetudinem iuris.

78. *(ibidem.)* Item Iohannes Bucoueczsky acquisiuit frumenta recipere super agro in Bucouecz, quod agrum idem Iohannes arauit et Pribislaus Grisinensis seminauit, quousque causa difinietur, et adiudicatum soluit.

Anno domini M° CCCC° septimo feria quinta in uigilia Nicolai presentibus Nicolao iudice, Przibislao burgrabio, Nicolao Lubyatowski, Stanislaus vice palatini, Nicolaus Szoldra (d. 5 Maii 1407) [1]).

79. *(Kośc. ter. II fol. 65).* Item ueniens Derslaus Ielenczewski subcamerarius coram iudicio publice recongnouit, quod Iohannes de minori Bucowecz testes suos circa crucem iuramento perduxit pro nobilitate contra Pribislaum Grisinensem, prout sibi nobilitati imputauit, duo iuramentum fecerunt de ipsius clenodio proprio dicto *Leliwa* videlicet Iohannes Granowski de Pudliszczouicze et Wiszech Parzenczewski, de secundo clenodio dicto *Poturgy* duo videlicet Vincencius Herczelinski et Roy Dupewski, de tercio uero clenodio dicto *Ostoya* duo iurauerunt videlicet Nicolaus Valiszewsky et Swanthomir de ibidem, et per hoc se in nobilitate demonstrauit et adiudicatum soluit.

Termini in Vislicia feria quinta proxima ante festum sancte et indiuidue Trinitatis anno domini Millesimo CCCC septimo (d. 19 Maii 1407).

80. *(Vislic. I p. 536).* Pro parte Wirzchoslai de Dessno, quia cum ipsum villipendisset Prethslaus alias de Strzezcouicze, quod non esset nobilis nec post se recipere deberet militalem [penam], tandem idem Virzchoslaus in termino peremptorio volens innocenciam suam expurgare et famam propriam elucidare produxit sex nobiles videlicet: Roslaum de Woyslauicz Wrothslaum de ibidem patruos suos dilectos, Ziram de Mancarzow, Bernardum de Valcunow de clenodio leo de muro videlicet et super galeam *Roza*, proclamacio *Prawda*, Petrum de Starzini, Stanislaum de Brzostowa [deferentes] crucem in babato *(Iastrambicz)*, proclamacio *Zarazi* awnclos suos dilectos, qui duo primi tacta sancte cruce corporale prestiterunt iuramentum in hunc modum, quod idem Wirzchoslaus ab awo, a patre et a suis progenitoribus est filiaster et frater noster ac de stirpe nobili paterna procreatus videlicet nobilium, qui pro signo eorum defferunt in clipeo crucem cum quatuor octocornibus wlgariter *Hosmorog* et super galeam *Czeczerza* et de proclamacione eorum *Geralth*, alii vero in testimonium iurauerunt similiter, quod frater et sororius eorum est de stirpeque nobili procreatus; unde nos viso eorum iuramento sibi ius militale adiudicauimus et adiudicamus et penas post se in toto recipiendas.

---

[1]) Data w tokach tych jest pewno pomylona, bo w r. 1407 nie wypada żadna wigilja św. Mikołaja na Czwartek. Mowa tu jest prawdopodobnie o święcie „Translacionis s. Nicolai".

Colloquium Vislicie feria sabbati proxima post festum sancti Iohannis Baptiste anno domini M° CCCC^mo septimo presentibus hiis Cristino Sandomiriensi, Iaschone Lanciciensi palatinis, Zaclica cancellario aule Regis Polonie, Strassio castellano Malogostiensi, Clemente Radomiensi, Dobeslao subiudice Cracouiensi (d. 25 Iunii 1407).

81. *(Vislic. I p. 551).* Pro parte Albrziconis de Wawrzinczicze, quod cum ipsum dominus Clemens castellanus Czechouiensis vituperasset, quod non esset nobilis, nec penam post se recipere deberet militalem, tandem in termino peremptorio idem Albricus posuit litteram Pelce iudicis et Marci subiudicis antecessorum nostrorum iudicialem, in qua deducebatur, quomodo idem Albricus per sex nobiles viros de sua stirpe miliciam suam approbauit coram presencia eorum; unde nos visa ipsius littera et conspecta sibi ius militale adiudicauimus et presentibus adiudicamus.

Nota particulare iudicium in crastino Iohannis decollacionis ante domum Iohannis arcuficis ciuis Poznaniensis per dominos videlicet Sandiuogium palatinum, Nicolaum Bandlewski burgrabium, Mroczkonem subiudicem Poznanienses, Iarotham Radzimiensem castellanum, Petrassium de Staralanka, Nemerzam Chanssinowski, Iacussium Iad vicesubcamerarium, Henricum Okziczski heredes celebratum sub anno domini Millesimo quadringentesimo septimo (d. 30 Augusti 1407).

82. *(Poz. ter. III fol. 21).* Item veniens Iacussius dictus Iad heres in mayori Sandzino vicesubcamerarius Poznaniensis coram iudicio recongnouit, quomodo Derslaus natus Odoy heres de Wanczcouice in vigilia beate Marie Magdalene duos videlicet Miroslaum de Przelepicze et Dzedzconem ibidem in Przelepicze de sua nacione *Drogoslauiczi;* item alios duos videlicet Iohannem et Thomam de Othusza de proclamacione wlgariter *Nalanczyezoro;* item alios duos Blisborium de Cunratouice et Iacobum de Nemirzewo de clenodio siue proclamacione *Sbyeynthi* heredes contra Wyrzbantham Golaneczski heredem de Iancouicze, qui Wyrzbantha eundem Derszconem coram Serenissimo principe et domino domino Wladislao Rege Polonie necnon Reuerendissimo in Christo patre et domino domino Alberto episcopo Poznaniensi ac strenuis militibus Sandiuogio de Ostrorog Poznaniensi, Mathia de Czirnewo Kalisiensi palatinis aliisque baronibus et nobilibus tunc temporis circa presenciam domini Regis constitutis vituperiose nota infamie depravasset wlgariter *naganil* asserensque ipsum de non nobili, sed de vili et rustica progenie processisse in termino sibi ibidem per dominos circa dominum Regem constitutos deputato produxit, quiquidem fratres sui de clenodio suo et alii quatuor extranei suprascripti de aliis duobus clenodiis pro ipso Derslao more solito sub fide et honore iuramento corporali tacta cruce manu sacramentum prestiterunt affirmantes, quod idem Derslaus Odoy de ipsorum clenodio *Drogoslauicza* esset, ut prefertur. Unde domini iudicio presidentes exaudita tam sufficienti recognicione predicti Iacussy dicti Iad vicesubcamerarii prelibatum Derszconem et suos posteros seu

successores legitimos esse veros nobiles et pares aliis omnibus nobilibus pronunciauerunt, dictauerunt et circa ipsius nobilitatem conseruauerunt, et super hoc predictus Derslaus adiudicatum soluit.

Termini Vislicie feria quarta proxima post Conductum Pasche anno domini M° CCCC octauo (d. 25 Aprilis 1408).

83. *(Vislic. I p. 604).* Pro parte Iacussy de Mirossow, quod cum ipsum Andreas de Costhky in milicia sua tetigisset asserens eum non esse nobilem nec penam post se recipere debere militalem, tandem idem Iacussius volens innocenciam suam expurgare et famam propriam elucidare produxit sex nobiles de tribus clenodiis videlicet Gregorium et Nicolaum de Sglobicze fratres suos de suo contu[bernio], qui pro signo eorum defferunt in clipeo *Sawassó* cum cruce et de proclamacione *Nowina*, Iaroslaum de Sbrodzicze et Nicolaum alias de Stassow de alio clenodio duas sagittas cum cruce defferentes in clipeo et de proclamacione *Bogoria*, Dobeslaum de Chomanthow et Andream de ibidem de tercio clenodio, qui defferunt in clipeo asser scaccorum et proclamacione *Wsczele*, qui insimul tacta sancta cruce corporale prestiterunt iuramentum, quod ipse est nobilis fraterque et filiaster noster, cui ius militale adiudicauimus.

Item feria secunda in festo Visitacionis Marie, Michael Barczski loco capitanei, Sandiuogius palatinus Poznaniensis, iudex et subiudex Poznanienses, Nicolaus Szoldra, Thomco capitaneus, Ianussius furman Medzirecensis, Pasco Gogolowski subcamerarius Poznaniensis, Iarotha Radzimiensis (d 2 Iulii 1408).

84. *(Kośc. II fol. 90°).* Item Bartholomeus Grunowsky debet nobilitatem suam contra Simonem Grunowsky infra octodecim septimanis in terminis particularibus, in quibus poterit, duobus de proprio videlicet clenodio *Leliwa* et aliis quatuor de duobus clenodÿs [expurgare]; — Rota: *Iaco Bartlomeÿ iest nasz prawi brath y nasza cri y naszego clenotha lelivi.*

Anno domini M° CCCC° VIII° feria quinta in crastino decollacionis beati Iohannis Baptiste presentibus Nicolao Santocensi, Dobrogostio Gecensi castellanis, Nicolao iudice Poznaniensi, Iarkemboldo de Orle, Petrassius Virzbensky senior Cost (s), Paszco Pyotrcowski vice iudicis, Nicolaus Szoldra vice subiudicis, Petrassius Gorzinski vice vexilliferi (d. 30 Augusti 1408).

85. *(Kośc. ter. II fol. 96°).* Item veniens Derslaus Ielenczewsky vicesubcamerarius coram iudicio publice recongnouit, quod Bartholomeus Grunowsky testes suos iuramento produxit pro nobilitate ipsius duos de proprio clenodio dicto *Leliwa* videlicet Vincencius Drzeczcowsky et Ianussius de Ielenczewo, de secundo clenodio dicto *Habdankowe* Petrassius de Vlostowo et Czema de Girka, de tercio uero clenodio dicto *Trachowye* Bogussius de minori Bucouecz et Ianussius Boszcowsky, et adiudicatum soluit.

Termini in Vislicia feria tercia post festum beati Egidii anno domini M° CCCC° octauo (d. 4 Septembris 1408).

86. *(Vislic. I p. 501).* Pena — Dominus Nepr Pasco de Neprouicze penam XV et sex scotorum contra Sulconem de Zagorzicze, quia ipsum indebite condempnauit. (z. p.).

87. Pena — Sulco de Zagorzicze penam XV contra dominum Paschonem de Neprouicze, quia testibus approbat contra eum pro diuturnitate.

88. *(ibid. p. 502).* Pro parte Stephani de Mosgawa, quod cum egisset de Sulcone de Zagorzicze, quod asseruisset, ipsum esse rusticum, tandem idem Sulco parens negauit hoc sibi dixisse.

Colloquium Vislicie feria secunda proxima post festum sancti Martini anno domini M° CCCC° octauo (d. 12 Novembris 1408).

89. *(Vislic. I p. 520).* Pro parte domini Clementis castellani Czechouiensis, quia astitit termino peremptorio super Iacussio ciue de Chancini dicto Radosky pro eo, quia litteram debuit ponere super probanda milicia et non posuit, et pro eo, quod dixit sibi, quod fuisset de stirpe sua tam bonus ut ipse; bis dixit, ut asserebat idem Clemens.

Anno domini M° CCCC° VIII feria quinta in festo Lucie virginis presentibus Petrassio Virzbyenski burgrabio, Szidowca Paszco vice iudicis, Nicolaus Szoldra vice subiudicis, Nicolaus Santociensis, ceteri ut supra (d. 13 Decembris 1408).

90. *(Kośc. ter. II fol. 105).* Item veniens Derslaus Ielenczewsky vice subcamerarius coram iudicio publice recongnouit, quod Franczek Szensky circa crucem iuramento in sua nobilitate se demonstrauit cum suis sex testibus videlicet de suo proprio clenodio dicto *Lewa [Leliwa?]* per Vincencium Drzeczcowsky et Ianussium Ielenczewsky, de altero clenodio dicto *Novina* per Iohannem Iaroslawsky et Petrassium Orzeszcowsky, de tercio uero clenodio dicto *Staromi* per Thomam et Oszep de Xszanginicze, et per hoc se in nobilitate mundum fecit, super quo adiudicatum soluit, contra Iohannem dictum *przecobÿali* generem Bohemisse conciuisse in Pisdri.

Anno domini M° CCCCIX° feria tercia in crastino beati Iohannis Baptiste presentibus capitaneo, Nicolaus iudex, Mroczko subiudex, Sandiuogius palatinus, Nicolaus Santociensis, Andreas Crupca vice iudicis, Iura Choyniczsky (d. 25 Iunii 1409).

91. *(Kośc. ter. II fol. 120).* Item prout Baworius Wiskotha litteratenus Ianussio Iurcowsky ad honorem dixit ipsius honorem detrahendo, extunc ueniens Baworius coram iudicio negauit dicens: ego domini de ipso nichil mali scio nisi omne bonum, et est in nobilitate tam bonus

ut quilibet bonus nobilis, et est cuilibet similis; extunc domini iudicio presidentes ipsum Ianussium circa honorem conseruauerunt, quod est tam bonus nobilis, sicut vnus nobilis; et adiudicata soluerunt.

Iudicium in crastino beatorum Symonis et Iude apostolorum per dominos videlicet Sandiuogium de Ostrorog palatinum, Nicolaum iudicem, Mroczkonem subiudicem, Nicolaum Szydowski burgrabium Poznanienses, Borislaum loco vexilliferi, Andream Crubcam, Potrconem Szekirkam et alios plures fidedignos celebratum sub anno domini Millesimo CCCC° IX° (d. 29 Octobris 1409).

92. *(Poz. ter. III fol. 106).* Item domini iudicio [presidentes] conseruauerunt Nicolaum Krziszcowski circa nobilitatem iuxta regis litteram Kazimiri, et est similis et par cuilibet bono nobili, super quo adiudicatum soluit erga Stanislaum Burczski; idem tenetur (penam *pokup*, quam debet soluere infra duas septimanas sub penis regalibus).

Anno domini Millesimo CCCC nono feria quinta in vigilia omnium sanctorum presentibus dominis Iohanne Czirninsky capitaneo, Ianussio Iarognewsky venatore Poznaniensi, Nicolao iudice, Stanislao Szidowca vice palatini, Nicolao Szoldra vice subiudicis, Petrassius Gorzinsky, Iohannes Scopacz loco capitanei (d. 31 Octobris 1409).

93. *(Kośc. II fol. 127⁰).* Item veniens Derslaus vice subcamerarii coram iudicio publice recongnouit, quod Miksz de Noua uilla circa crucem iuramento suam nobilitatem demonstrauit iuxta ius terrestre duobus de proprio clenodio dicto *Keblowszczi* Iohanne Iaromirsky, Iohanne Koszlowsky, de secundo clenodio dicto *Trochi*, Bogussio Bukoweczsky et Ianussio Boszcowsky, de tercio uero clenodio dicto *Staroma* Thomas Xszangnisky et Maczcone Scorupca; et adiudicatum soluit contra Sandiwogium Wiskotha.

94. *(ibidem.)* Item veniens Derslaus Ielenczewsky vice subcamerarii coram iudicio publice recongnouit, quod Domaslaus Bodzewsky circa crucem iuramento cum suis testibus nobilitatem demonstrauit contra Iaszconem Crayewsky secundum ius terrestre, prout sibi imputauerat de proprio clenodio dicto *Corab* Michael Gorinno, Dobrak de Mirzewo, de secundo clenodio *Czolcow* duo Iohannes de Podrzecze, de tercio clenodio Swanthoslao Boguslawsky et Iohanne Szucowsky dicto *Pirzchali;* et adiudicatum soluit.

95. *(ibidem. fol. 128).* Sandiuogius Wiskotha debet soluere tres marcas grossorum in duabus septimanis Mikszoni de Noua villa sub pena magna regali.

96. *(ibidem.)* Item Iaszco Crayewsky debet soluere tres marcas grossorum e m e n d e Dobeslao in duabus septimanis sub pena magna regali.

Nota terminos particulares in castro Pysdrensi feria 2ª ipso die sancte Agnetis celebratos anno domini Millesimo CCCCmo decimo presentibus nobilibus dominis iudicio presidentibus: Petro de Staw burgrabio Pysdrensi, Bodzantha subiudice, Paszcone vexillifero Kalisiensibus, Derslao de Grzibowo loco palatini, Dobrogostio de Marszelewo loco iudicis, Petro de Cunicze vicesubiudicis, Nicolao de Cunicze loco vexilliferi (d. 21 Ianuarii 1410).

97. *(Pizdr. II fol. 13⁰).* Labuna — In causa Iohannis Labuna habet terminum peremptorium infra XVIII septimanas contra Sandziwogium de Brudzewo ad demonstrandum nobilitatem suam iuxta cursum terrestrem.

Nota terminos particulares feria 3ª die Rogacionum in castro Pysdrensi sub anno domini M⁰ CCCC⁰ X⁰ celebraturos presentibus dominis Iohanne de Crolicowo castellano Gneznensi, Iacussio iudice Kalisiensi, Paszcone subcamerario Poznaniensi, Derslao de Grzibowo loco palatini, Petrassio Iacubowsky vice iudicis, Petro de Cunicze loco subiudicis, Martino de Slawsco subdapifero Poznaniensi, Mathia Koth, Nicolao de Gunicze vice vexilliferi, Bodzantha subiudice Kalisiensi (d. 29 Aprilis 1410).

98. *(Pizdr. ter. II fol. 33).* Item veniens Iacobus alias Zemótha de Climeczicze loco subcamerarii et coram nobis publice recongnouit, quia Iohannes alias Labuna suos testes perduxit pro et super infamia nobilitatis, duos de *Wsczele* et reliquos duos de *Ielen* contra Sandziwogium de Brudzewo. Ideo nos audientes ipsius recongnicionem adiudicatum recepimus et pro *pocup* dedimus ad proximos terminos particulares ad videndum sentenciam ferri pro eodem, pro quo idem iurauerunt: *tako nam p. b. i crzisz, iako ten Ian yest nasz brath y nasza cri y nasza zawolanye w a g y yest weswan, y poltora crzisza nasz cleynot noszi.*

Nota iudicium feria sexta ante dominicam Letare in presencia domini capitanei presentibus strenuis et nobilibus dominis videlicet ipso domino capitaneo, Iacobo Prusziczski castellano Rogosiensi, Nicolao Splawski, Ianussio Lagewniczski, Przeczslao plebano in Rogozno, Dobrogostio Geczski, Petrassio de Staralanka et Stanislao Lubaczski sub anno domini vndecimo (d. 20 Marcii 1411).

99. *(Pozn. ter. III fol. 136⁰).* Item veniens Iohannes de Lodza ad iudicium dixit: domine iudex, ego hodie habeo terminum cum Sybanowa et duobus filiis suis. Et Syban tamquam procurator uxoris sue et filiorum dixit: ecce uxor mea et duo filii mei, hic stant ante iudicium; sed Iohannes: non istos filios tuos citaui, quia michi isti nichil fecerunt, sed alii. Tunc domini mandauerunt Sybano, quod litteram citacionis presentaret, qua

presentata in ea inuentum est, quod Sybanowa citatur cum duobus filiis, sed nomina nullius eorum erant in citacione expressa. Domini visa huiusmodi citacione dixerunt: Iohannes, propone; tunc ipse Iohannes proposuit in hec verba: domine, iudex ego propono iudicialiter contra Sÿbanowa et Symonem et Sczechnam filios ipsius, qui tamen tunc temporis absentes erant, quod ipsi irruerunt violenter vltra granicias in pomorium meum et quassauerunt, et arbores wlgariter *szęppy* fregerunt. Stans Sÿban: ecce ego ab uxore mea et ab hÿs duobus filiis meis hic stantibus volo respondere; sed Iohannes, isti non sunt tui filii. Item Sÿban: isti sunt mei filii. Iterum Iohannes, isti non sunt tui filii; et Syban, quomodo tu potes probare, *dowescz*, quod non essent mei filii et ego sum paratus probare manu aut, prout michi domini decreuerint, quod isti sunt mei filii cum uxore mea legitima; et sic statim coram iudicio proponit ex parte sui contra eundem Iohannem dicens: domine iudex, propono contra Iohannem, quod me dehonestauit asserendo, quod isti non essent mei filii et ego sum [probare] paratus, prout domini michi decreuerint, quod isti sunt mei filii legitimi, quos generaui cum uxore mea legitima. Item propono ex parte uxoris, quod eam in hoc dehonestauit asserendo, quod isti pueri non essent mei cum ea. Item tercio proponit ex parte eorundem filiorum suorum duorum, quod eos dehonestauit asserens, quod ipsi non essent pueri Sÿbanonis ipsorum patris et ista omnia sub probacione proponit, secundum decretum dominorum; et in hiis factis datus est eis terminus ad magnos terminos aut coram domino rege tercia die post ipsius primum in Poznan ingressum.

Anno domini M° CCCCXI° feria quinta ante festum beate Margarethe proximum presentibus: Dobrogostius castellanus Geczensis, Gnewco loco burgrabii, Stanislaus Szidowca vice domini palatini, Nicolaus Bandlewsky vice iudicis, Petrassius Szekirka vice subiudicis, Petrassius Gorzinsky vice vexilliferi, Nicolaus Morawczewsky vice subcamerarii, Barthossius Gostinsky (d. 9 Iulii 1411).

100. *(Kośc. II fol. 166°).* Item ueniens Petrassius Gorzinsky ex parte subcamerarii coram iudicio publice recongnouit, quod Sobco Zaleszky cum suis testibus circa crucem iuramento suam nobilitatem demonstrauit contra Szczdrziconem Konarsky duobus de proprio clenodio dicto *Wanszicow* Iohanne Skalowsky, Petrassio Cothelsky; de secundo clenodio dicto *Czasza* Michaele Krzecotowsky, Nicolao Krzecotowsky, de tercio uero clenodio *Lodza* Nicolao Wigonowsky et Byenakone Wigonowsky, et per hoc se in nobilitate mundum fecit, super quo adiudicatum soluit.

Nota terminos particulares feria tercia ante diem beate Hedwigis anno domini M° CCCC° vndecimo dominis iudicio presidentibus Nicolao de Goraszdowo pincerna Kalisiensi loco capitanei, Mathia Koth castellano Naklensi, Dobrogostio de Marszelewo viceiudex, Petro de Gunicz vicesubiudex (d. 13 Octobris 1411).

101. *(Pizdr. ter. II fol. 82°).* Item veniens nobilis Kosczanka vicesubcamerarius ius reddit recongnoscens, quod testes nobilis Derslai de Skǫpe circa ymaginem crucifixi iuramenta corporalia more terrestri prestiterunt, quos produxit contra et aduersus Mathiam de Tworzỹanicze, qui ipsum Derslaum non nobilem sed ignobilem esse asserebat, quorumquidem testium duo primi de suo clenodio *Scheligy* videlicet Petrassius de Kobelycz vexillifer Gnewcouiensis et Ligascz heres de Socharzewo; item alii duo testes Stanislaus Slap et Nicolaus Chomantsky de clenodio *Drogoslawicze;* item alii et vltimi duo Dobrogostius de Mrouinecz castellanus Przemantensis et Albertus de Chudzycze subagazo Poznaniensis de clenodio *(Sachownyczą) Wczele;* domini audita congnicione dicti [Thome] vicesubcamerarii sententciauerunt adiudicantes prefatum Derslaum et suam legitimam posteritatem priuilegio militari gaudere euiterne, sicut ceteri nobiles fruuntur et vtuntur, super quibus idem Derslaus iudicatum racione memorie soluit.

Nota terminos feria tercia post Letare dominis presidentibus Nicolao de Goraszdowo pincerna Kalisiensi, Dobrogostio viceiudice, Petro de Gunicze vicesubiudice, Derscone de Grzybowo vicepalatini, Thomas Kosczanka loco subcamerarii anno domini M° CCCC duodecimo (d. 15 Marcii 1412).

102. *(Pizdr. terr. II fol. 100).* In causa Iohannis de Markowo contra Iaroslaum de Beganowo dicte partes habent terminum secundum ad proximos terminos pro et super tribus wlneribus et infamacione milicie dignitatis.

Nota terminos feria tercia in vigilia sancti Viti anno domini M° CCCCXII dominis iudicio presidentibus Nicolao de Goraszdowo vicecapitaneo, Iacussius Iacca iudex, Iurko castellanus Beyowiensis, Dobrogostius de Marszelewo, Petro de Gunicz vice iudex, Derska de Grzybowo vicepalatino, Thoma Kosczanka loco subcamerarii (d. 14 Iunii 1412).

103. *(Pizdr. ter. II fol. 115°).* Item Sczeczyna de Sczepankowo debet se testibus expurgare de vituperio nobilitatis contra Mathiam de Falibogowo ita tamen, quod dictus Sczeczỹna debet declarare, quandocunque poterit, suam nobilitatem a data presencium usque ad integrum annum cum sex septimanis, alias rusticus efficietur, si infra hoc tempus se expurgare non valebit: primus testis Gelen, secundus Iohannes Iablowsky vel ipsius frater aut filiaster germanus, et alii in testimonium secundum consuetudinem terre.

104. *(Pizdr. ter. II fol. 118°).* Item veniens Troyanus ministerialis ius reddit recognocens, quod nobilis dominus Msczuius de Magnuszewicze per sacramentum iuramenti se expurgauit et declarauit innocenciam suam pro crimine furticiny, de quo Petrassius de Pyglouicze sibi obiecit infamando, quod esset fur et predo tocius Regni, et iudicatum idem Msczuius soluit; insuper idem Petrassius Pyglowsky incidit penam trium marcarum dicto

Msczuyo, quas sibi debet soluere infra spacium sex septimanarum a data presencium sub penis magnis iudicialibus.

105. *(ibidem.)* Item veniens Troyanus ministerialis ius reddit recongnoscens, quod nobilis Benasius de Szowyna se expurgauit de infamia per Petrassium sibi obiecta et derogacione sui honoris, quod esset iudex iniustus et perperam iniquus, super quibus idem dominus Benassius iudicatum soluit.

Nota terminos particulares in vigilia sancti Andree videlicet tercia feria anno domini M° CCCCXII° dominis iudicio presidentibus Nicolao pincerna Kalisiensi loco capitanei, Dobrogostio iudicis, Petro subiudicis, Thoma Kosczanka, Philipo de Czelcza castellano Krzansky, Derslao loco capitanei (d. 29 Novembris 1412).

106. *(Pizdr. ter. II fol. 142).* Item dominus Nicolaus Verczikig incidit penam trium marcarum domino Samborio occasione milicie dignitatis infamacionis et reprobacionis, quas sibi soluat in spacio sex septimanarum sub penis magnis iudicialibus, quia declarauit nobilitatem suam testibus ydoneis secundum consuetudinem terre antiquitus tentam et obseruatam.

Item iudicium in summis terminis Poznanie feria quinta ante diem Anuncciacionis beate Marie virginis per dominos videlicet Sandiuogium palatinum et capitaneum, Nicolaum iudicem, Mroczconem subiudicem, Iaroslaum vexilliferum, Paszkonem subcamerarium Poznanienses, Ianussium furman Medzirzeczensem, Nicolaum Santociensem, Iarotham Radzimiensem castellanos, Ianussium Curowski, Nemerzam Bliziczski, Stanislaum Zydowcam et Andream Crubkam celebratum anno domini M° CCCC° XIII° (d. 23 Marcii 1413).

Item iudicium maius feria sexta ante Anunciacionem beate Marie virginis per dominos ut supra et eciam per hos: Nicolaum Lubyatowsky dapiferum Poznaniensem, Dobrogostium Geczensem, Nicolaum Splawski, Samborium Sbanszki loco palatini etc. anno ut supra (d. 24 Marcii 1413).

107. *(Kośc. III fol. 122°).* Item Ianussius Iurkowski nobilitatem suam debet demonstrare per testes in Costen ad primos minores terminos in octo et decem septimanis, uel quam primum poterit, sex testibus erga Baworium de Crzemenewo: primis duobus de proprio clenodio post patrem suum proclamacione *Leliwy* gerentibus lunam et stellam super clipeo, aliis duobus post matrem de clenodio, proclamacione *Crakwiczy* gerentibus tres pisces super clipeo cum vno capite wlgariter *trszy carpe*, et terciis duobus de quocunque clenodio poterit ipsos adducere nobiles genere. Item primi duo sic iurabunt; — Rota: *Tako nam pomozi bog y swanti crzisz, iaco tho swatczimi, iako pan Ianusz yest nasz brath y znaszey crwe viszedl naszego clenota meszancz, gwaszda nasczicze, zawolana Lelywy.* — Item alii

duo sic iurabunt ut supra: *iako Ianussewa matka yest naszey crwe, naszego clenota trszÿ carpe ogedney glowe nasczicze, zawolana Crakwicze.* — Item tercii duo sic iurabunt ut supra: *iako pan Ianusz yest prawy slachczicz,* in testimonium.

Item iudicium eodem die post prandium super pretorio per dominos videlicet Nicolaum iudicem, Michaelem subiudicem, Stanislaum Zydowcam, Petrassium Gorzinski loco vexilliferi, Petrassium Bninski, Przeczslaum plebanum Rogoznensem infra octauam Visitacionis beate Marie virginis anno ut supra M° CCCC° XIII° (d. 2—8 Iulii 1413).

108. *(Kośc. ter. III fol. 156).* Item Schÿban Tader debet demonstrare nobilitatem suam erga dominum Nicolaum iudicem Poznaniensem duobus senioribus nobilibus de proprio clenodio post patrem suum; item duobus senioribus nobilibus de clenodio post matrem suam, et aliis duobus nobilibus de clenodio quocunque; pendet primus terminus per sex septimanas, secundus in aliis sex septimanis et tercius in terciis sex septimanis iuxta formam iuris; — Rota: primi duo sic [iurabunt]: sic nobis iuuet deus et sancta crux, quod Schÿban Tader est noster frater et noster sangwis et processit de nostro clipeo, proclamacione *Tadrow;* — alii duo sic iurabunt: sic nobis iuuet deus et sancta crux, quod Szÿban Tader post matrem suam est noster frater et noster sangwis de nostro clipeo, proclamacione *lodzeÿ;* — tercii duo extranei: sic nobis adiuuet deus et sancta crux, quod hoc testantur, quod Szÿban Tader est frater, primos duos nominando, et de ipsorum clipeo processit, proclamacione *Tadrow.*

Nota iudicium feria quinta proximum post festum Translacionis beati Stanislai martyris per dominos videlicet Nicolaum iudicem, Przibislaum Grisinensem burgrabium in Costen, Stanislaum Zydowcam loco domini palatini, Andram Granowski loco domini iudicis, Petrassium Sekirkam loco subiudicis, Petrassium Gorzinsky loco vexilliferi, Nicolaum Lybyatowski dapiferum Poznaniensem, Paszkonem Chrząstowski venatorem Kalisiensem, Andream Grisinensem, Petrassium Bninski et Swantoslaum Giloweczki sub anno domini Millesimo CCCC^mo tredecimo celebratum (d. 28 Septembris 1413).

109. *(Kośc. III fol. 135°).* Item veniens Stanislaus Zydowca tunc locum et potestatem domini subcamerarii, litteram ipsius sub sigillo suo demonstrando, habens coram iudicio recognouit, quod dominus Ianussius Iurkowski cum testibus suis circa crucem iuramento nobilitatem suam debite et iuxta formam iuris erga Bauorium demonstrauit et approbauit videlicet Nicolao Granowski et Nicolao Vamwewski suis clenodariis post patrem gerentibus l u n a m e t s t e l l a m super clipeo, proclamacione *Leliwÿ* primis duobus; — item Olbrachtone Crackwicz de Rubeo templo, Ianussio de Cancolewo heredibus clenodariis, post matrem suam gerentibus t r e s p i s c e s wlgariter *Carpe* cum u n o c a p i t e super clipeo proclamacione *Crackwiczi*, aliis duobus; — item Petrassio Virzbenski et Petrassio Valiszewski [de]

clenodio extraneo; — item Ticzone Colmasz et Bernardo Colmasz clenodariis post matrem patris sui; — item Niczkone Vurow et Georgio Vurow post matrem matris sue, [qui] super animam suam et honorem receperunt, quod processit de ipsorum geneloya et est verus et legitimus nobilis iuramentis approbantes. Insuper veniens Viszech Kotwicz dixit: recipio ad animam et honorem, quod audiui a dominis Vincencio Gneznensi et Nicolao Drozinski, quod Kurowsczy sunt fratres et clenodary domini Ianussy Iurkowsky, et de ipsorum clipeo processit et est bonus nobilis, et ipsum fecit iustum, super quo adiudicatum soluit.

110. *(ibidem.)* Item Bauorius Viscota luit penam trium marcarum in latis grossis erga dominum Ianussium Iurkowski, et iudicio quatuordecim marcas usualis pecunie, quas soluere tenetur in duabus septimanis sub penis magnis regalibus, super quo adiudicatum soluit.

[Nota iu]dicium feria quinta infra [octav]am Circumcisionis domini per dominos Nicolaum iudicem, Stanislaum Zydowcam loco domini palatini, Andream Boyanowski loco domini capitanei Nicolaum Grzibowski burgrabii vice in Costen, Andream Granowski loco domini iudicis, Petrassium Sekirkam loco subiudicis, Petrassium Gorzinsky loco domini vexilliferi, Nicolaum Lubyatowski dapiferum Poznaniensem, Dobrogostium Samothuliensem et Paszconem Chrzanstowski venatorem Kalisiensem celebratum anno domini Millesimo CCCC° XIII° (d. 4 Ianuarii 1414).

111. *(Kośc. III fol. 159°).* Item Sÿban Tader dimisit liberum dominum Nicolaum iudicem [a] penis trium marcarum pro [et] super imputacione nobilitatis sue.

112. *(ibidem.)* Item veniens Stanislaus Szydowca tenens vicem domini subcamerarii coram iudicio recognouit, quod Sÿban Tader nobilitatem suam circa [crucem] iuramento demonstrauit [per] strenuum militem dominum Nicolaum in Czarncowo heredem, iudicem Poznaniensem generalem, nobilibus viris dominis videlicet Hinczka Scapa de Vyasd et Gethna de Luboncz heredibus clenodariis post patrem proclamacione *Tadrow*, Vincencio Kotka et Sandiuogio Bandlewski clenodariis post matrem proclamacione *Lodze*, Iohanne Pÿotrcowski et Vincencio Pÿotrkowski de alio clenodio; super quo prefatus Sÿban Tader adiudicatum soluit, et ipsum fecit iustum.

Nota terminos particulares feria tercia post Circumcisionem domini anno domini M° CCCCXIII° dominis iudicio presidentibus Nicolao pincerna Kalisiensi, Michaele Barthsky, Petrus de Gunicze, Geczsky, Thomislaus de Miloslaw, Nicolaus Starczynowski (d. 2 Ianuarii 1414).

Nota terminos ipso die sancti Marcelli sub anno predicto et dominis iudicio presidentibus prius scriptis (d. 16 Ianuarii 1414).

113. *(Pizdr. ter. III fol. 25°).* Wlawa — Item nobilis Albertus de Wlawa debet se expurgare de infamia ignobilitatis seu rusticalitatis per

strenuum Philippum de Czelcza sibi obiecta a data die presencium per XVIII septimanas de tribus clenodiis paternis, maternis et alienis secundum ius terrestre.

114. *(ididem fol. 270).* S o l e c z n a — Item Thomas Koszczanka vicesubcamerarius ius reddit recongnoscens, quod testes nobilis Nicolai scolteti de Soleczna circa ymaginem crucifixi iurauerunt, quos produxit contra nobilem Ianussium de Napruszowo pro nota infamie nobilitatis seu rusticitatis obiecte, duos testes de genelogia ipsius paterna *Pruszow,* duos de genelogia materna *Gelenow* et alios duos testes extra suam genelogiam *Griffow;* domini audita recongnicione dicti vicesubcamerarii sentenciauerunt adiudicantes nobilitatem integram dicto Nicolao ad perpetua tempora, sicut ceteri nobiles terre fruuntur et utuntur, super quibus idem Nicolaus iudicatum soluit.

Nota terminos particulares feria tercia post dominicam Exurge anno domini M° CCCC° XIIII° dominis iudicio presidentibus Nicolao de Gorasz̨dowo, Michaele iudicis, Petro de Gunicze subiudicis, Symone de Coszuthi, Iaskone de Lukom vice vexilliferi, Derslao de Grzibowo polatini vicesgerentes (d. 13 Februarii 1414).

115. *(Piz̨dr. ter. III fol. 28).* W l a w a — Item veniens Thomas Cosczanka cognouit in iudicio, quomodo Albertus Wlawa cum testibus suis idoneis expurgauit suam nobilitatem secundum consuetudinem terre pro et [super] infamia nobilitatis, quem strenuus Philippus de Scokowo infamauerat, et iudicatum soluit.

116. *(ibidem fol. 28°).* W a n g r i — Item veniens Thomas Cosczanka ius reddit recognoscens, quod testes nobilis Clementis de Wangri tacta ymagine Crucifixi iurauerunt, quos produxit contra Ianusium de Naprussowo pro et super infamia nobilitatis, et idem super iudicatum soluit. (z. p.).

117. *(ibidem fol. 29°).* W a n g r y — Item Thomas Koschanka vicesubcamerarius ius reddidit recongnoscens, quod testes nobilis Clementis Grawde de Wangry circa ymaginem crucifixi iurauerunt, quos produxit contra nobilem Ianusium de Napruszowo pro nota infamie nobilitatis seu rusticitatis obiecte, duos testes de ipsius geneologÿa paterna *Pruszow*, duos testes de genelogia materna *Corabew*, et alios duos testes extra suam geneologiam *Gelenow;* domini audita recognicione dicti Thome vicesubcamerarii sentenciauerunt adiudicantes nobilitatem integram predicto Clementi Grawde ad perpetua tempora, sicut ceteri nobiles terre regni Polonie et aliorum fruuntur et vtuntur, super quibus idem Clemens iudicatum soluit. (z. p.).

118. *(ibidem).* W a n g r i — Item veniens nobilis Thomas de Cosczanky vicesubcamerarius ius reddit recognoscens, quod testes nobilis Clementis Grawde de Vangri circa ymaginem crucifixi iurauerunt, quos produxit contra nobilem Ianusium de Naprusowo pro et super infamia nobilitatis seu rusticitatis obiecte, videlicet duos testes honorificos de clenodio patris *Prusow*, duos post matrem clenody *Proszn̈ÿ* et alios duos testes extra suam genoloyam *Bÿlin̈ÿ*, qui iuramenta prestiterunt, quod predictus Cle-

mens Grawda est de genere nobili videlicet post patrem *Prusow*, post matrem *Proszny*; nos vero predicti Thome vicesubcamerarii audita recognicione sentenciamus et iudicamus eundem Clementem esse verum nobilem et de genere nobilitatis esse ortum et genitum, et super hoc idem Clemens iudicatum soluit.

Nota terminos particulares feria tercia ante dominicam Letare sub anno domini Millesimo CCCC XIIII dominis iudicio presidentibus Iacussio Iaca iudice Kalisiensi, Nicolao de Gorasz-dowo pincerna Kalisiensi, Michaele Barthsky, Swanthoslao yelen subiudice, Thoma Koscz̨anka subcamerarii, Iasco de Lukom vexilliferi locatenantibus (d. 20 Marcii 1414).

119. *(Pizdr. ter. III fol. 52).* Pena-Scokowo — Item strenuus Philipus de Scocowo incidit penam trium marcarum Alberto de Wlawy pro infamacione nobilitatis, quas tres marcas sibi soluat in sex septimanis sub penis iudicialibus magnis.

120. *(ibid. fol. 32⁰).* Pena contumacie — Item Ianussius Napruszowsky incidit penam trium marcarum ad instanciam Clementis de Wangri pro infamia obiecte nobilitatis, quas sibi soluat in sex septimanis sub penis iudicialibus magnis.

Nota iudicium feria tercia festi Penthecostes per dominos videlicet dominum Sandiuogium palatinum Poznaniensem et capitaneum Mayoris Polonie generalem, per Mathiam palatinum Kalisiensem, Ianussium Medzirzecensem, Nicolaum Santociensem castellanos, Mroczkonem Poznaniensem, Bodzantam Kalisiensem subiudices in aduentu Serenissimi principis domini Regis in Poznan sub anno domini M⁰ CCCC⁰ XIIII⁰ (d. 29 Maii 1414).

121. *(Poz. ter. IV fol. 61).* Item ibi veniens nobilis Petrassius Golski in causa subscripta loco domini subcamerarii Poznaniensis specialiter deputatus coram iudicio sic recognouit, quod Albertus de Krzizanowicze, prout Franczko de Charchowo heres sue nobilitati imputauerat et in sua nobilitate ipsum deprauauerat, wlgariter *naganil*, suam nobilitatem expurgando nobiles videlicet Pakossium de Szolnicze, Nyklasz de Tworzyancouicze heredes produxit, qui tacta cruce ipsorum manibus sic iurauerunt, quod Albertus Krziszanowski est frater noster de nostro sangwine genitus et clenody siue clipey nostri, in quo portamus piscem et super piscem cornua cerui wlgariter *gelene porosze* et de proclamacione *Cz[a]sza*. Item honorabilis vir dominus Symon heres de Caczkowo Canonicus Ecclesie Poznaniensis et Ianussius de Grambcowo heredes sic iurauerunt, quod Albertus de Krziszanowicze est frater noster post matrem ipsius et mater ipsius erat nostri clenodii duarum rosarum et proclamacione [de nostra] [1]). Item alii duo P. et C. sic iurauerunt, quod Albertus predictus Krziszanowski est frater Pakossy de Szolnicze et Nyklasz Tworzyancowski

[1]) W oryginale „denav". ?

post patrem et honorabilis viri domini Symonis canonici Poznaniensis et Ianuszy de Grambcowo post matrem verus frater de ipsorum sanguine et de ipsorum clenodio et proclamacione suprascriptis, et idem Petrassius de Gola fecit ipsum iustum coram iudicio, et super hoc antedictus Albertus adiudicatum soluit.

122. *(fol. 61°).* Item ibi dominus Capitaneus de mandato domini Regis reuocauit omnes terminos, quos habuerunt coram domino Rege, sed eosdem posuit coram domino Rege aut ad magnos terminos, quidquid fuerit prius celebrandum.

Nota iudicium feria quinta ipso die beate Lucie uirginis per dominos videlicet Nicolaum Grzibowski burgrabium Costensem, Stanislaum Zydowcam loco domini palatini, Stanislaum Slap loco iudicis, Petrassium Sekirkam loco subiudicis, Petrassium Gorzinski loco vexiliferi, Ianussium Iurkowski, Andream Boyanowski et Iacobum Cotoweszki celebratum anno domini M° CCCCXIIII° (d. 13 Decembris 1414).

123. *(Kośc. IV fol. 11).* Item Stanislaus Zydowca vice domini [sub] cameraii coram iudicio recognouit, quod dominus Iacobus Cotoweski nobilitatem suam cum testibus demonstrando approbauit circa crucem iuramento erga Laurencium Scoraczewski, prout nobilitati sue imputauerat, quod retro fluuium Odram fugam dedisset inhoneste, tamquam lepus de bello wlgariter et quod captiuatus inhoneste fuisset, [ab] isto ipse se iustificauit testibus circa hoc presentibus, et ideo ipsum circa nobilitatem conseruauimus et fecimus ipsum similem cuilibet nobili et bono cuilibet bonum wlgariter *dobra*, super quo adiudicatum soluit.

Nota iudicium feria quinta ipso die beati Marci Ewangeliste per dominos Nicolaum iudicem, Stanislaum Zydowcam loco palatini, Petrassium Szekircam loco subiudicis, Petrassium Gorzinski loco vexiliferi, Przeczslaum plebanum Rogoznensem, Iarotham Radzimiensem, Swanthoslaum Carsicensem castellanos et Wisotham de Lang celebratum anno domini Millesimo CCCC° XV (d. 25 Aprilis 1415).

124. *(Kośc. IV fol. 41).* Item Stanislaus Zydowca vice subcamerarii coram iudicio recognouit, quod Pelka Grzibenski nobilitatem suam circa crucem iuramento cum testibus demonstrauit videlicet Iohanne Chromeczski de Noskowo et Oczeslao Grabyonouski post patrem de clenodio dicto *Swinky*, Petrassio Cuczinski et Nicolao Zaleski post matrem de clenodio dicto *Wsczele*, Sandiuogio Brlok(s) de Manczicze et Iohanne Podyeczski de alio clenodio in testimonium, super quo adiudicatum soluit.

Nota iudicium feria quinta post conductum Pasce per dominos Iohannem de Szczecocini castellanum Lublinensem et capitaneum Mayoris Polonie generalem, Nicolaum de Brodnicza iudi-

cem, Stanislaum Zydowcam loco domini palatini, Petrassium Sekirkam loco subiudicis, Petrassium Gorzinski loco vexiliferi, Iarotham Radzimiensem, Swantoslaum Carssiczensem castellanos, Iaroslaum subcamerarium Kalisiensem celebratum anno domini millesimo CCCC° decimo quinto (19 Aprilis 1415).

125. *(Kośc. IV fol. 36).* Item dominus Nicolaus iudex heres de Brodnicza iusto et vero iudicio euasit Pelkam Grzibenski pro eo, quod accionem fecerat super ipsum, quod sibi nocuisset educcionem per testes nobilitatis sue [faciens] subcamerarium redire ad iudicium, super quo adiudicatum soluit.

Nota terminos particulares feria tercia infra octauam Corporis Christi celebratos anno domini M° CCCC° XV° dominis presidentibus Nicolao Czeczorad loco capitanei, Petro de Melszino loco iudicis, Iohanne Wągorsky loco subiudicis, Petro de Gunycze loco vexilliferi, Thoma Koscżanka loco subcameraii (d. 4 Iunii 1415).

126. (*Pizdr. ter. III fol. 81).* In causa Bors de Wrotkowo contra Bronisz de Malgowo alias de Sedlemino dicte partes habent terminum 2um ad proximos terminos pro infamia nobilitatis.

Nota terminos particulares feria tercia proxima post festum sancti Iohannis Baptiste anno domini M° CCCCXV° dominis presidentibus Nicolao Czeczyrad, Petro de Mielszino iudicis, Iohanne de Wangersky subiudicis, Creslao de Grzibowo loco palatini, Toma Coscżanca, Petro de Gunicze vexiliferi (d. 25 Iunii 1415).

127. *(Pizdr. ter. III fol. 86).* Sczeppancowo — Item veniens Troyanus et recognouit, quod monuit Stanislaum Sczecina de Sczepankowo, cur et quare dedit super se terminum astare nobili Mathie dc Cwalibogowo pro et super infamia nobilitatis, et super hoc iudicatum soluit.

Nota iudicium feria tercia infra octauam Concepcionis beate Marie virginis per dominos videlicet Iohannem capitaneum, Sandiuogium palatinum, Nicolaum iudicem, Mroczconem subiudicem, Theodricum de Medzichod vexiliferum Poznanienses, Iaroslaum subcamerarium Kalisiensem, Nicolaum de Zydowo castellanum Santociensem, Nicolaum Bauorowski anno domini M° CCCC° decimo quinto (d. 10 Decembris 1415).

128. *(Kośc. IV fol. 84).* Item nobilis Gnewko, Sechna conthoralis ipsius et Margaretha heredes in Crayewicze habent terminum tercia die coram domino Rege ad primum ipsius in Poznaniam ingressum, aut ad terminos generales, quod prius fuerit, celebrandos cum Ianussio Crayewski pro eo, quod Gnewko obiecit sibi ex parte Margarethe et Sechne, quod esset

de thoro illegitimo, et ibi debet adducere testes ad expurgandum se pro ista imputacione, et Gnewko ad docendum per testimonium, quod est de thoro illegitimo, prout sibi imputauit, ita qui meliores testes ibi adduxerit, causam suam acquiret et obtinebit bona, que fuerunt Ianussy Crayewski, que bona ministerialis debet conputare, ne per Ianussium dissiparentur, *rosztruoszonoby* etc.

Nota iudicium feria quinta ante (dominicam Cantate) diem sancti Urbani per dominos Andream Boyanowski loco domini palatini, Swanskonem de Giloweczs loco domini iudicis, Przemilum loco domini subiudicis, Swanthoslaum loco domini subcamerarii, Przibislaum Grisinensem dapiferum Poznaniensem, Andream Gusz et Arkemboldum Orzelski anno domini M° CCCCXVI^to (d. 21 Maii 1416).

129. *(Kośc. IV fol. 124°).* Item domini iudicio presidentes decreuerunt, quod nobiles viri Iohannes et Abraham debent soluere viginti marcas pecunie communis monete polonicalis Iohanni Gorzeskoth eo, quod litteram regalem non posuerunt, pro quibus super ipsos termino astiterat circa crucem, prout iurare debuerunt, super quo adiudicatum soluit.

130. *(ibidem).* Item nobilis Swanthoslaus Noweczki vice domini subcamerarii coram iudicio recognouit, quod Ianussius Racziborowski nobilitatem suam iuramentis circa crucem demonstrauit et approbauit erga nobilem Nicolaum Gil nobilibus viris Symone Gostkowsky et Alberto Surkowski clenodariis post patrem suum proclamacione *Vanzikow*, Borzchone Graby̆a et Nicolao filio Borzchonis clenodariis post matrem ipsius proclamacione *Lesnow*, Bronissio Cromoliczski et Iacussio Podreczski de clenodio extraneo proclamacione *Czolkow*, qui iurauerunt pro eo et ipsum in nobilitate sua conseruauerunt, super quo adiudicatum soluit, pro quo idem Nicolaus Gil luit penas principali trium marcarum et iudicio XIIII marcarum.

Nota iudicium dominica die infra octauam Corporis Christi in claustro Corporis eiusdem ante Poznan per dominos Sandiuogium palatinum Poznaniensem, Mathiam palatinum Kalisiensem, Nicolaum iudicem Poznaniensem, Ianussium Medzirzeczensem, Iarotham Radzimiensem castellanos, Paskonem subcamerarium Poznaniensem, Nicolaum Splawski et alios quam plures fidedignos anno domini M° CCCCXVI^to (d. 21 Iunii 1416).

131. *(Poz. ter. IV fol. 157).* Item Barthossius in Vyalcz residens debet nobilitatem suam demonstrare expurgando erga Saudiuogium Melinski primis duobus senioribus de suo clenodio post patrem exceptis domino Iura et Petro fratre ipsius de Choynicza, qui sic iurabunt; — Rota: *Tako nam pomozi boog y swanti crzisz, iako Barthosch yest nasch brath po yego oczczu clenotu trszi weze swyrzcho a pollwa nasczicze zawolana przozny, naszey krwe y nassego sczithu.* — Item duobus post matrem senioribus, qui sic iurabunt; — Rota: *Tako* etc. *iako Barthosch yest*

nasch brath po ÿego maczerzÿ nasse krwe nasczicze Baran, zawolana Iunosch. — Item aliis duobus nobilibus de clenodio extraneo, qui in testimonium iurabunt; terminus primus ad minores terminos post festum sancti Bartholomei apostoli proximum in sex septimanis, et alium in aliis sex septimanis et [alium in] terciis sex septimanis.

Nota iudicium feria secunda infra octauam Corporis Christi per dominos Sandiuogium palatinum Poznaniensem, Nicolaum iudicem, Nicolaum Santociensem, Iarotham Radzimiensem, Swanskonem Carschiczensem castellanos, Stanislaum Slap. Anno domini M° CCCCXVI^to celebratum (d. 22 Iunii 1416).

132. (*Kośc. IV fol. 133*). Item strenuus vir dominus Sbigneus Marscalcus regni Polonie nomine procuratorio ex parte Agnetis de Pudliskowicze et Kasse filie ipsius egit super dominas Sechnam et Margaretam de Crayewicze pro eo, quod ipsas diffamant, confundunt dicentes, quod Agnes cum Iaskone patruo ipsorum perseuerans in adulterio Kassam et alios pueros ipsius secum habuisset non secundum statum matrimonialem, et ipsa Agnes parata est probare presbiteris et aliis probis hominibus, quod Iaksoni fuit uxor legitima patruo ipsarum et Kassam cum aliis pueris suis habuit secum existens sibi uxor per presbiterum copulata; domine autem Sechna et Margaretha per ipsarum procuratorem ad accionem sic responderunt: fatemur hoc, quia dicimus, quod Agnes cum Iaskone patruo nostro existens in adulterio Kassam et pueros alios ipsius habuit, nam patruus noster primam uxorem legitimam viuentem a se repulit, cum Agnetem ad se recepit et mansit cum ea ad quinquaginta annos, uxore ipsius prima legitima viuente, que primo septem anni sunt, sicuti obiit, absque marito suo legitimo Iaskone patruo nostro manens, quod parate sumus probare nobilibus terrigenis, presbiteris et aliis probis hominibus, quod Agnes Iaskoni patruo nostro non fuit uxor legitima, sed in adulterio secum manens Kassam et alios pueros suos habuit procreatos, nam eciam pro eo fuit in excommunicacione multis annis, prout extat notorium multis bonis hominibus. Dominus vero Marschalcus iterato ad hec dixit: domini dilecti, Agnes non negat, quod Iasko patruus ipsarum potenter et violenter ipsam receperat et tenuit circa se contra ipsius voluntatem, quia erat hospes et aduena non habens, qui pro ea loqueretur, sed cum Iaskoni prima uxor ipsius legitima obiit, tunc Iasko et Agnes inierunt ad ecclesiam Poznaniensem et obtinuerunt absolucionem, obtenta absolucione Agnes aggregans pueros suos ad se Iaskoni patruo ipsarum per presbiterum est copulata, alias *widana.*

Nota iudicium feria tercia proxima post Bartholomei in castro per nobiles videlicet Wygandum burgrabium, Stanislaum Slap loco domini palatini, Iohannem Potrowsky loco domini iudicis, Nicolaum loco domini subiudicis celebratum sub anno domini M° CCCC° XVI° (d. 25 Augusti 1416).

133. (*Poz. ter. IV fol. 162°*). Item quod dum coram eisdem suppariis tunc iudicio regali in castro Poznaniensi presidentibus Sandiuogius de Melino Barthosium de Bÿelcz vituperiose nota infamie deprauasset significans

asserensque ipsum de non nobili, sed de ignobili et rustica progenie processisse, tandem recepto per eundem Barthosium de Bylcz ad expurgandum termino peremptorio et finali ipsoque termino veniente ipse Barthosius in contrarium assercioni dicti Sandiuogy Melinsky negans affirmabat, quod ita nobiliter genitus esset, sicut aliquis inter terrigenas et nobiles regni Polonie, in quo eciam iuxta consuetudinem nobilitatem suam efficaciter approbauit referens pro re certa, quod proclamacio ipsius esset *Prosẓna clenotu trszy veẓe swyrchu a lew przes glowy na sczicze* asseruit debere se portare, quod eciam Barthosius predictus de Byelcz in termino peremptorio huiusmodi per fratres ipsius, quos in testimonium perduxit, ut supra in libro est conscriptum, duobus fratribus senioribus post patrem et aliis duobus similiter senioribus post matrem, item aliis duobus de clenodio extraneo [comprobauit]. Qui fratres ipsius pro ipso more solito sub fide et honore iuramento corporali tacta cruce sacramentum prestiterunt affirmantes, quod idem Barthosius de predictorum ipsorum clenodio esset, ut prefertur.

Nota iudicium feria quinta ante diem decollacionis beati Iohannis per dominos Nicolaum burgrabium in Costen, Maternam de Oszek loco domini palatini, Swanskonem de Gilowecz loco domini iudicis, Przemilum loco domini subiudicis, Swanthoslaum loco domini subcamerarii, Przibislaum Grisinensem dapiferum Poznaniensem, Paszkonem venatorem Kalisiensem (Arkemboldum Orzelski et Nicolaum Granowski) anno domini Millesimo CCCC° decimo sexto (d. 27 Augusti 1416).

134. *(Kośc. IV fol. 149).* Item nobilis Miroslaus et Iohannes heredes in Vilkouicze accionem fecerunt super Martinum Gogolewski pro eo, quod dixisset ipsis, quod essent filii meretricis et mater ipsorum esset meretrix; et ipse negauit, quod hoc dixisset; ideo ipsos circa honorem ipsorum domini iudicio presidentes conseruauerunt, super quod adiudicata soluerunt.

135. *(ibidem. fol. 149°).* Item nobilis Swanthoslaus loco domini subcamerarii coram iudicio recognouit, quod Petrus Gosczeẏewski primis duobus nobilibus Iohanne Podrzeczski et Iacussio Podrzeczski proclamacione *Czolkow* post patrem senioribus rubeum bouem super clipeum gerentibus, qui sic iurauerunt etc.; item duobus nobilibus de clenodio *Czassa* Thomislao Vnanczski et Martino Vnanczski et aliis duobus nobilibus Czeslao Grawecz et Bartholomeo [de] Grabowecz de clenodio *Wsczele* in testimonium ductis suam nobilitatem iuramento circa crucem demonstrauit et sic se in nobilitate sua conseruauit et mundum fecit erga nobilem Ianussium Corczbog de Zawadẏ et ipsum fecit iustum, super quo adiudicatum soluit. Pendet terminus pro penis, quando dominus iudex in Costen constituetur in terminis minoribus pro diffinitiua = Dedit, promisit dare. =

Nota iudicium particulare feria tercia ante festum Symonis et Iude apostolorum per dominos videlicet Andream Krupkam loco burgraby, Stanislaum Slap loco domini pallatini, Iohannem heredem de Potrowo loco domini iudicis, Nicolaum Sekirkam

loco domini subiudicis anno domini M° CCCC° XVII° ante domum arcuficis (d. 26 Octobris 1417).

136. *(Poz. ter. V fol. 28°).* Item pendet terminus peremptorius inter Laszotham de Neynyno heredem et discretum Stephanum heredem in Syracowo heredem de ibidem pro diffamia, prout in citacione continetur.

137. *(ibidem).* Item pendet terminus peremptorius inter Iacussium heredem de Neynyno et Iohannem de Iardanouicze heredes eciam pro diffamia, et prout citacio dicit.

Nota terminos particulares feria tercia proxima post dominicam Letare anno domini Millesimo CCCC° XVIII° Pysdry celebratos dominis iudicio presidentibus Iaroslao de Ruchoczyno burgrabio Pysdrensi. Derslao de Grzybowo palatini vice, Iacca de Wilczyna iudice. Thomislao de Nadarszycze subiudicis, Iaroslao de Coscząnka subcamerarii, Petro de Gunycze vexlliferi vicesgerentes (d. 8 Marcii 1418).

138. *(Pizdr. ter. IV fol. 3).* Induccio nobilitatis — Petrassius Grabyanowsky filius Henrici debet ducere testes contra nobilem Andream de Gora pro infamia nobilitatis duos seniores de clenodio *Zwynky* de regno Polonie si sunt, si non sunt, extunc quos poterit de suo clenodio *Zwynky* post patrem, duos post matrem de clenodio *Czolkow* et duos in testimonium, terminus iuramenti primus in sex septimanis, secundus, in aliis sex septimanis, peremptorius in decem et octo septimanis. — Rotha primorum dominorum post patrem: *Tako gim etc. yako tho swyadczą ysze Poytrasz iest nasego szczitu y naszey crwey slachetne y naszego zawolanya Swynek po oczsu.* — post matrem: *tako gym etc, yako tho swyadczą, yako Yadwiga Pyotrowa matka bila nasza szyostra naszey crwey szlachetne y naszego zawolanya Czolcow*, — et duo in testimonium: *yako Pyotr iest po oczsu Swynek a po maczerzy Czolcow.*

Nota terminos particulares feria tercia ipso die Inuencionis sancte Crucis sub anno domini M° CCCC° XVIII° Pysdry celebratos dominis iudicio presidentibus Mathia Coyth de Dambno castellano Naclensi, Iaroslao de Ruchoczino burgrabio Pysdrensi, Derslao de Grzibowo palatini, Iacussius Iacca de Wilczino iudice, Bodzantha de Chlapowo subiudice Kalisiensi generalibus, Thoma de Nadarszicze subiudicis, Iaroslao de Koscząnky subcamerarii, Petro de Gunicze vexilliferi vicesgerentes (d. 3 Maii 1418).

139. *(Pizdr. ter. IV fol. 23°).* Induccio nobilitatis Raszewy — Testes Mathie de Raszewy contra nobilem Barthossium de magna Coszmyn pro infamia nobilitatis, qui debet ducere post suum patrem seniores, si sunt de clenodio *Grabye*, et duos post matrem de clenodio *Wanszyky*, et duos in testimonium, terminus primus in sex septimanis,

secundus in aliis sex [septimanis], peremptorius in decem et octo septimanis; — Rotha primorum dominorum: *Tako gym etc. yako tho swyadczó ysze Maczeÿ iest naszego sczytu nasz brath nasze crweÿ y naszego zawolanya Grabÿe*, — alii duo post matrem: *Taco gym, yako tho swyadczó ysze Maczey iest nasz brath po maczerzÿ naszeÿ crweÿ y naszego zawolanÿa Wanszykow*; — ultimi in testimonium.

140. *(ibidem fol. 24°).* Nobilitatis Petrassii expurgacio de Grabyanowicze — Nota, veniens nobilis Iaroslaus de Cosczanky vice subcamerarii et recognouit publice per expressum, quomodo nobilis Petrassius de Grabyonowycze produxit suos testes circa ymaginem crucifixi contra nobilem Andream de Gora pro infamia nobilitatis post patrem de clenodio *Swynky* et duos post patrem de clenodio *Czolcow* et duos in testimonium, qui omnes iuramenta prestiterunt, quod idem Petrassius de vera nobilitate videlicet post patrem, ut premittitur, *Swynek*, post matrem *Czolcow* extat oriundus; nos vero [vice] subcamerarii audita confessione unicuique volentes facere prout tenemur sufficiens iusticie complementum sentenciauimus adiudicantes prefatum Petrassium fore verum nobilem temporibus euiternis omnibus contradicentibus silencium perpetuum iniungentes, super quo iudicatum soluit, racione cuius idem Andreas penam trium marcarum pecunie communis racione *pocupu* incurrit Petrassio antedicto, quas soluat in sex septimanis sub penis iudicialibus magnis.

141. *(ibidem.)* Gora pocup — Item Andreas de Gora penam XIIII marcarum iudicio incurrit erga nobilem Petrassium de Grabyonowicze incurrit pro infamia nobilitatis.

Nota terminos particulares feria tercia post festum sancte Trinitatis sub anno domini M° CCCC° XVIII° Pysdry celebratos dominis iudicio presidentibus Przibislao de Gryszyna dapifero Poznaniensi, Iaroslao de Ruchoczyno burgrabio Pysdrensi Derslao de Grzybowo palatini, Nicolao de Strzelcze iudicis, Thomislao de Nadarszycze subiudicis, Iaroslao de Cosczanky subcamerarii, Petro de Gunycze vexilliferi vices-gerentes (d. 24 Maii 1418).

142. *(Pysdr. ter. IV fol. 30°).* Raszewy — Nota veniens personaliter nobilis Iaroslaus de Cosczanky subcamerarius et recongnouit, quomodo nobilis Mathias de Raszewy produxit suos testes circa ymaginem crucifixi duos de clenodio *Grabye* post patrem et duos de clenodio *Wanszyky* post matrem et duos in testimonium secundum ius et consuetudinem regni Polonie contra nobilem Barthossium de magna Coszmin pro infamia nobilitatis, qui iuramentum prestiterunt corporale, quia idem Mathias est post patrem de clenodio *Grabye* et post matrem de clenodio *Wanszyky* vera nobilitate extat ortus et procreatus ipsum verum nobilem asserentes. Nos itaque dicti Iaroslai subcamerarii audita confessione eundem Mathiam verum nobilem adiudicauimus approbantes omnibus contradicentibus silencium perpetuum iniungentes, et iudicatum soluit; item idem Barthossius eidem Mathie penam trium marcarum dictam *pyatnadzescze* incurrit, (quas) soluat in duabus septimanis unam marcam et sic consequenter vel totum simul in sex septimanis sub penis iudicialibus magnis, et iudicatum soluit.

Nota iudicium feria quinta infra octauas Visitacionis Marie in domo Luce ciuis Poznaniensis per dominos videlicet Iohannem de Szekocini capitaneum maioris Polonie et Sandiuogium Poznaniensem, Mathiam Kalisiensem palatinos, Ianussium castellanum Kalisiensem, Mroczkonem subiudicem Poznaniensem, Dobkonem Malsky capitaneum Dobrinensem, Dobrogostium Schamotuliensem, Cusch Golouyeczsky anno ut supra (d. 7 Iulii 1418).

143. *(Poz, ter. V fol. 96).* Myedzÿchotskÿ Teodrici. — Item veniens Andreas heres de Voÿanicze proposuit iudicialiter erga strenuum Teodricum de Myedzychoth heredem, quod inputasset sue nobilitati alias *naganil*, et ipse dominus Teodricus sic respondit: ego non inputo tue nobilitati, sed si quod dixi, hoc dixi ex ira; tandem domini iudicio presidentes manserunt dictum Andream circa suam inviolabilem nobilitatem, super quo adiudicatum soluit.

Nota iudicium particulare feria tercia ipso die sancti Nicolai anno domini millesimo ut supra presentibus dominis Iohanne de Szekocini capitaneo maioris Polonie, Mathia de Waszosze pallatino Kalisiensi, Nicolao de Bloczyszewo iudice, Mroczkone de Cleszczewo subiudice Poznaniensibus, Nicolao de Golabyewo burgrabio Poznaniensi, Stanislao Slap loco domini pallatini, Iohanne Pyotrowsky loco domini iudicis, Nicolao Sekirka, Andrea Crupka in stuba castri (d. 6 Decembris 1418).

Nota iudicium in crastino dominos per eosdem presente domino Dobrogostio Szamotuliensi, Sandziwogio palatino Poznaniensi, Dobrogostio de Glupom (s) subcamerario (d. 7 Decembris 1418).

144. *(Pozn. ter. V fol. 125⁰).* Item domini iudicio presidentes recongnoscunt, quia veniens nobilis Iohannes Iarognewsky coram ipsis recognouit, quia dixit coram domino Rege, quod Nicolaus Bandlosky non fuit in magno bello et non bellauit. Tandem Nicolao ad hoc domini fecerunt respondere, et ipse sub hac forma respondit: domini graciosi, ego fateor, quod in magno bello non bellaui et hoc ideo, quia fui infirmus vera et non falsa infirmitate, et super hoc habeo testes nobiles terrigenas videlicet Stephanum Rzeszotarewsky, quem misi ad dominum Dobrogostium Szamothuliensem et Iaroslaum Tarnowsky, ad dominum Nicolaum Carnkowsky iudicem quem misi, qui fuerunt seniores capitanei in eodem vexillo, sub quo et ego eram et hoc feci ante bellum timens, ne essem suspectus, et alios habeo in testimonium, qui mecum erant sub eodem vexillo et qui semper circa meam infirmitatem fuerunt; et secunda vice eosdem destinaui capitaneos ad predictos precustodiens se ante bellum, quia fui magna infirmus infirmitate. Tandem domini dicte cause presidentes decreuerunt, ut adduceret dominum Dobrogostium, qui deberet recognoscere, si se factum ita habet, ut ipse dicit. Et veniens dominus Dobrogostiu coram dominis recognouit, quod ipsum prevenit bina vice existens in insrmitate ante bellum. Deinde domini exaudita recongnicione domini Dofirogostii decreuerunt, quod Nicolaus Bandlewsky debet se de predicto factb expurgare per iuramentum illorum dominorum, qui fuerunt in legacionibuso ab ipso

ad predictos capitaneos et aliorum, qui fuerunt penes ipsum sub eodem vexillo, quod et fecerunt. Et veniens Derslaus loco subcamerary iudicio presidens coram dominis recognouit, quod idem Nicolaus Bandlewsky debite dictos duos nuncios et alios, qui ipsius magnam infirmitatem sciuerunt, perduxit, qui in hunc modum iurauerunt, quod propter veram suam infirmitatem non potuerunt bello interesse. Et fecit ipsum idem subcamerarius in predicta causa iustum et expurgatum, et domini dicte cause presidentes fecerunt ipsum iustum et laudabiliter expurgatum.

Nota iudicium particulare feria tercia post dominicam Vocem iocunditatis anno domini Millesimo quadringentesimo decimo nono per dominos Iarandum de Baworowo burgrabium Poznaniensem, Stanislaum Slap loco domini palatini, Iohannem de Potrowo loco domini iudicis, Nicolaum Sekirkam loco domini subiudicis, Nicolaum Bądlewsky (d. 23 Maii 1419).

145. *(Poz. ter. VI fol. 8).* Mosticius pena — Veniens ministerialis coram iudicio recognouit, quod nobilis Andreas Crupka de Skorzewo debite perduxit suos testes circa crucem aduersus strenuum Mosticium de Dupewo heredem castellanum Poznaniensem pro eo, quod nobilis Nicolaus Bądlewsky nomine suo cum littera procuratory litteram suam deprauauit, alias *naganil* super centum marcarum latorum grossorum infra sex septimanas sub penis trium marcarum iudicio totidem et actori. Et pro ista deprauacione luit Crupcze tres marcas, quas debet soluere infra sex septimanas sub similibus penis iudicio et actori, super quo iterum adiudicatum soluit; sed pro penis regalibus debent domini maiores dominos requirere, que fiant tales pene pro deprauacione, et iudicio luit octo scotos, quos soluet, ut est moris, sub penis conswetis similibus.

Nota in presencia domini Regis ipso die beati Laurency martiris gloriosi anno domini millesimo quadringentesimo decimo nono per dominos Sandiuogium de Ostrorog palatinum Poznaniensem et capitaneum Maioris Polonie, Coth Naklensem castellanum, Iaroslaum subcamerarium Kalisiensem, Theodricum de Medzychod, Iarotham de Wilkowo (d. 10 Augusti 1419).

146. *(Poz. ter. VI fol. 11).* Ibi veniens Ianussius dictus Cosmalcz iudicialiter proposuit erga nobilem Nicolaum Badlewsky, quod contra suam nobilitatem dixisset ipsum deprauando, quod non esset de nobili genere, sed de rustica procreatus; veniens idem Nicolaus sic respondit dicens: ego fateor, quod dixi, quia michi non esset satis bonus; tandem domini iudicio presidentes adiudicauerunt, quod Ianussius Cusmalcz deberet se de tali deprauacione et imputacione expurgare iuxta iura hospitalia alias *Goszczinnym prawem;* modo idem Ianussius dixit et asseruit se esse nobilem de genere patris atque matris referens pro re certa, quod esset proclamacione alias *zawolana Gero,* Genelogie uero alias *postacÿ Sÿczinskÿ,* clenodium uero trium parcium alias *stukÿ* in clipeo et glaucum signum alias *szolti strich* eiusdem clipei; terciam partem clipei rubeam et hoc primo post ipsius patrem, de matris autem genere se asseruit esse *Cirmenscÿ* clipei rubei et albi signi, alias *strich slomoni* fractum post patrem sue

matris. Tandem domini iudicio presidentes assignauerunt sibi spacium expurgacionis sex pro primo, sex pro secundo, et sex peremptorio pro tercio terminis, quod debet litteram sigillatam portare a iudicio de Grothkowo, quod sit de eodem genere post patrem ut supra duobus fratribus senioribus, post matrem similiter duobus senioribus fratribus, et duobus ex alio tercio clenodio quomodocunque, qui debent deponere per iuramentum corporale tacta cruce, quod sit de talibus generibus; sequitur rota et primo post patrem; — Rota: *Taco gim pomoz etc. ysz Ianusz yest postal snaszey krzwe postacy y sczytu Syczinsky yszna szego zawowo lana (s) Gero; — post matrem vero Cirmensky zawolana czirwonego sczytu* similiter iurant ut priores; extranei uero duo iurant: *ysz yest slachetny poocz czu ypomaczerz y.*

Nota terminos particulares feria quinta proximum ante festum sancti Martini Pontificis sub anno domini M° CCCC° XIX° Gnezne celebratos dominis iudicio presidentibus Iohanne Tarnka burgrabio Gneznensi, Iohanne Cosa vicepalatini, Iacussio Iacca de Wylczyna iudice, Dobeslao de Iankowo subiudice, Derslao Toporek subcamerarii, Iohanne Sobyeiucha vexilliferi vicesgerentibus (d. 9 Novembris 1419).

147. *(Gniez. I fol. 70).* Colaczkowo — Nota constitutus Derslaus Toporek vicesubcamerarius Gneznensis et reddidit ius recognoscens, quomodo nobilis Petrus de Colaczkowo emendauit et expurgauit se de infamia nobilitatis ad instanciam Pyethnonis filii Ade heredis de Swyrczkowcze sibi per eundem illata suis testibus, quos produxit ad instanciam eiusdem videlicet de quatuor clenodiis, qui testes tacta ymagine crucifixi iuramentum prestiterunt corporale, quia idem Petrus est de propagine patris, clenody *Socole*, de propagine matris *Wczele*, de awa sua videlicet patris sui patre (s) de clenodio *Bylyna*, de awo videlicet patre (s) sui patris de clenodio *Czeuya* extat genitus et ex propagine nobilitatis de dictis clenodys procreatus. Nos itaque dicti vice subcamerarii audita confessione sentenciauimus adiudicantes eundem Petrum de propagine nobilitatis fore procreatum, omnibus contradicentibus perpetuum silencium iniungentes; et super hoc iudicatum soluit.

Nota iudicium particulare feria tercia post festum Katherine anno ut supra in castro Poznaniensi per dominos Ierandum de Baworowo burgrabium Poznaniensem, Mroczkonem de Clesczewo subiudicem, Nicolaum de Baworowo, Stanislaum Slap loco palatini, Bogussius de Gora loco iudicis, Derslaum de Boianky loco subiudicis dominorum (d. 28 Novembris 1419).

148. *(Poz. ter. VI fol. 28).* Colensky — Item pendet terminus ad secundum felicem aduentum ad Poznan domini capitanei tercia die post ipsius ingressum inter strenuos Theodricum de Myedzichod et Dobrogostium de Colno heredes pro eo, ut habuerunt terminum hodie date pro omnibus causis, quia dominus Rex direxit litteram, quod non deberet

iudicari dominus Dobrogostius cum Theodrico usque ad aduentum domini Regis post ipsius primum Poznan felicem ingressum, sed cum notarius litteram legebat, dixit, quod ista littera est subscripta alias *potpiszana* alia manu et incausto; ideo nos dedimus istam litteram caute seruare ad aduentum secundum ut supra capitanei in causis eorum, ut in libro supra sunt scripte.

Nota terminos particulares feria 3ª proxima ante festum sancti Andree apostoli gloriosi sub anno domini Mº CCCCºX nono Pisdry celebratos dominis iudicio presidentibus Mathia Coyth de Dambno castellano Naclensi, Petrassio de Melszino capitanei, Swaschone de Goliczewo palatini, Swaschone de Clandowo iudicis, Mathia de Slawanczino subiudicis, Mathia de Paruszowo subcamerarii, Andrea de Bernika vicesgerentibus (d. 28 Novembris 1419).

149. *(Pysdr. ter. IV fol. 146).* Srapky — Nota veniens Mathias de Parusowo [vice] subcamerarii recognouit iudicy in facie, quomodo testes nobiles Nicolai de Szrapky iuramentum prestiterunt corporale, quos produxit ad instanciam nobilis Nicolai de Orzeskowo pro infamia nobilitatis sibi per ipsum iniuncta et imputata, qui testes duo primi de clenodio *Iunossze* ex parte patris, et alii duo de clenodio *Wczele* ex parte matris, vltimi vero duo in testimonium iuxta terre consuetudinem iurauerunt, quia idem Nicolaus de propagine patris de clenodio *Iunosze*, de propagine matris de clenodio *Wczele* extat vera nobilitate procreatus et exortus. Nos itaque ministerialis audita confessione sentenciauimus adiudicantes eidem Nicolao veram nobilitatem ipsum de clenodiis pretactis fore exortum approbantes, omnibus contradicentibus silencium perpetuum iniungentes, racione cuius infamie prenotate idem Nicolaus de Orzeskowo penam trium marcarum racione *pocupu* incurrit eidem Nicolao de Szrapky sepedicto, quas soluat in sex septimanis sub penis magnis, et iudicatum soluit.

150. *(ibid. fol. 146º).* Pocup-Orzeskowo — Item idem Nicolaus de Orzeskowo iudicio penam XIIII marcarum. (z. p.).

151. *(ibidem.)* Pocup-Orzeskowo Item idem Nicolaus de Orzeskowo penam XIIII marcarum iudicio gracia eiusdem infamie incurrit. (z. p.).

Nota iudicium feria quinta post dominicam Letare Iherusalem in superiori palacio castri Costenensis per dominos (Iohannem de Morca Carsiciensem) Zachariam de Pyascowo burgrabium Costenensem, Swanthoslaum de Gylowecz Carsiciensem, Nicolaum de Neparth Crzywinensem castellanos, Maternam de Ossek loco palatini, Stanislaum Surcowsky loco iudicis, Derslaum Boyanski loco subiudicis Iohannem de Morca, Gardzynam de Brzesze anno Mº CCCCXXº (d. 21 Marcii 1420).

152. *(Kośc. VIII fol. 37).* Educcio nobilitatis Troyani erga Sulewsky — Item Troyanus de Mirzewo super sex septimanis pro primo et in sex pro secundo, et in sex pro tercio peremptorio terminis debet suam nobilitatem demonstrare erga Ianussium Sulewski, qui sue nobilitati derogauit, sic quod idem Troyanus debet duos bonos post suum patrem de ipsius proclamacione dicta wlgariter *Corabyow* constituere, et duos eciam bonos post ipsius matrem eciam eiusdem proclamacionis wlgariter *Corabyow* et alios duos bonos de clenodio extraneo, qui medio iuramento pro eo iurabunt in hunc modum; primi duo post patrem sic: *Iaco Troyan gest prawy nasz brath, po gego oczczu ysnasze krwy wyszedl y sznaszego clenotu Corabyow, czszo mv Ianusz Sulewsky naganil,* — alii duo post matrem: *Iaco Troyan gest prawy brath nasz po gego maczerzy;* ceteri ut supra: — alii duo extranei: *iaco to swatcza ysz troyan gest prawy szlachczicz po oczczu y po maczerzy, czszo mv Ianusz Sulewsky naganil.*

Nota iudicium feria quinta in octaua Corporis Christi anno XX° per dominos Swanthoslaum de Gylowecz Carsiciensem, Iarotham de Wilkowo Radzimiensem castellanos, Andrich Boyanowski loco burgraby, Materna de Ossek loco d. palatini, Stanislaum de Surcowo loco domini iudicis, Andream Rogalinsky loco subiudicis, Nicolaum olim Polozeyewsky loco subcamerary, Lassczde Byeganowo tenutario domini Episcopi in Crobya (d. 13 Iunii 1420).

153. *(Kośc. VIII fol. 62°).* Sulewsky cum Troyano. Rex in Costen. Generales — Item veniens Nicolaus Polozeyewsky loco domini subcamerarii coram iudicio recognouit, quod cum Troyanus, cui Ianussius Sulewsky derogauit, duos testes post ipsius patrem iuramento produxit alias *stryky* educendo suam nobilitatem et cum duos alios debuit perducere ex parte matris et flectebant genua, tunc Ianussius dixit: domine subcamerary, demonstrando vnum istum ducit post matrem, et ipse est sibi frater patruelis germanus; et isti duo ceperunt iam rotam dicere alias *roczicz* et ceperunt multas narraciones alias *gathky* habere; tunc subcamerarius exaudiens ipsorum narraciones dixit actori: vis isto acquirere; et ille respondit: volo, da michi ad dominos pro lucro et perdito; et alia pars dixit: nolo hoc, sed volo iurare, quia hoc vadit pro honore; et ipsis dedit subcamerarius ad dominos iudicy, quibus ultra domini dederunt ad diem tercium post Serenissimi principis domini Regis primum in Costen felicem ingressum super diffinitiuam, si constituetur, si non, tunc ad terminos generales.

Nota iudicium feria quinta ipso die Decollacionis sancti Iohannis anno XX° per dominos Zachariam de Pyascowo burgrabium in Coscz an, Materna de Ossek loco domini palatini, Stanislaus Surkowsky loco domini iudicis, Albertus Rogala vice domini subiudicis, Nyemerza Blysiczsky, Iaroslaus Iarognewsky, Stanislaus Slap, Andreas Boyanowsky (d. 29 Augusti 1420).

154. *(Kośc. VIII fol. 87).* Iohannes Chwalcowsky olim erga Michaelem Rogowsky — Item veniens Iohannes olim Chwalcowsky egit super Michaelem Rogowsky, quod sue nobilitati derogaret, qui respondit: ego sue nobilitati non derogaui, et sic nos audita responsione partis mansimus predictum Iohannem circa suam nobilitatem, super quo adiudicatum soluit.

Nota iudicium feria quinta infra octauas sancti Martini confessoris anno XX° per dominos Zachariam de Pyascowo burgrabium in Costen, Stanislaum de Surkowo, Maternam de Ossek, Andream Rogalinski, Nicolaum olim Polozeyewsky, Andreas Boyanowsky loco etc. (d. 14 Novembris 1420).

155. *(Kośc. IX fol. 50).* Item veniens Iohannes de Choczessewa egit iure super nobilem Hinczkam Scapam, quod sue nobilitati derogaret, extunc idem Hinczka respondit, quod sue nobilitati non derogauit, extunc domini iudicio presidentes manserunt ipsum penes suam nobilitatem, super quo adiudicatum soluit.

Anno M° CCCC° XXI°. Nota terminos particulares feria tercia proxima post octauas Epyphanie domini anno eiusdem M° CCCC° vicesimo primo dominis iudicio presidentibus Mathia Coyth de Dambno castellano Naclensi, Iohanne de Qwyatkowo iudice Kalisiensi, Petrassio de Melszyna capitanei, Swyanskone de Golczewo palatini, Bogussio de Prussi iudicis, Mathia de Slawyanczyno subiudicis, Przemil de Bernaatky subcamerarii [vices-gerentibus] (d. 14 Ianuarii 1421).

156. *(Pizdr. ter. V fol. 275),* Coszmin — Nota personaliter constitutus prouidus Petrus prothoconsul de magna Coszmin et expurgauit se ac iustificauit in facie iudicii de infamia alias *naganyenye* ad instanciam nobilis Barthossy de Curnik, quam infamiam dictus Barthossius eidem Petro intulerat dicens, quod esset traditor et proditor ciuitatis Cozmynensis, et sic ius decreuerat eundem Petrum prothoconsulem sex testibus expurgari, qui dum eosdem testes producere debuit, tandem nominatus Barthossius tribus ex dictis testibus infamiam inpinxerat, qui testes se mediantibus litteris Ciuitatis Cozminensis, in qua demorari videbantur, se ex decreto dominorum iudicio presidencium expurgauerunt, quibus expurgatis prenotatum Petrum prothoconsulem iustificatum et expurgatum sentenciauimus et decreuimus de infamia prenotata; et super hoc iudicatum soluit.

Nota iudicium particulare feria tercia post Ramispalmarum dominicam anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimo primo in domo monachorum fratrum Predicatorum per dominos Andream Crupkam de Skorzewo loco burgraby, Mroczkonem de Klesczewo subiudicem Poznaniensem, Stanislaum Slap loco palatini, Nicolaum Czeczerath loco iudicis Derslaum Boyansky loco subcamerarii dominorum (d. 18 Marcii 1421).

157. *(Poz. ter. VI fol. 136).* Materna — Item veniens nobilis de Boyanky presidens iudicio loco domini subcamerarii coram iudicio recognouit, quod nobilis dominus Matherna dictus Budisyn de Krasquo debite perduxit suos testes circa crucem per iuramentum corporale videlicet duos fratres seniores de clenodio flaminum alias *plomeneu* et proclamacione *Budisyn*, et de omnibus quatuor clipeys, qui tacta cruce iurauerunt, quod sit de genere ipsorum et frater eorum vere nacionis, et in hoc laudabiliter se expurgauit erga nobilem dominum Nicolaum Watham de Traczanky, qui sue nobilitati imputauerat, quod de patre non esset nobiliter procreatus; modo ipso sic expurgato de predicta imputacione, idem Derslaus *Pothcomorze* fecit ipsum iustum nobiliter ac laudabiliter de omnibus quatuor clipeis procreatum; et similiter domini iudicio presidentes fecerunt ipsum dignum nobilitate et nobiliter procreatum, super quod iudicatum soluit; et idem Nicolaus Watha luit iudicio quatuordecim marcas et Materne tres marcas latorum grossorum, quas debet soluere iudicio infra duas septimanas et Materne infra sex sub penis magnis regalibus, et istas pecunias debet reponere aput notarium.

Nota iudicium feria quinta proxima post dominicam Iubilate anno etc. vicesimo primo per dominos Swanthoslaum de Gilowecz Carsiciensem, Iarotham de Vilkowo Radzimiensem castellanos, Zachariam de Piascowo burgrabium Costinensem, Maternam de de Ossek loco domini palatini, Stanislaum de Surkowo, Andream Rogala loco vestri (s), Nicolaum olim Polozyewsky loco subcamerarii, Pelkam de Grzibno loco vexilliferi (d. 17 Aprilis 1421).

158. *(Kośc. VIII fol. 157°).* Derogacio Nicolai Pyanowsky — Item veniens Nicolaus Pyanowsky egit super Iohannem et Nicolaum Bucowniczsky, quod sue nobilitati derogarent, dicentes, quod non esset satis bonus et quod esset rusticus post patrem et matrem, et sic decreuimus, quod suam nobilitatem expurgaret, qui dixit, quod post patrem esset *Czolcow*, qui bouem gerunt in clipeo, et post matrem dixit, quod awnculi non essent hic in regno et non posset scire, cuius esset post matrem clenody, tunc decreuimus, quod super tercios terminos debet clenodium dicere post suam matrem; Bocowniczsczy Sandiuogio Brlok causam comiserunt usque ad litis decisionem et ipse iterum Brlok obligatus est ex parte ipsorum, si aliquas penas incurrerent, Sandiuogius eas debet persoluere.

Nota iudicium burgrabii Costensis ex commissione domini capitanei per ipsum Zachariam Pyascowsky burgrabium in Costen, Derslaum olim Dambrowsky iudicem per burgrabium collocatum et Przetpelkonem Sroczsky in minori pallacio castri Costinensis feria quarta in crastino beate Marie Magdalene anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimo primo (d. 23 Iulii 1421).

159. *(Kośc. IX fol. 122°).* Item nobilis Milesza Pudliscowsky iusto iudicio euasit nobilem Ianusium Crayewsky, qui ipsum citauerat pro eo, quod sibi mala verba intulisset dicens ipsum esse male genitricis et spu-

rionem, hoc Milesza sibi negauit et euasit ipsum, super quo Milesza adiudicatum soluit, et ibidem statim Ianusius Crayewsky stans coram iudicio nobili Milesy Pudliscowsky dixit; quidcunque michi dixisti, hoc comedisti et deuorasti in tuum guttur, et ibi statim Milesza per suum procuratorem fecit accionem super Ianussium Crayewsky, quod michi dicit coram iudicio, quod ego comederem et deuorarem in meum guttur, (et ipse sibi recognouit, quod sibi dixit; tunc Milesza dixit: domine iudex, utrum michi penas luit, ex quo michi recognouit; et ibidem dedimus eis ad vestrum decretum, ibi vestra dominacio decernat inter illos, utrum sunt pene et vtrum sibi luit, an non; — terminus tercia die post felicem domini capitanei in Costen primum ingressum).

Nota iudicium domini capitanei feria sexta ante Purificacionem beate virginis Marie anno XXII° per dominos Sandiuogium de Ostrorog palatinum Poznaniensem et capitaneum maioris Polonie et Przibislaum de Brenno dapiferum Poznaniensem, Mosticium de Stanssewo castellanum Poznaniensem, Zachariam de Pyascowo burgrabium Costenensem, Maternam de Ossek loco domini palatini, Stanislaum de Surcowo loco domini iudicis, Pelcam de Grzibno vexiliferi, Ianussium Cluczewsky, Stephanum Rzessotharzewsky et Petrum Urbanowsky (d. 30 Ianuarii 1422).

160. *(Kośc. X fol. 5).* Derogacio Andree de Gorzicze — Item veniens nobilis Andreas de Gorzicze egit super nobilem Mathiam de Brodnicza heredem pro eo, quod sue nobilitati derogaret, qui respondit; quid dixi, dixi, quia post patrem suum non est michi bonus, nec est nobilis, sed post matrem sibi non derogo, quia scio eum esse nobilem, extunc decreuimus, quod se post patrem duobus testibus debet educere et purgare suam nobilitatem et duobus testibus extraneis, qui iurabunt ut infra, sed quia idem Andreas dixit, quod patrui sui non essent in regno, sed in ducatu alias *w Kxanstwe*, ideo decreuimus in perfectionem pacis, quod in spacio unius anni et sex septimanarum in Wschowa coram iudicio, adductis suis patruis de ducatu duobus et duobus testibus extraneis, recepto subcamerario de iudicio regali Costenensi uel iusticiario apud capitaneum Wschowensem, si subcamerarius non esset, purgabit, et cum habuerit testes suos paratos, tunc ante dominum Mathiam ministeriali cum littera a notario terrestri sub sigillo citatoria recepta debet auizare, ipse tunc post duas septimanos post preuencionem debet uenire in Wschowam ad audiendum purgacionem et ipse Andreas tunc post duas septimanas, quando ipsum auizabit siue ipso presente siue absente se purgabit. — Rota primorum duorum: *Iaco Iandrzeÿ gest prawy nas brath po gego oczczu y sclenotu a ssawolanÿa Bolczew czsso nossą trzÿ beltÿ na sczÿcze ÿ snasse krwÿe wyszedl,* — duo extranei: *Iaco tho swatcza;* ceteri ut in prima rota.

Iudicium feria quinta ante dominicam Inuocauit anno XXII° per dominos Swanthoslaum de Gilowecz castellanum Carsiciensem, Zachariam de Pyascowo burgrabium in Costen, Maternam de Ossek loco domini palatini, Stanislaum de Surcowo iudicis

vice, Stanislaum Kamyenewsky loco subiudicis Pelkam de Grzibno loco domini subcamerarii Derslaum de Golambino burgrabium Poznaniensem Iohannem de Bloczessewo, Stanislaum Slap (d. 26 Februarii 1422).

Iudicium in crastino dominos per eosdem adiunctis dominis Nyemyerza de Grodzysco, Dobrogostio Colensky et Petro Bnynsky (d. 27 Februarii 1422).

161. *(Kośc. X fol. 11).* Derogacio Nicolai Pyanowski — Item veniens Nicolaus Pyanowsky secundum decretum dominorum dixit clenodium post matrem erga Nicolaum et Iohannem de Bucownicza et Sandiuogium ipsorum procuratorem, qui ipsius nobilitati derogarunt, quod est proclamacionis *Czelele*, qui gerunt duas cannas alias *rury* in clipeo et in qualibet canna tres pennas galli alias *cossy Cokothowe* et decreuimus, quod idem Nicolaus in decem et octo septimanis se debet educere, et si termini non essent, extunc coram burgrabio et subcamerario se debet educere et cum testes paratos habebit, tunc ipsos uel eorum procuratorem Sandiuogium citacione debet preuenire ante duas septimanas et ipsi tunc vel eorum procurator ipsius educcioni [debent interesse]; — duo post patrem iurabunt sic: — Rota: *Iaco Micolay Pyanowsky gest prawy brath nass po gego oczczu y nassa krew clenotu Czolkow czsso nossą wolu nasczicze y snasse krwe wyssedl;* — alii duo post matrem sic: *iaco Micolay Pyanowsky gest prawy brath nass po gego maczerzy zawolanya Czelelew, ktorzy nossą dwe rurze nasczicze a trzy cossy w kaszde rurze ysnasse krwye wyszedl,* — alii duo extranes: *Iaco Mycolay Pyanowsky gest prawy slachczicz po gego oczczu y po maczerzy clenotow Czolkow, czsso noszą wolu na sczcicze a Czelelew, ktorzy nossą dwe rurze nasczicze, a trzy cossy wkasde rurze y sgich krwe wyssedl.*

Item iudicium sabbato per dominos suprascriptos (d. 28 Februarii 1422).

162. *(Kośc. X fol. 18).* Educcio Boyanowsky — Item venientes Gywan Rachwal et Derslaus heredes Lesczinsczy derogauerunt Andree Boyanowsky, quod non esset ita bonus de quatuor clipeis sicut ipsi, cui Andree decreuimus suam nobilitatem educere, qui post patrem suum dixit, quod esset *Baranow* proclamacionis *Iunoss,* qui gerunt album agnum alias *barana* in rubeo clipeo, et post matrem dixit, quod esset *Czwekow,* qui gerunt album clipeum alias *sczyt* et nigrum tractum alias *strich* per ipsum et duos de extraneo clipeo, et de quarto clipeo est sue voluntatis, si wlt ipsum ducere uel non, quoniam sic domini de conuencione Pysdrensi decreuerunt; — primi duo post patrem: *Iaco Iandrzey Boyanowsky gest prawy nass brath po gego oczczu y gest clenotu Baranow, czsso nossą byały Baran na czirwoni sczicze zawolanya Iunoss y nasse krwe wyssedl;* alii duo post matrem: *Iaco Iandrzy Boyanowsky gest prawy brath nass po gego maczerzy clenotu Czwekow, ktorzy nossą byali sczyt a czarny strich przesen ysnasse krwe wyssedl;* — duo extranei, *opczy*: *Iaco Iandrzey boyanowsky gest prawy slachczicz po gego oczczu y po maczerzy clenotow*

Baranow czsso nossą barana na sczicze a Czwekow, czsso nossą byali sczyt a czarny strich przesen czsso ge tu namyenyly [1]).

Item iudicium feria quinta post dominicam Reminiscere, anno vicesimo secundo per dominos Przybislaum de Brenno dapiferum Poznaniensem, Iarotham de Vilkowo castellanum Radzymiensem burgrabium, Maternam de Ossek loco domini palatini. Stanislaum de Surcowo loco domini iudicis. Stanislaum Kamenewsky loco domini subiudicis. Pelkam de Grzybno loco domini vexilliferi, Nicolaum olim Polozeyewsky loco domini subcamerarii, Petrasium et Iohannem heredes in Bnyn. Ianusius Cordbok et Albertus Surcowsky (d. 12 Marcii 1422).

163. *(Kośc. X fol. 21).* Educio Boyanowsky — Item veniens nobilis Nicolaus olim Polozeyeusky subcamerarius coram iudicio recognouit, quod nobilis Andreas Boyanowsky vero iuramento eduxit suam nobilitatem et purgauit erga nobiles Gywan Rachwal et Derslaum Lesczinsky, qui ipsius nobilitati derogauerunt, tribus clipeis videlicet *Baranow*, qui sunt proclamacionis *Iunoss* et gerunt album agnum in rubeo clipeo et de isto clipeo duo iuauerunt, quod est eiusdem clenody et est frater ipsorum post ipsius patrem; et alii duo post ipsius matrem iurauerunt, quod est proclamacionis *Czwekow*, qui gerunt album clipeum et nigrum tractum per ipsum et quod est ipsorum frater post ipsius matrem, secundum quod domini decreuerunt et vltra secundum suam bonam votuntatem duxit duos post patris matrem *Szamsonow*, qui gerunt leonem in clipeo et homo sedens super leone eius ora dilaniat, et isti iurauerunt, quod est eorum frater post ipsius patris matrem; alios duos duxit post ipsius matris matrem proclamacionis *Pirzchala* et isti gerunt *Rocha* in clipeo, et isti iurauerunt, quod est ipsorum frater post matrem ipsius matris, et de quinto videlicet extraneo duxit duos proclamacionis *Opala*, qui gerunt aquilam in clipeo et stellam loco capitis, qui iurauerunt, quod est verus nobilis post patrem et matrem et est istorum clipeorum hic descriptorum; et nos audito testimonio subcamerarii mansimus ipsum penes eius nobilitatem, super quo adiudicatum soluit [2]).

164. *(ibidem fol. 21°).* Lesczinsczy pena — Item Gywan Rachwal et Derslaus Lesczinsczy luerunt penas Andree Boyanowsky trium et Regalitati quatuordecem marcarum eo, quod sue nobilitati derogauerunt, quas tenentur soluere omnibus in sex septimanis sub pignore et in istis sex septimanis domini debent interrogari, vtrum latis vel currentibus pecuniis eidem Boyanowsky penam soluere tenebuntur, super hoc adiudicatum soluit. (z. p.).

Iudicium feria quinta post festum Annunciacionis beate Marie virginis in loco consueto anno XXII per dominos Przy-

---

[1]) Równobrzmiąca zapiska znajduje się także w księdze Kościańskiej IX fol. 126°.
[2]) Równobrzmiąca zapiska znajduje się także w księdze Kościańskiej IX fol. 128°.

bislaum de Brenno dapiferum Poznaniensem, Swanthoslaum de Gylowecz castellanum Carsiciensem, Andream Boyanowsky loco burgraby, Maternam de Ossek loco domini palatini, Stanislaum Surcowsky loco iudicis, Stanislaus Kamyenewsky loco subiudicis, Pelka de Grzybno loco domini vexilliferi, Nicolaum olim Polozeyewsky loco subcamerary et Nyemerza Lubossky (d. 26 Marcii 1422).

165. *(Kośc. X fol. 29⁰).* Educcio Nicolai Pyanowsky — Item veniens nobilis Nicolaus olim Polozeyewsky loco domini subcamerarii recognouit, quod Nicolaus Pyanowsky debite eduxit et purgauit suam nobilitatem erga nobilem Sandiuogium de Manczicze procuratorem nobilium Nicolai et Iohannis de Bucownicza, qui sue nobilitati per suum procuratorem derogauerunt, quiquidem Nicolaus duxit duos post patrem de clenodio *Czolkow*, qui gerunt bouem in clipeo, qui iurauerunt, quod est de clenodio eorum et est natus de eorum sanguine; alios duos duxit post matrem de clenodio *Czelele*, qui gerunt duas cannas et in qualibet canna tres pennas galli alias *cossy*, qui iurauerunt, quod est de clenodio eorum et de eorum natus sanguine, et alios duos de extraneo clipeo duxit proclamacionis *Bylinÿ*, qui gerunt S. et crucem superius, et isti iurauerunt, quod est verus nobilis clenodiorum suprascriptorum, et veniens ministerialis recognouit quod Sandiuogium procuratorem ipsorum viua voce personaliter apprehensum ad eandem purgacionem vocauit, et ipse dixit: non uadam illac, nichil ibi habeo facere quid ad me; et nos audito tali sufficienti testimonio remansimus ipsum penes suam nobilitatem perpetue, super quo adiudicatum soluit [1]).

Iudicium — Nota iudicium feria tercia alias ipso die Exaltacionis sancte Crucis in castro Poznaniensi anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimo tercio per dominos Derslaum de Orzeskowo burgrabium Poznaniensem, Stanislaum loco pallatini, Dobrogostium de Schamotuli subcamerarium, Nicolaum Bawororowsky, Cussonem de Golancza, Nicolaum Ceczerad loco iudicis, Nicolaum Syekirkam loco subiudicis, Nicolaum de Bandlewo, Bogussium de Cossuthy dominorum etc. (d. 14 Septembris 1423).

Iudicium — Item nota in crastino per dominos semper communes anno eiusdem ut supra (d. 15 Septembris 1423).

166. *(Poz. ter. VII fol. 94⁰).* Cusz — Item veniens magnificus dominus Cusz de Golancza cum littera procuratorii tamquam legitimus procurator ex parte nobilis Nicolai de Swaschouicze obtulit vnam litteram papiream sub sigillo citatoriam a iudicio regali Syradiensi, in qua magnifici ac nobiles sunt protestati videlicet Ottha de Szedczicevna capitaneus Siradiensis senior castri et comissarius iudex Syradiensis et Stanislaus Starsewsky, Albertus Scwyenissowsky, Grzymala de Lipkini,

[1]) Równobrzmiąca zapiska znajduje się także w księdze Kościańskiej IX fol. 135⁰.

Marco de Wanglczewo procuratore Syradiensi, Andrea Wanzyconis de Grabcza, Mathia de Noczky camerariis necnon vexillifero Syradiensi Gregorio de Rowna heredibus iudicio castrensi presidentibus dominis et amicis nostris carissimis, quod Nicolaus idem de Swachouicze sit de nobili genere patris et matris natus seu procreatus et frater germanus Sulconis olim bone memorie, cui Nicolao strenuus Theodrichus de Medzychot turpi infamia contradixit, quod non esset de nobili genere procreatus et pro eo ab eodem Nicolao citatus, et non paruit; ideo nos sane percipientes predictorum dominorum [litteram] conseruauimus eundem Nicolaum circa nobilitatem et quod sit frater germanus Sulconis de nobili genere procreatus; et dominus Cusz veniens cum copia citacionis astitit terminum peremptorium super dominum Theodrichum pro eadem diffamia dicti Nicolai attingens se ad illum, qui sibi terminum assignauit; et veniens ministerialis coram iudicio recognouit, quod ipsum tribus [vicibus], et ultra ius, ad iudicium uocauit et nullus contradixit, et idem Theodrichus de Medzychot luit penas iudicio quatuordecim marcas currentis monete, et actori tres marcas currentis [monete] grossorum pragensium, quas penas debet soluere iudicio infra duas, et actori infra sex septimanas sub pignoracione, et super hoc Cusz adiudicatum soluit.

Iudicium. — Nota iudicium particulare feria tercia in crastino omnium sanctorum in castro Poznaniensi anno domini millesimo quadringentesimo vicesimo tercio per dominos Derslaum de Orzeskowo burgrabium Poznaniensem, Stanislaum Slap loco palatini, Nicolaum Ceczerad loco iudicis, Nicolaum Zekirkam loco subiudicis, Nicolaum de Swekothky loco wexiliferi, Derslaum de Roswarowo dominorum (d. 2 Novembris 1423).

Iudicium. — In crastimo iudicium per eosdem dominos semper communes anno eodem ut supra (d. 3 Novembris 1423).

167. *(Pozn. ter. VII fol. 114⁰).* Naram — Item prout Naram de Wroblewo per Wincencium de ibidem est deprauatus alias *oganbǫn,* quod non esset de nobili genere procreatus, idem Naram ad primos terminos particulares et ad secundos et peremptorie ad tercios debet ducere duos fratres seniores de clenodio patrio videlicet *Byliny,* qui debent iurare, quod iste sit de nobili patre procreatus de clipeo nostro *Byliny* et in clipeo es cum cruce; et duos similiter de clenodio matris, qui similiter iurabunt: sic nos deus adiuuet etc, quod Naram est de nobili genere de nostro clenodio post matrem procreatus videlicet *Przozną* et in clenodio tres turres super leone, et duo alii de extraneo clenodio quocunque iurabunt, quod Naram sit procreatus de nobili genere post matrem et patrem, et est de clenodio post patrem *Byliny* et post matrem *Przozną.*

Item iudicium feria quinta ante festum sancti Andree apostoli anno XXIII per dominos Zachariam de Pyascowo burgrabium in Costen, Maternam de Ossek loco domini pallatini, Stanislaum Surcowsky loco domini iudicis, Andream Boyanowsky subiudicem collocatos per dominum, capitanei sede vacante,

Nicolaum olim Polozeyewsky loco domini subcamerary, Pelkam de Grzybno loco domini vexilliferi (d. 25 Novembris 1423).

168. *(Kośc. VII fol. 175⁰).* Zacharias cum Swansscone — Item veniens dominus Zacharias de Pyascowo burgrabius in Costen recognouit coram iudicio, prout derogauit nobilitati Swanssconi Pyotrkowsky et nesciens, quod est nobilis, dimisit ipsum liberum derogacione, et nos audientes ipsum, remansimus ipsum penes ipsius nobilitatem erga istum, qui sibi derogauit; ipsum Zachariam dimisimus penis liberum, quas luit pro eadem derogacione, super quo adiudicatum soluit.

Nota iudicium feria tercia in crastino sancti Nicolai in castro Poznaniensi anno domini millesimo quadringentesimo vicesimo tercio per dominos Derslaum de Orzeskowo burgrabium Poznaniensem, Stanislaum Slap loco palatini, Nicolaum Ceczerad loco iudicis, Nicolaum Szekirkam loco subiudicis, Nicolaum de Swekothky loco vexilliferi, Newstamp loco subcamerary, Derslaus de Roswarowo, Nicolaus de Bandlewo, Wirzbantha de Kyskowo, strenui isti eciam interfuerunt (d. 7 Decembris 1423).

169. *(Poz. ter. VII fol. 122).* Item veniens Newstamp de Swekothky loco subcamerarii coram iudicio recognouit, quia nobilis Naram de obligacione in Wroblewo debite perduxit suos testes circa crucem erga nobilem Wincercium de ibidem olim Slopanowsky, qui ipsius nobilitatem deprauauerat. — Et idem Naram duxit duos fratres post patrem de clenodio *Biliny,* in quo clenodio portant «S» cum cruce, et duos post matrem de clenodio *Przozna,* in quo clenodio portant tres turres cum leone et duos de *Lodza* extraneos, qui omnes simul deposuerunt positis manibus supra crucem, quod sit ipsorum frater de predictis clenodiis nobili sanguine et genere ipsorum et de nobili progenie procreatus. — Ideo domini, istis auditis adiudicauerunt et manserunt ipsum circa ipsius nobilitatem pos patrem *Biliny* et post matrem *Przozna,* et fecerunt ipsum cuilibet nobilitatis dignum. Et idem Wincencius de Wroblewo luit prescripto Naram de ibidem tres marcas grossorum pragensium, et iudicio quatuordecim currentis monethe, quasquidem debet soluere prefato Naramo infra sex, et iudicio infra duas septimanas, super hoc adiudicatum soluit.

Iudicium feria secunda in vigilia sancti Iacobi in aduentu domini Regis in Costen anno XXIIII per dominos: Episcopus Iohannes Chelmensis, Iohannes decanus Cracouiensis cancellarius Regni Polonie, Sandiuogius capitaneus Polonie, Iacobus de Conyeczpole palatinus Siradiensis, Przedwoy cantor Wladislawiensis, Andreas Domaborsky castellanus Caminensis, Passco de Gogolewo iudex, Stanislaus de Surkowo subiudex Poznaniensis, Martinus Slawsky subcamerarius Poznaniensis, Dobrogostius Szamotuliensis subcamerarius Kalisiensis, Thomek de Ianowicz subcamerarius Siradiensis, Theodricus de Myedzychod vexillifer Poznaniensis, Petrus Cordebok subdapifer

Poznaniensis, Iarotha de Wilkowo castellanus Radzimiensis (d. 24 Iulii 1424).

Iudicium feria sexta dominos per eosdem (d. 25 Iulii 1424).

170. *(Kośc. VII fol. 255).* Item veniens Stanislaus ministerialis recognouit, quod cum domina Margaretha Sarnowska duxit testes contra dominum Georgium Donyn, extunc ipsis statutis circa crucem dominus Donyn dixit: nolo testibus iurare dare, quia Iohannes Gorzescoth est rusticus de patre et matre; extunc cum ministerialis ius restituit, tunc procurator eiusdem Gorzescoth egit super dominum Donyn, quod sue nobilitati derogaret, et ipse recongnouit dicens, quod dixi, dixi quod es rusticus; extunc decreuimus sibi educere et dicere clipeos alias *sczyty;* et ipse dixit post patrem, quod esset *Lubow*, qui gerunt in clipeo babatum et in babato crucem et supra babatum eciam crucem; item post matrem *Corabyew,* qui gerunt in clipeo *Cogą* et in *Coga* turrim cum tribus menibus alias *czenamy*, et duos nobiles de extraneo clipeo, et causa istius, quod habet patruos alias *stryky* in Mazowia decernimus, quod se debet educere in vno anno et sex septimanis in Rawa, et quando habebit patruos paratos, tunc debet dominum Donyn citare ante hoc in sex septimanis citacione de isto districtu, ut audiret educcionem ipsius et in ista citacione conputando diem istum in istis sex septimanis, in quo debet purgari, in [hoc] die debet assignare et dicere; quam citacionem debet domino [Donyn de Zacrzowo] portare, quia ibi solus personaliter [sibi fecit] portare; et decernimus, si solus dominus Donyn [non fuerit], quod ad villicum ibidem citacio dari debet uel [scolteto, et] ibi dominus Donyn, si nollet ibi interesse, [est in vo]luntate sua, et ipse Gorzescoth secundum decretum [ibidem] se debet purgare, prout est notatum, et purgans [se] idem Gorzescoth nobis litteram cum sigillis dominorum ibi iudicio presidencium sue purgacionis debet portare et ibi domini debent conspicere, si se purgauit secundum decretum dominorum uel non; si portabit litteram conuenientem sue purgacionis, tunc domina Margaretha et dominus Nyemerza liberi ista citacione, qua dominum Nyemerzam citauit in summa ducentarum marcarum; et si se non purgabit, tunc dominus Donyn lucrabitur in summa ducentarum marcarum. — Rota fratrum clenodialium: *Iaco Ian Gorzescoth yest nas brath stryny y naszego clenotu (y nasse crwe wy) y yest crewny nas brath, ktory nossy ỹmỹ podcową a wpodcowe crzỹs a drugy nad nyą a zawolanya lubow.* — Rota fratrum post matrem: *Iaco Ian Gorzescoth yest nas brath crewny po gego maczerzỹ ỹ nassego clenotu, ktori nossy ỹmy Cogą a wnye wỹeza ze trzemỹ czenỹamỹ a zawolanya Corabyow.* — Rota duorum extraneorum *obczich: Iaco Ian Gorzescoth yest praui slachczicz po oczczu y pomaczerze, ktori nossy po oczczu podcowa awpodcowe crzyss a drugy nad nyą zawolanya Lubow, a po maczerzỹ Cogą awnye wyeza zetrzemy czenỹamy zawolanya Corabyew.* — Et cum se eduxerit, tunc debet dominum Donyn citare ante vnos terminos, et ipse tunc super alios terminos particulares habebit terminum peremptorium audire decretum dominorum sue educcionis, et istam educcionem dominus Donyn debet expectare per vnum annum et sex septimanas, et si se non eduxerit in termino predicto, tunc manebit in ista derogacione, et appendimus terminos istis citacionibus usque ad educcionem ipsius uel citacionem, si non educetur ad unum annum et sex septimanas, tunc

dominus Donyn debet citare dominam Margaretham et dominum Nyemerzam ad decretum dominorum ante unos terminos, et tunc super alios terminos habebunt terminum peremptorium ad decretum.

Iudicium feria quinta post Decollacionem sancti Iohannis anno ut supra XXIIII per dominos Stanislaum Surkowsky subiudicem Poznaniensem generalem, Zachariam de Pyascowo burgrabium in Costen, Maternam de Ossek loco d. palatini, Nicolaum olim Polozeyewsky loco d. iudicis, Sobco Zalesky loco d. subcamerarii, Pelka de Grzibno loco d. vexilliferi, Derslaus Mocronowsky et Nyemerzam de Grodzisco (d. 31 Augusti 1424).

171. *(Kośc. XI fol. 43).* Donyn cum matre-Derogacio Gorzescoth. — Item veniens Stanislaus ministerialis recongnouit, quod cum domina Margaretha Sarnowska duxit testes, quos duxit pro domino Nyemerza Ostrorosky, quem intercessit contra dominum Georgium Donyn, extunc ipsis statutis circa crucem dominus Donyn dixit: nolo testibus dare iurare, quia Iohannes Gorzescoth est rusticus ex patre et matre, extunc ministerialis ius restituit; tunc procurator eiusdem Gorzescoth egit super dominum Donyn, quod sue nobilitati derogaret, et ipse recognouit dicens, quod dixi, dixi, quod es rusticus; extunc decreuimus sibi educere et dicere clipeos alias *sczyty*, et ipse dixit, quod post patrem esset *Lubow*, qui gerunt in clipeo babatum et in babato crucem et supra babatum eciam crucem. Item post matrem *Corabyow*, qui gerunt in clipeo lyburium alias *Coga* et in liburio turrim cum tribus menibus et duos nobiles de extraneo clipeo, et causa istius, quod patruos habet in Mazowia decreuimus, quod se debet educere in uno anno et sex septimanis in Rawa, et quando habebit patruos paratos, tunc debet dominum Donyn citare ante hoc citacione de isto dictrictu ante sex septimanas, ut audiret educcionem ipsius in ista citacione computando diem istum in istis sex septimanis, in quo die debet purgari et assignare et dicere; quam citacionem debet domino Donyn in Zacrzewo portare, quia ibi solus personaliter sibi fecit portare; et decreuimus, si solus dominus Donyn non fuerit, quod ad uillicum ibidem citacio dari debet uel scolteto, et ibi dominus Donyn, si nollet ibi interesse, est in voluntate sua; et ipse Gorzescoth secundum decretum ibidem se debet purgare, prout est notatum; et purgans se idem Gorzescoth nobis litteram cum sigillis dominorum ibi iudicio presidencium sue purgacionis debet portare; et domini debent conspicere, si se purgauit secundum decretum dominorum uel non; si portabit litteram conuenientem sue purgacionis, tunc domina Margaretha et dominus Nyemerza liberi ista citacione, qua dominum Nyemerzam citat in summam ducentarum marcarum, et si se non purgabit, tunc dominus Donyn lucrabitur in summam ducentarum marcarum. — Rota fratrum clenodialium. *Iaco Ian Gorzescoth yest nas brath strÿni y naszego clenotu y iest nas crewny brath, ktory nossy ÿmÿ podcową awpodcowye crzÿss adrugÿ nadnÿą a zawolanya Lubow.* — Rota fratrum post matrem: *Iaco Ian Gorzescoth yest nas brath crewnÿ po yego maczerzy ÿ nassego clenotu, ctorÿ nossymy Coga awnye wÿeza ze trzemÿ czenyamy a zawolanya Corabyew.* — Rota duorum extroneorum: *Iaco Ian Gorzescoth yest praui slachczicz po oczczu y po maczerzy, ktori nossy po oczczu podcową a w podcowe crzÿss adrugÿ nadnią, zawolanya Lubow a po maczerzy cogą a wnye wÿeza ze trzemÿ czenyamy, zawolanya Cora-*

byew. — Et cum se eduxerit, tunc debet dominum Donyn citare ante vnos terminos, et ipse tunc super alios terminos particulares habebit terminum peremptorium audire decretum dominorum sue educcionis; et istam educcionem dominus Donyn debet expectare per vnum annum et sex septimanas; et si se non eduxerit in termino predicto, tunc manebit in ista derogacione; et appendimus terminos istis citacionibus usque ad educcionem ipsius vel citacionem, si non educetur [ad unum annum] et sex septimanas, tunc dominus Donyn debet citare dominam Margaretham et dominum Nyemerzam ad decretum dominorum ante unos terminos, et tunc super alios terminos habebunt terminum peremptorium ad decretum.

Nota terminos particulares feria tercia proxima ante festum Natiuitatis Marie anno domini M° CCCC° XX° quinto, Nicolaus de Grzibowo burgrabius Gneznensis, Nicolaus de Orzeskowo palatini, Dobko de Pawlowo iudicis, Thomko de Malochowo subiudicis, Andriczka de Nadarszicze subcamerarii, Dobyeslaus de Malochow vexilliferi vicesgerentes ceterique domini (d. 4 Septembris 1425).

172. *(Pizdr. V fol. 238).* Lowisko — Nota Niczko de Lowisko sculletus habet se expurgare de infamia nobilitatis ad instanciam nobilis Petri de Camblowo videlicet duobus de propagine patris et duobus de propagine matris et aliis duobus in testimonium, qui primi habent iurare: *Taco nam pomosy etc. yako Niczek iest nasz brath po oczczu y naszey (crwy) crwey slachetne y naszego sczitu Lasky;* alii post matrem: *yako Niczek iest nasz brath po maczerzi slachetne crwye y naszego sczitu Nynkebarkowye;* alii in testimonium: *iako Niczek iest po oczsu iest prawy slachczicz ssczitu Lasky a po maczerzi sczitu Nynkebarkowye;* terminus usque ad decem et octo septimanas expurgacionis et in eo, dum poterit, in quibuscunque terminis particularibus usque ad easdem septimanas [se purgabit].

Item nota [terminos] particulares feria tercia post festum Epiphanie domini anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimo sexto per dominos Derslaum de Orzeschowo burgrabium, Stanislaum de Polandze loco palatini, Martinum de Wangerske loco iudicis, Pelca de Grzybno loco subiudicis, Nicolaus de Widzerzeuice loco subcamerarii, Newstamp loco vexilliferi etc. (d. 8 Ianuarii 1426).

173. *(Poz. ter. VIII fol. 68°).* Iasthculka testes — Item nobilis Miroslaus Iaschculka ducit testes erga nobilem Paulum Crosynsky: primus Adam de Othorowo, secundus Iohannes frater suus de ibidem, isti duo post patrem *zawascha y rogaczyna* clenody, proclamacio *Odrowasch*, secundi duo videlicet Iacussius Bythcowsky et Andreas de ibidem post matrem clenody due lune et crux, proclamacio *Ostoya;* item duo extranei: Iacussius Poman de Lubom cum Iarando fratre germano, quorum proclamacio *Pomanowę* etc. — Rota: *Taco gim pomoz bog etc. iaco Myrosek Iaschculka yesth nasch bradth prawy krwe przyrodzony stryny clenotu Zawasschy y rogaczyny szawolana Odrowasch.* Item duo fratres post matrem: *Iaco yesth naschego clenotu po maczerzy i bradth nasch werny dwu (crzyschu)*

kzasyczu ycrzyscha zawolana Ostoya. Item duo extranei: *Iaco to szwacza ysch Miroszek Iaschculka yesth clenotu zawaschy y rogaczyny zawolaną Odrowasch po oczczu et pomaczerzy dwu Kzaschyczu y crzaschą (s) zawolana Ostoya, yesth gych werney krwe slayethney pooczczu y pomaczerzy.* Item pendet terminus iuxta iuris formam.

Iudicium in crastino (d. 9 Ianuarii 1426).
Iudicium feria quinta per eosdem (d. 10 Ianuarii 1426).
Item hec cause infrascripte quarta feria sunt notate etc. (d. 16 Ianuarii 1426).

174. *(Poz. ter. VIII fol. 74).* Nicolaus de Swekothky — Item veniens nobilis Nicolaus de Swekothky loco subcamerarii Poznaniensis coram iudicio recognouit, quod nobilis Miroslaus dictus Iaschculka debite suos testes produxit tacta cruce corporaliter, duos post patrem clenody *rogaczyna et Zawassą.* = Est defectus etc. = (z. p.).

175. *(ibidem.)* Nicolaus de Swekothky etc. — Item veniens nobilis Nicolaus de Swekothky subcamerarius Poznaniensis coram iudicio recognouit, quod nobilis Miroslaus dictus Iastkulka debite suos testes perduxit tacta cruce corporaliter duos post patrem clenody *Rogaczyna et Zavassza cocelna* (s), proclamacio *Odrowasz*, et duos post matrem clenody *dwa xasycza a krzys*, proclamacio *Ostoya*, et duos extraneos de clenodio *bawola glowa a mecz przesz rogy*, proclamacio *Poman*, erga nobilem Paulum olim Crosinsky nunc vero in Przybranowo, qui sue nobilitati deprauando imputauerat alias *naganyl;* et fecit ipsum idem subcamerarius iustum et dignum nobilitati, prout alii participant nobilitatem. Et domini iudicio presidentes fecerunt ipsum dignum et nobilitate vti et honore nobilium, quo alii omnes nobiles vtuntur et participare videntur, et ipsum omnibus hominibus mundi nobilem recomendantes, ipsum omnino circa suam nobilitatem conseruantes, super hoc adiudicatum soluit etc.

176. *(fol. 74°).* Item domini eundem Miroskonem pro penis ad iudicium regale in Brzest acquirendis remiserunt etc.

Tempore Thome de Pacosch capitanei. Nota terminos particulares feria tercia proxima post omnium sanctorum sub anno domini M° CCCCXX sexto dominis iudicio presidentibus Stanislao de Miruczino capitanei, Nicolao de Orzeskowo pallatini, Dobkone de Pawlowo iudicis, Thomkone de Malochowo subiudicis, Andriczka de Nadarszicze subcamerarii, Dobyeslao de Malochowo vexilliferi vicesgerentibus (d. 5 Novembris 1426).

177. *(Pizdr. ter. V fol. 313).* Kyczka — Nota Nicolaus Kyczka habet se expurgare ad instanciam nobilis Nicolai Czwek de Pyglowicze pro infamia nobilitatis videlicet post patrem de clenodio *Cocothi* et post matrem de clenodio *Sulyma,* qui primi iurabunt *tako nam etc. yako Micolay iest nasz brath slachetne crwye Cocothow;* post matrem: *yako Mycolay iest nasz brath pomaczerzi slachetne crwye Sulymi;* alii duo in testimonium; terminus in decem et octo septimanis.

Nota terminos particulares feria tercia infra octauam Epyphanie domini anno eiusdem domini M° CCCC° XX° septimo Pysdry dominis iudicio presidentibus ut supra (d. 7 Ianuarii 1427).

178. *(Pizdr. ter. V fol. 329°).* Borzicowo — Nota veniens nobilis Andriczka de Nadarszicze vice subcamerarius et recognouit ius reddens, quomodo Vitus olim de Borzicowo scultetus produxit suos testes contra venerabilem dominum Nicolaum de Prusynowo cancellarium Poznaniensis Ecclesie pro infamia nobilitatis, quam sibi per suum procuratorem Michaelem Bartsky inpinxit videlicet, quia duo patrui iurauerunt, quia idem Vitus est de nobili progenie post patrem suum de clenodio *Wczele,* et alii duo post matrem, quia idem Vitus est de progenie matris de nobili propagine, de clenodio *Ielenye* procreatus et genitus, alii duo nobiles iurauerunt in testimonium predictorum iuxta terre consuetudinem decurrentem. Nos itaque dicti vicesubcamerarii audita confessione sentenciauimus eundem Vitum in vera nobilitate de clenodys predictis fore conseruandum, racione cuius infamie idem dominus Nicolaus cancellarius Poznaniensis eidem Vito penam trium marcarum incurrit, quas sibi soluat in octo septimanis sub penis magnis, et iudicatum soluit. — (Item iudicio XIIII marcas incurrit).

Iudicium particulare in pretorio castri Poznaniensis. — Item particulare feria tercia proxima post dominicam Reminiscere, anno domini millesimo quadringentesimo vicesimo septimo etc. per dominos Chwalantham de Lubicz burgrabium Poznaniensem, Stanislaus de Palandze loco pallatini, Iacobus de Sepno loco iudicis, Pelka de Grzibno loco subiudicis, Nikyel de Withcowice loco subcamerarii, Newstamp de Swecothky loco vexiliferi, dominorum (d. 18 Marcii 1427).

179. *(Poz. ter. IX fol. 69°).* Pyanczka — Item nobilis Maczek Pyanczka de Roschkowo ducit testes erga Petrum Mzurowsky terrigenam in partibus Rusye, qui ipsius nobilitatem turpi infamia contradixit alias *naganyl* duos post patrem de clenodio *baranow* et proclamacionis *Iunosch*, duos post matrem de clenodio *Zolawy*, in quo portant lilium et proclamacione *Zolawy,* et duos extraneos de clenodio *Nowyna* proclamacione, in quo clenodio portant *Zawascha* et crucem, qui sic iurabunt etc. — Rota: *Taco nam pomoz bog etc.;* duo post patrem: *iaco Maczek Pyanczka Sroschcowa yesd brad nasch y slachethney krwe po oczczu clenotu baranow a zawolana Iunosch.* Et post matrem duo etc. sub eadem rota mutando clenodium; et alii duo extranei: *iaco to swacza.*

180. *(ibidem).* Item veniens nobilis Nikel de Withcowice loco subcamerarii coram iudicio recognouit, quia nobilis Maczek de Roschowo dictus Pyanczka debite suos testes perduxit circa crucem erga nobilem Petrum Mzurowsky terrigenam in partibus Russye, qui ipsius honori turpi infamia contradixit ita, quod non esset de nobili genere procreatus, alias *naganyl,* et idem Maczek duos fratres post patrem de clenodio *baranow* et proclamacionis *Iunosch* duxit, et duos post matrem de clenodio *Zolawy*

proclamacionis, in quo portant liliu m, et alios duos extraneos de clenodio *Nowyna*, in quo portant *Zawascha* et crucem et proclamacio *Nowyna*, qui omnes tacta cruce iurauerunt, quia idem Maczek dictus Pyanczka Roschcowsky est frater ipsorum post patrem de clenodio *baranow* et proclamacionis *Iunosch*, post matrem de clenodio *Szolawy*, in quo portant liliu m et proclamacionis *Szolawy*, et quod sit de genere nobili procreatus. Ideo domini iudicio presidentes exaudita recognicione subcamerarii manserunt eundem nobilem Mathiam Pyanczka circa nobilitatem suam post patrem de clenodio *Iunosch* proclamacionis, et post matrem de clenodio *Szolawy* proclamacionis, et honorem, et cuilibet nobili consimilem et nobilitate uti, veluti alii nobiles utuntur, attingens se ad illum, qui sibi terminum assignauit, super quo adiudicatum soluit.

Iudicium particulare. — Item nota iudicium per dominos feria tercia ipso die sancti Iohannis Baptiste anno domini M° quadringentesimo vicesimo septimo Thomkonem de Pakoscz castellanum Poznaniensem, et capitaneum Maioris polonie generalem, Th. et Dobrogostium de Schamotuli subcamerarium Kalisiensem, Theodricum vexilliferum Poznaniensem, Stanislaum Slap de Polandze loco pallatini, Iacobum de Sepno loco iudicis, Pelkam de Grzibno loco subiudicis, Niclonem de Withcovice loco subcamerarii, Stanislaum de Camenowicz loco vexilliferi dominorum in castro Poznaniensi etc. (d. 24 Iunii 1427).

181. *(Ter. Poz. IX fol. 89).* Scora — Item veniens Nicolaus kmetho de Kyanczyno coram iudicio dimisit tota frumenta hyemalia alias *ozymyna* ibidem in Kyanczyno sita super integro manso nobili domino Petro Scora de Gay alias Wincencio de Sborowo cum littera procuratorii racione statuti terrestris alias *wprawy szemskey*, quam non potuit facere, et recessit perpetue ab eisdem frumentis; et domini inposuerunt sibi et suis legitimis successoribus perpetuum silencium pro eisdem frumentis, super quo adiudicatum soluit.

182. *(ibid. fol. 92°).* Item veniens ministerialis coram iudicio recognouit, quia auizauit nobilem Przeczslaum de Wisyny ex parte nobilis Petri de Staralanka, ut veniret, quare super se astare terminum permisit pro eo, quia sibi turpi infamia contradixit nobilitatem suam depraуando et honorem; et ipse non uenit, nec contradixit. Ideo domini iudicio presidentes conseruauerunt eundem Petrum circa suam nobilitatem et honorem ipsius erga eundem Przeczslaum de Wisyny. Et idem Przeczslaus luit eidem Petro tres marcas et iudicio quindecim, quas soluere debet actori in octo et iudicio in quatuor septimanis sub pigneracione, super quo adiudicatum soluit etc.

Iudicium particulare etc. — Anno domini M° quadringentesimo XX° septimo etc. iudicium particulare feria tercia ipso die Vndecim milia virginum in castro Poznaniensi per dominos Chwalantham de Lubycz burgrabium Poznaniensem, Stanislaum

Slap de Palandze loco palatini, Iacobum de Sepno loco iudicis, Pelka de Grzibno loco subiudicis, Stanislaus de Camenewice subcamerarius, Nikel de Withowicze vexillifer etc. (d. 21 Octobris 1427).

In crastino etc. — (d. 22 Octobris 1427).

183. *(Poz. ter. IX fol. 112).* Olbracht testes — Item prout strenuus dominus Dobrogostius de Bylsko turpi infamia contradixit, alias *naganyl* Olbrachto de Gorzen ita, quod non esset de nobili genere procreatus; domini iudicio presidentes adiudicauerunt, quod infra octodecim septimanas debet se expurgare per duos fratres seniores de *Przoszna* post patrem, duos similiter seniores post matrem de *Bogoria* et duos de extraneo clenodio; primi duo sic iurabunt: *taco gim pomoz bog etc; iaco Olbracht Gorzensky gest nasz prawy brath po oczczu naszey prawey krwe y rodu zawolana Przoszna.* Item duo post matrem similiter iurabunt: *isse gest naszego rodu y naszey krwe po maczerzy zawolana Bogorigey.* Item duo de extraneo: *iaco Olbracht yest rodu y krwe slachetney zawolana po oczczu Przoszny a po maczerzy bogorigey.* Et dum idem Olbracht testes habebit, tunc debet auisare dominum Dobrogostium de Bilsko per litteram et ministerialem, ut pareret peremptorie testes audire etc.

Generales termini prius sunt incepti, quam particulares. Iudicium particulare. — Item nota iudicium particulare feria tercia proxima post festum Concepcionis Marie Virginis in pretorio Poznaniensi anno domini Millesimo quadringentesimo vicesimo septimo per dominos Chwalantham de Lubycz burgrabium Poznaniensem, Stanislaum Slap de Palandze loco pallatini, Iacobnum de Sepno iudicis, Pelca de Grzibno subiudicis, Niklonem de Withcouicze subcamerarium, Stanislaum de Camenewice vexiliferum (d. 9 Decembris 1427).

In crastino (d. 10 Decembris 1427).

184. *(Poz. ter. IX fol. 129⁰).* Olbracht — Item veniens nobilis Nikyel de Withcowice subcamerarius ex officio suo coram iudicio recognouit, quia nobilis Olbracht de Gorzen debite produxit suos testes circa crucem erga strenuum Dobrogostium de Pruszyni castellanum Camenensem, qui ipsius nobilitatem deprauauerat, alias *oganbyl*, qui idem Olbracht duxit duos fratres post patrem de clenodio *Przozna* post matrem duos de clenodio *Bogoria,* et alios duos de clenodio *Laska* extraneo, qui omnes simul positis manibus supra crucem iurauerunt ita, quod sit ipsorum frater de clenodiis predictis et de nobili progenie procreatus, videlicet post patrem *Przozna* et matrem *Boguria.* Ideo domini presidentes iudicio audita subcamerarii recognicione adiudicauerunt et manserunt eundem nobilem Olbracht circa ipsius nobilitatem et fecerunt ipsum cuilibet nobili satis dignum et uti nobilitate, prout alii nobiles utuntur. Et idem (dominus Dobrogostius luit iudicio) quatuordecem marcas (et nobili Olbracht tres), quas soluere debet iudicio in quatuor (et actori in octo septimanis) sub pignoracione, super hoc idem Olbracht adiudicatum soluit. Et idem Ol-

bracht coram iudicio legauit predictam summam pecunie videlicet trium marcarum recipere nobili Chwalanthe de Lubycz.

Item nota iudicium particulare feria tercia proxima post festum Circumcisionis domini anno domini Millesimo quadringentesimo trecesimo in claustro fratrum Predicatorum ordinis sancti Dominici, per dominos Abraham Rosusth de Slothniky burgrabium Poznaniensem, Zachariam de Comorowo loco pallatini, Iacobum de Sepno iudicis, Pelcam de Grzibno subiudicis Scheyka Nicolaum subcamerarii, Stanislaum de Canmenewice vexiliferi (d. 3 Ianuarii 1430).

185. (*Poz. ter. XI fol. 42⁰*). Lasschota testes — Item nobilis Lasschota scoltetus de Krzischewniky ducit testes erga nobilem Ramsch de Golencewo, qui suo honori derogauit coram iudicio, alias *naganyl*, dicens, quod esset rusticus post patrem suum; et Lasschota respondit, quod esset de clenodio, in quo clenodio portant tres turres, et proclamacionis *Grzimala*. Et decreuimus, quod idem Lasschota duos patruos alias dwu *striuczu* (s) de clenodio *Grzimala*, et alios duos nobiles de clenodio extraneo seu clipeo, qui ambo fieri debent de vno clipeo, qui sic iurabunt primi: *taco nam pomosz bog etc. iaco Lasschota yesd snaschey krwe poszedl y naschego sczita, zawolanya Grzimaly czosnosza trzi veze nasczicze.* Et alii duo extranei: *iaco to swacza*. Item pendet terminus pro decem et octo septimanis, et si termini in decem et octo septimanis non celebrabuntur, extunc ad terminos particulares post decem et octo septimanas primos. Et quandocunque idem Lasschota testes habuerit volens expurgari cicius ante decem et octo septimanas, extunc nobilem Ramsch ministeriali auisare debet ad audiendum expurgacionem et iuramenta, et tunc si idem Lasschota in eisdem terminis particularibus tunc celebrandis se expurgauerit, ubi tunc domini in eisdem terminis invenire debent, prout idem Lasschota dixit, quod mater eiusdem Ramsch esset meretrix etc.

186. *(ibidem)*. Chemka pena — Item nobilis Chemka de Dambrowka luit tres marcas nobili Bogusio de Coschuti, totidem (et iudicio) eo, quia sibi dixit, quod non esset ita bene natus, prout ipse, quas penas soluere decreuimus in octo septimanis sub pigneracione, super hoc iudicatum soluit. = Satisfecit, pro solucione pigneratus est. =

187. *(ibidem fol. 43)*. Item nobilis Chemka de Dambrowka luit tres marcas nobili Bogusio de Coschuti, totidem (et iudicio) pro eo, quia dixit sibi, quod esset melior honore, quam ipse; quas penas soluere decreuimus eidem Bogusio, totidem (et iudicio), in octo septimanis sub pigneracione, super hoc iudicatum soluit. = Satisfecit, pro solucione pigneratus est. =

188. *(ibidem)*. Coschuczsky — Item nobilis Bogus de Coschuti coram iudicio stans confestim interrogauit nobilem Chemkam de Dambrowka, qui idem Chemka coram iudicio dixit sibi, quod esset melior honore et quod non esset ita bene natus, prout ipse, — cur hec sibi dicere deberet: Chemka interrogo te, quo es tu melior honore, quam ego; Chemka respondit: domine Bogusy, de te nichil mali scio, nisi omne

bonum et scio, quia es bonus homo et non sum melior te honore. Iterum dominus Bogusius, interrogauit ipsum: Chemka dic michi, quo es tu melior nacione, quam ego; Chemka respondit: non sum melior te nacione et nichil aliquid mali scio de te, nisi omne bonum et scio, quia es bonus homo, sicud aliquis hominum in regno; super hoc dominus Bogus iudicatum soluit.

In presencia domini Regis feria tercia proxima post festum sancte Trinitatis anno domini Millesimo quadringentesimo tricesimo secundo etc. per dominos (Dobrogostium de Schamotuli etc. capitaneum M. P. generalem), Dobrogostium Colensky castellanum Cameniensem, Iacobum Sapensky loco domini capitanei, Petrum Scora de Gay subiudicem, Zachariam de Comorowo pallatini, Michaelem Randsky loco iudicis, Nicolaum Scheica subcamerarii, Iohannem Mleczco vexiliferi etc., Abraham de Dzubaschyn iudicem [1]) *(d. 17 Iunii 1432).*

Iudicium feria quinta per dominos Dobrogostium de Schamotuli etc. capitaneum M. P., Abraham Dzbanschy iudicem et alios dominos supra descriptos dempto Dobrogostio Colensky etc. (d. 19 Iunii 1432).

Iudicium feria sexta per dominos Nicolaum Kyelbascha castellanum Bithgostiensem cum ceteris dominis, prout supra etc. (d. 20 Iunii 1432).

189. *(Poz. ter. XI fol. 93[0]).* Dauid Gosczychowsky — Item veniens nobilis Dominicus loco subcamerarii coram iudicio recognouit, quomodo nobilis Dauid Gosczichowski perduxit suos testes circa crucem erga nobilem Iohannem Podgroczsky, qui idem Iohannes suo honori derogauerat dicens, quod non esset de nobili genere nec esset ulli nobili similis et appellauit ipsum fore ribaldum. Et idem Dauid dixit duos fratres post patrem de genere, armis in clenodio medium leonem de muro defferendo proclamacionis *Prawdzicz*, post matrem vero alios duos de clenodio tres turres ccopertas verticibus proclamacionis *Przossna* in clipeo defferendo, et alias duos post matrem ipsius patrem(s) de clipeo et clenodio *Nowiny*, et proclamacionis eciam *Nowiny*, post patris autem matrem clipeo Lilia et clenodio proclamacionis *Sulawa*, et alios extraneos duos in superfluum de clenodio *Nalancz* tres campi cum stella, proclamacionis *Prothwicz*, qui omnes simul positis manibus supra crucem iurauerunt, quod sit ipsorum frater de predictis clenodys nobili sanguine et genere ipsorum et de nobili genere procreatus. Ideo domini iudicio presidentes exaudita recognicione subcamerarii adiudicauerunt ac manserunt eundem nobilem Dauid circa ipsius nobilitatem post patrem *Prawdzicz* et post matrem *Przossna* proclamacionis et fecerunt ipsum Dauid cuilibet nobili satis dignum, super hoc adiudicatum soluit.

---

[1]) Później dopisane tą samą ręką.

Item nota iudicium particulare feria tercia proxima post dominicam Misericordia domini in claustro fratrum Predicatorum ordinis sancti Dominici anno domini M° quadringentesimo trecesimo quarto per dominos Andream Czelek de Zelechowo subcamerarium Sandomiriensem et capitaneum M. Polonie generalem, Andream de Domobors palatinum Calisiensem, Petrum de Bnyn castellanum Gneznensem, Abracham de Sbaschin iudicem Poznaniensem, Petrum Scora de Gay subiudicem Poznaniensem, Iohannem de Comorniky burgrabium Poznaniensem, Zachariam de Comorowo palatini, Franciscum de Wyasd iudicis Wincencium de Sborowo subiudicis, Iaroslaum de Zuparcyno subcamerary, Iohannem Mleczco vexiliferi loca tenentes (d. 13 Aprilis 1434).

Feria quarta (d. 14 Aprilis 1434).

Feria sexta (d. 16 Aprilis 1434).

190. *(Poz. ter. XII fol. 200°).* Item pendet terminus iuxta consuetudinem terrestrem in sex septimanis et sic usque ad finem termini iuxta consuetudinem terrestrem et peremptorius in octodecim septimanis purgandi nobilitatem Vincency olim de Dzyeczinarowycze ita, quod debet ducere duos patruos de armis *Bylyna* post suum patrem et duos de *Zaramba* post suam matrem et alios duos alienos alias *obcze*, qui sic debent iurare erga dominum Nyemyerzam de Kyschewo, qui dixit patri suo, quod ipse esset *pokrzywnyk* et non de legitimo thoro natus, nec de copulata matre.

191. *(ibidem.)* Item pendet terminus ad proximos terminos particulares inter strenuum dominum Nyemerzam de Kyschewo et Vincencium olim de Dzyeczinarowycze pro eo, quod dixit patri suo, quod esset de malo thoro filius, de matre non copulata et esset spurio alias *pokrzywnyk*, et soli filio suo dixit, quod esset r i b a l d u s alias *chlop wrodzony;* et propter hoc ibi ad dominos distulimus, ut vestra dominacio informaret, aut decernat, quem prius idem Vincencius purgare debet alias *oczysczycz*, patrem aut se ipsum. = Personaliter Vincencius veniens ad librum cum domino Nemerza fecit exscribere, quia sunt concordati. = (z. p.).

Anno domini Millesimo quadringentesimo XXX octauo. Nota iudicium particulare feria tercia ipso die sancte Agnetis Virginis anno ut supra per dominos infrascriptos videlicet Nicolaum de Sadowye burgrabium Poznaniensem, Zachariam palatinum, Petrum Watha de Gosczyschino iudicis, Vincencium de Sborowo subiudicis, Iaroslaum de Zaparcino succamerarii et Iohannem Mlyeczko vexilliferi dominorum locatenentes (d. 21 Ianuarii 1438).

In crastino (d. 22 Ianuarii 1438).

192. *(Poz. ter. XIV fol. 19°).* S w e k o t s k y e x p u r g a c i o — Item veniens nobilis Iaroslaus de Zaparcino locumtenens domini succamerarii domini Petri Cordebog coram iudicio recognouit et ius restituit, quia testes pro nobili Alberto Swekotsky iurauerunt pro honore ipsius videlicet duo

testes iurabunt, quod est frater ipsorum post patrem ipsius de sangwine ipsorum alias *krewni*, hoc est nobiles Iaroslaus Cowalsky et Andreas olim Woyaczewsky de clenodio *Czeuya*, et duo videlicet nobilis Paszykon et Paulus Ieszersky, quod est frater ipsorum sangwineus post matrem suam de clenodio *Wschczeley*, et duo extranei videlicet Andreas Kamenyewsky et Raczibor Taczalsky de clenodio *Baranow* similiter iurauerunt, quod est verus nobilis post patrem et matrem ipsius. Et domini iudicio presidentes exaudita prefati domini Iaroslai succamerarii recognicione remanserunt prefatum Albertum Swekotsky circa ipsius nobilitatem perpetue et pro nobili ipsum receperunt et habent pro nobili. Et decreuerunt domini super domino Nicolao Ruczsky penas alias *pokupy* videlicet iudicio quatuordecem marcarum et ipsi Alberto trium marcarum soluere in octo septimanis iudicio sub pignoracione et Alberto sub penis magnis, et super hoc Albertus adiudicatum soluit. Et hoc ideo decreuerunt, quia idem nobilis Nicolaus Ruczsky prefato Alberto wlgariter *przyganilbyl*, quod non esset nobilis et ipse se coram iudicio secundum iuris formam expurgauit, alias *oczyszczil*.

Feria quinta (d. 23 Ianuarii 1438).

193. *(Pozn. ter. XIV fol. 21).* Item domini iudicio presidentes decreuerunt inter partes infrascriptas videlicet inter generosum dominum Iohannem Czarnkowsky ex vna et Vincencium de Nogewo ex altera partibus pro proposicione alias *o oprzą* et pro responsione alias *o otpowyedz* coram iudicio factis pro infamacione alias *o przyganyenye*, quod idem Vincencius de Nyenino debet duos testes inducere de clenodio *Nowyny* post patrem et post matrem duos testes de clenodio *Przossna* et duos extraneos alterius clenodii erga prefatum dominum Iohannem Czarnkowsky et debet testes audire si wlt, quam expurgacionem facere potest, et habent terminum infra vnum annum et sex septimanas. — Rota: *Taco gym pomosz bog i crzisz iaco tho swatczimi isze Wanczencz Nyeninsky yest brath nasch krewni schczita naschego po oczczu Nowini;* — similiter post matrem: *Iako tho swatczimi, isze Wanczencz Nyeninsky yest brath nasch krewni schczita naschego po matcze Przossny;* — duo extranei sic iurabunt: *Taco gym pomosz bog yswanthy krzysch, iako tho swatczimi, isze Wanczencz Nyeninsky yest prawy slachczicz po oczczu ypomatcze.* — Similiter domini iudicio presidentes decreuerunt Petro fratri prefati Vincency de Nyenino suos testes ducere, sicut et Vincencius frater ipsius ducere debet pro expurgacione sua, sicut est per dominum Iohannem Czarnkowsky infamatus alias *oprziganyenye* videlicet duos testes de clenodio *Nowin* post patrem, duos de clenodio *Przossny* post matrem et duos testes extraneos alterius clenody, et decreuerunt sibi huiusmodi testes in quatuor et quatuor septimanas ducere. Et habet terminum infra vnum annum et sex septimanas testes iuducendi, quos presentes debet audire, si wlt, videlicet dominus Iohannes Czarnkowsky, contra quem debent induci. — Rota similis sicut testium Vincency fratris sui sub eadem forma in toto etc.

Acta in Belz (d. 17 Octobris 1439).

194. *(Bełska I p. 1).* Educcio nobilis Andree Ostrowski de rusticitate inculpati per nobilem Mathiam Olssanski. — Acta sunt hec annorum domini M°CCCC°XXX nono sabbato in crastino beati Galli in Belz pre-

sidentibus et sedentibus dominis Wydzga castellano Wiznensi, Venceslao capitaneo Belzenzi, Sdrodone viceiudice, Iohanne tribuno, Brinza, Iaskone Krczewiczski, Martino aduocato iurato, constitutus idem nobilis Andreas produxit primo duos nobiles Nicolaum Orzechowsky et Nicolaum Iaworsky de clenodio *Hoxa* fratres Andree armorum eorundem post patrem, item produxit nobilem Petrum de Solcza et Martinum filium de ibidem eiusdem armorum *Nabry* portantes *trzy strychy* post patrem, item produxit duos tercios Nicolaum Zoleczsky et (Iohannem Rodaticzsky) Stanislaum filium ipsius armorum *Sachownicza Nabry* portantes eciam *(trzy strychy) sachownicz̨ó* de communibus alias *sobcze* moribus solitis, aut *pospolita dwa;* iurauerunt primi et sequentes in Rotha tali: sic nos deus adiuuat et omnes sancti, quod ipse dominus Andreas est frater noster unius clipei nostri *Hoxa* et unius proclamacionis alias *zawolanya* et est nobilis. Item duo tercii communes iurauerunt, quod nos bene scimus, quia nobilis dominus Andreas de Ostrowecz est de armis istis *Hoxa* et proclamacionis, et est nobilis frater istorum, sororinus dominorum, qui hic pro ipso iurauerunt.

Proclamatus ibidem dominus Mathias Olssansky tribus vicibus et exsuperhabundanti quarto non paruit. — Item ibidem dominus Mathias Olssansky pronunciatus est ad penam domino Andree Ostroweczsky trium marcarum et iudicio trium marcarum. — Andreas de Ostrowecz prefatus dedit memoriale, quod iudicium recepit.

Cracouie (d. 23 Aprilis 1456).

195. *(Metr. Kor. XI fol. 236).* In nomine domini amen. Nos Kazimirus dei gracia Rex Polonie necnon terrarum Cracouie, Sandomirie, Siradie, Lancicie et Cuiauie, magnus dux Lithauanie, Pomeranie, Russie, Prussieque dominus et heres etc. ad perpetuam rei memoriam. Significamus tenore presencium, quibus expedit vniuersis, presentibus et futuris presencium noticiam habituris, quomodo venerabilem et egregium Godislaum Nicolai de Gorzycze in medicinis doctorem vna cum germano suo Iacobo nobis deuoto seruicio dilectos, maturos sciencia, venustos moribus, virtute conspicuos et vita exemplares, quos etiam alia plurima probitatum et uirtutum laudabilia merita nobis fecerunt non inmerito gratos et acceptos volentes aliquo munere perpetuo condonare et Regiam clemenciam nostram eis ostendere per graciam et munificenciam regalis culminis, a cuius culmine nobilitates hominum legitimo iure procedunt et omnia Generositatis insignia ab ipsius regie Maiestatis dumtaxat peruenire noscuntur, ipsos ex certa nostre Maiestatis sciencia et motu nostro proprio ac consiliariorum nostrorum ad id accedente consilio prematuro nobilitauimus ac tenore presentis nostri priuilegy nobilitamus nobilesque et generosos facimus, constituimus et creamus, necnon eosdem numero nobilium Ecclesiasticarum et secularium personarum aule nostre regalis ac regni et aliorum dominiorum nostrorum de nobili genere ex utroque parente procreatarum agregamus ipsos regni et dominiorum nostrorum atque omnibus in orbe terrarum conswetis nobilibus et ex nobili progenie descendentibus vniuersis presentibus et futuris eos assimilantes parificantes et adequantes. In cuius liberalitatis et gracie nostre signum diuturnamque recordacionem prememorato Godislao doctori et germano suo Iacobo in perpetuum damus, concedimus atque donamus in titulum vere nobilitatis sub proclamacione wlgariter *Pogonya* arma seu insignia nobilitatis in hoc priuilegio notata, picta et figurata videlicet scutum aureum pro media parte superiori,

in cuius medio est manus armata de nube flauei coloris procedens et errecta in pugno tenens strictum gladium, qui in fine et cuspide suo cruore asperssus et intinctus est, pro reliqua uero inferiori parte scutum rubeum, in arce autem scuti galea, et in eius sumitate manus similiter cum gladio evaginato et contra extensa cum colore aureo simili et equali, lyste autem galeam ad utrumque latus tegunt colore rubeo, nigro, et glauco permixte, uolentes, quod deinceps ipse doctor Godislaus una cum germano suo Iacobo eisdem armis seu insigniis nobilitatis tanquam propriis et naturalibus suis coram quocunque principe vel persona, cuiuscunque dignitatis, status, condicionis aut preeminencie extiterit, ac vbicunque locorum eciam in preliis necnon in sigillis, anulis, cortinis, velis, papilionibus seu tentoriis ac vexillis et generaliter in omnibus et singulis actibus nobilium faciendis, tractandis et deliberandis sub mere et sincere nobilitatis insigniis ac titulo in tota orbe terrarum gaudere, uti et frui, eademque arma seu nobilitatis insignia pyngere, defigere, deferre ac extollere et quibuscunque ministris nobilium imponere et ligare in perpetuum possit et valeat. Preterea eos volumus et presentis priuilegy tenore decerminus omnes et singulos, cuiuscunque status, gradus, condicionis, dignitatis et eminencie fuerint, qui in vituperium et contemptum huius regie nostre potestatis prefati doctoris Godislai et Iacobi sui germani quoquomodo nobilitatem infamarent uel notarent penis pro uituperio et infamia nobilibus in Regno nostro Polonie dari solitis nobis et iudicio nostro, ad quod se infamantes citauerint, et ipsi leso soluendis subiacere, postquam se presenti nostro priuilegio, quod sibi ad omnimodam proteccionem nobilitatis sufficere decernimus nobilitatem comprobabit et docebit, et si aliquam seruitutem, aut onus plebeis debendum ex quacunque necessitate, aut casu contraxerit, extunc ipsos de premissis omnibus perpetue eximimus, relaxamus, liberamus et ad omnes honores et officia nobilium abilitamus atque dignum facimus et reputamus tenore presencium mediante uolentes denique et decernentes pariter, quod prescriptus doctor Godislaus et suus germanus Iacobus taliter per nos in nobiles [facti] necnon omnibus graciis honoribus libertatibus et immunitatibus exempcionibus et priuilegiis uti, frui, gaudere et potiri valeant, quibus ceteri nobiles utriusque status ecclesiastici et secularis Regni et aliorum dominiorum nostrorum armis et insigniis nobilitatis vtentes tam iure procreacionis quam consuetudinis quoquomodo utuntur, fruuntur, pociuntur et gaudent harum, quibus sigillum nostrum est appensum, testimonio litterarum. Actum Cracouie feria sexta ipso die sancti Georgy martiris anno domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo sexto presentibus ibidem Reuerendissimo in Christo patre necnon magnificis et generosis Thoma Episcopo, Iohanne de Czysow castellano, Iohanne de Thanczyn palatino Cracouiensibus ac venerabili Iohanne Lutkonis de Breszye utriusque iuris doctore, sacri pallacii causarum auditore et prothonotario, archidiacono Gneznensi Regni Polonie vicecancellario et venerabili magistro Petro de Brzeszyny preposito Przemisliensi et confessore et predicatore regio. Datum per manus predicti venerabilis et egregy Iohannis Lutkonis de Breszye Regni Polonie vicecancellarii sincere nobis dilecti.

In Srzoda (d. 4 Iulii 1464).

196. Littera Petri Czeteg. — Famosis ac Spectabilibus viris dominis preconsuli, consulibus, aduocato et scabinis ciuitatis Cracouiensis

amicis nostris gratuitis precipuisque ac merito honorandis aliisque fidedignis, cuiuscunque status et eminencie fuerint, hominibus complacenciam in omnibus semper pronam Albertus Wangrzyn preconsul, Clemens Iagata, Symon Zyelnyczky, Stanislaus Russek, Mathias Woyewodka, Mathias Grabyenowsky consules ciuitatis Srzedensis significamus tenore presencium testimonioque cum fideli, quomodo dum more solito pleno in consulatu in pretorio nostre ciuitatis sedebamus nostram presenciam adeuntes prouidi Ianussius vice aduocatus, Mathias Cychosz, Petrus Mrzyglod, Iohannes Kyerzek Mathias Boszliczky, Nicolaus Grelich, Petrus Pyochno scabini nostre ciuitatis recognouerunt, quomodo in iudicio bannito personaliter constituti laboriosi Iacobus et Mathias fratres germani kmethones de villa Bardo et Stanislaus Raczslawsky et alter Stanislaus de Koposzycze et Iohannes de Grzymislawicze homines maturitate et probitate prouecti, accepto seorsum a quolibet ipsorum corporali iuramento, ibidem coram iudicio bannito exposuerunt veraciter referentes, quod Iohannes et Bartholomeus Ioszewicz fuerunt fratres germani de villa Raczslawky, et quomodo Petrus Crothek ostensor presencium et Laurencius de maccellis arwine defunctus apud vos in Cracouia, olim ciuis vestre ciuitatis Cracouiensis felicis memorie, fuerunt fratres patrueles germani; id ipsum eciam ibidem coram iudicio bannito personaliter constituti nobiles Iacobus et Andreas heredes de Raczslawky accepto ab eis iuramento corporali veridice exposuerunt, quibus merito ut fides adhibeatur, quod Petrus Cretek presencium exhibitor et Laurencius de maccellis aruine apud vos in Cracouia fuerunt fratres patrueles germani, et licet Lazarus et Nicolaus habeant litteras testimoniales a nobis sub priori data et sigillo nostre ciuitatis Srzedensis confectas, sed illi videlicet Lazarus et Nicolaus fuerunt de alia geneloya videlicet de Vrnyeszewo vnacum Iohanne Myelczar olim de Srzoda bone memorie, nec fuerunt cum Petro Krethek ostensore presencium in linea consanguineitatis, sed Petrus Cretek ostensor presencium [est] Iaszewicz de villa Raczslawky, prout hoc coram nobis ibidem in pretorio sedentibus aduocatus cum scabinis nostre ciuitatis Srzedensis veridice et testimonialiter exposuerunt. Nos igitur preconsul et consules pretacti audita sufficienti recognicione nostrorum scabinorum litteram presentem sigillo nostre ciuitatis iussimus in testimonium euidencius comuniri feria quarta infra octauas Visitacionis gloriosissime Marie virginis anno domini Millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto (d. 4 Iulii 1464).

Liber Controvers. iud. scab. Civ. Crac. an. 1459—1476 Nr. 527 p. 186.

Cracouie (d. 25 Iulii 1472).

197. *(Metr. Kor. XII fol. 80).* Expurgacio ducis Rybnyczensis Venceslai — Kazimirus etc. Significamus etc. quomodo exorta coram nostra Maiestate et consiliariis nostris inter preclarum principem dominum Venceslaum ducem Oppauiensem, Rathiboriensem et Rybnyczensem Curiensem nostrum s. d. ab una et famosum ac nobilem Waczslaw Wylczek de Czenyewo seruitorem nostrum grate dilectum ex altera partibus de et super quibusdam verbis diffamatoriis et eorum occasione, quibus ipsum dictum Venceslaum ducem prefatus Vylczek Vaczslaw coram nobis obloquebatur et confundebat asserendo eum esse spurium ac de illegitimo thoro procreatum et genitum, materia questionis et coram nobis deducta, tandem nos auditis his et aliis, que ad causam huiusmodi videbantur pertinere, postquam ipse Wylczek Waczslaw fuisset interrogatus in eadem

iusticia in iudicio nostro desuper locato et posito, vnde sibi scitum foret, quod dominus dux Venceslaus foret de illegitimo thoro procreatus et genitus, qui Wylczek hicidem respondit se scire et audire ex fama nonnullorum hominum, non tamen ex se aut ex alia certa sciencia. Tandem domino duce Venceslao se de huiusmodi infamia et oblocucione deducere et expurgare coram nobis volente et ad id se per nos admitti petente; extunc animo deliberato et causa huiusmodi satis diu ruminata et practicata per nos et consiliarios nostros tunc nobiscum iudicialiter residentibus fuit est et decretum, decisum, determinatum et inuentum, quod pro talibus verbus infamatoriis ipse dominus dux Venceslaus non indiguisset, neque indiguit aliqua expurgacione, quoniam non saperent aliquam notam infamie, neque eum proinde notabant infamem aut aliquouismodo honori et geniture sue derogent; quo nichilominus non contentus prefatus dominus Venceslaus dux exsuperhabundanti hodie coram nobis et consiliariis nostris una cum fratre suo germano Illustre domino duce Hannussio personaliter comparens intendens atque volens Illustritatem suam ac bonam et legitimam generacionem comprobare certos coram nobis produxit spirituales fidedignos presbitoros, quorum unus videlicet honorabilis Iohannes Cifas canonicus intra ex extra Rathiboriam plebanus medio suo ad sancta dei Ewangelia prestito corporali iuramento deposuit publice et fassus est, quod ipse Illustrem dominam Margaretham matrem suam olim preclaro principi domino Nicolao duci Oppauiensi, Rathiboriensi et Rybnyczensi genitori suo iuxta ritum matris sancte Ecclesie desponsauit et eos copulauit, alius vero honorabilis Martinus Strzala plebanus Rybnicensis finali iuramento prestito deposuit, quod in crastino post nupciales cerimonias prefati domini ducis Nicolai cum prefata Margaretha tamquam sponsam et nuptam de ritu et forma ecclesie ad ecclesiam introduxit cerimoniis solitis obseruatis et adhibitis, et parimodo certi barones et nobiles videlicet Nicolaus de Dubowecz castellanus Oswanczymiensis, Iohannes Schaschowsky, Nicolaus Lensch de Rinolthowycze, Venceslaus Barrabas de Nowawesch, alias de flowarky, Franciscus Baranowsky de Bythkow, Nicolaus Rames de Dubyenskye, Iohannes de Woxicze et Piszarzewycze, Iohannes Boyschewsky de Brzeszynsky viri boni et fame laudabilis ac fidedigni medio eorum corporali iuramento deposuerunt et alii plures et nobiles hicidem presentes id ipsum mediis iuramentis ipsorum affirmauerunt asserentes, testificantes et dicentes ipsam dominam ducissam in coniugio suo honeste vixisse et affecione maritali seu coniugali se invicem pertractasse, ita ut nulla suspicionis nota de eius dissolucione concipi uel notari posset uel potuisset, et sic prolem suam legitime procreasse et genuisse, sic quod processu temporis post nuptias huiusmodi primas successiue attingendo tercium annum ipsa domina Margaretha peperit ducem Hanussium, successu uero temporis genuit illustrem virginem Barbaram et sic consequenter alio tempore excluso genuit illustrem dominum ducem Venceslaum. Nos autem huiusmodi testimonio sufficienti comprobato per nos recepto et admisso una cum consiliariis nostris tunc in iudicio presidentibus iudicialiter decreuimus et tenore presencium decernimus prefatum dominum ducem Venceslaum una cum fratre suo germano seniore dómino duce Hanussio honori suo satisfecisse, et propterea ipsis ad illustritatem ipsorum et bonam generositatem in omnibus curiis imperiali atque omnium cristianorum regum et principum sufficere dicimus pronuncciandam et declaramus per presentes. In cuius rei etc. Actum Cracouie sabbato ipso die sancti Iacobi anno domini ut supra, presentibus ibidem magnificis, strenuis et generosis Derslao de Rythwany Sandomiriensi, Stanislao de Ostrorog Kalisiensi, Stanislao de

Chotecz Russie et capitaneo generali, Spithkone de Iaroslaw Belzensi palatinis, Iohanne Zaramba de Calinowa Siradiensi et capitaneo Welunensi, Dobeslao Kmitha de Wysnycze Lublinensi, Iohanne Amor de Tarnow Woynyczyensi, Iohanne Felix de ibidem Vyslyczyensi, Stanislao Vantropka de Strzelcze Sandeciensi castellanis, Petro Comorowsky comite Liptouiensi, Iohanne de Rythwany R. P. Marsalko, Nicolao de Chranstow vexillifero Cracouiensi, Przethslao de Dmosczycze capitaneo in Podolinyecz et Lubowla, Sbigneo de Oleschnycze scolastico Cracouiensi secretario et aliis pluribus fidedignis. Per manus Magnifici Iacobi de Dambno cancellarii R. P. et capitanei Cracouiensis, Sandomiriensis etc.

In conuencione Pyotrkouiensi (d. 13 Novembris 1472).

198. *(Metr. Kor. XII fol. 99).* Expurgatoria Iacobi Czelą contra Nicolaum Wylk — Kazimirus dei gracia Rex Polonie etc. Significamus tenore presencium, quibus expedit vniuersis quomodo exorta coram Maiestate nostra et consiliariis nostris in iudicio vna nobiscum sedentibus inter nobiles Iacobum Czyelya de Panyewa et Nicolaum Wylk subditos nostros hincinde materia questionis pro, de et super quibusdam verbis diffamatoriis et eorum occasione, quibus idem Wylk Nicolaus prefatum Iacobum Czelya obloquebatur et confundebat, inter alia et ceteras controuersias tres sibi obiciendo articulos: et primo quidem, quod existens subditus Regni nostri seruiuit apud magnificum Emericum de Zapolya comitem perpetuum Sczepusiensem, gubernatorem Regni Ungarie, Illustrissimi principis domini Kazimiri nati nostri secundogeniti hostem, in fraudem eiusdem nostramque et Regni nostri; item secundo, quod apud eundem gubernatorem seruiens gentes nostras et subditos nostros, quos cum eodem nato nostro in Ungariam miseramus non premissa contra nos Regnumque et dictum natum nostrum aliqua diffidacione sponsione fidei et honoris captiuos obligabat; item tercio, quod per magnificum olim Iohannem de Czyzow castellanum et capitaneum Cracouiensem fuit detentus, et ad collum sedebat, quo priuari, debuit nisi se quandringentis florenis liberasset et redimisset. Nos uero cum consiliariis nostris auditis talibus et aliis, que ad causam ipsam pertinere et spectare videbantur, eidem Iacobo Czelya de iure expurgacionem pro hiis, que sibi obiecta fuerunt et de quibus per eundem Nicolaum Wylk erat infamatus et inculpatus, indiximus et decreuimus prefatoque Iacobo Czyelya nobis humiliter supplicante, quatinus pro expurgacione sua predicta et ostensione declaracioneque innocencie sue locum et tempus sibi deputassemus et iudicium locassemus, peticionibus eius iustis et racioni consonis permoti in hoc loco pro presenti conuencione generali in curia nostra iudicium locauimus, cui soli cum eisdem consiliariis nostris presidebamus, coram quo iudicio predictus Iacobus Czelya personaliter conparens de articulis predictis sibi obiectis et de aliis omnibus, pro quibus per dictum Nicolaum Wylk fuit infamatus et inculpatus in forma iuris debita et iuxta cursum militarem ex decreto nostro predicto sufficientissime se expurgauit, ex qua expurgacione decernimus et declaramus tenore prcsencium mediante ipsum fame et honori suis satisfecisse, perinde ac si talia nunquam sibi fuissent obiecta. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est subappensum. Actum et datum in conuencione Pyotrkouiensi generali feria sexta post festum sancti Martini anno domini Millesimo quadring. septuag. secundo presentibus Reuerendissimo reuerendoque in Christo patribus do-

mino Iohanne archiepiscopo sancte Gnesnensis [Ecclesie] et primati Iacobo Wladislauiensi, Andrea Poznaniensi Episcopis necnon magnificis, strenuis, generosis et nobilibus Iohanne de Pylcza castellano(s) de Rythwani palatino Cracouiensibus, Luca de Gorka Poznaniensi, Stanislao de Ostrorog Kalisiensi, Stanislao de Brudzewo Siradiensi, Nicolao de Cuthno Lanciciensi, Iohanne de Cosczelyecz Iuni Wladislauiensi palatinis, Petro de Schamotuli Poznaniensi, Hincza de Rogow Sandomiriensi, Iohanne Zaramba de Kalynowa Siradiensi, Iohanne Amor de Tharnow Woyniciensi castellanis, Iohanne de Rythwany Marsalko Regni Polonie et aliis quam pluribus testibus ad premissa fidedignis. — Datum per manus Venerabilis Sbignei de Olesnicza scolastici Cracouiensis R. P. vicecancellarii.

In Troky (d. 20 Novembris 1481).

199. *(Metr. Kor. XIV fol. 45).* Kazimirus dei gracia Rex Polonie ad perpetuam rei memoriam. Grate nobis dilecto Richardo Papini de Gambusio graciam nostram regiam cum fauore. Regalem magnificenciam deceat iugiter aliquid agere, quo gloria celsitudinis eius relucere possit et attolli, et illud quidem locuplecioni apponitur culminis regii, per quod personis prouidis circumspeccionis industria et morum venustate preditis honor impenditur. Quare dum fidelia obsequia et merita Maiestati nostre per te exhibita necnon laboris et solicitudinis constanciam, quam pro venerabili religione et milicia Insule Beati Iohannis Iherosolimitani de Rhodis, que pridem seviente in inmanissimam Turcarum hostilitatem virtute altissimi profligens viam intendi cristiane religioni preclusit, in Regno nostro, principatibus et dominiis, non minus constanter, quam fideliter fidedignorum testimonio egisse legitime approbatam intenta mente reuoluimus; ad ea, que status tui et honoris incrementa prospiciunt, tanto liberalius acclinamur, quanto id ipsum virtutis tue morumque et fidei prestancia merentur. Premissorum igitur intuitu non improuide aut per errorem, sed animo deliberato ac prelatorum et baronum nostrorum ad id accedente consilio, de certa nostra sciencia et regalis pietatis plenitudine, de cuius culmine nobilitas hominum et generositatis insignia legitimo iure procedunt te necnon nobis grate dilectos Oliuerum et Mariotum Papini de dicta Gambasio germanos tui ac tuos et ipsorum heredes de stirpe eorum legitima descendentes nobilitamus, insignimus et ad militaris gradus apicem attollimus, creamus et numero aliorum nobilium et militarium graciosius ascribimus et aggregamus, quodque tu et dicti Oliuerius et Mariotus tuique et illorum heredes legitimi arma seu nobilitatis insignia infrascripta videlicet scutum aureum pro media parte superiori, in cuius medio est manus armata de nube flaui coloris procedens et erecta in pugno tenens strictum gladium, qui in fine sui cruore aspersus est et intinctus; pro reliqua uero inferiori parte scutum in cuius medio inter duas di... in spacio rubeo tres littere auree d. d. d. sunt descripte, atque superior et inferior pars scuti colore flaueo est disposita; in arce autem scuti galea et in sumitate eius manus similiter cum gladio evaginato econtra protensa cum simili colore aureo, Luste(s) autem galeam ad latus tegunt colore rubeo, nigro, glauco permixte, prout alias ea ipsa arma vocabulo wlgari *Pogonya* nuncupata artificio

pictoris sunt in presentibus clarius designata, omnibus astiludiis et singulis torneamentis, duellis, bellis et aliis quibuscunque actibus et exerciciis militaribus ad instar aliorum nobilium personarum pro honore uestro deferre possitis et gestare, vobis benignius facultatem concedimus et largimur contradiccione et resistencia quorumuis cessante harum, quibus sigillum nostrum est subappensum testimonio litterarum. Datum et actum in castro nostro Troky vigesima mensis Novembris anno domini Millesimo quadringentesimo octuagesimo primo.

In conuencione Pyotrcouiensi (d. 16 Decembris 1484).

200. *(Metr. Kor. XIV fol. 126).* In nomine domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Regie dignitatis excellencia, cuius thronus illius clemencia roboratur iustum arbitratur et congruum, ut personas morum generositate ac virtutum probitate meritorumque testimonio insignes amplius efferat et attollat. Proinde nos Kazimirus dei gracia Rex Polonie magnus dux Lithwanie necnon terrarum Cracouie, Sandomirie, Siradie, Lancicie, Cuyawie, Russie, Prussie Culmensisque Elbingensis et Pomeranie dominus et heres etc. Significamus tenore presencium, quibus expedit vniuersis presentibus et futuris presencium noticiam habituris, quod licet generosus Sigismundus Stoch de Cunicze et Olbrachczicze curiensis noster fidelis dilectus a predecessoribus suis, atauis, preauis et auis cum sua posteritate titulo et armis generose nobilitatis ex longo fuerit insignitus ac dotatus, de nostra tamen gracia singulari, consiliariorumque nostrorum assensu, habito respectu ad virtutes et merita prefati Sigismundi Stosch curiensis nostri, quibus Mti nostre assidue peruigil placere meruit et pro nostro ac reipublice nostre statu non mediocriter insudauit, digne sue generose nobilitatis arma et insignia *Lekna* wlgari vocabulo apellata, que in sui pictura duas fasces alias ligaturas ex radice prodeuntes in campo rubeo portant, tanto amplius decorare et eferre pro suo singulari desiderio statuimus sibique et sue Genologie ac posteritati in signum et notam atque memoriam nostre singularis in ipsum Sigismundum Stosch gracie et affeccionis in galea armorum suorum predictorum guttur ceruinum cum capite et cornibus aureis cornuaque collo et galea supposita in eisdem suis tanquam propriis et naturalibus deferre concessimus, donauimus, damusque donamus et conferimus de plenitudine nostre gracie tenore presencium mediante, quemadmodum pro clariori intuicione, certificacione ipsa arma in presentibus ex pictoris artificio expressa sunt plenius et descripta, eadem arma et generositatis insignia coram quibuslibet principibus et personis, cuiuscunque status, condicionis ac eminencie extiterint, ipse Sigismundus Stosch et sui legitimi successores ab ipso iure legitimo descendentes in omnibus et singulis exerciciis et actis militaribus, sigillis, anulis, cortinis, papilionibus, picturis et sculpturis deferre, pingere, defigere, appendere, eraldis et quibuscunque ministris impendere sine cuiusuis renitencia, contradiccione et impedimenta valeant atque possint, non obstantibus quibuscunque iuribus, legibus, consuetudinibus vel decretis in contrarium editis, quibus de certa nostra sciencia in fauorem prefati Sigismundi Stosch ac sue posteritatis litteris presentibus derogamus, quibus in huius rei testimonium sigillum nostrum est subappensum. Actum in conuencione Pyotrkouiensi generali feria quinta post festum sancte Lucie proxima anno domini millesimo quadringentesimo octogesimo quarto presentibus ibidem Reuerendissimo et reuerendis in Christo patri-

bus dominis Sbigneo s. Ecclesie Gneznensis et Iohanne Leopoliensis archiepiscopis, Iohanne Cracouiensi, Petro Wladislauiensi et Uriele Poznaniensi Episcopis, necnon magnificis, venerabilibus, strenuis et generosis Iacobo de Dambno castellano Cracouiensi, Mathia de Bnyn Poznaniensi, Iohanne Amor de Tharnow Cracouiensi, Spithkone de Iaroslaw, Sandomiriensi, Nicolao de Brudzow Siradiensi, Nicolao de Cuthno Lanciciensi, Iohanne de Oporow Brestensi, Nicolao Dzyalinsky Iuni Wladislauiensi Iohanne Odrowausch de Sprowa Russie generali et Dobeslao de Curoswank Lublinensi palatinis, Iohanne de Ostrorog Poznaniensi, Paulo de Iassyenyecz Sandomiriensi castellanis, Raphaele de Iaroslaw Regni nostri Marszalko et aliis quam pluribus dignitariis et officialibus nostris strenuis et fidelibus, dilectis. Datum per manus venerabilis Gregory de Ludbranecz R. nostri vicecancellarii sincere nobis dilecti.

Die 10 Iunii 1487.

201. *(Metr. Kor. XIV p. 213).* In nomine domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Kazimirus dei gracia Rex Polonie necnon terrarum Crac. etc. fideli nobis dilecto Georgio de Baby graciam et fauorem regium. Libentissime adducimur, ut eas gracias eciam non rogati imparciamur, per quas non solum meritis aliquorum satisfit, sed incitantur ceteri ad virtutem, habet enim hoc natura rerum, ut tunc maxime bonorum omnium ad bene promerendum accenduntur, cum vident litteris esse parata beneficiorum premia; et ideo attendentes integritatem et spectatam fidem tuam, quibus coram nostra Magestate comendatus plurimum sis, dignum putamus, ut ad nobilium ordinem per nos promovearis, ut intelligas honorificum atque commodosum fuisse tibi honestis accionibus vitam duxisse, vt reliqui exemplo tuo ad eadem honestatis studia excitentur, senciantque non solam esse nobilitatem, que a maioribus quasi hereditario iure accipitur, sed illam eciam, que virtute ac probitate acquiritur. Nam si origo uniuscuiusque nobilitatis a virtute alicuius summi et integerrimi viri originem duxit, non minori veneracione digni sunt illi, qui nobilitatem pariunt, quam qui a maioribus accipiunt, cum quanto recencior nobilitas sit, tanto proximior accidat virtuti illi, ex qua nascitur titulus ipsius modi, et propterea exigentibus sic meritis et virtutibus tuis auctoritate illa, que in regibus suprema est, de certa nostra ac prelatorum et baronum nostrorum sciencia exnunc te omnemque legitimam prolem et posteritatem tuam utriusque sexus legitime procreatam nobilitamus, creamus, facimus in generosumque et nobilem instituimus et graciosius eleuamus, parificantes, coequantes et assimilantes te et successores tuos omnibus regni nostri nobilibus ex genere nobili procreatis, teque et omnes tuos successores domui seu stirpi *Godzambą*, wlgariter dicte, ad quam te maiores et primores stirpis et domus prefate vocauerunt et in fratrem suum cum certa sciencia nostra et voluntate tua assumpserunt, aggregamus annumeramus, incorporamus et invisceramus. In cuius signum, titulum et verificacionem tibi et tue posteritati pro eisdem nobilitatis insigniis damus, donamus et largimur tres pinus virides in uno stipite errectas cum quinque radicibus in scuto seu campo flaueo, galea vero in inferiori parte *listi* super tecta, prout ipsa arma seu nobilitatis insignia pictoris magisterio et industria lacius in presentibus sint depicta et descripta, volentes ut deinceps

tu et tota tua posteritas eisdem armis seu nobilitatis insigniis tamquam propriis et naturalibus coram omnibus principibus et hominibus, cuiuscunque status uel condicionis exstiterint ac vbicunque locorum in omnibus et singulis torneamertis, hastiludiis, bellis, duellis, sigillis, anulis, cortinis, vexillis, tentoriis ac velis fruamini, gaudeatis tamquam propriis et naturalibus, eademque gestare, pingere, defigere et deferre possitis; propterea eciam volumus et presentis priuilegy tenore decernimus omnes et singulos cuisuscunque status et condicionis, dignitatis et eminencie fuerint, qui in contemptum et vituperium huiusmodi nostre Regie potestatis tuam nobilitatem infamarent uel notarent, penis pro vituperio et infamia nobilibus in Regno nostro Polonie dari solitis et conswetis et iudicio nostro, ad quod se infamantes citauerint, et leso soluendis subiacere, postquam te presenti nostro priuilegio, quod tibi et tuis successoribus ad omnimodam defensionem et proteccionem p u r e nobilitatis sufficere decernimus, nobilitatem comprobabis et docebis, et si aliquam seruitutem aut onus plebeys debendum ex quacunque necessitate casu contraxeris, extunc te de premissis omnibus eximimus, relaxamus, liberamus et ad omnes honores et officia nobilium abilitamus et dignum facimus ac reputamus tenore presencium mediante. Volentes denique et presentibus decernentes, quod tu nobili Georgi cum tuis successoribus per nos taliter in nobilem creatus omnibus exerciciis, honoribus, libertatibus, emunitatibus, exemcionibus et priuilegiis gaudeas et vtifruaris, quibus ceteri nobiles vtriusque sexus ecclesiastici et seculares regni et dominiorum nostrorum tam iure procreacionis, quam consuetudinis fruuntur uel quomodolibet pociuntur. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est subappensum. Actum et datum die dominica ante festum sancti Viti anno domini millesimo quadringentesimo octuagesimo septimo presentibus Reuerendo in Christo patre domino Iohanne Episcopo necnon magnificis et generosis Iacobo de Dambno castellano et capitaneo Cracouiensibus, Nicolao de Curozwanky Szyradyensi, Andrea de Thanczyn Woynyczyensi, Nicolao Sthadnyczky Przemyszlyensi, Felice de Panyewo Leopoliensi, Ambrosio Pampowsky Rosperiensi castellanis, Creslaw de Curoszwanky cancellario, Gregorio de Ludbrancz vicecancellario, Petro de Curozwanky thezaurario R. P.

Cracouie (d. 13 Maii 1499).

202. *(Metr. Kor. XVII fol. 205°).* Iudeus nobilitatur nuper baptisatus. — In nomine domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Cunctorum quantumcunque illustrium principum presertim vero regalis excellencie serenissimum nomen, cuius id velud proprium fuerit, auctoritate regali benemerentes extollere, licet uniuersos sibi fideles, numerosis titulis et honoribus insignire consueuerit, illos tamen precipue nobilitatum ordinibus annumerare debeat, qui non metu quopiam aut luxu vel cupiditate temporalium fortunarum habendarum moti, sed solo ipso virtutis ingenite ductu, relictis siue gentilium siue perfidorum Ebreorum ritibus damnatisquoque erroribus, quantumcunque diu per maiores sue propaginis defensatis ad lucem vite redemtorem nostrum crucefixum renati sponte veniunt et in professione fidei Romane abiuratis sathane cecitatibus saluari cupientes interioresque anime squalores sacrosancti flaminis sacramento diluentes externis etiam merentur egregie optimis quibuslibet patriciis nobilioribus parificari auctoritate regali decernente; qua in parte regum auctoritas exel-

lentissima peculiaris sui iuris regii fit executrix, ipsa enim, a qua omnis generositatis insignia velud rady a radiante sole iure tanquam legitimo manant et prodeunt, tunc uel maxime fulget, cum personis virtuosis et fidelibus, quas constat sub tempore excellencioribus quibuscumque gratas comendatasque esse, honores impendit, et eos ipsos alcioribus statibus abiliter obtinendis procurat et efficit perpetuo apciores. Quamobrem nos Iohannes Albertus dei gracia Rex Polonie necnon terrarum Cracouie, Sandomirie, Siradie, Lancicie, Cuyawye, supremus dux Litwanie, Russie, Prussieque dominus et heres etc. Significamus tenore presencium, quibus expedit vniuersis presentibus et futuris harum noticiam habituris, quomodo comendatam habentes per illustrissimum principem dominum Allexandrum eadem gracia magnum ducem Litwanie germanum nostrum charissimum Stanislai Oscheiko condam nacione professioneque iudei Lithwani aliquando neofiti iam vero veri christicole baptisati virtutum amplitudinem, fidem et animi integritatem, quibus ipse post assumptum baptisma tam in constanti orthodoxe fidei professione, quam in eiusdem Illustrissimi principis domini magni ducis Litwanie officiis seruitoriis non minus fidelissime, quam officiose diligenter, industriosissime et nobiliter gestis se eidem magno duci Litwanie germano nostro gratum, comendatumque reddidit, horum et aliorum benemeritorum eius respectu dignum putauimus, ut et tot meritorum et honestarum comendacionum eius racionem habentes premia meritis digna ei redderemus et de eius virtutibus testimonium perhiberemus posteritati perpetuum. Quapropter auctoritate nostra Regia, que ad hoc maxima est, eum ipsum Stanislaum etiam motu proprio nobilitare, clarificare ex humilique condicione, que tamquam plebea esset, leuare et erigere duximus et instituimus nobilitamusque, insignimus, creamus et ad gradum nobilitatis attollimus, leuamus et erigimus tenore presencium mediante ipsum cunctis in orbe terrarum nobilibus status utriusque, tam spiritualibus quam secularibus de nobili stirpe ab awis, attawis per lineam directam ex utroque latere atque parente descendentibus et procreatis presentibus et futuris assimilantes, parificantes et adequantes, volentes, decernentesque, quod eius status, condicio et persona par similisque sit inter omnes eademque computetur; verum, quia omnem nobilitatem virtutibus et armis exornari illustrarique convenit, itaque sibi posteritatique sue clenodium, quod pro armis per Reuerendissimum in Christo patrem dominum Martinum Episcopum Mednicensem ab awis et attawis gestari consueuit, wlgari appellacione *Merawu* nominatum, eo ipso domino Martino Episcopo ipsum Stanislaum et posteritatem eius in presenciarum coram nobis in suam et familie sue fraternitatem domesticam adoptante arroganteuque; quod clenodium *Merawu* tam coloris, quam sculpture racione genuinum habere dinoscitur spectaculum, campus enim eius duplici colore nitet, ex superiori flaueo siue celestino, ex inferiori vero parte viridi coloribus, ad latitudinem autem campi siue clipei tenuis lineole posicione discernitur, in quoquidem campo siue clipeo in celestino colore capud cum colli aliquantula significacione caninum apertum, lingwa et auribus suo naturali modo certo ab eo dependentibus, velud capud canis marini esset aureum, in viridi vero colore stella similiter aurea, sex aciebus irradiata sculpi et depingi solet, prout hoc artificioso opere infrascripto clarius ostenditur, sic dedimus et attribuimus in titulum vere nobilitatis sue perpetue, quibus signis seu armis tamquam propriis naturalibus coram omni principe ac persona cuiuscunque status, dignitatis et preeminencie extiterit, etiam in preliis, preludiis, hastiludiis, torneamentis, sigillis, anulis cortinis, velis, vexillis, tentoriis, scutis, papilionibus, tabulis, picturis reliquisque omnibus ad vsum militarem spectantibus et

generaliter in actibus nobilium omnibus tractandis et faciendis vti et gaudere ipsaque arma pingere, deferre, eroldis et quibuslibet ministris imponere et ligare poterit perpetuo. Volumus preterea eodem domino Martino Episcopo exposcente, ut omnibus dignitatibus, libertatibus, prerogatiuis et graciis gaudeat, quibus ceteri naturales nobiles et presertim eiusdem familie fraternitatisque domestice *Merawu* fratres vbilibet et presertim in Regno et dominiis nostris constituti gaudere ex priuilegio consueuerunt, ad omnes honores, officia et beneficia spiritualia et secularia ipsum posteritatemque suam legitimam dignum facientes abilitantesque, prout facimus, abilitamus et reputamus dignum, deponentes ex eo et prole sua omnem seruitutem et ignobilitatem plebeorum ex quacumque causa contractum, que quoquomodo concessioni huic nostre detrahere possent in futurum. Preterea presentis priuilegy vigore decernimus omnes cuiuscunque status et condicionis existentes homines, qui in vituperium nostre presentis potestatis regie ipsius nobilitatem infamarent, aut eam detractorie impugnarent penis pro vituperio et infamia nobilibus in Regno nostro et magno ducatu Lithwanie adiectis nobis alias magno duci et iudicio, ad quod se citauerint, ipsi quoque iniuriato seu leso soluendis subiacere, postquam ipse Stanislaus nostro presenti priuilegio, quod ad omnem nobilitatis probacionem sufficere volumus, suam probauerit nobilitatem non obstantibus legibus, iuribus, consuetudinibus aut quibuscunque decretis contrariis, quibus in maiorem ipsius Stanislai amplitudinem, exaltacionemque derogamus presencium per tenorem. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est subappensum. Actum Cracouie feria secunda infra octauam Ascensionis domini anno eiusdem millesimo quadringentesimo nonagesimo nono, Regni uero nostri septimo presentibus ut supra [1]).

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Marcii 1500).

203. *(Acta actor. cap. Pozn. 1499—1505 fol. 10)*... Venerabiles domini prelati et canonici Ecclesie Poznaniensis... venerabilem dominum Petrum Opalenyczsky... unanimiter in custodem ac fratrem receperunt... et ibidem prefati domini prelati et canonici ecclesie Poznaniensis, antequam predictum dominum Petrum in custodem receperunt, protestati sunt solemniter et per expressum, quod per huiusmodi receptionem, ommisso examine testium super nobilitate dicti domini custodis probanda ex utroque parente, factam non contrauenerunt nec derogarunt statuto ecclesie Poznaniensis de nobilibus et doctoribus ad eandem ecclesiam Poznaniensem in prelatos et canonicos recipiendis, nuper edito, quia ante ipsius statuti edicionem et institucionem ac confirmacionem ipse dominus Petrus custos receptus fuit et est in canonicum legitime ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem presentibus honorabili domino Nicolao Ruczel de Costen artium liberalium baccalario canonico Ecclesie collegiate sancti Nicolai in summo Poznaniensi et cancellario consistorii Poznaniensis ac circumspecto magistro Martino Stoleczsky notario publico, testibus ad premissa vocatis et rogatis.

---

[1]) Akt ten jest drukowany w pierwszym Tomie Kodeksu Dyplomatycznego Polski p. 352 Nr. CXCV; przepisawszy go powtórnie z rękopismu umieszczamy go jako jeden z najciekawszych aktów do instytucyi nobilitacyi się odnoszących.

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Aprilis 1500).

204. *(Acta actor. cap. Pozn. 1499—1505 fol. 11°).* Die Iouis sancta Parasceue sedecima mensis Aprilis hora terciarum... venerandi patres... prelati et canonici Ecclesie Poznaniensis... per dominum Johannem Opalenyczsky... requisiti, quatinus ipsum... ad canonicatum... reciperent; quiquidem domini prelati et canonici volentes satisfacere statuto dicte Ecclesie Poznaniensis de nobilibus et doctoribus ad eandem Ecclesiam Poznaniensem recipiendis anno proxime preterito die Mercurii vigesima mensis Novembris durante capitulo generali edito, testibus fidedignis videlicet venerabili domino Johanne de Lukowo decano Poznaniensi et prefati Reuerendissimi in Christo patris domini Johannis Episcopi vicario in Spiritualibus predicto ac nobilibus Jaroslao Dokowsky, Alberto Copanyczsky et Thoma Chraplewsky armigeris Poznaniensis diocesis per ipsum dominum Johannem Opalenyczsky iuxta disposicionem eiusdem statuti predicti inductis et per prefatos dominos prelatos et canonicos receptis et admissis eorumque examine et dispositionibus, medio iuramento corporali ibidem prestito, auditis, ita videlicet quod prefatus venerabilis dominus Johannes decanus awos utriusque parentum ipsius domini Johannis Opalenyczsky nouit ipsosqe e domibus Opalenycza armorum Nauis alias *Lodzyey* et Dzbanschyn armorum *Nalanczy* oriundos dixit parentesque viuos noscit eisdem armis utentes; et similiter quilibet dictorum nobilium testium diuisim respectiue deposicionem, quod parentes domini inducentis optime noscunt, patrem de armis Nauis et matrem de *Nalancz* oriundos pro talibusque communiter in Regno Polonie communiter habentur, inter Magnates, dominos et terrigenas reputantur, depositionibus habitis receptoque posthac ab ipso domino Johanne Opalenyczsky solito per eum... prestito... iuramento... in canonicum et fratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Augusti 1500).

205. *(Acta actor. cap. Pozn. 1499—1505 fol. 18°).* Die Sabbathi quindecima mensis Augusti hora completorii... venerabiles domini... canonici Poznaniensis Ecclesie... requirente Petro Bagrowski... quatinus dominum Andream de Lyuben... in archidiaconum Srzemensem... reciperent... quiquidem domini receptis testibus videlicet venerabilibus dominis Sigismundo de Camyenyecz et Nicolao Olessky canonicis Poznaniensibus ac honorabili domino Stanislao de Strzelcze plebano in Caschewo per dictum dominum Petrum procuratorem super nobilitate prefati sui principalis iuxta disposicionem statuti capituli de nobilibus et doctoribus ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem recipiendis nuper editi inductis eorumque depositionibus ac testimoniis per prefatos dominos Sigismundum et Oleszky canonicos singillatim ac Stanislaum de Strzelcze medio ipsorum iuramento corporali tactis per eos ibidem scripturis sacrosanctis prestito, quod magnificus olim dominus palatinus Brzestensis pater ac genitor prefati domini Andree, quem se ipsi domini canonici nouisse dixerunt de armis trium Rosarum alias *Lelywa* et mater eiusdem domini Andree de armis *Habdank* oriundi processerunt illaque in sigillis et clenodiis deferebant et portabant pro talibusque a communi wlgo nobilitatis Polonie ipsorum noticiam habentibus reputati sunt, habenturque et reputantur unacum prole eorum et cognatione uiue vocis oraculo factis, prefatum venerabilem

dominum Andream de Lyvbyen pro archidiacono Srzemensi... et fratre... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Augusti 1500).

206. *(Acta actor. cap. Pozn. 1499—1505 fol. 19⁰).* Die lune decima septima mensis Augusti hora terciarum... venerabiles domini [canonici Poznanienses]... requirente domino Andrea de Lyvben... quatinus dominum Mathiam Drzewyczsky in canonicum... reciperent... quiquidem domini .. receptis testibus Reuerendissimo... domino Johanne Episcopo ac venerabilibus dominis Sigismundo de Camyenyecz et Johanne Gorsky canonicis necnon dominis Nicolao Migdal notario domini Episcopi prefati ibidem pro parte prefati domini Mathie Drzewyczsky per dictum dominum Andream archidiaconum.. inductis eorumque deposicionibus ac testimoniis... factis, quod pater dicti domini Drzewyczsky, quem testes noscunt, de armis *Czyolkonum*, mater vero Capitis bubali processerunt oriundi, pro talibusque a communi wlgo nobilitatis ipsorum noticiam habentibus reputati sunt et habentur, auditis... prefatum dominum Mathiam Drzewyczsky... in canonicum et fratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 21 Decembris 1500).

207. *(Acta actor. cap. Pozn. 1499—1506 fol. 30).* Die Lune vigesima prima mensis Decembris infra completorium venerabiles domini... Canonici Ecclesie Poznaniensis... requisiti, quatinus dominum Nicolaum Othuschsky in canonicum et fratrem reciperent... quiquidem venerabiles domini... statuto Ecclesie de nobilibus et doctoribus ad ipsam Poznaniensem Ecclesiam in canonicos recipiendis... satisfacere volentes ante omnia testes fidedignos per ipsum dominum Nicolaum Otuschsky probantem se fuisse et esse ex utroque parente de nobili genere procreatum inductos videlicet nobiles Michaelem Lazarz de Cozlowo et Stanislaum de Vgyasd armorum *Corczbokowye* et Jacobum Lynsky de Srzen ac Albertum Bylanczsky armorum *Samsonowye* armigeros Poznaniensis dioecesis extantes... ibidem examinatos predictum dominum Canonicum ex patre de armis *Sampsonowye* et ex matre de armis *Corczbokowye*, utrisque parentibus nobilibus, eundem dominum inducentem, ita ut prefertur, nobilem procreatum et oriundum ex testificatis et depositionibus huiusmodi comperientes et pro tali semper habitum wlgo ad plenum cognoscentes, eundem... in canonicum et fratrem... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Aprilis 1502).

208. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499—1505 fol. 58).* Ibidem die [Veneris quindecima mensis Aprilis] constitutus personaliter honorabilis dominus Albertus de Lekna canonicus Ecclesie collegiate beatissime virginis Marie in summo Poznaniensi et venerabilis domini Nicolai Czeppel de Poznania decretorum doctoris prepositi Wrathislauiensis et canonici Poznaniensis Ecclesiarum legitimus procurator... dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis ibidem capitulariter congregatos requisiuit... ut... Nicolaum Czepel doctorem in Archidiaconum Srzemensem ad Ecclesiam Poznaniensem reciperent... quiquidem venerabiles domini prelati et

canonici ... omissa executione statuti capitularis nuper de nobilibus et doctoribus ad Ecclesiam recipiendis editi, pro hac vice, quia ante editionem ipsius et confectionem ipse dominus Czepel doctor fuit et est ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem in canonicum dudum receptus, eundem ... in archidiaconum Srzemensem ... receperunt ...

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Iulii 1502).

209. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499—1505 fol. 63).* Ibidem constitutus personaliter venerabilis dominus Petrus Strzeszewsky canonicus Poznaniensis ... dominos prelatos et canonicos .. requisiuit .. ut eum .. in canonicum reciperent ... quiquidem domini .. receptis testibus fidedignis venerabilibus dominis Iohanne Lucowsky decano, Iohanne Grochowyczsky canonico sancte Marie in summo Poznaniensi et nobili Alberto Polyczsky nobilem dominum Strzeszewsky ex utroque parente, ac nobili Petro Conarzewsky, ex matre fuisse et esse oriundum testificantibus, citatis ibidem, iuratis, inductis et admissis iuxta disposicionem statuti Capitularis nuper de recipiendis nobilibus ad ipsam ecclesiam Poznaniensem editi eidemque satisfaciendo .. eundem dominum Petrum in canonicum .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 22 Novembris 1502).

210. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499—1505 fol. 69[v]).* Ibidem coram dominis prelatis et canonicis Ecclesie Poznaniensis constitutus personaliter Iohannes Peschel de Poznania canonicus Ecclesie Collegiate beatissime virginis Marie in summo Poznaniensi procurator et nomine procaratorio venerabilis magistri Erasmi Vitelly de Cracouia, Sedis apostolice prothonotarii prepositi Wylnensis et serenissimi principis et domini domini Alexandri dei gracia Regis Polonie secretarii, legitimus ... dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis .. requisiuit, quatinus prefato venerabili magistro Erasmo possessionem canonicatus .. assignarent, eumque in canonicum ... reciperent ... quiquidem venerabiles domini prelati et canonici litteris apostolicis cum ea, qua decuit, reuerentia ad se receptis eisque visis et perlectis matura deliberacione intra se prehabita, eisdem litteris apostolicis tamquam filii obedientie parentes, attendentes derogacionem apostolicam in ipsis litteris statuto capituli Poznaniensis de nobilibus .. edito, contentam contrauenire quodque prefatus serenissimus dominus Rex Polonie in suis litteris pergameno annotatis et sue Maiestatis sigillo maiori sigillatis predictum dominum Erasmum ex utroque parente nobilem esse significat .. prefatum venerabilem dominum Erasmum .. in canonicum eiusdem ecclesie Poznaniensis .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 19 Marcii 1503).

211. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499—1505 fol. 76).* Ibidem coram .. dominis capitulariter congregatis constitutus personaliter venerabilis dominus Lampertus de Szczeczyn canonicus Poznaniensis .. prefatos dominos requisiuit .. ut .. eum in canonicum .. reciperent. Et domini receptis testibus fidedignis honorabilibus dominis Nicolao Mygdal de Do-

manykow et Laskario Glowaczsky nobilibus altaristis eiusdem Ecclesie Poznaniensis, qui ex narracione affirmatiua parentum et consanguineorum suorum, in quorum domo enutriti sunt, confoti et educati de armis capitis *bawoley* cum gladio ex patre natum necnon venerabilibus dominis Sigismundo de Camyenyecz et Andrea Czysyelsky canonicis Poznaniensibus, qui matrem ipsius domini Lamperti nouisse et de armis *Godzyamba* oriundum testificati sunt medio corporali iuramento ibidem per eos prestito iuxta disposicionem statuti de nobilibus . . . eundem dominum Lampertum in canonicum Poznaniensem . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Aprilis 1503).

212. *(Acta actor. capit. Pozn 1498 — 1505 fol. 76[a]).* Ibidem coram dominis constitutus personaliter circumspectus magister Martinus Stoleczsky consistorii Poznaniensis notarius publicus et venerabilis domini Stanislai Baruchowsky canonici Poznaniensis legitimus . . procurator . . . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus . . . prefatum dominum Stanislaum Baruchowsky suum principalem . . in canonicum . . reciperent . . quiquidem domini . . testibus fidedignis ante omnia per ipsum procuratorem, quatuor videlicet venerabilibus dominis Nicolao Cothwycz archidiacono, Sigismundo de Camyenyecz, Nicolao Sussky cathedralis et Stanislao de Strzelcze collegiate sancti Nicolai Poznaniensium Ecclesiarum canonicis ibidem iuxta Statutum capituli de nobilibus . . . per ipsos dominos receptis, admissis sub iuramento eorum ibidem tactis scripturis manualiter per eos sacrosanctis prestito, interrogatis et examinatis, testificantibus patrem de armis trium rosarum et matrem *Ogonow* dicti domini Baruchowski fuisse et esse oriundos et ex eis ipsum dominum Stanislaum genitum, audito huiusmodi testimonio recepto etiam a dicto procuratore in animam eiusdem sui principalis . . corporali iuramento de obseruandis statutis . . eundem dominum Stanislaum Baruchowski . . receperunt in canonicum . .

In capitulo Poznaniensi (d. 27 Maii 1503).

213. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499 — 1505 fol. 79[b]).* Die sabbati vigesima septima Maii . . . constitutus personaliter magister Stanislaus de Cracouia penitenciarius Ecclesie Poznaniensis procurator venerabilis domini Thome de Rossnowo canonici Poznaniensis . . . dominos archidiaconum et canonicos Ecclesie Poznaniensis requisiuit, ut . . prefatum dominum Thomam Rosznowsky suum principalem . . in canonocum et fratrem reciperent . . . quiquidem venerabiles domini . . satisfacientes ante omnia statuto capituli de recipiendis nobilibus et doctoribus ad ecclesiam Poznaniensem edito receptis, nobilibus Nicolao et Iohanne Ieronimi heredibus in Rosznowo de armis babati cum cruce, necnon venerabili domino Nicolao Othuschsky canonico Poznaniensi et Nicolao Mlynsky herede in Vchorowo *Samsonow* ex patre et matre prefatum dominum Thomam Rosznowsky canonicum Poznaniensem nobilem oriundum testibus corporaliter ibidem iurantibus . . . . . prefatum dominum Thomam Roszsnowski in fratrem et canonicum receperunt.

In capitulo Poznaniensi (d. 6 Marcii 1504).

214. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499 — 1505 fol. 95⁰).* Ibidem .. domini prelati et canonici, requirente eos venerabili domino Martino Dambrowa canonico Poznaniensi procuratore venerabilis domini Petri Thomyczsky, decretorum doctoris Archidiaconi Cracouiensis et canonici Poznaniensis Ecclesiarum, legitimo ... quatinus eundem dominum Petrum Thomyczsky ad canonicatum et prebendam Ecclesie Poznaniensis .. reciperent ac in fratrem, quiquidem venerabiles domini prelati et canonici .. testibus .. iuxta statutum capituli de nobilibus .. per dictum dominum Martinum procuratorem inductis videlicet venerabilibus dominis Iohanne Lukowski decano, Andrea Czyesyelsky archidiacono Pczeuensi in Ecclesia Poznaniensi, Nicolao Othuschsky canonico et generoso domino Stanislao Thomyczsky et per dominos admissis, qui ibidem medio iuramento corporali in mei manibus prestito deposuerunt ipsum dominum Petrum Thomyczsky ex utroque parente suo de nobili genere procreatum et oriundum ac decretorum doctorem promotum fuisse et esse ac pro tali communiter habitum et tentum ... prefatum dominum Petrum Thomyczsky ... in canonicum et fratrem receperunt ...

In Capitulo Poznaniensi (d. 9 Maii 1504).

215. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499 — 1505 fol. 99).* Die Iouis nona mensis Maii ... constitutus personaliter honorabilis dominus Georgius de Poznania plebanus in Camyensko procurator domini Andree Krzyczsky canonici Poznaniensis ... [dominos prelatos et canonicos] requisiuit .. quatinus prefatum venerabilem dominum Andream Krzyczsky suum principalem ad .. canonicatum .. reciperent .. quiquidem domini prelati et canonici ... acceptis testibus super nobilitate dicti domini Andree Krzyczsky iuxta statutum capituli de nobilibus ... per dictum procuratorem inductis videlicet dominis decano, Sigismundo Othuschsky et Wylkowsky medio iuramento ipsum dominum Andream ex patre *Cothwyczy* et matre Nauis et *Ogonow* armorum oriundum deponentibus ac testificantibus, quodque frater germanus ipsius domini Andree venerabilis dominus Nicolaus Krziczsky prepositus ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem in prepositum dudum est susceptus ... prefatum dominum Andream receperunt in canonicum et fratrem ...

In capitulo Poznaniensi (d. 10 Octobris 1504).

216. *(Acta actor. capit. Pozn. 1495 — 1505 fol. 108⁰).* Die Iouis decima mensis Octobris ... constitutus personaliter venerabilis dominus Sigismundus de Camyenyecz canonicus Poznaniensis venerabilis domini Iohannis de Grochowyska canonici Poznaniensis procurator ... dominos prelatos et canonicos requisiuit ... quatinus prefatum venerabilem dominum Iohannem Grochowyczsky in canonicum Poznaniensem et confratrem eorum reciperent ... quiquidem venerabiles domini prelati et canonici ... receptis iuxta Statutum capituli de nobilibus [testibus] fidedignis videlicet venerabilibus dominis Thoma Goczelkowsky et Petro Strzeszewsky canonicis eiusdem ecclesie Poznaniensis ac nobilibus Petro et Alberto heredibus in Conarzewo per dictum dominum Sigismundum

procuratorem inductis, admissis et iuratis, testificantibus et . . . deponentibus prefatum dominum Grochowyczski canonicum ex patre armorum *Roszyczȩ* et matre *Sulymczyk* fuisse et esse legitime procreatum ac genitum . . . eundem dominum Grochowyczsky . . . in canonicum et fratrem ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem susceperunt.

In capitulo Poznaniensi (d. 24 Decembris 1504).

217. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499 – 1505 fol. 119⁰).* Die Martis vigesima quarta mensis Decembris in vigilia Natiuitatis domini nostri Ihesu Christi . . . [domini prelati et canonici] per dominum Petrum de Sosnkow canonicum Poznaniensem requisiti . . ut [ipsum] in canonicum Poznaniensem et fratrem suum reciperent, . . . quiquidem domini prelati et canonici . . satisfacientes primitus Statuto capituli de nobilibus et doctoribus ad ecclesiam Poznaniensem recipiendis edito testibus ydoneis super eo, videlicet nobilibus Iohanne Nasylowsky Wladisluiensis et Paulo Zebrowsky Ploczensis ex patre *Godzamba*, et Paulo Corziczsky ac Alberto clerico de Mnyschewo Ploczensis diocesum armigeris . . . . . [1]) ex matre armis ipsum dominum Petrum de Sosnkow nobilem utroque parente oriundum medio ipsorum corporali iuramento ibidem per eos tacta ymagine crucifixi prestito testificantibus, et doponentibus receptis et admissis . . . eundem dominum Petrum . . in caconicum Poznaniensem receperunt.

In capitulo Poznaniensi (d. 20 Februarii 1505).

218. *(Acta actor. capit. Pozn. 1499 — 1505 fol. 125).* Die Iouis vigesima mensis Februarii . . . constitutus personaliter hónorabilis dominus Iacobus de Cossmynek rector ecclesie parrochialis in Czirowo venerabilis domini Felicis de Drzewycza canonici Poznaniensis legitimus procurator . . . dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus prefatum venerabilem dominum Felicem Drzewyczky in canonicum Poznaniensem et confratrem eorum reciperent . . . . quiquidem venerabiles domini prelati et canonici . . . receptis iuxta statutum capituli de nobilibus . . fidedignis, discretis et nobilibus Sigismundo de Vyganowo Lucensis diocesis et Iohanne Szyrchowsky Gneznensis diocesis clericis per prefatum dominum Iacobum procuratorem testibus inductis, admissis et iuratis, testificantibus et medio iuramento in mei manibus per eorum quemlibet prestito deponentibus prefatum dominum Felicem Drzewyczky canonicum ex patre *Czyolek* et ex matre de Zlothnyky *Ossoria* armorum fuisse et esse legitime procreatum ac genitum nobilem . . . eundem dominum Felicem Drzewyeczky . . . in canonicum et in fratrem . . . susceperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Maii 1505).

219. *(Acta actor. cap. Pozn. 1499 – 1505 fol. 127⁰).* Die dominica quarta mensis May . . . constitutus personaliter venerabilis dominus Iohannes Slawyensky archidiaconus Pczewensis . . dominos prelatos et canonicos

[1]) Luka w oryginale.

requisiuit .. quatinus ipsum in archidiaconum et confratrem eorum reciperent .. quiquidem venerabiles domini prelati et canonici .. receptis iuxta statutum capituli .. fidedignis testibus: venerabili domino Iohanne Grochowyczky canonico Poznaniensi, generoso domino Iohanne Splawsky iudice Calissiensi et nobilibus Nicolao Splawski, Mathia Czelanthkowski et Iohanne Wargowski inductis, admissis et iuratis, testificantibus .. ipsum dominum Iohannem Slawyenski archidiaconum ex patre duorum clenodiorum *Liliwa* et *Carpÿe* et ex matre duorum *Bylyna* et *Nalancz* fuisse et esse legitime nobilem procreatum ... ipsum dominum Iohannem Slawyensky in archidiaconum Pczewensem et in fratrem ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem receperunt ...

In capitulo Poznaniensi (d. 5 Iulii 1505).

220. *(Acta actor. capit. Pozn. 1505—1515 fol. 1⁰).* Die Sabbati, quinta mensis Iulii ... venerabilis dominus Thomas Goczalkowski canonicus Poznaniensis procurator .. venerabilis domini Pauli Schydowyeczsky prepositi Ecclesie Cathedralis Poznaniensis .. dominos prelatos et canonicos [Poznanienses] requisiuit, quatinus .. dominum Paulum Schydlowyeczsky in prepositum ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem reciperent .. satisfaciendo statuto capituli de recipiendis nobilibus .. probandoque suum principalem predictum ex utroque parente de nobili genere fuisse et esse legitime procreatum induxit in testes nobiles Stanislaum Thomyczsky et Nicolaum Splawsky, qui ibidem tacta ymagine crucifixi iurati et examinati deposuerunt .. ex certa eorum sciencia prefatum dominum Paulum nobilem ex patre *Odrowansz* et matre *Labaczyanka* et *Toporow* armorum sue domus ac familie nobilis et insignis ac notabilis fuisse et esse oriundum; quiquidem domini prelati et canonici ... habito pro nobili ex testium deposicionibus predictis ipso domino Paulo ... [ipsum] in prepositum ad Ecclesiam Poznaniensem receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 31 Decembris 1505).

221. *(Acta actor. capit. Pozn. 1505—1515 fol. 16).* Anno domini Millesimo quingentesimo sexto [1]) die Mercury ultima mensis Decembris .. [prelati et canonici Ecclesie Poznaniensis] .. per procutorem venerabilis domini Laurency Pasykon de Wlosczieyevicze canonici Poznaniensis ... requisiti, quatinus prefatum venerabilem dominum Laurencium in canonicum reciperent ... receptis testibus fidedignis per dictum procuratorem super nobilitate ipsius domini Laurency iuxta disposicionem statuti capitularis inductis nobilibus videlicet Nicolao Dalebursky, Petro et Victorino de Lubyathowo et Andrea de Wastary armigeris Poznaniensis diocesis medio iuramento corporali ibidem per eorum quemlibet tacta ymagine crucifixi prestito dictum dominum Laurentium ex awo et patre suo ibidem presente ex armis *Pczelycz* per matrem *Ogonczycz* et *Prawdzycz* et auita *Lodzycz* nobilem fuisse et esse legitime oriundum deponentibus ac testificantibus, auditis, et desuper sufficienter deliberati prefatum venerabilem dominum Laurentium in canonicum eiusdem Ecclesie .. receperunt ..

---

[1]) Według naszego liczenia jest to właściwie jeszcze rok 1505, który według obliczenia ówczesnego kończył się już z dniem 25 Grudnia.

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Marcii 1506).

222. *(Acta actor. capit. Pozn. 1505—1515 fol. 21⁰).* Die Lune vigesima tertia mensis Marcii .. venerabilis dominus Iohanes Gwyasdowsky canonicus Poznaniensis . . . requisiuit, quatinus [domini prelati et canonici Ecclesie Poznaniensis] eum in canonicum reciperent . . . quiquidem domini statuto de super edito prius satisfacientes auditis nobilibus et venerabilibus viris dominis Iohanne Lukowsky decano, Martino Dambrowa, Sigismundo et Nicolao Oleschsky canonicis ac nobili Georgio Sokolnyczsky diuisim et respectiue medio iuramento corporali per eos ibidem prestito, testibus per ipsum dominum Iohannem inductis super sua nobilitate, per dominos receptis et admissis, eundem dominum Gwyasdowsky de armis ex patre *Boguria*, *Roszycz*, *Ogonczyk* et *Thoporow*, matre vero *Rosza*, *Thopori* et *Ogoncza* parentibus nobilibus per ipsos testes notis et cognatis oriundum ac pro tali communiter tentum et habitum, deponentibus.. prefatum venerabilem dominum Iohannem de Gwyasdowo in canonicum ipsius Ecclesie Poznaniensis receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Maii 1506).

223. *(Acta actor. capit. Pozn. 1505—1515 fol. 23⁰).* Die Lune vigesima quinta Maii... [domini prelati et canonici Ecclesie Poznaniensis].. per venerabilem dominum Iohannem Lyssowsky scolasticum Ecclesie Poznaniensis.. requisiti, quatinus eum ad dictam Scolastriam reciperent... quiquidem venerabiles domini... testibus iuxta statutum capituli de acceptandis nobilibus et doctoribus ad ipsam ecclesiam Poznaniensem editum per ipsum dominum Scolasticum inductis, iuratis et admissis videlicet generoso domino Nicolao de Cleczew Gneznensis, ac nobilibus dominis Wlodek Sulkowsky, Bartholomeo Lusczewsky et Martino Iastrzambsky Wladislauiensis diocesum armigeris dictum dominum Lyssowsky scolasticum nobilem ex utroque parente ex patre *Pomyan* et *Plomyola*, ex matre vero *Thoporow* et *Nalancz* armorum, oriundum ibidem deponentibus similiter exauditis et super premissis sufficienter deliberati.. dictum dominum Iohannem in Scolasticum Ecclesie predicte Poznaniensis.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Novembris 1506).

224. *(Acta actor. capit. Pozn. 1505—1515 fol. 32).* Ibidem personaliter constitutus venerabilis dominus Iohannes Grochowyczsky canonicus Poznaniensis procurator Reverendi patris domini Iohannis Lassky prepositi Poznaniensis et Regni Polonie cancellarii... requisiuit.. [dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis], quatinus prefatum Reuerendum patrem dominum Iohannem Lassky cancellarium ad dictam preposituram.. reciperent.. quiquidem venerabiles domini prelati et canonici Ecclesie Poznaniensis.. deposicionibus testium iuxta statutum capituli de suscipiendis nobilibus et doctoribus ad ipsam Ecclesiam in Prelatos et Canonicos eiusdem Ecclesie Poznaniensis intilutatum, per dictum dominum Grochowyczsky inductorum et per dominos prefatos receptorum et admissorum videlicet nobilium Andree heredis in Skoky, Cosme Raschkow-

sky, qui ibidem tacta ymagine crucifixi iurauerunt prefatum dominum Iohannem Lassky cancellarium ex patre *Corabczyk*, ex matre vero *Nowyna* armorum nobilem fuisse et esse oriundum testificati sunt, auditis, attendentesque, quod ipse dominus Iohannes Lassky cancellarius erat iam dudum ad ipsam ecclesiam Poznaniensem in cantorem canonice susceptus et super premissis sufficienter deliberati eundem dominum cancellarium in prepositum dicte Ecclesie Poznaniensis.. susceperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Iulii 1507).

225. *(Acta actor. capit. Pozn. 1505—1515 fol. 39).* Ibidem prefati domini excepto domino Episcopo iam tunc de capitulo recedente in capitulo existentes per honorabilem et circumspectum magistrum Iacobum de Schamotuly procuratorem substitutum venerabilis domini Iacobi Staschkowski canonici Poznaniensis.. requisiti, quatinus dictum dominum Iacobum Sthaschkowsky suum principalem.. in canonicum reciperent, qui deliberacione sufficienti premissa receptoque iuramento de obseruandis statutis et consuetudinibus Ecclesie Poznaniensis ab ipsó procuratore in persona sua dictum suum principalem in canonicum receperunt etc., tamen prouentus prebende tollere procuratori capituli, donec sufficiencius docebit super nobilitate principalis, quam docuit iam testibus inductis et lacius specificabit inducendis, et exigere pro capitulo decreuerunt Reuerendisimo domino domino Iohanne dei gracia Episcopo Poznaniensi ad id consenciente...

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Augusti 1507).

226. *(Acta actor. capit. Pozn. 1505—1515 fol. 40).* Ibidem honorabilis dominus Nicolaus de Costen presbiter Reuerendissimi domini Episcopi et procuratorio nomine venerabilis domini Lamperti Pnyewsky canonici Poznaniensis.. [dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis].. requisiuit, quatinus prefatum dominum Lampertum Pnyewsky ad prebendam.. reciperent.. quiquidem domini prelati et canonici.. attento, quod prefatus dominus Lampertus dum perprius ad prebendam per obitum olim Andree de Lyvbyen vacantem in sui recepcione ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem, anno domini 1503 dominica Oculi decima nona Marcii facta, testes fidedignos super sua ex utroque parente nobilitate induxit et statuto de nobilibus et doctoribus ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem recipiendis satisfecit, eundem dominum Lampertum Pnyewsky.. in canonicum et fratrem receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Decembris 1507).

227. *(Acta actor. cap. Pozn 1505—1515 fol. 47).* Die Iouis secunda mensis Decembris dominus Martinus Swyaczczski procurator domini Stanislai Goreczski satisfaciendo decreto dominorum et statuto capituli induxit tres testes videlicet venerabilem et nobiles dominos Stanislaum Vnyenski canonicum et officialem Lanciciensem, Bernardum Goreczski et Albertum Carschowski alias Pyorunowski, qui iurauerunt dicere veritatem, dictumque dominum Stanislaum Goreczsky canonicum ex utroque parente nobilem videlicet ex patre Iohanne Czyoluch de Ianyschewo de armis *Ogonczyk* id est tela cum medietate anuli, et ex antiquo patre

de Lakoschÿno de armis *Rolicz* id est tres vomeres, et ex matre de Zelanczicze *Rozicz* et *Ossolynczÿk* de Gorka, id est *Colo przesz swona*, deposuerunt; et domini exauditis testium deposicionibus et super premissis sufficienter deliberati.. dictum dominum Stanislaum Goreczski in canonicum Ecclesie predicte Poznaniensis... receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 6 Decembris 1507).

228. *(Acta actor. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 47°).* Ibidem constitutus personaliter honorabilis Iacobus de Schamotuli canonicus sancte Marie in summo Poznaniensi et venerabilis domini Iohannis Czieszyelsky procurator legitimus.. petiuit [dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis], sibi [Iohanni Czyessyelski] de dictis canonicatu et prebenda.. prouideri.. quiquidem venerabiles domini.. testibus iuxta statutum de acceptacione nobilium et doctorum ad prefatam Ecclesiam Poznaniensem edictum ibidem per ipsum procuratorem inductis, iuratis et admissis videlicet venerabili et nobilibus dominis Andrea Cziessyelsky canonico Poznaniensi ipsum dominum Iohannem Cziessyelsky nepotem suum ex patre esse nobilem de armis Samson deponente, ac Stanislao Sadzynski et Iohanne Grodziczski eundem fore nobilem ex utroque parente ex matre Katherina de Brodi de armis Nalancz et ex antiquo patre Bartholomeo Brodsky de armis *Leszicz* deponentibus, similiter exauditis et super premissis sufficienter deliberati prefatum dominum Iohannem Czieszyelsky in canonicum ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Decembris 1507).

229. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 48).* Ibidem venerabilis dominus Bodzantha Comornyczski prepositus in Bnyn.. petiuit [dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis] se.. in canonicum et fratrem eorum recipi.. Et domini.. dixerunt se velle.. ipsum dominum Bodzantham in canonicum et fratrem recipere, postquam satisfecerit statutis eorum Ecclesie de intrantibus eandem editis videlicet nobilibus et doctoribus tantum; qui ibidem incontinenti satisfaciendo huiusmodi statutis induxit duos testes videlicet honorabilem dominum Petrum de Cuczÿna altaristam Ecclesie Cathedralis Poznaniensis, ipsum dominum Bodzantham ex patre Iohanne Comornÿczski de Comornÿki de armis *Lodza*, et de matre Dorothea de Lopaczyno versus Gneznam de armis *Rolicz* id est tres vomeres de Rosa, et nobilem Mathiam Gwyasdowsky similiter dictum Bodzantham ex patre Iohanne Comornÿczsky de armis *Lodza* ex certa sciencia, et de matre Dorothea de Lopaczyno in terra Cracouiensi de armis vomerum ex fama medio iuramento corporali per eos prestito oriundum deponentibus, quiquidem domini prefati auditis testium depositionibus.. prefatum dominum Bodzantham Comornyczski in canonicum et fratrem eorum receperunt..

Quia tamen pensi testes in eorum deposicionibus sunt differentes et non sufficienter deposuerunt ipsum dominum Bodzantham ex parte matris esse nobilem, propterea domini eidem plures testes hinc ad octauam aut quando voluerit inducere mandauerunt, et interea eundem a reffectionibus suspenderunt; sed demum die Lune XIII Decembris domini auditis deposicionibus aliorum testium videlicet nobilium Martini Syroslawsky et Stanislai Vyaczkowski medio iuramento ipsum dominum Bo-

dzantham canonicum fore oriundum ex nobili matre de terra Sandomiriensi de armis vomerum deponencium et testificancium eundem ad reffectiones et quotidianas distribuciones admiserunt percipiendum.

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Februarii 1508).

230. *(Acta Act. Cap. Pozn, 1505—1515 fol. 52).* Die Martis quindecima mensis Februarii .. constitutus personaliter honorabilis dominus Iacobus de Cosmynek plebanus in Czirowo et venerabilis domini Valeriani Drzeviczsky canonici Poznaniensi legitimus procurator .. dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum dominum Valerianum Drzeviczski in canonicum Poznaniensem et confratrem ipsorum reciperent .. quiquidem venerabiles domini prelati et canonici .. receptis iuxta statutum capituli de nobilibus et doctoribus ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem in Prelatos et Canonicos recipiendis intitulatum fidedignis testibus videlicet venerabili et nobilibus dominis Iohanne Gwyasdowsky canonico Poznaniensi, Iacobo Bothurzynski et Stanislao Thomiczsky per dictum Iacobum de Cosmynek procuratorem inductis testificantibus et deponentibus medio iuramento corporali per eos prestito prefatum dominum Valerianum Drzeviczski canonicum ex patre *Czyolek* et ex matre de Slothnyk *Ossoria* armis fuisse et esse legitime procreatum ac genitum nobilem .. eundem dominum Valerianum Drzeviczski .. in canonicum et fratrem ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem susceperunt.

In capitulo Poznaniensi (d. 10 Iulii 1508).

231. *(Acta Act. Cap. Pozn. 1505—1515 fol. 54°).* Die Lune decima Iulii .. [constitutus] ibidem honorabilis dominus Albertus de Lekna procurator legitimus venerabilis domini Iohannis Soboczski canonici .. petebat [prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis] eundem [Iohannem Soboczski] in canonicum et fratrem eorum recipi .. quiquidem domini prelati et canonici .. receptis iuxta statutum capituli de nobilibus et doctoribus ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem in prelatos et canonicos recipiendis intitulatum fidedignis testibus videlicet nobilibus dominis Vincencio Soboczski, Mathia Golenczevski, Mathia Gwyasdowski et Stanislao Thurkowsky per dictum Albertum de Lekna procuratorem inductis testificantibus et deponentibus medio iuramento corporali per eos prestito prefatum dominum Iohannem Soboczski canonicum fuisse et esse legitime procreatum ac genitum nobilem ux utroque parente ex patre Dobrogostio de Sobotha de armis *Nalacz,* et tres turres in leone; et ex matre *Rauisz* et *Lodza* .. eundem dominum Iohannem Soboczsky in canonicum et fratrem ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem susceperunt ...

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Iulii 1508).

232. *(Acta act. cap. Pozn. 1505 — 1515 fol. 56).* Ibidem honorabilis dominus Nicolaus de Costen capellanus Reverendissimi domini episcopi Poznaniensis et venerabilis domini Lamperti Sczeczynsky canonici Poznaniensis legitimus procurator .. requisiuit [dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis], quatinus prefatum dominum Lampertum .. in ca-

nonicum et fratrem reciperent . . quiquidem domini . . . attendentes, quod in canonicum prius receptus fuerat et statuto de nobilibus et doctoribus ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem recipiendis satisfecit, eundem dominum Lampertum . . in canonicum et fratrem receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Iulii 1508).

233. *(Acta act. cap. Pozn. 1505 – 1515 fol. 56⁰).* Die dominico vice sima tercia Iulii . . requirente domino Nicolao Loboczki [dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis] . . quatinus . . eum in canonicum . . ac in fratrem reciperent, quiquidem venerabiles domini . . . testibus iuxta statutum capituli de acceptandis nobilibus et doctoribus ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem editum, iuratis et admissis videlicet venerabili, honorabili et nobilibus Andrea Lassky canonico Poznaniensi, Mathia Mileski Calischiensi, Stanislao de Lyppovyecz in castro Gneznensi canonicis, Iacobo Stharzewski curato in Oppathowo et Stanislao Krziskowski dictum dominum Nicolaum Loboczski canonicum nobilem ex utroque parente de armis ex patre nobili Raphaele Loboczsky *Iastrzambyecz* et ex antiqua matre patris *Nalacz*, et ex nobili Anna de Lasko matre legitima de armis *Corabitarum* oriundum ibidem deponentibus, similiter exauditis, et sufficienter deliberati dictum dominum Nicolaum Loboczski in canonicum ecclesie predicte Poznaniensis . . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Augusti 1508).

234. *(Acta act. cap. Pozn. 1505 — 1515 fol. 57⁰).* Die Lune septima Augusti . . constitutus personaliter venerabilis dominus Iohannes de Camyenyecz canonicus Poznaniensis . . . dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum dominum Iohannem de Camyenyecz in canonicum et fratrem ipsorum reciperent . . quiquidem venerabiles domini prelati et canonici . . receptis iuxta statutum capituli de nobilibus et doctoribus ad Ecclesiam Poznaniensem in prelatos et canonicos recipiendis intitulatum, fidedignis testibus videlicet venerabilibus, honorabili et nobilibus dominis Iohanne Slavyenski archidiacono Pczevensi et Sigismundo de Camyenyecz canonico Poznaniensi, Thoma Vilkowski vicario perpetuo eiusdem Ecclesie Poznaniensis et Caspero Zegrovski per ipsum dominum Iohannem de Camyenycez canonicum inductis, testificantibus et deponentibus medio iuramento corporali per eos prestito prefatum dominum Iohannem Camyenski ex utroque parente fuisse et esse legitime procreatum ac nobilem genitum de armis ex patre Sandiuogio de Camyenyecz trium Carponum alias *Cordzbog* et de antiqua matre patris Dorothea de Vilkow de armis ceruorum alias *Gelenczyk;* ex matre Barbara de Schadi *Nalecz*, et ex antiqua matre matris de Dokowo de armis *Lesczicz* alias *Brog* . . eundem dominum Iohannem de Camyenyecz in canonicum et fratrem ipsorum ad ipsam Ecclesiam susceperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 19 Augusti 1508).

235. *(Acta act. cap. Pozn. 1505 — 1515 fol. 58⁰).* Die Sabbati decimanona Augusti . . constitutus personaliter venerabilis dominus Laurencius

Rossznowski canonicus Poznaniensis . . dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum in canonicum et fratrem eorum reciperent . . quiquidem venerabiles domini prelati et canonici . . . attendentes, quod venerabilis Thomas Rosznowski frater ipsius germanus est canonicus in ipsa Ecclesia, qui satisfecit statuto capituli de nobilibus et doctoribus ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem recipiendis et testes super nobilitate et armis induxit, ad quorum deposicionem ipse dominus Laurencius Rossznowski canonicus se referebat, eundem dominum Laurencium . . in canonicum et fratrem ipsorum ad ipsam ecclesiam Poznaniensem receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 27 Novembris 1508).

236. *(Acta act. cap. Pozn. 1505 — 1515 fol. 63°).* Ibidem constitutus personaliter venerabilis dominus Nicolaum Suski canonicus Poznaniensis et venerabilis domini Iohannis Mrokowski archidiaconi Varschouiensis in Ecclesia Poznaniensi legitimus procurator . . dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum dominum Iohannem Mrokowski in archidiaconum Varschoviensem in Ecclesia Poznaniensi et confratrem eorum reciperent . . quiquidem venerabiles domini prelati et canonici . . receptis iuxta statutum . . fidedignis testibus per prefatum dominum Nicolaum Suski canonicum Poznaniensem et procuratorem dicti domini Iohannis Mrokowski archidiaconi inductis, admissis et iuratis videlicet venerabili domino Laurencio de Myedzileszye preposito Vilnensi ex patre de Mrokowo de armis *Brodzicz* et ex matre de Zelonky de armis *Pruschy*, et honorabili Stanislao de Zyronyno plebano in Zambrowo, de patre de armis *Brodzicz*, de matre *Pruschy*, de matre patris *Iassyenczik*, clauem deferens et de matre matris *Naleczi*, prefatum venerabilem dominum Iohannem Mrokowsky archidiaconum Varschoviensem fuisse et esse legitime procreatum et genitum nobilem medio iuramento per eos prestito deponentibus et testificantibus . . eundem dominum Iohannem Mrokowski . . in archidiaconum Varschoviensem in Ecclesia Poznaniensi et in fratrem eorum susceperunt . . .

In capitulo Poznaniensi (d. 3 Aprilis 1510).

237. *(Acta actor. Cap. Pozn. 1505 – 1515 fol. 80).* Die Mercurii tercia mensis Aprilis . . constitutus personaliter honorabilis dominus Mathias de Mileski canonicus Calischiensis procurator venerabilis domini Iohannis Charbowski decretorum doctoris canonici Plocensis . . dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum dominum Iohannem Charbowski in canonicum et fratrem eorum reciperent, . . quiquidem venerabiles domini prelati et canonici . . receptis iuxta statutum . . fidedignis testibus videlicet venerabilibus et nobilibus dominis Iohanne de Lukowo decano et Iohanne Grochouiczki canonico Poznaniensi: ex patre Petro Charbowski de Charbowo de armis *Sulyma* et ex matre de Rakowo de armis *Toporow*, et Nicolao Dambniczki in Medicinis doctore ac Boguslao Cruchowski similiter de patre *Sulyma*, ex matre *Toporow*, et ex matre patris *Oppala*, aquilam sine cauda deferens, prefatum venerabilem dominum Iohannem Charbowski decretorum doctorem fuisse et esse ex utroque parente nobilem medio iuramento per eos prestito deponentibus et testificantibus . .

eundem dominum Iohannem Charbowski in canonicum Poznaniensem et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Septembris 1510).

238. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 89°).* Item anno domini Millesimo quingentesimo decimo die Iovis duodecima mensis Septembris . . . constitutus personaliter honorabilis dominus Iacobus de Schamotuli canonicus sancte Marie in summo Poznaniensi et venerabilis domini Iohannis Carnkowski canonici Cracouiensis procurator substitutus . . . requisiuit [dominos prelatos et canonicos Ecclesie Poznaniensis], quatinus dictum dominum Iohannem Carnkowski canonicum Cracouiensem suum principalem . . in canonicum reciperent . . et domini prelati et canonici . . responderunt, se fore paratos . . ipsum Iohannem Carnkowski nominatum regium in canonicum recipere, dummodo statutis ecclesie satisfaciat; et ibidem dictus Iacobus de Schamotuli . . peciit deputari me notarium ad examinandum certas egregias personas, quas super nobilitate et armis ipsius domini Iohannis Carncowski inducturus est, videlicet magnificum dominum Andream de Schamotuli palatinum Poznaniensem et generosos Albertum Policzki notarium terrestrem et Andream Iactorowski, qui per me examinati medio iuramento dixerunt ipsum dominum Iohannem Carnkowski nobilem ex utroque parente Nicolao Carnkowski de Carnkow in terra Dobrziniensi de armis *Iunossyczy*, defert agnum in scaco, et de matre *Nalancz;* ac demum die lune ultima Septembris coram prefatis dominis prelatis et canonicis . . predictus Iacobus procurator probando clarius ipsum dominum Iohannem Carnkowski ex utroque nobilem, induxit alios tres testes videlicet dominum Iohannem Naropiewski notarium, Iacobum Vyrzbiatha Przyschewski cubicularium regie Maiestatis et nobilem Iacobum Groff de Felstin clericum Przemisliensis diocesis, qui medio iuramento deposuerunt ipsum dominum Iohannem Carnkowski ex utroque parente nobilem: ex patre de armis *Iunossycz* et ex matre de Russia de armis *Gelithow*, defert tres hastas, petens dictus Iacobus procurator prefatum dominum Iohannem Carnkowski in canonicum recipi . . Domini prelati et canonici exauditis testium deposicionibus . . dominum Iohannem Carnkowski in canonicum . . receperunt . . .

In capitulo Poznaniensi (d. 13 Decembris 1510).

239. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 — 1515 fol. 95).* Die Veneris tredecima Decembris . . constitutus personaliter venerabilis dominus Petrus Guniczski canonicus Poznaniensis . . dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum in canonicum Poznaniensem et confratrem ipsorum reciperent . ., quiquidem domini prelati et canonici . . receptis iuxta statutum . . fidedignis testibus videlicet venerabilibus et nobili dominis Iohanne de Lukowo, ex patre de armis *Pruschy*, et Sigismundo de Camyeniecz canonico Poznaniensi et Nicolao Sczithniczski herede in Sczithniki de armis *Dryczyk* ipsum dominum Petrum Guniczski medio iuramento corporali per eos prestito testificantibus et deponentibus fuisse et esse legitime procreatum ac genitum nobilem . . eundem dominum Petrum Guniczski in canonicum . . susceperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 14 Decembris 1510).

240. *(Acta act. Cap. Pozn. 1505—1515 fol. 96).* Die sabbati quarta [decima] mensis Decembris... constitutus personaliter honorabilis dominus Thomas Vilkowski vicarius perpetuus Ecclesie Poznaniensis et venerabilis domini Raphaelis Lesczinski Cracouiensis canonici procurator legitimus... dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum dominum Raphaelem... in canonicum reciperent... Et domini prelati et canonici... receptis iuxta statutum... fidedignis testibus videlicet venerabili domino Sigismundo de Camyenyecz canonico Poznaniensi et prefato Thoma Vilkowski vicario testificantibus et deponentibus medio iuramento ipsum dominum Raphaelem de Leschno fuisse et esse legitime procreatum ac genitum nobilem ex utroque parente ex patre de Leschno de armis *Pomyany*, defert *Bawolaglova;* et ex matre defert tres lapides et medium aquille... eundem dominum Raphaelem [in canonicum receperunt].

In capitulo Poznaniensi (d. 24 Februarii 1511).

241. *(Acta act. Cap. Pozn. 1505—1515 fol. 97⁰).* Item die Lune vicesima quarta mensis Februarii... constitutus personaliter venerabilis dominus Thomas Vilkowski canonicus Poznaniensis .. dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum... in confratrem reciperent... quiquidem domini prelati et canonici... receptis iuxta Statutum... fidedignis testibus videlicet venerabili et nobilibus dominis Sigismundo de Camyenyecz canonico Poznaniensi, Simone Vilkowski et Johanne Robaczinski notario ipsum dominum Thomam Vylkowski medio ipsorum iuramento testificantibus et deponentibus fuisse et esse legitime procreatum et genitum ex utroque parente nobilem ex patre de Vilkowo de armis ceruorum alias *Gelenczik*, defert cerwum et per transversum inter cornua gladium, et ex matre de Lgyn de armis *Cromno*, defert *trzy czyeny*e rubeas in campo per medium albo et per medium nigro... eundem dominum Thomam Vilkowski in canonicum et fratrem ipsorum... susceperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 22 Aprilis 1511).

242. *(Acta act. Cap. Pozn. 1505—1515 fol. 100).* Item die Martis XXII mensis Aprilis... constitutus personaliter venerabilis dominus Jakthorowski canonicus Poznaniensis... dominos prelatos et canonicos... requisiuit, quatinus ipsum... in fratrem ipsorum reciperent... quiquidem domini prelati et canonici... receptis iuxta Statutum... fidedignis testibus videlicet Reuerendo domino Johanne de Lukowo decano Poznaniensi et nobilibus Sandiuogio Noyewski, Alberto Rosnarowski et Sebestiano Rosnarowski ipsum dominum Nicolaum Jactorowsky medio ipsorum iuramento testificantibus et deponentibus fuisse et esse legitime procreatum et genitum ex utroque parente nobilem ex armis per testes deductis... eundem dominum Nicolaum Jactorowski in canonicum et fratrem ipsorum... susceperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 31 Martii 1512).

243. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 126).* Die Mercurii vltima Marcii... venerabilis dominus Laurencius Rosznowski Canonicus Poznaniensis procurator venerabilis domini Leonardi Pyeczichosthski Medicine doctoris Canonici Cracouiensis... dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum dominum Leonardum Pyeczichosthsky in canonicum et fratrem ipsorum reciperent... quiquidem domini prelati et canonici... receptis iuxta statutum... super nobilitate ipsius fidedignis testibus videlicet magnifico domino Spithkone de Jaroslaw castellano Cracouiensi, generoso Petro Odunowski capitaneo Byeczensi, venerabili Mathia Zamosthsky preposito Tharnouiensi, magistro Michaele notario ciuitatis Leopoliensis, Nicolao Skaczynowski curiensi domini Episcopi Poznaniensis, item generosis dominis Adaucto, Johanne et Georgio Zboszny germanis eundem dominum Leonardum ex patre Paulo Pyeczichosthsky de armis *Gsdow* alias lilia, de matre Anna de Dymytrovicze de armis Navium, ex patre patris *Sulyma*, quod defert medium aquile et tres lapides, ex patre matris de armis *Psyennyky*, quod defert *Trzy wramby* medio iuramento asserentibus et testificantibus fuisse et esse ex utroque parente... ipsum dominum Leonardum Medicine doctorem in canonicum et fratrem ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem... susceperunt...

Iu capitulo Poznaniensem (d. 28 Maii 1512).

244. *(Acta act. cap. Pozn 1505—1515 fol. 128°).* Die Veneris XXVIII May... constitutus personaliter venerabilis vir dominus Mathias de Blonye Medicine doctor canonicus Gneznensis et Poznaniensis... dominos prelatos et canonicos Ecclesiae Cathedralis Poznaniensis requisiuit, quatinus ipsum in canonicum Poznaniensem et confratrem ipsorum reciperent, possessionem realem et actualem dictorum canonicatus et prebende, necnon stallum in choro... assignarent, quiquidem domini prelati et canonici... quamuis a iuramento statuti, quod disponit de nobilibus et doctoribus ad Ecclesiam Poznaniensem recipiendis per venerabilem dominum Johannem de Gora archidiaconum vicariumque in spiritualibus et officialem Poznaniensem generalem ex speciali commissione per Reuerendissimum in Christo patrem et dominum dominum Johannem dei gracia Episcopum Poznaniensem litteris specialibus eidem facta, pro hac vice tantum et quoad personam ipsius domini Mathie doctoris ibidem fuissent absoluti, nichilominus pro maiori cautela receptis de responsione eiusdem domini Mathie pro loco doctoratus sui, quam ante aliquot annos Cracouie in maiori collegio artistarum in superiori lectorio Theologorum, vbi plures doctores, magistri et ceteri Magnates et homines docti aderant, fecit et de doctoratu suo ac promocione ibidem docuit testibus fidedignis videlicet honorabilibus dominis magistro Stanislao Chobloch de Poznania actu presbitero et Johanne de Cracouia Baccalario arcium, clerico in minoribus constituto, qui ex certa sciencia ipsorum prefatum dominum Mathiam doctorem ipsam responsionem prefatam solenniter fecisse et de doctoratu ac promocione sua per litteras promocionis sue autenticas ibidem sufficienter docuisse medio iuramento testificati sunt et deposuerunt; et preterea, quod eciam prefatus dominus Mathias ipsas litteras promocionis sue ad capitulum generale pro festo sancti Petri proxime celebrandum debet dominis presentare et ostendere ac de ipsa promocione sua in doctorem docere,

cui interim refecciones... per procuratorem capituli conseruabuntur... eundem dominum Mathiam doctorem canonicum prefatum... in canonicum Poznaniensem et fratrem ipsorum ad Ecclesiam prefatam Poznaniensem susceperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 5 Junii 1512).

245. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 129°).* Die Sabbati quinta Junii... constitutus personaliter honorabilis dominus Albertus de Lekna canonicus ecclesie collegiate sancte Marie in summo Poznaniensi procurator Illustris et venerabilis domini Johannis ex ducibus Lythwanie canonici Cracouiensis legitime constitutus... dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus prefatum illustrem et venerabilem dominum Johannem canonicum Cracouiensem principalem suum ad preposituram in Ecclesia Cathedrali Poznaniensi predicta vacantem per liberam cessionem et resignacionem reuerendissimi in Christo patris domini Johannis dei gracia archiepiscopi Gnesnensis et primatis eiusdem ultimi et immediati possessoris in manibus memorati sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Julii diuina prouidencia pape secundi nomine procuratorio factam et per Sedem Apostolicam admissam de collatione et iure patronatus Regie Maiestatis in prepositum et confratrem ipsorum reciperent..., et preterea ibidem dictus procurator satisfaciendo statuto, quod disponit de nobilibus et doctoribus ad ecclesiam Poznaniensem recipiendis produxit et obtulit litteras sub titulo et signo prefati sanctissimi domini nostri Julii pape sancti derogacionem dicto statuto et super eo dispensacionem, legitimacionemque et in nobilem eiusdem illustris et venerabilis domini Johannis creationem in se sub illis clausulis continentes, videlicet: te nobilem, prefata apostolica auctoritate creamus et facimus ac nobilitatis titulo, honore et priuilegio et insigniis decoramus teque deinceps nobilem et pro nobili eciam illustri ac legitimo teneri, reputari, censeri... et in fine earundem litterarum alia clausula: necnon ecclesiarum, in quibus canonicatus et prebende ac incompatibilia et alia beneficia huiusmodi forsan fuerint iuramento, confirmacione apostolica vel quauis firmitate alia roborata, statutis et consuetudinibus priuilegiis quoque et indultis Ecclesiis huiusmodi forsan concessis, quibus inter alia caueri dicitur expresse, quod nullus in canonicum Ecclesiarum eorundem recipi aut canonicatus et prebendas in eisdem obtinere possit, nisi de legitimo matrimonio et de nobili genere ex utroque parente procreatus, aut in utroque vel in altero iurium doctor et alias certo modo qualificatus existat, ceterisque contrariis nequaquam obstantibus auctoritate apostolica earundem tenore presencium de specialis dono gracie dispensamus tibique pariter indulgemus abolemusque alias omnem illegitimacionis et geniture maculam. Datum earundem litterarum Rome apud sanctum Petrum anno incarnacionis dominice millesimo quingentesimo decimo quarto kalendas Augusti Pontificatus anno septimo. — Quiquidem domini prelati et canonici prefati dictis litteris cum ea, qua decuit, reuerencia receptis earumque tenore audito sufficienter super premissis deliberati prefato illustri et venerabili domino Johanne ex ducibus Littvanie Cracouiensi Canonico prefato ex premissis documentis pro nobili habito... eundem dominum Johannem canonicum Cracouiensem... in prepositum ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem ac in fratrem ipsorum reciperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 20 Julii 1512).

246. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 135⁰).* Ibidem honorabilis dominus Martinus de Buk altarista procurator venerabilis domini Bernardi Vapowski decretorum doctoris Canonici Cracouiensis legitimus... dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus ipsum dominum Bernardum Vapowski in canonicum... reciperent... quiquidem domini receptis prius pro satisfaccione statuti de nobilibus et doctoribus ad ecclesiam Poznaniensem recipiendis intitulatum, super nobilitate eiusdem domini Bernardi testibus fidedignis, videlicet Reuerendissimo in Christo patre domino Johanne de Ludbrancz episcopo Poznaniensi, Petro Guniczsky canonico Poznaniensi, et generoso domino Jacobo Bothurzinsky tribuno Calischiensi, qui ipsum dominum Bernardum Vapowski de nobili genere ex utroque parente ex patre de Radoszevicze nepote germano ex sorore olim domini Episcopi Cracouiensis Johannis Rzeschowsky de armis truncorum, que alias vocantur *Czyelepala*, et ex matre de Polyessye *Czyolkowa* de notabili domo legitime progenitum testificantur, eundem dominum Bernardum... in canonicum et fratrem... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 13 Decembris 1512).

247. *(Acta act. cap. Pozn. 1505 – 1515 fol. 144⁰).* Die Lune XIII Decembris... honorabilis dominus Jacobus de Cosmynek altarista in Ecclesia prefata Poznaniensi Cathedrali procurator legitimus venerabilis domini Johannis Rybyensky canonici Gneznensis et Poznaniensis... [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus suum principalem in canonicum Ecclesie Poznaniensis... admitterent, quiquidem domini litteris institucionis visis ac eorum tenore, per me notarium lectis, audito parentes mandatis Reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis iuxta statutum de nobilibus et doctoribus ad ecclesiam Poznaniensem recipiendis editum testibus super nobilitate prefati domini Johannis Rybyensky videlicet nobilibus Nicolao Dambnyczsky doctore in Medicinis et Jacobo Padnyewsky, ipsum ex patre nobili Nicolao de Rybno de armis *Sulymy* aquilam et tres lapides deferentes et ex matre nobili Ursula de Zalakowo de armis Rozarum, ac venerabilibus dominis Johanne Charbowsky et Nicolao Jactorowsky canonicis Poznaniensibus eundem dominum Rybyensky canonicum predictum ex patre *Sulymy* et matre *Rozarum* medio iuramento corporali per ipsos tactis sacrosanctis scripturis in manibus mei notarii prestito esse nobilem ex utroque parente deponentibus, fidedignis receptis... ipsum dominum Johannem Rybyensky in canonicum ad ipsam [Ecclesiam Poznaniensem]... admiserunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Decembris 1512).

248. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 146).* Eodem die [Jouis XXIII Decembris]... constitutus personaliter honorabilis dominus Martinus altarista in Buk venerabilis domini Sebastiani Opalyenyczsky procurator legitimus... [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum dominum Sebastianum principalem suum in canonicum et fratrem ipsorum... reciperent,... quiquidem domini... receptis primitus iuxta Statutum... super nobilitate eiusdem domini Sebastiani videlicet venerabilibus dominis Johanne de Lukowo decano Poznaniensi et Nicolao Olesky canonico ipsum ex patre Petro et awo similiter Petro nobilibus armis *(Nalacz)* Nauium

et Bork, tres lupos deferentibus, et ex matre de Sbaszin de armis *Nalacz* et *Lodza*, ac Johanne de Gora archidiacono et officiali Poznaniensi generali eundem dominum Sebastianum ex patre *Lodzicz* et matre similiter *Lodzicz* nobilibus medio iuramento nobilem de utroque parente et legitimum deponentibus et testificantibus, testibus fidedignis . . eundem dominum Sebastianum in canonicum et fratrem ipsorum ad ipsam Ecclesiam Poznaniensem receperunt . . .

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Aprilis 1513).

249. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 150v).* Die lune quarta Aprilis . . constitutus personaliter venerabilis dominus Albertus Gwyazdowski canonicus Poznaniensis . . . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum in canonicum . . reciperent . . . quiquidem domini . . iuxta statutum, quod disponit de nobilibus . . ad Ecclesiam Poznaniensem recipiendis . . testibus videlicet venerabilibus dominis Martino Slap Dambrowski, Sigismundo de Camyenyecz, Nicolao Olesky et Thoma Goczalkowsky canonicis Poznaniensibus super nobilitate eiusdem receptis, qui eundem de certa sciencia et prout alias circa recepcionem germani eiusdem de anno domini 1506, XXIII Marcii factam probatum est sufficienter, eundem nobilem ex utroque parente et legitimum medio iuramento deposuerunt, ipsum dominum Albertum Gwyasdowsky in canonicum et fratrem ipsorum . . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 28 Maii 1513).

250. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 153v).* Die sabbati 28 May . . in termino deliberando ad hodiernam diem domino Andree Morawsky . . et aliis competitoribus [prebende Poznaniensis] . . dato et assignato . . venerabilem dominum Andream Morawsky, qui in iure pocior et deligencior videbatur receptis secundum statutum . . super nobilitate sua videlicet venerabiles dominos Martinum Slap, Sigismundum de Camyenyecz canonicos et Iohannem Slawyenski archidiaconum et nobiles Iohannem Byelawsky ac Stanislaum Thurkowsky, fidedignis testibus, qui ipsum dominum Andream medio iuramento nobilem ex utroque parente ex patre de Morawsky de armis *Drogoslaw*, sagittam et medium anulum deferentem, et *Iastrabyecz*, ex matre Katherina de Wythkowicze de armis *Nalacz* et *Prawdzycz*, medium leonis ex muro deferentem dixerunt et deposuerunt, . . . [domini prelati et canonici] in canonicum et confratrem ipsorum . . receperunt.

[Cracouie]. Feria 3a in vigilia s. Mathei Ewangeliste (d. 20 Septembris 1513).

251. *(Consul. Crac. V p. 78).* Nobilis dominus Paulus Szworcz capitaneus Brzestensis etc. in residencia nostra consulari personaliter constitutus sponte et libere resignauit ius suum ciuile ciuitatis nostre Cracouiensis renuncians omnibus priuilegiis et libertatibus, quibus conciues nostri gaudere et potiri solent; attamen domum consortis sue, quam inhabitat, et alia bona hic in ciuitate iacencia ab oneribus ciuitatis non eximendo; sed eam et ea sub iure ciuili et obediencia ciuitatis reliquendo more aliorum ciuium Cracouiensium et iuxta priuilegia ipsorum.

In capitulo Poznaniensi (d. 3 Aprilis 1514).

252. *(Acta act. cap. Pozn. 1505–1515 fol. 166°).* Die Lune tercia Aprilis . . constitutus personaliter venerabilis dominus Michael Czysyelsky . . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum in canonicum et confratrem ipsorum . . reciperent . . . quiquidem domini . . recepto iuxta statutum de nobilibus editum de nobilitate ipsius quantum de patre ex eo, quia venerabiles domini, Andreas Czysyelsky cancellarius Poznaniensis patruus et tandem germanus frater eiusdem domini Michaelis predicti paulo ante ad ipsam Ecclesiam prefatam recepti fuerant, de nobilitate sua testibus sufficientibus inductis, quantum vero de matre per tres testes videlicet honorabilem dominum Iohannem Blocziszewsky plebanum in Lubyn et nobilem Iohannem Mlinkowsky ac Petrum Zwanowsky ipsum dominum Michaelem ex Margaretha de Darnowo ex utroque parente nobili de armis videlicet *Ostoÿa* et *Lelÿwa* testificantes, testimonio sufficienti . . eundem in canonicum et confratrem ipsorum . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Augusti 1514).

253. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1515 fol. 174).* Ibidem constitutus personaliter honorabilis dominus Martinus de Starczynowo altarista in Srzem procurator venerabilis domini Andree Wlosczyeyewski legitimus . . . dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus prefatum venerabilem dominum Andream Wlosczyewsky in decanum et confratrem . . reciperent . . , quiquidem domini . . postquam eundem [Andream] manifeste constat esse ex utroque parente nobilem, prout ex induccione et examinacione testium per venerabilem Laurencium Wlosczyewsky germanum eiusdem domini Andree circa ipsius in canonicum Poznaniensem recepcionem, inductorum plenius constat . . [ipsum] in confratrem ipsorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 10 Septembris 1515).

254. *(Acta act. cap. Pozn. 1515–1524 fol. 6°).* Die Lune decima Septembris . . . constitutus personaliter venerabilis dominus Iohannes Volsky . . . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum in canonicum . . reciperent . . . quiquidem domini . . . recepto primitus iuxta statutum . . de nobilitate eiusdem Iohannis Volsky per testes ydoneos videlicet nobiles et honorabiles dominos Laurencium Passikon, Bartholomeum Sosnyczsky fratrem awncularem dicti domini Iohannis Volsky, Nicolaum de Luthomyrsko psalteristam Ecclesie Poznaniensis et Nicolaum Strzeleczsky sufficienti testimonio, qui eundem ex utroque parente ex patre Stanislao de Byerwoltova Vola de armis pinorum et ex matre Anna Sosnyczska de armis rosam, et tres tubas deferentem quo ad patrem eiusdem Anne, et *Seligÿ*, medium lune et in medio crucem deferentem quo ad matrem dicte Anne, nobilem esse et fore medio iuramento per eos prestito dixerunt, ac magnifici domini Nicolai de Ludbrancz palatini Poznaniensis per litteras [accepta] recognicione . . . ipsum [Iohannem Volsky] in canonicum . . receperunt , .

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Septembris 1515).

255. *(Acta act. cap. Pozn. 1515—1524 fol. 8v).* Die Mercurii XXVI Septembris . . constitutus personaliter . . dominus Thomas Goczalkowsky canonicus Poznaniensis procurator venerabilis domini Iohannis Conarski canonici Cracouiensis . . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum dominum venerabilem Iohannem Conarsky . . . in canonicum . . . reciperent . . quiquidem domini . . receptis primitus iuxta statutum . . . testibus fidedignis per ipsum procuratorem predictum super nobilitate eiusdem domini Iohannis Conarsky inductis videlicet venerabilibus dominis Sigismundo de Camyenyecz, Nicolao Olesky et Andrea Naramowsky canonicis Poznaniensibus ac generoso Laurencio Passikon Wlosczyeyewsky, qui eundem dominum Iohannem Conarsky nobilem ex utroque parente ex patre videlicet Andrea Conarski de armis *Abdanyecz* et ex matre Strzeleczska de armis *Dolywa*, legitime procreatum medio iuramento deposuerunt et testificati sunt . . . prefatum dominum Iohannem Conarski . . . in canonicum et confratrem . . . receperunt . .

256. *(ibidem fol. 9).* Ibidem venerabiles domini Nicolaus Olesky et Thomas Goczalkowsky fideiusserunt sub pena priuacionis reffectionum se submittentes, quod prefatus dominus Iohannes Conarsky adducet testes sufficienciores super nobilitate sua ad primum capitulum generale, extunc inmediate sequens, alias in forma meliori, presentibus quibus supra.

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Octobris 1515).

257. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 1524 fol. 10).* Die veneris XXVI Octobris . . constitutus personaliter venerabilis vir dominus Thomas Goczalkowsby canonicus Poznaniensis procurator domini Sandiwogy Noyewsky . . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus dictum dominum Sandiuogium Noyewski . . . in canonicum . . reciperent . . quiquidem domini . . receptis iuxta statutum . . super nobilitate eiusdem domini Sandiuogii Noyewski testibus fidedignis . . videlicet venerabilibus dominis Nicolao Olesky, Alberto Pakoslawsky et Nicolao Iactorowsky canonicis Poznaniensibus, qui medio iuramento ibidem per eos prestito ipsum dominum Sandiuogium Noyewski bene genitum et legitime procreatum ex utroque parente nobilem videlicet ex patre Martino de Noyewo de armis *Nalacz*, et ex matre de Skoky de armis *Zawyassa* deposuerunt et testificauerunt . . . eundem dominum Sandiuogium . . in canonicum . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Novembris 1515).

258. *(Acta act. cap. Pozn. 1515—1524 fol. 15v).* Ibidem prefati domini capitulum hoc generale propter negocia reuerendissimi domini Episcopi et certorum dominorum, quibus propter pericula pestis ad capitulum non erat securum aduenire, si que necessaria habebunt agenda, et presertim pro reformatione statuti de nobilibus ad ecclesiam recipiendis per Reuerendissimum, si sua Paternitas aderit, facienda, hinc ad festum Conuersionis sancti Pauli proxime futurum et dies extunc sequentes continuauerunt et vim eiusdem ac potestatem plenariam pro premissis reseruatam esse voluerunt in forma meliori.

In capitulo Poznaniensi (d. 29 Novembris 1515).

259. *(Acta act. cap. Pozn 1515–1524 fol. 15⁰).* Die Iouis penultima Novembris . . . honorabilis dominus Albertus de Lekna canonicus Ecclesie collegiate sancte Marie in summo Poznaniensi procurator legitimus venerabilis domini Petri Starzechowsky . . . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum dominum Petrum Starzechowsky , . in canonicum . . reciperent . . quiquidem domini . . testimonio de ipsius domini Petri Starzechowsky nobilitate iuxta statutum . . sufficienti habito per litteras videlicet Serenissimi principis et domini domini Sigismundi dei gracia Regis Polonie sigillo sue Maiestatis sigillatas manuque Reuerendissimi in Christo patris domini Petri de Thomycze Episcopi Przemislensis et Regni Polonie vicecancellarii subscriptas, quibus sua Mtas ex deposicione et testimonio per generosos dominos Petrum Kmytha capitaneum et Stanislaum Pyleczsky succamerarium Przemislensem, Nicolaum Pyotrowsky et Borchardum Przethoczsky capitaneum Nyeschoviensem super nobilitate eiusdem domini Petri Starzechowsky coram sua Mte in testes inductos, sufficienter factis, eundem dominum Petrum prefatum verum et legitimum nobilem ex utroque parente de armis ex stirpe videlicet paterna *Lyeliua* et *Ostoÿa*, ex materna vero *Drzewÿcza* et *Plomÿenÿe* fuisse et esse deponentes et testificantes, de ipsa eadem prefati domini Petri nobilitate ipsis dominis et toti capitulo eorum fidem facere et testificari dignata est . . eundem dominum Petrum Starzechowski prefatum in canonicum . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Decembris 1515).

260. *(Acta act. cap. Pozn. 1515—1524 fol. 16⁰).* Die Mercurii duodecima Decembris . . constitutus personaliter venerabilis vir dominus Nicolaus Olesky canonicus Poznaniensis procurator legitimus . . venerabilis viri domini Iohannis Zamboczsky custodis Curzelouiensis primarii et protonotarii apostolici , . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus prefatum dominum Zamboczsky . . in canonicum . . reciperent . . quiquidem domini . . . recepto iuxta statutum . . de ipsius domini Iohannis Zamboczsky nobilitate ex litteris Reuerendissimi in Christo patris domini Iohannis dei gracia Episcopi Poznaniensis et ex testibus fidedignis iuratis videlicet venerabilibus viris dominis Thoma de Goczalkowo et Petro de Gunicze canonicis Poznaniensibus sufficienti testimonio et probatione, qui ipsum dominum Iohannem Zamboczsky prefatum verum et legitimum ex utroque parente nobilem de armis ex patre *Radvani* et *Griff*, de matre vero *Schachownÿcza* fuisse et esse deposuerunt et testificati sunt . . eundem dominum Iohannem Zamboczsky . . in canonicum . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 1 Marcii 1516).

261. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 1524 fol. 23).* Die Saturni prima Marcii . . [domini prelati et canonict] per discretum Thomam Ostrowski clericum diocesis Gneznensis, procuratorem domini Iacobi Mathowsky legitimum, requisiti, dictum dominum Iacobum . . decretis litteris remissorialibus pro testibus super nobilitate generis sui, prout infra sequitur . . in canonicum . . receperunt.

262. *(ibidem fol. 23⁰).* Ibidem prefati domini ad petita procuratoris domini Iacobi Mathowsky canonici prefati, qui pro satisfaccione statuti de nobilibus ad ecclesiam Poznaniensem recipiendis editi in probanda nobilitate generis ipsius domini Mathowsky principalis sui propter remotiorem patrie eiusdem distanciam difficultatem magnam allegat, litteras remissorias pro inducendis iuxta statutum prefatum ad probandam nobilitatem suam ydoneis testibus in Reuerendissimum in Christo patrem dominum Petrum dei gracia Episcopum Przemyslensem in forma debita decreuerunt et dandum mandauerunt decernentes prefatum dominum Iacobum Mathowski nullatenus ad percipiendum quottidianas distribuciones admittendum, donec de ipsa nobilitate sua sufficienter docuerit et statuto prefato iurato more solito satisfecerit.

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Maii 1516).

263. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 — 1524 fol. 29⁰).* Die Veneris XXIII Maii.. constitutus venerabilis dominus Nicolaus Domanykowski canonicus Lanciciensis . . [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum in canonicum . . reciperent . . quiquidem domini . . receptis iuxta Statutum . . super nobilitate generis dicti domini Nicolai Domanykowsky testibus, quos ibidem induxit, videlicet nobilibus Nicolao Wyssoczsky, Nicolao Wyrzbyczsky et Iacobo Iankowsky laicis diocesis Gnesnensis, qui medio iuramento ibidem per eos tacta ymagine crucifixi prestito eundem dominum Nicolaum prefatum dixerunt et deposuerunt esse legitimum et bene procreatum ex utroque parente nobilem ex patre videlicet de armis *Pobogow,* babatum et crucem supra deferentem, et ex matra ipsius *Iastrzabÿancz* babatum et crucem in eo deferentem... eundem dominum Nicolaum Domanykowsky predictum.. ad canonicatum.. receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Augusti 1516).

264. *(Acta act. cap. Pozn. 1505—1524 fol. 36).* Die veneris octaua Augusti hora terciarum in loco capitulari consueto venerabilibus dominis prelatis et canonicis Ecclesie Poznaniensis capitulariter congregatis reuerendus pater dominus Iohannes de Gora decanus etc. personaliter constitutus ex nomine Serenissimi principis et domini domini Sigismundi dei gracia Regis Polonie etc. presentauit et obtulit litteras unas in papiro clausas et alteras in pargameno apertas sub titulo et sigillo appenso sue Mtis de data Vylne die sancti Iohannis Baptiste anno domini 1516, priuilegium a sede apostolica pro Ecclesiis Metropolitana et Cathedralibus in regno Polonie de non recipiendis ad ipsas Ecclesias plebeis personis datum et concessum, in se continentes ac processum desuper sub titulo et sigillo Reuerendissimi in Christo patris domini Ieronimi dei et apostolice sedis gracia Episcopi Ausculani curieque causarum Camere apostolice generalis auditoris, iudicis et executoris dictarum litterarum seu priuilegii apostolici, manu et signo legalis Henrici de Bussyco clerici Iultdensis diocesis archivii Romane curie scriptoris subscriptas et consignatas de data Rome in domo residencie sue Paternitatis anno domini 1515 indiccione tercia XVIII mensis Augusti, Pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Leonis diuina providencia pape decimi anno tercio, quibusquidem litteris regie Mtis et processus ipsi domini cum ea, qua decuit, reuerencia susceptis

visisque et eorum tenore audito, easdem grate et reuerenter acceptauerunt et publicari iuxta tenorem earundem commiserunt et mandauerunt, prout tandem publicate sunt et fuerunt.

In capitulo Poznaniensi (d. 13 Octobris 1516).

265. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 — 1524 fol. 37⁰).* Die Veneris tercia Octobris .. constitutus personaliter venerabilis dominus Stanislaus Byeleyewsky canonicus Poznaniensis .. [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum.. in canonicum.. reciperent .. quiquidem domini.. receptis super nobilitate eiusdem domini Stanislai iuxta Statutum ... testibus fidedignis videlicet venerabili domino Alberto Pakoslawsky, honorabili domino Cleopha preposito in Sbaszin et nobili Andrea Suloczsky, qui eundem dominum Stanislaum medio ipsorum iuramento deposuerunt et dixerunt ex utroque parente nobilem legitime procreatum, ex patre videlicet nobili Iohanne Byeleyewsky de armis *Bylyna*, et ex matre nobili Margaretha Suloczyna de armis *Lasky* et *Griff* eiusdem domini Stanislai parentibus legitimis .. eundem dominum Stanislaum Byeleyewsky prefatum in canonicum .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 20 Octobris 1516).

266. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 — 1524 fol. 38⁰).* Die Lune vicesima Octobris .. constitutus personaliter venerabilis dominus Nicolaus Olesky canonicus Poznaniensis procurator venerabilis domini Benedicti Lathalsky legitimus .. [dominos prelatos et canonicos] requisiuit, quatinus ipsum dominum Benedictum .. in canonicum ... reciperent ... quiquidem domini ... receptis ... iuxta Statutum .. super nobilitate ipsius domini Benedicti testibus fidedignis videlicet venerabilibus dominis Alberto Pakoslawsky, Thoma Goczalkowsky et Nicolao Iactorowsky canonicis Ecclesie Poznaniensis, qui medio iuramento ibidem per eos ad sancta dei Ewangelia prestito dixerunt et deposuerunt eundem dominum Benedictum ex utroque parente esse nobilem et bene ac legitime progenitum ex patre videlicet nobili Ianussio de Latalicze castellano Gneznensi de armis *Prawdzicz* et ex matre nobili Zophia de Skoky de armis *Nowyna* et Rosarum... ipsum dominum Benedictum Latalsky in canonicum... receperunt ...

In capitulo Poznaniensi (d. 6 Aprilis 1517).

267. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 — 1524 fol. 50).* Die Lune sexta mensis Aprilis .. constitutus personaliter venerabilis Iohannes Sbasky canonicus Poznaniensis requisiuit [dominos prelatos et canonicos], quatinus eundem .. in canonicum .. reciperent .. quiquidem domini .. receptis super nobilitate prefati domini Iohannis Sbasky, quos ibidem induxit, testibus fidedignis videlicet dominis Sigismundo de Camyenyecz et Nicolao Olesky canonicis Poznaniensibus, qui medio iuramento deposuerunt et dixerunt ipsum dominum Iohannem esse nobilem ex utroque parente, videlicet ex patre Martino Sbasky de armis *Nalancz* et *Lodza*, et ex matre Zophia de armis *Vylky* et *Lodza* ... ipsum dominum Iohannem in canonicum .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 31 Augusti 1517).

268. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 — 1524 fol. 59).* Die Lune vltima mensis Augusti . . constitutus personaliter venerabilis dominus Valentinus Cucharsky dominos prelatos et canonicos . . . requisiuit, quatinus ipsum . . . in canonicum . . reciperent . . quiquidem domini . . . . receptis testibus super nobilitate eiusdem domini Cucharsky fidedignis videlicet honorabili et nobilibus dominis Iohanne Prusynovsky plebano de Zyelecz actu presbitero, Iohanne Czyrmynsky et Andrea Pruszynowsky, qui medio iuramento per eosdem prestito ipsum dominum Valentinum Cucharsky nobilem et legitimum ex utroque parente deposuerunt et testificati [sunt] ex patre videlicet de armis *Vczelcza* alias scacorum, et *Corabczyk;* ex matre vero *Wyenyeva* et *Dolyva* . . eundem . . in canonicum . . receperunt . .

269. *(ibidem fol. 59⁰).* Ibidem eodem die . . constitutus personaliter venerabilis domiuus Thomas Goczalkowsky canonicus Poznaniensis nomine procuratorio venerabilis domini Stanislai Myelszynsky . . dominos prelatos et canonicos . . requisiuit . . quatinus ipsius principalem in canonicum . . reciperent . . quiquidem domini . . receptis primitus super nobilitate ipsius domini Stanislai Myelszynski iuxta Statutum . . testibus fidedignis videlicet nobili Nicolao Myelzynsky, Vincencio Ruchoczsky et Nicolao Wyckowsky, qui medio iuramento ipsum dominum Stanislaum legitime procreatum et nobilem ex utroque parente, ex patre videlicet nobili Iohanne Myelzynsky de armis *Novyna* et *Leszczycz*, ex matre vero nobili Katherina Brudzewska de armis *Zaraba* deposuerunt et testificati sunt . . ipsum dominum Stanislaum Myelzynsky . . in canonicum et confratrem . . receperunt . . .

In capitulo Poznaniensi (d. 22 Septembris 1517).

270. (*Acta actor. cap. Pozn. 1515 — 1542 fol. 62⁰*). Die Martis XXII Septembris . . domini [prelati et canonici] . . Iohannem Handa . . habito prius testimonio sufficienti super nobilitate eiusdem iuxta Statutum . . ex testibus coram Reuerendissimo domino Archiepiscopo Gneznensi videlicet generoso et nobilibus Lubowski burgrabio terrestri Calischiensi, Nicolao Glamboczsky, Alberto Modlyszewsky et Iohanne Gorzechowsky, et tandem coram Reuerendissmo domino Episcopo Poznaniensi modernis videlicet generosis et nobilibus dominis Andrea Oporowsky castellano Lanciciensi, Stanislao Lassoczsky succamerario Poznaniensi, Mathia Glowaczsky vexillifero Siradiensi, Nicolao Baruchowsky tenutario in Czyaszym et Iacobo Pleczsky, inductis, qui medio iuramento ipsum dominum Handa nobilem ex utroque parente de armis videlicet ex patre *Dolyva* et *Handanczow*, ex matre voro *Drya* et *Dolyva* legitime procreatum esse dixerunt et deposuerunt, prout ex litteris significatorialibus eorundem Reuerendissimorum patrum Archiepiscopi Gneznensis et Episcopi Poznaniensis prefatorum tunc in medio dominorum productis et per eos visis et lectis clarius constabat . . . in canonicum et confratrem . . receperunt . .

271. *(ibidem fol. 63)* . . Die Martis XXII Septembris . . domini [prelati et canonici] . . dominum Martinum Rambyesky, habito prius iuxta statutum . . de nobilitate eiusdem . . coram venerabili domino Iohanne de

Gora decano Poznaniensi etc. testibus fidedignis inductis videlicet Reuerendissimo domino Iohanne archiepiscopo Gneznensi, Spithkone Buzensky canonico Gneznensi et Paulo Cucharsky canonico Poznaniensi, qui, ut ibidem ipse dominus decanus prefatus in medio dominorum oretenus relationem fecit, ipsum dominum Martinum Rambyesky nobilem ex utroque parente ex patre videlicet de armis *Iastrzambyecz* et ex matre *Corab* legitime procreatum medio iuramento deposuerunt et testificati [sunt], sufficienti testimonio .. in canonicum et confratrem ... receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Octobris 1517).

272. *(Acta actor. capit. Pozn. 1515—1524 fol. 65).* Die Saturni XVII Octobris .. domini [prelati et canonici] . receptis iuxta Statutum super nobilitate domini Benedicti Isdbyensky testibus fidedignis videlicet venerabilibus dominis Iohanne Charbowsky et Nicolao Iactorowski canonicis Poznaniensibus, qui medio iuramento eundem dominum Benedictum nobilem ex utroque parente ex patre videlicet nobili Martino de Isdebno de armis Rosarum, ex matre vero nobili Margaretha de Smoszevo de armis *Topor* et *Novyna* deposuerunt et testificati sunt .. eundem .. in canonicum .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Februari 1518).

273. *(Acta actor. capit. Pozn. 1515—1524 fol. 74).* Die Ionis 4 Februarii .. domini [prelati et canonici] receptis .. iuxta Statutum .. super nobilitate domini Stanislai Przyborowsky testibus idoneis videlicet nobilibus Mathia Nyegolewsky et Alberto similiter Nyegolewsky awnculos eiusdem domini Stanislai ac Georgio Przedslawsky et Nicolao Sandzynsky, qui eundem dominum Stanislaum Przyborowski nobilem ex utroque parente et legitime procreatum de armis ex patre Carponum tres pennas in capite gestantium, et ex matre *Grzymaly* tres turres, et tres carpones medio iuramento testificati sunt .. eundem dominum Stanislaum Przyborowsky .. in canonicum .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 5 Iulii 1518).

274. *(Acta actor. capit. Pozn. 1515 — 1524 fol. 83).* Domini [prelati et canonici] ... receptis inprimis et habitis iuxta Statutum .. super nobilitate domini Martini Swyaczyczsky testibus fidedignis videlicet venerabili et honorabili dominis Stanislao de Strzelcze dudum canonico Poznaniensi et Mathia Coszewsky plebano in Coldrzęb, qui medio iuramento per eosdem ibidem ad sancta dei Ewangelia prestito et facto ipsum dominum Martinum Swyaczyczsky esse nobilem ex utroque parente et legitime procreatum ex patre videlicet subiudice Varschouiensi de armis *Corabczak* et ex matre de armis *proporczik* alias *Pomyany* deposuerunt et testificati sunt .. eundem .. [in canonicum] .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 10 Augusti 1518).

275. *(Acta actor. capit. Pozn. 1515 — 1524 fol. 85°).* Domini [prelati et canonici] .. receptis primitus iuxta statutum Ecclesie super nobili-

tate domini Felicis Gomolinsky testibus fidedignis videlicet venerabili domino Nicolao Migdal canonico Poznaniensi ac nobilibus Andrea Starzechowski et Thoma Dambowyeczsky, qui eundem medio iuramento nobilem ex utroque parente de armis ex patre *Gelytow* et ex matre *Pobogow* dixerunt et deposuerunt . . eundem dominum Felicem in canonicum Ecclesie Poznaniensis et confratrem . . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Decembris 1518).

276. *(Acta actor. capit. Pozn. 1515 — 1524 fol. 94⁰)* . . [Domini prelati et canonici] . . receptis primitus iuxta statutum . . super nobilitate domini Casparis Zegrowsky testibus fidedignis videlicet venerabilibus dominis Sigismundo de Camyenyecz et Iohanne Lanczsky canonicis Poznaniensicus, qui medio iuramento deposuerunt et dixerunt eundem dominum Casparum ex utroque parente nobilem de armis ex patre nobili Iohanne Zegrowsky tria folia lapacy in stipite deferentem alias *Czelepole*, ex matre vero nobili Heduigy Lanczska de armis *Corsbogv* tres carpones deferentem . . . ipsum dominum Casparum . . in canonicum et confratrem ipsorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Marcii 1519).

277. *(Acta actor. capit. Pozn. 1515—1524 fol. 100⁰)* . . . Domini [prelati et canonici] . . . . receptis primitus super nobilitate domini Pauli Gorziczski iuxta statutum per testos ydoneos videlicet nobiles Iohannem Dokowsky, Albertum Nyegolewsky, Iohannem Sarbsky et Albertum Grobsky, qui eundem dominum Paulum Gorziczsky nobilem ex utroque parente ex patre de armis *Samson* et ex matre *Lesczicz* medio iuramento testificati sunt, probacione sufficienti . . eundem dominum Paulum Gorziczsky in canonicum Poznaniensem . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 21 Marcii 1520).

278. *(Acta actor. capit. Pozn. 1515 — 1524 fol. 113⁰)* . . Domini [prelati et canonici] . . . receptis primitus iuxta Statutum Ecclesie . . fidedignis testibus [super nobilitate domini Iohannis Rydzynsky] videlicet generosis dominis Mathia Pawlowsky et Bartholomeo Pawlowsky patruis eiusdem domini Iohannis Ridzinsky inducentis, qui ipsorum medio iuramento dixerunt eundem inducentem nobilem ex utroque parente de armis ex patre *Grabÿa* sex lilia deferentem, et *Vyscotha* videlicet medium lilii et scati(s) deferentem, item ex matre de armis *Cothwicz* per medium campi albi lineam portantem, et *Iastrzabÿecz* . . eundem dominum Iohannem Ridzinsky . . in scolasticum et confratrem ipsorum ad ecclesiam Poznaniensem receperunt . . .

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Iulii 1520).

279. *(Acta act. cap. Pozn. 1515 — 1524 fol. 121⁰)* . . . Domini prelati et canonici . . . habita inprimis super nobilitate domini Petri Copaczowsky per generosos dominos Mathiam Crzizanowsky subiudicem

Poznaniensem et Albertum Voynowsky, qui eundem nobilem ex utroque parente de armis videlicet ex patre *Lodzicz* et ex matre *Nalancz* et *Rozycz* deposuerunt, probacione sufficienti facta... ipsum dominum Petrum. . in canonicum et confratrem ipsorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Maii 1521).

280. *(Acta act. cap. Pozn. 1515—1524 fol. 136)*... Domini prelati et canonici... receptis primitus iuxta statutum... super nobilitate domini Mathie Myleski ibidem per eum inductis testibus fidedignis videlicet nobilibus Mathia Mylesky nepote domini inducentis et Jozepho Badowsky, qui ipsum dominum Mathiam inducentem medio iuramento corporali per eosdem prestito nobilem et legitimum ex utroque parente dixerunt et testificati sunt de armis ex patre videlicet *Grzymaly* tres turres in campo rubeo et *Pomyany*, *Bawolaglowa* deferentem; ex matre vero Elizabeth Zaleska de armis *Novyna* et *Rolycz*.. eundem in canonicum et confratrem... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Januarii 1522).

281. *(Acta act. cap. Pozn. 1515—1524 fol. 152)*... Domini [prelati et canonici]... habitis certis litteris significatorialibus sub titulo et sigillo Serenissimi principis et domini domini Sigismundi dei gracia Regis Polonie etc., quibus sua Mtas ex deposicione certorum notabilium et fidedignorum coram sua Mte inductorum testium super nobilitate domini Johannis Lubowiczsky facit fidem... ipsum dominum Johannem Lubowiczsky... in canonicum... receperunt...

282. *(ibidem fol. 153)*. Ibidem prefati domini unanimiter decreuerunt, ut non obstantibus litteris Mtis regie significatorialibus dominus Lubowiczsky supradictus, postquam ad ecclesiam Poznaniensem superuenerit, antequam ad capitulum et refecciones admittetur, faciat de nobilitate sua iuxta statutum de nobilibus ad ecclesiam Poznaniensem recipiendis probacionem pleniorem et sufficientem.

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Februarii 1524).

283. *(Acta act. cap. Pozn. 1515—1524 fol. 189)*... Domini [prelati et canonici]... habita primitus sufficienti probacione de nobilitate domini Andree Conarsky iuxta statutum... per testes idoneos videlicet generosum dominum Johannem Bnynsky, Johannem Colaczkowsky et Derslaum Golynski, qui testes medio iuramento corporali dixerunt ipsum dominum Andream legitime procreatum ac nobilem ex utroque parente de armis videlicet de patre *Abdanyecz* et matre *Lodza*... ipsum dominum Andream ad prebendam et canonicatum... induxerunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 19 Februarii 1524).

284. *(Acta act. cap. Pozn. 1515—1524 fol. 190)*... Domini [prelati et canonici]... habita perprius sufficienti probacione de nobilitate domini Pauli Trampsky per testes ydoneos per capitulum Varschoviense

vigore commissionis eisdem per venerabile capitulum Poznaniense facte receptos et sufficienter examinatos videlicet venerabilem et egregium virum dominum Albertum de Radzyny decretorum doctorem plebanum in Promna ac nobiles Briccium de Rambyertowo, Nicolaum Sokolowsky et Johannem Comorowsky, qui medio ipsorum iuramento per eos prestito dixerunt de certa sciencia et deposuerunt eundem dominum Paulum Trampsky esse legitime procreatum et nobilem ex utroque parente ex armis videlicet ex patre nobili Petro *Landi* (s), ex matre vero nobili Margaretha de armis *Bolesti*... ipsum dominum Trampsky in archidiaconum Varschouiensem et confratrem ipsorum ad ecclesiam Poznaniensem induxerunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Septembris 1524).

285. *(Acta act. cap. Pozn 1524—1532 fol. 7)*... Domini [prelati et canonici]... dominum Stanislaum Bork, habita relatione Reuerendissimi domini Episcopi per litteras significatoriales sue Paternitatis fidem facientes, quod ipse dominus Stanislaus Bork fecit coram Mte Regie probacionem sufficientem per testes notabiles de nobilitate sua ex utroque parente iuxta disposicionem statuti de nobilibus ad ecclesiam maiores recipiendis... ad ecclesiam Poznaniensem ad prebendam et canonicatum... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Februarii 1525)

286. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 15).* Die Saturni XVIII Februarii hora terciarum in loco capitulari consueto supradicti domini capitulariter congregati in termino deliberacionis die sexta pro responsione supradicto Domino Petro Gorzensky ad ipsius requisicionem facienda, facta solemni protestacione, prefato domino Petro in hec vel hiis similia verba responderunt: Domine Petre, nos parati sumus parere litteris apostolicis pro persona tua concessis, postquam statutis Ecclesie Poznaniensis satisfeceris, presertim super nobilitate tua probanda, quam usque modo non probasti. De quaquidem responsione ipse dominus Petrus contentus fuit, et nobilitatem suam se probaturum quotidie obtulit, presentibus ibidem honorabilibus dominis Martino Zeta de Cazymyrz, Simone de Vyrboczicze vicecustode et Blasio de Stelmachi vicario Poznaniensi, testibus.

In capitulo Poznaniensi (d. 27 Februarii 1525).

287. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 15°)*... Domini [prelati et canonici] recepta sufficienti probacione iuxta Statutum... super nobilitate domini Petri Gorzenski ex testibus idoneis per eundem inductis videlicet generosis dominis Petro Conarzewsky, iudice Calyschiensi, Johanne Vythuchowsky, Mathia Strzampynsky et honorabili domino Johanne Sarbsky plebano in Skorzewo, qui medio ipsorum corporali iuramento prestito ipsum dominum Petrum legitime procreatum et nobilem ex utroque parente de armis videlicet ex patre nobili Martino Gorzenski *Nalancz* et *Lodza*, ex matre vero nobili Anna Glynska, de armis *Corsbok* tres carpones, et *Trach* valterem (s) cum alis deferentem deposuerunt et testificati sunt... ipsum in canonicum et confratrem ipsorum ad prebendam et canonicatum... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Maii 1525).

288. *(Acta act. cap. Pozn 1524—1532 fol. 21⁰)*... Domini [prelati et canonici]..., habita de nobilitate [domini Andree Zebrzidowsky] iuxta statutum... probacione sufficienti per testes idoneos et fidedignos videlicet venerabiles dominos Johannem Radzinsky scolasticum et Benedictum Izdbyensky canonicum Poznanienses facta, qui medio iuramento ipsorum corporali deposuerunt eundem dominum Andream nobilem esse de utroque parente ex patre videlicet nobili Alberto Zebrzidowsky de armis *Griff*, tres statuas ad instar furce et supra crucem videlicet ⅄ deferens, de matre nobili Elizabeth Criczska de armis *Cothwyczʒ* tres campos, duos albos et tercium in medio rubeum deferens et *Lodʒa*, legitimis parentibus procreatum... ipsum dominum Andream... in canonicum... receperunt...

289. *(ibidem fol. 22)*... Domini [prelati et canonici]... habita perprius iuxta Statutum... de nobilitate domini Simonis Chabyelski probacione sufficienti per testes fidedignos videlicet Reuerendum patrem dominum Nicolaum Olesky canonicum et administratorem, tunc sede vacante, Ecclesie Poznaniensis, ac venerabilem dominum Anzelmum de Lukowo cantorem Poznaniensem, facta, qui medio ipsorum corporali iuramento deposuerunt et dixerunt ipsum dominum Chabyelsky nobilem esse de legittimis parentibus de armis videlicet ex patre *Vÿenawa* caput *Bavola*, et ex matre *Grʒimaly*, tres turres deferentem... prefatum dominum Simonem Chabyelsky... receperunt in canonicum et confratrem ipsorum...

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Junii 1525).

290. *(Acta act. cap. Pozn. fol. 24)*... Domini [prelati et canonici]... habita primitus per testes idoneos videlicet dominum Nicolaum de Olesznycza et Nicolaum Jactorowsky canonicos de nobilitate domini Alexandri Orzeszkowski probacione sufficienti, qui eundem nobilem ex utroque parente, de armis ex patre *Novyna* et ex matre Rosa medio iuramento deposuerunt et dixerunt..., eundem dominum Allexandrum in canonicum et confratrem ipsorum... receperunt et installauerunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 28 Junii 1525).

291. *(Acta act. cap. Pozn 1524—1532 fol. 25)*... [Domini praelati et canonici]... habita primitus iuxta Statutum... super nobilitate domini Johannis Syekyrzeczsky probacione sufficienti per testes idoneos videlicet nobiles Thomam Othusky et Johannem Graboszewsky, qui medio iura mento corporali per eos prestito dixerunt et deposuerunt ipsum dominum Johannem Syekyrzeczsky esse nobilem ex utroque parente de armis videlicet ex patre *Szachownÿczʒa* et ex matre *Grʒymalÿ* tres turres deferentem... eundem ad canonicatum et prebendam receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 9 Januarii 1526).

292. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 41⁰)*... Domini [prelati et canonici] dominum Thomam Vosnyczsky habita probacione nobilitatis sue iuxta Statutum... per testes idoneos videlicet venerabiles

dominos Nicolaum Jactorowsky et Andream Malechowsky canonicos Poznanienses, qui eundem dominum Thomam medio iuramento per eosdem ad sancta dei Evangelia prestito nobilem ex utroque parente de armis ex patre *Gelytha* et *Nalancz*; ex matre vero Rosa deposuerunt et testificati sunt... ad dictos canonicatum et prebendam... receperunt...

[Cracouie]. Feria quinta ante Agnetis (d. 18 Januarii 1526).

293. *(Consul. Crac. V. p. 1143).* Nobilis Nyszwoyowsky ex parte filie sue uxoris quondam Antonii nuper defuncti coram nobis proposuit in et contra quandam Annam Midlowska, quomodo ipsa post obitum prefati Antonii in absencia uxoris sue cepit nonnullas res in auro, perlis, argento et suppellectili domestica ac pecuniis; — que per nobilem dominum N. Rzeszowsky in reponsione sua dixit: et si in absencia uxoris sue ipsa pii operis causa circa prefatam Antonii mortem fuerit, nil tamen, talium ut prefertur acceperat, verum si quod contra eandem agere haberet et vellet, petebat se ad ius nostrum transmitti, ubi se iustificare ac contra se propositis respondere vellet; nobilisque Nyeswoyewsky ex aduerso, cum nobilis esset, non ad ius, verum [ad] Regiam Mtem se transmitti optabat, quod nos [consules Cracouienses] nunquam denegare soliti sumus, tanquam ad dominum nostrum; quare hanc omnem actionem inter eos ad Regiam Mtem remisimus; videre debent tamen, si interim concordare possent. — Cum vero et tutores eorundem puerorum nuper per nos eis dati contra eandem Annam eciam agere vellent racione premissorum, eosdem tamquam conciues nostros secundum optata partis aduerse ad ius nostrum transmittimus; pro prefata qua Anna Midlowska ad finem usque cause tocius fideiusserunt Thomas sartor, Albertus Malicza sartor.

In capitulo Poznaniensi (d. 6 Decembris 1526).

294. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 61[0])*... Domini [praelati et canonici]... recepta prius iuxta statutum... per testes idoneos de nobilitate domini Luce Jankowski videlicet dominos Charbowsky cancellarium et Nicolaum Jactorowsky canonicum, qui eundem dominum Lucam nobilem ex utroque parente de armis ex patre Rozarum et ex matre *Nalancz* medio iuramento deposuerunt, probacione sufficienti... ipsum dominum Lucam ad canonicatum et prebendam acceperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 11 Decembris 1526).

295. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 62)*... [Domini praelati et canonici]... habita prius iuxta statutum... super nobilitate domini Johannis Choyensky per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Andream Naramowsky et Nicolaum Jactorowsky canonicos Poznanienses, qui ipsum medio iuramento eorundem nobilem ex utroque parente ex patre videlicet de armis *Abdanek* et ex matre *Dolywa* testificati sunt probacione sufficienti... prefatum dominum Johannem Choyensky in prepositum Poznaniensem et confratrem... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Aprilis 1527).

296. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 67)*... [Domini praelati et canonici]... habita sufficienti probacione super nobilitate domini Johannis Rudnyczsky iuxta statutum Ecclesie per testes idoneos videlicet nobiles Clementem Rudnyczsky dicti domini Johannis germanum et Petrum Covalsky, qui ipsum dominum Johannem nobilem ex utroque parente legitime procreatum de armis ex patre nobili Stephano de Rzeczicza de armis *Lyssow* sagittam et duas cruces per sagittam deferentem, et *Dryę*; ex matre vero nobili Barbara de Wodzyrady de armis *Labaczę Labancz* in ceruicali deferentem et *Wylkossy*, duo falcastra et crucem in medio deferentem medio iuramento per eos prestito dixerunt et deposuerunt... ipsum dominum Johannem Rudnyczsky... in canonicum... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Aprilis 1527).

297. *(Acta act. capit. Pozn. 1525–1532 fol. 68)*... Domini [prelati et canonici]... habita iuxta statutum Ecclesie probacione sufficienti super nobilitate domini Martini Gorinski per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Nicolaum Jactorowsky et Andream Conarsky canonicos Poznanienses, qui medio iuramento prestito per eosdem dixerunt et deposuerunt ipsum dominum Gorinsky nobilem ex utroque parente ac legitime procreatum de armis ex patre Rosarum et ex matre *Awdanyecz*... eundem dominum Martinum in canonicum... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 11 Junii 1527).

298. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 71)*... Domini [prelat et canonici]... accepta primitus super nobilitate domini Stanislai de Lypowyecz per testes idoneos videlicet nobiles Andream Zglyczinsky, Ploczensis, et Stanislaum Romanowski Vylnensis diocesum, qui ibidem inducti ipsum dominum Stanislaum [de] Lypowyecz ex utroque parente nobilem ex patre videlicet de armis *Czyolek* et ex matre de armis *Jastrzabyecz* medio iuramento dixerunt et deposuerunt ac testificati sunt de eorum certa sciencia, qui ipsum dominum Stanislaum et suos consanguineos optime noverunt, probacione sufficienti... prefatum dominum Stanislaum... in canonicum et confratrem... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Ianuarii 1528).

299. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol 82⁰)*... Domini [praelati et canonici].. habita prius de nobilitate domini Felicis Naropinski per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Simonem Chabyelsky archidiaconum Srzemensem et Felicem Gomolinsky canonicum Poznaniensem, qui medio iuramento per eosdem prestito ipsum dominum Naropinsky decanum prefatum nobilem ex utroque parente de armis ex patre *Bylyna*, tria babata deferentem, ex matre vero Pyoronowska de armis Rosarum legitime procreatum deposuerunt et testificati sunt, probacione sufficienti ... in canonicum Poznaniensem et confratrem .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Marcii 1529).

300. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 99°)* . . . [Domini praelati et canonici] . . habita de [venerabilis domini Iohannis Bolanczsky Medicine doctoris] nobilitate per testes idoneos videlicet nobiles Nicolaum Clopoczsky et Albertum Comorowsky, qui ipsum ex utroque parente ex patre videlicet de armis *Prvszy* mediam alteram crucem, et *Rawa* virginem in vrso; ex matre de armis *Slepowron* cerwm, anulum in ore portantem, et *Novyna* alias *Iastrzambyecz*, babatum et in medio crucem deferentem medio ipsorum iuramento nobilem et legitimum esse dixerunt et deposuerunt ac testificati sunt, probacione sufficienti . . . . eundem in archidiaconum Pczevensem et suum confratrem . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 5 Aprilis 1529).

301. *(Acta act. cap. Pozn 1524—1532 fol. 100)* . . Domini [praelati et canonici] . . . habita primitus super domini Stanislai Szlomowski nobilitate probatione sufficienti per testes idoneos videlicet nobiles Petrum Ossowsky et Mathiam Zegrowsky, qui medio ipsorum iuramento ad ymaginem crucifixi prestito ipsum dominum Stanislaum nobilem ex utroque parente et legitimum de armis videlicet ex patre Vincencio Szlomowsky *Abdanyecz* et *Corsbog*, ex matre vero Anna Storczynowska de armis *Lodza* et *Drya* ac *Abdanyecz* deposuerunt et dixerunt . . . ipsum dominum Stanislaum Szlomowsky ad canonicatum et prebendam . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 14 Februarii 1530).

302. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 115)* . . Domini [prelati et canonici] . . habita sufficienti probatione nobilitatis [domini Felicis Myruczski] per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Anzelmum de Lukowo cantorem et Nicolaum Iactorowsky prepositum Srzedensem et canonicum Poznaniensem, qui medio iuramento ipsum dominum Felicem Myruczsky nobilem ex utroque parente ac legitimum ex patre videlicet de armis Rosarum et *Topor*, ex matre vero de armis Rosarum et *Nalancz* medio iuramento deposuerunt ac dixerunt . . ipsum . . in canonicum Poznaniensem et ipsorum confratrem . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 22 Aprilis 1530).

303. *(Acta act. cap Pozn. 1524—1532 fol. 118°)*. An. 1530 die Veneris XXII Aprilis in loco capitulari ecclesie Poznaniensis consweto Reuerendissimus in Christo pater et dominus dominus Iohannes Latalsky dei gracia Episcopus Poznaniensis veniens personaliter in medium venerabilium dominorum Anzelmi de Lukowo cantoris, Simonis Chabyelsky archidiaconi Srzemensis tunc officialis, Iob Roszkowsky, Iohannis Lanczsky, Andree Naramowsky, Nicolai Iactorowsky, Iohannis Volsky, Thome doctoris Bedrman, Andree Conarsky et Iacobi Scrzatusky doctoris decretorum, prelatorum et canonicorum Ecclesie Poznaniensis hora terciarum capitulariter congregatorum, premissa et habita per certorum testium coram domi-

nis commissariis sue reuerendissime Paternitatis inductorum receptionem super exorta de venerabili domino Felice Gomolinsky canonico Poznaniensi infamia, ex occasione percussionis cuiusdam mulieris de Ostrow opido capituli circa summum per eum facte et infra certum tempus tandem mortue inquisitionem ex officio sue reuerendissime Paternitatis factam, visis eorundem testium de positionibus, de consilio prefatorum dominorum presertim iuris peritorum talem, prout sequitur, hiis verbis per suam reuerendissimam Paternitatem in scriptis prolatis declarauit et tulit sentenciam: Processimus contra te fama instigante ad inquisicionem, non tamen probatum crimen habemus, verum propter famam sedandam et ex aliis causis purgationem canonicam tibi iniungere deberemus, sed certis causis animum nostrum ad hoc mouentibus te consciencie tue relinquimus consulentes, ut queras auxilia et consilia, que noueris tibi esse profutura.

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Aprilis 1530).

304. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 118⁰)* .. Domini [praelati et canonici] .. habita de nobilitate domini Iohannis Zdzarowsky per testes idoneos videlicet venerabilem dominum Nicolaum Iactorowsky canonicum Poznaniensem ac nobiles Mathiam Noskowsky et Andream Vytakowsky, qui ipsum dominum Iohannem Zdzarowsky nobilem ex utroque parente ex patre videlicet Vincencio de Sdzarovyscha, de armis Rosarum et *Novÿna*, ex matre vero N. de Zacrzewo de armis Rosarum et *Nalacz* medio ipsorum iuramento deposuerunt, probacione sufficienti ... ipsum in canonicum Poznaniensem et confratrem ipsorum ... receperunt ...

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Maii 1530).

305. *(Acta actor. capit. Pozn. 1524—1532 fol. 119⁰)*... Domini [praelati et canonici] .. recepto iuxta statutum Ecclesie de domini Iohannis Scrzethuszewsky per certos testes idoneos fidedignis nobilitate et legitima procreatione videlicet venerabilem dominum Nicolaum Iactorowsky prepositum Srzedensem et canonicum Poznaniensem ac nobilem Nicolaum Galczynsky notarium consistorii Poznaniensis, qui eundem dominum Iohannem Scrzetuszewsky nobilem ex utroque parente legitime progenitum ex patre videlicet de armis Rosarum, ex matre vero de armis *Novÿna* et *Rolycz* sive *Svlyma* tres vomeres deferentem medio ipsorum iuramento testificati sunt, probatione sufficienti ... ipsum ad canonicatum et prebendam .. ad ecclesiam Poznaniensem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Septembris 1530).

306. *(Acta actor. capit. Pozn. 1525—1532 fol. 127⁰)*... [Domini praelati et canonici] .. habita de nobilitate domini Pauli Gylowyeczski per testes idoneos videlicet venerabilem dominum Andream Conarsky canonicum Poznaniensem et Albertum Gylowyeczsky germanum ipsius domini Pauli, qui medio iuramento eundem dominum Paulum nobilem ex utroque parente legitime procreatum de patre videlicet Iohanne de Gylowyecz de armis *Ostoya*)†(, et *Leszczicz* alias *Brog*, ex matre vero nobili Anna de Criczsko de armis *Cothwicz* et *Lodza* deposuerunt et testificati sunt iuxta Statutum Ecclesie, probacione sufficienti ... ipsum dominum Paulum .. in canonicum et confratrem ipsorum ... receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 3 Octobris 1530).

307. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 128⁰).* . . Domini praelati et canonici . . habita prius de domini Iohannis Cocalewsky nobilitate per testes idoneos videlicet venerabilem dominum Stanislaum Przibor-owsky et nobilem dominum Mathiam Nyegolewsky, qui eundem nobilem ex utroque parente, ex patre videlicet Iohanne Cocalewsky de armis *Samson* et *Nalancz*, et ex matre Heduigi Nyegolewska de armis *Corbosk* et *Nalancz* medio iuramento deposuerunt esse et testificati sunt, probatione sufficienti . . . ipsum dominum Iohannem Cocalewsky . . receperunt in canonicum Poznaniensem et confratrem ipsorum . .

In capitulo Poznaniensi (d. 31 Maii 1531).

308. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 144).* . . [Domini praelati et canonici] habita iuxta statutum Ecclesie super nobilitate domini Bartholomei Gandkowski per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Nicolaum Iactorowsky et Iohannem Syekyrzeczsky canonicos Poznanienses, qui ibidem medio iuramento per ipsos ad sancta dei Ewangelia prestito eundem dominum Gandkowsky nobilem ex utroque parente et legitime procreatum de armis videlicet ex patre Iohanne Gandkowsky *Srzenyawa* et *Grzymala* tres turres deferentem, ex matre vero nobili Wlodka Comornyczska de armis *Lodza* et *Odrovasz* testificati sunt probatione sufficienti . . ipsum dominum Bartholomeum Gandkowsky . . in cancellarium Poznaniensem et ipsorum confratrem receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Septembris 1531).

309. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 152).* . Domini [praelati et canonici] . . dominum Iohannem Coruinum de Iuniwladislauia sacre Theologie doctorem . . habita probacione ipsius promocionis ad doctoratum sufficienti per litteras autenticas sub titulo et signeto venerabilis domini fratris Siluestri de Prierio sacri palacii apostolici magistro de data anno domini 1523 . . . reproductas . . ad prebendam . . receperunt . .

310. *(ibidem fol. 152⁰).* Ibidem prefati domini decreuerunt et de cetero obseruandum constituerunt, ut quilibet doctorum ad prebendam doctoralem recipiendus, probet ante omnia promocionem suam ad doctoratum iuxta disposicionem statuti per litteras autenticas de illius promocione obtentas, originales, quas tunc producere et ostendere tenebitur.

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Ianuarii 1532).

311. *(Acta act. cap. Pozn. 1524—1532 fol. 160).* . [Domini praelati et canonici] . . . habita super nobilitate domini Petri Zacrzewsky per testes idones videlicet venerabilem dominum Iohannem Lanczsky canonicum Poznaniensem et nobilem Iohannem Iastrambsky, qui medio ipsorum iuramento deposuerunt et testificati sunt ipsum dominum Petrum Zacrzewsky esse ex utroque parente nobilem et legitime precreatum de armis videlicet

ex patre nobili Iohanne Zacrzewsky, *Vyscota* medium lilii et medium scaci et de aliis eiusdem *Vylk;* item ex matre nobili Anna Cawyeczska de armis *Lodza* et de aliis sex liliorum, probacione sufficienti... eundem dominum Petrum Zacrzewsky .. in canonicum et confratrem .. receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 27 Septembris 1532).

312. *(Liber Install. I p. 1)*... Domini praelati et canonici... receptis iuxta Statutum capituli .. nobilibus dominis Bervaldo Volski et Andrea Dambowski testibus fidedignis per dominum Calixtum Pnyewsky super nobilitate sua inductis, admissis et iuratis, testificantibus .. prefatum dominum Calixtum Pnyewsky ex nobilibus patre Bernardo Pnyewsky de armis accipitrum et *Ogonczikow*, et ex matre Margareta de armis pinariorum legitime esse procreatum ac genitum nobilem .. eundem dominum Calixtum Pnyewsky in canonicum .. susceperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 11 Marcii 1533).

313. *(Lib. Install. I p. 2)*.. Domini [praelati et canonici] .. recepta iuxta statuta ecclesie de domini Stanislai Obyezyerski per certos testes ydoneos fidedignos nobilitate et legitima procreacione videlicet nobilibus dominis Andrea Gawronski, Andrea Soboczski, et Martino Przeborowsky, qui eundem dominum Stanislaum Obyezyersky nobilem ex utroque parente legitime procreatum ex patre videlicet de armis *Nalancz*, ex matre vero de armis *Noviny*, medio ipsorum corporali iuramento ad ymaginem Crucifixi Saluatoris nostri facto, testificati sunt, probacione sufficienti.. ipsum ad canonicatum.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Iunii 1535).

314. *(Lib. Install. I p. 13)*... Domini praelati et canonici... habita prius iuxta statutum Ecclesie.. super nobilitate domini Dauidis Ponyatowsky per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Iohannem Skrzetuschewski et Petrum Zakrzewski canonicos Poznanienses, qui medio iuramento eorundem ipsum nobilem ex utroque parente ex patre videlicet de armis *Srzenyawa*, et ex matre Rosarum testificati sunt, probacione sufficienti... eundem in canonicum Poznaniensem.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Novembris 1535).

315. *(Lib. Install. I p. 17)*.. Venerabilis dominus magister Knobloch canonicus ecclesie collegiate sancte Marie in summo Poznaniensi et procurator legitimus venerabilis domini Iacobi de Obornyk decretorum doctoris prepositi ecclesie collegiate sancte Marie Magdalene.. dominos praelatos et canonicos requisiuit.. quatinus ipsum dominum doctorem Iacobum de Obornyk vel ut nobilem ex utroque parente nobili precreatum, pro cuius verificacione incontinenti ibidem litteras testimoniales super nobilitate sui fratris germani, famati domini Blasy Vedelicy oriundi de Obornyk

ciuis Poznaniensis, sub titulo et sigillo Serenissimi domini Regis Polonie in pargameno scriptas produxit, vel ut tamquam doctorem in decretis, pro cuius etiam verificacione litteras sue promocionis ad doctoratum incontinenti ibidem produxit .. in canonicum et confratrem ipsorum reciperent.. quiquidem domini attendentes etiam, quod plures competitores ad dictos canonicatum et prebendam sic vacantes conuenerant .. [ad huismodi requisicionem] responsuros se die Sabbati proximi .. obtulerunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 13 Novembris 1535).

316. *(Lib. Install. I p. 18).* Tandem anno quo supra, die vero sabbati XIII mensis Novembris hora terciarum in loco capitulari ecclesie Cathedralis Poznaniensis consueto honorabili domino Blasio de Stelmachy a Poznania vicario perpetuo Poznaniensi venerabilis domini Iohannis Vilamowsky canonici Gnesnensis per venerabilem dominum Iohannem Skrzetuschewsky canonicum Poznaniensem principalem eiusdem procuratorem coram me notario capituli eiusdem Poznaniensis substituto pro una, item honorabili domino Laurencio Bozheyewski vicario eiusdem Ecclesie Poznaniensis et venerabilis domini Andree Przeczlawski canonici Ecclesie collegiate sancte Marie Poznaniensis procuratore legitimo, pro alia; item honorabili domino Petro de Strzezewo altariste eiusdem ecclesiae Poznaniensis et venerabilis domini Michaelis de Paczanow utriusque iuris doctoris Curzelouiensis et Islzensis ecclesiarum prepositi per venerabilem dominum Iohannem Iakymowsky canonicum Sandomiriensem principalem memorati domini doctoris Michaelis [procuratorem] ad acta officialatus Poznaniensis, ut dicebatur, substituti, pro tercia; item venerabili domino Stanislao Knobloch magistro artium et canonico ecclesie collegiate sancte Marie prefate ac venerabilis et egregii viri domini Iacobi de Obornyki decretorum doctoris prepositi ecclesie collegiate sancte Marie Magdalene in ciuitate Poznaniensi procuratore legitimo pro quarta partibus competitorum ad canonicatum et prebendam per obitum olim venerabilis Iohannis Rudnyczsky eorundem, dum viueret, ultimi et immediati possessoris vacantes concurrentibus suprascriptos dominos prelatos et canonicos ecclesie Poznaniensis tunc ibidem ad sonum campane capitulariter congregatos in termino responsionis, quolibet dictorum procuratorum pro recepcione suorum principalium ad dictos canonicatum et prebendam, ut premissum est, vacantes, requirentibus et mouentibus taliter eisdem responderunt: Nos parentes humiliter mandatis sedis Apostolice ac sacre Mtis Regie litteris, quosdam ex dictis competitoribus in eis nominatis, interesse pre se ferentibus metuque censurarum, parati sumus assignare vobis omnibus dominis procuratoribus nomine vestrorum principalium possessionem prepetiti canonicatus et prebende dicti domini Iohannis Rudnyczsky morte vacantium in fratresque suos, prenominatos vestros principales recepturi, dummodo quilibet ipsorum suam nobilitatem iuxta statuta ecclesie Poznaniensis per sedem apostolicam approbata, hoc est duobus nobilibus ex parte patris et aliis duobus nobilibus ex parte matris, testibus viuis idoneis probauerit.

317. *(ibidem p. 19).* Quo facto ibidem statim et incontinenti honorabilis dominus Laurencius Bosheyewsky prefatus procurator venerabilis domini Andree Przeczslawsky legitimus parendo et satisfaciendo retroscripto decreto venerabilis capituli Poznaniensis induxit venerabiles dominos Anzelmum Lucowski cantorem, Nicolaum Iactorowsky canonicos eiusdem eccle-

sie Poznaniensis ac nobiles dominos Mathiam Golynczewski et Nicolaum Soboczski testes ad probandum nobilitatem dicti domini Andree Przeczslawski principalis sui, quibusquidem testibus per venerabile capitulum susceptis et per me notarium infrascriptum examinatis, habita iuxta statutum ecclesie super nobilitate dicti domini Andree Przeczlawski per dictos testes ydoneos eundem dominum Przeczslawsky nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum de armis videlicet ex parte patris Iohanne Przeczlawski milite Carponis, piscem deferente, ex parte vero matris Catherina Zayanczkowska de armis Bipennium et *Nalancz*, sufficienti probacione .. ipsum dominum Andream Przeczlawski ad supradictos canonicatum et prebendam morte olim venerabilis Iohannis Rudnyczki vacantes in canonicum ... receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 22 Novembris 1535).

318. *(Lit. Install. I p. 19).* Venerabilis domini Michaelis de Paczanow iuris utriusque doctoris prepositi Curzelouiensis nomine procuratorio honorabilis dominus Petrus de Strzezewo altarista Poznaniensis procurator legitimus constitutus personaliter in loco capitulari ecclesie Poznaniensis consueto hora terciarum ibidem dominis prelatis et canonicis eiusdem ecclesie Poznaniensis capitulariter congregatis eisdem quandam appellacionis papiri scedulam exhibitam a decreto dominorum supra die sabbati XIII Novembris facto intimauit et insinuauit et vigore illius venerabiles dominos Andream Przeczlawski et Iohannnem Vilamowski aliosque omnes et singulos, ut dicebatur, ad canonicatum et prebendam Poznaniensem morte venerabilis olim Iohannis Rudniczsky nuper vacantes intensos citauit, terminum illis nonagesimam diem iuridicam ab intimacione et insinuacione dicte appelacionis in Romana Curia assignando, petens super eadem responderi; et domini prefati in termino iuris vel infra obtulerunt se responsuros; presentibus ibidem discretis dominis Iheronimo Qwileczki, Vincentio Lypnyczky, Alberto de Ossyeczno clericis Poznaniensis diocesis et me Gregorio notario venerabilis capituli Poznaniensis.

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Decembris 1535).

319. *(Lib. Install. I p. 20).* Anno domini 1535 die Martis VII Decembris hora terciarum in loco capitulari ecclesie Poznaniensis consueto domini prelati et canonici eiusdem Ecclesie capitulariter congregati honorabili domino Petro de Strzezewo procuratore venerabilis domini Michaelis de Paczanow iuris utriusque doctoris prepositi Curzelowiensis pro apostolis super appellacione per ipsum interposita instante et petente ad eam ipsam appellacionem in hec verba responderunt: Tu pretendis te et tuum principalem esse grauatum eo, quod non sit receptus in possessionem canonicatus et prebende Poznaniensis post mortem olim venerabilis Iohannis Rudnyczski vacantem, quum venerabile capitulum fuerit paratum te nomine tui principalis suscipere, dummodo iuxta statuta Regni a Sede apostolica confirmata ac semper et continue antea obseruari solita se probaret esse ex utroque parente nobilem, iocundumque ingressum iuxta statuta et consuetudinem prescriptam exoluisset, ad quod te submittere recusasti. Et si itaque per hoc te et tuum principalem non sentimus grauatum, ob reuerenciam tamen Sedis Apostolice tue appelacioni reue-

renter deferimus et hoc tibi pro apostolis damus. Presentibus ibidem discretis dominis Vincentio Lypnyczski, Stanislao de Czehanow et Alberto de Ossyeczno ac me Gregorio notario etc.

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Decembris 1535).

320. *(Lib. Install. I p. 20)*... Domini [praelati et canonici).. habentes de nobilitate domini Iohannis Vilamowski per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Simonem Chabielski officialem et Iohannem Corvinum canonicos, qui medio iuramento corporali prestito eundem dominum Iohannem Vilamowski nobilem ex utroque parente legitime procreatum de patre videlicet Stanislao de Lopienno deferente pro armis *Opolya*, hoc est aquilam nigram habenten stellam loco capitis, ex matre vero Catherina Grzimultowska de armis *Ostrzew* cruce insignita, et *Pomyany* caput bubali transuersum gladio representans, deposuerunt et testificati sunt iuxta statutum Ecclesie, probacione sufficienti.. ipsum dominum Vilamowski... in canonicum.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 20 Decembris 1535).

321. *(Lib. Install I p. 22).* Demum ibidem statim et incontinenti venerabilis ac egregius vir dominus Iacobus Vedelicius de Obornyki utriusque iuris doctor prepositus Ecclesie collegiate sancte Marie Magdalene in ciuitate Poznaniensi constitutus personaliter tenens et habens suis in manibus litteras Nominacionis ad quamcunque dignitatem aut canonicatum et prebendam Ecclesie Poznaniensis in turno Sedis Apostolice vacantem de persona dicti domini doctoris Iacobi prefati factas sub titulo et sigillo Serenissimi principis et domini domini Sigismundi dei gracia Regis Polonie, Magni Ducis Lituanie, Russie tociusque Prussie et Masouie etc. domini et heredis manu propria sue sacre Regie Mtis subscriptas, necnon processus inde secuti sub titulo et sigillo Reuerendissimi olim in Christo patris et domini domini Petri dei gracia Episcopi Cracouiensis et Regni Polonie vicecancellarii de data, Cracouie in domo sue solite residencie anno domini 1533 indictione septima, die vero septima mensis Aprilis, pontificatus sanctissimi olim domini nostri pape Clementis septimi anno X.. vigore earundem prenominatos dominos prelatos et canonicos requisiuit et monuit, quatinus ipsis litteris sacre Mtis Regie et Sedis Apostolice parerent, ac eundem dominum doctorem Iacobum ad canonicatum et prebendam predictos Poznanienses morte dicti olim venerabilis Bernardi Vapowski cantoris Cracouiensis, ut premissum est, vacantes, que ipse dominus doctor Iacobus infra tempus debitum coram venerabili domino Iohanne Vilamowsky cantore Ecclesie Cathedralis Cracouiensis, clerico Gneznensis diocesis, auctoritate apostolica notario publico cum protestacione debita acceptauit, de quo per instrumentum acceptacionis huiusmodi et prouisionis de eisdem ibidem per ipsum dominum doctorem Iacobum exhibitum ipse dominus doctor plenum fecit documentum, ac in canonicum et confratrem eorum reciperent, possessionem illorum necnon stallum in choro, locum ac vocem in capitulo cum plenitudine iuris canonici assignarent et traderent, aliaque facerent et exequerentur iuxta continentiam litterarum huiusmodi. Insuper etiam ibidem incontinenti idem dominus doctor Jacobus principalis satisfaciendo statuto capituli de recipiendis nobilibus et doctoribus ad ipsam ecclesiam Poznaniensem edito probando-

que se ex utroque parente de nobili genere fuisse et esse procreatum, certas litteras, quibus testificatur, quod famatus dominus Blasius ciuis Poznaniensis coram certis comissariis per Sacram Mtem regiam deputatis suam nobilitatem per certos testes nobiles per eum inductos declarauit; item alias litteras, quibus declaratur dictum dominum doctorem Jacobum fuisse et esse eidem domino Blasio fratrem germanum ex eisdem parentibus nobilibus procreatum, in pargameno scriptas sub titulo et sigillis sacre Mtis [Regie] Polonie feliciter moderni. Preterea alias litteras promocionis sue ad doctoratum in utroque iure reproduxit, petens se circa eosdem conseruari.

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Decembris 1535).

322. *(Lib. Install. I p. 24).* Tandem die Iouis XXIII Decembris hora terciarum in domo reuerendi patris domini Simonis Chabielski archidiaconi Srzemensis in Ecclesia Cathedrali canonicique ac in Spiritualibus vicarii et Officialis Poznaniensis generalis constitutis personaliter venerabilibus dominis Jacobo de Obornyki decretorum doctore, preposito ecclesie collegiate sancte Marie Magdalene in ciuitate Poznaniensi, principali, pro una, Leonardo Herman preposito hospitalis sancti Spiritus ante Poznaniam venerabilis domini Bartholomei Gantkowski cancellarii Poznaniensis pro altera, et honorabili domino Augustino canonico Srzedensi ac procuratore asserto venerabilis domini Michaelis de Paczanow iuris utriusque doctoris, Curzelowiensis prepositi, pro tercia partibus, competitorum ad canonicatum et prebendam Poznaniensem per mortem olim venerabilis domini Bernardi Vapowski cantoris Poznaniensis eorundem ultimi et inmediati possessoris vacantes concurrentium, supra descriptos dominos tunc capitulariter congregatos ad sonum campane in termino ad respondendum super requisicione illorum, ad dictum canonicatum et prebendam, ut premissum est, vacantes, requirentibus et monentibus, prefati domini litteris apostolicis, ac sacre Mtis Regie Polonie processibusque inde secutis predictis humiliter et reuerenter susceptis, ut decuit, illisque ruminatis et debite intellectis, habito desuper tractatu solemni maturaque deliberacione, attendentes, quod prefatus dominus Bartholomeus Gantkowsky cancellarius in sui recepcione ad eam ipsam cancellariam eiusdem Ecclesie Poznaniensis statuto iurato semperque inviolabiliter obseruato de nobilibus et doctoribus recipiendis intitulato satisfecit, nobilitatis sue sufficiens reddendo testimonium... eundem Bartholomeum Gantkowsky descendendo simul cum eo ad ipsam ecclesiam Cathedralem ad dictos canonicatum et prebendam Poznanienses... in canonicumque et confratrem eorum receperunt... Ipsos etiam dominos doctores Jacobum de Obornyky et Michaelem de Paczanow postquam nobilitatem suam testibus idoneis, viuis, iuxta statuta Ecclesie iurata et semper obseruata, ac iuxta priuilegia Sedis Apostolice et Sacre Mtis regie per sedem apostolicam confirmata, tenta et in usu habita probauerint, quandoquidem p l e b e o r u m d o c t o r u m sit numerus plenus, iuxta dispositionem dictorum priuilegiorum, et iocundum ingressum soluerint, similiter parentes mandatis apostolicis et regiis litteris predictis ad eosdem canonicatum et prebendam recipiendos fore decreuerunt et se obtulerunt, a quo decreto dicti domini doctor Jacobus principalis et Augustinus procurator doctoris Michaelis verbo appellaverunt. Presentibus ibidem honorabilibus et discretis domini: Jheronimo Qwylieczky plebano in Quilcz notario publico, Mathia de Boruschyno clericis diocesis Poznaniensis et Andrea Sczelusczynski.

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Januarii 1536).

323. *(Lib. Install. I p. 25).* Anno domini 1536 [die] Lune XVII Januarii hora terciarum in loco capitulari ecclesie Poznaniensis consueto reuerendi ac venerabiles domini prelati et canonici ecclesie Cathedralis Poznaniensis capitulariter congregati adueniente termino respondendi super appellacionibus dictorum dominorum doctoris Jacobi de Obornyki et Michaelis de Paczanow, ipsis dominis capitularibus intimatis et insinuatis, inprimisque magistro Stanislao Knobloch domini doctoris Jacobi pro responsione super ea ipsa sui principalis appellacione et pro dandis apostolis instante et petente, taliter sibi, ut sequitur, responderunt per organum reuerendi domini Johannis Sbanski custodis Poznaniensis: «Domine procurator; Venerabile capitulum non sentit te et principalem tuum in aliquo grauatum ex eo, quod tuus principalis primo et principaliter peciit se in canonicum ad ecclesiam Poznaniensem recipi, in quantum nobilis ex utroque parente procreatus. Quum tamen publice et notorie constat ipsum nunquam fuisse nec esse nobilem, sed ex patre ignobili dicto Quintibargk lanifice et artis pannitextorie mechanico et artifice de oppidulo Obornyk prope Poznaniam et pro tali semper habito et publice reputato extat procreatus et genitus, quamquidem artem lanificii germani sui principalis a suo patre acceptam et edoctam usque modo exercent, laborant et ex ea vivunt; et quamuis quasdam litteras regie Mtis in vim probacionis nobilitatis sue exhibere et ostendere videbatur, tamen ille asserte littere tanquam ex minus vera narracione ac mala Regie Mtis informacione, ut puta contra facti euidenciam et notorietatem producte, nec locum, nec fidem habere potuerunt, nec etiam ipse iuxta Statuta ecclesia iurata et semper obseruata et iuxta priuilegia, tum Sedis Apostolice, tum etiam Regie Mtis regis Polonie feliciter moderni per Sedem Apostolicam confirmata et semper seruata, tenta, et in usu habita testes super sua nobilitate probanda habere potuit, nec inducere voluit, immo recusauit contra prefata priuilegia et statuta ecclesie semper obseruata; deinde videns, quod nobilitatem suam probare non potuit, peciit se secundo recipi, prout doctor iuris. Verum ad presens in Ecclesia Poznaniensi sunt et alii doctores plebei in numero integro, iuxta priuilegia Sedis apostolice et Regie Mtis confirmata, per Sedem Apostolicam limitato et determinato, quibus obstantibus etiam prout doctor iuris plebeus pro hac vice recipi non potuit; unde quamuis in nullo se grauatum per capitulum Poznaniense pretendere potest, tamen ob reuerentiam Sedis apostolice sue appellacioni deferimus et has causas et raciones tibi et tuo principali pro apostolis damus. Magistro vero Augustino procuratore doctoris Michaelis instante et petente similiter pro responsione et dandis apostolis, responderunt ut prius supra anno 1535 die Martis septima mensis Decembris ad requisicionem circa canonicatum et prebendam olim domini Johannis Rudnyczky defuncti. Presentibus honorabilibus dominis Alberto Oblanszkowsky, Sacharia Sacristiano sancte Marie, Mathia vicario sancte Magdalene ecclesiarum Collegiatarum Poznaniensium, item magistro Johanne Cosmio et Blasio de Czapnyki vicario Cathedralis Poznaniensis etc.

In capitulo Poznaniensi (d. 28 Februarii 1536).

324. *(Lib. Install. I p. 27).* Anno domini 1536 die Lune XXVIII Februarii hora terciarum in loco capitulari Ecclesie Cathedralis Poznanien-

sis consueto venerabilibus dominis Anzelmo Lukowski cantore, Johanne Sbanski custode, Simone Chabielski archidiacono Srzemensi in ipsa ecclesia Cathedrali Poznaniensi vicarioque in spiritualibus et officiali generali, Johanne Lanczki, Andrea Naramowski, Nicolao Jactorowski, Johanne Volski, Mathia Milieski, Jacobo Skrzatuski decretorum doctore, Johanne Coruino sacre pagine professore, Petro Zakrzewski, Stanislao Obyeziersky, Simone Vissoczski et Petro Gorzenski prelatis et canonicis ecclesie Cathedralis Poznaniensis post decantatas vigilias suas ad sonum campane capitulariter congregatis constitutus coram illis personaliter venerabilis ac eximius dominus Jacobus de Obornyky decretorum doctor prepositus Ecclesie collegiate sancte Marie Magdalene in ciuitate Poznaniensi exhibuit eis litteras serenissimi principis et domini domini Sigismundi dei gracia Regis Polonie etc. eius Mtis Regie signeto annulari sigillatas seu obsignatas manu propria ipsius Mtis subscriptas de data Vilne ultima Januarii proxime preteriti anno presenti suprascripto emanatas, ad ipsos venerabiles dominos prelatos et canonicos ecclesie Cathedralis Poznaniensis eorumque capitulum intitulatas et directas, quibus litteris Mtas ipsa Regia litteras et documentum nobilitatis ex utroque parente de quatuor armis per fratrem germanum dicti domini doctoris Jacobi, Blasium de Obornyki ciuem Poznaniensem, coram commissariis Mtis sue factum per sex testes nobiles viros maturos honestos idoneos et fidedignos, consanguineos suos tamquam abunde et legitime factum approbat, et quod documentum etiam dictus dominus doctor Jacobus circa requisiciones per illum apud idem venerabile capitulum Poznaniense pro recepcione sui ad canonicatum et prebendam Poznanienses olim venerabilis Bernardi Vapowski cantoris Cracouiensis trina vice factas in vim probacionis nobilitatis sue producebat et reproducebat, quodquidem documentum ipsa Mtas Regia prefato domino Jacobo de Obornyki etiam competere eiusdemque nobilitatem sue Mti Regie sic probari, atque ipsi venerabili capitulo et aliis omnibus subditis Mtis sue ita penitus certam et exploratam esse debere declarauit per litteras predictas ex Vilna directas, ita ut ad eam demonstrandam atque confirmandam nullis amplius testimoniis atque argumentis ipse dominus doctor Jacobus opus habeat, atque ideo eisdem litteris ex Vilna directis Sacra Mtas Regia seuere mandauit eidem venerabili Capitulo, ut ipsum dominum doctorem Jacobum citra omnem moram in collegium suum et confratrem reciperent, et ne secus facerent districte illis precepit; requisiuitque prefatus dominus doctor Jacobus ipsos dominos prelatos et canonicos pro quarta vice, ut tam mandatis ac litteris apostolicis, vigore quarum prius trina vice fuerunt requisiti, quam etiam mandatis Regie Mtis effectualiter parerent ipsumque ut et tanquam nobilem ex utroque parente nobili procreatum ac genitum, prout de ipsius nobilitate Sacre Regie Mtis littere prefate etiam testificantur ad canonicatum et prebendam ecclesie Cathedralis Poznaniensis prefatos, morte olim venerabilis Bernardi Vapowski cantoris Cracouiensis eorundem ultimi et immediati possesoris vacantes, ac in canonicum et confratrem eorum et ad ecclesiam ipsam Cathedralem Poznaniensem reciperent, dictorumque canonicatus et prebende Poznaniensium realem et actualem possessionem, ac stallum in choro, necnon locum et vocem in capitulo cum plenitudine iuris canonici illi assignarent, ceteraque facerent iuxta vim, tenorem et disposicionem litterarum apostolicarum et processus inde secuti; tandem ipsi venerabiles domini prelati et canonici post breuem deliberacionem et consultacionem suam huiusmodi litteris et mandatis apostolicis et Regie Mtis pariter et documenti nobilitatis memorati domini doctoris Jacobi de Obornyki ac declarationis Regie super eodem docu-

mento facte mature et deligenter pensatis et cum debita reuerentia susceptis illisque parentes prefatum dominum doctorem Iacobum, de cuius etiam promocione legitima facta est fides, recepto prius ab illo de obseruandis statutis et consuetudinibus Ecclesie Cathedralis Poznaniensis corporali iuramento, quod ipse ibidem tactis Ewangelii scripturis sacrosanctis prestitis, ad canonicatum et prebendam per obitum olim venerabilis Bernardi Vapowski cantoris Cracouiensis vacantes ac in eorum confratrem et canonicum et ad ecclesiam Cathedralem Poznaniensem, die quo supra XXVIII Februarii hora terciarum ut et tanquam nobilem receperunt, possessionemque realem et actualem dictorum canonicatus et prebende ac stallum in choro Ecclesie Cathedralis Poznaniensis in dextra parte versus meridiem, nocon locum et vocem in capitulo cum plenitudine iuris canonici ad sonum campane, ut moris est, solenniter illi assignarunt. Nichilominus tamen attendentes hoc idem beneficium esse litigiosum et non pacificum, eundem dominum doctorem Iacobum ab ingressu capituli et a refectionibus, distribucionibusque quottidianis percipiendis suspenderunt, usque ad eiusdem beneficii pacificacionem, quiquidem dominus doctor Iacobus de Obornyky decem marcas pecuniarum monete et numeri polonicalis iocundi ingressus iuxta statutum reposuit et soluit, super quibus omnibus et singulis premissis peciit sibi a me notario prefati venerabilis capituli fieri et confici unum vel plura sibi necessaria instrumentum vel instrumenta. Presentibus ibidem honorabilibus et generoso dominis Simone Sczipyerno vicario ecclesie Cathedralis Poznaniensis, Alberto Oblanczkowsky plebano in Stawy et Iohanne Lanczski notario terrestri Poznaniensi ac me Gregorio Iohannis Nadersicii de Rycziwol notario publico venerabilisque capituli et actus presentis scriba [1]).

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Maii 1536).

325. *(Lib. Install. I p. 31)*.. Domini prelati et canonici .. dominum Clementem Rudnyczsky.. habita primitus de ipsius nobilitate per testes idoneos videlicet generosum et nobiles dominos Nicolaum Clopoczski Marsalcum curie reuerendissimi domini Lathalski Episcopi Poznaniensis et Iohannem Carczewski prefectum Bucouiensem, qui medio corporali iuramento per illos prestito eundem dominum Clementem Rudnyczski nobilem ex utroque parente legitime procreatum, de patre videlicet Stephano de Rzeczicza deferentem pro armis sagittam cum duabus crucibus *Lissonum*, ex matre vero Barbara de armis cignorum deposuerunt et testificati sunt, iuxta Statutum Ecclesie, probacione sufficienti.. ipsum dominum Clementem Rudnyczki .. in canonicum et in fratrem eorum receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 21 Octobris 1536).

326. *(Lib, Install. I p. 40)*.. Domini prelati et canonici . . . habita de nobilitate domini Andree Nadbor [canonici Vilnensis] per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Anselmum Lucowski cantorem, Nicolaum Iactorowski et Iohannem Skrzetuschewski canonicos Poznanienses, qui medio

[1]) Ostatecznie załatwiona została sprawa przyjęcia Jakóba z Obornik 25 czerwca 1537. (Lib. Install. I p. 45).

eorum iuramento corporali ad sacrosanctas Ewangelii scripturas prestito eundem dominum Andream Nadbor nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum ex patre Nicolao de armis *Novina* et *Drya*, de matre vero Catherina, *Dolywa* et *Pomyan* deposuerunt et testificati sunt iuxta statuta et consuetudinem ecclesie, probacione sufficienti . . . ipsum dominum Andream Nadbor in canonicum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 20 Novembris 1536).

327. *(Lib. Install. I p. 41)* . . . Domini prelati et canonici . . . habita ante omnia iuxta statutum Ecclesie probacione sufficienti de nobilitate domini Iohannis Iakymowski per testes idoneos videlicet venerabilem dominum Iohannem Strzetuschewski canonicum Poznaniensem et nobilem dominum Iohannem Olbyrzewski terrigenam Sandomiriensem diocesis Cracouiensis, necnon visis litteris significatorialibus sub titulo et sigillo reuerendi patris domini Thome Roznowski canonici et officialis Cracouiensis generalis de data Cracouie die Iouis prima mensis Iunii sub anno domini 1536 manu, ut luculentissime apparuit, legalis Bartholomei Mathie de Costen consistorii causarum officialatus Cracouiensis in papiro scriptis et subscriptis per dictum dominum Augustinum procuratorem in supplementum probacionis huiusmodi nobilitatis productis inductionem testium videlicet venerabilium et nobilium dominorum Nicolai Mylcowski Loviciensis ac in Pczonow et Rybno curati, Nicolai Rudnyczsky Chelmensis et Sandecensis propositorum et Iacobi Mylcowski olim reuerendissimi domini Thomyczski episcopi Cracouiensis dapiferi coram prefato domino officiali Cracouiensi generali pro parte ipsius domini Iakymowski super probacione nobilitatis eiusdem factam in se continentibus, qui omnes et singuli prefati testes mediis eorum corporalibus iuramentis ad sancta dei Ewangelia et imaginem Crucifixi domini nostri Iesu Christi respectiue prestitis eundem dominum Iohannem Iakymowsky canonicum Poznaniensem nobilem ex utroque parente legitime procreatum ex patre videlicet Mathia Czartkowski de armis accipitrum alias *Iastrzambyecz* et *Rawicz*, ex matre vero Beata Iakymowska de armis Rose et fluuii alias *Chrzenyawa* deposuerunt et testificati sunt . . eundem dominum Iohannem Iakymowski . . in canonicum et confratrem eorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 9 Aprilis 1537).

328. *(Lib. Install. I p. 43)* . . . Domini [prelati et canonici] . . habita iuxta statutum ecclesie sufficienti probacione super nobilitate domini Iohannis Dziaduski [iuris utriusque doctoris, Wladislauiensis et Loviciensis archidiaconi] per testes idoneos videlicet venerabilem et nobilem dominos Felicem Gomolinski canonicum Poznaniensem et Mathiam Lanczski terrigenas terre Siradiensis, qui medio iuramento per eos iuxta eorum condicionem et statum respectiue prestito ipsum dominum archidiaconum Dziaduski nobilem ex utroque parente ac legitime procreatum videlicet ex parte patris de armis *Gelytonum*, que gerunt tres hastas, ex parte vero matris de armis thaurorum ex certa sciencia, quoniam ipsum dominum archiadiaconum Dziaduski et eius parentes predictos consanguineosque illorum optime nouerunt, [testificati sunt] . . . prefatum dominum Iohannem Dziaduski . . . in canonicum et confratrem eorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 20 Novembris 1537).

329. *(Lib. Install. I p. 48)*... Domini prelati et canonici .. habita prius de nobilitate [domini Stanislai Volski] per testes idoneos nobiles dominos Iohannem Popyelsky et Sebastianum Przeborowski terre Sandomiriensis, qui medio eorum iuramento corporali per illos prestito ipsum dominum Stanislaum Volski nobilem ex utroque parente legitime procreatum patre videlicet magnifico domino Nicolao Volski castellano Sandomiriensi de armis capitis asinini et *Nalancz*, matre vero Anna de Glynki ex armis *Lylyewczik* et *Corab* deposuerunt et testificati sunt iuxta statutum ecclesie Poznaniensis, sufficienti probacione .. [eundem dominum Stanislaum Volski] ad ius coadiutorie custodie Poznaniensis reuerendi patris domini Nicolai Iactorowski custodis, de consensu ipsius expresso .. admiserunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 21 Martii 1538).

330. *(Lib Install. I p. 49)*... Domini prelati et canonici .. habita prius de nobilitate domini Iohannis Laski Gneznensis et Lanciciensis ecclesiarum prepositi et archidiaconi Varschoviensis per testes idoneos venerabiles dominos Benedictum Isdbyensky et Dauidem Ponyatowski, qui medio eorum corporali iuramento ad sacrosanctas Euangelii scripturas prestito ipsum dominum prepositum, dominum Iohannem Lasky nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet magnifico domino Iaroslao de Lasko de armis *Corab* et *Grzimala*, ex matre vero Anna herede in Gora Buncowa de armis Nauium et *Plomyenczik* deposuerunt et testificati sunt iuxta statutum Ecclesie Poznaniensis, probacione sufficienti ... eundem dominum Iohannem Laski ad archidiaconatum Varschouiensem .. receperunt et in fratrem ...

In capitulo Poznaniensi (d. 28 Marcii 1538).

331. *(Lib. Install. I p. 51)*... Domini [prelati et canonici].. de nobilitate domini Martini Dambrowski Slap iuris utriusqe doctoris per certos testes idoneos videlicet nobiles dominos Lucam Iancowski, Venceslaum Rozdrazewsky et Laurencium Byaloskorski, qui medio eorum iuramento corporali ad imaginem Crucifixi saluatoris domini nostri prestito eundem dominum doctorem Martinum Dambrowski ex utroque parente nobili legitime procreatum ex patre videlicet Iohanne de Dambrowa de armis nuncupatis *Drogoslaw* et *Nalancz*, matre vero Heduigi de armis carponum et *Nalancz*, deposuerunt et testificati sunt iuxta statuta et consuetudinem ecclesie Cathedralis Poznaniensis .. probacione sufficienti .. ipsum dominum doctorem Martinum Dambrowski .. in archidiaconum Pczewensem .. receperunt et confratrem ipsorum ..

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Novembris 1538)

332. *(Lib. Install. I p. 58)*... Domini praelati et canonici.. recepta prius de domini Stanislai Shiskowski nobilitate per testes idoneos, venerabiles et generosum ac nobiles dominos Felicem Gomolinski, Mathiam

Mylieski canonicos Poznanienses, Stanislaum Schiskowski dapiferum Calissiensem, prefectumque Rogoznensem et Mathiam Moykowsky terrigenas districtus Pyotrcouiensis probacione sufficienti, qui mediis eorum iuramentis corporalibus per illos iuxta statum ipsorum respectiue prestitis ipsum dominum Stanislaum Shiskowski canonicum Poznaniensem nobilem ex utroque parente legitime procreatum patre videlicet Iosepho Shiskowski de armis *Ostoya* crucem inter duas medias lunas gerentem et *Grzimalitarum* trium turrium; matre vero Catherina Pudlowska armorum et clenodii *Gelitonum* ad modum trium hastarum transversaliter locatarum, et Rose deposuerunt et testificati sunt... eundem in canonicum receperunt et in fratrem...

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Ianuarii 1540).

333. *(Lib. Install. I fol. 65)*... Domini praelati et canonici... recepta prius de domini Andree Czarnkowski nobilitate probacione sufficienti per testes idoneos venerabiles dominos Casparem Zegrowski, Medicine, Iacobum Skrzatuski artium et iuris pontificii doctores, Stanislaum Obyezierski et Petrum Gorzenski canonicos Poznanienses, qui mediis eorum iuramentis corporalibus per illos iuxta formam prescriptam prestitis ipsum dominum Andream Czarnkowski nobilem ex utroque parente legitime procreatum patre videlicet generoso domino Mathia de Czarnkow castellano Bidgostiensi de armis *Nalancz* et *Ogonczik;* matre vero Catherina de Opalyenycza de armis Nauium et *Nalancz* processisse deposuerunt et testificati sunt.. eundem dominum Andream Czarnkowski.. in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Martii 1540).

334. *(Lib. Install. I fol. 66)*.. Domini praelati et canonici.. recepta prius de domini Petri Pytowski nobilitate per testes idoneos venerabilem et nobiles dominos Felicem Gomolynski, canonicum Poznaniensem, Iohannen Manczinski, Bartholomeum Syekyerzewski et Stanislaum Zapelski, probacione sufficienti, qui mediis eorum corporalibus iuramentis ad sancta dei Ewangelia prestitis ipsum dominum Petrum Pytowski canonicum Poznaniensem nobilem ex utroque parente legitime procreatum patre videlicet Prandota de Pytowicze de armis *Sharze* et *Pobogi*, matre vero Catherina Calynska de armis *Ostoyczik* et *Ielita*, deposuerunt et testificati sunt... [ipsum dominum Petrum Pytowski] in canonicum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Aprilis 1540).

335. *(Lib. Install. I fol. 69)*... Domini prelati et canonici... habita primitus per testes idoneos videlicet nobiles dominos Abraham Piczkowski de terra Lublinensi et Gabrielem Grodziczski de terra Cracouiensi, qui medio eorum corporali iuramento per illos ad imaginem Crucifixi saluatoris domini nostri Iesu Christi prestito dominum Mathiam de Iezow propter singulares eius virtutes et alias animi dotes fuisse et esse nobilem per Serenissimum principem et dominum dominum Sigismundum dei gracia

Regem Polonie etc. creatum deposuerunt et testificati sunt, quod etiam ea ipsa sacra Mtas Regia suis litteris binis missilibus ad hoc idem venerabile capitulum Poznaniense directis comprobauit, [probacione sufficienti] . . eum ipsum dominum Mathiam de Iezow ad archidiaconatum Varschouiensem . . et in confratrem eorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 11 Octobris 1540).

336. *(Lib. Install. I fol. 70)* . . Domini prelati et canonici . . recepta de nobilitate domini Andree Obrambski per testes idoneos videlicet nobiles dominos Martinum Maruschewski, Iacobum Stawiski, Plocensis, Mathiam Zolyewski, Gnesnensis, et Iohannem Cazimyrski, Cracouiensis diocesum laicos, qui medio iuramento per eorum quemlibet ad passionem Crucifixi saluatoris nostri prestito eundem dominum Andream Obrambski nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet Gregorio Obrambski de maiori Obrambs (s) de armis Gosdauitarum representantibus lilium in campo rubeo, matre uero Martha Borzenska, de armis *Lubicza* representantibus babatum cum cruce supraposita et sagitta ipsi babato interiecta deposuerunt et testificati sunt iuxta statuta Regni ac consuetudinem Ecclesie de non recipiendis plebeis ad ecclesias maiores edita, probacione sufficienti . . . eum ipsum dominum Andream Obrambski in decanum Poznaniensem receperunt et in confratrem eorum . . .

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Februarii 1541).

337. *(Lib. Install. I fol. 72)* . . . Domini prelati et canonici . . . recepta de nobilitate domini Bonaventure Chobyensky per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Iohannem Lanczski, Casparem Zegrowski Medicine doctorem canonicos eiusdem ecclesie Poznaniensis et nobiles dominos Iohannem Chobyenski et Sebastianum Ptaskowski, qui medio iuramento per quemlibet illorum iuxta condicionem uniuscuiusque prestito eundem dominum Bonaventuram Chobyenski nobilem ex utroque parente nobili patre videlicet Bonauentura Bilanczski de armis *Samsonum* et *Bylyna;* matre vero Zophia de armis nauium et acerworum deposuerunt et testificati sunt iuxta statuta regni et consuetudinem Ecclesie de non recipiendis plebeis ad ecclesias maiores edita, probacione sufficienti . . . eum ipsum dominum Bonaventuram Chobienski ad ecclesiam in canonicum et confratrem eorum receperunt . . .

In capitulo Poznaniensi (d. 22 Februarii 1541).

338. *(Lib. Install. I fol. 73)* . . . Domini [prelati et canonici] . . recepta de nobilitate domini Iacobi Dziaduski Episcopi Margaritensis suffraganeique et archidiaconi Wladislauiensis per testes idoneos videlicet reuerendos dominos Iohannem Dziaduski, Felicem Gomolinski, Iacobum Skrzatuski et Felicem Myruczski canonicos eiusdem ecclesie Poznaniensis, qui mediis eorum iuramentis ad sacras Ewangelii scripturas prestitis eundem dominum Iacobum Dziaduski ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet nobili Nicolao Dziaduski de armis Gelitonum, matre vero

Drzewiczska Catherina de armis Thaurorum et *Vyenyawa* testificati sunt et deposuerunt iuxta statuta Regni et consuetudinem Ecclesie ... probacione sufficienti ... eundem ipsum dominum Iacobum Dziaduski .. in canonicum et confratrem eorum receperunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Novembris 1541).

339. *(Lib. Install. I fol. 73°)* ... Domini prelati et canonici ... recepta prius de domini Martini Lucowski nobilitate per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Iacobum Skrzatuski artium et iuris pontificii doctorem et Iohannem Sdzarowski canonicos Poznanienses prefatos, qui medio eorum iuramento corporali per eos ad sacras Ewangelii scripturas prestito ipsum dominum Martinum Lucowski nobilem ex utroque parente legitime procreatum patre videlicet Iohanne Sbischewski de Lucowo de armis bipennium et *Nalancz;* matre vero Catharina de Olyesko de armis *Grzimala* et aceruorum deposuerunt et testificati sunt iuxta statutum Regni et ecclesie Poznaniensis.. probacione sufficienti ... [eundem dominum Martinum Lucowski] ad ius cantorie Poznaniensis ... admiserunt ..

In capitulo Poznaniensi (d. 13 Februarii 1542).

340. *(Lib. Install. I fol. 76°)* ... Domini prelati et canonici .. habita ante omnia iuxta statutum ecclesie probacione sufficienti de nobilitate domini Alberti Kwyathkowski per testes idoneos videlicet nobiles et discretos dominos Iohannem Mączynski notarium curie sue Reuerendissime Paternitatis, Laurentium Budzilowski, Albertum Marschalcowski et venerabilem dominum Casparem Zegrowski Medicine Doctorem Canonicum Poznaniensem, qui omnes et singuli mediis ipsorum corporalibus iuramentis ad sancta dei Ewangelia prestitis eundem dominum Albertum Qwiatbowski nobilem ex utroque parente legitime procreatum ex patre videlicet olim Nicolao Qwiatkowski de Gorasdowo de armis *Nowyna* et *Dolywa;* matre vero Anna Sholdrska de armis *Gryw* et nauium deposuerunt et testificati sunt ... eundem dominum Albertum Qwyatkowski ad ipsam ecclesiam Poznaniensem ac ad archidiaconatum Srzemensem in archidiaconum et confratrem eorum receperunt ...

In capitulo Poznaniensi (d. 13 Novembris 1542).

341. *(Lib. Install. I fol. 77°)* ... Domini prelati et canonici .. dominum Hieronimum Buzenski inprimis habita iuxta statutum prouinciale et ecclesie istius consuetudinem probacione sufficienti de nobilitate ipsius per testes idoneos videlicet nobiles Stanislaum Ozieblowski, Mathiam Zolyewski, Iohannem Schamborski, qui omnes et singuli mediis ipsorum corporalibus iuramentis ad sancta dei Ewangelia prestitis ipsum dominum Hieronimum Buzenski nobilem ex utroque parente legitime esse procreatum ex patre videlicet Iohanne de Buzenyn de armis Rosarum et *Abdanyecz;* matre vero Catherina de Dziatkowicze de armis *Corab* et aceruorum deposuerunt et testificati sunt .. in confratrem eorum receperunt ...

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Iunii 1543).

342. *(Lib. Install. I fol. 78)*. . . Domini prelati et canonici . . habita ante omnia iuxta statutum prouinciale et istius ecclesie probacione de nobilitate domini Simonis Chabielski sufficienti per testes idoneos videlicet venerabiles et nobiles dominos Anselmum Lucowski cantorem et Iohannem Volski canonicum ac Syraphyn Thomyschewski et Iohannem Sbischewski, qui omnes et singuli mediis ipsorum corporalibus iuramentis per ipsos ad sancta dei Ewangelia . . prestitis eundem dominum Simonem Chabyelski nobilem ex utroque parente nobili legitime esse procreatum ex patre videlicet olim Iohanne de Chabielyno de armis bubolyno capite ense in transversum fixo, et leone de muro; matre vero nobili Catherina Smoguliecczska de armis bipennium, *Nalancz*, *Grzymala* et aceruis deposuerunt et testificati sunt . . . eundem dominum Simonem Chabyelski ad ipsam ecclesiam Poznaniensem in canonicum . . ac in fratrem eorum receperunt . . .

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Iulii 1543).

343. *(Lib. Install. I fol. 78°)*. . . Domini prelati et canonici . . habita ante omnia probacione de nobilitate domini Iacobi Shischynski iuxta statutum istius ecclesie sufficienti per testes idoneos videlicet venerabilem et nobiles dominos Iohannem Volski canonicum Poznaniensem, Nicolaum Rudnyczsky, Albertum Rudnyczski et Iohannem Sadlynski, qui omnes et singuli deposuerunt et testificati sunt ipsum dominum Iacobum Shishynski nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Mathia Shischynski de armis Godziambitarum, matre vero Barbara de Gorzynyno de armis *Ogonczik* et *Pomyan* . . eum ipsum dominum Iacobum Shishynsky ad eandem ecclesiam Poznaniensem in canonicum canonicatus et prebende nuncupate Lubranska seu Godziambitarum, ac in confratrem eorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Novembris 1544).

344. *(Lib. Install. I fol. 79)*. . . Domini prelati et canonici . . . recepta ante omnia de nobilitate domini Iohannis Shyshkowski probacione per testes idoneos videlicet venerabilem et nobiles dominos Felicem Gomolynski canonicum Poznaniensem, Albertum, Gregorium Nynynskie et Iohannem Studzienski, qui mediis eorum corporalibus iuramentis per quemque eorum iuxta condiciones et statum illorum prestitis deposuerunt et testificati sunt, eundem dominum Iohannem Shiskowski nobilem ex utroque parente nobili legitime esse procreatum videlicet ex patre olim nobili Iohanne Schiskowski terre Syradiensis de armis *Ostÿa*, que fert duas lunas et crucem intermediantem ac *Ossoria* seu *Ogonczik*, que gerit medium annulum et crucem supra illam stantem; matre vero Catherina de oppido Caliss, que per Mtem Regiam Polonie nobilitatam illamque armis *Corab* et *Jastrzabyecz* insignitam et donatam esse asseuerauerunt; et attendentes, quod testes predicti asserunt dumtaxat se audiuisse matrem prefati domini Iohannis Shiskowski esse creatam nobilem per Sacram Mtem Regiam et litteras super huiusmodi creacione non vidisse, ad recepcionem ipsius domini Iohannis Shiskowski in canonicum Poznaniensem, donec doceret sufficienter litteris, matrem suam nobilem esse

creatam supersedendum decreuerunt. Tandem anno, indictione, pontificatu et hora, quibus supra, die vero Lune XXVI Novembris in loco capitulari ecclesie Poznaniensis consueto constitutus personaliter honorabilis dominus magister Augustinus canonicus Srzedensis procurator legitimus prefati domini Iohannis Schiskowski, de cuius mandato, procurationis munere ad venerabilis capituli Poznaniensis plene constat, litteris creationis in nobilem matris sue Catherine predicte sub titulo et sigillo memorati Serenissimi domini Regis Polonie de data Pyotrcouie feria secunda Carnispriuii anno domini 1519 manu olim magnifici domini Christophori de Schidlowyecz palatini et capitanei Cracouiensis ac Regni Polonie cancellarii subscriptis, pro verificacione creacionis in nobilem matris sue productis, peciit, quatinus prefatum dominum Shiskowski principalem suum in canonicum et confratrem eorum ad ipsam ecclesiam Poznaniensem reciperent et installarent. Et domini prefati prelati et canonici dictis litteris regiis reuisis perlectisque et diligenter ruminatis, considerata creacione matris ipsius domini Iohannis Shiskowski in nobilem, eundem dominum Iohannem Shiskowski ut et tanquam nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum . . in canonicum et confratrem eorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 11 Februarii 1544).

345. *(Lib. Install. I fol. 80)*... Domini prelati et canonici... habita ante omnia iuxta statutum Ecclesie probacione de nobilitate domini Felicis Choynowski [Medicine doctoris, Phisici Reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis] sufficienti per testes idoneos videlicet nobiles Stanislaum et Iohannem Choyenskie terre et districtus Chelmensis et Iacobus Zyemaczski ac aliis litterarum testimoniis prenominati reuerendissimi domini Episcopi, qui omnes et singuli mediis eorum corporalibus iuramentis ad imaginem crucifixi.. per ipsos prestitis eundem dominum Felicem Choynowski nobilem ex utroque parente nobili esse legitime procreatum, patre videlicet olim Stanislao Choyenski de armis triumdicarum alias *Carby;* matre vero olim Barbara Dambrowska de armis *Rawicz* deposuerunt et testificati sunt... [eundem] in canonicum.. et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Februarii 1544).

346. *(Lib. Install. I fol. 81)*... Domini prelati et canonici... habita prius de nobilitate domini Pauli Glogowski canonici Crusficiensis per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Iohannem Rydzynski scholasticum et Casperum Zegrowski Medicine doctorem canonicum eiusdem ecclesie Poznaniensis ac nobiles Nicolaum Swynarski terre et districtus Lanciciensis et Stanislaum Herbassowski terre et districtus Drohiciensis (s), qui mediis ipsorum corporalibus iuramentis per illos hincinde respectiue iuxta condiciones eorum prestitis eundem dominum Paulum Glogowski nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet generoso olim Iohanne Glogowski iudice terrestri Gostinensi de armis *Grzimala* et *Ogonczik*, matre vero Margareta Pleczka de armis *Dolywa* et *Rolycz* deposuerunt et testificati sunt, probacione sufficienti... ipsum dominum Paulum Glogowski... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Iunii 1544).

347. *(Lib. Install. I fol. 82)*... [Domini prelati et canonici]... habita prius de nobilitate domini Francisci Vissoczki per testes idoneos videlicet nobiles dominos Stanislaum Iabkowski, Nicolaum Chwalcowski, Michaelem Vissoczki et Mathiam Padarzewski terre Calissiensis et districtus Gneznensis, qui mediis eorum corporalibus iuramentis per illos ad imaginem Crucifixi saluatoris nostri prestitis eundem dominum Franciscum Vissoczki nobilem ex utroque parente nobili olim Iohanne Vissoczki de Lubowicze de armis *Ostrew* et *Prawdzicz;* matre vero olim Heduigi Dziechczynska de armis *Dr̈ya*, et una Rosa deposuerunt et testificati sunt, probacione sufficienti... eundem dominum Franciscum Vissoczki.. in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 11 Decembris 1545).

348. *(Lib. Install I fol. 85)*... Domini prelati et canonici... recepto prius per testes idoneos videlicet venerabiles et generosos dominos Paulum Glogowski archidiaconum, Clementem Rudnyczski canonicum, Stanislaum Volski capitaneum Gostiniensem et Iohannem Dobrzicowski succamerarium Plocensem et tribunum Gostinensem, qui mediis eorum iuramentis corporalibus per ipsos respectiue et seorsum iuxta condiciones eorum prestitis dominum Petrum Volski de armis Cignorum et *Odrowąsch;* matre vero olim Dorothea de Vywecz de armis *Iastrzanbecz* et *Lysz* procreatum esse deposuerunt et testificati sunt, probacione sufficienti... eum ipsum dominum Petrum Volski.. in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Martii 1546).

349. *(Lib. Install. I fol. 86)*... Domini prelati et canonici.. accepta prius super nobilitate domini Mathie Vargawski Gneznensis et Vladislauiensis canonici per testes idoneos videlicet nobiles Venceslaum Szipynski et Laurencium Mylyeski, qui ibidem inducti et iurati eum ipsum dominum Mathiam Vargawski de armis *Rolycz* rosam cum tribus vomeribus gestantem, et *Szulyma*, medietatem nigre aquile cum tribus lapidibus deferentem; matre vero Margareta Iarvchowska de armis *Lubycz*, batatum cum duabus superne crucibus insignitum et *Ogonczik,* medietatem annuli cum sagita decoratam medio eorum iuramento corporali ad imaginem crucifixi saluatoris nostri prestito dixerunt, et testificati sunt probacione sufficienti... eundem dominum Mathiam Vargawsky... in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Martii 1546).

350. *(Lib. Install. I fol. 87)*... Domini prelati et canonici... accepta primitus super nobilitate domini Iohannis Dambnyczsky per testes idoneos videlicet venerabiles et generosum dominos Iohannem Skrzetuschewsky et Iacobum Schischynski canonicos Poznanienses et Martinum Nowowyeszczki Marschalcum Illustris et magnifici domini Andree comitis a Gorca castellani Poznaniensis et capitanei maioris Polonie generalis, qui

ibidem inducti eum ipsum dominum Iohannem Dambnyczsky ex utroque parente nobilem patre videlicet olim Nicolao Dambnyczsky Medicine doctore de armis Rosarum et *Szvlyma;* matre vero Catherina ex progenie materna nobilium Pyekarskich orta de armis aceruorum, et pinorum medio iuramento eorum corporali dixerunt et testificati sunt ex auditu et relacione multorum hominum fidedignorum, probacione sufficienti.. eundem dominum Iohannem Dambnyczski ... in canonicum et confratrem eorum receperunt ...

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Maii 1546).

351. *(Lib. Install. I fol. 89)* ... Constitutus personaliter nobilis Iohannes Croczewski procurator reuerendi patris domini Iohannis Andree de Valentinis Mutinensis, Medicine Doctoris, Cathedralis et collegiate s. Floriani in Clepars Cracouiensium etc. Ecclesiarum prepositi ac Sacrarum Regiarum Maiestatum Polonie phisici legitimus ... dominos prelatos et canonicos vigore litterarum institucionis investiture sub titulo et sigillo reuerendi domini Andree Przeczlawski Decani et administratoris Poznaniensis de data Poznanie die Veneris XIIII mensis Maii anno domini 1546 ad archidiaconatum Warschouiensem in ecclesia Poznaniensi morte et obitu venerabilis domini Mathie de Iezow eiusdem archidiaconatus, dum ageret in humanis, ultimi et immediati possessoris, de persona memorati reuerendi domini Johannis Andree de Valentinis facta ad presentacionem Serenissime principis et domine domine Bone dei gracia Regine Polonie, Magne ducis Lituanie, Russie, Prussie, Mazouie etc. domine clementissime vigore iurispatronatus eidem sacre Mti Reginali ad id a sacra Regia Mte donati et concessi confectarum requisiuit... quatinus prefatum dominum Johannem Andream de Valentinis... principalem suum... in archidiaconum Warschouiensem... et in fratrem suum reciperent... quiquidem domini prelati et canonici dictarum litterarum investiture, presentacionis ac donationis iuris patronatus tenoribus auditis et bene diligenterque ac mature ruminatis, tractatu inter se mutuo ac deliberacione sufficienti prehabitis, et attendentes, quod dictus archidiaconatus sit de iure patronatus et collationis regii, super quo libera archidiaconi electio non admittitur, nec facultas dominis capitularibus datur, memorati domini administratoris parendo mandatis obstrictaque fideli ac sincera promissione dicti domini Iohannis Croczewski procuratoris per eundem pro prefato domino principali suo facta, quod ipse docebit et probabit litteris significatorialibus Mtis Regie se esse nobilem, et quod circa ecclesiam eandem Cathedralem habebit et constituet aliquem de gremio dominorum procuratorem continue residentem, qui omnia onera racione dicti archidiaconatus in eadem ecclesia obeunda adimplebit et perficiet... eundem dominum Iohannem Andream de Valentinis ad dictum archidiaconatum Warschouiensem in ecclesiam Poznaniensem et in fratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 27 Martii 1547).

352. *(Lib. Install. I fol. 90)* ... Domini prelati et canonici... ante omnia recepta de nobilitate domini Martini Isdbyenski de Russyecz per testes idoneos videlicet venerabilem et nobilem dominos Iohannem Skrzetuschewski canonicum vicariumque et officialem Poznaniensem et Andream Carczewski clericum et laicum diocesis Gneznensis, qui medio ipsorum iuramento corporali per illos iuxta statum et condicionem illorum

alter ad sanctum Ewangelium, alter ad ymaginem crucifixi saluatoris nostri respectiue prestito eundem dominum Martinum Isdbyenski nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet Iohanne Russyeczski de Isdebno de armis unius Rose albe in campo rubeo et *Grȩimala;* matre vero Catherina Szypnyenska, de armis *Ielyta* et *Lyelywa* deposuerunt et testificati sunt iuxta statuta Regni et consuetudinem ecclesie istius... probacione sufficienti.. eum ipsum dominum Martinum Isdbienski.. in canonicum receperunt et in confratrem eorum..

In capitulo Poznaniensi (d. 28 Martii 1547).

353. *(Lib. Install. I fol. 91)...* Domini prelati et canonici... habitis sufficientibus documentis per sacre Mtis Regie litteras [de nobilitate domini Iacobi Uchanski decani Plocensis] ac probacionibus testium idoneorum coram memorato reuerendissimo domino Episcopo Poznaniensi receptorum inductorum et examinatorum videlicet venerabilium dominorum Andree Przeczlawski decani, Bartholomei Gantkowski cancellarii, Stanislai Schlomowski canonici et Adam Pylchowski canonici Poznaniensis et Warschouiensis, quorum deposiciones in rotulo sigillo eiusdem Reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis obsignato sunt nobis transmisse, qui domini testes prefatum dominum Iacobum Uchanski nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Paulo Uchanski de armis *Vyrzbowa* [1]) et *Gosdowo;* matre vero Veronica de armis *[Iastrzabyecz]* et *Prusz* deposuerunt et testificati sunt iuxta statutum ecclesie Poznaniensis et Regni commune laudum... eundem dominum Iacobum Uchanski.. in archidiaconum Warschouiensem et confratrem eorum receperunt...

354. *(ibidem fol. 92)...* Domini prelati et canonici.. habita prius de nobilitate domini Felicis Cziessielski per testes idoneos videlicet nobiles Iohannem Pyekarski, Iohannem Wyanczkowski, Albertum Othuski et Seraphin Iezierski, qui medio eorum corporali iuramento per quemlibet ipsorum ad imaginem crucifixi saluatoris nostri sigillatim prestito ipsum dominum Felicem Cziessielski nobilem ex utroque parente legitime procreatum patre videlicet olim Alberto Cziessyelski de armis *Szamson* et *Nalancz*, matre vero olim Margareta Darnyewska de armis aceruorum et *Iastrzambiecz* deposuerunt et testificati sunt, probacione sufficienti.. eundem dominum Felicem Cziessielski.. in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 29 Martii 1547)

355. *(Lib. Install I fol. 93)...* Domini prelati et canonici.. habita prius de domini Nicolai Locka canonici Varmiensis nobilitate per testes idoneos videlicet nobiles dominos Fabianum Locka, Venceslaum Balynski et Hieronimum Luthowski, qui medio ipsorum corporali iuramento ad imaginem crucifixi saluatoris nostri sigillatim prestito ipsum dominum Nicolaum Locka nobilem ex utroque parente legitime procreatum esse patre videlicet nobili Iohanne Locka de armis *Rogala* gerens cornu unum bouinum cum cornu cerui in uno campo, et

[1]) Przy tem zawołaniu pisarz nakreślił herb Radwan.

dentes lucei glaucos; matre vero nobili Catherina de Iaczkowo de armis Panteris et circa *Chomąto*, *Kleszcze*, deposuerunt et testificati sunt, probacione sufficienti... eundem dominum Nicolaum Locka... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Junii 1546).

356. *(Lib. Install. I fol. 95)*... Domini et prelati et canonici... innitentes statutis et Regni et prouincialibus de non recipiendis plebeis, nisi nobilibus ad ecclesias maiores, recepta ante omnia de nobilitate domini Michaelis Skrzetuschewski sufficienti probacione per testes idoneos videlicet venerabilem et nobiles dominos Johannem Skrzetuschewski canonicum Poznaniensem, Benedictum Staraski, Georgium Chlyelowski et Gotardum Szuski, qui omnes et singuli mediis eorum corporalibus iuramentis iuxta illorum statum alter ad sancta Dei Ewangelia, alii vero ad imaginem crucifixi saluatoris nostri per ipsos prestitis eundem dominum Michaelem Skrzetuschewski nobilem ex utroque parente nobili esse procreatum patre videlicet olim Johanne Skrzetuschewski de Jarowski [in] terra Lanciciensi de armis *Rolycz* et *Opalya*; matre vero Elisabet Skrzetuschewska de armis Rosa et *Novina* deposuerunt et testificati sunt... [ipsum] in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 27 Octobris 1547).

357. *(Lib. Install. I fol. 95[a])*... Domini prelati et canonici... recepto prius de nobilitate domini Procopii Bronyewski per testes idoneos videlicet reuerendum et nobiles dominos Johannem Skrzetuschewski canonicum vicariumque in Spiritualibus et Officialem Poznaniensem, Michaelem Russieczski, Albertum Rudnyczsky et Johannem Chliebowski, qui mediis eorum iuramentis corporalibus... per eos prestitis eundem dominum Procopium Bronyewsky fuisse et esse nobilem legitime ex utroque parente procreatum, patre videlicet Johanne Bronyewski de armis *Lelyw* et *Raga*, quasi tres *Klonycze in trunco*, matre vero nobili Anna Bronyewska alias Isdbienska de armis Rosa, et bipennium deposuerunt et testificati sunt, probacione sufficienti... eundem dominum Procopium Bronyewsky... canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 6 Februarii 1548).

358. *(Lib. Install. I fol. 96)*... Domini prelati et canonici... recepto prius super nobilitate domini Mathie Schiskowski per testes idoneos videlicet nobiles dominos Johannem Studzienski, Johannem Schiskowski, Franciscum Turek et venerabilem dominum Felicem Gomolinski canonicum Poznaniensem, qui mediis eorum corporalibus iuramentis iuxta status illorum prestitis eundem dominum Mathiam Schiskowski fuisse et esse nobilem ex utroque parente legitime procreatum patre videlicet Johanne Schiskowski de armis *Ostoya* et *Jastrzambyecz*; matre vero olim Dorothea Pyczkowska de armis *Grzymala* et *Srzenyawa* deposuerunt et testificati sunt, probacione sufficienti.. eundem dominum Mathiam Schiskowski... in canonicum et confratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Junii 1549).

359. *(Lib. Install. I fol. 97)*... Domini prelati et canonici... anteomnia recepta probacione sufficienti super nobilitate domini Christophori Dvnyn per testes idoneos videlicet venerabilem, generosum et nobiles dominos Jacobum Schischynski canonicum Poznaniensem, Stanislaum Pyenązek Marschalcum Curie Reuerendissimi domini Benedicti Isdbienski episcopi Poznaniensis et Johannem Szlyessynski, qui mediis eorum corporalibus iuramentis iuxta uniuscuiusque statum et condicionem alter ad sanctas Ewangelii scripturas, alii vero ad ymaginem crucifixi saluatoris nostri prefatum dominum Christophorum Dvnyn fuisse et esse nobilem ex utroque parente legitime procreatum, patre videlicet Petro Dvnyn de armis *Labancz*, qui cognomine dicitur *Junoscha*, et *Leszicz*, qui cognominatur wlgari nomine aceruus; matre vero Barbara Lyssowska de armis *Jastrzambecz* et *Jelytha* deposuerunt et testificati sunt... eundem dominum Christophorum Dunyn... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 13 Aprilis 1550).

360. *(Lib. Install. I fol. 99)*... Domini prelati et canonici... recepta probacione sufficienti super nobilitate domini Petri Coneczski per testes idoneos videlicet reuerendum dominum Jacobum Dziaduski episcopum Enensem suffraganeumque et canonicum Poznaniensem ac nobiles dominos Stiborium Sobanski, Sebastianum Mlodeczski et Martinum Dlugosz Zdzarski, qui mediis eorum corporalibus iuramentis iuxta uniuscuiuscunque statum et condicionem per eos prestitis deposuerunt et testificati sunt prefatum dominum Petrum Coneczski esse nobilem ex utroque parente nobili procreatum patre videlicet Andrea Coneczski de armis *Jassyenyecz* ad instar clauis, et *Rawycz*; et matre Dobrochna Cziolkowna de armis vituli, et cigni... eundem dominum Petrum Coneczski... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 21 Junii 1550).

361. *(Lib. Install. I fol 99)*... Domini prelati et canonici... habito prius de domini Bartholomei Zhelenski nobilitate per testes idoneos videlicet reuerendum et nobiles dominos prefatum dominum Jacobum Dziaduski dei gracia episcopum Enensem etc., Jacobum Shiskowski et Johannem Myaski testimonio sufficienti, qui medio iuramento unusquisque iuxta statum et condicionem suas alter ad sancta dei Ewangelia, alii vero ad imaginem Crucifixi saluatoris nostri deposuerunt et testificati sunt [eundem dominum Bartholomeum Zhelenski] esse nobilem ex utroque parente nobili procreatum videlicet patre Stanislao Zhelenski de armis vitulorum et *Janyna*, que est campus albus in campo celestini coloris; matre vero Heduigi Jedlenska de armis *Polkozicz*, caput asininum deferens, et vitulorum... ipsum dominum Bartholomeum Zhelenski... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Augusti 1550).

362. *(Lib. Install. I fol. 103)*... Domini prelati et canonici... recepto de nobilitate domini Stanislai Staraski sufficienti testimonio per testes

idoneos, istos videlicet Benedictum Staraski, venerabiles dominos Johannem Skrzetuschewski et Petrum Coneczski, qui mediis eorum corporalibus iuramentis ad ymaginem crucifixi saluatoris nostri prestitis deposuerunt dictum dominum Stanislaum Staraski nobilem ex utroque parente progenitum patre videlicet nobili Alberto Staraski de armis Bipennium et *Shachowniczą*; matre vero nobili Dorothea Isdbienski de armis Rosa et Bipennium... eundem dominum Stanislaum Staraski... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 1 Julii 1551).

363. *(Lib. Install. I fol. 104)*... Domini prelati et canonici... recepto de nobilitate domini Bartholomei Sziekyerzeczski per testes idoneos videlicet nobiles dominos Mathiam Pyglowski, Albertum Trzeczski, Hieronimum Przandzienski et Albertum Lowyanczski sufficienti testimonio, qui mediis ipsorum iuramentis... deposuerunt et testificati sunt prefatum dominum Bartholomeum Sziekyerzyczski esse nobilem ex utroque parente progenitum patre videlicet nobili Luca Syekyerzeczski de armis *Topor* et *Nalancz*; matre vero nobili Agnete Sziekyerzeczska de armis *Shachownycza* et *Schrzenyawa*... eundem dominum Bartholomeum Syekyerzeczski... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 30 Augusti 1551).

364. *(Lib. Install. I fol. 105)*... Domini prelati et canonici... recepto de nobilitate domini Andree Krayewski per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Johannem Lanczski, Petrum Zakrzewski, nobiles dominos Martinum Nyegolewski et Johannem Dalyebuski sufficienti testimonio, qui mediis ipsorum iuramentis iuxta conditiones suas ad sancta dei Ewangelia alii, et alii ad ymaginem crucifixi saluatoris nostri respectiue prestitis deposuerunt et testificati sunt prefatum dominum Andream Krayewski esse progenitum ex utroque nobili parente patre videlicet nobili Martino Krayewski de armis *Lyelywa* et *Jastrzambiecz*; matre vero nobili Barbara Gralyewska de familia capitis bubalini, et capitis scrophe manum in fauce gestantis... eundem dominum Andream Krayewsky... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 24 Decembris 1551).

365. *(Lib. Install. I fol. 106)*... Domini prelati et canonici... recepto de nobilitate domini Stanislai Isdbienski de Russiecz per testes idoneos videlicet nobiles dominos Michaelem Isdbienski de Russiecz, Procopium Bronyewski, Martinum Nyegolyewski ac Johannem Suchorabski sufficienti testimonio, qui mediis eorum iuramentis ad ymaginem crucifixi saluatoris domini nostri Jesu Christi per eos prestitis testificati sunt et deposuerunt prefatum dominum Stanislaum Isdbienski esse progenitum ex utroque parente nobilem, videlicet patre nobili Iacobo Isdbienski de Russiecz de armis Rose et *Jelyta*; matre vero nobili Catherina Gnoyenska de armis Thauri et *Jelitha*... eundem dominum Stanislaum Isdbienski.. in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 3 Februarii 1552).

366. *(Lib. Install. I fol. 106⁰)*... Domini prelati et canonici... recepta prius de reuerendi domini Adami Conarski secretarii Mtis Regie nobilitate probacione sufficienti per testes idoneos videlicet Reuerendum et venerabilem dominos Johannem Rydzynski scholasticum, Petrum Zakrzewski canonicum ac generosum et nobiles dominos Albertum Choyenski tribunum Poznaniensem et Johannem Bozeyewski, qui mediis eorum iuramentis corporalibus per illos iuxta formam prescriptam prestitis ipsum reuerendum dominum Adamum Conarski nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet generoso domino Georgio Conarski castellano Myedzyrzecensi de armis *Adwanyecz* et *Grzimala;* matre vero generosa domina Agnete Cobylynska de armis *Lodzia* et *Nalancz* processisse testificati sunt et deposuerunt,... eundem reuerendum dominum Adamum Conarski... in prepositum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 30 Decembris 1552).

367. *(Lib. Install. I fol. 109)*... Domini prelati et canonici... dominum Martinum Galczinski prepositum Collegiate Lovicensis et canonicum Metropolitane Gneznensis ecclesiarum, suscepta prius de nobilitate eius per testes idoneos videlicet venerabilem dominum Magistrum Alexium penitenciarium ecclesie Cathedralis Poznaniensis ac nobiles dominos Erasmum Milienski, Stanislaum Ruczienski et Andream Camblowski seu Gochiczki sufficienti iuxta statuta Regni Polonie de plebeis ad Ecclesias maiores non recipiendis testimonio, qui illum de utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet olim Johanne Galczinski de armis *Sokolia* ursum et caput porcinum habens, et de armis Rose unius; matre vero olim Catherina Kamblowska de armis *Opolia* aquilam cum stella loco capitis deferens, et de armis similiter unius Rose, testificati sunt... in custodem prelatumque et confratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 9 Februarii 1553).

368. *(Lib. Install. I fol. 110)*... Domini prelati et canonici... recepto prius de nobilitate domini Johannis Maczinski canonici Calisiensis per testes idoneos videlicet reuerendos et nobiles dominos Albertum Qvyathkowski, Jacobum Lanczki sufficienti testimonio, qui mediis eorum iuramentis ad imaginem crucifixi saluatoris domini nostri Jesu Christi per eos prestitis testificati sunt et deposuerunt prefatum dominum Johannem Maczinski ex utroque parente nobili progenitum esse videlicet Petro Maczinski de armis gerens aprum siluestrem cum manu et brachio hominis in ore, et *Srzeniawa;* matre vero Anna Czieninska siue Pothwarcowska de armis *Dambno*, et *Junosza*, agnio... eundem dominum Johannem Maczinski... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Februarii 1553)

369.[1]) *(Lib. Install. I. fol. 113)*... Domini prelati et canonici... rece-

[1]) Ta sama installacya zapisana jest w księdze raz jeszcze na karcie 110, ale pod datą 27 Marca; rodowód w ten sam zupełnie sposób jest po raz drugi wypisany, tylko zamiast „de armiis unius cornee tumbe“ czytamy „de armis unius tumbe“.

pta prius de domini Nicolai Lasote plebani in Pyaski nobilitate probacione sufficienti per testes idoneos venerabiles et nobiles dominos Bartholomeum Szyekyerzeczki canonicum ac Petrum Wilczopolski penitenciarium eiusdem ecclesie Poznaniensis, Gregorium Shelygowski et Albertum Goczanowski, qui mediis eorum iuramentis corporalibus per illos in forma iuxta illorum statum et condicionem prestitis ipsum dominum Nicolaum Lasota nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse, patre videlicet generoso domino Andrea Lassota succamerario Lublinensi de armis Rawytarum, et trium dicarum; matre vero Barbara Mylyanowska de armis vnius cornee tumbe cum cruce super illam, et Ielytarum processisse testificati sunt et deposuerunt... eundem dominum Nicolaum Lassota.. in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 5 Novembris 1553).

370. *(Lib. Install. I fol. 111)*... Domini prelati et canonici.. habita ante omnia probacione de nobilitate domini Iacobi Lanczski.. per testes idoneos Stanislaum Pniewski, Stanislaum Piotrowski, Iohannem Rambienski plebanum in Nieproszewo et Petrum Vilczpolski, penitenciarium Ecclesie Cathedralis Poznaniensis, qui.. testificati sunt ipsum dominum Iacobum Lanczki nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Clemente Lanczki de armis Ielitorum et bipennis, matre vero nobili Anna Pniewska de domo Lubraniecz de armis Godziembitarum, et *Lissoviecz*. ipsum dominum Iacobum Lanczki.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Februarii 1554).

371. *(Lib. Install. I fol. 112)*.. Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Stanislai Varscheviczki, maioris cancellarie sacre Mtis Regie notarii, per testes idoneos videlicet venerabilem dominum Iohannem Lanczki canonicum Poznaniensem et nobiles Georgium Podlodowski aulicum et Paulum Czeczizewski cubicularium reuerendissimi in Christo patris et domini Andree dei gracia Episcopi Poznaniensis sufficienti testimonio, qui.. testificati sunt prefatum dominum Stanislaum Varscheviczki ex utroque parente nobili progenitum esse patre videlicet magnifico domino Iohanne Varszeviczki castellano Liuensi de armis *Paprzicza* alias lapis molaris, et *Iednorozecz*; matre vero Anna de familia Chinowskich de armis *Nalecz*, et *Pierzchala* hoc est unius lilie.. ipsum dominum Stanislaum Varszeviczki ad cancellariatum Poznaniensem.. in prelatum et confratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 1 Iulii 1554).

372. *(Lib. Install. I fol. 112⁰)*.. Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Alberti Rudnyczski per testes idoneos videlicet venerabilem dominum Iohannem Lanczsky canonicum Poznaniensem et nobiles dominos Nicolaum patruum et Martinum fratrem germanum predicti domini Alberti Rudnyczki sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt prefatum venerabilem dominum Albertum Rudnyczki ex utroque parente nobili

progenitum esse patre videlicet Andrea Rudnyczky de armis *Iasthrzębyecz* et *Corzbog*, matre vero Scesna Coluczka de armis *Bawolya glowa* et Rosa.. ipsum.. in confratrem suum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 14 Julii 1554).

373. *(Lib. Install. I fol. 115)*.. Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Stanislai Cunynsky per testes idoneos videlicet reuerendum et venerabilem ac nobilem dominos Andream Przeczlawsky decanum, Stanislaum Obiezierski canonicum Poznanienses, et Iohannem Noyewski, awnculum prefati domini Stanislai Cuninski, sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt dominum Stanislaum Cunynski ex utroque parente nobili progenitum esse patre videlicet Martino Cunynski de armis *Habdaniecz* et *Nalencz*, matre vero Barbara Noyewska de armis *Nalencz* et *Samson* seu *Vatta*.. ipsum.. in canonicum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Januarii 1555).

374. *(Lib. Install. I fol. 115°)*.. Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Iohannis Rzesskowski per testes idoneos videlicet venerabilem dominum Stanislaum Staraski canonicum Poznaniensem et nobiles dominos Stanislaum Brzeski, Lucam Iasthrzembski et Mathiam Szczutowski sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt dominum Iohannem Rzesskowski ex utroque parente nobili progenitum esse patre videlicet Iacobo Bilanowski de armis *Novinczik* alias *Kothlowa Zawyassa* cum cruce, et *Rolia* alias *thrzy kroye* cum rosa; matre vero Barbara Conarska de armis *Thopor*, et babata cum cruce.. ipsum.. in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Decembris 1555).

375. *(Lib. Install. I fol. 117)*.. Domini prelati et canonici.. recepto super nobilitate domini Iohannis Przespolewski per testes fidedignos videlicet nobiles dominos Mathiam Zbiczki factorem clauis Poznaniensis, Michaelem Slavienski, notarium causarum consistorii, Iacobum Louenczki, notarium curie reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis, et Augustinum Zbiczki sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt dominum Iohannem Przespolewski ex utroque parente nobili progenitum esse patre videlicet Nicolao Przespolewski de armis Bipennis et *Nalecz;* matre vero Apolonia Ianowska ex armis *Bawolia glowa* gladio transfixa, et acerui.. ipsum.. in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 24 Decembris 1555).

376. *(Lib. Install. I fol. 118)*.. Domini prelati et canonici.. de nobilitate domini Alberti Wloscziewski per testes idoneos videlicet nobiles dominos Mathiam Loueczki, Thomam Othorowski consistorii et Iacobum Loveczki curie reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis notarios sufficienti testimonio recepto, qui.. deposuerunt dominum Albertum

Wloscziewski ex utroque parente nobili procreatum esse patre videlicet nobili Petro Wloscziewski de armis *Schachownicza* et *Ogonczik;* matre vero Hedvigi Trabczinska de armis Bipennis et tres lapides alias *trzi dr̈ye*.. ipsum.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Ianuarii 1556).

377. *(Lib. Install. I fol. 119)*.. Domini prelati et canonici... recepta de Alberti Vinieczki canonici Vladislauiensis nobilitate per testes idoneos videlicet nobiles dominos Martinum Przilepski, Laurentium Szokolniczki, notarium castri Poznaniensis, et Casperum Golembowski iuxta statutum Regni.. probacione sufficienti, qui.. dictum dominum Albertum Vinieczki nobilem ex utroque parente legitime procreatum esse patre videlicet Nicolao Vynieczki de armis *Nalecz* et Rose; matre vero Anna Przilepska de armis *Iastrzebecz* et *Ogonczik* deposuerunt.. ipsum ad ius seu officium coadiutorie canonicatus et prebende Poznaniensis admiserunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 1 Maii 1556).

378. *(Lib. Install. I fol. 124)*... Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Iohannis Lawski per testes idoneos videlicet venerabiles dominos Bartholomeum Siekierzeczki, Iacobum Lanczki canonicos Poznanienses et Stanislaum Golebowski plebanum in Panieka sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt dominum Iohannem Lawski ex utroque parente nobili progenitum esse patre videlicet Nicolao Lawski iudice Visnensi de armis *Dolega* et *Rawicz*, matre vero Anna Liachowska de armis *Iastrzebiecz* et *Nalecz*.. ipsum.. in scholasticum et prelatum Poznaniensem.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Maii 1556).

379. *(Lib. Install. I fol 125)*.. Domini prelati et canonici.. suscepto de nobilitate domini Erasmi Mielienski per testes idoneos videlicet reuerendos ac nobiles dominos Franciscum Viszoczki cantorem, Martinum Galczinski custodem Ecclesie Poznaniensis, Christoforum Mielienski et Martinum Rossnowski.. sufficienti testimonio, qui.. testificati sunt eundem dominum Erasmum Mielienski ex utroque parente nobili procreatum legitime esse, patre videlicet Petro Mielienski de armis *Wczelie*, alias *Szachownicza*, et Rose; matre vero Catherina Szulinska de armis similiter Rose et *Ostrew*... ipsum.. in canonicum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Maii 1557).

380. *(Lib. Install. I fol. 126)*.. Domini prelati et canonici. suscepto de nobilitate domini Iohannis Piotrowski, plebani in Boleszcino, per testes idoneos videlicet venerabiles et nobiles dominos Iohannem Skrzethuszewski, Bartholomeum Siekierzeczki canonicos Poznanienses, Victorinum

Volski et Mathiam Dambrowski.. sufficienti testimonio, qui.. testificati sunt dominum Iohannem Piotrowski utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Nicolao Piotrowski de armis *Iastrzębiecz* hoc est babato in certa cruce in campo rubeo, et *Swynka* id est caput suis manum hominis mandens; matre vero de armis *Lyssi*, quasi sagitta, et cigni.. ipsum in confratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Februarii 1558).

381. *(Lib. Install. I fol. 127)*... Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Alberti Oborniczki Skora de Gay, clerici in minoribus ordinibus, per testes idoneos videlicet venerabiles et nobiles dominos Albertum Wlosczieiewsky canonicum Poznaniensem, Iohannem Povodowski plebanum in Vinna Gora sue Reuerendissime Paternitatis Episcopi notarios, necnon Sebastianum Malinski aulicum curie eiusdem Reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis.. sufficienti testimonio, qui.. testificati sunt dominum Albertum Oborniczki ex utroque parente nobili legitime progenitum esse patre videlicet generoso olim domino Nicolao Oborniczki Skora de Gay iudice Poznaniensi de armis *Habdaniecz*, et acerui; matre uero nobili Regina Opalienska de armis *Lodzia* et *Nalecz*.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 14 Marcii 1558).

382. *(Lib. Install. I fol. 128)*.. Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Hieronimi Choienski per testes idoneos videlicet Reuerendum ac nobiles dominos Adamum Conarski prepositum Poznaniensem, Iohannem Ostrowski, Sthephanum Barthoszewski et Iohannem Pogorzelski.. sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt dominum Hieronimum Choienski ex utroque parente nobili legitime progenitum esse patre videlicet generoso Alberto Choienski tribuno terre Poznaniensis de armis *Habdaniecz*, et *Nalecz*; matre vero Helena Conarska de Kobelin de armis similiter *Habdaniecz*, et Nauis.. eundem dominum Hieronimum Choienski.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 29 Augusti 1558).

383. *(Lib. Install. I fol. 129)*.. Domini prelati et canonici... recepto de nobilitate domini Iohannis Povodowski per testes idoneos videlicet venerabiles et nobiles dominos Bonauenturam Chabienski, Bartholomeum Siekierzeczki, Andream Craiewski iurisprudentie doctorem canonicos ecclesie Cathedralis et Michaelem Slavienski causarum notarium consistorii Poznaniensis.. sufficienti testimonio, qui.. testificati sunt.. dominum Iohannem Povodowski ex utroque parente nobilem progenitum esse patre videlicet Laurentio Povodowski de armis Nauis, et (acerui) Samsonis leonem discerpantis; matre vero Ursula Camienska de armis *Nalecz* et *(trzi polia)* Draconis in 3 campis.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 31 Decembris 1558).

384. *(Lib. Install. I fol. 130)*... Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Mathie Zadorski per testes idoneos videlicet venerabilem et nobiles dominos Stanislaum Obiezierski canonicum Poznaniensem, Andream Zlovoczki et Benedictum Gorniski notarium consistorii Poznaniensis.. sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt eundem dominum Mathiam Zadorski ex utroque parente nobili esse nobilem progenitum patre videlicet Alberto Zadorski de armis *Bawolia glowa* et acerui; matre vero Dorothea Starkoviczka de armis Nauis et *Nalecz*.. eundem.. in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 3 Ianuarii 1559).

385. *(Lib. Install I fol. 131⁰)*.. Domini prelati et canonici.. suscepta ante omnia probacione per actum depositionis testium videlicet venerabilium et generosorum dominorum Sebastiani Kroczewski Varszoviensis, Michaelis Swiderski Plocensis canonicorum, Iohannis Przedvoyewski, Francisci Soboliewski diocesis Plocensis domicellorum, aulicorum curie Reuerendissimi domini Archiepiscopi Gneznensis, sub sigillo eiusdem extractum et manu nobilis Andree Czibulski sue Paternitatis curie actorum notarium subscriptum de nobilitate venerabilis domini Iohannis Bielinski de Bornkow canonici Plocensis et per testes idoneos videlicet nobiles dominos Petrum Czieczierski, famulum reuerendi domini Pauli Glogowski archidiaconi Plocensis et canonici Poznaniensis, Andream Cruszewski laicum diocesis Plocensis et Iohannem Kielski famulum venerabilis domini Petri Cuneczki canonici Poznaniensis sufficienti testimonio, qui.. testificati sunt dominum Iohannem Bielinski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse, patre videlicet generoso Terencio Bielinski de Bornkovo dapifero Zakroczimiensi de armis *Iunosza* id est agni, et *Dabrowczik* hoc est babati cum tribus crucibus, matre vero nobili Anna Leliewka de armis *Lubycz* id est babati cum duobus crucibus, et *Prawdzicz* hoc est leonis de muro exilientis.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 10 Aprilis 1559).

386. *(Lib. Install. I fol. 132)*... Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Iohannis Iaxicz Zymlinski, Gneznensis et Syradiensis canonici notariique cancellarie sacre Regie Mtis, per testes idoneos videlicet venerabiles et nobiles dominos Andream Craiewski iuris prudencie doctorem, Iohannem Powodowski canonicum, Michaelem Slawinski, altaristam Ecclesie Cathedralis et notarium consistorii Poznaniensis, ac Petrum Przibinski sufficienti testimonio, qui... testificati sunt dominum Iohannem Zimlinski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Nicolao Iaxicz Zimlinski de armis Carpionis et *Zaramba;* matre vero Iaroslawska de armis similiter *Cziolek* et *Odrowasz*.. eundem.. in confratrem eorum receperunt.

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Aprilis 1559).

387. *(Lib. Install. I fol. 133⁰)*.. Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Iohannis Makowieczki, canonici Warschouiensis, per

testes idoneos videlicet venerabiles et nobiles dominos Albertum Rudniczki, Iohannem Powodowski canonicos Poznanienses, per nobiles vero Cristopherum Vbisz et Bernardum Goląbiczki.. sufficienti testimonio, qui.. testificati sunt dominum Iohannem Makowieczki ex utroque parente nobili legitime procreatum esse, patre videlicet Mathia Makowieczki herede in villa Mazosze in terra Dobrzinensi de armis *Dolega* et *Iastrzębiecz;* matre vero Catherina Piotrkowska de armis *Dolewczik* et *Dolega*.. eundem in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Augusti 1559).

388. *(Lib. Installl. I fol. 134⁰)*... Domini prelati et canonici, decreta ante omnia probacione et suscepto iuramento corporali de et super nobilitate venerabilis domini Simonis Lugowski prepositi Tuchouiensis per nobiles Iohannem Szaniewski, Iohannem Poniathowski, Andream Lugowski, Iohannem Laweczki terrigenas districtus Lukowiensis palatinatus Lublinensis testes inductos ad imaginem saluatoris nostri prestito, presens negocium certis de causis animum eorum permouentibus ad diem crastinam distulerunt. — Tandem anno quo supra die Martis octaua Augusti prefati reuerendi et venerabiles domini capitulariter congregati repetente honorabili domino [Stanislao in Dobrauoda] plebano, procuratore venerabilis domini Lugowski prepositi, peticione et requisicione sua pro recepcione principalis sui ad canonicatum et prebendam Poznaniensem perlectis et exauditis attestacionibus et probacionibus de et super nobilitate prefati et venerabilis domini Simonis Lugowski prepositi Tuchowiensis, premisso intra se mutuo consilio et deliberacione sufficienti, innitentes statutis et consuetudinibus capitularibus diu tentis et obseruatis ad requisicionem domini Stanislai plebani procuratoris responderunt: se libenter mandatis reuerendissimi in Christo patris domini et domini Andree Czarnkowski dei gracia Episcopi Poznaniensis domini sui clementissimi et requisicioni eiusdem procuratoris parituros, nisi Statuta regni et capitularia Ecclesie huius semper inviolabiliter obseruata obsistant, et presertim Statutum Serenissimi Principis domini Alexandri Regis Polonie etc. de non recipiendis plebeis ad Ecclesias Cathedrales, quod disponit sic: «Statuimus, ut in singulis Ecclesiis suprascriptis ad episcopatus, dignitates personatus et officia canonicatusque et prebendas recipiantur tantummodo persone Regni nostri indigenae, nobiles ex utroque parente. Et quia plerumque ex fundis, villis et hereditatibus nobiles se transferunt et migrant in oppida et ciuitates illicque matrimonia contrahunt et resident artibus mechanicis, mercature et lucris ciuilibus dediti et intenti sicque viuentes more ciuium prolem procreant, simul et educant; nolumus hanc constitucionem extendi ad nobiles tales in ciuitatibus residentes et ciuilia negocia exercentes, sed dumtaxat intelligi volumus de nobilibus more nobilum in regno nostro educatis». — Itaque domini cognito eos et pro comperto habentes, quod pater venerabilis domini Simonis Lugowski prepositi cognomine Swiethek in oppido Lukow manet a multis annis et artibus mechanicis ac lucris ciuilibus deditus et ibidem ipse dominus Simon educatus est, eidem receptionem et installacionem ad canonicatum et prebendam denegauerunt et in confratrem recipere et canonicum noluerunt. Quo audito procurator domini prepositi protestatus est se satisfacere velle statuto huiusmodi, in quantum per probacionem testium iam exibitam de nobilitate principalis sui non satisfactum est.

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Octobris 1559).

389. *(Lib. Install. I fol. 135)*.. Honorabilis dominus Stanislaus in Dobrawoda plebanus procurator legitimus venerabilis domini Simonis Lugowski prepositi Thuchowiensis et canonici Poznaniensis, reproductis ante omnia testimoniis super nobilitate principalis sui venerabilis domini Lugowski prepositi per testes idoneos videlicet nobiles Iohannem Schaniewski, Iohannem Poniathowski, Andream Lugowski, Iohannem Laweczki, terrigenas districtus Lukowiensis, palatinatus Lubliniensis, necnon exibitis litteris significatorialibus super verificacione testimoniorum nobilitatis eiusdem venerabilis domini Simonis Lugowski sub titulis et sigillis generosi domini Iohannis Reskowski, Lublinensis terrestris et castrensis Lukowiensis iudicis, Adami Zielienski iudicis, Gabrielis Prusinski subiudicis, Petri Chromienski et Sebastiani Radomski camerariorum terrestrium Lukowiensium de data in curia Regali Lukow feria secunda ante festum Natiuitatis beatissime Marie Virginis anno presenti manibus eorum propriis subscriptis ac aliis huiusmodi litteris ex actis castrensibus Lukowiensibus sub sigillo extractis, ex quibus constabat et probatum est prenominatum venerabilem dominum Simonem Lugowski prepositum Tuchoviensem et canonicum Poznaniensem ex utroque parente nobili progenitum esse videlicet patre nobili Martino de Szaniawy Lugowski de armis *Iunossa* id est agni in campo rubeo; matre vero Zophia Borkowska de Borkow de armis *Nowina* in cardine ahenae spinam acus cum cruce superius in campo flauco, alias *modrym polyu*, deferentem; item ex auia a patre prefati domini Simonis Lugowski Barbara Dembowska de armis *Ielitha* seu *Kozliarogi* tres sagittas in campo rubeo deferentem, [post] auiam vero a matre ipsius Catherina Lugowska dictam Wyskowna de armis *Dolega* babatum cum cruce superius et in medio eius sagittam in campo flauco deferentem, quibus testimoniis etiam docuit parentes eiusdem domini Symonis, licet in oppido Lukow manerent, artibus mechanicis non esse deditos, nec ullas actiones et mercaturas ciuiles, que nobilitatem prophanare et inculpare possent, exercere, immo ipsum dominum Simonem Lugowski canonicum more nobilium educatum esse, petens, quatinus prefatum dominum Simonem canonicum principalem suum ad canonicatum et prebendam Poznaniensem.. reciperent.. et domini prelati et canonici receptis huiusmodi litteris significatorialibus ac eisdem una cum prioribus attestacionibus diligenter perlectis et reuisis, quibus sufficienter probata est nobilitas prefati venerabilis domini Simonis Lugowski canonici, et statutis tum Regni, tum capitularibus de non suscipiendis plebeis ad ecclesias maiores satisfactum est.. memoratum Simonem Lugowski.. in canonicum et confratrem.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Augusti 1560).

390. *(Lib. Install. I fol. 136⁰)*.. Domini prelati et canonici.. recepto per testes idoneos videlicet nobiles dominos Martinum Chlapowski, Paulum Boienski, Stanislaum et Albertum Modliszewskie de nobilitate domini Laurencii Modliszewski.. sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt dominum Laurentium Modliszewski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Alberto Modliszewski de armis bipennis et *Dria;* matre vero Zophia Polanczka de armis cerui et *Ogonczik*.. ipsum in canonicum et confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Martii 1563).

391. *(Lib. Install. I fol. 141)*.. Domini prelati et canonici.. recepto de nobilitate domini Petri Gwiasdowski per testes idoneos videlicet nobiles dominos Iacobum Lowenczki, Albertum Trzeczki, Albertum Sziekierzeczki et Cristopherum Mielinski sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt dominum Petrum Gwiasdowski ex utroque parente nobili progenitum esse patre videlicet Venceslao Gwiasdowski de armis *Boguria* videlicet sagittarum duarum sese contiguarum seu alias aduersus se protendentium, et *Zaremba* id est leonis post murum; matre vero Heduigi Mielinska de armis *Szachownicza*, et unius Rosae.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Februarii 1564).

392. *(Lib. Install. I fol. 165)*. In nomine domini Amen. Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter et sit notum, quod anno incarnationis Dominice Millesimo quingentesimo sexagesimo quarto indictione septima, pontificatu sanctissimi in Christo patris domini nostri domini Pii diuina prouidencia papae quarti anno ipsius quinto, die vero Lunae septima Februarii hora tertiarum in loco capitulari ecclesie Cathedralis Poznaniensis Reuerendis ac venerabilibus dominis Francisko Wyssoczki cantore etc. et officiali generali Poznaniensi, Laurentio Kierski archidiacono Pczeuensi, Iohanne Skrzetuszewski, Iacobo Dziaduski suffraganeo, Michaele Skrzetuszewski, Petro Coneczki, Stanislao Staroski, Iohanne Przespolewski, Magistro Benedicto Herbesto prelatis et canonicis ad sonum campanae capitulariter congregatis in meique notarii publici et testium infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum presentia constitutus personaliter venerabilis Albertus Rudniczki canonicus Poznaniensis, [procurator legitimus Reuerendi domini Iohannis Cochanowski] prout de sue procurationis onere plenam fecit fidem tenens et habens suis in manibus litteras institucionis sub titulo et sigillo Reuerendi domini Francisci Wysoczki, cantoris canonici vicariique in spiritualibus et officialis generalis Poznaniensis, ad preposituram Ecclesie Cathedralis Poznaniensis per liberam resignationem Reuerendi domini Petri Miskowski decani Cracouiensis etc. eiusdem prepositure ultimi possessoris vacantem ad presentacionem Sacrae Regiae Mtis de persona eiusdem Reuerendi domini Iohannis Kochanowski prepositi Poznaniensis [Secretarii sacrae Regiae Mtis] [1]) factam, quarum litterarum vigore prefatos dominos prelatos et canonicos Ecclesie Cathedralis Poznaniensis prefatus dominus Albertus Rudniczki canonicus Poznaniensis predicti domini Iohannis Kochanowski procurator monuit et requisiuit, quatinus ipsi domino principali suo eiusdem prepositure modo premisso vacantis possessionem realem et actualem omniumque iurium et pertinentiarum ad eandem quomodolibet ex antiquo spectantium traderent, eumque in confratrem eorum reciperent, stallum in choro, locum et vocem in capitulo cum plenitudine iuris canonici assignantes; quiquidem domini prelati et canonici eisdem litteris institucionis et inuestiturae susceptis et perlectis, recepto ante omnia de nobilitate dicti domini Iohannis Kochanowski prepositi per testes idoneos videlicet vene-

[1]) Tytuł ten wypisany jest nie w tekscie, ale w nagłówku.

rabiles dominos Petrum Coneczki, Albertum Rudniczki canonicos Poznanienses ac nobiles Andream Roczki de terra Sandomiriensi et Georgium Geszewski sufficienti testimonio, qui mediis eorum iuramentis corporalibus, per dictos venerabiles dominos Petrum Coneczki, Albertum Rudniczki canonicos ad sancta dei Ewangelia, per nobiles vero Andream Roczki et Georgium Geszewski ad imaginem crucifixi saluatoris nostri prestitis, testificati sunt deposueruntque memoratum dominum Iohannem Kochanowski prepositum ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet Petro Kochanowski iudice Sandomiriensi de armis Corui in campo rubeo anulum in rostro deferentis et *Chabdang* albi in simili campo; matre uero Anna Bialaczewska de armis *Odrowąsz bialli* in campo rubeo, et leonis capite cum fauce aureo et flamma in campo glauco alias *modrim*, recepto insuper a prefato domino procuratore dicti domini prepositi Posnaniensis de obseruandis statutis et consuetudinibus istius Ecclesie solito corporali iuramento ac decem marcis pecuniarum loco iocundi ingressus pro cappa ad ecclesiam comparanda, ipsum dominum Iohannem Cochanowski in persona procuratoris sui suprascripti ad dictam preposituram premisso iam modo vacantem ac in confratrem eorum receperunt, stallum in choro, locum et vocem in capitulo cum plenitudine iuris canonici necnon omnium et singulorum pronentuum fructuum, censuum, villarum, decimarum et aliarum quarumcunque obuentionum ad dictam preposituram Poznaniensem quomodolibet spectantium et pertinentium realem et actualem possessionem tradiderunt et assignauerunt, super quibus omnibus et singulis predictus procurator Domini prepositi recepti peciit a me notario publico unum vel plura instrumentum seu instrumenta, et hoc presens receptionis et installacionis publicum instrumentum dari et confici. Acta sunt hec Poznanie anno, indictione, pontificatu, mense, die, hora, loco, quibus supra presentibus honorabilibus ac nobilibus dominis Mathia a Golaiewo, Blasio a Kleczko vicariis ecclesie Cathedralis Poznaniensis et Iohanne Gaiewski, Nicolaoque Bilinski, necnon aliis testibus quam plurimis circa premissa vocatis et rogatis [1]).

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Martii 1564).

393. *(Lib. Install. I fol. 143°)*... Domini prelati et canonici... recepto super nobilitate Alberti Nininski per testes idoneos videlicet nobiles dominos Albertum Lowenczki, Albertum Sziekierzeczki, Jacobum Lowenczki et Jacobum Gembiczki sufficienti testimonio, qui deposuerunt

---

[1]) Kochanowski zatrzymał godność proboszcza kapituły Poznańskiej aż do r. 1574. — Następcą jego był Jan Powodowski dotychczasowy scholastyk, którego installacya na probostwo zapisane jest pod dniem 2 czerwca 1574. *(Lib. Install. I fol. 203)*.. Reuerendus pater dominus Iohannes Powodowski Scholasticus Poznaniensis.. habens suis in manibus litteras institutionis sub titulo et sigillo Reuerendissimi in Christo patris et Domini domini Adami Conarski de Cobylino dei gracia Episcopi Poznaniensis de data in Cziasym die prima eiusdem mensis ad preposituram Ecclesiae Cathedralis Poznaniensis per liberam resignacionem reuerendi domini Iohannis Kochanowski eiusdem prepositure ultimi et immediati possessoris vacantem ad presentacionem sacre Regie Mtis ipsius prepositure veri, unici et legitimi patroni et collatoris obtentas in personam suam.. dominos prelatos et canonicos requisiuit, quatinus se ad preposituram Poznaniensem modo premisso vacantem reciperent; quiquidem domini eundem reuerendum dominum Iohannem Powodowski ex scholastia ad preposituram Ecclesie Cathedralis Poznaniensis receperunt...

dominum Albertum Nininski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse, patre videlicet nobili Andrea Nininski de Lowenczino de armis *Nalecz* et Nauis; matre vero Helena Chibska de armis *Jastrzebiecz* alias Gabata (s) cum cruce et *Habdaniecz*... eundem... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Aprilis 1565).

394. *(Lib. Install. I fol. 145)*... Domini prelati et canonici... recepto super nobilitate domini Georgii Rosnowski per testes idoneos videlicet nobiles dominos Johannem Biallosliwski, Andream Przliepski, Johannem Boboliecczki et Stanislaum Manieczki sufficienti testimonio, qui... deposuerunt dominum Georgium Rosnowski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet nobili Johanne Rosnowski de armis *Jastrzebiecz* alias babata cum cruce, et Nauis; matre vero Catherina Conarska de armis *Habdaniecz* et Nauis... eundem... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 6 Junii 1565).

395. *(Lib. Install. I fol. 146)*... Domini prelati et canonici... recepto super nobilitate Hyeronimi Powodowski per testes idoneos videlicet generosos dominos Baltazarum Strzesminski de Trczianka iudicem terrestrem Poznaniensem et maioris Polonie generalis capitaneatus vacantis administratorem surrogatum, Joachimum Kamienski vicecapitaneum Poznaniensem, Andream Zlowoczki capitaneum Buccowiensem et Stanislaum Manieczki notarium consistorii Poznaniensis sufficienti testimonio, qui... deposuerunt, dominum Hyeronimum Powodowski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet nobili Laurentio Powodowski de armis Nauis, et (acerui) Samsonis leonem discerpentis, matre vero Ursula Camienska de armis *Nalęcz*, et dracone in *trzipola* in campo rubeo... eundem... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 29 Octobris 1566).

396. *(Lib. Install. I fol. 149)*... Domini prelati et canonici... recepto super nobilitate domini Johannis Conarski prepositi sancti Martini intra muros ciuitatis Cracouiensis per testes idoneos videlicet venerabilem et nobiles dominos Simeonem Chabelski canonicum Poznaniensem, Nicolaum Slupski capitaneum clauis Poznaniensis, Franciscum Falenski factorem clauis Mlodoiewo tenutarium Episcopatus Poznaniensis, et Nicolaum Losczinski de Podgorze, sufficienti testimonio, qui... deposuerunt... dominum Johannem Conarski ex utroque nobili parente procreatum esse patre videlicet Petro Conarski, de armis *Chabdank* et *Plomienczik* hoc est capite leonis et ex fauce sua flammam ignis exiligentis habentem, matre vero Elizabethe Kielbaszianka Goslawska de armis *Nalancz* et *Srzeniewa*... eundem... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 5 Martii 1567).

397. *(Lib. Install. I fol. 150)*... Domini prelati et canonici... recepto super nobilitate domini Sigismundi Mlodzieczki per testes ido-

neos videlicet reuerendum dominum Jacobum Dziaduski dei gracia episcopum Enensem canonicum et suffraganeum Poznaniensem et nobiles Nicolaum Bilinski notarium consistorii, Nicolaum Pothanski seruitorem Reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis et Stanislaum Piruski seruitorem generosi domini Andreae comitis a Gorka, sufficienti testimonio, qui... deposuerunt dominum Sigismundum Mlodzieczki ex utroque parente nobili legitime procreatum esse, patre videlicet Hypolitho Mlodeczki de armis *Oslaglowa* et *Nalecz;* matre vero Barbara Vrzazowska de armis *Odrowąsz* id est sagitta cum cruce, et *Janina* hoc est *Dwie pole iedno biale, drugie modre w polu czirwonym*... ipsum... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 24 Julii 1567).

398. *(Lib. Install. I fol 151* [1]). In nomini domini Amen. Noverint uniuersi et singuli presens publicum instrumentum inspecturi, lecturi et audituri, quod anno domini Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, indictione decima, pontificatus sanctissimi et beatissimi in Christo patris et domini domini Pii diuina prouidencia Papae quinti feliciter moderni, anno ipsius coronationis secundo die Iouis vigesima quarta mensis Julii veniens magnificus dominus Stanislaus Sandiuogius a Czarnkow Regni curie Sacre Regie Mtis refferendarius, Drahiniensisque capitaneus de curia et domo propria commendoratus sui Poznaniensis ad Ecclesiam Cathedralem Poznaniensem equo insidens armatus, catafractus et binis comitatus pueris equis insidentibus, arma et cetera insignia militaria gestantibus, magnifice et splendide exornatis, comitante preterea decenti et numerosa seruitorum suorum armatorum equis insidentium et omni necessario bellico apparatu instructorum caterua; interque duos illustres et magnificos dominos Lucam comitem a Gorka Poznaniensem capitaneum, Iohannem a Barsczino Krothowski Iuniwladislauiensem palatinos medius equitans precedentibus et stipatus reliquis multis tam ex senatorio, quam dominorum et equestri ordine dominis, amicis, consanguineis et necessariis suis ibique ante templum equis, omnique illorum comitatu armatorum relicto et iisdem armis, ut equo insidebat, indutus in dictam Ecclesiam Cathedralem ingressus ac in Reuerendorum ac venerabilium dominorum Iacobi Dziaduski Episcopi Enensis et suffraganei, Francisci Wyszoczki cantoris canonici vicariique in spiritualibus et officialis generalis Poznaniensis, Laurentii Kiersky, archidiaconi Psczeuensis in Ecclesia Poznaniensi, Alberti Rudniczki cancellarii Reuerendissimi domini domini Adami Conarski dei gracia Episcopi Poznaniensis, Michaelis Skrzetuszewsky, Petri Koneczki, Bartholomei Siekierzeczki, Andree Staresky, Iohannis Rzeskowsky, Iacobi Lanczki, Benedicti Herbesti praelatorum et canonicorum Ecclesiae Cathedralis Poznaniensis hora terciarum dicti diei in loco capitulari in prefata Ecclesia capitulum facientium ad de negociis ipsius Ecclesie tractantium atque mei notarii publici ad infrascripta per predictum reuerendum dominum Franciscum Wiszoczki cantorem, canonicum vicariumque in spirituali-

[1]) Nagłówek nad tym aktem brzmi: „Receptio Magnifici D. *Stanislai Czarnkowski* Refferendarii Sacrae Regiae Mtis ad Comendoratum S. Johannis ante Poznaniam". Następcą Stanisława Czarnkowskiego był na tej godności Adam Czarnkowski, którego recepcyi jednak w księdze Installacyi nie znajdujemy. Gdy zaś Adam wszedł w r. 1586 w związki małżeńskie, nadał król Stefan Batory godność komandatora Stanisławowi Sobockiemu. (Lib. Install. I fol. 247—250; akt z 12 Maja 1586 r.) Tego zaś następcę był „Nicolaus Wolsk de Podchaice Ensifer Regni Poloniae capitaneus Krzepiciensis" (akt z 29 Października 1589; ibid. fol. 262⁰—264), po którego ustąpieniu uzyskał tę godność Feliks Wojanowski (tak z 9 kwietnia 1601 ibid. fol. 197⁰—300).

bus et officialem generalem Poznaniensem tamquam suae Reuerendae Paternitatis et causarum scribam specialiter vocati et deputati testium infrascriptorum ad infrascriptum rogatorum et uocatorum persen[tia] constitutus personaliter Magnificus dominus Stanislaus Sandiuogius a Czarnkow Regni curiae Sacrae Regiae Mtis Refferendarius, Drahiniensis capitaneus et Comendator Poznaniensis certas litteras Regiae Mtis collacionis et donacionis Commendoratus Poznaniensit sanas, saluas, integras, non viciatas neque suspectas sub titulo et sigillis eiusdem Regiae Mtis in zonis serici rubri appensis manusque propriae eiusdem Mtis Regiae subscripcione primo et ante omnia exhibuit et obtulit; quarum litterarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis; «Sigismundus Augustus dei gratia Rex Poloniae Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiaeque etc. dominus et heres significamus tenore presencium, quorum interest, uniuersis et singulis, harum notitiam habituris ea extitisse merita preclare et prevetuste familiae Czarnkouianae, que tam domi, quam foris, tam pace, quam bello prestans, clara et insignis in primis ob virtutem et res preclare magnoque animo gestas in Republica Regni huius fuit, ut propterea magna illius a maioribus nostris ratio habita semper fuit, et cum nunc etiam generosi Stanislai Sandiuogii Czarnkowski Secretarii nostri ex ea ipsa familia prognati non minor fides, studium et obseruantia in nos sit, quam que olim auorum, parentis maiorumque illius in maiores nostro Reges Poloniae fuit, qui iam ita de nobis et Republica nostra meretur, ut nostro iudicio dignissimum se exhibeat, qui cum dignitate ac virtute maioribus suis non sit inferior iisdem fortunarum atque amplitudinis accessionibus a nobis per omnem occasionem ornetur, quibus maiores sui illustres ornatissimique fuerunt, ut non modo fauoris et gratiae nostrae in eum omnibus cognita extent testimonia, sed ipse quoque liberalitate nostra incitatus de nobis ac Republica nostra magis ac magis mereri non desistat; cumque nullam aliam hoc tempore eius ornandi occasionem habeamus nobis oblatam, quam ut comendoratum Poznaniensem per generosum Stanislaum Mazik dapiferum Cracouiensem tentum et possessum, nunc uero ipso facto vacantem eidem daremus; ideo de matura nostra deliberacione ex certa sciencia benigne ac prompto animo eundem comendoratum Poznaniensem ipsi generoso Stanislao Sandiuogio Czarnkowsky Secretario nostro donamus et conferimus ad vitae ipsius extrema tempora cum omni iure, dominio, proprietate, prerogatiuis, libertatibus et cum omnibus, ac singulis bonis, attinentiis, pertinentiis, quemadmodum tum antiquitus, tum per modernos comendatores siue eius possessores tentus, habitus et possessus est, tam cum omnibus utilitatibus, prouentibus, obuencionibus uniuersis, quocunque nomine vocitentur et appellentur, nullis omnino exceptis et exclusis aut pro nobis vel alio quoque reseruatis ita ut generalitas specialitati et e contra in nullo deroget, tenendum, habendum, possidendum et eo ad vitae eius tempora extrema realiter et cum effectu utrifuendum pacifice, promittentes verbo nostro Regio pro nobis et Serenissimis successoribus nostris, quod hanc nostram predicti comendoratus collacionem modo premisso factam nos semper ratham, gratam et firmam habituri sumus, neque reuocaturi, neque cuipiam in contrarium litteras sub quacunque forma, stilo, modo verborum ex quacunque racione super eam daturi sumus; quodsi vero aliquod istius modi per obliuionem aut ex aliqua racione datum fuerit, id irritum et nullius ualoris esse uolumus et decernimus, dantes iam illi exnunc, prout extunc et econuerso realem et actualem intromissionem et possessionem per eum quocunque tempore apprehendendum et accipiendum, mandantes omnibus et singulis generaliter

uniuersis ut ui et auctoritate presencium eundem generosum Stanislaum Sandiuogium Czarnkowski pro uero et legitimo comendatore Poznaniensi habeant et de prouentibus omnibus et singulis, uti premissum est, ac bonorum possessione et obedientia ei respondeant non expectatis etiam aliis litteris nostris et aliter pro fide sua et gratia nostra omnino non facturi. In cuius rei fidem firmiusque et euidentius testimonium sigillum nostrum annulare presentibus et subappensum; quas manu etiam nostra subscripsimus. Datum in conuentu regni nostri generali Warschauiensi die nona mensis Aprilis anno domini Millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Regni nostri anno trigesimo quinto. Sigismundus Agustus Rex subscripsit». — Aliarum litterarum is tenor: «Sigismundus Augustus etc. Notum et testatum esse volumus, quibus expedit uniuersis eorum noticiam habituris, quod cum asperrime, utile et necessarium tum inprimis pium et honestum in omni Republica sit, ut virtutis sua semper habeatur racio verosque ac honestissimos labores sua digna subsequantur praemia, ideo merito prudentique consilio ab principibus obseruari debere, ut quorum virtus manifesta sit laboresque utiles et principibus ipsis et reipublicae necessarii, eos ut beneficiis ornent ornentque, virtutis enim premium crescere necesse est Proinde generosi Stanislai Sandiuogii a Czarnkow Secretarii nostri singularis erudicio ac industria et in nos studium, fides ac obseruancia nobis perspecta alacritas uero et perpetua perseuerantia in obeundis nostris tum Reipublicae negotiis maxime nobis commendata, dexteritas item ac inprimis, virtus et a nobis et uniuersis clara et probata, varia illustriaque merita parentis eius viri optimi et in diuum parentem patruumque nostrum tum auorum reliquorumque maiorum illius in preclarissimos antecessores nostros ac Rempublicam Regni huius antiquitus pro uariis necessitatibus proque fortunae mutatione collata et singulari constantia animoque praestita luculenter exequens (s) digna nobis est visa, ut eius a nobis magna habeatur ratio; sed cum pro presenti occasio nulla sese offerebat alia, quam ut Comendoriatus Poznaniensis collacionis nostrae, in eum beneuolentiae, propensionis ac clementiae extet aliquod indicium testimoniumque, quandoquidem in maioribus pro tempore et occasionibus sese offerentibus non grauatim et libenter illi gratificaremur, eum itaque comendatoriatum Poznaniensem domus scilicet Iohannis Hierosolymitani extra muros Cathedralis et ciuitatis Poznaniensis per generosum Stanislaum Mezik Dapiferum Cracouiensem tentum et possessum nunc vero ipso facto vacantem, quemadmodum et antea sic et nunc quoque de matura nostra deliberacione et ex certa scientia nostra ac plenitudine auctoritatis et facultatis nostrae Regiae eidem generoso Stanislao Sandiuogio a Czarnkow Secretario nostro damus, conferimus, donamus, et tradimus ad vitae ipsius extrema tempora creantes iam exnunc eum, pronunciantes et promulgantes, verum et legitimum esse comendatorem, quemadmodum ui et auctoritate presencium pronunciamus, promulgamus et decernimus per ipsum praefatum Comendoriatum cum omni iure, dominio et proprietate, prerogatiuis, libertatibus quibusuis et cum omnibus et singulis bonis, fundis et possessionibus, attinentiis, pertinentiis, quemadmodum cum antiquitus, tum nunc per modernos commendatores siue illius possessores tentus, habitus et possessus est; tum cum omnibus utilitatibus et singulis prouentibus, obuencionibus et redditibus uniuersis, quocunque nomine vocitentur et appellentur, nullis omnino exceptis et exclusis, aut pro nobis vel alio quoque reseruatis ita, ut generalitas specialitati et econtra in nullo deroget, includentes generalitatem specialitati et specialitatem generalitati tenendum, habendum, possidendum et eo ad uitae eius extrema tempora realiter et cum effectu pro beneplacito pacifice uti-

fruendum. Promittimus preterea verbo nostro Regio pro nobis et Serenissimis Successoribus nostris, quod hanc nostram predicti commendoratus collacionem modo premisso factam nos semper iam in omnibus clausulis ratham, gratam atque firmam habituri sumus neque quoquam modo eam labefacturi aut reuocaturi, neque unquam in contrarium litteras sub quacunque forma, stylo et modo verborum et ex quacunque ratione super eundem comendoriatum laturi sumus, quod si uero aliquid istius modi per obliuionem aut ex aliqua alia racione datum alicui fuerit, id irritum et nullius valoris esse uolumus et decernimus hac nostra sententia semper mediante, ita ut si aliquis etiam in possessionem eiusdem comendoriatus quoquo modo per occasionem litterarum nostrarum vel quovis alio facto irrepserit, eum nos auctoritate nostra possessione amoturos pollicemur, dantes iam illi exnunc prout extunc et econverso realem, actualem et effectiuam totius et integri Comendoriatus, ut premissum est, intromissionem et liberam coniunctamque possessionem per eum quocunque tempore apprehendendum, acceptandum et accipiendum, mandantes omnibus et singulis, ut ui et auctoritate presentium prefatum generosum Stanislaum Sandiuogium Czarnkowski pro vero et legitimo Comendatore Poznaniensi habeat, ac de prouentibus omnibus et singulis, ut premissum est, et bonorum libera possessione ac obedientia ei respondeant non expectatis aliis litteris nostris, aliter pro fide sua et gracia nostra omnino non facturi. In cuius rei fidem et testimonium sigillum nostrum presentibus et subappensum. Datum Petricouie die vigesima sexta Mensis Octobris anno domini Millesimo quingentesimo sexagesimo quarto Regni vero nostri anno trigesimo quinto. Sigismundus Augustus Rex subscripsit". — Tertiarum litterarum tenor est talis: Sigismundus Augustus etc. Significamus tenore presencium, quorum interest uniuersis et singulis, harum notitiam habituris, eam esse in generoso Stanislao Sandiuogio Czarnkowski Secretario nostro et Capitaneo Drahiniensi indolem virtutis, eam quoque dignitatem tum et grauitatem et erga nos fidem, tum in rebus agendis summam dexteritatem, ut omnia pro meritis suis premia expectare eum a nobis maxime conueniat; ac, ad nos quod attinet, tanta est semperque fuit nostra erga illum gracia, ut sepius nobis occasio, quam voluntas ad eum ornandum et pro virtute, singularibusque meritis remunerandum defuerit. Nunc itaque, ut aliquando tandem nostre beneficentie gratiaeque atque adeo sue virtutis dignitatisque atque fidei fructum a nobis senciat ad officium Refferendariatus, quod ipsi optima et ultronea voluntate et maturo iudicio benigne contulimus, insuper comendoriatum Poznaniensem Domus sancti Iohannis, ut uocant, Hierosolimitani libera cessione atque in manus ipsius sufficienti et plenaria resignatione generosi Stanislai Mezhik Dapiferi terrae Cracouiensis et capitanei nostri Sandeciensis addendum esse putauimus; quemadmodum iure illius optimo ob uirtutem, dexteritatem et fidem innitentes prioribus litteris nostris desuper ipsi per nos beneuole et liberaliter largitis et concessis, quas in robore conseruamus et eas rathas, gratas ac in toto firmas habemus et semper habituri sumus, ipsi conferimus, et eum iam verum legitimum et indubitatum comendatorem Poznaniensem esse uolumus, dicimus et declaramus ac auctoritate nostra Regia creamus, instituimus et renuntiamus dantes illi prefatum Comendoriatum cum omni eius iure, dominio et proprietate omnibusque et singulis utilitatibus, fructibus, prouentibus emolumentis uillisque antiquitus ad ipsum spectantibus et pertinentibus nullis penitus exceptis pro nobisque uel aliquo subditorum nostrorum aliquibus, una aut pluribus, reseruatis cumque omnibus attinenciis ibidem ex antiquo spectantibus, que nunc sunt et in posterum humana industria

parari poterunt, quocunque nomine nuncupentur et vocitentur, cumque omnibus prerogatiuis, libertatibus atque immunitatibus, ita ut generalitas specialitati et specialitas econuerso premissorum omnium generalitati in nullo deroget, tenendum, habendum, et possidendum ac utendum fruendumque ad vitae illius extremum tempus; promittimusque uerbo nostro regio pro nobis et Serenissimis successoribus nostris, quod quam diu predictus generosus Stanislaus Sandiuogius Czarnkowski superstes fuerit, eum ipsum commendoriatum ex eius possessione non sumus amoturi, quin neque ipso uiuente cuiquam hominum eundem vel in tota [vel] in eius quapiam parte sumus concessuri, sed totum et vniversum in ipsius possessione pacifica et quieta relicturi manutenturique; quequidem predicti commendoriatus possessio ad ea, que nunc habet, officia, queque deinceps est habiturus siue dignitates siue officia a nobis obtinenda et obtenta nichil eidem generoso Stanislao Sandiuogio Czarnkowski obesse poterit, nec debebit, quin ea copulate tenere possit et valeat, quin imo quecunque accessio deinceps futura est, eam legitime atque optimo iure ipsi euenturam esse presentibus declaramus nullis litteris seu rescriptis tam nostris priuatis, quam ex cancellaria nostra obtentis seu obtinendis constitutionibus consuetudinibusue a quopiam allegatis uel allegandis in contrarium obstantibus, quae si quando contra hanc concessionem nostram emerserint, eas nullius roboris ac momenti esse foreque perpetuo decernimus; quamobrem omnibus et singulis, cuiuscunque status, dignitatis, condicionis atque officii, subditis nostris, quorum interest, intererit, vel quouis modo interesse poterit, notum, manifestum id facimus mandantes serio, ut commemoratum generosum Stanislaum Sandiuogium Czarnkowski curiae nostrae Refferendarium, capitaneum Drahiniensem pro vero legitimoque et per nos auctoritate et superioritate nostra dato et renunciato commendatore Poznaniensi habeant ipsisque de loco, honoribus, prerogatiuis, libertatibus et immunitatibus ipsius prouideant prouiderique curent, pro gratia nostra et debito officii sui secus non facturi. In quorum omnium et singulorum premissorum fidem, robur et euidentius testimonium praesentes manu nostra subscriptas sigillo nostro maiori communiri mandauimus. Datum Warschauie die vigesima tertia mensis Iunii, feria videlicet secunda in vigilia sancti Iohannis Baptiste, anno domini Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Regni uero nostri anno trigesimo octauo. Sigismundus Augustus Rex subscripsit". — Quibusquidem litteris sic in presentia prefatorum dominorum Praelatorum et Canonicorum, tum aliorum spectabilium, magnificorum et generosorum dominorum ibidem existencium exhibitis et publice lectis, exhibuit etiam mandatum ad magnificum dominum Iacobum de Ostrorog Capitaneum Maioris Polonie generalem, tum et aliud ad subditos uniuersos totius Comendoriatus Poznaniensis sigillo maiori toto et integro eiusdem Mtis Regiae debite obsignatum et nulla in parte sui cassatum aut uiciatum uel suspectum cum recognicione officii prefati Capitanealis de facta reali et actuali intromissione possessionisque apprehensione nemine contra dicente, quorum mandatorum illa est series et tenor: „Sigismundus Augustus etc. Magnifico domino Iacobo de Ostrorog Maioris Polonie capitaneo nostro generali sincere nobis dilecto gratiam nostram regiam. Magnifice sincere nobis dilecte, ob egregia erga nos generosi Stanislai Sandiuogii a Czarnkow curiae nostrae Refferendarii capitaneique Drahiniensis merita singularemque fidem ac dexteritatem, quam sepius in rebus nostris perficiendis declarauit, contulimus ipsi comendoriatum Poznaniensem per liberam resignacionem generosi Stanislai Mezik dapiferi Cracouiensis vacantem; quare ut eius possessionem cito apprehendere

possit, sinceritatatem tuam hortamur ac requirimus, cum primum presentibus nostris fuerit requisita, ut ex officio et pro interesse suo eundem Comendoriatum in manus prefati generosi Stanislai Sandiuogii Czarnkowski det in possessionemque realem et effectualem intromittat obedientiamque ipsius subditis omnibus et singulis fieri mandet, pro gracia nostra secus non fecerit Sinceritas tua. Datum Warschouiae die vigesima tertia mensis Iunii anno domini Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo Regni vero nostri anno Trigesimo octauo». — «Sigismundus Augustus etc. Vniversis et singulis villarum comendoriatus Poznaniensis subditis et incolis notum testatumque facimus per presentes nos ob egregia in nos merita, que generosus Stanislaus Sandiuogius a Czarnkow Curiae nostrae Refferendarius et capitaneus noster Drahiniensis nobis et Reipublicae nostre sub summa fide et dexteritate prestitit, contulisse eidem comendoriatum Poznaniensem per liberam resignacionem in manus ipsius a generoso Stanislao Mezik Dapifero Craaouiensi factam, uacantem. Quamobrem mandamus vobis grauis indignationis et animadversionis nostrae penam comminantes, ut praeter prefatum generosum Stanislaum Sandiuogium Czarnkowski neminem alium Comendatorem Poznaniensem vel agnoscetis, vel habeatis, sed hinc tamquam vero legitimoque et hereditario suo domino omnem fidem, subiectionem atque obedientiam prestatis. Datum Warschouiae die vigesima tertia mensis Iunii anno domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo Regni uero nostri anno trigesimo octauo». — Postea exhibuit et tradidit mandatum Sacrae Regiae Mtis debite obsignatum et manu Mtis Regiae propria subscriptum saluum, non uiciatum, integrum et legitimum ut superiora, cuius mandati, haec quae sequuntur verba sunt: «Sigismundus Augustus etc. Reuerendissimo in Christo Patri domino domino Adamo Conarski Episcopo necnon venerabilibus praelatis, canonicis totique capitulo Ecclesiae Cathedralis Poznaniensis sincere deuoteque nobis dilectis gratiam nostram Regiam, Reuerende in Christo pater et venerabiles sincere deuoteque nobis dilecti; ob egregia erga nos generosi Stanislai Sandiuogii a Czarnkow curiae rostrae Refferendarii et capitanei Drahiniensis merita singularemque fidem ac dexteritatem, quam sepius in rebus nostris perficiendis declarauit, contulimus ipsi commendoriatum Poznaniensem per liberam resignacionem generosi Stanislai Mezik dapiferi Cracouiensis illiusque commendoriatus ultimi et immediati possessoris vacantem; quare ut eius possessionem cito apprehendere possit, sinceritatem et deuociones uestras hortamur ab eisdemque requirimus, ut commemoratum generosum Stanislaum Saudiuogium Czarnkowski pro vero legitimoque comendatore Poznaniensi agnoscant et habeant eidemque de loco, honore, prerogatiuis et prouentibus solitis, quos ad hanc functionem et protectionem Ecclesiarum vestrique defensionem attinet, prouideant prouiderique sinceritates et deuociones uestrae curent, subditis vero Comendoriatus predicti, serio et seuere precipientes, mandamus sub grauis nostrae indignationis pena, ut neminem alium preter ipsum generosum Stanislaum Sandiuogium Czarnkowski comendatorem Poznaniensem agnoscant ipsique omnem obedientiam tanquam domino suo hereditario prestent, illudque, quantum eisdem competierit, omnino prouidenter curent pro gratia nostra. Datum Warschouie vigesima tertia Iunii anno domini Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo. Regni nostri trigesimo octauo. Sigismundus Augustus Rex subscripsit.» — Quibus omnibus sic, ut premissum est, factis et gestis peciit Reuerendum dominum Franciscum Wyssoczki aliosque praelatos et canonicos Ecclesiae praefatae, ut secundum iura et consuetudines diu conseruatas et continuatas pro

debito suo premissa mandata exequerentur. Reuerendus itaque dominus Officialis cum ceteris dominis prelatis et canonicis mutua inter se habita deliber cione, visis, lectis et debite examinatis ac omnibus bene perpensis literis prenominatis, se in toto voluntati et mandato Mtis Regiae ac debito suo satisfacturos benevole et libenter obtulerunt; quemadmodum in instanti in sui capitulari residentia praefatum Magistrum dominum Stanislaum Sandiuogium a Czarnkow pro vero et legitimo commendatore Poznaniensi tamquam militem Sepulchri domini Hierosolimitani ordinis sancti Iohannis professionis Militiae Rhodianae siue Maltensis susceperunt et eum prout protectorem et defensorem sui totiusque Ecclesiae et diocesis esse declarauerunt et pronunciauerunt, quem sic per praefatos d o m i n o s p a l a t i n o s ad chorum Ecclesiae Cathedralis eiusdem ductum sequuti, stallum tanquam protectori et defensori comendoriatus racione proteccionis et defensionis de iure et antiqua consuetudine debitum assignauerunt, in quo sic stante ex utroque latere a dominis palatinis eidem astantibus g a l e a m d e a u r a t a m Reuerendus dominus officialis primum ei in manus porrexit et tradidit, g l a d i u m item et c a l c a r i a d e a u r a t a accingi iussit his verbis usus: «Magnifice Domine et strenue miles, haec insignia et certa monumenta professionis tuae Militaris tibi trado adiungendo ea omnia torqui collo tuo suspenso, quae te declarant et demonstrant, declarare et demonstrare ubique gentium debent equitem auratum et militaris ordinis virum, a nobisque ea condicione non autem racione status spiritualis seu clericalis, ad quam Dominacio vestra non est obligata, receptum et declaratum. Itaque indutus sis armis et decoratus istis insigniis militaribus tamquam Sepulchri domini Hierosolimitani, et predicte Rodiane siue Maltensis Militiae ordinis Iohannis miles, memineris tuae istius vocationis professionisque, ut semper eisdem armis contra infideles barbarasque gentes et tyrannos ac hereticos, pro deffensione et tutella sacrosanctae et Orthodoxae fidei Ecclesiaeque catholicae et Christifidelium, cuius insigne tropheum Crucis sanctae scilicet geris, pro proteccione patriae et seruitio Serenissimae Regiae Mtis, domini nostri clementissimi, strenue, audacter semper et ubique et animose utaris dei nomine et eius protectione suffultus. Non tradimus enim tibi Ecclesiastica insignia ut ornamenta, dalmutiae, cassulae et reliqua, quae viris Ecclesiasticis et spiritualibus racione professionis et ordinis eorum spiritualis traduntur et tradi necesse est, sed illa, quae tuae vocationis et ordinis ipsissima sunt fundamenta; trado praeterea tibi gladium strictum et euaginatum tanquam protectori et defensori nostro, pro quo te agnoscimus et recipimus. De quibus omnibus et singulis et quod praedictus magnificus dominus Sandiuogius a Czarnkow pro homine militari protectore et deffensore nostro a nobis, non pro aliquo clerico aut persona spirituali receptus et agnitus est, tam coram nobis, Magnificis dominis palatinis et ceteris una astantibus solemniter protestor». His omnibus sic, [ut] praemissum est, peractis et absolutis, praedictus magnificus dominus Stanislaus Sandiuogius a Czarnkow cum solennitatibus ab eodem comitatu magnificorum dominorum Palatinorum et reliquorum dominorum amicorum et seruitorum suorum armatorum stipatus sese in curiam suam Commendoriatus Poznaniensis praefati recepit et contulit, super quibus omnibus et singulis praemissis praedictus Magnificus dominus Stanislaus Sandiuogius a Czarnkow a me notario publico debita cum instantia postulauit sibi unum vel plura, publicum vel publica instrumentum, quod sic premissa acta sint, dari et confici, atque illud et illa ad acta capitularia de verbo ad verbum inscribi, ingrossari et acticari, a reuerendo venerabilique capitulo Poznaniensi admitti. Quod reuerendi domini praelati canonicique suo

et totius capituli nomine ob testimonium euidentius fieri eo ipso tempore et loco, ultro et beniuole admiserunt, et michi notario actorum praedictorum id exequi commiserunt et demandauerunt. Actum et datum anno, indictione, pontificatu, die, loco, hora et praesentibus quibus supra. Praesentibus etiam praedictis spectabilibus et magnificis, generosis, nobilibus domino Luca comite a Gorka Poznaniensi et Buscensi capitaneo, Iohanne Krothosky de Barczino Inowladislauiensi pallatinis, Alberto a Czarnkow Srzemensi et Kostensi, Alberto Sandiuogio a Czarnkow Santocensi ac Pisdrensi castellanis et capitaneis, Georgio de Lyathalicze pallatini de Poznania, Stephano Pothuliczki de Chodzyecz pallatini Brzestensis, Iacobo Rokoszewski subiudice Poznaniensi ac in Maiori Polonia teloneorum praefecto, Ioachimo Bukouieczki Surrogato et vicecapitaneo Poznaniensi, Iohanne de Ostrorog magnifici domini capitanei Maioris Poloniae generalis filio, Nicolao Myelynsky Gneznensi, Petro Byeganowski Pisdrensi burgrabiis, Ambrosio Pempowski de Poniecz, Nicolao Grzimulthowski, Martino Zdzarowski, Alexandro Mokronosky, Casparo Ribienski, Koluczki, Iohanne Iarzina testibus ad premissa uocatis, tum et aliis multis ex utroque ordine fide et honore dignis presentibus astantibus et praemissa sic fieri publice et palam uidentibus et audientibus.

S. N. Et quia ego Stanislaus nobilis Adami Manieczki, sacra auctoritate apostolica notarius publicus et protunc causarum consistorii Poznaniensis scriba ad presentem actum assumptus, Reuerendorum ac venerabilium dominorum praelatorum et canonicorum Poznaniensium capitulariter congregatorum requisicioni per memoratum Magistrum dominum Stanislaum Sandiuogium a Czarnkow Regni Curie S. M. R. Refferendorium Commendatorem Poznaniensem vigore litterarum S. R. M., earundem exhibitioni, ad Commendoratum receptioni, stalli in choro racione Commendoratus et proteccionis cleri aliorumque omnium et singulorum iurium et pertinencium dicto Commendoratui ex antiquo spectantium assignacioni, alias contentis, supra descriptis una cum prenominatis testibus fui eaque sic fieri vidi et audiui; ideo hoc presens publicum instrumentum manu alterius notarii fideliter scriptum feci signoque et nomine et sigillo meis solitis communiui ac in librum Capitulare actum presentem inscripsi et ingrossaui rogatus et requisitus.

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Augusti 1567).

399. *(Lib. Install. I fol. 157)*... Domini praelati et canonici... recepto super nobilitate domini Mathiae Domaraczki per testes idoneos videlicet venerabilem ac nobiles dominos Bartholomeum Siekierzeczki canonicum, Nicolaum Slupski capitaneum bonorum episcopalium clauis Poznaniensis, Hyeronimum Prądzinski et Iohannem Gaiewski notarium consistorii Poznaniensis sufficienti testimonio, qui... deposuerunt dominum Mathiam Domaraczki ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Petro Domaraczki prope Cobylin de armis *Habdank* et *Nałęcz;* matre vero Heduigi Malechowska de Malechowo a Dolsko de armis quoque *Habdank* et Nauis... recepto... a domino Rudnyczki canonico et procuratore eiusdem domini Mathie Domaraczki... corporali iuramento... quod principalis suus venerabilis dominus Mathias Domaraczki canonicus in primo huc suo ad ecclesiam aduentum coram Dominis praelatis et canonicis in capitulo Poznaniensi articulorum fidei ortodoxae professionem facturus et in obedientia Romanae Ecclesiae

permansurus est iuxta Concilii Tridentini constituciones... ipsum dominum Domaraczki... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 9 Decembris 1567).

400. *(Lib. Installl. I fol. 159⁰)*... Domini prelati et canonici... recepto super nobilitate domini Stanislai Kierski per testes idoneos videlicet reuerendum Laurentium Kierski archidiaconum Pczewensem in ecclesia Cathedrali Poznaniensi et nobiles dominos Hieronimum Prudzenski, Petrum Radwanowski, Nicolaum Slupski capitaneum clauis Poznaniensis sufficienti testimonio, qui.. deposuerunt dominum Stanislaum Kierski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse, patre videlicet Vincencio Kierski de armis *Iastrzębiecz* id est *Podkowa* cum cruce, et *Leliwa* id est *ksiezyczc* cum *gwiasda;* matre vero Barbara Przeczslawska de armis carpionis et barbati (s), id est *Thopor..* eundem... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 3 Februarii 1568).

401. *(Lib. Installl. I p. 161)*... Domini prelati et canonici... recepto super nobilitate domini Stanislai Illowski sacrae Theologiae et utriusque iuris doctoris canonici Gneznensis per testes idoneos videlicet venerabiles et nobiles dominos Iacobum Lanczki, Iohannem Piotrowski canonicos Poznanienses, Iohannem Gaiewski et Nicolaum Bilinski consistorii Poznaniensis notarios sufficienti testimonio, qui... deposuerunt prefatum reuerendum dominum Stanialaum Illowski canonicum Gneznensem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet generoso domino Alexandro Illowski de armis *Prawdzicz* alias leonis ex muro, et *Iastrzebiec* id est babato cum cruce alias *Bialla podkowa w polu modrim;* matre vero nobili Anna Niszczicka de armis quoque *Prawdzicz* et *Sulima* id est *orzel ze trzema kamienioma*... eundem... ad prebendam et cancellaratum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 20 Junii 1568).

402. *(Lit. Installl. I p. 167)*... Domini praelati et canonici... inherendo statutis Regni ac bullae apostolicae necnon constitutionibus Concilii Tridentini de Doctoribus ad ecclesias maiores recipiendis etc. [1])... venerabilem dominum Stanislaum Szedzinski iuris utriusque doctorem in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 9 Octobris 1569).

403. *(Lib. Installl. I fol. 170)*... Domini praelati et canonici... recepto sufficienti testimonio in scriptis de nobilitate domini Hyeronimi Smo-

[1]) Odpowiedni ustęp uchwał soboru Trydenckiego brzmi jak następuje: „Hortatur etiam sancta synodus, ut in prouinciis, ubi id commode fieri potest, dignitates omnes, et saltem dimidia pars canonicatuum in cathedralibus ecclesiis et collegiatis insignibus conferantur tantum magistris vel doctoribus, aut etiam licenciatis in theologia vel iure canonico". Sess. XXIV de Ref. c. 12.

gulieczki, clerici in minoribus ordinibus, per testes idoneos videlicet venerabilem ac nobiles Sigismundum Mlodeczki canonicum Poznaniensem, Andream Bieganowski, Georgium Zadorski et Stanislaum Pianthkowski aulicos domini Episcopi Poznaniensis in Cziaszyn ad acta suae Reuerendissime Paternitatis propter periculum pestis, que ad presens Poznanie vigebat, ex decreto suae Reuerendissime Ptis inductos, iuratos et examinatos atque ex manuali eorundem actorum sigillo eiusdem Rev. Ptis communitas in extractu misso, ubi per eosdem testes testificatum est, quod videlicet Hyeronimus Smogulieczki canonicus Poznaniensis ex utroque parente est nobilis legitime procreatus patre videlicet Petro Smogulieczki, qui patrem habuit nobilem Nicolaum Smogulieczki de armis *Grzymala* alias *trzi wiesze;* et matrem nobilem N. Lukowska de armis *Topor;* ex matre vero Hieronimus Smogulieczki prefatus Anna Iwinska de Tomicze, cuius parentes fuerunt generosus olim dominus Iohannes Iwinski succamerarius Poznaniensis de armis Nauis, et Barbara Chodziecka de armis quoque *Grzymala* alias trium turrium... ipsum... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 14 Februarii 1569).

404. *(Lib. Install. I fol. 172)...* Domini prelati et canonici... recepta probatione sufficienti per testes idoneos super nobilitate domini Adami Przeciszewski notarii in cancellaria sacrae Regiae, Mtis clerici in minoribus ordinibus constituti, inductos nobiles Iacobum Szobanski, Andream Przeczyszewski, Andream Milewski et Marcum Smarszewski, qui... testificati sunt dominum Adamum Przeciszewski esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet nobili Nicolao Przeciszewski de terra Plocensi, de armis *Grzymala* id est trium turrium et *Boliesczicz*, id est babata desuper cruce signata infra per medium sagittam habente; Matre vero Anna Mysszewska Cztanowna de armis similiter *Grzymala* et *Lyszy* id est sagitta per medium duas cruces... ipsum [in confratrem eorum] receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Aprilis 1569).

405. *(Lib. Install. I fol. 174)...* Domini prelati et canonici... recepto corporali iuramento per testes idoneos et fidedignos de nobilitate domini Lucae Skarzinski... videlicet venerabiles Nicolaum Grochowski, Bartholomeum Siekierzeczki canonicos ad sancta Dei Euangelia et nobiles Nicolaum Slupski capitaneum clauis Episcopalis Poznaniensis Nicolaumque Bielinski notarium consistorii Poznaniensis... qui deposuerunt eundem dominum Lucam Skarzinski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Nicolao Iohannide Skarzinski de armis *Boncza* id est Vnicorni in campo celestino alias *wmodrim*, et *Pobozanicz* id est babatum cum cruce; matre vero nobili Anna Andreae Glinski de armis *Pobozanicz* quoque, et *pulkzieziczа* inter duas cruces... eundem... ad canonicatum et prebendam receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Junii 1569).

406. *(Lib. Install. I fol. 176)...* Domini prelati et canonici... probatam habentes nobilitatem domini Francisci Krassinski praepositi

Plocensis, Gnesnensis et Cracouiensis canonici, Regni Poloniae Vicecancellarii testimonio sufficienti per actum installationis de canonicatu Gneznensi sub sigillo venerabilis capituli Gneznensis ibidem exhibitum... [ipsum in archidiaconum Warszouiensem] et confratrem suum... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 29 Septembris 1569).

407. *(Lib. Install. I fol. 181)*... Domini prelati et canonici... recepto de nobilitate venerabilis domini Andreae Bieganowski clerici in minoribus ordinibus constituti per testes idoneos nobiles Hieronimum Prandzinski, Albertum et Andream Stharoleskie ac Martinum Wyganowski probatione sufficienti... qui... testificati sunt ipsum dominum Andream Bieganowski ex utroque parente nobilem legitime progenitum patre videlicet Adamo Bieganowski de uilla Bieganowo districtus (?) de armis *Grzimala* id est trium turrium et *Nalecz*; matre uero Anna Przyborowska de uilla Prziborowo districtus Poznaniensis de armis Carpionis et *Grzimala*... ipsum... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 11 Martii 1570).

408. *(Lib. Install. I fol. 182)*... Domini prelati et canonici... recepto de nobilite domini Michaelis Slawienski decani Srzedensis per testes idoneos, reuerendum ac nobiles dominos Iohannem Powodowski Scholasticum Poznaniensem et canonicum Gnesnensem, Tomam Othorowski aulicum Reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis, Nicolaum Bielinski sindicum venerabilis capituli et Nicolaum Pozarowski districtus Costensis probacione sufficienti... qui... testificati sunt praefatum venerabilem dominum Michalem Slawienski decanum Srzedensem ex utroque parente esse nobilem legitime progenitum patre videlicet olim Mathia Slawienski de maiori Slawno districtus Poznaniensis ex armis *Nalencz* et *Brog*, matre uero Barbara Skrzethuska de armis *Iastrzembiecz* id est *Podkowa* cum cruce, ex patre, et similiter *Iastrzembiecz* ex matre matris... ipsum... in canonicum et confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Martii 1570).

409. *(Lib. Install. I fol. 183)*... Domini praelati et canonici... recepto de nobilitate venerabilis domini Gabrielis Brzeski per testes idoneos generosos et nobiles dominos Andream Zloboczki capitaneum Buccouiensis clauis, Andream Roznowski et Tomam Viskowski aulicum reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis probatione sufficienti... qui... testificati sunt dominum Gabrielem Brzeski ex utroque parente esse nobilem legitime progenitum patre videlicet olim Iohanne Brzeski ex armis *Cziolek* et trium rozarum districtus Sandomiriensis, matre uero Anna Wolska de armis *Thopor* et *Nalencz*... ipsum in confratrem suum receperunt....

In capitulo Poznaniensi (d. 9 Julii 1571).

410. *(Lib. Install. I fol. 186)*... Domini praelati et canonici... recepta de nobilitate domini Erasmi Stareczki per testes idoneos vide-

licet venerabilem et nobiles dominos Stanislaum canonicum, Melchiorem et Iohannem Stareczkie, et Iohannem Krzessinski probacione sufficienti.. qui.. testificati sunt eundem venerabilem dominum Erasmum Stareczki esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet Benedicto Stareczki de armis *Topor* et *Rolycz;* matre vero Dobrochna Gostinska de armis *Borek* id est duobus lupis sub monte viridi, et *Cherbolth* id est tribus gladiis ex aduerso in pomo fixis.. ipsum domi num Erasmum Stareczki ad canonicatum et prebendam Ecclesie Cathedralis Poznaniensis fundi Rogozno.. ac in canonicum et confratrem suum acceperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 16 Iunii 1572).

411. *(Lib. Install. I fol. 189)*.. Domini praelati et canonici.. recepto corporali iuramento per testes fidedignos et idoneos de nobilitate domini Nicolai Thomiczki clerici in minoribus ordinibus constituti.. videlicet reuerendum ac venerabilem dominos Iohannem Powodowski scholasticum, Simonem Chabelsky canonicum Poznanienses et nobiles Mathiam Niegolewsky ac Georgium Koszyczki.. qui.. testificati sunt prenominatum dominum Nicolaum Thomiczki ex utroque parente legitime procreatum videlicet patre magistro domino Iohanne Thomiczki castellano Gnesnensi de armis Nauis et *Nalecz*, ex matre magnifica Zophia Oporowska magistri olim.....[1]) Oporowsky castellani Wielunensis filia de armis *Czarni orzel ze trzyma kamionioma* in campeo aureo, et *Nalecz*.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 1 Septembris 1572).

412. *(Lib. Install. I fol. 192)*.. Domini praelati et canonici.. recepto corporali iuramento per testes fidedignos et idoneos de nobilitate Vincentii Kokalewsky.. videlicet venerabiles dominos Sigismundum Mlodeczki et Michaelem Slawinski canonicos Poznanienses, qui.. testificati sunt prenominatum dominum Vincentium Cocalewski ex utroque parente nobili legitime esse procreatum patre videlicet nobili Iacobo de Dembno Cocalewsky de armis *Samszonczik* et *Nalecz;* matre vero Heduigi Lanczka Korzbokowna de armis *Kurszbach*, alias trium carpionum, et dimidia parte aquille et subtus tribus lapidibus quadrangularibus.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Septembris 1572).

413. *(Lib. Install. I fol. 193)*.. Domini praelati et canonici.. accepta probatione ea, que fieri poterat his turbulentis a peste temporibus, per testes fidedignos de nobilitate domini Mathie Walowski actu presbiteri praepositi Ecclesie collegiate s. Marie Magdalene videlicet nobiles Martinum patrem, Iohannem filium Miroslawskie et Nicolaum Czeleczky, qui.. deposuerunt unanimiter prenominatum dominum Mathiam Walowski ex

[1]) Luka w oryginale.

utroque paiente nobili esse legitime procreatum patre videlicet Nicolao Walowski de armis *Habdank* et *Godźiemba*, matre vero Helena Szmuszewska de armis *Trząsky* hoc est babato cum cruce inferius versis, quartum uero stemma ignotum, premissa ante omnia protestatione de maiori et plenaria probatione nobilitatis, in quantum necesse fuerit.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Septembris 1572).

414. *(Lib. Install. I fol. 194)*.. Domini canonici.. recepto de nobilitate domini Iohannis Roznowski iuramento corporali per testes fidedignos.. videlicet reuerendum dominum Iohannem Piothrowsky cantorem, canonicum et officialem generalem Poznaniensem, venerabilem Petrum Wilczopolsky poenitentiarium, nobilem Iohannem Gninsky factorem clauis Episcopalis Poznaniensis, qui.. testificati sunt dominum Iohannem Roznowsky esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet generoso Iohanne Roznowski de armis *Iastrzembecz* alias babato cum cruce, et Nauis; matre vero Katherina Conarska de armis *Habdaniecz* et Nauis.. eundem nobilem Iohannem Roznowski.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 1 Decembris 1572).

415. *(Lib. Install. I fol. 195)*.. Domini praelati et canonici.. recepto super nobilitate domini Andreae Czaczky in Brodnicza plebani.. sufficienti testimonio per testes fidedignos videlicet reuerendum ac venerabiles et nobilem dominos Iohannem Powodowski scholasticum, Sigismundum Mlodeczky, Michaelem Slawinski canonicos Ecclesie [Poznaniensis] et Iohannem Rogaczewsky, qui testificati sunt dominum Andream Czaczky esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet Iohanne Czaczky de armis Manda alias *Szwinia glowa* in faucibus manum hominis gerens, et trium carpionum; matre vero Anna Chwalkowska de armis *(Ogoncza) Odrowasz* ad instar sagitae, et *Lodźia*.. ipsum.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Decembris 1572).

416. *(Lib. Install. I fol. 196)*.. Domini praelati et canonici.. recepto testimonio sufficienti de nobilitate domini Marci Podoski in Rozan plebani.. per testes fidedignos et idoneos videlicet venerabilem dominum Benedictum Gorinski canonicum s. Georgii in arce Gneznensi et nobiles Nicolaum Bylinski arrendarium prouentuum parrochialis Gluszinensis, Simonem Bialaczewski de districtu Czechouiensi, et Martinum Chothkowski famulos eiusdem domini Marci Podoski, qui.. deposuerunt eundem dominum Marcium Podosky esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet nobili Iohanne Podosky iudice terrestri Cziechouiensi de armis *Baranek* in campo rubeo, et capitis asini; matre vero nobili Dorothea Broskowska de Broskowo districtus Liuensis de armis *Slepowron* id est babato cum cruce aue eodem insidente, et *Habdaniecz*.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Ianuarii 1572).

417. *(Lib. Install. I fol. 197)..* Domini praelati et canonici.. recepto testimonio sufficienti de nobilitate domini Nicolai Konieczpolski prepositi Chrzastouiensis, Archidiaconi Pomeraniae in Ecclesia Wladislauiensi, clerici diocesis Gneznensis.. per testes fidedignos, idoneos et sufficientes videlicet Reuerendum, venerabilem et nobiles dominos Iohannem Piothrowsky cantorem, Iacobum Lanczky canonicos eiusdem Ecclesie, Lucam Creszky de Gneznensi et Laurentium Iactkowsky de Lanciciensi districtibus, qui.. deposuerunt eundem Reuerendum dominum Nicolaum Konieczpolsky esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet generoso ac magnifico domino Stanislao Konieczpolsky capitaneo Wielunensi de armis *Pobog* hoc est babato inferius finibus verso et superposita crucce, ac sagitta circumdata glauco alias *Zulhtim* a w *modrim polu;* et matre Helizabeth de Bobrek de armis *Osla glowa*, et *Leliua,* hoc est Luna ac stella w *modrim polu*.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Maii 1573).

418. *(Lib. Install. I fol. 199)..* Domini praelati et canonici.. quamquam plenarium notitiam habebant de probatione nobilitatis domini Georgii Zadorsky canonici, quam in prima receptione ad Ecclesiam fecerat, tamen, quia eadem ad acta presentia vel morte uel negligentia notarii non est notata, eandem iuxta statuta Regni et Ecclesie huius faciendum decreuerunt, receptoque sufficienti testimonio super eadem nobilitate per testes fidedignos et idoneos videlicet reuerendum et venerabiles dominos Iohannem Powodowski scholasticum, Sigismundum Mlodeczky, Michaelem Slauinsky et Andream Czaczky canonicos confratres eorum, qui.. testificati sunt eundem dominum Georgium Zadorski ex utroque parente nobili legitime nobilem esse progenitum patre videlicet nobili Alberto Zadorski de armis *Bauolaglowa*, et Acerui matre vero nobili Dorothea Stharkouieczka de armis Nauis, et *Nalecz*.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Augusti 1573).

419. *(Lib. Install. I fol. 200)..* Constitutus personaliter reuerendus ac religiosus pater dominus Iohannes Wegorzewsky dei gracia Episcopus Enensis, abbas Przemethensis et suffraganeus Poznaniensis, necnon venerabilis dominus Mathias Viuaritius a Poniecz canonicus s. Mariae in summo et plebanus s. Martini Poznaniensis procurator suus tenentes et habentes suis in manibus litteras prouisionis ac institutionis sub titulo et sigillo Reuerendi domini Iohannis Piothrowski custodis, canonici, vicariique in spiritualibus et officialis generalis necnon Reuerendissimi in Christo patris et domini domini Adam Conarsky de Cobylino, dei gracia Episcopi Poznaniensis a Diocesi sua et Regno, dum legatione in Gallias salutandi inuitandique noui Polonie Regis nomine omnium Ordinum et Statuum Regni gratia fungitur, absentis, specialis commissarii.. dominos [praelatos et canonicos] requisiuit, quatinus eundem dominum

abbatem.. in confratrem eorum reciperent.. quiquidem domini.. accepto sufficienti testimonio de nobilitate domini Iohannis Wegorzewski.. per testes fidedignos et idoneos et sufficientes videlicet nobiles Bartholomeum Skrzethuszewsky, Martinum Nagorski, Iohannem Illouieczki et Iohannem Piothrowski, qui.. testificati sunt dominum Iohannem Wegorzewsky esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet nobili Iohanne Wegorzewsky de armis *Srzeniawa* et *Rozicz*, matre vero nobili Anna Glemboczka de armis *Driia* et altera *Dryia*.. eundem.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 29 Martii 1573).

420. *(Lib. Install. I fol. 202)*.. Domini praelati et canonici.. accepto sufficienti testimonio de nobilitate nobilis Iohannis Piothrowski clerici in minoribus constituti.. per testes idoneos et fidedignos videlicet generosos et nobiles dominos Martinum Kierszbok Zawaczki, Iohannem Malechowski de Conary, Stanislaum Rydzinski de Wierbna et Mathiam Gnynski, qui.. testificati sunt dominum Iohannem Piothrowsky esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet Iohanne Piothrowski de armis Manda alia *Szwinia glowa* manum hominis in faucibus gerens et *Nalecz* de domo Sepinsky; matre vero nobili Dorothea Rokoszewska de armis *Glaybycz* alias *Karb*, et Naue alias *Lodzia*.. ipsum in confratrem.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 22 Iunii 1574).

421. *(Lib. Install. I fol. 186⁰)*. Inductio quarti testis in supplementum probationis integrae super nobilitate venerabilis domini Mathie Walowski canonici Poznaniensis anno domini 1572, die 15 mensis Septembris tempore Aure pestifere ad Ecclesiam Cathedralem Poznaniensem inducti et installati iuxta decretum venerabilis capituli Poznaniensis 1573, die XV Iunii facta.. — Nobilis Nicolaus Bylinski de terra Rauensi Poznanie manens ad instanciam venerabilis domini Mathie Walowski canonici Poznaniensis per exquutorem certum citatus in primis coram me Notario publico et venerabilis capituli actorum scriba et ad hunc actum deputato sub iuramento corporali per ipsum prestito non ex amore, fauore, precio, conductu, sed causa veritatis sancte ut et tamquam in omnibus generalibus articulis circa examen obseruari debitis et solitis rite et legitime examinatis sub sacramento iusiurandi deposuit et testificatus est, quia scit certo et certam notitiam habet venerabilem dominum Mathiam Walowsky canonicum Poznaniensem esse legitime ex utroque parente nobili procreatum videlicet patre nobili Nicolao Walowski de armis *Habdang* et *Godziemba*; matre vero nobili Helena Szmieszewska de armis *Thrzasky* babato cum cruce inferius versis, et quartum sthemma dixit duos claues, epitethoma stemmatis, bene meminit, *Iaszieniecz*; quod scit bene ex consanguineis domini canonici inducentis et nobili Augustino Zagorski in Zarogowo herede districtus Costensis, cum quibus sermonem de hoc habuit, tantumque deposuit.

In capitulo Poznaniensi (d. 28 Iunii 1574).

422. *(Lib. Install. I fol. 205)*.. Domini praelati et canonici.. accepto sufficienti testimonio de nobilitate nobilis Iohannis Gninski

capitanei clauis Episcopalis Poznaniensis.. per testes idoneos videlicet reuerendum, generosum et nobiles dominos Iohannem Kokalewski archidiaconum Srzemensem in Ecclesia Cathedrali Poznaniensi, canonicum vicariumque in Spiritualibus et officialem generalem Gneznensem, Andream Zlowoczki capitaneum clauis Bukowiensis, Christophorum Popowski et Petrum Goyski aulicos et notarium Reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis, qui... testificati sunt dominum Iohannem Gninski esse ex utroque parente nobili legitime.. procreatum, patre videlicet Iohannne Gninski de armis *Trach* id est tribus campis et Dracone in medio diuisis, necnon Aceruo; matre vero nobili Anna Kubaczka de Kubaczyno de armis *Samsonczyk* alias Samsone fauces leonis dilacerantis, necnon alio simili *Samsonczik*.. ipsum.. in confratrem.. receperunt..

423. *(ibidem)*.. Domini praelati et canonici.. accepto sufficienti testimonio de nobilitate domini Alberti Zabinski per testes idoneos videlicet Reuerendum, venerabilem et nobiles dominos Iohannem Kokalewski archidiaconum Srzemensem in Ecclesia Cathedrali, Michaelem Slawinski canonicum Poznaniensem, Andream Zlowoczki et Petrum Goyski aulicos reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis, qui.. deposuerunt.. dominum Albertum Zabinski canonicum Gneznensem esse ex utroque parente nobili legitime procreatum, patre videlicet nobili Iohanne Zabinski de armis Nauis, cuius erat mater nobilis Helizabeth Boyanowska de armis *Iunoszia* alias *Baran* in campo rubeo; matre vero Anna Gultowska de armis acerui alias *Brock*, cuius mater erat de armis *Cotficz*, hoc est campis duobus albo et rubeo.. ipsum.. in confratrem ad Ecclesiam receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 30 Augusti 1574).

424. *(Lib. Install I fol. 207)*.. Domini praelati et canonici.. recepto testimonio de nobilitate domini Alberti Gadomski iuris utriusque doctoris, curie Rev. domini Episcopi Poznaniensis cancellarii.. ab venerabili domino Luca Starzinsky canonico Poznaniensi Reuerendissimique domini Episcopi thesaurario, qui.. deposuit ex certa scientia sua eundem Reuerendum dominum Albertum Gadomski ex utroque parente nobili esse procreatum videlicet nobili Alexio Gadomski herede in Gadomiecz palatinatus Mazouiensis, districtus Prosnicensis, capitaneatus Cziechouiensis sub parochia Krziwonog diocesis Plocensis de armis *Rolicz*, hoc est tribus vomeribus in flore Roze, et *Slepowron* hoc est babato cum cruce superposita coruo eidem insidente; matre vero nobili Anna Szmolenska de armis trium rosarum, et *Thoporow*; et accepta insuper obligatione ab venerabili domino Gabriele Szadek canonico et confratre eorum [procuratore d. Alberti Gadomski], quandoquidem alii testes videlicet venerabiles et nobilis Vincentius Kokalewsky et Iohannes Gninsky canonici Poznanienses ac Lucas Baliczky non habebant sufficientem notitiam de nobilitate eiusdem domini Alberti Gadomski, sed super verbo: credo eum esse nobilem et veram esse depositionem contestis venerabilis domini Lucae Skarzinski, deponebant; quod infra hinc et festum sancti Martini Confessoris proximum plenariam probationem ad acta siue Terrestria vel Castrensia, pallatinatus vel castri alicuius, siue etiam ad acta consistorii Warszouiensis faciet, et de eadem docebit principalis

suus predictus.. eundem dominum Albertum Gadomski.. in confratrem.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 21 Novembris 1574).

425. *(Lib. Install. I fol. 209⁰).* Coram reuerendis et venerabilibus dominis Iohanne Powodowski preposito, Iohanne Piotrkowski custode, Iacobo Lanczsky, Michaele Slauinski, Andrea Czaczky praelatis et canonicis Ecclesiae Cathedralis capitulariter congregatis comparens personaliter venerabilis dominus Iohannes Gnynsky canonicus et procurator reuerendi domini Alberti Gadomski cantoris Poznaniensis et Reuerendissimi domini Episcopi Poznaniensis curiae cancellarii, prout de onere precurationis suae docuit, allegauit, quia, cum principalis suus ad cantoriam Poznaniensem die trigesima mensis Augusti recipiebatur, procurator suus venerabilis dominus Gabriel Szadek canonicus pro eo et nomine ipsius sese obligauit, quatinus integram probationem nobilitatis per inductionem [testium] nobilium ad acta siue spiritualia, siue terrestria vel castrensia Varszauiensis seu Mazouiensis palatinatus vel terrae, de qua ortus est, qui medio corporali iuramento deponerent de nobilitate illius, infra certum tempus faceret et de eadem doceret; quapropter satisfaciendo eiusdem obligationi produxit extractum actum ex actis Warzauiensibus sigillo reuerendi domini Iohannis Vlinieczki canonici et officialis Warszouiensis communitum anni presentis die Mercurii vigesima mensis Octobris, cuius vigore docuit, quod venerabiles et nobiles domini Felix Skarzinski canonicus Warszouiensis, Stanislaus Gadomski thesaurarius Warszouiensis et Albertus Gadomski testes deposuerunt et testificati sunt memoratum dominum Albertum Gadomski cantorem Poznaniensem esse ex utroque parente videlicet patre nobili Alberto Gadomsky de armis *Rolienic*, auiam ipsius patris fuisse olim nobilem N. Romanka de armis *Slepowrony*, de matre vero nobili Anna Smolenska de armis trium Rosarum, auiam matris ipsius fuisse olim nobilem Annam Czapliczka de armis *Thoporow*, ortum in villa Gadomiecz Czehouii, in terra Cziechanouiensi et districtu Prosnensi sub parochia magna Krziwanoga procreatum ac genitum, petens, ut ipsius receptionem et installationem approbarent et ex obligatione predictum procuratorem ac principalem suum liberum mitterent. Et reuerendi ac venerabiles domini praelati et canonici Poznanienses actu predicto depositionis testium viso, lecto ac intellecto, predictum principalem dominum Albertum Gadomski probationi nobilitatis satisfecisse decreuerunt, receptionem suam et installationem ad cantoriam et Ecclesiam Poznaniensem approbauerunt et ex obligatione super premissis facta procuratorem suum ac ipsum dimiserunt, prout decernunt, approbant et dimittunt presenti decreto mediante.

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Novembris 1574).

426. *(Lib. Install. I fol. 209)*.. Domini prelati et canonici.. accepto sufficienti testimonio de nobilitate nobilis Iohannis Bronikowski, clerici in minoribus ordinibus, sacrae Regie Mtis cancellariae minoris notarii.. ab nobilibus Andrea Zlowoczki tenutario in Biskupicze villa clauis Episcopalis Poznaniensis, Stanislao Bronikowsky de palatinatu Poznaniensi et districtu Costensi, Sciborio Sobanski tenutario scultetie in Winnagora, Mathia Wegiersky ex districtu Costensi, qui.. deposuerunt, eundem do-

minum Iohannem Bronikowsky esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet nobili Mathia Bronikowsky de armis *Fagerhak* alias *Ogniewy hak* in campo rubeo, et *Brok* de domo Guthowskych; matre vero nobili Anna Powodowska, sorore germane reuerendi domini praepositi moderni, de armis Nauis, et *Nalecz* de domo Camienskich.. eundem.. in confratrem recipiendum decreuerunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 29 Novembris 1576).

427. *(Lib. Install. I fol. 211)*.. Domini prelati et canonici.. accepto sufficienti testimonio de nobilitate domini Benedicti Gorinsky canonici Ecclesiae collegiatae sancti Georgii in arce Gneznensi et plebani in Chomicza.. a testibus fidedignis videlicet venerabili domino Michaele Slawinski canonico Poznaniensi et nobilibus dominis Dobeslao Prziborowsky, Bartholomeo Louenczky et Iacobo Skamsky notario et vicenotariis castri Poznaniensis, qui.. testificati sunt eundem dominum canonicum Benedictum Gorinski esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre Iohanne Gorinsky de armis Rosarum et *Habdank;* matre vero nobili Catherina Strzalkowska, nobilis Stephani Strzalkowsky filia, de armis *Srzeniawa* et *Godziemba*.. eundem.. in confratrem eorum.. receperunt.

In capitulo Poznaniensi (d. 10 Maii 1577).

428. *(Lib. Install. I fol. 214°)*.. Domini prelati et canonici... recepto sufficienti testimonio ab testibus fidedignis.. videlicet ab nobilibus dominis Iacobo Szapalsky, Petro Radeczky, Nicolao Bielinski et Iohanne Niethaszkowski, qui.. testificati sunt, eundem dominum Albertum Bieganowsky canonicum ex utroque patre nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet nobili Luca Bieganowsky de armis *Grzymala* alias *trzy wiesze* et *Szachownicza;* matre vero nobili Anna Pierschlinska de armis *Brok* et *Grzymala* de domo Brodowskych.. ipsum.. in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Iulii 1577).

429. *(Lib. Install. I fol. 239)*... Domini prelati et canonici.. receptis testibus.. testificantibus nobilitatem Gabrielis Wisoczki.. nempe nobilibus Mathia Strzeszkowski, Petro Brzozogaiski, Alberto Wągierski et Georgio Brzozogaiski, qui.. testificati sunt, quod dominus Gabriel Wyszoczki sit nobilibus parentibus procreatus patre scilicet Michaele Wysoczki de armis *Ogonczik* et *Szachownicza;* matre vero Barbara Popowska de armis *Vcho kothlowe*, et tres tessere.. memoratum Gabrielem Wyssoczki.. in confratrem receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 27 Februarii 1579).

430. *(Lib. Install. I fol. 216°)*.. Domini prelati et canonici.. recepto sufficienti testimonio ab testibus fidedignis de nobilitate domini Petri Niethaszkowski clerici in mimoribus ordinibus constituti.. videlicet

ab generoso nobilibusque dominis Casparo Goczewski iudice terrestri Poznaniensi, Iohanne Obodowski, Balthasaro Sadowski et Andrea Przeczlawsky... qui testificati sunt... eundem dominum Petrum Niethąszkowski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse patre videlicet nobili Alberto Oleski seu Niethąszkowski de armis *Grzymala* et *Zaremba;* matre uero nobili Dorothea Przeczlawska de armis *Glaybicz*, hoc est carpione, et *Nalecz*... ipsum... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Octobris 1579).

431. *(Lib. Install. I fol. 220)*... Domini [prelati et canonici]... recepto sufficienti testimonio ab testibus fidedignis... videlicet ab Reuerendo venerabili nobilibusque dominis Andrea Czaczki canonico Poznaniensi, Petro Ruszieczki in Crobia plebano, Petro Przybinski et Nicolao Bielinski, qui... testificati sunt dominum Marcum Przybinski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet Iohanne Przybinski de armis *Glaybicz* alias *Karp*, et *Kramnaw* alias *szterzy czienie;* matre vero Anna Czaczka de armis *Szwanicz0w* et *Kothficz* alias *trzy pola*... ipsum... in confratrem eorum receperunt...

432. *(ibidem fol. 221)*... Domini praelati et canonici... recepto sufficienti testimonio ab testibus fidedignis... videlicet ab reuerendo, venerabili et nobilibus Michaele Slawienski canonico Poznaniensi, Petro Ruszieczki plebano Crobensi, Thoma Sziedleczki et Stanislao Koluczki, qui... testificati sunt Iohannem Godkowski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet Petro Godkowski de armis *Korab* et *Nalecz;* matre vero Eua Bielawska de armis *Odrowąsz*, et *trzy trąby*... ipsum... in confratrem eorum receperunt...

Varszouiae in comitiis Regni generalibus (d. 2 Januarii 1580).

433. *(Lib. Install. I fol. 224).* Insertio testium super nobilitate venerabilis Domini Petri Thyliczki Premisliensis canonici etc., Sacrae Regiae Mtis Secretarii, coram Reuerendissimo Domino Episcopo Poznaniensi Varszouiae in Comitiis Regni generalibus inductorum et examinatorum anno domini Millesimo quingentesimo octuagesimo, die secunda mensis Ianuarii in comitiis Regni Varszouiae dioecesis Poznaniensis.

Coram Reuerendissimo domino Luca a Koscielecz Dei gratia Episcopo Poznaniensi comparens personaliter Reuerendus dominus Petrus Thyliczki Premisliensis canonicus praepositus Malogostensis et in Stroszyska parochus Sacrae Mtis Regiae Secretarius, ad canonicatum et praebendam in Ecclesia Cathedrali Poznaniensi morte Reuerendi olim domini Erasmi Milinski vacantem primo loco per Sacram Regiam Mtem vigore litterarum Sanctissimi domini nostri Gregorii Papae tridecimi nominationum et gratiae nominatus et per Reuerendissimum in Christo Patrem dominum dominum Albertum Sobieiuski a Starosrzeby Dei gratia Episcopum Praemisliensem commissarium et exequutorem Gratiae et Nominationls predictarum ad canonicatum praedictum institutus, prout de his omnibus litterae authenticae ibidem productae latius disponunt, ut satisfaceret Decretis concilii Tridentini et iura sua ad legitimam et canonicam exequutionem perduceret, professionem fidei Catholicae iuxta bullam felicis recordationis Pii

quarti Pontificis Maximi cum iuramento corporali prestitit; deinde ut legitimam Nobilitatis suae iuxta Statuta Regni et capitularia maiorum Ecclesiarum Cathedralium sine dispendio rerum suarum habeat, petiit sibi exequutorem ad citandum testes super nobilitate sua decerni et ab illis iuramento accepto corporali examinari examenque illorum in formam publicam redigi. Et Reuerendissimus Dominus deputato exequutore Alberto Staniewski, qui testes infrascriptos citauit, ab illis iuramento corporali accepto, examinari examenque illorum in formam publicam redigi super nobilitate domini inducentis decreuit. Presentibus reuerendis dominis Iohanne Powodowski preposito Poznaniensi, canonico Gneznensi, Iacobo Brzezniczki iuris utriusque doctore, cancellario, Luca Wydzierzewski canonico Poznaniensi et aliis testibus.

Primus testis; generosus dominus Hyeronimus Bielenski iudex terrestris Brzestensis, non excommunicatur, non deponit ex amore, fauore sed propter scientiam sanctamque veritatem, facto ante omnia iuramento corporali de veritate dicenda, et in omnibus generalibus debite examinatus deposuit et testificatus est Reuerendum dominum Petrum Thyliczki, clericum in minoribus ordinibus constitutum, praepositum Malogostensem, canonicum Praemisliensem et Poznaniensem esse legitimum et Polonum nobilem, nam pater illius de terra Dobrzinensi et Prussia oriundus de armis *Lubicz*, hoc est babato et crucibus duabus a supra et infra, erat; huic pater testis Albertus Bielinski filiam suam Heduigim Bylenczka in uxorem dedit, ex qua dominus Canonicus est progenitus, hec est de armis *Rolicz;* auus uero domini canonici fuit generosus Mathias Thiliczki de eisdem armis, auia uero ex patre domini Canonici fuit Heduigis Rubieszewska de armis *Prawdzicz*, auia uero de matre Heduigi Klopska de armis *Pomian* alias *Bawola glowa* et gladius ex aduerso eam tranfixus; hos omnes testis nouit esse nobiles bene, et hanc causam scientiae intulit.

Secundus testis; generosus dominus Kosczielski subiudex terrestris Brzestensis facto iuramento examinatus in eandem sententiam deposuit Reuerendum dominum Petrum Thyliczki, clericum in minoribus ordinibus constitutum, praepositum Malogostensem canonicum Praemislensem et Poznaniensem, esse legitimum et Polonum nobilem nam pater illius generosus dominus Andreas Thyliczki de terra Dobrzinensi et Prussiae oriundus erat de armis *Lobicz*, hoc est babato cum cruce una a supra et altera ab inferiori parte; huic pater testis primi Albertus Bylinski filiam suam Heduigim Bylenczka in uxorem dedit, de qua dominus Canonicus est progenitus, hec est de armis *Rolicz*, auus uero domini canonici fuit generosus Mathias Thyliczki de eisdem armis, auia uero ex patre domini canonici fuit Heduigis Rubiesiewska de armis *Prawdzicz*, auia uero de matre Heduigis Klopska de armis *Pomian* alias *Bawolaglowa* et gladius ex aduerso eam transfixus, causam scientiae dixit, quod quamuis antecessores domini Canonici non nouit, sed tamen eorum genita inter consanguineos sunt propagata, et hi sunt nobiles iuribusque terrestribus gaudentes.

Tertius testis; generosus dominus Iacobus Thulibowski ex Vstrowicz de terra Cuiauiensi Dapifer Brzestensis in eandem sententiam deposuit et testificatus est Reuerendum dominum Petrum Thyliczki, clericum in minoribus ordinibus constitutum, praepositum Malogostensem, canonicum Praemisliensem et Poznaniensem, esse legitimum et Polonum nobilem, nam pater illius generosus Andreas Thiliczki de terra Dobrzinensi et Prussiae oriundus de armis *Lobicz*, hoc est babato cum cruce a supra et

infra, erat; huic pater testis primi Albertus Bylinski filiam suam Heduigim Bylenczka in uxorem dedit, de qua dominus canonicus est progenitus, hec est de armis *Rolicz*, auus vero domini canonici fuit generosus Mathias Thiliczki de eisdem armis, auia uero ex patre domini canonici fuit Heduigis Rubiesiewska de armis *Prawdzicz*, auia uero de matre Heduigis Klopska de armis *Pomian* alias *Bawolaglowa* et gladius exaduerso eam transfixus; causam scientiae dixit, quia illius consanguinei cum suis sunt coniuncti affinitate et illi gaudent iuribus terrestribus, matrem Domini canonici et alios consanguineos ex matre et patre bene nouit.

Quartus testis; generosus Iohannes Buszkowski de Maiori Polonia in palatinatu Calisziensi similiter deposuit per omnia ut supra, causam scientiae intulit, quia consanguineos suos affinitate habet domino canonico iunctos.

Quintus testis; Venerabilis Dominus Albertus Bylinski ex districtu Kowalski palatinatus Brzestensis, Sacrae Mtis Regiae Secretarius et notarius, plebanus Cercensis et Cluczeuiensis, non excommunicatur, facto iuramento corporali deposuit: esse dominum Canonicum nobilem Polonum, nam sibi est frater amitiuus, mater illius patris Nicolai Bielienski est soror germana; causam scienciae dixit, quia bene arma, consanguineos et affines domini Canonici nouit.

Sextus testis; Nobilis Petrus Rdulthowski de terra Lanciciensi et pallatinatu deposuit ut supra, causam scientiae dixit, quia domini canonici consanguineos nouit.

Ex manuali actorum Curiae Reuerendissimi in Christo patris et domini domini Lucae a Kosczielecz Dei gratia Episcopi Poznaniensis sub sigillo suae Reuerendissimae Paternitatis extractum. — Thomas Copinski curiae actorum Notarius subscripsit.

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Januarii 1580).

434. *(Lib. Install. I fol. 223)*... Domini prelati et canonici... visis testium fidedignorum videlicet generosorum, venerabilis et nobilis dominos rum Hieronimi Bielinski iudicis, Kosczielski subiudicis terrestris Brzestensi-Iacobi Thulibowski ex Vstrouic Dapiferi Brzestensis, Iohannis Ruszkowski, Alberti Bylinski, sacrae Mtis Regiae secretarii et notarii, plebani Czercensis et Kluczeuiensis, ac Petri Rdultowski deposicionibus coram Reuerendissimo domino Episcopo Poznaniensi et actis suae Paternitatis Reuerendissimae Warszouiae in comitiis generalibus Regni die secunda mensis et anni praesentis factis super domini Petri Thyliczki nobilitate, qui medio corporali iuramento inducentem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse, patre videlicet generoso Andrea Tilyczki de terra Dobrzynensi et Prussiae oriundo de armis *Lubicz*, hoc est babato et crucibus duabus a supra et infra; matre uero Heduigi Bylenczka de armis *Rolicz*, auo Mathia Tyliczki de armis eisdem, auia uero ex patre domini Canonici Heduigi Rubieczewska de armis *Prawdzicz*, auia de matre Heduigi Klopska de armis *Pomian*, alias *Bawolaglowa* et gladius exaduerso eam transfixus, deposuerunt... Reuerendum dominum Petrum Tyliczki... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 18 Aprilis 1580).

435. *(Lib. Install. I fol. 226)*... Domini prelati et canonici... recepto a nobilibus fidedignis Christofero Sziedlewski, Valentino Iaczkowski,

Andrea Gaiewski et Simone Kucharski ex terra et districtu Lanczicziensi oriundis corporali iuramento super nobilitate domini Laurencii Iaczkowski, qui testificati sunt eundem dominum Laurencium Iaczkowski ex utroque parente nobili fuisse et esse legitime procreatum patre videlicet nobili Alberto Iaczkowski de armis *Pobodza* alias babato cum cruce desuper, et *Rolicz*, matre vero nobili Anna Gaiewska de armis *Suliman*, hoc est *trzy kamienie y pul orla vczarnym polu*, et accipitro alias *Iastrzebiecz* . . ipsum Laurentium Iaczkowski . . in confratrem eorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Aprilis 1580).

436. *(Lib. Install. I fol. 227)* . . Honorabilis Ignacius a Crobia vicarius perpetuus Ecclesiae Cathedralis Poznaniensis venerabilis domini Alberti Strzalkowski, clerici in minoribus constituti, procurator legitimus dominos praelatos et canonicos vigore litterarum prouisionis . . ad canonicatum et praebendam Poznaniensam fundi Lubranska seu Godziembarum per liberam resignationem venerabilis domini Andreae Dąbski canonici Poznaniensis eorumque ultimi et immediati possessoris vacantem ad praesentacionem Illustris et magnifici Domini Andrae de Bnin Opalenski supremi Regni Poloniae Marschalci et Maioris Poloniae generalis Srzemensisque, Roatinensis etc. capitanei, successorum et puerorum olim generosi Nicolai Russoczki tutoris, necnon nobilium Stanislai Ruszinowski, Iohannis Dambski et Stanislai Strzalkowski de armis *Godziemba* dicti canonicatus legitimorum patronorum facte et concessae . . requisiuit, quatinus principalem suum . . in confratrem eorum reciperent, quiquidem domini praelati et canonici . . recepto iuramento corporali a nobilibus Iacobo Skąpski, Andrea Chlapowski, Iohanne Dambski et Andrea Wyszczelski . . qui . . deposuerunt venerabilem dominum Albertum Strzalkowski nobilem ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Nicolao Strzalkowski de armis *Godziembarum* et *Dryie*; matre uero Margaretha Wiszniewska de armis *Pomian* alias *Bawolaglowa* et gladius exaduerso eam transfixus, ac *Lodzia* . . ipsum Albertum Strzalkowski . . in confratrem eorum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Iunii 1580).

437. *(Lib. Install. I fol. 228)* . . Domini praelati et canonici . . recepto corporali iuramento ab nobilibus Felice Nagorski, Martino Rozynski, Nicolao Czieczierski et Stanislao Wardęszki testibus . . qui deposuerunt nobilem ac discretum Martinum Nagorka esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet nobili Michaele Nagorka ex districtu Lomzensi de armis *Buyno* siue *Slepowron*, hoc est babato et cruce desuper, ac *Lubicz*, id est *podkowa y polthora krzyza*; matre vero nobili Catherina Wdziekonska de armis *Korab* et *Slepowron* . . ipsum dominum Martinum Nagorka . . in confratrem suum receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Augusti 1580).

438. *(Lib. Install. I fol. 229)* . . Domini praelati et canonici . . accepto sufficienti testimonio de nobilitate domini Andreae Zbiewski . . per testes idoneos et sufficientes videlicet nobiles Martinum Nagorski, Grego-

rium Stępczinski, Albertum Węgorzewski et Thomam Sziedleczki, qui.. deposuerunt, dominum Andream Zbiewski esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet Alberto Zbiewski de armis *Rolicz* et *Pomian* alias *Bawolaglowa*, gladius exaduerso eam transfixus; matre vero nobili Anna Grodzienska de armis *Rakwicz*, alias *mlynski kamien*, necnon alio simili *Rakwicz*.. ipsum dominum Andream Zbiewski.. in confratrem receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 29 Martii 1581).

439. *(Lib. Install. I fol. 230)*.. Domini praelati et canonici.. recepto fideli testimonio de et super nobilitate domini Iohannis Kosczieleczki ab nobilibus Thoma Sziedleczki, Adriano Gizyczki terrae Wieluniensis, Iohanne et Petro Ruszieczkich palatinatus Calisziensis, qui.. testificati sunt generosum dominum Iohannem Koszczieleczki esse ex utroque parente nobili thoro legitimo procreatum patre videlicet generoso domino Stanislao Kosczieleczki castellano Bydgostiensi de armis *Ogonczyk* et *Thopor*; matre vero generosa domina Anna Baranowska de armis *Lodzia* et *Szachownicza*.. ipsum dominum Iohannem Kosczieleczki.. in confratrem suum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 10 Aprilis 1581).

440. *(Lib. Install. I fol. 231)*.. Domini praelati et canonici.. testimonium de nobilitate domini Alberti Baranowski ab venerabilibus dominis Petro Niethąszkowski actu presbitero et Petro Gwiazdowski.. canonicis Poznaniensibus, Dobeslao Przyborowski actorum castri Poznaniensis supremo notario et Andrea Chlapowski districtus Pyzdrensis, testibus inductis, recipiendum decreuerunt, qui.. deposuerunt.. dominum Albertum Baranowski ex utroque parente nobili legitime esse procreatum, patre videlicet nobili Nicolao Baranowski districtus Crusuiciensis de armis *Iastrzembiecz* et *Sokola*, hoc est ursum caput porcinum habentem; matre vero nobili Zophia Gwiazdowska de armis *Boguria*, hoc est duabus sagittis ex opposito sibi fixis, et *Zaremba*.. ipsumque Albertum Baranowski.. in confratrem receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Junii 1581).

441. *(Lib. Install. I fol. 232)*.. Domini praelati et canonici.. testimonium de nobilitate domini Stanislai Kluczewski ab nobilibus Leonardo Modrzewski, Alberto Siestrzenski, Mathia Placzkowski et Alberto Pietrachowski testibus.. receperunt, qui.. testificati sunt dominum Stanislaum Kluczewski canonicum esse ex utroque parente nobili toro legitimo procreatum patre videlicet nobili Iacobo Kluczewski districtus Kczynensis de armis *Brodzicz* vulgo tres cruces in rubeo campo; matre patris, auia autem inducentis, nobili Anna Siekliczka de armis *Nalecz*; matre vero nobili Anna Koszielska de armis *Toporow* et [matre matris] Wloszynowska de armis *Ogonczyk*.. ipsumque dominum Stanislaum Kluczewski.. in confratrem. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Martii 1582).

442. *(Lib. Install. I fol. 233)*... Domini praelati et canonici.. testimonium de et super nobilitate domini Martini Przyborowski ab reuerendo et nobilibus Benedicto Gorynski canonico Poznaniensi, Iacobo Zapolski, Iacobo Skąpski et Andrea Chlapowski recipiendum decreuerunt, qui.. testificati sunt.. Martinum Przyborowski esse ex utroque parente nobili, thoro legitimo procreatum, patre videlicet nobili Thoma Przborowski de armis *Sulima*, matre patris Dorothea Węgierska ex armis *Korab;* matre vero legitima Magdalena Kamieniewska de armis *Iunoszа*, auia Catherina Guniczka ex armis *Pruszч*.. ipsumque venerabilem dominum Martinum Przeborowski.. in confratrem suum susceperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 30 Martii 1583).

443. *(Lib. Install. I fol. 234)*.. Domini praelati et canonici.. ante omnia ab reuerendo et nobilibus dominis Luca Skarzynski canonico Poznaniensis Ecclesie Maioris, Stanislao Gninski, Nicolao Bielinski et Felice Baginski testibus de et super nobilitate probanda venerabilis domini Nicolai Baginski testimonium recipiendum indicarunt, qui testes.. Nicolaum Baginski.. esse ex utroque parente nobili procreatum patre videlicet Paulo Baginski districtus Cziechonouiensis de armis *Radwan* seu *Wierzbowczik;* matre patris Heduigi Glinska de armis Agnelli cum vexillo in campo rubeo; matre vero Katherina Grochowska de armis *Bomczа* alias *Iednorożecz*, ac matre matris Catherina Zebrowska de armis *Oslaglowa* thoroque legitimo deposuerunt.. memoratumque.. Nicolaum Baginski.. in confratrem suum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 6 Iulii 1583).

444. *(Lib. Install. I fol. 236)*.. Domini praelati et canonici.. testimonium fidele super nobilitate nobilis ac discreti Lucae Wydzirzewski ab nobilibus Leonardo Modrzewski, Ciborio Sobanski, Andrea Choyniczki et Luca Klonowski testibus maturae etatis fidedignis recipiendum decreuerunt, qui.. testificati sunt dominum Lucam Wydzierzewski esse ex utroque parente nobili thoro legitimo procreatum: patre nobili Iohanne Wydzierzewski de armis *Nowina;* matre patris Helizabeth Chrzypska de armis *Brog* siue Aceruo; deinde matre instituti legitima Agnetha Klonowska de armis *Grzymala;* matre matris Agnethe Dobrosolowska ex armis *Rożyczч*.. ipsumque dominum Lucam Wydzierzewski.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 2 Augusti 1583).

445. *(Lib. Install. I fol. 235)*.. Domini praelati et canonici.. principio testimonium super nobilitate domini Petri Thurzinski ab nobilibus Stanislao Zebrodowski, Iohanne Iaskoleczki, Georgio Popowski et Procopio Przeborowski testibus inductis receperunt, qui.. testificati sunt Petrum Thurzynski inducentem esse ex utroque parente nobili progenitum

patre videlicet nobili Stanislao Thurzynski de armis *Grzymala*, matre patris Catherina Widawska de armis *Habdank;* matre vero domini Canonici nobili Catherina Rzeszkowska de armis *Nowina*, matre matris Barbara Lukowska de armis bipennis thori legitimi.. ipsumque venerabilem et nobilem Petrum Thurzynski.. in confratrem receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 9 Augusti 1583).

446. *(Lib. Install. I fol. 237⁰).*. Domini praelati et canonici.. accepto ante omnia sufficienti testimonio de nobilitate domini Adami Leszniewski.. a testibus fidedignis videlicet reuerendis et nobilibus dominis Michaele Slawienski, Benedicto Gorynski canonicis Ecclesiae Cathedralis Poznaniensis, Iacobo Bialeski et Stanislao Thurzynski vicenotariis castri Poznaniensis, qui.. testificati sunt eundem dominum canonicum esse ex utroque parente nobili thoro legitimo procreatum, patre nobili Petro Szimankowski seu Leszniewski districtus Gneznensis de armis *Grzymala*, matre patris Catherina Grzybowska de armis *Pobog;* matre domini canonici nobili Anna Noskowska de armis *Rawicz;* matre matris Anna Bieganowska de armis aceruo.. ipsum.. in confratrem eorum recipiendum decreuerunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 1 Martii 1585).

447. *(Lib. Install. I fol. 243).*. Domini praelati et canonici.. ante omnia testimonium de nobilitate domini Adriani Zerniczki.. ab nobilibus Martino Sierakowski, Melchiore Gaszinski, Iohanne Hodoski et Valentino Stawski testibus iuratis et diligenter examinatis accipiendum decreuerunt, qui.. testificati sunt venerabilem et nobilem dominum Adrianum Zerniczki canonicum esse ex utroque parente nobili, thoro legitimo procreatum, patre videlicet Luca Zerniczki palatinatus Poznaniensis de armis *Srzeniawa* et *Iastrzębiec;* matre vero nobili Anna Bieganowska de armis *trzy dryie* et *Leliwa*.. ipsumque dominum Adrianum Zerniczki.. in confratrem.. receperunt.

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Martii 1585).

448. *(Lib. Install. I fol. 245).*. Domini praelati et canonici.. accepto ante omnia sufficienti testimonio super nobilitate Reuerendi domini Stanislai Gomolinski scolastico Plocensi ab reuerendis et nobilibus dominis Stanislao Kuninski scolastico, Adamo Przeczyszewski canonico Ecclesie Cathedralis Poznaniensis, Iohanne Dobieczki et Valentino Rosnowski, qui.. sunt testificati Reuerendum dominum Stanislaum Gomolinski praepositum esse ex utroque parente nobili legitime procreatum patre videlicet generoso domino Iohanne Gomolinski de armis *Ielitha* et *Poboczʒ;* matre vero nobili Agnethe Myszkowska de armis *Iastrzębiecz* et *Korab*.. ipsum.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Aprilis 1585).

449. *(Lib. Install. I fol. 246⁰).*. Domini praelati et canonici.. ante omnia iuramentum corporale per testes fidedignos de nobilitate domini

Adami Rybski canonici videlicet reuerendum ac venerabiles dominos Petrum Niethąszkowski et Nicolaum Baginski canonicos Poznanienses ac nobiles Bartholomeum Dambrowski palatinatus Lęcziciensis ac Sebastianum Iasomski terrae Dobrzynensis.. recipiendum decreuerunt et examinauerunt, qui.. sunt testificati praedictum dominum Adamum Rybski esse ex utroque parente nobili legitime procreatum, patre videlicet nobili Iohanne Rybski palatinatus Lęczicziensis de armis *Habdank* et *Nalecz;* matre vero Barbara Nieborowska de armis *Prawdzicz* et *Godziemba*.. ipsumque dominum Adamum Rybski.. in confratrem eorum.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Iunii 1586).

450. *(Lib. Install. I fol. 250°)*.. Domini praelati et canonici.. recepto ante omnia testimonio sufficienti ab dignis testibus.. videlicet ab Reuerendis et nobilibus dominis Iohanne Gninski custode, Michaele Slawienski canonico et officiali generali Poznaniensi, Stanislao Gninski et Alberto Kubaczki, qui.. testificati sunt.. reuerendum dominum Iohannem Cokalewski canonicum ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse patre videlicet nobili Mathia Kokalewski de Dembno de armis *Samsonczyk* et *Nalecz;* matre vero nobili Dorothea Gninska de armis *Trach* et *Brok*.. ipsum reuerendum dominum Iohannem Cokalewsky.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 20 Maii 1586).

451. *(Lib. Install. I fol. 251°)*.. Domini praelati et canonici.. prouide ante omnia ad examen et faciendam fidem super nobilitate venerabilis domini Stanislai Cokalewski prouisi per testes infrascriptos.. videlicet nobiles Vilibrordum Mlodzieiewski, Sandiuogium Milinski, Iohannem et Gabrielem Cokalewskie processerunt, qui.. venerabilem et nobilem dominum Stanislaum Cokalewski canonicum esse ex utroque parente nobili thoro legitimo procreatum patre videlicet Iacobo Cokalewski de armis *Samsonczyk* et *Nalecz;* matre vero nobili Heduigi Lanczka de armis *Kordzbog*, hoc est tribus carpionibus, et *Zareba* vulgariter leone ex muro prospiciente ex certa sciencia deposuerunt.. eundemque dominum Stanislaum Cokalewski.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Ianuarii 1587).

452. *(Lib. Install. I fol. 252)*... Domini praelati et canonici.. ante omnia testimoniis super nobilitate domini Petri Rusieczki et depositionibus per nobiles Stanislaum Mikolaiewski, Iohannem Trzeczki, Sebastianum Woiuczki et Albertum Rusieczki, testes coram reuerendo domino Michaele Slawianski canonico, vicarioque in spiritualibus et officiali generali Poznaniensi, ob certa et legalia dominorum Capitularium impedimenta, quibus sunt distenti, examinatos, idque de consensu Reuerendi domini presidentis et Vicarii Capituli Poznaniensis, factis vigesima mensis et anni presentis, visis et, qua maiori potuerat, diligentia et iudicio consideratis, qui unanimiter et ex certa animi sui scientia et sentencia deposuerunt et sunt

testificati dominum Petrum Rusieczki Polonum districtus Gneznensis ex utroque parente nobili et thoro legitimo esse procreatum patre videlicet nobili Mathia Rusieczki de armis aceruo alias *Brog*, auia patris nobili Barbara Raczlakowska de armis *Ostoya* alias ense inter duas lunas consistente; matre vero legitima inducentis domini Canonici nobili Anna Rusieczka de Rusiecz alterius domus et familiae de armis *Habdank*, matre ultimo matris nobili Frusina Pawlowiczka de armis *Bawologlowa* ense transfixa.. ipsum.. Petrum Rusieczki.. in confratrem eorum recipiendum decreuerunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 23 Februarii 1587).

453. *(Lib. Install. I fol. 253°)*.. Domini praelati et canonici.. accepto inprimis sufficienti testimonio de nobilitate domini Andree Kossuczki.. per nobiles Augustinum Piotrkowski, Albertum Sepinski, Iacobum Czieleczki et Aleksandrum Wkrzinski medio corporali iuramento.. prestito, quod dominus Andreas Koszuczki ex utroque parente nobili legitime.. sit procreatus patre videlicet Christophero Kossuczki Pysdrensis districtus de armis *Brog*, cuius erat mater nobilis Sydniczka Anna de armis *Kotwicz* id est *pole w modrym chelmie*, matre vero nobili Catherina Gaiewska de armis *Ostoya* videlicet ense inter duos menses consistente, cuius mater erat Zophia Sepinska de armis *Iastrzebiecz*.. ipsum dominum Andream Kossuczki.. in confratrem.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Maii 1587).

454. *(Lib. Install. I fol. 254)*.. Domini praelati et canonici.. ad probationes super nobilitate generis domini Iohannis Domaniewski.. per testes reuerendos videlicet dominum Iacobum Lempiczki Gneznensem, Stanislaum Dziegieleczki Lowiciensem, Albertum Bieganowski, Albertum Bronikowski Poznanienses canonicos eo in negocio inductos procedendum decreuerunt et processerunt, quiquidem testes.. sunt testificati ex certa scientia venerabilem et nobilem dominum Iohannem Domaniewski canonicum esse ex utroque parente nobili, thoro legitimo procreatum patre videlicet generoso domino Mathia Domaniewsky de terra Lanczicziensi oriundo de armis utrisque *Rolicz*, matre vero legitima nobili Barbara Borzewiczka de armis *Grzimala* et *Rolicz*.. ipsum dominum Iohannem Domaniewsky.. in confratrem receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 28 Septembris 1587).

455. *(Lib. Install. I fol. 255°)*.. Domini praelati et canonici.. ante omnia sufficiens testimonium super nobilitate domini Alberti Bilinski per nobiles Bartholomeum Thiliczki, Andream Kaniewski de Kaniewo, Stanislaum Kraykowsky et Iohannem Dambrowski testes.. recipiendum iudicarunt, testes autem predicti.. sunt testificati Reuerendum dominum Albertum Bilinski ex utroque parente nobili et thoro legitimo esse procreatum patre videlicet nobili Nicolao Bilinski tribuno Crusficiensi de armis *Rolicz* et *Bawolaglowa*, matre vero nobili Iustina Lubienieczka de armis *Rolicz* et *Bylina*.. ipsum.. Albertum Bilinski.. in confratrem eorum.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 6 Aprilis 1588).

456. *(Lib. Install. I fol. 258)* . . Domini praelati et canonici . . testimonium sufficiens et fidele per nobiles videlicet Albertum Iablkowski, Iacobum de Kothowo Pileczki, Iohannem Mrowinski et Stanislaum Wloszinowski fratrem patruelem . . receperunt, quod videlicet dominus Wenceslaus Wloszinowski . . sit ex utroque parente nobili legitime . . procreatus, patre nobili olim Stanislao Wlossinowski de armis *Ogonczik*, cuius mater erat Anna Potuliczka de armis *Grzimala;* matre vero legitima nobili Catherina Iablkowska de armis *Sachownica*, cuius erat mater Zophia Wegorzewska de armis *Srzeniawa* . . ipsumque dominum Wlossinowski . . in confratrem eorum . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 17 Augusti 1588).

457. *(Lib. Install. I fol. 259)* . . Domini praelati et canonici . . principio testes super nobilitate domini Georgii Sulkowski canonici Wladislauiensis recipiendum per nobiles Iohannem Skotniczki, Laurentium Mieroslawski, Martinum Kosczieski et Iohannem Zamorski admittendum et examinandum statuerunt, quiquidem testes . . dominum Georgium Sulkowski esse ex utroque parente nobili thoro legitimo procreatum . . sunt testificati patre videlicet generoso Stanislao Sulkowski districtus Brestensis terrarum Cuiauiae de armis *Ogonczik*, mater vero patris nobilis Catherina Skibiczka de armis *Rolicz;* ac item matre legitima domini canonici nobili Hedwigi Kieleczewska de armis *Leliwa* . . ipsumque Reuerendum dominum Georgium Sulkowski . . in Ecclesiam recipiendum decreuerunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 19 Ianuarii 1589)

458. *(Lib. Install. I fol. 261)* . . Domini praelati et canonici . . ante omnia sufficiens testimonium super nobilitate domini Mathiae Popowski, per Reuerendum et nobiles dominos Gabrielem Wysoczki Gneznensem, Wladislauiensem et Poznaniensem canonicum, Iohannem Gowarzewski Albertum Wysoczki et Iohannem Vszynski ex terra Droiciensi testes inductos factum, receperunt, quo probatum est dominum Mathiam Popowski esse ex utroque parente nobili thoro legitimo progenitum patre videlicet nobili Iohanne Popowski districtus Calissiensis de armis *Nowina,* matre patris Barbara Dobieszewska de armis *Oksza*, matre vero canonici nobili Anna Bozeiewska de armis *Muthyna* alias *Dryie;* matre matris nobili Helizabethe Ludziczka de armis *Nalecz* . . ipsumque venerabilem dominum Mathiam Popowski . . in confratrem eorum . . receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 7 Februarii 1590).

459. *(Lib. Install. I fol. 262)* . . Domini praelati et canonici . . ante omnia testes super nobilitate domini Bartholomei Mlodzieiewski videlicet nobiles Martinum Thomiczki, Andream et Iohannem Gulczewskie fratres ac Albertum Trąmpczynski inductos examinauerunt, qui . . deposuerunt venerabilem et nobilem Bartholomeum Mlodzieiewski parentibus

nobilibus thoro legitimo fuisse et esse procreatum patre videlicet nobili Vilibrordo Mlodzieiewski de armis *Korab*, matre patris nobili Dorothea Cieminska de armis *Zaręba*, matre vero nobili Heduigi Zydowska de armis *Doliwa* videlicet tribus rosis, item matre matris nobili Dorothea Zydowska de armis Rosa . . praedictumque dominum Bartholomeum Mlodziciewski . . in fratrem eorum . . recipiendum decreuerunt et receperunt . .

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Augustii 1590).

460. *(Lib. Install. I fol. 265)* . . Domini praelati et canonici . . visis deposicionibus testium fidedignorum videlicet generosorum Sebastiani Glazynski de terra Syradiensi, Iacobi Zaleski, Mathiae Moraczewski et Stanislai Duranowski districtus Lęciciensis in consistorio coram reuerendo domino Alberto Modrzewski praeposito et officiali Wolboriensi per Reuerendum dominum Stanislaum Koluszkowski . . inductorum . . quiquidem testes iurati deposuerunt dominum inducentem fuisse et esse ex utroque parente nobili thoro legitimo procreatum, patre videlicet generoso olim Stanislao Koluszkowski terrae Lanciciensis de armis *Iunoszyc̨*, matre patris nobili Barbara Domaniewska districtus Rauensis de armis *Rawicz̨;* matre vero domini Scholastici generosa Anna Kietlinska terrae Syradiensis de armis *Odrowasz̨*, et matre matris Prolixena Spinkowna terrae Lęciciensis de armis *Prusz̨* memoratum reuerendum dominum Stanislaum Koluszkowski . . ad scholastriam et praelaturam Ecclesiae Cathedralis Poznaniensis . . decreuerunt recipiendum . .

In capitulo Poznaniensi (d. 21 Iunii 1590).

461. *(Lib. Install. I fol. 266).* Coram reuerendo domino Alberto Modrzewski praeposito et officiali Wolboriensi constitutus personaliter reuerendus dominus Stanislaus Koluszkowski scholasticus Poznaniensis exposuit S. Sedem Apostolicam de Scholastria in Ecclesia Cathedrali Poznaniensi sublato e viuis reuerendo domino Stanislao Kuninski nouissimo possesore in turno summi Pontificis vacua prouidisse et bullas gratiae seu prouisionis de eodem beneficio iam in manibus habere, sed cum ad conseruandas Ecclesie ipsius, cui per gratiam S. Sedis Apostolicae insignitus est, consuetudines, iuxta statuta communia regni et capitularia in apprehendenda possesione testibus sibi in genere similibus super nobilitate probande egeat et ob maximam patriae suae a ciuitate Poznaniensi distantiam commode et sine discrimine rerum suarum et negotii presentis testes conuocare eo loci non valeat, petiit sibi de remedio iuris oportuno prouideri et testes nobiles, quos inducens nominauerit, seruatis de iure seruandis ad iurandum examinandumque admitti simul atque depositiones eorum atque testimonia ex actis presentibus in forma publica sub sigillo officii presentis dari et concedi; reuerendus itaque dominus officialis supramemoratus, iusta petentibus non esse deneganda, arbitratus, generosos ac nobiles dominos Sebastianum Glazynski, Iacobum Zaleski, Mathiam Moraczewski et Stanislaum Duranowski ante omnia citandum per executorem suum ad id deputatum decreuit ac postmodum ad iurandum examinandumque admisit et pre se iuramento corporali a quolibet testium ad imaginem crucifixi Saluatoris nostri in forma solita recepto in manibusque illius emisso, presentibus honorabilibus dominis Iohanne et Stanislao vicariis Ecclesiae Wolboriensis. —

Primus itaque testis generosus dominus Sebastianus Glazynski de terra Syradiensi, Catholicae et Orthodoxae professionis, annorum sexaginta citra vel ultra, non est excommunicatus, communicauit anno presenti, scit necessaria salutis, non deponit ex amore, fauore, pretio, sed solius intuitu sanctae iusticiae, dei iuramentum est eidem in memoriam reductum et poena falsi testis, ac in aliis generalibus debite examinatus deposuit ex charta picta propter insignium noticiam specialiter et expresse Reuerendum dominum Stanislaum Koluszkowsk scholasticum Poznaniensem esse ex utroque parente nobili thoro legitimo procreatum, patre videlicet nobili olim domino Stanislao Koluszkowski terrae districtusque Lanciensis de armis *Iunoszycz* alias Baranek; matre vero patris nobili domina Barbara Domaniewska de districtu Rauensi de armis *Rawicz* alia *Panna na Niedźwiedziu;* matre vero domini Scholastici generosa Anna Kiethlinska terrae districtusque Syradiensis de armis *Odrowąsz*, quod sic depingitur [1]); matre vero matris predictae generosae dominae Kiethlinska generosa domina Polixena Spinkowna terrae districtusque Lanciciensis de armis *Prusz* alias *pultora krziża*, quod sic depingitur [2]); causam scientiae suae referens, quod sit amicus, consanguineus, vicinus parentis domini inducentis agnoscens bona terrestria possidentes et iure iurisdictioneque terrestri gaudentes, qui ex genealogia antecessorum suorum familiae eiusdem nobiles sunt habiti, tenti, reputati et de quibus omnibus vox est et fama publica, tamquam deposuit, cui silentium iniunctum; [Secundus, tertius, quartus testes deponunt, ut primus]. Hi omnes testes quamuis in ullo in suis deposicionibus discrepant, sed in omnibus concordant, attamen quilibet eorum seorsim et specialiter est examinatus secundum scientiam suam deponens.— Ex depositionali actorum consistorii Wolboriensis extractum et sigillo Reuerendi domini Alberti Modrzewski, praepositi et officialis Wolboriensis communitum — Michael Rayski actorum consistorii Wolboriensis pronune notarius subscripsit.

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Novembris 1590).

462. *(Lib. Install. I fol. 268°)*.. Domini praelati et canonici.. ante omnia testimonium de nobilitate domini Iacobi Zdzarowski, inprimis Reuerendis Iohanne Gninsky custode Poznaniensi, Gabriele Wissoczki canonico Poznaniensi, deinde nobilibus Petro Popowski, Alberto Zdzarowski fideliter examinatis receperunt, qui.. testificati sunt praefatum Iacobum Zdzarowski esse ex utroque parente nobili, toro legitimo natum, patre videlicet Hyppolito Zdzarowski districtus Gneznensis de armis *Stoice*, id est Rosa cum quinque floribus, matre patris et auia eius nobili Dorothea Zakrzewska de armis *Nałęcz*, matre autem illius nobili Dorothea Niegolewska de armis *Trzy wieże* alias porta aperta sub tribus turribus, matre matris siue auia nobili Catherina Piekarska de armis aceruo alias *Brog*.. ipsumque praefatum dominum Zdzarowski.. in confratrem.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Iunii 1593).

463. *(Lib. Install. I fol. 271°)*.. Domini praelati et canonici.. recepto ante omnia sufficienti testimonio ex testibus fidedignis.. videlicet nobili-

[1]) [2]) W tych miejscach wyrysował pisarz herby Odrowąz i Prus, i te same znaki zamieścił i przy zeznaniach trzech następnych świadków.

bus Martino Staroczki, Alberto Valdowski siue Slupski, Nicolao Zebrzydowski de Wiączbork et Alberto Dambrowski, qui.. testificati sunt dominum Albertum Slupsky ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet nobili Stephano Slupski de armis *Topor* seu *Starża;* matre uero Elizabethe Palenczka de armis *Ielen,* matre patris seu auia Catherina Zberkowska de armis *Szachownicza,* matre matris seu auia Catherina Zebrzydowska de armis *Radwan*.. ipsum Albertum Slupski.. in confratrem eorum receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 27 Julii 1593).

464. *(Lib. Install. I fol. 272⁰)*... Domini praelati et canonici... testimonium de nobilitate domini Martini Miruczky testibus nobilibus uidelicet Alberto Iablkowski, Alberto Raczynski, Mathia Zlothnyczki et Christophero Iarkuszewski fideliter examinatis receperunt, qui... testificati sunt praefatum dominum Miruczki esse ex utroque parente nobili thoro legitimo natum, patre uidelicet Alberto Miruczki districtus Kcinensis de armis Roza, matre uero Anna Raczynska de armis *Topor;* matre patris seu auia eius nobili Anna Zaleska siue Withkowska de armis *Strzala,* matre matris seu auia nobili Barbara Palenczka de armis *Ielien*... ipsumque praefatum dominum Miruczki... in confratrem... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 24 Augusti 1593).

465. *(Lib. Install. I fol. 273⁰)*... Domini praelati et canonici... intellecto testimonio et documentis super nobilitate domini Samuelis Roguski heri deductis a testibus fidedignis... uidelicet a reuerendis et nobilibus Alberto Bieganowski, Gabriele Wissoczky canonicis Poznaniensibus, Paulo Gorsky et Stanislao Kałusky ex districtu Liwensi, qui... testificati sunt praefatum Samuelem Rogusky, thoro legitimo ex utroque parente nobili procreatum esse, patre videlicet Stanislao Roguski ex districtu Liwensi de armis *Habdanc,* matre uero eiusdem Samuelis Dorothea Stradomska districtus Cracouiensis siue *na Podgorzu* de armis *pulthora krzyża;* matre patris Catherina Noiszewska districtus Liwensis de armis *dwa krzyża z podkowa,* matre matris nobili Anna Wronowska de armis *Strzala*... ipsum [dominum Samuelem Roguski]... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 13 Decembris 1593).

466. *(Lib. Install. I fol. 274⁰)*... Domini prelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet nobilibus Mathia Swiniarsky, Georgio Popowski, Mathia Glemboczki, Alberto Gorzuchowsky, qui... testificati sunt dominum Adamum Swiniarski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet nobili Iohanne Swiniarski Glowka dicto de armis Roza alias *Poray,* matre uero Ursula Noskowska de armis *Rawidz* alias *Panna na Niedzwiedziu,* matre patris seu auia...[1]) Ulanowska de armis *pulorla trzy kamienie* alias *Sulima,* matre matris seu auia...[2]) Swiniarska de armis *pulmiesiaca*

[1]) [2]) Luki w oryginale.

a gwiazda alias *Leliwa*... ipsum Adamum Swiniarsky... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Septembris 1594).

467. *(Lib. Install. I. fol. 276⁰)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet reuerendis et nobilibus Michale Sławienski canonico et officiali, Alberto Bieganowski canonico, Laurentio Gembiczki et Mathia Bieganowski qui... testificati sunt dominum Laurencium Gembiczki Secretarium Sacrae Mtis Regiae ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet nobili Paulo Gembiczki districtus Poznaniensis de armis *Nałecz*, matre uero...[1]) Łoweczka siue Nininska de armis *Nałecz*, matre patris seu auia...[2]) Chlebowska de armis Roza matre matris seu auia...[3]) Chrbska de armis *Iastrzębiecz*.... ipsum Laurentium Gembiczki... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 12 Junii 1595).

468. *(Lib. Install. I fol. 278⁰)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet nobilibus Bartholomeo Łoweczky, Mathia Nininsky, Bonauentura Russieczky et Martino Kłoszinsky, qui... testificati sunt Nicolaum Sławienski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet nobili Stanislao Slawienski districtus Poznaniensis de armis *Nałęcz*, matre uero Zophia Łoweczka ibidem de armis *Nałęcz*, matre patris seu auia Anna Kamienska de armis Manda alias *Swiniaglowa z Ręką*... ipsum Nicolaum Slawienski... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 5 Iulii 1595).

469. *(Lib. Install. I fol. 279⁰)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet reuerendis Petro Gwiasdowski, Gabriele Wissoczky, Iohanne Gądkowsky et Iacobo Zdzarowski, qui... testificati sunt dominum Stanislaum Romiszowski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet nobili Adamo Romiszowski palatinatus Siradiensis de armis *Ielita;* matre uero Barbara Przerobska de armis *Nowina,* matre patris seu auia Margaretha Duninoua de armis *Łabącz*, matre matris Catherina Buzinska de armia Roza... ipsum dominum Stanislaum Romiszewsky... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 28 Augusti 1595).

470. *(Lib. Install. I fol. 280)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet reuerendo et nobilibus Luca Wydzierzewski canonico Poznaniensi, Andrea

[1]) [2]) [3]) Luki w oryginale.

Piglowski, Iacobo Sinoczki, Laurentio Wagrowski, qui... testificati sunt dominum Stanislaum Radeczki Ecclesiae collegiatae in arce Gneznensi s. Georgii canonicum ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse, patre videlicet Iohanne Radeczki districtus Pizdrensis de armis *trzy Drye*, matre uero Anna Wydzierzewska de armis *Ogonczik*, matre patris seu auia eius Anna Loszinska de armis *Pomian* alias *Bawolaglowa miecz przez nie*, matre matris...[1]) Domaslawska de armis *Ogonczik*... ipsum dominum Stanislaum Radeczky... in confratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 19 Augusti 1596).

471. *(Lib. Install I fol. 283°)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fid. dignis... videlicet nobilibus Martino Stawski, Iohanne Kowalsky, Bartholomeo Bieganowski, Iohanne Zaszultowski, qui... testificati sunt venerabilem Andream Golczewski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse patre videlicet Andrea Golczewski districtus Gnesnensis de armis *Bilina, trzy podkowy y krzyz;* matre vero Catherina Brzezniczka z Popkowic de armis *Srzeniawa;* matre patris seu auia Helizabetha Wegierska de armis *Habdank*... ipsum dominum Andream Golczewski... in confratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 26 Augusti 1596).

472. *(Lib Install. I fol. 284°)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet nobilibus Iohanne Popowski, Venceslao Zubowiczki, Iohanne Slawienski et Gasparo Lubowiczki, qui... testificati sunt dominum Stanislaum Krzycki ex utroque parente nobili legitime procreatum esse, patre videlicet nobili Andrea Krzyczki districtus Poznaniensis de armis *Ręka zbroyna kita pierza w niey;* matre uero Anna Niegoszewska ex districtu Cracouiensi de armis *Ostroia* (s), matre patris...[2]) Hinkowna de Podolia de armis *Korab*, matre matris...[3]) Kazimierska de armis *Kur bially*... ipsum Stanislaum Krzyczki... in confratrem eorum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d 25 Februarii 1597).

473. *(Lib. Install. I fol. 285)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio... a generosis et nobilibus dominis Iohanne Grudzienski, Adamo Naramowski, Stanislao Wilczynski, Andrea Przeclawski, qui... testificati sunt, dominum Stanislaum Grabia ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse patre videlicet Bronislao Grabia districtus Rauensis de armis *Grabie;* ma re uero Anna Drzewiczka de armis *Ciolek* matre patris seu auia Heduigi Oleszniczka de armis lilia; matre matris Anna Oparowska de armis *pul orla z trzema kamienmi* dictis *Sulima*... ipsum dominum Stanislaum Grabia... in confratrem receperunt...

[1]) [2]) [3]) Luki w oryginale.

In capitulo Poznaniensi (d. 9 Maii 1597).

474. *(Lib. Install. I fol. 286)*... Domini praelati et canonici... recepto iuramento corporali a nobilibus Iohanne Koszuczky, Andrea Morawski, Georgio Paczanowski et Iohanne Borkowski... qui... deposuerunt... venerabilem ac nobilem Stanislaum Skoroszewski ex utroque parente nobili legitime procreatum esse patre videlicet Alberto Skoroszewski de armis *Habdank*, matre uero Zophia Koszuczka de armis *Brog*, matre patris Anna Wilkowska de armis *Odrowąsz*, matre matris Anna Gaiewska de armis *Ostoya*... eundem [Stanislaum Skoroszewski] in confratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 15 Septembris 1597).

475. *(Lib. Install. I fol. 287)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet reuerendis dominis Alberto Lubinski Gnesnensi, Adamo Ribski, Andrea Halczewski Poznaniensibus canonicis et nobili Matheo Koscieski, qui... testificati sunt Mathiam Lubinski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse patre uidelicet Swiętoslao Lubinski districtus Siradiensis de armis *Pomian* alias *Bawola glowa miecz przes nie*, matre uero Barbara Zapolska de armis *Pobog* alias *Podkowa,krzyż nad nią*, matre patris seu auia eius Dorothea Kuczewska de armis Roza; matre matris seu auia eius Agnete Pstrokonska ibidem de armis Roza... ipsum Mathiam Lubinski... in confratrem... receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 25 Maii 1598).

476. *(Lib. Install. I fol. 289°)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet Reuerendo et nobilibus Gabriele Wissoczki Gneznensi, Poznaniensi canonico Alberto Piekarski, Thoma Sulinski districtus Calisziensis, Stanislao Zaleski, districtus Siradiensis, qui... sunt testificati... Reuerendum dominum Casparum de Fulsztin Herbort esse utroque parente nobili ex clarissima familia procreatum patre videlicet magnifico domino Iohanne de Fulsztiu Herbort castellano Sanocensi de armis *trzy miecze*, matre uero magnifica domino Caterina a Drozow de armis *Corczakow* alias *trzy rzeki*; matre patris seu auia eius Heduigi Chwatowna de armis *Nałęcz*; matre matris seu auia eius Helisabethe Fredrowna de Pleszewicze de armis *Iednorożecz*... reuerendum dominum Casparum Herbort... in confratrem suum receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Iulii 1598).

477. *(Lib. Install. I fol. 290)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet reuerendis et nobilibus Gabriele Wissoczki, Adamo Ribski canonicis Poznaniensibus, Gaspare Zaleski et Iohanne Ciechowski, qui... sunt testificati... Reuerendum dominum Iacobum Pradzewski esse utroque parente nobili legitime procreatum, patre videlicet Iohanne Pradzewski districtus Lanciciensis de armis *Nouina*, matre Dorothea Tarnowska de armis *Rolicz*, ma-

tre patris seu auia eius Anna Nieszeczka de armis *Brog*, matre matris seu auia eius Catherina Przerebska de armis *Nowina*... dominum Iacobum Pradzewski... in confratrem susceperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Martii 1600).

478. *(Lib. Install. I fol. 292)*... Domini praelati et canonici... recepto ante omnia sufficienti testimonio a testibus fidedignis... videlicet Valentino Wardęski, Bartholomeo Wardęski germanis fratribus et Thoma Wardęski horum [fratre] patruele et Iohanne Szadkowski, quiquidem... testificati sunt praefatum Andream Łukomski ex utroque parente nobili et legitime procreatum esse patre videlicet Mathia Lukomski de armis *Nałęcz* in pallatinatu Calissiensi, districtu Pizdrensi, matre uero Dorothea Wardęska de armis *Ogończyk*, matre patris seu auia Barbara Węgierska de armis *trzy wieże z muru*... ipsum Andream Lukomski... in confratrem receperunt...

In capitulo Poznaniensi (d. 24 Julii 1600).

479. *(Lib Install. I fol. 293)*.. Domini praelati et canonici.. ante omnia testimonium de nobilitate domini Stephani Charbiczki canonici Wladislauiensis a nobilibus dominis Iohanne Ciechomski de terra Gostinensi, Iacobo Zaluski de terra Rauensi, Alberto Modrzewski de terra Rauensi, Iacobo Sierakowski de terra Sochaczeuiensi.. receperunt, qui.. testificati sunt praefatum Reuerendum dominum Stephanum Charbiczky esse ex utroque parente nobili, thoro legitimo natum, patre videlicet Stanislao Charbiczky de terra Lanczicziensi de armis *Iastrzębiec*, matre Dorothea Wroniewska de armis *Lisżow*, matre patris Barbara Bielawska de armis *Dołęga*, matre matris Catherina Ieczewska de armis *Roszyc*.. ipsumque dominum Charbiczki.. in confratrem.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 8 Augusti 1600).

480. *(Lib. Install. I fol. 295)*.. Domini praelati et canonici.. accepto ante omnia sufficienti testimonio de nobilitate domini Alberti Wysoczki.. a testibus fidedignis videlicet reuerendo et nobilibus Gabriele Wysoczki Gneznensi, Wladislauiensi et Poznaniensi canonico, Petro Wysoczki, Gabriele Lubowiczky et Luca Krzyzankowski, qui.. testificati sunt eundem dominum Albertum Wysoczki canonicum esse ex utroque parente nobili, thoro legitimo procreatum patre nobili Mathia Wysoczki districtus Gneznensis de armis *Odrowasz*, matre patris Barbara Popowska de armis *Nowina*, matre domini canonici nobili Catherina Wengierska de armis *Łodz*, matre matris Barbara Wydzierzewska de armis *Nowina*.. ipsum [Albertum Wysoczki].. in confratrem eorum.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 30 Octobris 1600).

481. *(Lib. Install. I fol. 296)*.. Capitulum.. testes.. de et super domini Simonis Rudniczki vera nobilitate receperunt videlicet Reue-

rendos dominos Albertum Bieganowski, Gabrielem Wysoczki, Stanislaum Kluczewski et Adrianum Zerniczki canonicos Poznanienses, qui.. deposuerunt.. dominum Simonem Rudniczki ex utroque parente nobili oriundum et prognatum esse, patre videlicet Stanislao Rudniczki de armis *Lis*, matre vero Anna Parzynczewska de stemmate *Grzymala* matre item patris ipsius..[1]) Wodziraczka de armis *Gęś*, ac matre matris domini Simonis prepositi Anna Pokrzywnicka de armis *Rolicz*.. ipsumque dominum Simonem ut et tanquam verum nobilem.. in.. possessionem praepositurae Poznaniensis induxerunt.. quia uero propter pestem tunc Poznaniae grassantem, tutus ad Ecclesiam Cathedralem Poznaniensem accessus non dabatur.. domini.. Nicolao Baginski et Bartolomeo Mlodzieowski commiserunt et mandauerunt, quatinus ipsum reuerendum dominum Simonem Rudniczki.. ad chorum ipsius Ecclesiae inducerent..

In capitulo Poznaniensi (d. 14 Maii 1601).

482. (*Lib. Install. I fol. 301*).. Domini praelati et canonici.. recepto ante omnia testimonio sufficienti super nobilitate domini Fabiani Konopaczki per testes idoneos.. videlicet nobiles Albertum Przezniewski districtus Chelmensis, Fabianum Kuczmarski, Georgium Pieczewski et Iohannem Boliniwski, qui.. deposuerunt memoratum reuerendum dominum Fabianum Konopaczki.. esse ex utroque parente nobili genere progenitum patre videlicet nobili Luca Konopaczki de armis *Grzymała* alias *trzy wieże z muru;* matre vero Helena Czemowna, Achacy Czema palatini Malboriensis filia, de armis *Szachownicza*, matre patris Anna Pękowna de armis *Thopor s struszа [Kita]* [2]), matre autem matris Helena Bazinska de armis *Wyewiorka*, eundem reuerendum dominum Fabianum Konopaczki.. ad decanatum et praelaturam Ecclesiae Cathedralis Poznaniensis.. decreuerunt recipiendum.. et in fratrem eorum.. receperunt..

In capitulo Poznaniensi (d. 4 Iulii 1601).

483. (*Lib. Install I fol. 303*).. Domini praelati et canonici.. recepto aute omnia sufficienti testimonio super nobilitate reuerendi domini Simonis Koluczki per testes idoneos.. videlicet nobiles Georgium Koluczki Iohannem Isdbienski, Iohannem Polanowski et Petrum Koluczki, qui.. deposuerunt memoratum Reuerendum Dominum Simonem Koluczki.. esse ex utroque parente nobili progenitum patre videlicet Georgio Koluczki districtus [Unie]iowiensis de armis *Pomyan* alias *Bawola glowa z mieczem*, matre [Lud]milla Swiczewska de armis Roza *trzy kroie wni*, matre patris Anna Nesiłowska de armis *Pomyan* alias *Bawola glowa z mieczem*, matre autem matris Catherina Ostrowska de armis *Brog Leszczycz* eundem dominum Simonem Koluczki.. ad canonicatum.. decreuerunt recipiendum.. et in fratrem eorum.. receperunt..[3]).

[1]) Luki w oryginale
[2]) Z powodu wydarcia rogu karty, brakuje zakończenie opisu herbu.
[3]) Akt ten jest ostatnim zapisanym do pierwszej księgi Installacyi.

Additamentum.

In Brzescze feria tercia post festum s. Allexy (d. 19 Iulii 1412).

484. *(Brzeska III fol. 70)*.. Petrassius de Crayewici hiis testibus infra scriptis videlicet Petro Rudsky et Climantha de ibidem de clenodio *Iaszona*, et Uneslao de Lowischewo et Iacussio de Dambrowka de clenodio *Sokola*, et Barthossio de Coczonowo dapifero, Stephano de Wythowice de clenodio *Luby* conprobauit suam nobilitatem, quia est de clenodio *Iaszoni* contra dominum Nicolaum subdapiferum de Poczirnyno, prout sibi in iure suo nobilitatis detraxerat et vilipenderat. — Idem Nicolaus tenetur magnam penam contra eundem Petrassium [1]).

In Noua Ciuitate Korczin (d. 21 Augusti 1419).

485. Nos Iohannes de Sprowa, iudex, et Zawissius de Olesznicza, subiudex terre Sandomiriensis generales, uniuersis cupimus fore notum quibus expedit, presentium per tenorem, quia serenissimus princeps et dominus Vladislaus rex Polonie, noster dominus graciosus, nolens nobilem Petrum Strzala in Sosnowicze heredem de regno suo dimittere, sed illum volens pro suo terregena habere commutacionem predicto Nicolao dicto Strzyz de Radoce de ducatu Oswieczimensi pro villa sua dicta Sosnowicza, quam per modum commutacionis predicto Nicolao pro villa dicta Radoce dare debebet coram nobis et coram iudicio sue Magestatis, [cui] cum aliis dominis presidebamus in Noua Ciuitate, prohibuit, interdixit, quod nullo modo transiret ad effectum; inhibendo etiam nobis, ne fideiussores, qui pro huiusmodi commutacione quoque cauebant Nicolao memorato pro iam dicto Petro, iudicaremus, nec quisque iudicum ipsos auderet iudicare. Quod et nos fecimus iuxta preceptum sue Magestatis strictissimum harum, quibus in testimonium nostra presentibus sigilla sunt appensa [testimonio litterarum]. Actum et datum in Noua Ciuitate Korczyn domino nostro rege protunc existente feria secunda proxima in octaua Assumptionis Mariae Virginis anno Domini 1419.

Paprocki: *Herby rycerstwa Polsk wyd. Turows. p. 714.*

---

[1]) Zapiskę tę wydrukowaliśmy już raz w „Inscriptiones Clenodiales" (Star. Pr. Pol. Pomn. Tom. VII Zesz. III), ale mylnie, bo z opuszczeniem świadków drugiego zawołania; obecnie podajemy ją w sprostowanym texcie.

Cracouie in conuencione generali (d. 25 Iunii 1450).

486. Kazimirus dei gracia Rex Polonie, Magnus dux Lithuanie et heres Russie etc. Significamus tenore presencium, quibus expedit, uniuersis presentibus et futuris presencium noticiam habituris, cum in consilio una cum Magnificis Iohanne de Czizow castellano et capitaneo Cracouiensi, Iohanne de Thanczin palatino Cracouiensi, Iohanne de Olesnicza Sendomiriensi, Petro Odrowanss Leopoliensi palatinis, Predborio de Koneczpole Sandomiriensi et unacum aliis dignitariis et baronibus infrascriptis unanimiter negocia Regni nostri Polonie etc. tractantes et disponentes presidebamus, ibidemque ad presenciam nostre Magestatis et baronum, consiliariorum nostrorum, venientes presencialiter generosi et nobiles ac strenui milites et proceres Regni nostri, subditi fideles et dilecti: Petrus Tarnowsky de Tarnowa et Pankowicze, Iohannes de Modlnicza fratres seniores de paterno clenodio *Berani Rohy* et proclamacione *Romany*, ac Stanislaus Niemsta de Xianz, Iacobus de Trzonow fratres seniores de materno clenodio sagitta et due cruces, de proclamacione *Lissowe* seu *Strempacz*, Stanislaus de Zarogow, Iohannes de Nizankowice fratres seniores de clenodio avie alias *po babie* due lune et crux in medio, de proclamacione *Ostoia*, qui fratres seniores de predictis tribus clenodiis in presentia nostre Maiestatis et baronum, consiliariorumque nostrorum protunc existencium iurauerunt in hunc modum: Ita nos Deus adiuuet et sancta crux etc., quod generosus Tomko de Knichin est frater noster sanguinalis verus nobilis de sanguine, clenodiis et de proclamacione nostris. Nostra vero Magestas visa et attenta iusticia et rectitudine tanta, et iuramenta eorundem fratrum seniorum contemplantes de certa nostre Magestatis sciencia et baronum consiliariorumque nostrorum unanimi voluntate et consensu et consilio presens scriptum in maius documentum et fidem pleniorem dignata est decernere, desculpere. Harum quibus sigillum nostrum regale et Iohannis de Czizow castellani et capitanei, Iohannis de Thanczin palatini Cracouiensium ac eorundem fratrum seniorum sigilla consensu. iussu nostro singulari, voluntate consiliariorum sunt appensa literarum, Actum Cracouie publice in castro nostro Cracouiensi in convencione generali feria quinta proxima post festum beati Iohannis Baptiste, anno 1450. Presentibus hiis magnificis: Gregorio de Branicze Radomiensi, Iohanne Liganza de Bobrek Biecensi castellanis, Hincza de Rogow thesaurario nostro, Petro Schafranecz de Pieskowa Skala subcamerario Cracouiensi. Iohanne Farurey de Garbow Sandomiriensi dapifero, Iohanne Rey de Sumsko venatore Cracouiensi consiliariis et aliis quam plurimis militibus et proceribus fidelibus nostris. Datum per manus magnifici Iohannis de Koneczpole Regni nostri Polonie cancellarii nobis sincere dilecti etc.

Paprocki: *Zrdcadlo Slawneho Margkrabstwy Morawskeho. Olomutii 1593. list 287.*

In Sochaczew (d. 4 Decembris 1483).

487. Preclaris ac Magnificis, Generosis, Nobilibus, Strenuis, Circumspectis, Famosis ac Prouidis viris, dominis et amicis, principibus, palatinis

castellanis, capitaneis, magistris ciuium, consulibus et aduocatis ceterisque cuiuscunque dignitatis, eminencie, condicionis et officii extiterint, ad quos presens scriptum peruenerit, uniuersis salutem cum reuerencia et amicicia. Slawicz de Niemiglow castellanus et capitaneus Sochaczeuiensis significamus tenore presencium, notum facimus et attestamur, quia nobilis Stanislaus de Sokolow presencium exhibitor ex nobilibus Mathia patre de armis seu *erbu Boynow* alias *Korwin* et Dorothea matre de armis *Rolyczy*, Wlostho atque Heduigi auis, heredibus in Sokolowo, legitime et matrimonialiter iunctis, ortus, natus atque progenitus est et processit, moribusque et conuersacione ad nobilitatem spectantibus imbutus et bene enutritus, pro quo et cum eo Dominaciones vestras, dignitates et amicicias petimus et humiliter supplicamus, quatenus eundem Stanislaum, sicut premissum est, nobilem et ex legitimo thoro natum, prout et bene conseruatum enutritumque habere velitis et fauoribus prosequi, pro quibus nos in talibus, si acciderit, vobis volumus complacere etc. In cuius rei testimonium euidencius et maiorem fidem sigillum nostrum, quo in premissis utimur, subappendi dedimus. Datum Sochaczeuie feria quarta [quinta?] [1]) ipso die sancte Barbare virginis gloriose. Anno domini 1483).

Paprocki: *Zrdcadlo Slawneho Margkrabstwy Morawskeho. Olomutii 1593. list. 364.*

Poznanie (d. 9 Iunii 1493).

488. Iohannes Albertus, Dei gracia rex Polonie, supremus dux Lithuanie, Russie, Prussie etc. dominus et heres, magnificio Stiborio de Towaczow, capitaneo Morauie, ceterisque dignitariis et officialibus, cuiuscunque status, dignitatis et preeminencie personis, quibus expedit et ad quoscunque presentes nostre litere perueuerint, sincere grateque dilectis, salutem graciamque nostram Regiam. Vniuersitatibus vestris, cuilibet vestrum et signanter tue sinceritati duximus significandum, quomodo venientes ad nostre Magestatis presenciam magnificus et generosi: Mathias de Grudna castellanus Bidgostiensis, Nicolaus de Kobylino, Andreas Sedleczky, Iohannes Pawlowsky consiliarii et subditi nostri, cum nobili Iohanne Karnowsky et coram nobis retulerunt, quod eorum consanguineum prefatum Iohannem Karnowsky per aliquos illarum parcium indigenas esse infamatum, quod ipse ex nobili parente non esset procreatus, neque titulo gauderet nobilitatis. Qui prefati consiliarii et subditi nostri eorum et aliorum quam plurimorum generosorum et nobilium subditorum nostrorum sufficienti testimonio coram nobis testificati sunt, ipsum Iohannem Karnowsky ex utroque parente esse nobilem et ipsis sanguine affectum, pecieruntque a nobis, vt hanc ipsorum recognicionem et testimonium per eos coram nobis exhibitum, vestris significaremus vniuersitatibus. Nos itaque eorum peticioni iuste acclinati, huiusmodi testimonium de ipsius Iohannis Karnowsky nobilitate coram nobis sufficienter exhibitum et probatum, vobis et cuilibet vestrum significamus presentibus literis nostris. In cuius rei

[1]) W r. 1483. wypadał dzień św. Barbary na Czwartek.

testimonium sigillum nostrum presentibus et subimpressum. Datum Poznanie sabbato ipso die sanctorum Petri et Pauli apostolorum, anno Domini 1493, regni vero nostri anno primo. — Relacio venerabilis Gregorii de Lubranecz, Regni Poloniae vicecancellarii.

Paprocki: *Zrdcadlo, list. 445 v.*

WYKAZ HERBÓW.

Zwykłe liczby oznaczają numery zapisek; — liczby w nawiasach podają datę roku poprzedzających je numerów zapisek.

ABDANK — vide HABDANK.

ACERUUS — vide BROG.

AWDANYECZ — vide HABDANK.

BARAN — vide IUNOSZA.

BARKALA [ZARAMBA?]; 1 (1271).

BAWOLA GLOWA (caput bubali; — caput *bavola)*; 206 (1500), 289 (1525), 364 (1551), 372 (1554), 384 (1558), 418 (1573), 455 (1587).

BELINA, BILINA, BYLINA (tria babata; — *trzy podkowy y krzyż)*; 16 (1398), 219 (1505), 265 (1516), 299 (1528), 337 (1541), 455 (1587), 471 (1596).

BIPENNIS — vide TOPOR.

BOGORIA, BOGURIA (due sagitte cum cruce in clipeo; — sagitte due sese contigue alias aduersus se protendentes; — due sagitte ex opposito sibi fixe); 83 (1408), 183 (1427), 222 (1506), 391 (1563), 440 (1581).

BOLCZEW *(trzy belty na szczycze)*; 160 (1422).

BOLESTI; 284 (1524).

BOLIESCZICZ (babatum desuper cruce signatum infra per medium sagittam habens); 404 (1569).

BONCZA *(Iednorożecz*; — unumcornu in campo celestino alias *w modrim)*; 371 (1554), 405 (1569), 443 (1583), 476 (1598).

BOREK, BORK (tres lupi; — *Vylky*; — *Vylk*; — duo lupi sub monte viridi); 248 (1512), 267 (1517), 311 (1532), 410 (1571).

BRODZICZ (tres cruces in rubeo campo); 236 (1508), 441 (1581).

BROG, LESCZICZ (Aceruus); 228 (1507), 234 (1508), 269 (1517), 277 (1519), 306 (1530), 337, 339 (1541), 341 (1542), 342 (1543), 350 (1546), 354 (1547), 359 (1549), 375 (1555), 381, 383, 384 (1558), 395 (1565), 408 (1570), 418 (1573), 422, 423, 426 (1574), 428 (1577), 444, 446 (1583), 450 (1586), 452, 453 (1587), 462 (1590), 474 (1597), 477 (1598), 483 (1601).

BUDISYN (flamina alias *plomene);* 157 (1421).

BUYNO, BOYNOW — vide SLEPOWRON.

BYLINA (S. et crux superius; — in clipeo es cum cruce); 118 (1414), 147 (1419), 165 (1422), 167, 169 (1423), 190 (1434).

CELMA; 41 (1401).

CIOŁEK (rubeus bos in clipeo; — bos in clipeo; — *wolu na sczicze);* 37 (1401), 94 (1409), 130, 135 (1416), 138, 140 (1418), 158 (1421) 161, 165 (1422), 206 (1500), 218 (1505), 230 (1508), 246 (1512), 298 (1527), 360, 361 (1550), 386 (1559), 409 (1570), 473 (1597).

CIRMENSCY (clipeus rubeus et album signum, alias *strich slomoni* fractus); 146 (1419).

CZASZA (cornua cerui wlgariter *gelene porosze);* 5 (1393), 69 (1405), 100 (1411), 121 (1414), 135 (1416).

CZELELE (due canne alias *rury* in clipeo et in qualibet canna tres penne galli alias *coszy Cokothowe; — dwe rurze na sczicze a trzy cossy w kaszde rurze);* 161 (1422), 165 (1422).

CZELEPOLE (tria folia lapacy in stipite); 276 (1518).

CZYELEPALE (trunci); 246 (1512).

CZEUYA; 147 (1419), 192 (1438).

CZWEKOW (albus clipeus alias *sczyt* et niger tractus alias *strich* per ipsum); 162, 163 (1422).

DAMBNO; 367 (1553).

DAMBROWCZIK (babatum cum tribus crucibus); 385 (1559).

DENAV (due rose); 121 (1414).

Dentes lucei glauci; 355 (1547).

DOLIWA (tres rose); 205 (1500), 212 (1503), 255 (1515), 268, 270 (1517), 295 (1526), 340 (1542), 346 (1544), 387 (1559), 409 (1570), 424, 425 (1574), 459 (1590).

DOŁĘGA (babatum cum cruce supperius et in medio eius sagitta in campo flauco); 378 (1556), 387, 389 (1559), 479 (1600).

Draco in tribus campis; Draco in *trzipole* in campo rubeo; 383 (1558), 395 (1565). cf. TRACH.

DROGOSŁAW, DROGOSLAWICZ (sagitta et medius anulus); 82 (1407), 101 (1411), 250 (1513), 331 (1538).

DRYA, DRICZIK, MUTHYNA (tres lapides alias *Drye*; — tres tessere); 239 (1510), 270 (1517), 296 (1527), 301 (1529), 376 (1555), 390 (1560), 419 (1573), 429 (1577), 436 (1580), 447 (1585), 458 (1589), 470 (1595).

DRZEWICZA; 259 (1515).

Fagerhak alias Ogniewy hac in campo rubeo; 426 (1574).

GERALTH (crux osmorog et Czeczerza in galea; — crux Osmorog, *czeczerza na helme*; — in clipeo crux eum quatuor octocornibus Hosmorog et super galeam Czeczerza); 24 (1399), 46 (1402), 52 (1403), 80 (1407).

GERO *postacy Syczinskich* (clenodium trium parcium alias stuky in clipeo et glaucum signum alias *szołti strich* eiusdem clipei, tercia pars clipei rubea); 146 (1419).

GĘŚ; 481 (1600).

GLAUBICZ (Carpo; — *Karp*); 317 (1535), 386 (1559), 400 (1567), 407 (1569), 420 (1573), 430, 431 (1579).

GODZIEMBA (pini, pinarii); 200 (1487), 211 (1503), 217 (1504) 254 (1515), 312 (1532), 343 (1543), 350 (1546), 370 (1553), 413, (1572), 421 (1574), 427 (1576), 436 (1580), 449 (1585).

GOZDAWA (lilia; — lilium in campo rubeo); 243 (1512), 336 (1540), 353 (1547).

GRYF; 114 (1414), 260 (1515), 265 (1516), 340 (1542).

GRYF (tres statue ad instar furce et supra crux); 288 (1525).

GRABY, GRABIE, GRABYA (sex lilia); 74 (1406), 139, 142 (1418), 278 (1520), 311 (1532), 473 (1597).

GRZYMAŁA (tres turres; — tres turres in campo rubeo; — *trzy wieże* alias porta aperta sub tribus turribus; — *trzy wieże z muru*); 49 (1402), 185 (1430), 273 (1518), 280 (1521), 289, 291 (1525), 308 (1531), 330, 332 (1538), 339 (1541), 342 (1543), 346 (1544), 352 (1547), 558 (1548), 366 (1552), 403, 404, 407 (1569), 428 (1577), 430 (1579), 444, 445, 446 (1583), 454 (1587), 456 (1588), 462 (1590), 478, 481 (1600), 482 (1601).

HABDANK, ABDANK, ABDANYECZ, HANDANCZOW, ABDANEK, AWDANYECZ, CHABDANG, HABDANIECZ (Chabdang albus in simili campo); 85 (1408), 205 (1500), 255 (1515), 270 (1517), 283 (1524) 295 (1526), 297 (1527), 300 (1529), 341 (1542), 366 (1552), 373 (1554), 381, 382 (1558), 392, 393 (1564), 394 (1565), 396 (1566), 399 (1567), 413, 414, 416 (1572), 421 (1574), 427 (1576), 445 (1583), 449 (1585), 452 (1587), 465 (1593), 471 (1596), 474 (1597).

HERBORT, CHERBOLTH (tres gladii ex aduerso in pomo fixi; — *trzy miecze);* 410 (1571), 476 (1598).

IANINA (campus albus in campo celestini coloris; — *dwie pole, iedno biale, drugie modre w polu czirwonym);* 361 (1550), 397 (1567).

IASSYENCZIK, IASSYENYECZ (clauis; — ad instar clauis; — duo claues); 236 (1508), 360 (1550), 421 (1574).

IASTRZEMBIĘCZ (babatum cum cruce; — babatum et crux in eo; — accipiter; — babatum in certa cruce in campo rubeo; — *bialla podkoua w polu modrim);* 213 (1503), 233 (1508), 250 (1513), 263 (1516), 271 (1517), 278 (1520), 298 (1527), 300 1529), 312 (1532), 327 (1536), 344 (1544), 348 (1545), 353, 354 (1547), 358, (1548), 359 (1549), 364 (1551), 372 (1554), 374 (1555) 377, 378 (1556), 380 (1557), 387 (1559), 393 (1564), 394 (1565), 400 (1567), 401 (1568), 408 (1570), 414 (1572), 435 (1580), 440 (1581), 447, 448 (1585), 467 (1594), 479 (1600).

IASZONA; 484 (1412).

IEDNOROZECZ — vide BOŃCZA.

IELEN, GELEN, IELENYE, GELENCZYK, (ceruus; — cerui; — ceruus et per transuersum inter cornua gladius); 98 (1410), 114, 117, (1414), 178 (1427), 234 (1508), 241 (1511), 390 (1560), 463, 464 (1593).

IELITA, GELITHA, KOZLIAROGI, (tres haste; — tres haste transversaliter locate; — tres sagitte in campo rubeo); 238 (1510), 275 (1518), 292 (1526), 328 (1537), 332 (1538), 334 (1540), 338 (1541), 352 (1547), 359 (1549), 365 (1551), 369, 370 (1553), 389 (1559), 448 (1585), 469 (1595).

IUNOSZA (agnus, *Baran*; — *na szczicze Baran;* — *baran na czirwonim sczicze;* — albus agnus in rubeo clipeo; — agnus in scaco; — agnellus cum vexillo in campo rubeo); 70 (1405), 131 (1416), 149 (1419), 162, 163 (1422), 179, 180 (1427), 192 (1438), 238 (1510), 359 (1549), 368 (1553), 385, 389 (1559), 416 (1572), 442 (1582), 443 (1583), 460, 461 (1590).

Karp, Carpo, Carpio — vide GLAUBICZ

KEBLOWSCZI; 93 (1409).

KOCOTHI; 177 (1426).

KOCZINA (rostrum in wlgari *Grabe);* 18 (1398).

KORAB, CORAB, KORABYOW, KORABCZIK (in clipeo Coga et in coga turris cum tribus menibus alias *czenamy);* 94 (1409), 117 (1414), 152 (1420), 170, 171 (1424), 224 (1506), 233 (1508), 268, 271 (1517), 274 (1518), 329 (1537), 330 (1538), 341 (1542), 344

(1544), 432 (1579), 437 (1580), 442 (1582), 448 (1585), 459 (1590), 472 (1596).

KORCZAK (trzy rzeki); 476 (1598).

KORCZBOK, CORCZBOG, CORZBOG *(carpye;* — carpones tres pennas in capite gestantes; — tres carpones); 207 (1500), 219 (1505), 234 (1508), 273, 276 (1518), 287 (1525), 301 (1529), 307 (1530), 331 (1538), 372 (1554), 412, 415 (1572), 451 (1586).

KORWIN — vide SLEPOWRON.

KOTFICZ, COTHWYCZ (per medium campi albi linea; — tres campi, duo albi et tercius in medio rubeus; — duo campi, albus et rubeus; — *trzy pole; — pole w modrym chelmie);* 215 (1504), 278 (1520), 288, (1525), 306 (1530), 423 (1574), 431 (1579), 453 (1587).

KOZLIAROGI — vide IELITA.

KRAKWICZ, CRAKWICZ (tres pisces super clipeo cum uno capite wlgariter *trzy carpe*; — tres pisces *carpe* cum uno capite); 107, 109 (1413).

KROMNO, CROMNO, KRAMNAW *(trzy czÿenÿe* rubee in campo per medium albo et per medium nigro; — tres dice alias *carby; — szterzy czienie);* 241 (1511), 345 (1544), 369 (1553), 431 (1579).

KUR BIALLY; 472 (1596).

ŁABĘDŹ (*Labancz* in ceruicali; — Cignus); 220 (1505), 296 (1527), 348 (1545), 359 (1549), 360 (1550), 380 (1557), 469 (1595).

LANDI; 284 (1524).

LASKA; 172 (1425), 184 (1427), 265 (1516).

LEKNA; 200 (1484).

LELIWA (luna et stella super clipeo; — *ksiązycz* cum *gwiazda;* — luna ac stella *w modrim polu; — pulmiesiaca a gwiazda);* 77, 79 (1407), 84, 85, 90 (1408), 107, 109 (1413), 219 (1505), 252 (1514), 259 (1515), 329 (1537) 352, 357 (1547), 364 (1551), 400 (1567), 417 (1572), 447 (1585), 457 (1588), 466 (1593).

LELIWA [DOLIWA?] (tres Rose); 205 (1500).

LESNOW; 130 (1416).

LESZCZYCZ — vide BROG.

LICHTINWALDE; 63 (1404).

LILIA; 473 (1597).

LISSOW seu STREMPACZ; 486 (1450).

LIS (sagitta et duas cruces per sagittam; — sagitta cum duabus crucibus; — sagitta); 296 (1527), 325 (1536), 348 (1545), 370 (1553), 380 (1557), 404 (1569), 479, 481 (1600).

ŁODZIA (Nauis); 100 (1411), 108 (1413), 112 (1414), 169 (1423), 204 (1500), 215 (1504), 221 (1505), 229 (1507), 231 (1508), 248 (1512), 267 (1517), 279 (1520), 283 (1524), 287, 288 (1525), 301 (1529), 306 (1530), 308 (1531), 311 (1532), 330 (1538), 333 (1540), 337 (1541) 340 (1542), 366 (1552), 381, 382, 383, 384 (1558) 393 (1564), 394, 395 (1565), 399 (1567), 403 (1569), 411, 414, 415 (1572), 418, 420 (1573), 423, 426 (1574), 436 (1580), 439 (1581), 480 (1600).

ŁUBA, LUBOW, LUBICZ (in clipeo babatum et in babato crux et supra babatum eciam crux; — babatum cum cruce supraposita et sagitta ipsi babato interiecta; — babatum cum duabus superne crucibus; — babatum et cruces due a supra et infra; — *podkowa y polthora krzyża; — dwa krzyża z podkową*); 484 (1412), 170, 171 (1424), 336 (1540), 349 (1546), 385 (1559), 433, 434, 437 (1586), 465 (1593).

MERAWU; 202 (1499).

MUTHYNA — vide DRYIA.

NABRA *(trzy strychy)*; 194 (1439).

NALANCZYEZORO; 17 (1398), 82 (1407).

NAŁĘCZ; 204 (1500), 219 (1505), 223 (1506), 228 (1507), 231, 233, 234, 236 (1508), 238 (1510), 248 (1512), 250 (1513), 257 (1515), 267 (1517), 279 (1520), 287 (1525), 292, 294 (1526), 302, 304, 307 (1530), 313 (1533), 317 (1535), 329 (1537), 331 (1538), 333 (1540), 339 (1541), 342 (1543), 354 (1547), 363 (1551), 365 (1552), 371, 373 (1554), 375 (1555), 377, 378 (1556), 381, 382, 384 (1558), 393 (1564), 395 (1565), 396 (1566), 397, 399 (1567), 407 (1569), 408, 409 (1570), 411 (1572), 418, 420 (1573), 426 (1574), 430, 432 (1579), 441 (1581), 449 (1585), 450, 451 (1586), 458 (1589), 462 (1590), 467 (1594), 468 (1595), 476 (1598), 478 (1600).

NAPTICZ; 63 (1404).

NAUIS — vide ŁODZIA.

NIECZUIA — vide OSTREW.

NOWINA alias IASTRZAMBIECZ (babatum in medio crux); 300 (1529).

NOWINA *(Sawassa* cum cruce; — *kothlowa zawyassa* cum cruce; — in cardine ahenae spina acus cum cruce superius in campo flauco, alias *w modrym polyu)*; 69 (1405), 74 (1406), 83, 90 (1408), 179, 180 (1427), 189 (1432), 193 (1438), 224 (1506), 266 (1516), 269, 272 (1517), 280 (1521), 290 (1525), 305 (1530), 313 (1533), 340 (1542), 356 (1546), 374 (1555), 389 (1559), 444, 445 (1583), 458 (1589), 469 (1595), 477 (1598), 480 (1600).

NYNKEBARKOWYE; 172 (1425).

ODROWĄŻ *(zawascha y rogaczyna; — Rogaczyna et zavassza Cocelna; — odrowąż bialli* in campo rubeo; — sagitta cum cruce; — ad instar sagi tae); 173, 174, 175 (1426), 220 (1505), 308 (1531), 348 (1545) 386 (1559), 392 (1564), 397 (1567), 415 (1572), 432 (1579), 460, 461 (1590), 474 (1597), 480 (1600).

OGONCZIK DGONOW (tela cum medietate anuli) — medius anulus et crux de per illam stans; — medietas anuli cum sagitta); 212 (1503), 215 (1504), 221 (1505), 222 (1506), 227 (1507), 312 (1532), 333 (1540), 343 (1543), 344, 346 (1544), 349 (1546), 376 (1555), 377 (1556), 390 (1560), 415 (1572), 429 (1577), 439, 441 (1581), 456, 457 (1588), 470 (1595), 478 (1600).

OKSZA (Hoxa); 194 (1439), 458 (1589).

OPALA, ZAPALA, OPOLYA, OPOLIA (aquila in clipeo et stella loco capitis; — aquila nigra et stella loco capitis); 21 (1399), 28 (1400), 163 (1422), 320 (1535), 356 (1546), 367 (1552).

OPALA (aquila sine cauda); 237 (1510).

OSSOLYNCZYK *(colo przesz swona);* 227 (1507).

OSORIA (rota sine plica et crux in ea; — rotha sine corito, sine extremitate et crux in rotha); 10 (1396), 12 (1397), 15 (1398), 218 (1505), 230 (1508), 344 (1544).

OSTOJA (luna et crux; — *dwa xąsycza a krzyż;* — due lune et crux in medio; — crux inter medias lunas; — ensis inter duas lunas; — ensis inter duos menses consistens); 16 (1398), 79 (1407), 173, 175 (1426), 486 (1450), 252 (1514), 259 (1515) 306 (1530), 332 (1538), 334 (1540), 344 (1544), 358 (1548), 452, 453 (1587), 472 (1596), 474 (1597).

Ostrew cruce insignita, [NIECZUIA?]; 320 (1535), 347 (1544), 379 (1557).

Panteris et circa *chomąto klesczę;* 355 (1547).

PAPRZICZA (lapis molaris); 371 (1554).

PCZELYCZ; 221 (1505).

Pini, Pinarii — vide GODZIEMBA.

PIRZCHAŁA (Roch in clipeo; — una lilia); 94 (1409), 163 (1422), 371 (1554).

PLOMYOLA; 223 (1506).

PLOMIENCZYK — vide ZADORA.

PODRZECZEWSKICH; 37 (1401).

POBOG (babatum et crux supra; — babatum inferius finibus versum superposita cruce; — *podkowa krzyż nad nią);* 263 (1516), 275 (1518), 334 (1540), 405 (1569), 417 (1572), 435 (1580), 446 (1583), 448 (1585), 475 (1597).

POGONIA; 195, (1456), 199 (1481).

PÓŁKOZIC (caput asininum; — *oslaglowa*); 329 (1537), 361 (1550), 397 (1567), 416, 417 (1572), 448 (1583).

POMIAN (*Bawola glowa a mecz przez rogy;* — caput *bawoley* cum gladio; — *proporczik;* — caput bubali transuersum gladio; — bubalinum caput ense in transuersum fixo; — *Bawola glowa, miecz przez nie);* 173, 175 (1426), 211 (1503), 223 (1506), 240 (1510), 274 (1518), 280 (1521), 320 (1535), 342, 343 (1543), 375 (1555), 433, 434, 436, 438 (1580), 452 (1587), 470 (1595), 475 (1597), 483 (1601).

PORAJ, ROZA, ROZICZ (Rosa alba in campo rubeo; — una rosa); 21 (1399), 28 (1400), 216 (1504), 222 (1506), 228 (1507), 254 (1515), 279 (1520), 290 (1525), 292 (1526), 304, 305 (1530), 314 (1535), 327 (1536), 332 (1538), 341 (1542), 350, 356 (1546), 352, 357 (1547), 362, 365 (1551), 367 (1552), 372 (1554), 373, 379 (1556), 391 (1563), 419 (1573), 444 (1583), 464, 466 (1593), 467 (1594), 469, 475 (1595), 479 (1600).

POTURGI; 70 (1405), 79 (1407).

PRAWDA, PRAWDZICZ (leo de muro et super galeam roza; — medius leo de muro; — leo de muro); 80 (1407), 189 (1432) 221 (1505), 250 (1513), 266 (1516), 342 (1543), 347 (1544), 385 (1559), 401 (1568), 433, 434 (1580), 449 (1585).

PRUS (media altera crux; — *poltora krzyża);* 114, 117, 118, (1414), 236 (1508), 239 (1510), 300 (1529), 353 (1547), 442 (1582), 460, 461 (1590), 465 (1593).

PROPORCZIK alias POMYANY; 274 (1518).

PROTHWICZ (clenodium: Nalancz, tres campi cum stella) 189 (1432).

PRZOSNA *(trzy weze swyrzchu a pollwa na sczicze: — trzsy veze swyrchu a lew przes glowy na sczicze;* — tres turres super leone; — tres turres coopertae verticibus); 6 (1393), 118 (1414), 131, 133 (1416), 167, 169 (1423), 183, 184 (1427), 189 (1432), 193 (1438), 231 (1508).

PSYENNYKY *(trzy wramby);* 242 (1512).

Pulksiezicza inter duas cruces [TRZASKI?]; 405 (1569).

RADWAN, VYRZBOWA, WIERZBOWCZIK; 260 (1515), 353 (1547), 443 (1583), 463 (1593).

RAKWICZ *(mlynski kamien):* 438 (1580).

RAWA, RAWICZ (virgo in urso; — *panna na Niedzwiedzu);* 231 (1508), 300 (1529), 327 (1536), 345 (1544), 360 (1550), 369 (1553), 378 (1556), 446 (1583), 460, 461 (1590), 466 (1593).

RĄGA (quasi tres klonycze in trunco); 357 (1547).

Ręka zbroyna kita pierza w niey; 472 (1596).

ROGALA (cornu unum bouinum cum cornu cerui in uno campo); 355 (1547).

ROLA, ROLICZ (tres vomeres; — tres vomeres de Rosa; — *trzy kroye cum rosa;* — tres vomeres in flore roze); 73 (1406), 227, 229 (1507), 280 (1521), 305 (1530), 346 (1544), 349, 356 (1546), 374 (1555), 410 (1571), 424, 425 (1574), 433, 434, 435, 438 (1580), 487 (1483), 454, 455 (1587), 457 (1588), 477 (1598), 481 (1600), 483 (1601).

ROLICZ sive SULYMA (tres vomeres); 305 (1530).

ROMANY (Barani rohy); 486 (1450).

ROSA — vide PORAY.

ROZAE; 247 (1512), 266 (1516), 272 (1517), 294 (1526), 297 (1527), 299 (1528), 302 (1530), 427 (1576).

Sagitta circumdata glauco alias *zulthim a w modrim polu;* 417 (1572).

SAMSON (leo in clipeo et homo sedens super leone eius ora dilaniat); 41 (1401), 163 (1422), 207 (1500), 213 (1503), 228 (1507), 277 (1519), 307 (1530), 337 (1541), 354 (1547), 383 (1558), 395 (1565), 412 (1572), 422 (1574), 450, 451 (1586).

SAMSON seu VATTA; 373 (1554).

SBYEYNTHI; 82 (1407).

Schachownicza — vide WCZELE.

SHARZA; 334 (1540).

SLEPOWRON, BUYNO, BOYNOW, KORWIN (coruus anulum in ore portans; — coruus in campo rubeo anulum in rostro deferens; — babatum cum cruce aue eodem insidente; — babatum cum cruce superposita, coruo eidem insidente; — babatum et crux desuper); 487 (1483), 300 (1529), 392 (1564), 416 (1572), 424, 425 (1574), 437 (1580).

SOKOLA (ursus et caput porcinum; — ursus caput porcinum habens); 484 (1412), 147 (1419), 367 (1552), 440 (1581).

SRZENYAWA (fluuius); 308 (1531), 314 (1535), 327 (1536), 358 (1548), 363 (1551), 368 (1553), 396 (1566), 419 (1573), 427 (1576), 447 (1585), 456 (1588), 471 (1596).

STAROMA; 90 (1408), 93 (1409).

STARZA — vide TOPOR.

STOICE (rosa cum quinque floribus); 462 (1590).

STRANTSZ; 18 (1398).

STREMPACZ — vide LIS.

STRZALA; 464, 465 (1593).

SULIMA SULIMCZYK (tres lapides et medium aquille; — aquila et tres lapides; — medietas nigre aquile cum tribus lapidibus; *orzel ze trzema kamienioma; — czarni orzel ze trzyma kamionioma* in campo aureo; — media pars aquile et subtus tres lapides qua-

drangulares; — *trzy kamienie y pul orla w czarnym polu);* 177 (1426), 216 (1504), 237, 240 (1510), 243, 247 (1512), 349, 350 (1546), 401 (1568), 411, 412 (1572), 435 (1580), 442 (1582), 466 (1593), 473 (1597).

SWANGRODY (super clipeo sex lopanow, et super galeam *wyzlecz szcocotowim ogonem);* 28 (1400).

SWINKI (caput scrophe manum in fauce gestantis; — aper siluestris cum manu et brachio hominis in ore; — caput suis mandens manum hominis; — Manda alias *szwinia glowa* in faucibus manum hominis gerens); 69 (1405), 124 (1415), 138, 140 (1418), 364 (1551), 368 (1553), 380 (1557), 415 (1572), 420 (1573), 468 (1595).

SZELIGA (medium lune et in medio crux); 101 (1411), 254 (1515).

SWANICZOW; 431 (1579).

TACZALA; 16 (1398).

TADROW; 108 (1413), 112 (1414).

TAURUS, TAURI; 328 (1537), 338 (1541), 365 (1551).

TOPOR, STARZA (Bipennis), 220 (1505), 222, 223 (1506), 237 (1510), 272 (1517), 302 (1530), 317 (1535), 339 (1541), 342 (1543), 357 (1547), 362 (1550), 363 (1551), 370 (1553), 374, 375, 376 (1555), 390 (1560), 400 (1567), 403 (1569), 409 (1570), 410 (1571), 424, 425 (1574), 439, 441 (1581), 445 (1583), 463, 464 (1593).

Topor s strusza [kita]; 482 (1601).

TRACH, TRACHI TRACHOWYE (valter cum alis; — tres campi dracone in medio diuisi); 85 (1408), 93 (1409), 287 (1525), 422 (1574), 450 (1586).

Tres rosae — vide DOLIWA.

TRZASKI (babatum cum cruce inferius versum), 413 (1572), 421 (1574).

TRZY TRĄBY (tres tubae); 234 (1515), 432 (1579).

Tumba una cum cruce super illam; 369 (1553).

Vcho kothlowe [NOWINA?]; 429 (1577).

WALWICZ (in clipeo bypertito albo et rubeo duo pisces *pstdrangi*, in galea tres radii rothe cum extremitatibus dictis wlgariter *zwona* ad ipsos radios pertinentibus et super quolibet radio conwolucio nigrarum galli pennarum, que *pussz* dicitur); 63 (1404).

WAGY *(poltora crzisza);* 98 (1410).

WCZELE, WSCZELE (asser scacorum; — *Sachownycza)* 41 (1401); 60 (1404), 71 (1405), 83 (1408), 98 (1410), 101 (1411), 124 (1415), 135 (1416), 147, 149 (1419), 178 (1427), 192 (1438), 194 (1439),

260 (1515), 268 (1517), 291 (1525), 362, 363 (1551), 376 (1555), 379 (1556), 391 (1563), 428, 429 (1577), 439 (1581), 456 (1588), 463 (1593), 482 (1601).

WĘŻYK, WANSZYKI; 74 (1406), 100 (1411), 130 (1416), 139, 142 (1418).

WIENIAWA (in clipeo portatur caput onagri wlgariter *losz*ǫ et in naribus rotula); 47 (1402), 70 (1405), 268 (1517), 338 (1541).

WIERZBOWA — vide RADWAN.

WYLK — vide BORK.

WYLKOSSY (duo falcastra); 299 (1527).

VYSKOTA (medium lilii et medium scaci); 278 (1520), 311 (1532).

WYWIORKA; 482 (1601).

ZADORA, PLOMYENYE, PLOMYENCZIK, (leonis caput cum fauce aurea et flamma in campo glauco alias *modrim*; — caput leonis ex fauce sua flammam exiligentis); 259 (1515), 330 (1538), 392 (1564), 396 (1566).

ZARAZI (crux in babato *Iastrambicz*); 80 (1407).

ZARĘBA (leo post murum; — leo ex muro prospiciens); 17 (1398), 190 (1434), 269 (1517), 386 (1559), 391 (1563), 430 (1579), 440 (1581), 451 (1586), 459 (1590).

Zawyassa [NOWINA?]; 257 (1515).

ŻOLAWY, SULAWA (lilium; — lilia); 179, 180 (1427), 189 (1432).

REJESTR WOZÓW SKARBNYCH

od miast i miasteczek rzeczypospolitej koronnych na wyprawę wojenną roku 1521 dostarczonych,

przez

CEZARA BIERNACKIEGO.

W archiwum „Wydziału kontroli i podatków stałych“ przy byłej Komisyi rządowej przychodów i skarbu w Warszawie, w oddziale osobnym, w którym przechowywano starannie za istnienia tejże magistratury krajowej, dawne akta i księgi kancelaryi podskarbich wielkich koronnych i po niegdy Komisyi rzeczypospolitej skarbu koronnego pozostałe, znajdowała się między innemi ważnemi, z ubiegłych czasów skarbowości naszej dotyczącemi się aktami, książka rękopiśmienna formatu dudkowego, w podłuż grzbietu trzymająca miary $12^1/_2$ a w szerz $4^1/_6$ cali, w pargamin z pięknemi na obu okładzinach wyciskami oprawna, na zwierzchniej kompaturze u góry mająca wyciśnięty czcionkami drukarskiemi napis „REGESTRUM“. Rękopis ten papierowy, o kartach nieliczbowanych, pisany różnemi charakterami, pismem wogóle czytelnem, miejscami tylko wyjątkowo wyblakłem, nosił na pierwszej karcie tytuł: CIVITATES ES OPPIDA AD EXPEDIENDOS CURRUS BELLICOS OBLIGATA, ANNI 1521.

Książkę pomienioną wraz z niektóremi innemi przesłała taż Komisyja rządowa przychodów i skarbu, przy odezwie swej z dnia 22 października 1857 r. za N. 58.104 do przechowania Archiwum głównemu akt dawnych, gdzie się też obecnie znajduje i zapisana jest w sumaryjuszu czyli skorowidzu, zatytułowanym: „konsygnacyje akt dawnych wojskowych“, w oddziale 82, pod N. 3cim.

Tento interesujący rękopis, zawierający skądinąd nieznane a cenne szczegóły do dziejów wojskowości w dawnej Polsce, jest głównym przedmiotem niniejszego wydawnictwa.

Oprócz tego znajdują się jeszcze dwa inne wykazy wozów skarbnych, wpisane w księgi Metryki koronnej, mianowicie jeden w ks. 24 na karcie 2, stronicy odwrotnej, między latami 1509 a 1511 i ten podajemy niżej w porządku chronologicznym, drugi z r. 1524 w ks. 36 na karcie 871, ogłoszony jest już drukiem w Raczyńskiego kodeksie dyplomatycznym wielkopolskim pod Nr. CL. Oba te wykazy atoli ograniczają się jedynie na proste wyliczenie miejscowości do dostarczania wozów skarbowych obowiązane, bez podania bliższego jakichkolwiek szczegółów.

Najwcześniejszą wzmiankę o wysyłaniu przez miasta wozów na wojnę, obejmuje przywilej Kazimirza księcia mazowieckiego z roku 1303, dany proboszczowi w Tarczynie na lokacyję tegoż miasta prawem niemieckiem, którymto przywilejem uwolnił książę mieszczan od dawania składek pieniężnych, wozów na wyprawy wojenne, do jakich inne miasta były obowiązane, i t. d.[1]) Następnie znowu Janusz starszy książę mazowiecki, nadając w r. 1413 staremu miastu Warszawie prawo niemieckie, mocą udzielonego przywileju uwalnia mieszczan od służby wojskowej, wyjąwszy przypadek najazdu nieprzyjacielskiego, warując wszakże, aby na wyprawę dawali dwa wozy czterokonne, co rok zaś na św. Marcin 60 kóp groszy praskich płacili, i do wykupu książąt z niewoli obowiązani byli[2]).

Wedle przywileju Ziemowita księcia na Rawie, Sochaczewie etc. z r. 1437, mieszczanie Gombina ziemi gostyńskiej obowiązani byli w razie wyprawy wojennej dostawić wóz z czterema silnemi końmi, dobrze naładowany żywnością i napojem[3]). Przywilej erekcyjny miasteczka Łopienno w województwie gnieźnieńskiem położonego, r. 1519 wydany, orzeka, iż mieszkańcy obowiązani są dostarczyć dwa konie do wozu wojskowego, wartające 10 grzywien, albo takąż samą ilość pieniędzy złożyć lub natomiast jednego jeźdźca uzbrojonego wyprawić[4]). Zygmunt I król, na przełożenie starosty łęczyckiego, iż mieszczanie Dąbrowic tak dalece podupadli i niedostatkiem przyciśnięci zostali, że nie są w możności dostarczać wozu wojennego, uwzględniając to ich smutne położenie, stanowi raz na zawsze r. 1525, aby na każde pospolite ruszenie zamiast wyprawiania wozu, płacili ośm grzywien monety, rachując 48 groszy na grzywnę[5]); Jeżów zaś, miasteczko w województwie rawskiem, tenże król r. 1537 uwolnił zupełnie od dostawiania wozu wojennego[6]). Wreszcie reskryptem swym królewskim, datowanym w Krakowie feria tertia proxima post

[1]) J. W. Bandtkie: Historyja prawa polskiego, str. 160, 161. — [2]) Baliński, Lipiński: Starożytna Polska I, str. 412. — [3]) Tamże I, str. 589, 590. — [4]) Tamże I, str. 196. — [5]) Tamże I, str. 279. — [6]) Tamże I, str. 566.

dominicam Misericordiae a. 1524, zalecił miastom i miasteczkom rzeczypospolitej bezzwłoczne dostarczenie wozów na blizko wyniknąć mającą wojnę przeciw Turkom i Tatarom [1]).

Lustracyje starostw i królewszczyzn, przez umyślnie do tej czynności delegowanych rewizorów w latach 1564, 1590, 1595, 1616, 1660 i 1765 sporządzone, wymieniają miasta: Rogóźno, Szrem, Konin, Brzeźnica, Łęczyca, Kłodawa, Przedecz, Inowłocław, Rypin, Płock, Grojec, Warka, Garwolin, Latowicz, Błonie, Wizna, Wąsosz, Radziłów, Zakroczym, Serock v. Seroczec, Nowemiasto, Ciechanów, Sochocin albo Sąchocin, Przasnysz, Rożan, Liw, Nur, Kamieńczyk, Mszczonów i Wiskitki, których mieszkańcy obowiązani byli, przy boku właściwego kasztelana, wyprawiać na pospolite ruszenie *(tempore expeditionis generalis bellicae)* wozy wojenne. Każdy taki wóz skarbny miał być oponą nakryty, żywnością t. j. rozmaitemi leguminami oraz apparamentami czyli przynależnemi narzędziami wojennemi naspiżowany, w jednego, dwa, lub cztery konie zaprzężony, przy którym oprócz woźnicy, jednego lub dwu drabów czyli pachołków uzbrojonych, w barwie wysyłano. Nie wszystkie atoli z miast i miasteczek wymienionych były w możności, w ten sposób uprowidowanych dostarczać wozów; mniej ludne i uboższe w kilkoro na urządzenie jednego wozu się składały, jak n. p. Radziłów miasteczko czwartą częścią poniesienia kosztu przykładać się miało do wizneńskich mieszczan; Sochocin z Nowem miastem i Zakroczymem według starego zwyczaju; zaś Wiskitki pół wozu tylko. Wyjątek tu stanowi miasto Szrem, którego ludność i zasobność tak widać były znaczne, iż oprócz wysyłania z obowiązku od siebie własnego, dobrze zaopatrzonego czterokonnego wozu, z mieszczany szredzkimi społecznie wyprawiało drugi dwukonny. Inne wreszcie zamiast dostarczania wozów odpowiednio zaopatrzonych w naturze, korzystały z swych specyjalnych przywilejów odkupywania się od tego uciążliwego obowiązku stósownie obliczonym szacunkiem pieniężnym.

Sprawa powinności wojskowych w dawnej Polsce nie jest dotychczas należycie wyjaśnioną; zabytek, który niniejszem ogłaszamy, rzuci jak sądzimy pożądane światło na jednę przynajmniej kategoryję służb wojskowych, mianowicie na sposób odbywania powinności wojskowych przez miasta i miasteczka.

Warszawa, dnia 14 sierpnia 1885.

[1]) Raczyński: Kodeks dyplomatyczny wielkopolski str. 221.

1. Civitates et opida regalia ad bellum currus expedientes (1509—1511).

Scala, — Volbram, — Zarnoviecz, — Lelow, — Mstow, — Czastochowa, — Clobuczko, — Radomskye, — Bresznicza, — Sczyrczew, — Boleslawyecz, — Vyelvn, — Crzepicze, — Ostrzeszow, — Siradia, — Varta, — Schadek, — Stavyssyn, — Calijsch, — Conyn, — Pysdrij, — Gnezna, — Trzemeszno, — Strzelno, — Srzoda, — Poznania, — Obornyky, — Rogozno, — Hvszczije, — Pyla, — Nakel, — Costen, — Mijedzirzecz, — Szrem, — Kczyna, — Camyen, — Wschowa, — Grabow, — Sqvijrzyna, — Hodolanów, — Powycz, — Cleczko, — Wangrowecz, — Coronow, — Vijelen, — Wronky, — Babymost, — Czaplynek, — Mosszyna, — Krzyvyn, — Land, — Mogyla, — Costrzyn, — Pobyedzyska.

Mazovie: Slumnyky, — Myechow, — Andrzeow, — Malogoszcz, — Chanczyny, — Radoszycze, — Opoczno, — Inowlodz, — Mogylnycza, — Rawa, — Bijala, — Bolemow, — Jezow, — Sochaczow, — Msczonow, — Osszmolyn, — Gambyn, — Gostynyn, — Ploczko, — Raczansch, — Plonsko, — Byelsko, — Mlawa, — Vizna, — Wanssosse.

Lancicienses, Cviavienses, Dobrzinenses: Przedborz, — Svleow, — Pyotrkow, — Thvssyn, — Sgerz, — Lancicia, — Clodava, — Dambrovicza, — Przedecz, — Colo, — Bidgostia, — Brzeszczije, — Covalije, — Dobrzyn, — Lypno, — Ryppyn, — Bobrownyky, — Nyesszowa nova, — Gnyewkow, — Nyessova antiqua, — Juniwladislavia, — Radzieyow, — Crusfficza, — Gambicze.

Cracovienses: Cracovia, — Bandzyn, — Cleparz, — Kazimirz, — Ilkusch, — Osszwianczym, — Vyeliczka, — Bochna, — Proschewicze, — Skarbimyerz, — Dopszicze, — Rokszicze, — Skavyna, — Lypnycza, — Czchow, — Voynycz, — Sandecz noua, — Sandecz antiqua, — Jasslo, — Czeskovicze, — Brzostek, — Byecz, — Pilzno, — Hvsczye, — Dambowiecz, — Colaczicze, — Tymbark, — Nyeszankovicze, — Tyrawa, — Sanok, — Crossno, — Brzeszczko, — Tuchow, — Gribow, — Pywniczna, — Frystak, — Bobova.

Sandomirienses: Vislicia, — Opatowyecz, — Noua Ciuitas Corczyn, — Schidlow, — Bussko, — Stopnicza, — Polanyecz, — Osszyek, — Pokrzy-

wnicza, — Sandomiria, — Opatow, — Wassnyow, — Slupya, — Zawychosth, — Solecz, — Vachoczko, — Wyrzbicza, — Skrzynn, — Skarzesszow, — Radom, — Syeczyechow, — Stązicza, — Ryczywol, — Swolen, — Kazimiria, — Vavelnycza, — Vrzadow, — Lvblyn, — Lvkow, — Parczow, — Cozyrynek, — Crassnystaw, — Chelm, — Lvbomlya, — Rathno, — Rvbyeszow, — Belzs, — Bvssko, — Grabowyecz, — Thyschowcze, — Hrodlo, — Potylicz, — Lvbaczow.

Russie: Ropczicze, — Leszeysko, — Premislia, — Drohobicz, — Sambor, — Strijg, — Moszcziska, — Visznija, — Grodek, — Leopolis, — Zydaczow, — Dolyna, — Jaworow, — Camijonka, — Borka.

2. Ciuitates et Oppida ad expediendos currus bellicos obligata, Anni 1521.

In terra Posnaniensi.

Posnania.

Szroda (literas civitatis non habent). Currus unus, equi quatuor, auriga Joannes Zorafi cum framea, pedites duo, primus Joannes Biczek cum framea et *halabarth,* secundus Joannes Mrozek cum gladio et *halabarth* et duo anteriores *plathi.* Circa hunc currum fossorium, securis, ligo, catena.

Contenta in curru: farine metrete 4, butijri *faska* vel lapides 3, lardi perne, 4, pise modij tres 3, milij modii 3, pultium de grano ordei modii 3, panis cocti *mędeli* 6, facit capecias $1^1/_2$, caseorum medeli 20 sine quinque caseis. Currum habent bene commeatu munitum cum 2 equis una cum civibus de Sremija et huic furate sunt litere una cum pera.

Oborniki. Currus unus, equi 3, auriga Albertus cum framea, pedites 2, primus Paulus Reska cum gladio et securi, secundus Gerzik Czech cum gladio, et ambo in galleis. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: lardi perne 2, farine cribrate tona 1, caseorum capecie 2, butijri *faska* 1, pise modij 3, milij modii 2, pulcium ordeacearum modii 3, salis modius 1.

Rogoszno.

Costen. Currus duo, equi 8, aurige 2, primus Klimek Skrobek cum framea, secundus Albertus Krzizan cum framea, et tercius currus *piczni,* in eo equi 4, auriga Simon Sikorka cum gladio et *krzoska.* Circa hos currus pedites 4, primus Blazek Szoltisz cum gladio et *krzoska,* secundus Valentinus Zarno cum gladio et *krzoska,* tertius Mathias Kaczorek cum gladio et *halabarth,* quartus Stephanus Swiecz cum gladio et *halabarth.* Ad hos 4 pedites sunt arma priores *plathi* 4, galee 4, *zarukawije* 4. Circa hos currus secures 2, ligones 2, fossoria 2, cathene 2 et tribula 2 ferrea.

Contenta in currubus: pise metrete 2, pulcium ordeacearum

metrete 2, milij metrete 2, salis modij 2, lardi perne 10, caseorum capecie 2, butijri *faskij* 2, panis capecie 5.

Miedzirzecz.

Szrem. Currus unus, equi 4, auriga Joannes Kulia cum framea et galea, pedites 2, primus Thomas Poszdiech cum framea et lancea, *plathi* 2 habet et *ʒarukawie* unum, et galeam, secundus Benedictus similia arma habet ut primus. Contenta circa currum: fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: pise metreta una, milii metreta 1, pultium de grano ordei metreta 1, lardi perne 6, panis cocti ex quatuor metretis, butijri lapides 5, formularum capecie 3.

Camien. — **Wschowa.** — **Sqwirzina.** — **Wijelijen.** — **Wronki.** — **Babimosth.** — **Czaplinek.** — **Moszina.**

Krziwin. Oppidum hoc monasterij Lubinensis redemit currum bellicalem marcis 20, facit per gros. 30 florenos polonicales 32.

Costrzin. — **Pobiedziska.** — **Copanicza.**

In terra Callisiensi.

Calisch. Currus unus, equi 4 et duo debuerant esse, sed ostenderunt copiam literarum Majestatis Regie, alterum currum habent, in quo est commeatus, et in eo quatuor equi. Circa currum commeatus auriga Joannes Slowik cum framea, item Georgius Szloma cum framea et *cʒepi* ferreis. Item eques unus, pedites quatuor, primus Sebastianus Bieganijski cum gladio in equo, secundus Martinus Zisno cum gladio et *halabarth*, tertius Albertus Jeliczki cum gladio et bombarda, et super hoc sunt 4 *oscʒepi* circa currum. Circa hunc currum sunt fossoria 2, secures 2, ligones 2, catene 2, arma ad 4 famulos, ad quemlibet seorsum per 2 *plachownicʒ*, per 2 *misk*, tres galee et 4 *kapalin*.

Contenta in curru: alecum tunca 1, butijri *faska* plena, caseorum *faska*, farine siliginacee *pithlowaneij* sacci 2, lardi perne 3, pultium de grano ordei sacci 2, pise saccus 1, salis modius 1, farine triticee saccus 1.

Conin. Currus unus, equi 4, auriga Mathias Krol cum framea, pedes unus Pikula cum gladio et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, secures, cathena.

Contenta in curru: lardi perne 4, butijri *faska* 1, *serow* capecie 2, panis capecie 2, farine saccus 1, pise coreti 2, milij coretus 1.

Gnesna. Currus unus, equi 4, auriga Gregorius cum framea, pedites 2, primus Mathias Borkowski cum gladio et lancea, secundus Mathias cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, secures, cathena et tribula circa currum.

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate modij 16, lardi perne 5, carnium bouinarum fumigatarum in tona *ʒaspontowane* quarte (ćwierci) 6, caseorum capecie 3, butijri *fascʒe* 2, milij coretus $1\frac{1}{2}$, pise coreti 2, pultium ordeacearum coreti 2, salis coretus 1.

Trzemeshno.

Sthawischin. Currus unus, equi quatuor, auriga Stanislaus Ogonek cum framea et *rohatina*. Pedites duo, primus Stanislaus Stharosta cum gladio et tribulis, et alius currus *pięznij*, equi 2, auriga Stanislaus Piątkowski cum framea, et pedes unus circa currum hunc Climens Bednarz. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate saccus 1, pultium ordeacearum modij 2, milij modij $1\frac{1}{2}$, pise modij 2, caseorum capecia 1, butijri *faska* 1, panis *męndli* 6, lardi perne 2 et *sadlo*.

Pisdri. — Mogilno. — Hodalianow. — Strzelno.

Colo. Currus unus, equi quatuor, auriga Paulus cum gladio, pedites 2, primus Florianus Pierdolka cum gladio, bombarda et galea, secundus circa currum Nicolaus Szconkowski in equo cum hasta, clipeo, *kijris* et gladio de advocatione. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: panis persalsi pro florenis 2, farine cribrate coreti 5, pise coreti 2, milij coreti 2, carnium fumigatarum bos 1, lardi perne 5, butijri *faska* 1, caseorum capecie 1, piscium cum anguilis siccis capecie 4.

Uszczije. — Pijla. — Nakiel. — Kczinija. — Land.

Powidz. Currus unus, equi 2, auriga Albertus cum framea, circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine sacci 2, pise coreti 2, pulcium coreti 3, lardi perne 4, butijri *faska* 1, caseorum *faska* 1, piscis luceus.

Cloczko. — Wangrowiecz. — Corunow.

Grabow. Oppidum hoc redemit currum bellicalem jussu reverendissimi domini episcopi Cracoviensis Johannis Chojenski marcis 20, facit per gros. 30 fp. 32.

In terra Siradiensi.

Siradia. Currus unus, equi quatuor, auriga Sebastianus Poszczschowicz cum framea, pedites 2, primus Martinus Ligonij cum gladio et lancea *plachi* 2 et gallea et *plachownicze*, secundus Antonius Glogowczicz cum gladio et bombarda et lancea, *plathi* 2 et galea et *plachownicze*, circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee coreti 2, lardi perne 4, carnium fumigatarum *fassa* 1, butijri *faska* 1, caseorum *faska* 1, pise coretus 1 et *czwiercz*, milij coretus 1, pultium ordeacearum coretus 1, salis coretus 1, fungorum coretus 1.

Vartha. Currus unus, equi 4, auriga Alexius cum framea, pedites 2, primus Albertus Locziswiath cum gladio et lancea, secundus Stanislaus Nabruch cum gladio et *schulicza*, circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine cribrate coreti 2, carnium fumigatarum *kloda* 1, lardi perne 3, butijri *faska* 1, caseorum *faska* pro grossis 14,

pise *czwierczi* 5, pultium ordeacearum coretus 1, salis coretus 1, seminis canapi coretus 1, fungorum coretus 1.

Schadek. Currus unus, equi 4, auriga Mathias Niesnak cum framea. Pedites 2, primus Joannes Piothkowski cum gladio, bombarda et lancea, circa currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine coreti 12, pise coreti 2, milij coretus 1, pultium coretus 1, seminis canapi coretus 1, papaueris coreti $^1/_2$, lardi perne 4, butijri *faska* 1, salis *faska* 1.

Radomskie. Redemit currum bellicalem expediendum pro fabricatione bellica marcis 20, facit per gros. 30 f. p. 32.

Brzeznicza. Currus unus, equi quatuor, auriga Petrus Lissek farsuorem (? sarsunem), pedites 2, primus Johannes Durka cum gladio et lancea, secundus Andreas Pithlik cum gladio et tribulis. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: lardi perne 3, pise coreti 2, pultium de grano ordei coreti 3, caseorum capecie 2, butijri *faska* 1.

Szczircow.

Boleslawiecz. Currus unus, equi 4, auriga Albertus Niziol cum framea, pedes unus Petrus Koczik cum gladio et bombarda, circa hunc currum fossorium, ligo, securis.

Contenta in curru: Farine cribrate sacci 5, lardi perne 5, pise saccus 1, pultium saccus 1, formularum *medeli* 6.

Wielun. Currus duo, equi octo, aurige 2, primus Mathias Pelka cum framea, secundus Simon Kudlik cum framea. Pedites 4, primus Albertus Szremski cum gladio, secundus Mathias Mazur cum gladio, tercius Mathias Ozga cum gladio, quartus Johannes Surma cum gladio. Circa hos currus sunt fossoria 2, ligones 2, secures 2, cathene 2.

Contenta in currubus: lardi perne 6, carnium fumigatarum bos 1, alecum *beczcze* 2, farine siliginacee metrete 8, pise metreta 1, pulcium ordeacearum metreta 1, butijri *faszcze* 2, salis modius 1, caseorum capecie 2.

Ostrzeshow. Currus unus, equi quatuor, auriga Albertus Puszcz cum gladio, pedes unus Albertus Jaskolka cum gladio, bombarda et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis.

Contenta in curru: farine siliginacee metrete 7, salis saculus 1, butijri *faska*, pise modij 5, pulcium de grano ordei metreta 1, lardi perne 5, ex his quinque pro familia data est una.

Przedborz. Currus unus, equi 4, auriga Johannes cum framea. Pedites 2, primus Mathias Droboth cum framea et *sfolicza*, secundus Stanislaus cum gladio et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: panis capecie 3, pise coreti 2, lardi perne 2, milij coretus 1, pulcium coretus 1, butijri *faska* 1, caseorum capecie 2, piscium capecia 1, salis *faska* 1, farine munde sacci 2.

Schuleiow.

Piotrkow. Currus unus, equi 4, auriga Nicolaus Koczia cum framea,

pedites 2, primus Jacobus Broska cum gladio et *halabarth*, secundus cum gladio et bombarda, circa currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine cribrate coreti 8, pise coretus $1^1/_2$, milij coreti $1^1/_2$, pultium ordeacearum coretus $1^1/_2$, lardi perne 8, caseorum *faska* 1, et in ea capeciarum $6^1/_2$ et casei 20, butijri *faszcze* 2.

Thushin. Currus unus, equi 3, auriga Benedictus Wiszlizko cum gladio, pedes unus Paulus Ofiara cum framea et *fhulicza*. Circa hunc currum fossorium, securis.

Contenta in curru: panis capecie 3, farine coreti 4, pise coretus 1, pultium coretus 1, butijri *faska* 1, salis *czwiercz* 1, lardi perne 2.

Mixtat. Racione currus bellicalis oppidum hoc miserrimum dedit ad thezaurum sacre regie majestatis per gros. 30 alias marcas 3. f. p. 4 gr. 24.

In terra Lanciciensi.

Lancicia. Currus unus, equi 4, auriga Nicolaus cum gladio, pedites 2, primus Stanislaus Grochowski cum framea, clipeo et *halabarth*, secundus Johannes Glinka cum gladio in armis, clipeo et *glawia*. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine cribrate coreti 10, lardi perne 5, pise coreti 3, milij coreti 2, pultium coreti 2, carnium fumigatarum bos 1, butijri *faszcze* 2, una maior et altera minor, caseorum capecia 1, et 2 capecie caseorum *kraijankow* in *faska*.

Wiczkowicze. — Blonye. — Szobothka.

Clodawa. Currus unus, equi 4, auriga Simon cum framea, pedes unus Joseph Johanes cum gladio, lancea et clipeo. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine cribrate sacci 4, lardi perne 4, pultium coreti 2, pise coretus 1, caseorum capecie 2.

Dambrowicza. Racione currus bellicalis de isto oppido dati sunt thezauro sacre majestatis regie per gros. 30 fp. 12 gr. 24.

Zgierz. Currus unus, equi 3. Auriga Johannes Gozdzik cum framea, pedes unus Gregorius Szilczinski cum gladio et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: panis capecie 7, pise coretus 1, butijri *faska* 1, salis *faska* 1, lardi perna 1, pultium ordeacearum medium coreti, farine coreti 10.

In terra Cuiauiensi.

Iuniwladislawia. Currus unus, equi quatuor, auriga Mathias Schomla cum gladio, pedites duo, primus Johannes Gosiorowski cum gladio et bombarda et clipeo, secundus Paulus Regulski cum tribulo, gladio. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathene 2.

Contenta in curru: lardi perne 4, farine siliginacee sacci 2, pulcium ordeacearum sacci 2, butijri *faska* 1, anguillarum *faska* 1, panis capecie 4, formularum capecie 4.

Brzeszczie.

Przedecz. Racione currus bellicalis hoc oppidum ad thezaurum sacre maiestatis regie per gros. 30 fp. 19 gr. 6, alias marcas 12.

Lipno. Currus unus, equi quatuor, auriga Thomas Slassziadni Mieschek cum gladio, pedes unus Nicolaus Vąsh cum gladio, lancea, in gallea et *pleshach*. Circa hunc currum ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine sacci 2, panis capecie 2, lardi perne 2, pultium ordeacearum coreti 2, butijri *faszczę* 2, pise coreti 2, alecum medium tone, caseorum capecie 2.

Bobrowniki.

Nieschowa noua. Currus unus, equi quatuor, auriga Gregorius Pothwoijczik cum gladio, pedites 2, primus Stanislaus Stanijslawek dispensator cum gladio et tribulis ferreis. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate sacci 3, pultium ordeacearum saccus 1, anguillarum salsarum *faska* 1, piscium comonium capecie 3, pise coreti 2, lardi perne 4, butijri *faska* 1, caseorum capecie 4.

Gniewkow.

Bidgostia. Currus unus, equi 4, auriga Johannes Hezek cum framea, pedes unus Fabianus cum bombarda et tribulo. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine cribrate sacci 3, lardi perne 5, carnium salsarum medium tone, butijri *faska* 1, caseorum *fasce* 2, pise sacci 2, pultium ordeacearum saccus 1, salis saccus corrius plenus, piscium siccarum capecie 2.

Cowale.

Dobrzin. Currus unus, equi quatuor, auriga Martinus Gozdzik cum gladio, pedes unus Grigorius Midlowicz cum *glawia*. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee tona una et saccus 1, carnium fumigatarum quarte 3, lardi perne 2, butijri *fascze* 2, caseorum capecie 2, panis capecie 2, raparum siccarum coreti medium, pisces 20, pise coreti 2, pultium ordeacearum coreti 2. Item circa hunc currum dispensator in equo, nomine Felix Wierzbiczki cum framea et securi.

Ripin. Currus unus equi 4, auriga Nicolaus Kassi cum gladio, pedes unus Nicolaus Brothka cum gladio et *ssulicza* 1, item dispensator Jacobus Bialoskorski in equo cum framea, circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: alecum tona 1, farine siliginacee tona 1, lardi perne 2, butijri *viedrze* 2, caseorum capecie 3, pise coreti 3, pultium ordeacearum coreti 3, panis capecia $1^1/_2$.

Nieschowa antiqua. — Radzieiow. — Crusficza. — Gambicze.

Terre Masouiae, hoc est Rauensis, Sochaczouiensis, Gostinensis. Plocensis, etc.

Rawa. Currus unus, equi 4, auriga Nicolaus cum framea, pedites 2, primus Andreas cum gladio et securi, secundus Stanislaus cum gladio et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine sacci 6, panis capecie 4, lardi perne 6, carnium fumigatarum porciones 94, pise coreti 2, pultium ordeacearum coretus 1, milij coretus 1, caseorum capecie 2, butijri *faska* 1, fungorum *pudlo*, papaveris medium coreti, piscium 86, anguillarum capecie 2, piperis libre 2, croci lothi 4.

Biala.

Boliemow. Currus 1, equi 3, auriga Johannes Gomolka cum gladio, et iste circa currum senior, pedes Alexius Gąbosowicz cum gladio, circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: panis capecie 7, lardi perne 4, farine siliginacee sacci 2, pise coreti 2, milij coreti 2, pultium ordeacearum coreti 2, butijri *fascze* 2, caseorum capecia $1^1/_2$. Item circa hunc currum est Solthis Stephanus cum gladio in equo.

Sochaczow. Racione currus bellicalis dati sunt ad thezaurum sacre majestatis regie per gros. 30 fp. —

Mszczonow. Currus unus, equi 3, auriga Albertus *s sarsunem*, pedes unus Paulus Dudkowski cum gladio. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine munde in saccis tribus coreti 6, lardi perne 3, pise coreti 2, piscium capecie 2, fungorum ligamenta 2, butijri *faska* 1, salis *faska* 1, pultium in 2 saccis coreti 2, panis capecie 3, caseorum capecie 2. Item circa hunc currum est Laurentius advocatus Zatoriensis in equo cum gladio et lancea.

Osmolin. Contenta in curru: farine coreti 4, pise coreti 2, pultium coreti 2, perne lardi 2, alecum tune medium, butijri *faska* 1, gomoliones valentes 80, salis coreti medium, panis capecie 3.

Gambin.

Gostinin. Currus unus, equi quatuor, tres eunuchi et quartus equus, auriga Johannes Pczula. Item famulus nomine Stanislaus Wąs cum bombarda. Circa hunc currum cathena, fossorium, ligo, securis.

Contenta in curru: perne lardi 6, piscium capecie 2, anguillarum medium tunne, butijri vasculus 1, caseorum vasculus 1, pise coreti 2, milij coretus 1, salis medius corus, papaveris medius chorus, farine sacci 4, panis capecie 4.

Ploczko. Racione currus bellicalis per reverendissimum dominum episcopum Plocensem et doctorem Crusvicensem dati sunt ad thezaurum sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 50.

Plonsko. Sacra majestas regia liberavit suplicabiliter a currus bellicalis expedicione.

Bielsko. Racione currus bellicalis dati de eodem oppido de manibus Johannis Luthomirski per gr. 30, fp. 20.

Mlawa. Sacra majestas regia supplicabiliter liberavit a currus bellicalis expedicione.

Waschovicze.

Racziasz. Episcopalis... (gratia?) non tenet currum.

Ducatus Masovie.

Lomza. De commissione et mandato sacre majestatis regie ad intercessionem spectabilis ac magnifici domini Nicolai Wolski castellani Sandomiriensis, quod redemptus est currus juxta taxam, quam accepimus ab exactione civili integra, ita videlicet, ubi contribuebatur pro exactione civili integra ratione octo, illic pro redempcione currus per gross. 30 fp. 40, itaque in Lomza exactio civilis integra componitur sedecim sexagenarum, que faciunt marcas 20, ideo pro curru bellicali vel alias pro duobus per gros. 30 f. pol. 100.

Nowigroth. Redemit currum bellicalem per gros. 30, fp. 25.

Ostrolaka. Currum bellicalem redemit per gros. 30, fp. 25.

Ząbrowo. Racione currus bellicalis dedit ad thezaurum sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 25.

Colno. Pro curru bellicali dedit thezauro sacre majestatis regie per gros. 30, florenos polonicales 19, gr. 22, den. 9.

Wizna. Oppidum hoc quia exactionem civilem integraliter solvit sexagenas marcas $6^1/_2$, itaque ratione currus bellicalis dedit per grossos 30, fp. 40, gr. 18, den. 14.

Wassoshe. Quia exactio civilis integra illic solvitur marcas 6/30, ergo ratione currus bellicalis solutus per grossos 30, fl. polon. 40, gr. 18 den. 14.

Radzilowo. Quia solvit exactionem civilem sexagenis duobus grossis 35, ideo currum bellicalem redimere opportuit per grossos 30 fl. polon. 16 gr. 4.

Czirsk. Redemit currum bellicalem per gros. 30, fp. 30.

Lathowicz. Pro curru bellicali dedit thezauro sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 40.

Garwolin. Ratione currus bellicalis dedit ad thezaurum sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 50.

Mijnsk. Nobilium non tenet currum.

Cuflowo. Nobilium alias Oborskich.

Grodziecz. Ratione currus bellicalis dedit thezauro sacre majestatis regie per gros. 30, flor. pol. 70.

Goszczin. Ratione currus bellicalis redemit, debet thezauro sacre majestatis regie per gros. 30, f. pol. 40.

Warka. Currus unus, equi 4, auriga Johannes cum framea. Pedites duo, primus Blasius Pedziwiatr cum gladio, secundus Albertus Kithka cum framea. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: pise sacci 2, pultium sacci 2, milij saccus 1, farine triticee cribrate saccus 1, lardi perne 13, butijri *czwierczi* 3, caseorum capecie 8, panis capecie 8.

Wishimierzicze. Abbatis Plocensis tenet currum non oppidum Lijw. Quia exactionem civilem, dum contributionem integram exolvit marcas octo, ideo currum, quem expedire debebant, redimitur per gros. 30, fp. 40.

Cziechanow. Pro curru bellico dedit thezauro sacrae majestatis regiae per gros. 30, fp. 40.

Przaschnisch. Redimitum currum bellicum dederunt thezauro sacrae majestatis regiae per gros. 30, fp. 52 gr. 15.

Janowo. Pro curru bellico, quem expedire in bellum debuerunt, dederunt thezauro sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 25.

Sachoczin. Pro curru bellico, quem expedire in bellum debebant, debent thezauro sacre majestatis regie per gr. 30, fp. 11.

Czerwinsk abbatus.

Rozan. Redimitum currum bellicum debent thezauro sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 45.

Makow. Currum bellicum redimitum dedit thezauro sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 45.

Zakroczim. Pro curru bellico, quem expedire debebant, absoluti sunt per fp. 40.

Seroczecz. Redimitus currus bellicus, exolvere debent tezauro sacre majestatis regie per grossos 30, fp. 35.

Nowe miastho pro curru bellico, quem expedire debebant, dedit tezauro sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 35.

Wishegrad. Racione currus bellici, quem in mocionem bellicam expedire debebant, dedit tezauro sacre majestatis regie per gros. 30, fp. 50

Warschewa nova. Currum bellicum de gracia sacre mtis regie redimerunt per grossos 30, fp. 62.

Warsseva antiqua. Redemit currum bellicum ex admissione magnifici domini regni tezaurarii per gros. 30, fp. 120.

Blonije. Pro curru bellico, quem pro bello expedire debebant, dedit tezauro sacre mtis regie per gros. 30, fp. 50.

Stanislawow. Redimitum currum bellicum, quem expedire debebant, dederunt tezauro sacre mtis regie per gros. 30, fp. 25.

Piasheczno. Hoc oppidum absolutum est ab expeditione bellica pro summa per grossos 30, fp. 11.

Andrzeiow. Currus unus, equi 4, auriga Joannes Zaleski cum gladio, pedites 2, primus Stanislaus Stańczik cum gladio et lancea, secundus Stanislaus Sbednijowski cum gladio et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catena.

Contenta in curru: Farine siliginacee sacci 2, in quibus sunt coreti 2, farine triticee coretus 1, panis capecie 4, pise coreti 2, milij coretus 1, pultium ordei coretus 1, lardi perne 4, butijri *czwiercz*, caseorum capecia 1, fungorum coretus 1, piscium capecie 2, seminis canapi coretus 1, papaueris coreti medium, salis pro grosis 6.

Nur. Currum bellicum, quem debebant pro bello prefato expedire, redimitur per grossos 30, fp. 37.

Camieniecz. Etiam currum bellicum redimerunt per grossos 30, fp. 30.

Ostrow. Racione currus bellici dederunt tezauro sacre mtis regie per gros. 30, fp. 31.

In terra Cracoviensi.

Cracovia.

Cazimiria. Currus unus, equi quatuor, auriga Martinus Fudalicij cum gladio, pedites 2, primus Joannes Sczodrek cum gladio et bombarda, secundus cum gladio et lancea. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catena.

Contenta in curru: farine bene purgate sacci 2, lardi perne 3, pise coretus 1, milij coretus 1, pulcium ordeacearum coretus 1, pultium de grano ciceris coretus 1, butijri *faska* 1, caseorum capecie 2, piscium capecie 2, salis coretus 1, et alium redimerunt de manu domini zupparii marcis 30.

Cleparz. Currus unus, equi 4, auriga Jacobus cum framea, alter vero currus uno equo ductus *piczni* Andree Chechelskiego. Circa hunc currum pedites 2, primus Andreas Chechelski cum gladio et bombarda, secundus Albertus Brathassek cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis cathena.

Contenta in curru: pise metreta 1, farine siliginacee cribrate metreta 1, pultium de grano ciceris coreti 2, pultium ordei coreti 2, milij coreti 2, cuncarum persalsarum capecie 4, caseorum capecie 2, lardi perne 2, salis modius 1, raparum siccarum coretus 1, butijri *faska* 1, piscium siccarum capecie 5.

Ilkusch. Currum bellicum, quem expedire dedebant, redimerunt per gros. 30, fp. 32.

Bandzin.

Wieliczka. Redimerunt currum de zuppario marcis 30.

Bochnija. Currus 2, equi 8 et nonus, in quo dispensator equitat. Aurige 2, primus Stanislaus Placzek cum framea, secundus Gregorius de Bochnija cum framea, pedites 4, primus Johannes Gagatek cum gladio et bombarda, secundus Philipus cum gladio et bombarda, tertius Thomas Niger cum gladio et bombarda, quartus Valentinus cum gladio et bombarda.

Prefectus in equo Joannes Micznik cum gladio et bombarda. Circa hos currus secures 2, fossoria 2, ligones 2, catene 2.

Contenta in curru: lardi perne 6, caseorum capecie 4, butijri *fascze* 2, olei *bebni* 2, piscium capecie 4, pise coreti 4, milij coreti 4, farine de grano tritici *pithlowaneij* coreti 2, farine de grano siliginacee *pithlowaneij* coreti 4.

Proschowicze. Currus unus, equi 4, auriga Benedictus Krzaczko cum framea. Pedites 2, primus Paulus Sijnowczik cum gladio et bombarda, secundus Felix Wozek cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catena.

Contenta in curru: panis capecie 6, caseorum capecie 6, piscium capecie 6, lardi perne 6, pise metreta 1, milij coretus 1, pultium ordei coretus 1, farine triticee cribrate coretus 1, farine siliginacee coreti 2, butijri *faska* 1, salis coretus 1.

Dobczicze.

Skawina. Redimerunt currum bellicum per grossos 30, fp. 22, gr. 15.

Thimbarg. — Piwnicza. — Chrzanow. — Miszlimicze. — Skala. — Wolbram.

Mijechow. Currus unus, equi 4, auriga Paulus Bicz cum framea, pedites 2, Nicolaus Wiwotka cum gladio et securi, secundus Stanislaus Glowa cum gladio et securi, tercius dispensator Albertus Odoij cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catene 2.

Contenta in curru: farine de grano siliginis *pithlowaneij* sacci 3, panis persalsi capecie 4, lardi perne 4, pise coreti 2, pultium de grano ordei coreti 2, papaueris coretus 1, caseorum capecie 4, piscium capecie 4, butijri lapis 1, salis *faska*.

Oszwięczim. Nostre litere que in Slezia.

Czchow, redemit currum bellicum per gros. 30, fp. 25, gr. 28.

Woijnicz. Currus unus, equi quatuor, auriga Lucas Paliuch cum framea, pedites 2, primus Johannes Gradek cum gladio et bombarda, secundus Felix Polonka cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, securis, ligo, catena.

Contenta in curru: farine cribrate sacci 4, carnium fumigatarum bovis quarte 2, lardi perne 2, pise coretus 1, pultium de grano ciceris coretus 1, milij coretus 1, butijri *faska* 1, caseorum capecia 1, salis *czethnar* 1. Item laicellus Joseph Kulik cum gladio in curru.

Sandecz noua. Currus 2, equi 4, aurige duo, primus Sabastianus cum gladio, secundus Stanislaus Gielonek cum gladio. Peditum 4, primus Philipus Starowieski in equo circa currus, cum gladio, cum bombarda parva alias *s krzoską* et lancea, secundus Albertus Broda cum gladio et lancea, tertius Nicolaus Pachuch cum gladio et bombarda, quartus Albertus Michalowicz cum gladio et bombarda. Circa hos currus fossoria 2, ligones duo, secures 2, catene 2, *hakownicz* duo, globulorum sexagena, sacci pulveris ad *hacownicze* duo, *stupel* ferreus unus.

Contenta in curru: lardi perne 2, farine siliginacee cribrate sacci 4, pise *czwierczi* 6, pulcium de grano ciceris *czwierczi* 6, milij *czwierczi* 6,

butijri *fasek* 8, caseorum capecie 3, salis *fasce* 2, pultium ordeacearum *czwierczi* 6.

Sandecz antiqua.

Lipnicza. Sacra majestas regia libere absolvit a currus bellici expedicione.

Biecz. Racione currus bellici dedit tezauro sacre majestatis regie per grossos 30, fp. 64.

Jaslo. Racione currus bellici dedit tezauro sacre majestatis regie per grossos 30, fp. 32.

Cieszkowicze. Pro curru bellico, quem expedire debuit, dedit tezauro sacre mtis regie per gros. 30, fp. 44, gr. 24.

Brzosthek. Racione currus bellici dedit tezauro sacre mtis regie per grossos 30, fp. 16.

Uszczije. Currus unus, equi quatuor, auriga Mathias Kolicziele cum framea, pedites 2, primus Joannes Kramarz cum framea et bombarda, secundus cum framea et securi Alexius. Circa hunc currum fossorium, securis, ligo, catena.

Contenta in curru: farine siliginacee coreti 7, pulcium ordeacearum coretus 1, milij coreti 2, pise coreti 2, papaveris coretus $1^1/_2$, caseorum capecie 4, lardi perne 3, butijri *dzieska* 1, salis *dzieska* 1.

Dąmbrowiecz.

Krzepicze. Currus unus, equi quatuor, auriga Paulus Czibathka cum gladio. Pedites 2, primus Paulus Szmelka cum framea et bombarda, secundus Albertus Huba cum gladio et securi. Circa hunc currum fossorium, securis, ligo, catena et *glauia.*

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate sacci 4, carnium fumigatarum porciones 80, butijri *faska* 1, caseorum 20, pise modij 2, pulcium de grano ciceris modij 2, salis modius 1, lardi perne 3.

Slomniki. Currus unus, equi quatuor, auriga Simon Guga cum framea, pedites 2, primus Paulus Węgrzin cum gladio et bombarda (s). Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catena.

Contenta in curru: farine siliginacee sacci 4, lardi perne 3, pulcium de grano ciceris coreti 2, milij coreti 2, pise coreti 2, piscium capecie 3, panis capecie 3, caseorum capecie 2, butijri *faska* 1, salis saccus 1, raparum siccarum saccus 1.

Lelijow. Currus unus, equi quatuor, auriga Stanislaus Kurzidlo cum gladio. Pedites duo, Martinus Kozuch cum gladio et cum *glauia,* secundus Cilianus Bębenek cum framea et tribula. Circa hunc currum ligo, securis, catena.

Contenta in curru: panis capecia 1, farine sacci cribrate 4, pulcium ordei saccus 1, pise saccus 1, lardi perne 4, carnium bouinarum fumigatarum porciones 40, salis *faska,* butijri *faska,* caseorum capecie 3.

Czastochowa. Currus unus, equi quatuor, auriga Laurencius Korba cum

framea. Pedites 2, primus Nicolaus Omijączinka cum gladio et lancea. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: carnium fumigatarum porciones 90, lardi perne 2, piscium capecia 1, panis capecie $3^1/_2$, caseorum capecie 2, pulcium sacci 2, pise saccus 1, farine cribrate sacci 2, butijri *faska* 1, salis quartale 1.

Clobuczko. Currus unus, equi quatuor, auriga Blasius Thasbiczek cum framea. Pedes unus cum gladio et clipeo, tribulis ferreis et *glawia*. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate sacci 3, pulcium de grano ciceris saccus 1, pise modij 2, caseorum 25, butijri *faska* 1, salis modius 1, lardi perne 2, carnium fumigatarum porciones 40.

In terra Sandomiriensi.

Wiszlicza. Currus unus, equi 4, auriga Johannes Kozek cum gladio. Pedites 2, primus Joannes Russek cum gladio et bombarda, secundus Jacobus Costeczki cum gladio et bombarda. Circa hunc currum catene 2, ligo, fossorium, securis.

Contenta in curru: lardi perne 6, farine de grano siliginis *pithlowaneij* coreti 12, caseorum capecie 4, pise coreti 2, milij coreti 2, fungorum coretus 1, pulcium de grano ordei coretus $1^1/_2$, butijri *faska* vel lapis 1, pultium capecie 4 et 15 pisces, panis cocti capecie $2^1/_2$, salis coretus 1, carnium fumigatarum bos 1. Item vice carnium fumigatarum dederunt recentem carnem bouem 1.

Opathowiecz. Redimens currum bellicum dedit tezauro sacre mtis regie per grossos 30, fp. 32.

Kosshiczki. Currus unus, equi 4, auriga Adam Wosola cum framea, pedites 2, primus Stanislaus Babicz *z granathem* et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: lardi perne 4, farine siliginacee coreti 10, pise coreti 2, seminis canapi coreti 2, milij coreti 2, caseorum capecie coreti 2, piscium *czert* capecie 2, salis *faska* 1, butijri *faska* 1.

Noua ciuitas Corczin. Currus unus, equi quatuor, auriga Andreas Jandrzich cum gladio, pedites 2, primus Thomas Sthibul cum gladio et lancea, secundus Paulus Kozlek cum gladio et bombarda et clipeo. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catena.

Contenta in curru: farine bene purgate sacci 4, pise coreti 2, milij coreti 2, pulcium ordeacearum coreti 2, seminis canapi coretus 1, caseorum capecia 1, lardi perne 2, butijri *faska* 1, salis *faska* 1.

Schidlow. Currus unus, equi 4, auriga Johannes cum framea, pedes unus cum gladio. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: pise coreti 2, milij coreti 2, farine coreti 5, caseorum capecie 3, fungorum coretus 1, salis medium coreti, lardi perne 6, butijri medium coreti, pulcium de grano ciceris coretus 1, seminis canapi coretus 1.

Busko (vide infra signatum).

Stobnicza. Currus unus, equi 3, auriga Albertus cum framea, pedes Bartholomeus cum gladio. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee coreti 7, farine triticee coretus 1, pulcium ordeacearum coretus 1, fungorum coretus 1, butijri *czwierczy* 1, caseorum capecia 1, lardi perne 2, pro sale fl. 6.

Polaniecz cum **Osziek.** Currum unum habent, equi 4, auriga Simon Glowacz cum gladio. Pedites 2, primus Krzistaw Ządzianowski cum gladio et *krzyoska*, secundus Mathias Zophka cum gladio et *krzyoska* et *halabarth.* Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catena.

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate coreti 4, farine triticee coreti 2, pise coretus 1, pulcium ordeacearum coretus 1, milij coreti 2, caseorum capecie 3, piscium comonium capecie 3, salis *thenczoneij czetnar* 1, butijri *czwierczy*, lardi perne 3, carnium fumigatarum porciones 6.

Osziek cum **Polanijecz.** Currus unus ut supra.

Sandomiria. Currus 2, equi 8, currus tercius *piczni* duobus equis vectus. Circa hos equitat Jacobus Miecznik *w kabaczie* de luteo cum gladio et gallea. Aurige 2, primus Johannes cum tribulis ferreis, secundus Felix cum tribulis ferreis, apud currum *piczнem* auriga Nicolaus cum securi, pedites 4, duo cum bombardis et cum gladiis, et duo cum gladiis et securi. Circa hos currus fossoria 2, ligones 2, secures 2, cathene 4.

Contenta in curribus: farine triticee sacci 6, farine siliginacee sacci 2, panis capecie 2, pulcium ordeacearum coreti 2, milij coreti 2, pise coreti 4, papaueris coreti 2, butijri *fascze* 2, lardi perne 8, caseorum capecie 4, mellis *fascze* 2, piscium capecie debuerunt esse 12, sed vice piscium dederunt *lososia* 2 maiestati regie in Ropczicze.

Zauichosth. Currus unus, equi quatuor, auriga Jacobus Bednarz cum tribulis. Pedites 2, primus Martinus Skorzna cum gladio et clipeo, secundus Albertus Barwierz cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine sacci 2, caseorum capecie 2, piscium capecie 2, milij coreti 2, panis capecie 2, lardi perne 2, pise coreti 2, seminis canapi coretus 1, salis *pulczwartki* 1, butijri *pulczwartki* 2.

Soliecz.

Skrzinno. Redemit currum bellicum per grossos 30, fp. 32.

Radomia. Currus duo, equi 8, aurige 2, primus Joannes de Smelka cum framea, pedites quatuor, primus Martinus Kądzielia cum framea, bombarda et clipeo, secundus Paulus cum framea et clipeo, tercius Jacobus Dlugosh cum gladio et bombarda. Circa hos currus fossoria 2, secures 2, ligones 2, catene 2.

Contenta in curru: farine de grano siliginis *pithlowaneij* coreti 12, pulcium de grano ciceris coreti 2, pulcium milij coreti 3, pise coreti 3, butijri *czwierczi* 2, caseorum capecie 5, lardi perne 5. Ciues Radomienses pro piscibus dederunt majestati regie in Ropczicze *lososije* 2.

Stązicza. Redemit currum bellicum per grossos 30, fp. 25, gr. 18.

Ricziwol. Redemit currum bellicum per grossos 30, fp. 16.

Zwolien. Redemit currum bellicum per grossos 30, fp. 25 gr. 18.

Kazimirz. — Vauelnicza.

Opoczno. Currus duo, aurige 2, primus Jacobus Kossa cum framea, secundus Felix Stharzechowski cum framea. Pedites 2, primus Andreas Nieczinski cum gladio et lancea, secundus Stephanus Plesczinski cum gladio. Circa hos currus fossoria 2, ligones 2, secures 2, cathene 2.

Contenta in curru: lardi perne 6, farine sacci 8, caseorum capecie 6, item vice piscium dederunt lardi pernas 2, pise coreti 2, pulcium coretus 1, butijri *czwierczi* 2, salis coretus 1.

Pilzno. Majestas regia permisit redimere currum bellicum marcis 30, scilicet istam summam comulare debet pro edificiis civitatis ejusdem.

Robczicze. Sacra majestas regia suplicanter liberavit ab expedicione currus bellici.

Andrzeiow. Currus 1, equi 4, auriga Joannes Zabski cum gladio, pedites duo, primus Stanislaus Sthanczik cum gladio et lancea, secundus Stanislaus Sbodnijowski cum gladio et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee coreti 2, farine triticee coretus 1, panis capecie 4, pise coreti 2, milij coretus 1, pultium ordeacearum coretus 1, lardi perne 4, butijri vassorum 5 *czwiercz*, caseorum capecia 1, fungorum coretus 1, piscium capecie 2, seminis canapi coretus 1, papaueris coretus $^1/_2$, salis pro grossis 6.

Malogoscz. Hoc oppidum miserrimum, redemit currum bellicum per grossos 30, fp. 6.

Chanczini. Currus unus, equi 4, auriga Albertus Pezik cum gladio, pedites 2, primus Stanislaus Osthrzowski cum gladio et bombarda. Circa hunc currum securis, fossorium, ligo, cathena.

Contenta in curru: carnium fumigatarum integer bos 1, vice piscium carnium fumigatarum medium bovis, panis capecie 6, farine lucide coreti 3, butijri *czwiercz*, pise coreti 3, pultium de grano ordei coretus 1, salis pro fertone, seminis canapi coretus 1, fungorum coretus 1, caseorum capecie 3, lardi perne 3.

Radoshicze.

In terra Lublinensi.

Lublin. Currus duo, equi octo, aurige 2, primus Danijlo cum framea, secundus Jacobus Czosnowka cum framea. Pedites 4, primus Paulus Piekarz cum gladio et bombarda, secundus Matheus Crawiecz cum gladio et bombarda, tercius Mathias Bichawski cum gladio et bombarda, quartus Johannes Wolowiecz cum gladio et bombarda. Dispensator Johannes Pisnij equitat circa currum in equo cum gladio. Circa hos currus secures 2, fossoria 2, ligones 2, cathene 2.

Contenta in currubus: panis capecie 6, farine siliginacee coreti 6, papaveris coreti 2, seminis canapi coreti 2, pise coreti 4, pulcium

ordeacearum coreti 4, butijri *fascze* 2, caseorum capeeie 6, salis *faska* 1, lardi perne 8, piscium commonium capecie 4.

Vrzandow. Currus unus, equi 4, auriga Jacobus Seliga cum framea. Pedites 2, primus Simon Szobowski cum framea et bombarda, secundus Simon Nosh cum framea et cum bombarda et cum ceteris aparamentis, que pertinent ad bombardam. Circa hunc currum est fossorium, ligo, securis, catena.

Contenta in curru: panis capecie 12, lardi perne 4, piscium capecie 3, caseorum capecie 3, farine sacci 4, pise sacci 2, papaueris coretus 1, seminis canapi coretus 1, pultium de grano ordei saccus 1, butijri *faska* 1.

Lukow.

Parczow. Currus unus, equi quatuor, auriga Nicolaus Kunrathek cum framea. Pedites 2, primus Leonardus Swietko cum gladio et bombarda, *plachi* et gallea, secundus Stanislaus Zasthawnij cum framea *s plahownicą* et lorica. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate sacci 2, farine triticee sacci 2, pise coreti 2 sine *czwiercz*, milij coretus 1 sine *skopiecz*, butijri *drzewianka* 1, caseorum capecie 2, lardi perne 3, seminis canapi medium coreti, panis capecie 3 sine 3 panibus.

Kozirinek.

Curow Nobilium.

Koczko Nobilium.

In terra Sanocensi.

Sanok. Currus, equi quatuor. Auriga Sebastianus Rzesnik cum gladio. Pedites 2, Mathias Friga cum gladio et *glavia*, secundus Ricz Janthossowicz cum gladio et *glawia*. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathene 2.

Contenta in curru: farine triticee tone tres 3, pise medium tone, milij *polklodi*, papaueris *macze* 3, butijri *dzieska* 1, caseorum capecie 3, carnium fumigatarum bos integer 1, lardi perne 3, piscium capecie $2^1/_2$.

Croszno. Redemit currum bellicum per grossos 30, fp. 64.

Fristak Nobilium.

Thirawa.

In terra Chelmensi.

Chelm. Currus unus, equi quatuor. Auriga Johannes cum gladio et securi, pedes unus Stheczko cum gladio, bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: pise coretus 1, pultium ordeacearum coretus 1, lardi perne 3, butijri *dziescze* 2, caseorum capecie 2, piscium capecia $1^1/_2$. Panes eciam mitimus.

Crasnisthaw. — Lubomla. — Rathno.

Rubiesshow. Currus unus, equi 4, auriga Procopius cum gladio, pedites 2, primus Gregorius Wąssowicz cum gladio et bombarda, secundus Adam Ichnathowicz cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: pise saccus 1, milij saccus 1, farine triticee saccus 1, farine siliginacee munde saccus 1, lardi perne 3, carnium fumigatarum medium bouis, butijri *faska* 1, caseorum capecia 1, piscium capecia $1^1/_2$, panis capecie 3.

Sokal. Currus unus, equi 4, auriga Thomas cum securi. Pedites 2, primus Johannes Znoiek cum gladio et bombarda, secundus Petrus cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate saccus 1, milij saccus 1, piscium capecia $1^1/_2$, carnium fumigatarum bovis medium, butijri *dzieska* non plena, caseorum capecia $1^1/_2$, lardi perne 3, salis nulle.

In terra Belzensi.

Belz. Currus unus, equi 4, auriga Johannes Puchala, pedites 2, primus Johannes Zbelza cum gladio et bombarda, circa hunc fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: panis suficiencia, farine siliginacee tona 1, butijri *faska* 1, pise medium tone, milij coretus 1, pultium ordeacearum coretus 1, carnium fumigatarum *po-jalowiczą* 1, caseorum 80, lardi perne 3, piscium comonium 80, salis *faska* 1.

Grabowiecz. Currus unus, equi 3, auriga Paulus Dijak cum framea, pedes 1, Thomas Liszowicz cum gladio. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catena non est.

Contenta in curru: lardi perna 1, carnium fumigatarum bos 1, pultium coretus 1, pise saccus 1, farine triticee sacci 2, caseorum capecie 2, panis capecie 2, butijri *czwierczą* 1, salis *fasczie* 2.

Thissowcze. Currus unus, equi quatuor, auriga Felix Rachanijczik cum gladio. Pedes Valentinus Goszniewski cum gladio et lancea. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis.

Contenta in curru: lardi perne 2, carnium fumigatarum *ijalowijczą* integra 1, caseorum capecie 2, butijri *dzieska* 1, panis capecie 2, cuncarum capecia $1^1/_2$, milij saccus 1, pultium saccus 1, pise saccus 1, farine siliginacee saccus 1, farine triticee saccus 1, salis nulle.

Hrodlo. Currus unus, equi 3, auriga Nahum Thoma cum tribulo. Pedites 2, primus Martinus Chrzan cum clipeo et lancea, secundus Johannes Pietrowicz cum lancea. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: carnium fumigatarum *ielowiczą* 1, lardi perne 3, piscium *iasow* et luceorum capecie 2, butijri *drzewianka* 1, farine siliginacee tona 1, pise coretus 1, milij coreti medium. Pulcium ordeacearum coreti medium.

Pothilicz. — Lijvbaczow.

In terra Premisliensi.

Premislia. Currus unus, equi 4, auriga Valentinus cum framea. Pedes 1, Michael Halmanus cum framea et bombarda et ceteris aparamentis, que pertinent ad bombardam. Circa hunc currum securis, fossorium, ligo, catena.

Contenta in curru: farine tona una cum media, pise medium tone, milij modius 1, papaueris modius 1, lardi perne 6, panis capecie 3, piscium capecie 2, salis *tolp* 2000, butijri *pulmiarek,* caseorum capecia 1, cepe *pulmiarek.*

Drohobicz.

Sambor. Currus unus, equi 4, auriga Gregorius cum gladio, pedites Jacobus Frulich cum gladio et pixide atque lorica, Michael cum lancea et gladio, loricatus, cathena, ligo, securis.

Contenta in curru: farine cribrate tuni 3, lardi perne 4, carnes bovine unus bouis, butijri *pulmiarek,* caseorum sexagena 1, piscium siccarum sexagena 1, pultium ordeacearum tunnae $^1/_2$, papaueris $^1/_4$ alias *wijrthel,* pise $^1/_4$, seminis canapi $^1/_4$, salis $^1/_4$.

Sthrij. Currus unus, equi quatuor, auriga Andreas Masthko cum framea. Pedites 2, primus Johannes Mithręga cum framea et bombarda, secundus Andreas Tatara cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine tone 2, lardi perne 3, pise medium tone, milij medium tone, caseorum capecia 1, butijri *faska,* panis capecia 1, piscium siccarum capecia 1.

Mosczіska. Sacra majestas regia suplicanter liberavit a currus bellici expedicione.

Wischnija. Sacra majestas regia admisit redimere currum bellicum sex bobus.

Lezensko.

In terra Leopoliensi.

Leopolis.

Grodek. Currus unus, equi 4, auriga Albertus Szienko Dimithrowicz, pedes 1, Albertus cum framea et lancea. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee coreti 8, pise coreti 2, pultium ordeacearum coreti 2, milij coreti 2, papaveris coretus 1, panis capecie 2, caseorum capecia 1 et casei 50, butijri *faska* 1, piscium capecia 1 et lucei sex, lardi perne 4.

Zidaczow (literas civitatis non habent). Currus unus, boues 4, auriga Oliepa cum lancea et bipenni. Pedes unus Stanislaus Woskoprzinik cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis.

Contenta in curru: farine siliginacee tone 2, lardi perne 2, bu-

tijri olla 1, caseorum 26, milij *pulmiarki*, pise *pulmiarki* 2, pultium *maczą* 1, salis *tolp* 1.000.

Dolijna. Currus unus, boues 4, auriga Ostafko cum lancea et bipenni. Pedes 1 Kurelo cum framea et arcu. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis.

Contenta in curru: salis *tolp* 20.000.

Cammijonka. — Bobrka.

Sczirzecz. Currus bellicalis, quem prefatum opidum solvet cum suburbio, expedire debuerant, de gracia sacre mtis regie ad intercessionem certorum dominorum consiliariorum redemptus est pro hac duntaxat vice marcis 12 sexagenis per grossos 30, fp. 19, gr. 6.

Nijssankowicze, de terra Przemisliensi. Currus unus, equi 4, auriga Riczerz cum gladio. Pedes unus Johannes Trzossek cum gladio et lancea, circa hunc ligo, fossorium, securis, cathena.

Contenta in curru: farine tonas 2, lardi perne 2, caseorum capecia 1, butijri *dzieska* 1, milij modius 1, pultium modius 1, pise modius 1, panis modios 3, salis modius 1.

In terra Podolie.

Colomia. — Camieniecz. — Chmielnik. — Lathiczow.

In terra Haliciensi.

Halicz. — Glijnijanij. — Trembowlija. — Skala. — Szmotricz.

Busko. Currus unus, equi, 4, auriga Mathias Kopitko cum gladio alias *s arsunem*. Pedes unus Martinus Zielonka cum gladio et *halabarth* et cum uxore sua Dorothea. Circa hunc currum ligo, fossorium, securis, catene 2.

Contenta in curru: carnium fumigatarum bos 1, lardi perne 4, farine de grano siliginis coreti 8, farine de grano tritici coreti 2, pise coreti 2, milij coreti 2, seminis canapi coretus 1, caseorum capecie 2, butijri *faska* 1 vel *czwiercz*, piscium comonium capecie 2.

Pokrziwnijcza, de terra Sandomiriensi. Currus unus, equi 4, auriga Stanislaus Bobrek cum framea, pedites 2, primus Adam Pellifex cum framea et bombarda, secundus Jacobus Stharodub cum framea et bombarda et clipeo. Circa currum 2 laicelli, primus Valentinus Pellifex cum lancea, secundus Mathias Piątek de Ssulicz. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, catena.

Contenta in curru: farine de grano siliginis coreti 8, farine de grano tritici coreti 2, pise coreti 2, milij coretus 1, seminis canapi coretus 1, mellis *faska*, piscium comonium 80, caseorum capecie 4, salis *czwiercz*, lardi perne 6, butijri *czwiercz*, panis capecie 7.

Skarmierz de terra Cracoviensi. Currus unus, equi quatuor, auriga Stanislaus Karczmarz cum gladio, pedites 2, primus Nicolaus Mijka cum gladio et *hoszczepem*, secundus Johannes Koczieczko cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee cribrate sacci 4, farine tri-

ticee saccus 1, panis capecie 4, lardi perne 4, caseorum capecie 4, butijri *faska*, salis *faska*, piscium siccarum capecie $3^1/_2$, pise coreti 2, milij coretus 1, pultium ordeacearum coretus 1.

Mstow de terra Cracouiensi. Currus unus, equi quatuor, auriga Valentinus Michaliczek cum gladio. Pedites 2, primus Albertus Zapasznik cum gladio, *krzoska* et bombarda, secundus Valentinus Suchos cum gladio et *oscżepi* duobus. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: lardi perne 3, butijri *faska* 1, caseorum 5, panis capecie 3, pise *czwierczi* 3, farine coreti 2, pultium coretus 1, salis *czwiercz* 1.

Stoianow. Currus unus, equi 4, auriga Johannes cum framea, pedites 2, primus Sdanico cum gladio et bombarda, secundus Fiedor cum gladio et bombarda. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis.

Contenta in curru: panis *spulklodi*, farine siliginacee coretus 1, farine triticee coreti $^1/_2$, pise coretus 1, milij coreti medium, butijri *kadlup*, caseorum capecia $1^1/_2$ sine quinque caseis, piscium *iesziotrow* 4, lardi perne 4.

Inowlodz de terra Lanciciensi. Currus unus, equi 4, auriga Stanislaus Brilka cum gladio, pedes unus Paulus Olkowski cum framea et securi. Circa hunc currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine siliginacee coreti 4, panis capecie 5, lardi perne 4, pise coretus 1, milij coretus 1, pultium coretus 1, butijri *faska* 1, caseorum capecie 2, piscium capecie 2, salis cribrate coreti medium.

Mogilnicza de terra Ravensi. Currus unus, equi 3, auriga Johannes Warchol *s thasakiem*. Pedes unus Augustinus Janala cum lancea. Circa currum fossorium, ligo, securis, cathena.

Contenta in curru: farine coreti $3^1/_2$, milij coretus 1, pise coretus 1, salis *czwiercz* 1, butijri *faska* 1, caseorum capecie 4, panis capecie 5, piscium capecium 2, lardi perne 3.

Prebendarij ecclesie sancte Marie in Sierpcz. Racione expedicionis bellice, quam de bonis mense eorum facere debebant, dederunt thezauro sacre majestatis regie per grossos 30, fp. 12. Item racione contribucionis bellicalium dederunt per grossos 30, fp. 8, gr. 24.

WYKAZ MIEJSCOWOŚCI.

Andrzejów 486.

Babimost 476, 478.
Będzin 476, 486.
Bełz 477, 493.
Biała 476, 483.
Biecz 476, 488.
Bielsk 476, 484.
Błonie (łęczyc.) 481.
Błonie (warsz.) 485.
Bobowa 476.
Bóbrka 477, 495.
Bobrowniki 476, 486,
Bolesławiec 476, 480.
Bolimów 476, 483.
Brześć 476, 482.
Brzesko 476.
Brzeźnica 476, 480.
Brzostek 476, 488.
Busk 477.
Busko 476, 489, 495.
Bydgoszcz 476, 482.

Chęciny 476, 491.
Chełm 477, 492.
Chmielnik 495.
Chrzanów 487.
Ciechanów 485.
Ciężkowice 476, 488.
Czaplinek 476, 478.
Czchów 476, 487.
Czersk 484
Czerwińsk 485.
Częstochowa 476, 488.

Dąbrowice 476, 481.
Dębowiec 476, 488.
Dobczyce 476, 487.
Dobrzyń 476, 482.
Dolina 477, 495.
Drohobycz 477, 494.

Frysztak 476, 492.

Garwolin 484.
Gębice 476, 482.
Gliniany 495.
Gniewków 476, 482.
Gniezno 476, 478.
Gombin 476, 483.
Goszczyn 485.
Gostynin 476, 483.
Grabów 476, 479.
Grabowiec 477, 493.
Grodek 477, 494.
Grojec 484.
Grybów 476.

Halicz 495.
Horodło 477, 493.
Hrubieszów 477, 493.

Janów 485.
Jasło 476, 488.
Jaworów 477.
Jędrzejów 476, 491.
Jeżów 476.
Jnowłodź 476, 496.
Jnowrocław 476, 481.

Kalisz 476, 478.
Kamień 476, 478.
Kamieniec (mazow.) 486.

Kamieniec (podols.) 495.
Kamionka 477, 495.
Kazimirz (krakows.) 476, 486.
Kazimirz (lubels.) 477, 491.
Kcyń 476, 479.
Kłeck 476, 479.
Kleparz 476, 486.
Kłobucko 476, 489.
Kłodawa 476, 481.
Kock 492.
Kołaczyce 476.
Kolno 484.
Koło 476, 479.
Kołomyja 495.
Konin 476, 478.
Kopanica 478.
Koprzywnica 476, 495.
Korczyn nowe miasto 476, 489.
Koronowo 476, 479.
Kościan 476, 477.
Kostrzyń 476, 478.
Koszyczki 489.
Kowal 476, 482.
Kozirynek 477, 492
Kraków 476, 486.
Krasnystaw 477, 493.
Krosno 476, 492.
Kruszwica 476, 482.
Krzepice 476, 488.
Krzywin 476, 478.
Kuflew 484.
Kurów 492.

Ląd 476, 479.
Latowicz 484.
Latyczów 495.
Łęczyca 476, 481.
Lelów 476, 488.
Leżajsk 477, 494.
Lipnica 476, 488.
Lipno 476, 482.
Łomża 484.
Lubaczów 477, 493.
Lublin 477. 491.
Lubomla 477, 493.
Łuków 477, 492.
Lwów 477, 494.

Maków 485.
Małogoszcz 476, 491.
Miechów 476, 487.
Miedzyrzecz 476, 478.
Miksztat 481.
Mińsk 484.
Mława 476, 484.
Mogilnica 476, 496.
Mogilno 476, 479.
Mościska 477, 494.
Mosina 476, 478.
Mstów 476, 496.
Mszczonów 476, 483.
Myślenice 487.

Nakło 476, 479.
Nieszawa nowa 476, 482.
Nieszawa stara 476, 482.
Niżankowice 495.
Nowe miasto 485.
Nowogród 484.
Nur 486.

Oborniki 476, 477.
Odolanów 476, 479.
Olkusz 476, 486.
Opatów 477.
Opatowiec 476, 489.
Opoczno 476
Osiek 476, 490.
Osmolin 476, 483
Ostrołęka 484.
Ostrów 486.
Ostrzeszów 476, 480.
Oświęcim 476, 487.

Parczów 477, 492.
Piaseczno 485.
Piła 476, 479.
Pilzno 476, 491.
Piotrków 476, 480.
Piwniczna 476, 487.
Płock 476, 483.
Płońsk 476, 483.
Pobiedziska 476, 478.
Połaniec 476, 490.
Potylicz 477, 493.
Powidz 476.
Poznań 476, 477.
Proszowice 476, 487.
Prasnysz 485.
Przedbórz 476, 480.
Przedecz 476, 482.
Przemyśl 477, 494.

Pyzdry 476, 479.

Raciąż 476, 484.
Radom 477, 490.
Radomsk 476, 480.
Radoszyce 476, 491.
Radziejów 476, 482
Radziłowo 484.
Ratno 477, 493.
Rawa 476, 483.
Rogoźno 476, 477
Rokszyce 476.
Ropczyce 477, 491.
Rożan 485.
Ryczywół 477, 490.
Rypin 476, 482.

Sącz nowy 476, 487.
Sącz stary 476, 488.
Sambor 477, 494.
Sandomirz 477, 490.
Sanok 476, 492.
Serock 485.
Sieciechów 477.
Sieradz 476, 479.
Sierpc 496.
Skała (krakows.) 476, 487.
Skała (czortkows.) 495.
Skaryszów 477.
Skawina 476, 487.
Skrzynno 477, 490.
Skwierzyna 476, 478.
Słomniki 476, 488.
Słupia 477.
Smotrycz 495.
Sobótka 481.
Sochaczew 476, 483.
Sochocin 485.
Sokal 493.
Solec 477, 490.
Sroda 476, 477.
Stanisławów 485.
Stawiszyn 476, 479
Stężyca 477, 490.
Stojanów 496.
Stopnica 476, 490.
Stryj 477, 494.
Strzelno 476, 479.
Sulejów 476, 480.
Szadek 476, 480.

Szczerczów 476, 480.
Szczerzec 495.
Szkalmirz 476, 495.
Szrem 476, 489
Szydłów 476, 489.

Trembowla 495.
Trzemeszno 476, 479
Tuchów 476.
Tuszyn 476, 481.
Tymbark 476, 487.
Tyrawa 476, 492.
Tyszowce 477, 493.

Urzędów 477, 492.
Uście 476, 479.
Uście ruskie 476, 488.

Wąchock 477.
Wągrowiec 476, 479.
Warka 485.
Warszawa nowa 485.
Warszawa stara 485.
Warta 477, 479.
Waśniów 477.
Wąsosz 476, 484.
Waszowice (?) 484.
Wąwolnica 477, 491.
Wiczkowice 481.
Wieleń 476, 478.
Wieliczka 476, 486.
Wieluń 476, 480.
Wierzbica 477.
Wiślica 476, 489.
Wisznia 477, 494.
Wizna 476, 484.
Wojnicz 476, 487.
Wolbrom 476, 487.
Wronki 476, 478.
Wschowa 476, 478.
Wyszogród 485.
Wyszymirzyce 485.

Zakroczym 485.
Zambrów 484.
Żarnowiec 476.
Zawichost 477, 490.
Zgierz 476, 481.
Zwoleń 477, 490.
Żydaczów 477, 494.

Czyt. Polon. Hist.
5022
III
Biblioteka Śląska w Katowicach
ID: 0030001232616
III 5022/0/3
Biblioteka Śląska
812
PH